Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Corpus iuris civilis

Accursius, Franciscus

[Basel], 7. Juli 1487

Incipit liber .viij. de interdictis Rubrica

urn:nbn:de:bsz:31-318379

Visual Library

a ¶ De interdictis. quia possessiõe de quibus ē dictū p interdicta defen dunt̄ idõ de his ponit. ꝛ erãt interdicta forme ꝛ cõceptiões verboꝝ a ptore introducte que ꝯba hodie nõ sunt sed vim ꝛ auctoritatē retinent. vt insti. e. in pin. ꝛ c. l. incerti in fi. ꝛ dicunt̄ quasi inter duo reddita. vt insti. e. §. ij.

Explicit liber. vij. Incipit liber. viij. de interdictis[a] Rubrica.

¶ Impa. Anto. Euocato.

Um ꝓponas[b] radicib arborū in vicina agathangeli area positis crescētib fundamētis dom tue piculū afferri pre ses ad exēplū inter dictoꝝ q i albo[c] ꝓposita[d] ptoꝝ h3 si ar boꝝ in alienas edes impendebit. itē si arboꝝ in alienū agrū impendebit. quibus ondit̄[e] nec p arboꝝ[f] quidē oc casiõez vicino nocere optere. rez ad suā equitatē rediget[g]

Cum ꝓponas in area agathāgeli. arbores erãt posite. quarū radices excreuerãt sub fūdamēto domus tue dissolutū quia iõ fundamētis dom tua minabat̄ ruinā. nullū auxiliū tibi ꝯpetere videbat̄. quia nec interdictū de arbori. ce. de q pl videret̄. nā illud interdictū duo h3 capita. vnū si arboꝝ edibus alienis ī pendeat ꝛ tūc succidi arborē a stirpe pcipit̄. aliud si agro impen det. ꝛ tūc. xv. pedibus a terra coercet̄. sz neutꝝ istoꝝ pria facie habet locū. sz tñ de equitate instar illoꝝ interdictoꝝ deficiētibus directis ver bis dabit̄ vtile interdictū vl actõ in factū. ꝛ hoc dicit hec lex. ac.

c ¶ In alio. in libro ptoris. vl. i. in aliq materia alba vt charta vl ebore vel marmore. vt. ff. de iuris. om. iu. l. si quis id.

d Proposita h3. duo sunt interdicta hec de quibus hic fa. mentō nem quoꝝ pricipia hic supponit. sicut si aliqs allegãs legū capita ꝓferret. ꝛ sunt ambo. ꝛ. ff. de arbo. ce. l. i. in pin. ꝛ. §. inde ait pre.

e ¶ Ondit̄ [illegible] mētē quia colligit̄. ꝛ sic no. magis mentē sive cãm leg. inspiciendã quã verba. vt. s. de lib. l. iij. Itē q de silibus ad silia ꝓ cedat̄. vt. ff. de leg. ꝛ se. cõ. l. nõ pñt. q quauis circa arbores cedēdas notem. h3 tñ generalē inspectõez. vt vndecūqz sit redditū inter dictū ad silia ꝓcedere possumus. fm. O3. vt ꝛ ar. ff. ar. fur. ce. ar si plures. §. i. ꝛ. ff. ad exhi. l. thesaur. Itē ꝛ no. vbi est silis equitas ꝛ simile ius statui debere. vt. ff. ad. [illegible] illud.

f ¶ Per arboris. nõ solū p aliquã ꝑsonã vl alienã pecudē.

g ¶ Rediget. sz q actõe ꝯpita. Rñ vtili interdicto de ar. ce. cū direc tū tantū i duobus casibus locū habeat vl actõe in factū q in idē re cidit. vt insti. de inter. §. fi. vl subsidiaria. vt. C. d sa. san. ec. sancim vl officio iudicis. sz oppone aut hic agatangel plãtauit scdm for mã le. q est. ff. finiū regū. l. fi. ꝛ tūc nullã penã meret̄. vt. j. ad. l. iul. de adul. grac. ꝛ. ff. de aqua plu. ar. l. vicin. aut ꝯ ꝛ tūc ꝯstat ꝓrsus vellendū sed. Rñ. nõ esse attendendū qualiter plantauerit. quia ꝛ si scdm formã legis plantauerit. tñ puto habe locū legē istam.

Reses in eū. s. inuitū.

p ¶ Ex interdicto in quo facilis vid̄r nedū ex alia cã. vt. ff iur. om. iu. l. fi. nisi in casu. vt. ff. de fideicõ. li. l. non tm. §. ac ꝛ isciuliano. ꝛ dic vt ibi. ꝛ sic innuit̄ eē leuiorē interdictoꝝ cognitõ nē. Itē q hic dicit est verꝝ nisi rõe recõuētiõis aliud ꝯtingat. vt qñ de possessiõe ibi recõueniat̄. vt ꝛ. s. de sen. auten. ꝯseqnter. vl nisi de ꝯsensu ptiū. vt. ff. de iud. l. i. ꝛ. ij. in pin. vel nisi possessio sit ibi. vel licet sit alibi vis tñ fuit ibidē facta. vt. s. vbi de pos. agi. o3. l. i.

Incerti agit vn ꝯ aliū possessorio ꝛ petitorio an retinēde vt si agã vti possidetis ꝛ rei vē. nõ possum ꝓpter ordinē ꝛ quia mihi ꝯriue. Itē ꝯ ꝯmodatariū vl silem vtroqz agã et non sū cõtrari. ꝛ tñ nõ possū rõe ordis in recupãda ꝛ adipiscēda pla nū est. Itē agere vicissim alter possessorio alter petitorio. ꝛ tūc aut retinēde vt ago rei vē. ꝯ cõmodatariū ꝛ ipse vti possidet asserens se nõ ꝯmodatariū. ꝛ nõ possū ꝓpter ordinē vl ago vti possidetis ꝛ ipe cõdi. idē in recupãda est exemplū. vt ago vñ vi tu cõdi. idē in adipiscenda. vt. s. ti. i. l. fi. Incerti. i. no. incerti. vt. s. de rei vē. l. ordinarij. ꝛ. s. de ap. l. i. ꝛ. ff. de acq. pos. l. ex ius. ac.

l ¶ Cōtra. sive ab eodē hec duo iudicia. s. petitoriū ꝓponant̄ sive ab vno vnū. ꝛ ab alio aliud ecõtra ꝓponat̄. vt ago in rē ꝯ detenta torē tu vti pos. vel ago cõdi. tu vti pos. quod cõdi. est petitoriū vt. ff. de euic. l. si mãcipiū. §. si cõdi. Si vo vn ꝯ aliū vti possi. ꝛ rei vē. ꝯ ꝯmodata riū. Itē in vnde vi ꝛ adipiscēda plana ē. Sz quid si agaz peti torio tãtū. Rñ. iudex nõ h3 se intromittere an de pos. agere ve lim. vt. s. vt q de sunt aduo. ptiū. l. i. de vi ꝛ vi ar. l. cū fund. §. fi. Cõsuluit tñ lex q pri us d pos. agã. vt. ff. d rei ven. l. is qui in re3.

¶ Imp. Valeri. ꝛ galien. aa. messie

Reses[h] ꝓuincie in eū q eius dē ꝓuintie nõ est nec ex inter dicto[i] põt cognoscere.

Imp. dio. ꝛ ma. aa. ꝛ cc. põp. p. p

Incerti[k] iuris nõ ē cõtra[l] pos sessiõis ꝛ ꝓprietatis[m] lite prius possessiõis decidi optere quāsti onē[n] ꝯpetentibus actiõibus[o] vt ex h3 ordine[p] facto de dñij disceptatõe ꝓba tões ab eo qui de possessiõe euictus est exigant̄[q]. interdicta[r] aūt h3 i extra ordinarijs iudicijs[s] ꝓprie locū nõ ha bent[t]. tñ ad exēplū eoꝝ res agit̄.

¶ Impa. archa. ꝛ Ho. emilio. pre. pre..

Si quis q̄libz interdictū ef flagitet ruptis veteribus am

m ¶ Proprietatis. si de ꝓprietate ꝛ pos. q rat pri cognoscedū erat de pos. ꝛ postea d ꝓprietate. vt ꝛ ordie isto seruato. quū sup possessiõe sniatū fu erit p altero alter ni hilomin admittit̄ ad q̄stionē dñij. si rē vēdicare velit sz grauior ei ꝯditio. quia ab ipo nõ ab alio ꝓbatões dñij exigent̄. Dixerit aliqs quū de pos. sepius querat̄ p interdicta nūqd in eis seruabit̄ antiqua solēnitas. quia si cõtingat vix cū magno piculo ꝑueniretur ad dñij qõnem quū possessoriū opteat ante adire. ꝛ ideo rñdet̄ cessare solēnitatē ad exemplū extraordina ꝛc.

n ¶ Questiõez. Jo. ꝛ azo. ꝛ. H. intelligūt quãcūqz mõ de possessio ne agat̄ sive interdicto retinēde sive recupãde sive adipiscēde. vt hic ꝛ. d. l. ordinarij. cū aliqs cõcor. q ob. ff. de vi ꝛ vi ar. l. cū fundus §. fi. vbi dicit pendēte iudicio petitorio posse agi interdicto vnde vi. Sz rñdent q ibi renūciauit petitorio. quod nõ vid̄r valere quia dicat pēdēte. quia si renūciauit ḡ nõ pēdet. vl dicūt q pēdēte petito rio primo inchoato põt intētari possessoriū. sz ecõtra primo mo to possessorio nõ põt inchoari petitoriū. prio pendēte. ꝛ h etiam mõ. Rñ. ad scdam obiectõz de decretali. extra pos. ꝛ ꝓprie. c. pasto ralis. Tercio obstat eis. ff. de acqui. pos. l. naturalit̄. §. nihil. vbi dicit̄ nõ denegari interdictū vti possidenis. ei q cepat rē vēdicare. Sed rñdent ceperat agere vendicãdo nesciens se possidere postea p lei nius instruct. se possidere cõpiens p filiū vl p seruū põt expiri in terdicto. vl dicūt q fuerat vict in vendicatõe cepit ḡ agere in rē ꝛ egit ꝛ vict est. vñ sola possessiõis questio postea agit̄. Tu dicere potes distinguendū inter interdicta recupande pos. s. vti possi de. ꝛ vtrobi. seu silia. in quibus hñt locū pdicta interdicta recupe rande ꝛ adipiscēde pos. in quibus posset sil vtrūqz intētari. ꝛ rñde vt ar. predictoꝝ ꝛ allega p te. vt no. ff. de iudi. si de vi.

o ¶ Actõibus. s. loco interdictoꝝ cõpetentibus. vt insti. de interdic. §. fi. l. i. cõpetētibus interdictis. vt siquidē de acquir. pos. sit q̄stio deci ditur interdicto quoꝝ bonoꝝ vl quoꝝ legatoꝝ. si vero recupan de tūc vñ vi. si retinēde tūc vti pos. vel vtrobi. vl de aqua quot. et esti. vel de itine. actuqz priua. vl de via. Itē ꝯpetentib actõnib sez ciuilib. sz cõdi. inde. vt. ff. de condi. inde. l. indebiti. §. i. Itē cõ ditõe triticaria. vt. ff. de cõdi. tri. l. ij. ꝛ hoc fm Jo. ꝛ azo. sz no ta tñ ad retinēdã ꝛ adeptã. sz quõ quū possidenti nulla de factio. vt. ff vti pos. l. i. §. interdictū aūt h. Rñ. verꝝ ē alia quã illa q loco ei interdi cti ꝯpetit. s. in factū vl triticaria vel silia. ꝛ sic de alijs possessorijs retinende possessiõis dictas.

p ¶ Hoc ordie. sz quid si agat petitorio ꝛ amisit. an possessorio age re posset postea. Rñ. sic. vt. ff. de acqui pos. naturalr. §. nihil.

q Exigant̄. vt ꝛ. ff. vti pos. l. i. §. h aūt. ꝛ dicere exigãt̄. i. petãt̄. nõ enī sūt cogēdi. h3 alias verbū exigēdi necessitatē importat. vt. ff. de le. iij. fideicõmissa. §. si rē. ac.

r ¶ Interdicta. dixerat agi cõpetentibus ac. i. ꝯpetentibus interdi ctis. sz quõ quū nõ hñt hodie locū. Rñ. interdicta aūt ꝛc.

s ¶ Iudicijs q̄lia sūt hodie oia. vt insti. de interdic. §. fi.

t ¶ Nõ hñt. s. cū solēnitate cū q olis ꝓpõebãt sine solēnitate ver boꝝ ãtiqꝝ tñ aliqꝝ etiã hodie ꝓponuntur sicut q̄libet actio. Del

alij dicūt ea hodie nō ꝓponi ſolennit̄ vel nō ſolēniter. ſed actō in factū loco eoꝝ. vt inſti. e. in fi. ⁊ ṡ. l. pe. vltio tn̄ hic no. regl'aria interdictoꝝ. primo q̄ poſſeſſoriū ꝓuūlq̄ꝫ petitoriū īteſſ. vt hac. l. ſcḋo q̄ ſub eodē iudice. vt. s. de iud. l. nulli. Itē q̄ oīa ꝑſonalia ſunt lꝫ ſint ſcripta in rē. vt. ff. e. l. i. §. interdc̄a oīa. Itē ex oī interdc̄o oriſ vtil' actō in factum. vt hic ⁊. ṡ. l. pe. ⁊ inſti. e. in fi. Itē in oī interdicto veniūt fruct⁹ p⁹ li. ɔ̄t. vt. ff. e. l. iij. itē in nullo veniūt añ li. ɔ. niſi in īterdicto vnḋ vi ī quo veniūt a die expulſionis. vt. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. in pri. §. ex die. itē oē interdc̄ꝫ p̄t vnlr ꝓponi directꝫ verbis deficiētib. vt s. e. l. i. itē nll'm interdictū infamat. vt. ff. vñ vi. l. neq̄ꝫ vñ vi. itē in nullo iudex ſe' iterponit niſi in hoīe ſue ꝓuincie. vt. s. e. l. pe. itē quodlibet p̄t ēt hodie ꝓponi ſed ſine ſolēnitate. ⁊ nll'm cū ſolennitate vt hic ⁊. ṡ. l. pe.

habagib⁹ intra ipa cognitōnum auſpicia[c] actōnem exprimere ac ſuas allegationes iubeatur ꝓponere.

Quorum bonorum[d] ꝗ.

Imperator. Seue. ⁊ Antho. aa. Iuſto

h Ereditatem[e] eius quē p̄rētuum fuiſſe dicis petitur[f] iudicibus[g] qui ſuper ea re cogituri erunt de fide[h] intentōis allega. Quā vis ei bonoꝝ poſſeſſiōꝫ[i] vt p̄terit⁹ agnuiſti. tn̄ interdc̄o quoꝝ bonoꝝ ñ alr poſſeſſoꝛ ɔſtitui[k] potis ē̄ꝫ ſi te filiū[l] defūcti eē ⁊ ad hereditatē[m] l' bonoꝝ poſſeſſionē admiſſum ꝓbaueris[n].

S Imp. dio. ⁊ maxi. aa. ⁊ cc. marco.

I ex edicto[o] ſoroꝝ patruel[p] inteſtate ſine libis ɔ̄functe recte[q] petita bonoꝝ poſſeſſiōe q̄ſiſti ſucceſſionē vel negociū integꝝ[r] eſt q̄ cum moreretus ei⁹ fuerūt ſm interdicti quoꝝ bonoꝝ tenorē ab his q̄ ꝓ herede vel ꝓ poſſeſſoꝛe poſſidēt[s]: dolo re malo fecerint quomagis deſierint poſſidere tibi rectoꝛ ꝓuincie reſtitui efficiet

Im. arch. ⁊ ho. aa. patrō. vica.

c Onſtat[t] vir a bonis iteſtate vxoris ſupſtitibus ɔſanguineis eſſe extraneum. cuꝫ ꝓuidentium oīa rñſa ⁊ lex ipſa naſe ſucceſſores eos faciant. ergo iubem⁹ vt omnibus fruſtrationibus amputatis per interdictum quoꝝ bonorū in petitorē[v] corpora[x] transferantur ſecūda actione proprietatis non excluſa[y]

leret teſtamētum. vt inſti. de exhere. li. in prin.

k Cōſtitui poteris vt hēas reꝝ corꝑaliū detētōem q̄ uis bo. poſ. acceperis a p̄tore. vt ⁊. s. de inof. te. l. q.

l Filiū eſſe. nōne hoc ꝓbare eſt impoſſibile. ff. de ɔdi. ⁊ de. lucius. Rñ. non eſt impoſſibile. ſed ñ eſt poteſtatiua talis ɔditō. vt lego tibi. x. ſi ꝓbaueris te filium ticij eſſe. vel dic non eſſe impoſſibile. ſed difficile. vel ñ eſt poſſibile vt vere ꝓbet ſed vt p̄ſumptiue ſic q̄ qualr ꝓbetur hēs. s. de car. e. l. i. et. ff. de his qui ſunt ſui l' ali. iūris. l. filium. ⁊ de iniuſ vo. l. pater. ⁊. l. q̄. Sed cum hoc probauit cum petijt bo. poſ. quare ꝓbat nunc cuꝫ agit interdicto. et ſic bis. rñdent quidam q̄ ꝓbat nūc ſe ꝓbaſſe tunc vt ar. s. ḋ his qui ve. e. l. oēs. ⁊ dic q̄ plene. et nūc ꝓbat ſi ī dubium reuocet. nam q̄ primo probauit non fuit in figura iudicij li. cum alio ɔ. et non tam plene cā cognita. vt. arg. ff. de bo. poſ. l. ſeruus. et de le. i. l. filium. §. ſi quis item ⁊ ſi ꝓbauerit tc̄ non tamen ꝓbauit contra iſtum. ideoq̄ꝫ ⁊ nunc ꝓbet. vt. ff. de iuſiu. l. idem eſt. Item primo non fuit ꝓnunciatum eum eſſe filium nam ſic fieret ius ex ſnīa. vt. ff. de libe. agno. l. i. §. fi. ſed tanq̄ꝫ filius fuit admiſſus. ſiue ergo prius non ꝓbauerat ſiue ꝓbauerat debet ꝓbare nunc. quod ſi non fecit perinde habetur ac ſi nec prius probaſſet. vt. ff. de bo. liber. l. ſi filius. §. cum filius. item q̄ ꝑ ſe admit hereditatē ſi poſtea ɔueniat poſſeſſorē dꝫ ꝓbare ſe heredem.

S a Res agit. i. datur actio in factum.

I q̄s ābagib. ſ. ſolennitate verboꝝ ſublata.

c Auſpicia. i. initia. nam veteres ꝑ inſpectōꝫ ⁊ garritum auiū ſingula negocia inchoabāt. vñ ſm io. d̄r auſpicium. i. augurium. cum eſt incertum q̄d eueniat. et ſic hic q̄s obtinere dēat. et fa. s. l. pe. ⁊. s. de formu. l. i. ⁊. ij.

d Quorum bonoꝝ. interdictum quoꝝ bonoꝝ vtile competit heredi directam bonorum poſſeſſori ſi nil ſit vſucaptuꝫ. vt. ff. e. l. i. q̄d dupl'r intelligi poteſt. ſ. q̄ ille qui poſſidebat ꝓ herede vſucepit iuſto errore interueniente loco tituli. vt ar. ff. ꝓ leg. l. iiij. ⁊. l. fi. vel ille qui ab eo emit ⁊ ſic poſt vſucapionem ceſſat hoc interdictum ⁊ ēt petitō hereditatis. ⁊ ſic tollit triennio ſi eſt res mobilis. ſi vero immobilis tunc. x. vel. xx. an. tollit. vt. s. de edic. di. adri. l. fi. in fi. ⁊. ff. de pe. he. ⁊ non tantum. §. q̄ ſi ꝑ emptore. ſed vbi non habet titulū vel q̄ ꝑ eodem ſit poſſeſſoꝛ tunc. xxx. an. durat petitō hereditatꝫ. vt s. ḋ pe. he. l. hereditatem. ⁊ no. ſm Ir. q̄ interdictum quoꝝ bonorū habet commune cum pe. he. quia vtrūq̄ꝫ de vniuerſitate. itē vtrūq̄ꝫ ɔ eum qui ꝓ herede vel ꝑ poſſeſſore poſſidet. vt. ff. e. l. i. ⁊ non redditur amplius q̄ꝫ ſemel vt in pe. he. ſed hoc non placet ꝑ. l. ff. de pe. her. lꝫ minimam. econtra differūt quia hec ad poſſeſſoreꝫ illa ad ꝓprietatem. item daſ directo bonoꝝ poſſeſſori vtiliter ꝓ heredibuſ ſm Ir. item no. hoc interdc̄m ⁊ ſequēs ſumunt noīa a principijs edictoꝝ in quib ita ɔtinebaſ quoꝝ bonoꝝ illi ex edicto meo poſſeſſio data eſt ⁊c̄. vt. ff. e. l. i. in prin.

h Ereditatem. dic caſum q̄ filius ticij ab eo preteritus petijt a p̄tore ɔ̄ ta. ⁊ habuit facta fide p̄teriti q̄ filius erat ticij videbaſ ei hoc ſufficere vt bona hēat. nec fꝫ opus agere interdicto. ſꝫ ſecus eſt q̄ꝛ hec appellatō bonoꝝ poſ. notat ius non quelibet bonorum poſ. eſt ergo bonoꝝ poſſeſſoꝛ non aūt poſſeſſoꝛ bonoꝝ vel poſſidens bona donec ꝓbauerit iudici ſe filium teſtatoris eēꝫ ad bonorum poſ. ſe admiſſum a p̄tore. dic ergo hereditatē. i. poſ. hereditariarum reꝝ. nā ad incorꝑalia ñ daſ. vt. ff. e. l. ij. ac.

f Petiturus. ꝑ interdictum quoꝝ bonoꝝ vt. ṡ. ſubijcit in q̄ ſummatim cognoſcit an ſit heres vel bonoꝝ poſ. ſed ſm. h. dic petitur⁹ pe. he. directa ſi eſt heres de iure ciuili vel vtili. ſi de iure p̄torio. q̄d verū eſt. ſed non ꝑ. l. hanc.

g Iudicib. no. iudici fidē faciendā ñ aduerſario. ſic. ff. de ꝓba. q uinquaginta. ac.

h De fide. ꝓbando te filium defuncti q̄d vtiq̄ꝫ allegas. vt. ṡ. in fi. huius. l.

i Bonoꝝ poſ. ɔ̄ ta. que preteritis daſ vel vnde liberi vt dicunt q̄dā. q̄d non placet. ſi ergo erat emācipatus. als ipo iure non valeret teſtamētum.

m Ad hereditatem. ꝑ hoc pꝫ q̄ daſ ēt ei q̄ de iure ciuili admittiſ. ſed vtilr non directo. vt. ff. e. l. i.

n Probaueris. hoc ſi ñ eſſet in poſſeſſione filiatōis. als ſi eſſꝫ nō haberet neceſſe hoc ꝓbare. vt. s. de ꝓba. l. non nudis. ⁊. ff. de queſti. l. i. §. ad queſtionem. ⁊. ff. de ꝓba. quidam. item dic qualr ad bonorum poſ. quis admittitur olim ⁊ hodie. vt habes. s. q̄ admit. ad bo. poſ. poſſunt. l. pe. ⁊ fi.

S I ex edicto. quo vocantur agnati

p Patruelis. nate ex patruo. vt inſtit. de gradi. cogna. §. iiij.

q Recte. cum nemo te precederet

r Integrum eſt. id eſt non finitum pacto vel ſententia

s Poſſident. etiam rem ſingularem. vt inſti. de interdic. §. adipiſcende. et. ff. de peti. here. l. regulariter. et. l. licet. ſed argu. contra ff. e. l. i. §. fi. ac.

c Onſtat eos ſcilicet conſanguineos repulſo viro. vt ⁊. s. vnde vir ⁊ vxor. l. i.

v In petitorem. agnatum vel cognatum

x Corpora. nam ad incorꝑalia ñ datur. vt. ff. e. l. fi. ac.

y Non excluſa. q̄ꝛ vxoꝛ aliquas res viri poſſederat tanq̄ꝫ ſua. q̄ in conſanguineum transferūtur. ſalua repetitōe viro. niſi ipe vir incontinēti vellet de dñio ꝓbare cum conueniſ interdicto ſm q̄ſdam. alij indiſtincte eū ñ audiūt in poſſeſſorio quo min⁹ in petitorem transferatur prius vt diximus. s. loca. ſi q̄s ɔditōnis. ⁊. s. de edicto diui adri. l. q̄.

z Quoꝝ legatoꝝ. q̄ꝛ hoc interdc̄m eis ɔ̄petit ꝑſonis q̄b ⁊ ſupi⁹ ideo eo p̄miſſo hoc ſupponiſ q̄d daſ aduerſus legatarios ⁊ eoꝝ ſucceſſores ſua auctoritate legata occupantes.

H Eredi. dic caſum. Ticī⁹ inſtituit patrē ſuū heredē. ⁊ hereditatem exinaniuit legatꝭ ⁊ fideicōmiſſis legatarij res ſibi legatas ſua auctoritate poſſident. petis conſilium ⁊ do. quia potes agere interdicto quoꝝ lega. ⁊ poſſeſſionē reꝝ adipiſci. eſt enim hoc

interdictū adipiſcēde poſſeſſiōis.vt.ff.e.l.i.in prin.⁊ ſic ꝗrtaʒ poſ teris retinere.

b ¶ Scripto.ſʒ ⁊ heredi heredis.vt.ff.e.l.i.§.ꝯ interdictū.ſʒ et ab inte.vt.s.qñ di.le.ce.l.fi.s.ſi ꝗs omiſſa cā.t.l.fi.⁊.ff.ad.l.fal.l.i.§ ad eos.

c ¶ Exhauſta.vltra dodrantē.vt.ff.ad.l.fal.l.i.in prin.

d ¶ Proſpectum ē.vt.d.l.ad.le.fal.⁊ inſti.ad.l.fal.in prin.

e ¶ Nō ꝯſentiēte.ſi enim cōſenſiſſet poſt aditā a ſe hereditatē nō hēret interdictuʒ ſecus ſi ante.vt.ff.e.l.i.§.qđ ait ꝑtor.

f ¶ Dennuit non a te ſʒ ſua auctoritate.

g ¶ Scđm ſniaʒ.ſola.n.ſnia hodie locū hʒ.ſolennitate omiſſa.

h ¶ Satiſdatōe de dandis legatꝭ ſi debeti patuerint.vt hic.⁊ ff.e.l.pen.§.fi.

i ¶ Cōſtitui.te oꝫ e ꝑetẽ ꝯ.⁊ not.ꝙ hic loquit̃ q̃ nec deſierit heres eē dominuſ qđ veruʒ eſt ex toto ſed cōmunis res eē cepit ei⁹ et legatariꝭ.

Quorum legatorum. iii.

¶ Imp.Dio.⁊ max.aa.⁊.cc.Latie.

Eredi[a] ſcripto[b] ſatis idonee. l.falci.ſi exhauſta[c] legat̃ ſucceſſio ꝓbet̃ ꝑ q̃rte retētiōʒ ꝓſpectū eſt[d]. vñ ſi legatari⁹ vl' fideicōmiſſari⁹ ñ ꝯſenciente[e] p̃te tuo quē aſſeueras teſtatori ſucceſſiſſe ⁊ bonoꝝ poſ.accepiſſe relicta ſibi legata vel fideicōmiſſa detinuit[f] ſcđm[g] ſniaʒ interdicti ꝙ adūſus legatorios ſcriptꝭ heredibꝰ ꝓpoſitū eſt oblata ſatiſdatione[h] quā p̄ſtari oꝑtꝫ in poſſeſſiōeʒ te ꝯſtitui[i] vt ita retentōe[k] cōpetenti ꝓtarīs expiri potes.

Unde vi. iiii.

¶ Impa.Dio.⁊ mar.aa.Theo.

Ecte[m] poſſidēti ad defendēdā[n] poſſeſſiōʒ quā ſine vicio[o] tenebat iculpate tutele mo

vt.ff.ad.l.fal.plautius.ſed ſi hoc eſt ergo videt̃ ceſſare hoc interdictū.ſicut in mortis cā donatōe vt.ff.e.l.i.§.ſi quis ex mor.cā.ſʒ ⁊ ibidē ⁊ alia rō.q2 donatō tradit̃a defuncto.vñ magꝫ a defuncto ꝗꝫ ab herede videt̃ legatari⁹ occupare.

k ¶ Retentione ergo ſi de fal.non conquerit̃ heres nō habet hoc interdicium ſm.P.ꝙ verum puto.ſed nonne ſuū ius amiſit legatarius occupando.vt.s.de lega.l.non dubiū.que eſt cōtra.Sol.hic ante aditam hereditatem occupauit ibi poſt.⁊ ſic etiam nō ob.j.ti.i.ſi quis in tantā.nec illa cōquerebat̃.nec edictū Diui marci.vel ſol.vt ibi.Item adhuc ꝯtra.ff.de ex cep.do.l.dolo.ſed illa in petitorꝭs hic in poſſeſſorꝭs.vel ſol.vt dixim⁹.s.locati.l.ſi quis conductionis.

l ¶ Unde vi.ſuperiora duo interdicta ſunt adipiſcende poſ.hoc autem eſt recuperande.vt inſti.e.⁊.§.adipiſcende.⁊.§.recuperande et ſumitur iſtud nomen a prin.interdicti.vt.ff.e.l.in prin.ac.

m Recte.ſed nonne idem ⁊ ſi nō recte.Rñ ſic vt.ff.e.l.i.§.qui vi a me.ſubaudi ergo hic maxime vel ideo dicit recte.q2 recte poſſidenti ſemꝑ licet nō recte nō ſemꝑ vt ſi inuaſit.⁊ in continenti expellatur.nec enim licet reſiſtere.vt.ff.e.l.iij.§.eo igitur.vel pone prin.l.cum ſi.quaſi dicat recte licet.Aliꝗ dicūt recte.i.non vi non clā non ꝑcario qđ nō placet.Aliꝗ recte q̄ntuꝫ ad illum qui vult expellere poſſidentē etiā ſi ab alio vicioſe poſſideat nec hoc placet.

n ¶ Ad defendendam ad vindictā nō licet.vt.ff.ad.l.acquil.ſcientiam.§.qui cum aliter.Item defendere dicitur etiam ſi recuperet in continenti.vt.d.l.iij.et.ff.e.§.eum igitur.et.l.qui poſſeſſionem.

o ¶ Sine vicio.hoc expone illis modis vt modo dixi.s.e.ti.l.recte.

p ¶ Moderatione.moderamē circa tria attendit̃.Primuʒ vt ſi armis inferat̃ violentia ⁊ armis repellat̃ ſi ſine armis ſili mō repellatur.vt.ff.e.l.iij.§.eū igitur.ſunt aūt arma.vt dicitur.ff.e.l.iij in prin.Scđm vt in continenti flagrante adhuc maleficio violenter inuaſor repellat̃.vt.ff.e.l.iij.§.eū igit̃.Terciū vt ad defenſionē nō ad vltionem vel vindictā vt hic.⁊.d.l.ad.l.acquil.ſcientiā.§.qui cum aliter.qđ ſemꝑ p̄ſumit̃ fieri ad defenſionē ſi in cōtinenti fiat ſm Ja.ſene.vt.ff.ad.l.acquil.ſi ex plagis.§.tabernarius.Sʒ Jo.ꝯtra.ex.e.§.⁊ ex qualitate facti ⁊ ꝑſonarū p̄ſumit̃ ad vindictā vel ad vltiōem.q̄d.n.ſi hūilis ⁊ abiecta ꝑſona me de poſſeſſiōe expellat.⁊ eū vi repellā.certe ad vltōeʒ non ad defenſionē videor feciſſe ſm io.ſed quid ſi ꝓ violento paratus eſt aliquis ſatiſdare de poſſeſſione reſtituenda in continenti ⁊ oīmoda ſatiſfactiōe.certe ad vltionē fieri vidꝫ.Itē qđ dixi de primo moderamie qđ ſi pugnus vni⁹ plus ꝗꝫ enſis alterius ꝑcutit̃.Rñ.defendat ſe enſe ꝓpter inequalitatē vitiū.quū vim vi repellere oīa iura ꝓclamēt.vt.ff.e.l.i.§.vim vi.⁊.ff.d iuſticia ⁊ iure.l.vt vi.vt.s.qñ.l.ʒ vnī ſine iudi.ſe vindi.l.i.itē nunq̄d neceſſe ē vt pri⁹ ꝑcutīte expectes quidā vt ia.ꝙ ſic.vt.ff.ad.l.acquil.ſi ex plagiſ.§.tabernarius.⁊.ff.ſi quadru.pau.ſe.di.l.i.§.quū arietes tu dic ꝙ ſufficit terror armoꝝ vel iactatō ꝑcuſſionis.vt.ff.e.l.iij.§.qui armati.⁊.ff.ad.l.acquil.ſed ⁊ ſi quē cū ꝗs.⁊.j.de ſica.l.is qui.nec obſtat.§.tabernarius q̃ qđ ibi dicit culpā.n.⁊c.nō no.cām.quaſi hoc ſit neceſſe.ſed factū quere ſic euenit.nā ⁊ nō verberatus poſſet vim repellere.ſed quū dol⁹ dolo ꝯpenſet̃.⁊ culpa culpe vt.ff.de eo per quē fac.eo.l.ſi.§.pe.⁊ ff.ſo.ma.l.viro.Quero ſi te hodie expuli tu me poſt annū q̄re nō ꝯpenſet̃ dol⁹.rñ.qñ in cōtinenti infertur violentia q̃ vnū factū reputat̃ qđ nō ſic ſi ex interuallo.vt ⁊.j.ad.l.iul.de vi pu.l.ſi quis nā ſi tibi hodie faciā furtuʒ tu mihi cras nō cōpenſat̃.ac.

deratiōe[p] illatā vim ꝓpulſare lꝫ.

¶ Idem.aa.⁊.cc.Alexandro.

Ii pulſos[q] reſtituēdos eē interdicti exēplo[r] ſi nedū ān⁹[s] exceſſit certiſſimi iuris ē.⁊ heredeſ teneri i tm̄ q̄ꝫtū ad eos ꝑueñ[t]

¶ Idē.aa.⁊.cc.Ulpie.

Uctoritatē[v] nobis reſcripti nr̃i tenēde poſſeſſiōis ꝗꝫ voſ ꝑ violētiā adeptā ꝓfitemini cōmodari nimis iꝓbe poſtulatis[x]

¶ Idem.aa.⁊.cc.Ulgino.

Si de poſſeſſiōe[y] vi deiect⁹ es eū ⁊ leg̃ iulie vis priuate reū poſtulare ⁊ ad inſtar interdicti.vñ vi ꝯuenire potes quo[z] reū cauſam oēm p̄ſtare in qua fruct⁹ etiā ꝗs vetus poſſeſſor ꝑcipe potuit nō tantū quos predo percepit venire nō ambigitur.

q Ii pulſos.i.expulſos.

r ¶ Exemplo.hoc ꝓpter ſolennitatē dicit.ſic.s.de actiōe emp.⁊ ven.l.expulſos.

s ¶ Annus vtilis.vt.ff.e.l.i.§.annus.⁊ hoc de his que ad violentum non ꝑuenerunt.ſed de his que peruenerūt perpetuo tenetur vt.ff.e.l.i.in prin.⁊.ff.cōi.diui.l.cōidi.§.iul.ſtri.item hoc verum eſt in agendo ſecus in excipiendo.vt.j.de excep.licet ⁊ eſt rō.vt.ff.de ex.do.pure.§.fi.

t ¶ Peruenit.vt h.⁊.ff.e.l.i.in.fi.⁊.l.ij.⁊.iij.in prin.ſʒ p⁹ lit.ꝯte.cōtra defunctū inſolidū tenent̃ heredes.vt.s.ne ex delictꝭ defun.l.i.

v Auctoritatē.poſſeſſiōis quā fortuiti vt aʒ dicitꝫ vt bona ſit diſputatio vel dubitatio.

x ¶ Poſtulatꝫ.nō.n.in alicui⁹ iniuriā ſūt ꝑuilegia concedēda.vt h.⁊.ff.nequid in loco publico.l.i.§.merito.⁊.j.de emā.l.nec au⁹.⁊ ꝯceſſa nō valēt.vt.s.de pci.imp.of.ꝗties.⁊.l.nec damnoſa.

y Si d poſſeſſiōe.poſſeſſiōe diect⁹ agit interdicto ciuilr̃.ſed ⁊ criminalr̃.l.iul.de vi priuata.ſi ſine armis.vt h.ſi ꝯo cū armis.tūc.l.iul.d vi pub.vt inſti.e.§.q aūt.⁊ ꝗꝫ dicatur priuata tñ publicū crimē eſt vt.ff.de pu.iudi.l.i.

z ¶ Quo.ſ.interdicto.

a ¶ Potuit.a tpe deiectōis.vt ⁊.ff.e.l.i.§.nō ſolū aūt.⁊.§.ex die.⁊ ff.de vſuris.l.videam⁹.§.itē ſi vi.⁊.§.interdicto.Sʒ q̄d ſi res interreat eo mō penes inuaſorē q̄ erāt interitura penes illū.Rñ.tenet̃ inuaſor.ar.ff.e.l.pe.⁊.l.ſi vi a me.⁊.s.ꝙ me.cā.l.i.Sʒ ꝯ.ff.ꝙ me.cā.ſi cū et.§.ꝙ ſi hō.So.ibi ſatꝫ eſt eū teneri in triplo.Itē adhuc videt̃ ꝙ de tali interitu nō tenet̃.q2 ad id teneret̃ qđ hēret poſſeſſor ſi nō fuiſſet deiect⁹.vt.ff.e.l.i.§.q aūt.ſʒ intellige min⁹ ſic teneret̃ ꝓ do ſi fructibꝰ quos percepiſſet actor.ſʒ actor nō ꝑcepiſſet inhoneſtos ergo iſte nō tenet̃ de inhoneſtis.qđ falſum eſt.vt no.ff.de rei ven.fructus.⁊ de pe.he.l.ancillaꝝ.§.ſʒ ⁊ penſiōes.

b ¶ Inuaſor.hec lex nec veteri iure nec nouo videt̃ hēre locū.Veteri nō ꝓpt̃ principiū q2 nl'la pena erat interdicti.ſʒ ⁊ ſi eēt.eēt ꝑtoria ⁊ nō legitima.nouo nō ꝓpter finē.q2 etiā cū pena hodie tenetur vt.j.e.l.fi.Ad h dicas ꝙ veteri iur̃ intelligat̃ ⁊ dic q2 etiā interdicto erat pena.ſ.de fructibꝰ ꝑcipiēdis ⁊ in oī eo ꝙ ad violentum nō ꝑueniſſet pena dico ex p̃te ſoluēꝗ ſic ⁊ alꝭ.ff.d eo ꝑ quē fa.l.i.§.ſi plures.Itē ⁊ legitima d2 quū ius ꝑtoriū ſit viua vox iuris ciuil.vt.ff.de iuſticia ⁊ iure.l.nā.⁊ ipm ꝙ aūt dic in fi.eū ſine pena teneri ad poſſeſſionē.ſ.petitorio ꝑ rei ven.nā nullū poſſeſſorium locū habeat tali caſu iure veteri.ſʒ hodie ꝯ vt.j.e.l.fin.Itē nouo pōt intelligi vt prima ps loquat̃ ſcđm legē.ſi ꝗs in tātā.ſcđa ſecūdum legē.tū querebat̃.vt intelligas illā cū querebat̃.ꝙ nō agat̃ niſi ad poſſeſſionē nō vero ad penam aliq..ā.vl' prima loquatur

¶ Imp. Constan. a. ad Tercull.

Invaſor[b] locorum pena teneatur legittima. ſi tamen vi loca eadē invaſiſſe conſtiterit. nam ſi per errorē aut incuriā[a] dñi loca ab alijs poſſeſſa ſunt ſine pena poſſeſſio reſtitui debet.

¶ Impa. grati. valen. et theo. aaa. pe nerario p. p.

m. Eminerit[b] cuncti ſive vulgato[c] reſcripto mãſuetudinis noſtre. ſive ſniā[e] cuiuslibet iudicis vtantur in cauſ cōveniēdos dños[e] locorum eē aut ſi forte defuerint[f] eorum actores ad inſinuandas ſnias pcuratoreſq3 eē querendos[g]. ne inde iniuriarum naſcatur[h] occaſio. vnde iura naſcuntur q ſi pcepta nra[i] iplere neglexerint[k] omni negocio de quo iurgare ceperant privabuntur.[l] ¶ Si autē hijs plerunq3 colludio[m] curatores vel tutores minorum hijs rē debitā ea occaſiōe invadāt vt pupillis vel adultis iurgãdi copia et fructus adimatur. his catenus ſubvenimus vt eoſdē nō atteratur[n] dam no culpa temeritatis aliene. ſed illi co q̄dē poſſeſſio ei a quo eſt ablata reddatur[o] curatores aūt vel tutores[p] pe na deportatōe punitos bonorum quoq3 publicatio pſequatur.

¶ Imp. val. theo. ar. aaa. ad meſ.

Si quis in tãtã[q] furoris[r] audaciã puenerit vt poſſeſſionem rerum[s] apud fiſcū vel apud quoſli bet hoies cōſtitutarum añ[v] eventū iudicialis arbitrij violēter invaſit dñs quidem cōſtitutus poſſeſſiōem quã abſtulit reſtituat poſſeſſori et dñium eius rei amittat[x] Sin vero alienarum rerum poſſeſſionem invaſit non ſolum eam poſſidentibus reddat. verum ēt eſti matōem earūdē rerum reſtituere cōpellatur.

¶ Imperatores Archa. et Honor.

de pena legitima ſi criminaliter agitur. ſcōa vt diximus mō loquatur ſcōm legem cū querebatur. vel loquitur prima ps ſm legē. j. pt. meminerint et his tribus modis loquitur iure novo. et ſm oēs nō ob. dicta. l. j. e. l. fi. Alij ſolvūt q hic ſine dolo credēs eē ſuã. ibi dolo ſe invaſit. vel hic petitorio ibi poſſeſſorio agi. vel dic q hec. l. nil novi cōſtituit. ſz ſolū dicere vult q̄s ſit invaſor. et id qd̄ dicit reſtitui dz. ſ. poſſeſſorio iudicō. et q dic in prin. invaſor et c. q. ſ. alicuius poſſeſſionē quoquo mō fuerit adeptus et largiſſime dz legittima pena cū multe legibus violētia puniatur

a ¶ In curiã. q2 dñs nō curat vel ignorat eſſe ſuã vt. ff. de vſuc. l. furtum

m Eminerint. caſ. ē tal ſm az. ſi aliq̄s vult aliquē cōvenire nō dz impetrare reſcriptū vel a principe vel ab alio iudicio vt in poſ. alicuius rei mittatur vt liceat ei poſſidere. vel vt ea occaſiōe invadat. ſicut ſepe impetrant q̄dã a prīcipe bononie circa exitū regiminis eius. id aūt nō dz tale reſcriptū implorare nec a principe vel alio iudice naſcatur occaſio iniuriãdi a q iura emanãt. ſz debēt in cauſ cōvenire locorum poſſeſſores. aut ſi illi deſint dñi querī actores et pcuratores eorum ad inſinuãdas dñis ſnias citatorias. aliter eīm ſi faciãt toto negocio privabuntur. q ſi tutor vel curator colludēdo cū eo q rē pupilli vel adulti poſſidet eã violenter abſtulerit. vt ſic minor ius ſuū in re amittat nō nocebit hoc minori. ſz res reſtituetur ei cui eſt ablata cã minori integra ſuata tutore relegato bonisq3 ſuis ſpoliato

c ¶ Vulgato. i. apd iudicē intiato. vel. i. vulgo et palã dato. et cōtinebatur in hoc reſcripto illos dēre venire ad iudiciū iſti reſſuros. vel fore illos dēre reſtituere iſti poſſeſſionē. cū iſte dixiſſz illos vim feciſſe. qd̄ verum nō fuerat. vel cōtinebatur ibi poſſeſſionē eē reſtituendã vel dixerat imperator iuſtã hēre cãm. et verum erat ita datū eē reſcriptū. vel ſniam. nō tñ iſte ſua auctē dz invadere poſ. ſine auctē iudicis. vt. j. ti. i. l. fi. ne inde et c. nã nihil diffiniebat illd reſcriptū vel ſnia. ſz q̄d ſi iudex vel imperator dixit vade et occupa poſ. tua auctē. videtur q poſſit hoc facere ſm. h. vt ar. ff. de acq̄rē. poſ. l. iuſte. cū et cōtrario cōtinentū hoc poſſit. vt. j. de pig. l. iij.

d ¶ Snia. talia cōtinēte. vt mō dixi in reſcripto. que eſt interlocutoria nō diffinitiua.

e ¶ Dños. opiniōe. q2 putãt et dicūt ſe dños. Sz pla. dixit preſumi eē dñm eū q poſſidet. vt et ar. e. de pba. l. ij.

f ¶ Defuerint. ſ. dñi ¶ Snias. citatorias. ſ. dñis

g ¶ Querēdos. i. inquirendos

h ¶ Naſcatur. ſic et. e. ad. l. iul. miſcel. l. ij. et. e. de his q̄ ve. erat. l. i. na ſcuntur aūt a pricipe. vt. e. de teſta. l. oim. itē ad hoc. xvi. q. vi. c. ij.

i ¶ Noſtra. poſita in hac. l.

k ¶ Neglexerint. poſſeſſionē occupando.

l ¶ Privabuntur. ſz q̄d differt hec ab illa ſi q̄s in tãtã. Rñ. hic videbatur nō puniri pter reſcriptū. vel hec nō punit niſi in ſimplū. et quãq3 in nihilū ſi nlm iuris habeat q reſcriptū impetravit

m ¶ Colludio. q̄d ergo ſi bona fide. tñ. idem ſm py.

n ¶ Nō atterat. no. ex alterius culpa aliū nō dēre dãnū pati. ſic et. e. de admi. tu. l. nō ē. et de nō nu. pe. auc. cō q̄ ppriã. et. ff. qd q̄ſq3 iu. l. iij. §. ſi tñ tutor. et. e. de ſpō. l. fi. in pri. et. j. d fal. mo. l. i. in fi. et. e. de ſer. fu. l. q̄cūq3. xvi. q. vi. in. c. ſi epm. et. e. de acq̄. poſ. l. fi.

o ¶ Reddatur ſalvo iure pupilli in vendicando

p ¶ Tutores. qd̄ hic in tutoribus dic. idē in plato colludēte cū poſſeſſore eccliaſtice rei. nã res p platū ablate reſtituūtur poſſeſſori ſalvo iure eccie in vendicãdo. imo ēt ipe idē plat[9] poterit vēdicãre nomine eccie. vt diximus. e. de ſa. ſan. ec. l. iubem[9]. §. ſane. ſz op. ex lrã. e de his q̄ vt indig. l. polla. ſz ibi rōe pupilli accuſabat hic autē dolo malo occupabat. vt ar. ff. de his qui vt indi. l. tutorem

¶ Si q̄s in tãtã. hãc l. divide in. v. ptes vt dñi aptentur q̄ōnes q̄ ſiūt. pria dic de pſonis invadentibus vſq3 illuc vt poſſeſſione et c. Scōa de rebus invaſis vſq3 illuc añ eventū et c. Tercio loquitur de tpe invaſiōis vſq3 illuc poſ. quã et c. Quarta d pena qñ erat dñs invaſor. Quita qñ nō erat dñs. dic ergo. ſi quis et c.

r ¶ Furorem audaciã. i. temeritatē qualem hñt furioſi. et in mala pte ponitur audacia alias in bona. vt. ff. d li. et poſtu. l. gall[9]. §. vidēdū. nō ãt erat vere furioſus. ſic inſti. de ioſ fi. teſta. in prin.

s ¶ Rerum mobiliū vel imobiliū ſi. corpaliū vel icorpaliū. vt inſti. vi bo. rap. §. pe.

t ¶ Apud. i. penes. vt. ff. de v. ſi. l. penes. et. l. id apud. ſz et ſi apud neminē ſit poſſeſſio adhuc hz locū hec. l. p pogatiōem eius q̄ eſt. j. e. l. fi. ſm vnū intellectum illius.

v Añ eventū. i. ſine pmiſſiōe iudicis q̄cūq3 vel añ litē cōte. vel poſt vel ēt poſt diffinitiuã ſniam.

x ¶ Amittat. p ſniam non ipo iure

y ¶ Earūdē rerum. ēt rōe ppricetatis. et ſic i plus punitur q̄ deliquerit. et ſic eſt cō. ff. vti poſ. l. pe. §. fi. et. ff. quod metus cauſa. ſi mulier. §. qui poſſeſſionem. ſed hic magis deliquit. Sup quinq3 autem partibus huius. l. fac queſtiones per ordinē. primo de pſonis. Quero q̄ d femina et hermofrodito. Rñ. teneri ſz dicat ſi quis. vt. ff. de ver. ſig. l. Secundo de milite et ruſtico. et dic teneri. cum invadere ſit cōtra ius naturale. vt. e. de in ius vo. l. venia. Tercio de pupillo et adulto. et q̄dem primus infantie non tenetur. q2 et c. vt. j. d fal. mo. l. i. in fi. et inſti. de ob. que ex deli. naſ. §. in ſumma. poſtea ſic. vt. ff. de fur. l. impuberem. ergo et adultus habeat vel non habeat curatorem nec reſtituitur. vt. ff. de mino. ſi ex cauſa. §. nūc videndum. Quarto an pater filio patronus liberto teneatur. quod videtur cum nō infamet. vt. ff. de ac. et ob. l. ceſſat. ſed certe nec interdictum aliqd infamat. vt. ff. e. neq3. et tñ non datur ſed agitur in factū. ſic q̄ dicas hic in factū agi vt. ff. e. l. i. §. interdūm hoc. ſed ſec[9] eſt ecōtra. q2 filius pri et libertus patrono tenetur. vt. ff. de fur. ſi quis vxori. §. filius. Quinto an dominus ex facto ſervi vel pater ex facto filij teneatur. Rñ. dominus tenetur noxaliter. vt. ff. e. l. i. §. quod igitur adijcit pater de peculio poſt condēnatōem filij non prius. vt inſti. de noxa. §. fi. niſi in id quod ad verū eorum pveniſſet. vt. ff. de ac. et ob. ſi a furioſo. et. ff. e. l. i. §. qd igitur adijcitur. Sexto de furioſo et mente capto. et dic nō teneri. vt. ff. de ſicca. l. infans. et de parrici. l. pe. et de admi. tu. l. fi. idē de pdigo. cum nec ipe poſſit de ſuo alienare. vt. ff. de v. ob. is cui. Septimo d abbate plato vel monacho et tutore et ſimilibus. et dic non teneri ecciam vel pupillum. vt. e. l. pe. niſi cōicato conſilio faciat. vt. e. de ſa. ſancta ec. l. iubemus nullam. Octavo q̄d ſi credēs me poſſidere cum alius poſſideat ſic invaſi. vel quid ſi vacantem credidi cum non eſſet. Rñ. non teneor. cum neminem ſua poſſeſſione privare volui. vt. ff. de ſicca. diu[9]. nec ob. inſti. vi bo. rap. §. ſz ne dñi. q2 aliud ē credere ſibi licere auferre. aliud credere ſe poſſidere. pterea et accipe hic quãdo iuſtã cãm hēo credēdi me poſſidere. vt q2 p filiū vel ſuū credo mihi poſ. queſitã. Nono an hēat locū tūc tm qñ credit ſibi licere. qd pla. dixit quaſi in ſubſidium et non quando dolo. ſi tūc vel interdictū. vñ vi. vel actio vi bo. rap. hēat locū. vt inſti. vi bo. rapto. §. i. ſed

Aldri. ⁊ ioh. dicūt ꝯ. nā nō dʒ eē melioris ꝯditōis doloſus ꝗ̄ ſtult⁹ ꝗ̄ ſi doloſus. vt. ff. de noꝝ. ſi ſolū. ⁊ ff. qḋ vi aut clā. hu⁹. ꝑterea ſm ꝓ. ſi agerē ꝯ doloſū acciperet qḋ dolo feciſſet. ⁊ ſic allegatō ſue tur pitudinis ſibi ꝓficeret qḋ eē nō dʒ. vt. s. de trāſac. l. trāſactōe. De cimo ſi poſſidentē nō admiſi d teneri me. vt. ff. de acq̄. poſ. l. clā. §. ſi. idē ſi iuaſeri ⁊ ſuſpicat⁹ fuit poſſeſſoꝛ ſe poſſeſſoꝛ ꝑlli. vt. ff. e. l. i. §. ſiue autē. ⁊ de acq̄. poſ. l. ʒ et ſi nolit. Vndecimo quid de magiſtratu. dic ſi tei neri niſi vltra officiū fecerit. vt. ff. qḋ me: cā. l. iij. ⁊ de iniurijs. l. iniuriarū. ⁊ l. nec magiſtratibus. dic ꝗ̄ ſi quis. ſ. priuat⁹. Sup rebus quero an in imobilibus habeat locū. dic ꝙ ſic. ʒ ꝓ mobilib⁹ ma gis ſit inuēta. vt inſti. vi bo. ra. §. pe. Scḋo an i iuribꝰ ꝑdioꝝ vrba noꝝ ruſticoꝝ. ⁊ ꝑbēda alicu⁹ clerici. vr̄ qḋ ſi. vt. ff. de acq̄. re. do. ſer uus. §. incoꝛꝑales. ⁊. ff. de vſuc. ſequit. §. ſi viā. ⁊ h̄ dicit io. qḋ pōt dici eē deꝫ mero iure. ʒ vtilis hēat locū. ar. ff. de ſeruit. ⁊ ſi ſerui tus vē. l. q. in ſi. ʒ in ꝑſonalibꝰ ſuitutib⁹ ꝯ ē. vt ſi fructuari⁹ expel lat a dn̄o l' extraneo expellat. l' quilibet ꝗ̄ hēat ꝑſonalē ſuitutem. vt. ff. e. l. iij. §. vn̄ vi. ⁊ §. itē ſi nō vi. ⁊ ff. de do. acquiſi⁹ in ſi. idē i ſu ꝑficiario feudatario ēphyteota. cū hēant vtile dn̄iū. vt. ff. de ſu ꝑfi. l. i. in ꝑin. ⁊ ſi ager vec. l. i. ⁊ iij. ⁊ de rei vē. ſuꝑficiario. eꝯtrā ſi hi tres inuadāt puto ſufficere ſuo iure ꝑuari. ſecus puto in alijs. ſed tanꝗ̄ ꝓ aliena re puniant. vt in ſi. hui⁹ legis. niſi in eo iure tn̄ habuit aīm expellendi. Tertio. ſi inuado rē quā cōmodaui l' loca ui l' depoſui. rn̄. nō teneoꝛ. cū meminē poſſeſſione ꝑuare voluerit vt. ff. cō. l. rei niſi cōſtituerint. s. poſſidere. ⁊ ſic interuenerit poſſeſſi onē quo caſu ip̄e mihi tenēt. ⁊ ſi p⁹ ea ego inuadā ⁊ ego tenear ill' ſm ioh. ʒ ſi ex tūc eos expellat ꝗ̄ ſolā hn̄t detētatōꝫ vr̄ teneri mihi nec obſtat. ff. e. colonus. ⁊ l. cū fundū vbi colono dat. qꝛ iā inter uerterāt. ſed ſi an̄ interuerſionē deijciat dat mihi dn̄o vt. l. i. §. ꝙ ſeruū. e. n. Quarto quid ſi furi exportanti rē meā abſtulero. rn̄. n̄ teneoꝛ. vt. s. qn̄ liceat ſine iudi. l. liber. niſi iā ad locū deſtinatū ꝑ uenerat ſm ioh. vt. ff. de fur. l. ſiue igit. Quintū quid ſi equū tuū ſolivagū in paſcuis accepit putās eē ſuū. ſi quidē ſciebat nō eē ſuū tenet furti. al's ſi ſuū credidit forte hʒ locū cōdi. ſine cā. l' vtilis cōditio ex hac. l. imo rei vē. Sexto qd ſi vnus hʒ poſſeſſionē. alter detentatiōnē. terti⁹ ꝓprietatē. an inuaſoꝛ tenet oīb⁹ vel cui. vr̄ qḋ oibus. vt. ff. ad exhi. celſus. §. iuli. qḋ nō puto cū tn̄ poſſidēti dat. vt hic dicit. Septimo quid ſi erat inuaſoꝛi debita l' ſibi obligata dixit. ꝓ. qḋ nō hʒ locū hec lex. ſed edictū diui Marci ti dic ꝯ ⁊ ꝑ dam ius qḋ habeo in re vel pignus ꝑ hāc ꝯſtitutōꝫ vt ſi āmō agā exceptōe repellar. ſi ergo agā ex edicto cōditione ſine cā nō agam hac lege ⁊ eꝯ. vt. ff. de act. ⁊ ob. quot. §. i. ⁊ hoc niſi in eo qḋ excedit. vt. e. §. ⁊. ff. vi bo. rap. l. i. idē dico ſi inuaſi vt habeā ꝓ pignoꝛe vel vt inſolutū. vt. ſ. habeat locū hec lex. niſi ex pacto l' iudicis auctē faciā vt. j. de pi. l. iij. ⁊ niſi aufugeret debitoꝛ. vt. ff. de his ꝗ̄ in frau. cred. l. ait ꝑtoꝛ. §. ſi debitoꝛē. nec obſtat. ff. de fur. l. qui vas in ꝑin. qꝛ ibi ponit abſtulit. i. accepit vt iudici oñderet nō vt ſibi haberet. Octa uo quid ſi debitoꝛ creditorē ſuꝑ pignoꝛe occupando inuadat. rn̄. ſm py. nō hʒ locū. l' dic ꝯ cū poſſideat. vt. ff. de acq̄. re. do. l. ꝑ ſeruū. Suꝑ tpe quero. quo tpe facta inuaſiōe hʒ locū hec lex. vidēt qḋ ante lit. ꝯte. Itē p⁹ ante ſniam. niſi in caſu vno in quo loquit. s. ſiniū reg. l. ſi cōſtiterit p⁹ ſniam nō. ſed hʒ locū illa meminerint. ⁊ ꝑ eis eſt qḋ hic dicit an̄ euentū ⁊c. tu dic hanc eē generale an̄ litē ⁊ p⁹ ſniam. ⁊ illā ſi cōſtiterit tn̄ p⁹ litē ⁊ an̄ ſniam. nec obſtat ꝙ h̄ dicit an̄ ſniam. qꝛ ſubaudi marie vel dic an̄ ꝑceptū l' miſſionem iudicis ⁊ hec bona. vel an̄ executōꝫ ꝗ̄ ſit ꝑ iudicē ⁊ ſic nō punit. vt ff. de acq̄. poſ. iuſtē. ff. ad. l. acq̄. l. quēadmodū. §. magiſtratus. qḋ. n. legittie ⁊c. vt. j. ad. l. iul. de adul. l. gracchus. aut ꝗ̄ nullū ē decretū i terpoſitū ⁊ hʒ locū hec lex. aut ꝑperā. ⁊ tūc illa meminerit. aut re cte. ⁊ tunc nulla. vel. iuſte Scḋo quid ſi clam inuaſi. rn̄. adhuc hʒ locū hec lex. vt. ff. de acq̄. poſ. l. rē ꝗ̄ nobis. ⁊. ff. e. l. vim facit. qḋ hʒ lo cū ſi habuit aīm vt ēt vim inferret ſi me inueniſſet. vt. ff. de fur. ſi quis ex domo. Super quarto quero nūquid ipō iure dn̄iuꝫ amit tat ⁊ ipō iure querat ſpoliato. vr̄ qḋ ſic vt in crimine. le. ma. vt. j. ad. l. iul. ma. l. ſi. ⁊ in cōmiſſione vectigaliū. vt. ff. ḋ publicanis. l. cō miſſa ⁊ in muliere que ſuo raptoꝛi nubit que amittit ipō iure do miniū reꝝ ꝗ̄s lucrata eſt ab eo vt in auē. de muliere ꝗ̄ ꝑꝛi. rap. nu. ⁊ ad idē. s. loca. l. ſi. ⁊ in auē. de liti. §. ſi. col. viij. ⁊. s. de act. ⁊ ob. aūt. imo. nos dicimus ꝯ. qꝛ lra dicit amittat nō amittit l' amiſit. ſic ⁊ ꝑ ſniaꝫ al's amittit. vt. s. de here. h̄ꝗ̄cūꝗ̄. §. qḋ ſi fecerint ⁊ de apo. l. i. ⁊. ff. ad ſil. neceſſarios. §. nos al's. ⁊ de iure ſiſ. l. eius ꝗ̄. ⁊ in auē. de litiu. §. illo. col. ix. s. ff. de reſcin. ven. fundus. Suꝑ vltimo q̄ro an

aa. Paſſiſilo.

m Omentarie possessionis interdictum quod non semper ad vim publicā pertinet vel priuatam mox audiri interdū etiam sine inscriptione meretur.

poſſeſſio tn̄ l' ꝓprietas ēt eximet. qḋ ſolū in lra. Scḋo ſi fructua rius eſt expulſus vel ꝓprietarius an cōpetat vtriꝗ̄ altero expulſo. rn̄. ſi eo aīo vnū deijcio. qꝛ credo eū ſolū habere ius in re vtriꝗ̄ te neoꝛ. qꝛ vno deiecto alter deijci vr̄. ſi vero ſolū eius vſufructū veli auferre vel ſolā ꝓprietatē ei ſoli teneoꝛ. vt id qḋ abſtulit ⁊ tātun dē reddā vt. ff. ḋ fur. l. inter oēs. §. ſi ſuus ⁊. ff. e. ſi de fundo. licꝫ in fundo aliter qui dā dixerit. ſ. vno ex pulſo nō videri aliū deijci ſi ꝯ eſt. ff. de acq̄. poſſ. l. ſi de fundo. Tercio quid ſi rē cō munē totaꝫ inuado ſocio poſſidente. rn̄. ꝓ pte ſocij teneoꝛ. vt ar. ff. de fur. ſi ſocius ēt ꝓ mea teneoꝛ diuerſimode tn̄. Quarto ſi alius poſſidet vſuf. meū nō ꝓprietari⁹ ⁊ eū deijciā. ⁊ ſic amitto ius meū. Cui applicabitur ꝓprietario l' expulſo. rn̄. ꝓprietario. ſed ad eſtimatōēꝫ fructuario. vt. ff. e. ſi de fundo. Itē ſi iudeus poſſideat mācipiū xpianū meuꝫ ⁊ illud inuadā an applicabit iudeo. rn̄. nō vt. s. nemo iudeus ⁊c. l. i. Quinto que actio det. rn̄. ꝯditio ex hac lege ꝗ̄ dabit ſimul ꝓ poſ ſeſſione ⁊ ꝓprietate. qḋ eſt mirabile. Sexto an det heredibus. rn̄. ſic ⁊ an in heredes. rn̄. nō. cū ſit penalis. niſi in q̄ntū ꝑuenit ad eos. vt inſti. de ꝑpe. ac. §. ſi aūt. ⁊. ff. e. l. i. §. hoc interdictū. ⁊. §. ſi. Septimo an reſtituendo rē inuaſoꝛ an̄ litē ꝯte. l' an̄ ſniam liberet a pena. rn̄. nō vt. ff. de fur. qui ea mēte. ēt ſi ſpōte expulſus acceperit cū nō ſucce dat hec pena loco rei. vt. ff. de arbi. l. ſi rē. Octauo. quid ſi egi tn̄ ad rem an ſupſit actio ad penā. rn̄. ſic cū actione nō officio deleat. vt ff. de cōdi. fur. l. ſi ꝓ fure. §. furti. Nono an poſſit appellari. rn̄. ſic qḋ dic. vt. s. de momēta. poſ. l. i. Decimo ꝗ̄d ſi ſeruū quē poſſideo cū ſe liberū cōtendat mea auctē acceperi. rn̄. non amitto ius meū qꝛ neminē poſſeſſione ꝑuari ēt ſi eſſet in poſ. libertatis qꝛ ſeipm̄ n̄ poſſidet. ʒ in poſſeſſione libertatis eē dicat. ⁊ hoc ſm ioh. ⁊ nos ꝗ̄ dicim⁹ inuaſorē nō cadere a dn̄io ipō iure. cū. n. det conditio ex lege iſta ſi alicui daret dn̄o daret. ſeruo. n. dari non pōt. at dn̄o ꝯ ſeipm̄ dari nō pōt. nāꝗ̄ obligari nō pōt. vt. ff. de fideicō. l. ſi tn̄ ho minē. forte ſcḋm alios aliter dici pōt qui dicūt inuaſorē ipō iure amittere dn̄iū ſolū ꝗ̄ in hoc punit dn̄s ex tali violētia. qꝛ dolo vr̄ eū poſſidere. ⁊ ſic incūbit ei onus ꝓbādi. vt. s. de ꝓba. l. vis eius. Vltimo q̄ro ꝗ̄d differt hec ꝯſtō ab alijs. primo ab illa. s. de paga nis. l. xpianis. rn̄. illa ſpāliter in iudeis ⁊ paganis loquit. Quid ab illa. s. ſiniū reg. l. ſi ꝯſtiterit. rn̄. illa p⁹ lit. ꝯte. ⁊ tn̄ in illo iudicō. Quid ab illa nō ab re. j. e. ⁊. s. loca. l. cōductores. rn̄. qꝛ hic i ꝯtinē ti facit cadere in penā. illa expectat diffinitiuā ſniam. ſed ⁊ illa nō diſtinguit fuerit dn̄s l' nō qḋ hec facit. Quid ab illa cū q̄rebat. rn̄. ibi dices ſtati. Item ꝗ̄d ab interdicto vn̄ vi. rn̄. illud annale ⁊ in ſimplū ⁊ dolū exigit hec ꝑpetua ⁊ penalis ⁊ n̄ exigit dolū. Quid ab edicto diui mar. rn̄. illud ſpāle in re in qua actꝰ hʒ ius. Item ab illa. s. de ſuffragijs. rn̄. illa ſpecialis. ac.

M Omētarie. i. interdictū. ſ. vn̄ vi. qḋ ē momētariū ſua ori gine. nā qui vicebat i interdicto poterat ſtati ſuccūbere in ꝑitoꝛio qḋ hodie n̄ ē ſi agit. ꝑ. ſi ꝗ̄s in tantā qḋ ſit momētaria ni ſi qn̄ fili⁹ l' mercenari⁹ inuaſerunt. ipi quidē tenēt. ʒ pr̄ l' dn̄s ad vendicandū admittit. vt. ff. e. l. i. §. ſi fili⁹. hoc quidā interdictum vn̄ vi dʒ qḋ nō ſꝑ ꝑtinet ad vī pu. qꝛ qn̄ꝗ̄ ad priuatā. vt qn̄ ſine armis. itē nō ſꝑ ad priuatā. qꝛ qn̄ꝗ̄ ad publicā qn̄ cū armis

a Mor. i. ante cauſaꝫ ꝓprietatis. vel mor. i. ſine ſolēnitate. vel ſine aliqua dilatione dʒ audiri ille qui ꝓponit. vt. j. ad. l. iul. de vi. ſi quis. ⁊ etiam ſine inſcriptione. ſ. quando agitur ciuiliter. ſec⁹ ſi criminaliter. ſ. lege iul. de vi. vt. ff. de accu. libelloꝝ. ⁊ hoc dicit interdū l' ſine inſcriptione. i. libello ſcripto. vt ⁊. ff. de edendo. l. i. §. edere. niſi in caſu. ſ. in conuentione illuſtrium ꝑſonarū. vt. j. de dig. l. ꝗ̄t. li. xij. hodie indiſtincte datur per autē. offeratur. ⁊ at forte du bitatio legis quia poterat agi criminaliter videbat qḋ nō poſſet agi ciuiliter. ſed ꝯ eſt vt hic. ⁊. j. qn̄ ciuilis actio. l. i. vel dic a capite interdictum ſcilicet quolibet vnde vi vel quoꝝ bonoꝝ l' vti poſ. vel quodcunꝗ̄ aliud. ſic generaliter dicitur interdictum momen tarie poſſeſſionis vt. s. qui legit. per. l. ſi. qḋ nō pertinet ſemper ad vim publicā vel priuatā. nā vnde vi pertinet alia non debet. dico audiri ⁊c. expone. vt. s. ſed quā vtilitatem habet hodie hoc inter dictum cum ſufficiebat ſi quis in tantā. rn̄. qꝛ in ea appellatur hic non. item citius expeditur in interdicto ꝗ̄ in conſtitutione forte nec vult actoꝛ penam

a Iꝗ̄ qn̄ vis. patefacta. i. liquido probata

b Arreptis. i. exportatis ⁊ ꝑ vim detentis aꝫ.

c Impetus. ſ. dato aꝫ.

d Cōprobare. difficile. n. ſingula probare i vtenſilia. aꝫ.

e ¶ Qualitate. inſpecto diligenter an hec ꝑſona expulſa diues fu erit vel non. ⁊ an eo loco ſit veriſimile qđ tot res tenuit.
f ¶ Manifeſtet. rõne enī difficultatis ⁊ in odiū violenti ſtamus iuramēto vt ⁊. s. de iudi. ꝓperandum. §. i. ⁊ l. ſancimus. ⁊ ff. de fur. l. in actõe. §. de veſte. ⁊ ff. depoſiti. l. i. §. ſi q̄s argentū. ⁊ ff. e. l. i. §. ñ ſo lum ⁊ extra de teſtib. c. ꝓuenit. regulariter aūt ꝯ niſi ſemiplena fuerit ꝓbatio vt. s. de reb. cre. l. in bone ſi.
g ¶ Cõdēnare nec poſtea taxa ⁊ ſic hodie in facto expenſaꝝ vt in auten. de iudi. §. oportz. col. vi.
n Onabre. idē ñ eſt ſine cã ſi ñ impune ꝓcedat ſed cum pena.
i ¶ Tam vetus. s. e. l. inuaſor vel illa meminerint
k ¶ Pñs. s. ſi q̄s in tantam.
l ¶ Locatorib. s. dux erint reſiſtenduz ⁊c. qđ eſt. j.
m ¶ Allegatõ. ſꝫ q̄ al legatio pt ei compete re ut reſiſtat. dicit q̄ daz qđ ꝓbet ꝯductor eſſe ſuã qđ ñ placz. vt s. locati ſi q̄s ꝯducti onis. dic ğ q̄ tps con ductõis eñ erat finitū ⁊ merces integra erat ſoluta l' fecit expenſas vtiles l' neceſſarias i re vt. ff. locati. l. ex. in prin.
n ¶ Ordie. i. diffiniti ua ſententia ſm Jo l' ſm alios. i. litis cõ teſtatione qđ ñ placz vt ſubijcit. ⁊. s. loca. l. ꝯductores. ⁊ h ſm Jo. qualr' petet' h duplū quū añ ſniaz ñ debebat' ſm eū rñ. h facit iudex ex ſuo officiõ. ar. ff. de edil. e. ediles. §. item ſciendū l' dic ꝯditõe ex hac. l. ꝓpoſita ſub hac ꝯditione ſi fuerit ꝯtumax vſq̄ ad ſententiam

¶ Imperator zeno. a. Sebaſti. p. p.

Si quis vis in iudicõ fuerit pa tefacta. dinde ſuꝑ reb. arrep tis vel inuaſis ꝓ damno tpe impetus q̄o ꝓponat'. ſi ñ potuerit q̄ vim ſuſtinuit que ꝑdidit ſingula cõ probare taxatione a iudice facta pro ꝑſonaꝝ atq̄ negocij q̄litate facto ex timatõꝫ reꝝ quas ꝑdidit maifeſtet. nec ei liceat vltra taxatõꝫ a iudice fa ctam iurare ⁊ qđ hmõi iureiurãdo dato fuerit declaratum iudicē condē nare oportet

¶ Idem. a. Sebaſt. p. p.
n Non ab re ē quēadmodum poſſeſſiõis aliene iuaſores tā vetus q̄z pñs ſacra ꝯſtitutõ cenſuit puniendos. nec ꝯductorib. ⁊ poſſeſ ſionis aliene detentatorib. impune ꝓcedere. ſi locatorib. forte l' poſſeſſi onē reꝝ ſuaꝝ quā apud alios p̄cario mõ eſſe cõceſſerant recupare ſm le ges volentib. quum nulla ſibimet cognita legib. allegatio competeret duxerint reſiſtendum ⁊ non ꝓtinus id eſt non ex pacto iudiciorum ordi ne non alienā poſſeſſionem recte eaꝫ recupantibus cedere patiant'. eos nāq̄ iubemus ꝓ tanta ſue iniq̄tatis impudentia ſi cognitõis iudiciarie euentu fuerint ꝯdemnati rei c' poſ ſeſſionē ſponte reſtituere vſq̄ ad dif finitiuā ſententiā mīe paſſi ſunt eſti mationē victrici pti vna cū ipſa re ꝓbere compelli.

¶ Imp. Juſti. a. Johanni. p. p.
Cum querebat' inter illiricia nā aduocatõꝫ quid fieri op teret ꝓpter eos qui vacuaꝫ poſſeſſionem abſentium ſine iudici ali ſententia detinuerunt. q2 veteres leges nec interdictum vnde vi nec qđ vi aut clam l' aliam quondā actõꝫ ad recipiendam talem poſſeſſiõꝫ dif finiebant. violentia in ablatam poſ ſeſſionem minime p̄cedente. ñ dño tantūmodo in rem actõꝫ exercere ꝑ mittentes. Nos ñ ꝯcedentes aliquē alienas res vel poſſeſſionē ꝑ ſuam auctoritatē vſurpare ſancimus talē poſſeſſorem p̄donem itelligi ⁊ gene rali iuriſdictione ea teneri q̄ ꝓ reſti tuenda poſſeſſione ꝯtra hmõi ꝑſo nas veterib. declarata ſunt legibus ridiculū eteni eſt dicere l' audire qđ ꝑ ignorantiā alienam rem aliquis quaſi propriam occupauerit. omēs

ꝯſentiens vt competeret interdictū neceſſariū eſſe dicebat vt ad fundum iret. ⁊ tūc ſi ñ admitteret' cõpeteret interdictū. ſed certe tē naſci ñ poterat. q2 tūc quū ñ admittit' ñ poſſidet. ⁊ ſic ceſſat inter dictum. ſed ipſe rñdebat tunc demū videri amittere ⁊ p̄teritam amiſſionem ad pñs tempus trahi. ſed quo iure Tu dic vacantem ſiue vacuam dici que a nemine poſſidetur. neq̄ aio neq̄ corpore qđ euenit ꝓpter lon gum tempus vt dicūt l' ꝓpter obliuiõꝫ que ex longo tpe euenit vt nos dicimus vt. ff. de vſuca. l. furtū l' pro pter abſentiā l' negli gentiā dñi. vt inſti. d vſuca. §. qđ aūt vel ꝓ pter inundatiõꝫ eo ꝑ fato vt. ff. de acq. poſ. l. pompo. l' q2 alius eū deijcit nec tñ ille iura bit nec poſtea iſte ē re uerſus vt. ff. de vſuca. non ſolum. §. ſi dñs nec placet diſtinctio alioꝝ q̄ dicebant ali am eſſe naſam. aliaz vacantez. vacua que animo tenet'. ñ corpe vt dicebat hug. hanc legem itelligebat va cans q̄ neq̄ aio neq̄ corpe tenet'. nulla ei lege ꝯfirmat' talis di ſtinctio ſed infirmat' vt. j. de oi agro deſer. l. q̄ agnoſcit. ⁊ q̄ hic di cit' vacua. inſti d vſu ca. §. qđ aūt d2 vacās vnde idem eſt

o ¶ Recupantib. ꝑ ac. loca l' ꝑ interdictū de p̄cario. vt modo dix it ſm leges ⁊c.
p ¶ Cedere. i. ipſi ñ cedant vel quum ꝯductores ꝑ ſuos ⁊ filios teneant ñ ꝑtiaq̄tur eos cedere. ſed hec ſunt vera qñ locator poſſi debat. q2 dicit' aliena. ſed q̄d ſi cõductor ſuā rem ꝯduxit vñ nõ te nuit locatio ⁊ poſſidet ꝯductor vt. ff. de vſuc. ei a quo. rñ. idem per dictam legem. s. loca ſi q̄s ꝯductionis ⁊ ſm h dr hic alienā. i. lo catoris opinione l' ꝓſumptione l' tunc quādo locauit.
q ¶ Compelli. quid ğ differt hec ab illa ſi q̄s in tantā. rñ. hec mīꝰ agit in eo qđ vſq̄ ad ſniam expectat. Item ⁊ in alio dunius. quia hec non diſtinguit ſi dñs l' non inuaſor l' reſiſtens. illa ſic. Itē hec ſpālis in colonis ⁊ inquilinis ⁊ p̄cario poſſidentib. illa generalis ⁊ fa. ad hanc. l. ff. e. colonus. ⁊. l. cum fundum. ⁊. ff. de acq. poſ. ſi q̄s rem. Item ad hoc vt poſſit vſq̄ ad ſententiā ꝑuenire. fa. s. de plꝰ pet. l. i.
Cum querebat' aduocationez. i. inter aduocatos d illirico
s ¶ Quid fieri. i. quod ius ꝯſtitui
t ¶ Vacuā. querit' que dicit' vacans ſiue vacua Hugo de porta rauēnata. tē quū alio greſſu poſſeſſionez q̄ aio retinebam me abſente ſuſpicatus ſum me poſſe repelli vt ⁊. ff. de acq. poſ. ſꝫ ⁊ ſi nolit. tūc enim interdictū locū h3 q2 veniens ñ ſum ꝓhibitus l' expulſus ⁊ ſine corpe vis fieri ñ pt vt. ff. e. l. i. §. idē labeo ait. ⁊ ar. ff. q̄d me. cã metū. §. deniq̄ ⁊ ꝓ eo eſt qđ dicit' violentia. ⁊ cetera. ⁊ quum ad locum ire timet iam ꝓ derelicto h3 vñ vacans ab eo di ci pt. Jo. hanc poſitõꝫ caſus reꝓbat. hec enim poſſeſſio nõ pt dici vacua ante ſuā ſuſpitõꝫ nec poſtea. q2 iam alij eſt queſita licet iniu ſte. item h3 locū interdictū vnde vi. vt. ff. e. l. i. §. deijcit'. ⁊. §. ſiue au tem. ⁊ l. iij. §. ſi quis aūt. nam q̄ actionem ⁊ cetera. vt. ff. ad. l. acqui. q̄ occidit. §. ex. nam ꝓpter eū amiſſa eſt poſſeſſio. Pla. ꝯo cū Hug.

u ¶ Unde vi. hoc non q2 exigit violentiā ꝑſone factaꝫ vt hic ſub ijcit. ⁊. ff. e. l. i. §. ij. ⁊. §. interdictū hoc. qđ vi aut clam. ſed inuaſi nec ſi q̄s in tantam q2 ⁊ illa exigit vim factā ꝑſone. vt. s. ſi q̄s in tantā nec vi bo. rap. eadem rõne. ⁊ q2 non eſt res mobilis
x ¶ Minime cum nemo poſſidebat
y ¶ Ut predonez. ex hoc videt' q̄ res ſit vicioſa ſed hoc ad penam inuaſoris ñ rei initium vt. ff. de vſuc. ſequit'. §. ſi tue. ⁊ inſti d vſuc. §. quod autem
z ¶ Et generali iuriſdictione. i. ſtatuta pena. s. e. l. ſi q̄s. l' illa ſtatu ta. s. e. l. inuaſor ſm Bul. vel ſtatuta hac lege ſm Pla. vt de fructi bus teneat' de quib. ñ tenebat' ꝑ legem illam inuaſor. ⁊ ſic ñ cor rigit illam. ſed addit vel illa que ſtatuebatur ꝑ interdictū vñ vi.
a ¶ Ea teneri id eſt obſeruari
b ¶ Ignorantiam. ignorantia ğ non excuſat. quod intellige nõ quod crederet eſſe ſuā. q2 tūc ñ teneret'. ſed ſciebat nõ eſſe ſuam et ignorabat cuius eſſet. ⁊ ſic erit bona ſimilitudo de furto vt ſubijcit. Item ꝑ hoc q̄ dicit alienam patet q̄ non loquit' de re hereditaria vacante. quia illa nullius eſt. vt. ff. de rerum di. l. §. i. Item q̄d ſi erat ſua. ſed vacans ab alio. rñ. non h3 locū. niſi ſit aliena vt hic ſm. P. ſed dici pt h3re locum niſi in ꝯtinenti ꝓbet dñs eſſe ſuam vt. ff. in poſ. leg. l. ſi is a quo
c ¶ Quod non ſuum eſt. ⁊ non eſt res ſacra l' religioſa vel que in nullius bonis ſit. ſubaudi ergo ⁊ q̄ alicuius ſit. ſic. ff. de dā. infec. ſi finita. §. quum vero. ⁊. ff. de manu. l. iij. in princi. Item quid ſi ab eo qui vacantem intrauit ceperit vacare poſſeſſio nunquid re ſtituetur ei a quo primo. an a quo ſecundo Jo. Sc̃do vt. ff. e. l. cū a'te. ⁊ l. i. § qui vi a me. Item ſi vacantem occupaui. ⁊ poſtea deij ciar an teneat. vel ſi deſij ſine dolo poſſidere. Primo caſu videt' me te neri. quum habeam interdictum vt dicto. §. q̄ vi a me. Itē nūq̄d

exigitur hic dolus. Rñ. ſic vt h̄ om̄es.n.et cetera et quod ſubijcit de furto. ſ3 ſecus ſit in illa ſi quis in tantā.

d Tenetur. ſi ſciebat alienā3 ſ3 ignorabat cū⁹. ſecus ſi crediderit ſuam vt.ff.de fur.l.vulgaris.§.ſiquis.xx.et.§.idem iuli.

e Diſpoſita.ſ.hac noſtra.l.

f Curricula. quo ſpaciō tollit ōme ius. vt.s.de pre.xxx.an.ſi cut etiā ſi inuaſor poſſidet ſi aūt aliq̄ vendat h3 locū p̄ſcriptō x.vel.xx.an.olim hodie.xxx.vt.s.de pre. x vel.xx.an.l.i.ꝛ auté. malefidei.

x Tp̄s emerſū3.ſ.anni.vtilis enī eſt vt.ff.e.l.i.§.ann⁹ ꝛ ſic non nocet ei q̄ ē abſ̄s vt.ff.de diuer ꝛ tē.p.l.i.Azo.

y Sz reformato ſtatu.reuertit ad primū caſū.

y Qui.ſ.ſtat⁹.

z Dia q̄ ſupāt.ſ.q̄ſtio ꝓprietat.iter ō fructib⁹ ꝛ alijs acceſſiōib⁹

aūt ſcire dēt qḋ nō ſuū ē h ad alios modis oib⁹ ptinere. quū talis diſpoſitio in furti actōe iā dudū veteribus legib⁹ diffinita ē. dicētib⁹ vt ſi q̄s alienā rē aduerſus dn̄i volūtatē3 attigerit furti actōe tenet.ᵈ his videlicet q̄ ſup recipiēda poſſeſſiōe a nob̄ diſpoſita ſunt locū h̄ntib⁹. ſi nō ex die ex quo poſſeſſio deſerta eſt trigita annoꝝ exceſſerit curricula.ᶠ

Si p vim vl' alio mō abſentis poſſeſſio turbata ſit. R

Impa. Anto.a. Seuero.

Iudices ᵇ abſentiū q̄ cuiuſlibet rei poſſeſſiōe priuati ſūt ſuſcipiant in iure pſonas ꝛ auctoritatē ſue formidabile ᵏ miſteriū obijciant atq3 ita tueāt abſ̄tes vt id ſolū diligēter inq̄rāt an ei⁹ q̄ q̄libz ˡ mō pegrinat poſſeſſio ablata ē. quā ꝓpinqu⁹ vl' parēs vl' ꝓxim⁹ vl' amic⁹ vl' colon⁹ vl' libert⁹ ſeu ſeru⁹ quolibet titulo retinebat ᵐ nec eos q̄ deiecti ſūt abſentiū noīe poſſidētes. q2 ⁿ mie ipſis deciſio ᵒ cāe mādata ſit ab expiunda re ſedudāt. nec ſi ſui ſint ᵖ eoꝝ reijciant i iure pſonas. hmōi ꝯditōis hominib⁹ cauſa3 ꝑorare phas non ſit. ſed poſt elapſa q3 ſpacia ᑫ recupande poſſeſſiōis legib⁹ ꝯſtituta litigiū eis ʳ inferentib⁹ largiri ꝯueit vl' eos ˢ momētarie ꝑinde poſſeſſiōi ſine vlla cōtactōe reſtituāt. ac ſi reuerſus dn̄s litigaſſet. Cui tñ dn̄o q̄libet tp̄e reuerſo actōe3 recupande poſſeſſiōis indulgem⁹ q2 fieri pōt vt reſtitutio ᵗ ꝑ ſuos infideles vl' negligētes ꝓpinq̄s vl' ꝓximos vl' pentes vl' amicos vl' colonos vel libertos interea differat.ᵛ Abſētib⁹.n.officere nō d3 tp̄s emerſum ˣ qḋ recupandi poſſeſſioni legib⁹ ꝯſtitutū eſt. ſed reformato ſtatu q⁹ p iniuriā ſublat⁹ eſt oīa ʸ q̄ ſuperāt ad diſceptatōz litigii ᶻ imutilata maneāt iudicio ᵇ ſuato iuſtz legitimiſq3 abſentib⁹ pſonis ᶜ quū3 valde ſufficiat poſſeſſiōe3 tenētib⁹ abſentium noīe ꝯ p̄ſentiū violētiā ſubueniri ᵈ.

Impa. Archa.ꝛ. Ho.aa. Patrovica.hiſpa.

Ec impiale ᵉ reſc̄ptū qḋ ſup plicatio litigatoris obtinebit. nec interlocutio cognitoris ex quacūq3 pte ᶠ inouare poſſeſſionis ſtatū eo qui rē tenet abſente pmittit. q2 negocioꝝ merita ptium aſſertōe pandunt ᵍ.

Uti poſſidetis ᵇ. vi. Rub.

Impa. Dio.ꝛ Maxi.aa. qīllo.

g Si per vim vel alio mō. veluti ſi ab imꝑatore vl' aliquo iudice ſit īpetrata. nā et h quodammodo turbat. quo caſu loq̄tur lex.q.huius ti. et nota qḋ in hūc quoq3 caſum locus erat interdicto vti poſ. qḋ eſt.j.ti.pri. ſ3 q2 noui aliquid ſup hac p̄ſens cōſtitutio diſponit. iō hūc tit. huic caſui propriū ponit.

h Iudices p̄uati ſūt per vim. azo.

i Perſonas.i.pſonas noīe abſentiū agentes. Azo.

k Formidabile.ꝯtrā ad violentiā azo.

l Quolib3 mō. nō q̄ diſtinguit abſentia ſit neceſſaria vl' ꝓbabilis vl' nō.

m Retinebat h ē planū quū p̄curat fuit expulſus. Sz an aliq̄ ſui nō expulſus noīe abſentis agere poſſit. videt qḋ nō. vt h e contra qḋ ſic. vt in prin. legis q̄ dicit generalr ꝛ ſic tota videt generaliter loqui.ar.ff.ō iuris.ꝛ fac. igno.l.peu.ꝛ fi.§.ꝛ l3 creditori quoq3 dat actio ſi a poſſeſſiōe cadat vt.j.de preto. pig.l.fi.

n Quia rō remotiua. hac.n.rōe videbāt ſecludi.qḋ nō eſt verū

o Deciſio cauſe.ſ.ſpāle ē vt aliq̄s aliēo iure ſine mādato agat ſic ꝛ in alijs ꝯiūctis pſonis vt.ff.de pcura. ſ3 ꝛ he.ꝛ.l.pom.in.fi. ſ3 regłariter ꝯ.vt.ff.de ne.ge.ſi pupilli.§.fi.ꝛ.l.fin aūt et.ff.de re.iur.l. nemo alieno.

p Serui.no.q̄ ſpeciale ſuū agere. ar.ꝛ.ff.ō iudi.vix.ꝛ.s.vbi cauſeū.l.pe.regłariē ꝯ.vt.s.de iudici.ſerui⁹.ꝛ his caſib⁹ puto ſeruū iurare de caluīnia de defendēdo nō ſatiſdat ꝓpter id qḋ.ſ.dicit ſeruato iudicio ꝛ cetera. ſ3 de rato ſic ſcōm hug. eadē oia in pupillo dicas vt.s.q̄ legiti.p.l.fi.accur.florentin⁹.

q Spacia.ſ.vni⁹ āni vtilis q̄ interdicto vn̄ vi ad recupandam poſ.eius rei que non ꝑuenit ad violentū ſtatut⁹ eſt vt.s.ti.pri.l.ij. Jo.ꝛ hoc ideo q2 ad violentū hic ꝑuenit. vt.ff.e.l.i.in prin. aliq̄ dicūt ſpacia.ſ.xxx.an. nō tñ vltra.xl.an.p.l.ꝯſtaſiū vt habet.s.de preſcri.xxx.an.omnes.

r Eis.ſ.ſeruis.

s Vl' eos colonos.vl' ſeruos.azo.

t Reſtituāt.ꝯditōe ex hac.l.vl' piter dictū vn̄ vi.Rñ.nō deiectū vl' ſpoliatū ſine mora reſtitui vt.j.ad.l.iul.de vi pu.l.ſi quis.

v Differat.ſ3 quid ſi egerūt ꝛ amiſerūt. Rñ. nō nocet dn̄is ſ3 ſi fideiuſſores dati de rato tenent.

a Litigij.ſ.ꝓprietatis.

b Iudicio.ſ.de p̄dictū ꝓprietatib⁹ ꝛ alijs acceſſorijs.

c Perſonis dn̄is.ſ.ꝛ eis quoꝝ noīe poſſidebāt. hodie ſi ageret p ſi q̄s i tātā ñ ſuaret h lex. quū ibi de dn̄o trat vt.s.ti.l.ſiquis.

d Subuēiri.q.dicat ſatiſ ē ſi poſſeſſiōis recupāde dom⁹ ptāte:

n Ec impiale.ad petitiōe3 meā reſc̄ꝑſit impator vl' ali⁹ iudex q2 bonā cām habebā in q̄ſtiōe poſſeſſiōis. non iō mea auctoritate inuadā ſ3 vocato aduerſario coram iudice veritas inquiret vt.s.ti.i.l.meminerint vl' ſic impetraui reſcriptū ad aliquē iudicē vt tueat me in poſ. nō iō mea auctoritate intrabo ſ3 vocato aduerſario de veritate p̄ciū inquiri op3 vt.s. ſi ꝯ ius vel vtil.pu.l.ꝛ ſi nō cognitio. vl' ſic iudex dicit interloq̄ndo pti p̄nti. niſi aduerſari⁹ tu⁹ venerit cras vſq3 ad terciā mittā te in poſ. rei de qua eſt cōtrouerſia. nō debeo intrare vl' iudex me mittere vl' libere vt intrem ſ3 adhuc expectat. nā cauſe merita ꝛc. ꝛ hoc quando nō p ꝯtumaciā alꝭ bene ſū mittend⁹. vt in auten. de exhi. ꝛ intro.§.ſi vo quidē. Sz nūquid licebit iudici p abſēte reſc̄dere. ꝛ ſupplere. Rñ. vt dixim⁹.s.de tp̄ib⁹ ap.l.ij.in.fi.

f Ex q̄cūq3 pte. vel actor.

g Pandūt. nō q̄ an litē ꝯteſtatā fert ſnia. nā ſi lis eſſet cōteſtata etiā vna pte abſente ꝯderet eremodiciū. vt.s.de iudi. ꝓperandum.§.ꝛ ſi quidē.ꝛ.§.quū aūt. ſcōm vltimā poſitione3. ꝛ no. qḋ h lex facit ad ſcōam ptē rubrice. ꝛ fa.s.ō p̄cib⁹ impa.of.l.ij. ſ3 ar.ꝯ.ff. de acquiren.poſ.l.iuſte. Azo.

h Uti poſſidet. de interdict adipiſcēde ꝛ recupande dixit. nūc de retinēde.

Ui poſſidet. pone caſū inf ꝓprietariū ꝛ fructuariū vt.ff.e.l. fi.ij.reſ̄ſo. vl' dic q2 duo erāt poſſidētes nō dico in ſolidū q̄ inq̄etabāt a nō poſſidēte. vl' dic q2 erat vn⁹. ſ3 grā honoris ei loquit in plurali. ꝛ ꝯſtrue ſic lrām. quū ab altero.ſ.aduerſario. nec vi nec clā nec precario poſſidet fundū de q̄ agit rector puīncie ꝓhibet vim fieri vti poſ. ſubaudi interdicto. ꝛ ſic materialiter vel

ſignant verba interdicti. vel ſcđo ſic. rector prouin. prohibet vim fieri nobis poſſeſſoribus vti. i. ſicut poſſidetis fundum cum ab altero &c. vel tercio rector prouin. prohibet vim fieri & ſubaudi quominus poſſideatis fundum de quo agitur vti. i. ſicut &c. cum ab altero &c. vel dic rector prouin. vim &c. ſ. ſi parendo venire ad arma &c. vt. ff. de vſuf. ſi cu⁹. §. deniqꝫ. & no. ꝙ hoc interdcm ad imobilia. ſed vtrobi ad mobilia ptinet. et in alijs ſimilia ſunt. vt. ff. vtrobi. l. i. nec em̄ poterat in mobilibus dici poſſidetis. cū n̄ poſſideantur. vt. ff. de acq̄re. poſ. l. i. ſed vtrobi ab vtrꝫ & vbi & vtrꝫ ponatur p apud vel p penes. vbi p quez. et ex duabus corrupte quaſi dicat penes quē eſt res mobilis ibi ſit

rem amiſſa. ſ. p' exitum. vt. ff. de re. iud. l. nihil. Rn̄. q̄dam in fundo debere interdcm inq̄etari. ar. ff. de arbi. ſi cum dies. §. pe. qđ nō placet. Dic ergo quod ſicut vi videris me inquietaſſe lꝫ non poſſideas ſed ſolum me prohibeas. ſic clam me inq̄etas lꝫ n̄ poſſideas. vt. s. dixi. Et dic ꝙ lꝫ ſit in iudicio mecū tm̄ naturalē poſ. hꝫ. nam & fructuarius ſuam poſ. naturalem ēt animo retinet & non refert iuſte vel iniuſte quo ad poſ. q̄ſ habeat poſ. vt. ff. de acq. poſ. l. iij. §. ex 9trario. lꝫ ſi retinet naturalē vt dici. ergo ſi dn̄s intrat tunc nō acq̄rit naturalem Rn̄. eſto qđ dicis nunquid g ratiōe naturalis amiſſe dabitur interdcm vnde vi. Rn̄. non. q2 ciuilem retinet poſ. que ei auferre ignorāti n̄ pōt. vt. ff. de acq. poſ. l. peregre. §. q̄bus. & l. cl. ꝗuis. ſed melior eſt rō. q2 re quo acceperit nō fuit natū. cum nō ſit vi accepta qđ nō admittit nūc ꝓpter hoc non naſcitur. quia olim amiſſa. vt. ff. de vi & vi ar. l. i. §. eum q. ſed ar. 9. ff. de acq. poſ. l. clam. in fi.

v [V]Ti poſſidetis fundū[b] de quo agitur cum ab altero[c] nec vi[d] nec clam[e] nec precario[f] poſſidetis rector prouincie vim fieri prohibebit[g] ac ſatiſdationis[h] vel transferende poſſeſſionis edicti perpetui forma ſeruata, de proprietate cognoſcet

De tabulis exhibendis. vij.

S Imp. Val. & Gal. aa.
[S]I in poteſtate[m] patris fuerit impuberes filij & vos eis eſtis ſubſtituti atqꝫ ita ad vos intra pubertatē illis decedētibus cepit hereditas pertinere de exhibendis teſtamēti tabulis interdicto vti poteſtis.

De liberis exhibēdis ſeu deducēdis & de libero hoīe exhibendo

Imp. Anto. a. Juſto.
s [S]I vt proponis cum tue poteſtatis eſſes ſuper rebus matris obtinuiſti potes eos q̄ tibi 9demnati ſunt conuenire[a] quod

b Fundū. imo in edibus tm̄. vt. ff. e. l. i. in prin. ſed gr̄a exempli de edibus dic. vt. j. e. l. §. interdcm. Item cū cloaca ſit res imobilis quare non hꝫ locum hoc interdcm. vt in. e. l. i. §. i. rn̄. q2 ſpāle eſt de ea interdictū. item & q2 ſolo inheret. vn̄ ſi agitur de ſolo p 9ſeq̄ns de cloaca. id nunq̄d p incorporalibus agitur. rn̄. vtile locū hꝫ. vt. ff. de ſerui. l. quotiēs. & ff. e. l. fi. & ſi ſeruitus ven. l. q̄. in fi. lꝫ n̄ ꝓprie poſſideantur. vt. ff. de acq. re. do. l. ſeruus. §. incorporales

c Ab altero. ſ. aduerſario n̄ alio. vt. ff. e. l. i. in fi. & l. ij. & hoc l. 9tra. ſupe. vt inſti. e. §. ſed hodie

d Nec vi. de vi pone exēplum. vt q2 arare colere edificare prohibent. vt. ff. de vi & vi. ar. l. i. §. vi poſſidere. & l. vim fa. & ff. e. ſi duo. §. hoc interdcm. & §. cū inq̄lin⁹. & §. itē videam⁹. in fi. & ff. qđ vi aut clam. l. i. §. hoc interdcm. & ſic intellige illius. l. principiū ſi duo. Sꝫ qualiter 9 ſic impedientem datur hoc interdcm. cum n̄ ſe poſſidere 9tendat. rn̄. imo. qua eīn rōne facit mihi vim quo min⁹ poſſideā pacifice & libere. eadē ipſe poſſidere vid. qđ mihi fa. abeſſe. vel dic n̄ eſſe neceſſe vt & ſe poſſidere 9tendat. ſed ſufficit ꝙ me poſſidentem inquietet vt mihi 9 eum detur interdcm. & hic tenetur ēt iniuriarū. vt. ff. de iniuriis. l. iniuriarū. §. fi. & de ac. emp. qui pendētes. §. fi. ſed q̄d ſi me turbet cā ſeruitut quam ſibi aſſerit. rn̄. hꝫ locum vtile & negatoria. vt. ff. e. ſi duo. §. ſi vicinus. vel aliter pone exemplum de vi qđ q̄ vſuf. ſe habere aſſerit ſua auctē intrat poſ. proteſtando ſe nolle auferre ciuilem dn̄o. ſed vt ſuam naturalem hēat. rōe eīn ciuilis q̄ ſibi turbatur hꝫ dn̄s vti poſ. rōne naturali hꝫ vnde vi. vt. ff. de vi & vi ar. l. iij. §. vnde vi. q̄dam ēt p naturali dant vti poſ. qđ non placet. vel tercio ſi aliquis ingreſſus eſt poſſeſſionem meam palam & ego nō ſuſpicor me poſſe repelli. ſi poſtea me reuertētem nō admittit. medio tpe vid. vi a me poſſidere. & ſic eum ſupaſſem in hoc interdcō. ſed ex quo non admittor tunc amiſi & interdcm vnde vi locū hēt vt. ff. de acq. poſ. l. clam. in fi. ſed quare tam extranea exempla perquiris cum me poſſidente poſſis tu venire & vis mecum poſſidere. et tūc poſſum hoc interdcō experiri. rn̄. non eſt verū vt duo poſſint in ſolidum nec naturaliter nec ciuiliter poſſidere ſm io. vt. ff. 9 pca. l. duo lꝫ Rog. 9ceſſerit in ciuili non naturali. vt ar. ff. de acq. poſ. l. iij. §. ex 9trio. M. conceſſit in vtraqꝫ. vt argu. ff. e. ſi duo. in p̄dicto ḡ exemplo hic vltimo poſito circa idem non poſſident duo. vt. ff. de acq̄r. poſ. l. qđ meo. §. fi. nec obſtat dicta. l. ſi duo. quia cā expone. vt. s. dixi. vn̄ dicimus quod ſi quis ingrediatur meam poſ. me abſente nō acq̄rit ciuilem. q2 nec ego eam perdo

e Nec clam. clā a me poſſidet q̄ me abſente clam intrat meam poſ. vt. ff. de acq. poſ. l. clam. & qđ vi aut clā. l. iij. §. fi. hic eīn introit⁹ clādeſtinus hꝫ naturalem poſ. nō ciuilem. ſed q̄dā dicunt ꝙ etiā ciuilem dicentes duo ciuiliter poſſideri. & habenti ciuilem tm̄ tenetur interdicto vti poſ. vt hic. Sed op. pone ꝙ ego dn̄s vocaui eū in ius certe eo exn̄te in iure non hꝫ ciuilē. q2 eam habeo ego ſed nec naturalem. q2 n̄ eſt in fundo & quo iure queſita fuit. ſ. p introitū eo.

f Nec precario. precario tenet a me ſi precibus eius 9ceſſi retinēdo in me ciuilem & naturalem poſ. quod poſſum. vt. ff. de p̄ca. l. certe. §. is qui. vel ēt ciuilem tm̄. vt in. e. t. l. & habet. §. eum qui. nam & hic agam ſi meam ciuilem turbat. ſi autem conceſſi vtrāqꝫ qđ ex poſſum. vt. ff. de acq. poſ. pap. §. ſi is. tunc non agam. cum hoc interdictum tueatur poſſeſſorem. vt. ff. e. l. i. §. hoc interdictum. ſed ſi poſſeſſorem tuetur ergo ſi me deieciſti & te poſtea inquietem ages hoc interdicto 9 me. e contra videtur qđ non cum vi a me poſſideas. Rn̄. ſi tu 9 me agas ſuccumbes. & ſi ego contra te ſimiliter ſuccumbam. cū ego non poſſideam. vt dicto. §. hoc interdictum. & inſti. e. §. hodie tamen. Sed pone ꝙ ꝓpoſui libellum de re ꝓponēdo hoc interdcꝫ de fundo ſeiano. tu de me n̄ es 9q̄ſtus nec libellū dediſti nec interdcm ꝓpoſuiſti. nūc cognouit iudex ꝙ tu potior me es in poſſeſſione abſoluet te. ſed an & me tibi 9dēnabit vt de cetero ten̄ inq̄etez. videtur ꝙ ſic. ar. inſti. e. §. iij. & ar. ff. de pecu. pom. §. ſed & ſi is. in fi. §. & ar. ff. de proba. circa. & ar. ff. de libe. cau. l. diui. §. i. ſed ar. 9. ff. de iureiu. ſed et ſi poſſeſſorem in prin.

g Prohibebit. ſed qualiter formabit ſniam iudex in hoc interdcō. dicunt q̄dam vti poſſidetis ſic poſſideatis. quia licet non ſit certa in actis tamen eſt certa. ar. s. de ſenten. que ſine certa q̄t. l. hec ſententia. Alij dicunt etiam ſi acta ſint incerta non eē curādum q2 ſic ſit interdum. vt quilibet pro dimidia poſſideat. quod nihil eſt. cum certa eē debeat. vt inſti. de ac. §. curare. Dic ergo ꝙ aut eſt ei liq̄dū aut non. primo caſu dicet quia cognoui hunc in naturali potiorē illum in ciuili. idcirco condemno hunc vt illum non inquietet in ciuili. & illum vt hunc non inq̄etet in naturali. vel ſi de plena poſſeſſione eſt queſtio dicat. quia inueni iſtum eē potiorē idō &c. cui ſnie ſi contumaciter non pareatur condemnabitur contumax in eſtimatione poſſeſſionis. vt. s. e. l. pe. §. fi. Item ſi forte de vſu nemorꝫ ſit q̄ſtio dicat. q2 inueni illum potiorem in tali vſu. idcirco aliū cōdēno vt eum n̄ inq̄etet. Et e cōtra ſi & iſte in alio vſu vel in eodē inueniatur. Scđo caſu q̄n non eſt liq̄dum abſtineat a iudicando prohibendo eos venire ad arma &c. vt. ff. de vſuf. ſi cuius. §. deniqꝫ. & q̄ petitoriū vult ꝓponere faciat. & ſic poteſt intelligi vt. ff. e. ſi duo. in fi. primi rn̄ſi. lꝫ & q̄dam dicant forte ſniam eſſe ferēdā. ar. s. cōia de le. l. fi. in prin. ſed certe iudicio ſortis ſtatur. q̄n non eſt certū de iure. ſed factū eſt certum. at hic n̄ ius. ſꝫ factū eſt incertū. hac ḡ ſnia lata ſatiſdatur vt ſubijcit.

h Satiſdatōis. ſ. de vtēdo fruēdo. ſi eſt fructuari⁹ q̄ obtinet in naturali. alias aufertur ei poſſeſſio. vt. §. vſuf. quemad. ca. l. i. in prin. & §. i. vel dic verius iudicatum ſolui que p̄ſtabatur olim ēt ab eo q̄ in rem conueniebatur quod hodie non eſt. vt inſti. de ſatiſda. in princip. & §. ſed hodie de iudicio ſiſti. conſtat ꝙ non olim vel ho

die cū poſſideat imobilia vt.ff.q̄ ſatiſda.co.ſciēdū.ſ; trāſlata poſ ſeſſione eo victore nō cauēte an ille victus ſatiſdabit q̄ nūc poſſi det ⁊ forte ſic.vt ar.ff.de lega.noīe ca.l.pᵒ q̄ꝫ.§.imꝑator.Aliū ꝯ.vt ff.de dam.infec.l.qui bona.§.ſi quis
k ¶ Tranſferende.ſi non ſatiſdetur.accur.

l ¶ Seruata.q̄ ē vt p̄io poſſeſſoriuꝫ q̄ꝫ petitoriū intētet.vt s.e.l.i.§.h aūt iterdi. cto.⁊.s.de rei ven.ordinariū l' dic ſeruata in ſatiſdando ⁊ trāſ ferendo poſſeſſioneꝫ ex q̄ro.ſi in aliq̄ rei aᵒ h; vſuf.ſeiusvſū an ſeiᵒ poſſideat.q̄ꝺ nō vr̄ cū naturalem habeat fructuariᵒ eā vr̄ q̄ ſic.ſ.cū ei det h interdictū ꝺ vi vi.vt ff.e.l.ſi.⁊ de vi et vi. ar.l.ij.§.itē ſi nō.⁊ ſic duo.ſ; nō inſolidū l' nō eodē iure.itē cū feudatariᵒ naturalr̄ tm̄ poſſideat.ſi aliq̄ det in feudū ⁊ ille aliq̄ quis d; poſſidere.rn̄. dn̄s ciuiliter vſumᵒ naturalr̄ me q̄ꝫ nul lo mō.itē illd ꝺ ho.q̄ꝺ naturalē poſſeſſioꝫ teneo q̄ꝫdiu ſūt i cōſ ſpectu.alr̄ n̄ niſi ꝑ ſi hū ſeruuꝫ.colonū.ſ; ciuilē.ſic vt.ff.de acq.poſ.l.iij.§.ſaltus.niſi q̄s dicat idē eē natura lē ⁊ ciuilē.q; tūc ēt naturalr̄ aīo retinet̄.itē quid ſi ego ꝓprietatem tu vſūf.in re habeamᵒ tercius inuadit vt vſufructū tm̄ hēat.rn̄. poſſidet naturalr̄ ex quo tu deponis animū poſſidendi naturalr̄ n̄ prius.⁊ agit inuaſor ꝯ me hoc interdicto ⁊ vincit q̄ꝫuis vi poſſide at q; nō a me.vt.ff.e.l.i.in fi.⁊.l.ij.

ſi extiterit qui te filium ⁊ in ſua ꝑtā te eſſe cōtendit ex interdicto in eam rem ꝓpoſito de fide intētionis eius queretur

¶ Imp.dio.⁊ max.aa.⁊.cc.Cyrille

Adiᵒ ꝑſidē ꝓuincie ac poſtu la filios tuos exhiberi.

Idē.aa.⁊.cc.Enodito

I inſtarᵏ interdicti de exhibē s da filia Philippi eū ꝯuenie dū putaueris rector aditus prouincie ſuam vobis accomodabit notionemᵛ

De ꝑcarioˣ ⁊ ſaluiano interdicto.ij

¶ Impa.Gordia.a.Ariſt.

Si te nōʸ remittente pignus debitorᶻ tuus ea q̄ tibi obno xia ſunt venū dedit integruꝫ tibi ius eſt ea ꝑſequi non interdicto ſaluiano.id enī tantūmō aduerſus conductorē debitoremueᵃ cōpetitᵇ.

¶ De tabulis exhi.i.teſtis ⁊ oī ſcriptura q̄ ad teſtamentū perti net.vt.ff.e.l.i.§.hoc interdictum
S I in ꝑtāte ſubſtituti.ſubaudi marie.nā ⁊ legatariis dat̄ hoc interdictū.vt.ff.e.l.iij.§.ſolent
n ¶ Decedētibꝰ.ſi aūt nō deceſſiſſent nō poſſet agi h interdicto.vt ar.ff.de vulg.ſub.l.ij.§.plane.ſecus ꝑ legato.vt.ff e.l.iij.§.p.⁊ no. differēꝫ inter h interdictū ⁊ edictū queadmodū te.api.⁊ act.ad exhi. q; hoc h; locū q̄n quis negat ſe exhibere poſſe.l' ēt fatet̄ poſſe ſe ex hibere ſ; dicit ſe nō debere exhibere.edictū aūt ꝯ eū q̄ fatet̄ ſe hr̄e. ſ; nō vult demonſtrare.Itē hoc oīb;ᵃ quibꝰ eſt aliq̄d in ea ſcriptu ra relictū.illud oībꝰ q̄cūq; deſiderant tabulas teſti reſpicere l' de ſcribere.vt.ff.e.l.i.⁊.ff.queadmodū te.api.l.i.in ꝓin.⁊.l.ſe.i ꝓi. ⁊.l.ſi.⁊ h mortuo teſtatore.eo aūt viuo h; locū ad exhibēdū.vt ff.e.l.iij.§.ſi ipe.⁊ eo mortuo heredi dat̄ ad exhibēdū.vt.ff.que admodū te.api.l.iij.⁊.ff.ad exhibēdū.l.iij.§.ſi q̄s ex.⁊.§.interdictū
o ¶ De liberis exhi.duos ꝑtes h; hec rubrica.prima de liberis q̄ꝺ eſt inductū ſui iuris tuēdi cā.ſecūda ꝺ libero hoīe exhibēdo ⁊ h of ficij cā.vt.ff.de interdictis.l.ij.§.iuris ſui.itē prima.alr̄ ē de exhi bēdis ⁊ ſic exhibitoriū tm̄ alr̄ deducēdis vt ducere liceat vt.ff.e.l. i.in ꝓi.⁊.l.iij.in ꝓin.⁊.§.i.⁊ no.q̄ꝺ de filio nulla lex eſt in hoc ti.ſ; h; locū q̄n q̄s dolo malo liberū hoīeꝫ ꝫ inuitū.vt.ff.de libero hoīe exhi.l.i.
I vt ꝑſonis.obtinuiſti.ex officiano
s q ¶ Cōuenini actōe in factū.vt ⁊.s.de re.cre.l.actori
r ¶ Interdicto.de liberis exhi.⁊ ducū.⁊ hoc ꝓpter heredi tatē quā ille dicit ſibi ꝑ te q̄ſitā.vt.ff.e.l.pe.alr̄ ſi ſolūꝫ de patria ꝑtāte eēt q̄ꝺ notio ꝑtoris h; locū.vt.ff.e.l.iij.§.hoc aūt interdictū Dic ꝫ ſm ioh.cū agit̄ ꝓ filio aut filiᵒ detinet̄ ab aliq̄ aut ipe ſui ꝯ trouerſiā facit.Si detinet̄ ſi q̄dē inuitᵒ locū h; hoc iterdictū.vt.ff e.l.i.i ꝓi.ſ; ⁊ rei vēdicatio vt puto cōpetit adiecta cā de iure q̄ritiū. vt.ff.de rei vē.l.i.§.ꝑ hāc.Si aūt volens ſi is q̄ detinet ſe dic ꝑteꝫ ad interdictū recurrit̄.ſi nō h; locū notio ꝑtoris ſiue officiū iudi cis.vt.ff e.l.ſi.⁊.l.iij.§.hoc aūt interdictū ⁊ hoc caſu puto hr̄e locū in rē act.ſ; q̄dā hāc ſolā dicūt cōpetere nō officiū iudicis.Si aūt a nē mine detinet̄.ſ; ipe ſui facit ꝯtrouerſiā ſi q̄dē occaſione hereditat̄ tis agit̄ h; locū hoc interdictū.vt hic ⁊.ff.e.l.pe.alioquin notio ꝑ toris.vt.j.e.ti.l.iij.§.hoc aūt ꝑiudicialis in rē.vt.ff.de rei ven.l.i. §.i.vbi ꝺ hac materia diximus

A ¶ Di.exhiberi.i.extra ſecretū haberi.vt.ff.de libero ho.ex hi.l.iij.§.agit pretor ꝑ aliud capitulum agit̄ vt ducere li ceat.vt.ff.e.l.iij.§.i.
I inſtar.filia vxore tua
s v ¶ Notionē.ꝓpoſito interdicto de vxore exhibēda.q̄ꝺ n̄ hēmᵒ ad inſtar eius q̄ꝺ hēmᵒ vt.ff.e.l.i.i fi.⁊.l.ij.vt.s.de nup.l.ſi inuita

ſed ſeruiana actione.vel que ad exē plumᶜ eius inſtituit̄ vtilis aduerſus emptorem exercenda eſt

¶ Impera.Diocle.⁊ Max.aa.⁊.cc. Fab.

Habitantisᵈ ꝑcario herede ſ ad reſtituendū habitaculuꝫ teneri cōtra eos interdicto ꝓpoſite manifeſte declaratur.

De edificiis priuatis

¶ Impa.Se.⁊ an.aa.Tauro

T balneūᶠ vt deſideras ex e truere ⁊ edificium ſuppone re potes.obſeruata tamē for ma qua ceteris ſuper balnea edifica re ꝑmittitur.i.vt cōcōmoratas ſup inſtruas.⁊ ipſum concameres.nec modū vſitatū altitudinis excedas

¶ Imperator.Alexander.a. Diog.

Negociandiᵍ cauſa edificia ꝺ

x ¶ De ꝑcario ⁊ ſal uiano primū ꝑt dici in vr̄ retinēde.l' recu perande poſſeſſionis ⁊ ſic ſiſe interdictuꝫ vn̄ vi cū q̄ꝫ n̄ trāſe at poſſeſſio in rogan tē ꝑcariū.vt.ff.de acq. qui.poſ.pōp.§.ſi is. q̄ꝫ q̄ꝫ non vt.ff.de ꝑ̄ cario.l.certe.§.q̄.q̄ꝫ q̄ꝫ n̄ aliis ſola tranſit vt.ff.e.ti.⁊ haber.§.eū ſaluianū vero eſt adipiſcende poſſeſſionis. vt inſti.e.§.interdictum quoq;.
S I te non remit.alias agere non poſſes.vt.ff.qui.mo.pig. vel hypo.ſo.l.ſi debitor.§.i.⁊.j.de remiſ.pig.l.res.⁊.j.ꝯ pi. debitorem.
3 ¶ Debitor.idemq; conductor
a ¶ Debitoremue.ꝑ eodē ponit.⁊ ſubaudi directū.
b ¶ Competit.immo videtur contra emptorem vt.ff.e.l.i.ſ ꝓi. ⁊.§.i.ſol.directum denegatur vt hic vtile conceditur vt ibi.⁊ hec eſt bona ſol.Alij dicunt ibi in dicto.§.i.extraneum.i.colonuꝫ ad differentiam alterius locatoris.nam de duobus locatoribus vt ibi dicit.cum enim ſit perſonale interdictum non poteſt ꝯ alium q̄ꝫ contra contrahentem dari.vt.ff.de interdic.l.i.§.ſi.q̄ꝺ non ꝑꝫ quia ⁊ contra alium locatorem datur vt ibi dicit.Item ꝑi.illiᵒ legis non poteſt loqui niſi de extraneo.ſ.emptore.nec obſtat q̄ꝺ ſit perſonale.quia in rem ſcripta ſunt.vt in eadeꝫ.l.de interdictis. ergo ſol.vera eſt.ſed q̄ eſt dr̄ia inter hoc interdictū ⁊ ſuianā.rn̄. in ſeruiana oportet locatorē ꝓbare colonū fuiſſe dn̄m tpe locatōis vt.ff.de pig.l.i.§.cum predium in fi.ſed interdicto ſufficit ſi ꝓbet ipſum poſſediſſe ⁊ ſic etiam pro aliena re datur item hoc poſſeſſo rium illud petitorium
c ¶ Vel q̄ ad exemplū.i.quaſi ſeruiana vel dic ſeruiana ſolennis vel que ad exemplū eius.i.non ſolennis.q̄ ſola hodie frequenta tur.vt.s.de formulis.l.i.⁊.ij.
Habitantis.contra.ff.de diuer.⁊ tem.pre.l.cum heres vbi d dicit heredem rogantis non teneri ſol.hic ſciē.ibi igno rans.vel hic peruenit ad heredem vel dolo malo fecit quo minus perueniret.ibi non.vt.ff.e.queſitum.§.fi.Item differt a commodato.quia illud ad certum vſum ⁊ ante reuocari non poteſt.vt.ff.commo.l.in commodato.§.ſicut hoc,quandoq;.vt.ff e.l.i.⁊.l.cum precarie.
e ¶ De edificiis priuatis.q; interdictorꝫ quedā ad publicā perti nent vtilitateꝫ.iō ſupponit de edificiis priuatis qui tractatus ad publicā ꝑtinet vtilitatē vel ornatū.vel ſupra de poſſeſſione tuen da nunc de edificiis tuendis
T balneū.vſitatū.forte ſtatutus erat modus ad edificā e dū.ſicut ſit florentie in turribus.⁊ ad hoc.s.de ſeruitu.l.i.⁊ l.ſiquidē ⁊.l.preſes
Negociandi.edificia.ſ.ſua vel aliena.vt.ff.de contrahen. emp.l.ſenatus.Accurſiᵒ
h ¶ Senatuſcō.Auiola ⁊ panſa ꝯſulibꝰ facto.vt.ff.de le. i.l.cetera ⁊ ſa.j.e.l.nemini.
c ¶ Exceptū ē.a generali ꝓhibitōe.vt hic ⁊.j.e.ſi q̄s pᵒ hāc.Item

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

excipit ſi ad opus publicum vt.ff.de dam.infec.l.fi.
d ¶ Aſpectus vt ⁊.ff.ne quid ⁊ i loco pu.l.fi.⁊.l.ij.in.§.ſi quis a ne
mine de dam.infec.l.pro.§.hoc interdictum
a ¶ In totum ruina.i.ruinoſa materia
f ¶ Nō prohibentiū.no.eo ipſo aliquē conſentire q̄ ſcit ⁊ nō con
dicit ſic ⁊.ff.loca.itē
q̄rit.§.qui impleto
g ¶ Seruata ſūt no
de aucte conſuetu dinis
ſic.e.loca.circa.⁊ ð fi
uitu.l.i.⁊.l.p̄ſes.⁊.ff.
ð le.⁊ ſe.con.nā.i pri.
⁊.l.ñ p̄nt.⁊.ff.ð aqua
plu.ar.prius.⁊.j.q̄ ſic
lon.conſue.l.i.ſʒ ar.cō
tra.in.l.ij.⁊.e.ð vſuf.
l.eos.§.pe.

Si vt proponiſ
ſi neceſſario.
i.ñ ex nc̄tate.
i ¶ Extra ordinē id ē
iure ſpeciali nā ſuper
fluū ē ⁊c.vt.j.ð.ibe.l.i.
k ¶ Nūm⁹.i.nūmi
ſic.e.de libe.cā.l.cū af
firmes.⁊.ff.de ꝓ.ſig.l
in vſu vulgari
l ¶ Per ſociū.i.ꝑ req̄
ſocius eius eē
m ¶ Placitū.i.of oe
diui marci vt.ff.p ſo
cio cū duob.§.idem
Rñ.⁊ ad h.j.e.l.ſingu
lar ⁊ h quū fecerit no
mine cōi.fec⁹ ſi ſuo
vt.j.l.pr.ſed videt̄ n
licet reficere.vt.ff.de
ſui.vz.p̄.l.pietē q̄ eſt
conſolu.ibi iure ſuitu
tis facet̄ volebat.vel
ibi ad aliū vſum q̄m
ad que res erat inuē
ta i cōi.hic ꝓo ad eū
ad quē fuit inuenta i
cōmūi.vt ff cōi.di.l.
ſi edes.

n Tis ꝯ.cōmu
nis opis ſitiſ
diſtinctō cōi
t ñ cōi noie faciat eſt
ff.cōi di.ſi quiſ.§.ſiue
autem.
o ¶ Cedant vt inſti.
de rer diui.§.ex diuer
ſo.vt.ff.cōia pre.ſi p̄
cario.accur.
p ¶ Impenſe volū
tarias expenſaſ amit
tit.vtiles autē abra
dit ſine leſione prio
ris ſtatus rei.neceſſa
rias ꝓo ſibi conſuabit
vt.ff.de rei ven.l.do
mum.accur.
q ¶ Placita.i.p̄dicta
inſti.de rer diuiſione
§.ex diuerſo

Si q̄s p⁹ hāc
priuet̄ fa.e.e
negociandi.
r ¶ Faciat vt dicta.l
e.c.negociandi

moliri ⁊ marmora detrahere edicto
diui Veſpaſiani ⁊ ſenatuſconſulto
vetitum eſt.ceter de alia domo i ali
am transferre quedam licere excep
tum eſt.ſed nec dñis ita transferre li
cet vt integris edificijs depoſitis pu
blicus deformet̄ aſpect⁹ [d]
¶ Idem.a.Euocato
In totū [e] ex ruina domus licu
a erit non eandem faciem i ci
uitate reſtituere ſed in hortū
conuertere.⁊ an hoc conſenſu tunc magi
ſtratuū non [f] prohibentium.itē vi
cinorum factum ſit preſes probatis
his que in opido frequenter i eodē
genere controuerſiarū ſeruata [g] ſūt
cauſa cognita ſtatuet.
¶ Imp.Philip.a.Victori.
Si vt proponis [h] ſocius edifi
cij ad refectionem ei⁹ ſump
tus conferre detractat.nō ne
ceſſario extra [i] ordinem tibi ſubuenit̄
deſideras.etenim ſi ſolus edificaue
ris.nec intra quatuor menſium tem
pora cum centeſimis vſuris num
mus [k] pro portione ſocij erogatus re
ſtitutus fuerit vel quo minus id fie
ret per [l] ſocium id ſtetiſſe conſtiterit i⁹
dominij pro ſolido vendicare vl' ob
tinere iuxta placitum [m] antiquitus
poteris.
¶ Imp.dio.⁊ Ma.aa.⁊.cc.oc.
Sis contra [n] quem preces fun
o dis ſciens prudenſq; ſoli p
tem ad te pertinere non qua
ſi ſocius vel collega communis ope
ris ſolicitudine ſolitam balneorum
extructionem ea mente vt ſumptus
pro portione tua reciperet aggreſſus
eſt.ſed vt totius loci dominium vſur
paret collapſum balneum refabrica
re eniſus eſt.quum edificia que alie
no loco imponunt̄ ſolo cedant [o] nec
impenſe [p] his qui improbe id fecerit.
reſtitui debeant.antiquato diui adri
ani edicto preſes prouincie memor
iuriſpublici in dirimenda diſcepta
tione legum [q] placita cuſtodiet.
¶ Imp.Conſtan Philippo agenti
vicem p̄fecti p̄torio
Si quis [r] poſt hanc legem ciui
tate ſpoliata ornatum hoc ē
marmora vel columnas ad
rura tranſtulerit.priuetur ea poſſeſ
ſione quam ita ornauerit.ſi quis au
tem ex alia in aliam ciuitatem laben
tium parietū marmora vl' colūnas
de proprijs domibus in prouincias trāſ
ferre voluerit.quoniā vtrobiq; hec
eſſe publicum decus eſt licenter hoc

t ¶ Solūmodo.ar.p̄ mercib⁹ aliunde delatis vt poſſint exportari
licet alique ſimiles ſint n̄ poſſent propter bannū l' edictū curie
n Emini.fa.e.e.l.ij.
s Ingular diruitas.n̄ aūt nouas edificare cogunt̄.dic q̄ q̄
ſi ſocij ſunt ⁊ vn⁹ velit reedificare alij cōpellunt̄.vt.e.e.l.

faciat [s] data ſimiliter facultate etiam
de poſſeſſione ornatum huiuſmodi
ad poſſeſſionem aliam transferendi.
quamuis per muros vel etiam p me
diam ciuitatem ea transferri neceſ
ſe ſit.ita vt ea ſolummodo [t] que illa
ta fuerint ciuitatib⁹ exportentur
¶ Im.Iul.a.ad vicianū vica.of.
Emini [u] columnas vel ſtatu
n as cuiuſcunq; materie ex a
lia eademq; prouincia vel aue
ferre liceat vel mouere
¶ Imp.Valeri.⁊ Gra.aa.modeſto
p̄fecto p̄torio
Singularum [x] vrbium curia
les etiam inuiti reparare in
tra ciuitates quas olim ha
buerint domus vel de nouo edifica
re cogantur illic ſuper munijs inſer
uituri ⁊ acturi propriarum frequen
tiam ciuitatum.poſſeſſores vero q̄
non erunt curiales in vrbib⁹ i qui
bus domus poſſident eaſdē domos
dirutas neglectaſq; reparent iudici
aria ad conſeruandum hoc p̄ceptū
auctoritate retinenda.
¶ Imp.Arch [y] ⁊ Hono.aa.Emil.
Si cui loci proprietas edificā
o di iuxta publicas edes anūz
dederit is q̄ndecim pedū ſpa
cio interiecto inter publica ac priua
ta edificia ita ſibi noſcerit fabrican
dum vt tali interuallo ⁊ publice edeſ
a periculo vendicentur.⁊ priuatus
edificator velut perperam fabricato
loco deſtructionis [z] quandoq; future
non timeat detrimentum
¶ Imperator Hono.⁊ Thx.aa.men.
p̄fecto p̄torio
Per prouincias [a] meſopotami
am adxroneam euphraten
ſem ſyriam ſecundam phẹo
nicam libanenſem ciliciā ſecundam
vtranq; armeniam vtranq; capado
cia m pontum polimeniacum atq;
heleno pontum vbi magis hoc deſi
derat̄ ceteraſq; prouintias cunctis vo
lentib⁹ permittatur murali ambitu
proprios fundos ſeu ſui [b] loca dominij
conſtituta vallare [c]
¶ Idem.aa.Gen.p̄.p̄.
m Eniana [d] q̄ greci appel
lant ſiue olim conſtructa.ſi

ſi vt pponis.ſi ꝓ ñ
ſunt ſocij.idē ſi tamē
ſint curiales alias nō
conſtructio ſed reſtitu
tio p̄cipit̄ vt hac.l.et
ff.de dam infec.ad cu
ratoris.⁊.ff.de offi.p̄
ſi.l.p̄ſes ⁊ deſtructio
inhibet̄ vt.e.e.l.ij.⁊.j
de iure reipu.l.ſi.

Si qui loci pu
blicas edes.
idē circa hor
rea publica.vt.j.e.l.
meniana.⁊ fa.ff.fini
um regn.l.fin.
z ¶ Deſtructōis.vt.j
e.l.meniana.
p Er prouincias
ceteraſq; repe
re per
b ¶ Sui dñij vt ⁊.ff.
de ſui vz.p̄.l.imperato
res.hoc aūt fallit ſi ad
emulatōz alteri⁹ ciui
tatis prmateriā ſedi
tionis p̄bear vt.l.op⁹
⁊.l.de opib⁹.⁊.ff.de re
di.l.aū pe.muri grā ci
uitatū ſunt vniuerſi
tatis ñ publici vt ibi.
de re.di.§.nullus ab v
niuerſitatib⁹ p̄t fieri
licz ñ a ſingulari hoie
vt p̄t intelligi.d.l.de
re di.⁊ eſt pro.hoc hec
l.⁊.j.de lōga.conſue.l.ſi
c ¶ Vallare ſubaudi
unt q̄dā principis au
ctoritate.ar.l.ff.de o
peri.pu.l.iij.⁊ ſic nota
tur ibi

Meniana
id eſt ſola
ria vt.⁊.ff.
q̄d in loco pu.l.ij.§.cū
q̄dam.⁊ h ſatis inuit
⁊ nō.q̄ p̄ria p̄ſloquit̄
quū priuatū edificiū
ſit iuxta priuatū.ſecū
da q̄ñ priuatū iuxta
publicum.tercia loq̄
tur de vt roꝗ.itē hec
lex loq̄t̄ q̄ñ iuxta edi
ficia ſit opus.ſʒ i illa.
ff.finium reg.l.ſi.q̄ñ
eē iuxta agrum vel ſe
pem.⁊ ið aliud ſpaci
u m ibi q̄ hic ponitur
e ¶ Detruncent̄.fac
ff.ð.ſui.vz.p̄.l.impera
tores.⁊.e.e.ſicut.ſi ta
men ſciente ⁊ ñ ꝯdicē
te feci nō cōpelles me
forte deſtruere vt.ff.
de morte infernali.ſi
propius.⁊.ff.de dam.

ſnfec. q̃ bona. §. ſi q̃s iur̃. ⁊ ſic loq̃tur h̃ q̃ñ me ſḡr̃ ac vl' inuito feciſti
f ¶ Quindecim pedũ. vt ſ̃. e. ſi cui.
g ¶ Id eſt. x. pedũ. hoc q̃ñ iuſ̃ priuatũ.
h ¶ Quidem. q̃ñ iuſ̃ pbl'cũ. ⁊ fa. j. de aq̃duc. l. i. li. x. h̃ tñ. l. nõ fuat.

de iure do. l. plerũq;. §. fi. ⁊ ar. ɔ̃tra leg̃. Quarti diſtinguũt poſſide at edificatio loci in q̃ edificat. an nõ. p caſu admittit̃ ſtatĩ cũ ſati datõe vt in ɔ̃rijs. in ſcdo nõ. vt h̃. Quinti diſtinguũt. aut edificat in pblico vl' p̃uato. h̃ in pblico. in ɔ̃rijs p̃uato vt ſtati ſatdãdo poſ ſit edificare. vt ar. d. l. p̃tor. §. h̃ ãt in ſdictũ mediã. ſm Jo. ⁊. H. p bamus. vel ſm Az. p ba ſcdaz.

Cum dubitabat zenonis. ſ; vbi eſt.

a ¶ Ozanen tib9. nõ. ſic. ſ. de teſta. ſancimus. de ap. p̃cipimus. in fi. ⁊ fa. ad. l. j. de aq̃ductu l. hac lege.

b De ope. no nũ. q̃daʒ h̃ñt hic rubricam de opis no. nũ. vñ ſi nõ ẽ neceſſaria. ſaẽ. n. p tinet hec. l. ad ſupiorẽ mãʒ. Et nõ q nunciatio fit trib9 mõis. vt ff. de op. no. nũ. l. d pupillo. §. meminiſſe.

m ¶ Prohibere. p no uã denũciatõeʒ. vl' te nus p veterẽ.

n ¶ Feſtinare. ſi ſup hoc adeat.

o ¶ Cãʒ dirimẽ. ſpãle ẽ ɔ̃ regulã gñalẽ. ſ. de iudi. l. pperãdũ. vel certe h̃ nõ dic̃ debere cãʒ finiri. ſ. tres menſes. ſ; debere expectari vt pbat ſi velit.

p ¶ Impedimẽtũ. ſ. tres mẽſes. ſic q̃ ſi añ tres mẽſes etiã mille ſies ſatdet nõ tñ per mittit̃ edificare. nã ⁊ h̃ depperabat facere opus ⁊ ſatdare volebat nõ tñ pmittit̃ niſi poſt tres menſes. ⁊ ſic ɔ̃dicũt plures. ll. ff de op. no. nũ. l. p̃tor. § ſi q̃s patus. ⁊c. h̃ ãt mẽdicitũ. ⁊. l. de pupillis. ſi is cui q̃b9. ⁊ alijs plurib9 d̃ q̃d ſi ille cui nũciatũ ẽ pat9 eſt ſatdare p ſatdato habet̃ ſi nunciator nõ recipit. So. q̃dam dicũt h̃ loq̃ cũ denunciatio facta ẽ p p̃torẽ ibi p ſe. ſcdi dicũt eẽ in arbitrio actoris ſiue nũciatoris velit recipe ſatdatões an nõ. ſi recepit ſtatĩ fit facta remiſſio ⁊ poſſit ille edificare. vt i ɔ̃rijs ſi vo nolit recipe ſatdatõnes ſ; dicat ſe in cõtinenti parũ pbare ẽ audiẽdus ⁊ expectãdus p tres menſes ⁊ poſtea ſi nõ pbauerit poſſit ille edificare oblata tñ ſatdatõe. ⁊ ſic loq̃t̃ h̃. ⁊ ad h̃ ẽ ar. ff. vt in poſ. l. l. ſi is a q̃. in pñ. ⁊. ff. ad tre. l. ille a q̃. §. i. ⁊. ff. ad exhi. l. iñ §. ibidẽ. Tertij dicũt eſſe in arbitrio volẽtis edificare an velit ſtati ſatdare ⁊ ſic poſtea edificare vel nõ. ar. ff.

ne in poſterum in p̃uincijs conſtruenda niſi ſpacium inter ſe per decem pedes liberi aeris habuerit: modis omnibus detruncentur. in his vero locis in quibus edificia priuatorum horreis publicis videntur obiecta obſtructione menianorum quindecim pedum [f] interualla ſeruẽtur quẽ intercapedinis modum edificaturis quoq; pponimus: ita vt ſi quis intra diffinitum ſpacium [g] id eſt decem pedum menſuram edificare vl' intra quindecim [h] pedum menianũ poſſidere temtauerit. ſciat non ſolũ fabricam demoliendam: ſed etiam ipſam domum fiſco noſtro aſcribendam.

¶ Impa. Juſti. a. Jo. pp.

Cum dubitabat vtrum conſtitutio zenonis [a] diue mẽorie ad adamantium p̃fectũ vrb ſcripta que de ſeruitutibus loquitur localis eſſet ⁊ huic florentiſſime vrbi dedicata ⁊ deberent illis quidem iura in hac obſeruari. antiq̃ vero que ɔ̃ria ſunt locum habere in p̃uincijs indignum eſſe noſtro tempore putantes. aliud ius in hac regia ciuitate de hmõi obſeruari aliud apud nños eſſe p̃uinciales. Sancimus eandẽ ɔ̃ſtõnem in omnibus vrbib9 romani imperij obtinere. ⁊ ſm eius diffinitionem omnia pcedere ⁊ ſi q̃d ius ex ea lege innouatũ eſt a vetere diſpoſitiõe ⁊ hoc in p̃uincijs a p̃ſidib9 eaꝝ obſeruari. ceteris videlʒ omnibus que nõ p zenonianã legẽ innouata ſunt: ſed veteribus legibus cõp̃henſa in ſua firmitate in omni loco manentibus.

De opis noui nunciatione.

¶ Idem. aa. Jo. pp.

De operis noui [l] nunciatione [b] quãdã antiquis ortã fuiſſe dubitatõeʒ noſtra cognouit trãquillitas. dicentibus ſi quis denunciationẽ ad inhibendum opus miſerit non poſſe eũ poſt annũ elapſum ex quo denunciatio miſſa ẽ iterum edificatoꝝ p̃hibere [m]. ¶ Qð dupliciter iniquũ nobis eſſe videt̃: ſiue enim non recte opus p̃hibuit decet non p totum annum hoc impediri ſiue recte denunciationem emiſerit etiã poſt annum licentiã habere edificationem p̃hibere. Talem igitur iniquitatem inhibentes ſancimus ſi quis denunciationem emiſerit. in hac quidem regia vrbe p̃fectum vrbis feſtinare [n] in p̃uincia rectorem eius intra trium menſium ſpacium cauſam [o] dirimere. ſin vero aliquod fuerit quocunq; modo ad deciſionem ambiguitatis impedimẽtum [p] licentiam habere eum qui edificationem deproperat opus de quo agitur efficere: prius fideiuſſore ab eo dato officio vrbicarie prefecture vl' prouinciali. vt ſi non recte edificauit omne opus quod poſt denunciationem fecerit ſuis ſumptibus deſtruet. ſic enim ⁊ opera non permanẽs denunciationes prohiberunt. ⁊ recte denunciatoribus conſuletur.

De opibus publicis [q]

¶ Impera. Conſtan. ⁊ Conſtan. aa Cautulino.

Plurimi [r] immunitates operum publicorum ɔ̃ceſſione iudicũ adepti ſunt. ⁊ ideo iubemus impoſterum illicitas immunitates nullius eſſe momẽti [s].

¶ Idem. aa. ad Marcellinum commentarieñ.

De opibus [t] p̃blicis impenſa [q] ɔ̃ſtiterit accepto ferri oportere cognoſcat.

¶ Idem. aa. Edicti. prefecto Egypti.

Pretoria [v] iudicũ ⁊ dom9 p̃blicas optet p̃blico iuri atq; vſui ſp vendicari.

¶ Impa. Uale. ⁊ Ualenſ. aa. ad ſimachum. pp.

Intra [x] vrbem romanam veterẽ ⁊ nouã nullus iudicum [i] nouum opus informet quotiens ſerenitatis noſtre arbitria ceſſabũt nec d ſuis pecunijs huiuſmodi opus voluerit conſtruere ea tñ inſtaurãdi que iam deformib9 ruinis intercidiſſe dicuntur vniuẽſis licentiam damus.

¶ Impa. Gra. Uale. ⁊ Th. aaa. ad Proculum.

Reſcriptio [y] tp̃is iuri publico nõ dʒ obſiſtere ſed nec reſcripta [z] quidẽ: atʒ ideo diruenda ſunt omnia que p diuerſas vrbes in foro vel in quocunq; publico loco contra ornatum ⁊ commodum

q ¶ De opi. pb. de p̃uat̃ dixit opib9. hʒ ⁊ d pblicis miſcuerit. nũc p̃ncipalit̃ de publicis.

r Plurimi. adepti ſunt. q̃d ẽ ɔ̃ publicã vtilitatem

s ¶ Momẽti. illicita q̃ ɔ̃ceſſa nõ valẽt. ſic ⁊. ſ. de p̃. imp. of. l. nec dãnoſa. ⁊. j. de immu. ne. ɔ̃ce. l. i. ⁊ nõ q̃d. ll. h9 ti. nõ legunt̃. q2 inutiles ſunt.

t De opib9. cognoſcat ɔmẽtarieñſis. vt ex ſupſcriptõe h9 9. l. apparet. ⁊ facit. ſ. de mõ mulcta. §. pe.

v Pretoria. loca vbi reſident iudices i cogñoſcẽdo. vt. ſ. d epi. ⁊ cle. oẽs q̃. ⁊ ibi. induxerit ieſum in p̃toriũ. ⁊ fac. ſ. de of. rec. p̃ui. nulli.

x Intra vrbem facit ad. l. ff. e. l. fi. §. i. ⁊. l. pe. ⁊. l. opus.

y ¶ Preſcriptio tp̃is obſiſtere. ɔ̃. ſ. de p̃. xxx an. l. oẽs. ſʒ h̃ loq̃t̃ de locis publicis. ſic. ff. de via publica. l. ⁊. ff. d vſuca. l. fi.

z ¶ Sʒ nec reſcripta ɔcor. ſ̃. de p. impa. of. l. iij. ⁊. ſ. ea. l. i. ⁊. e. ſi ɔ̃ tus vel vti. pu. l. fi.

a ¶ Facẽ. ſi vo ſi nocet nec deſtruit h̃ ſala

rū īmponit. vt. ff. ne q̄d in lo. pub. l. i. ſi q̄s nemine. Ac.

A D portus ꝛ aq̄ductus.

c ¶ Priuilegijs. imo ꝯ. vt. ſ. de p̄feſſ. ꝛ me. l. medicos. Sol. illi nō excuſant rōe dignitat̄ ꝛ officij. ꝛ publice vtilitat̄. vel ſpāle ē q̄ȝ h̄ dic̄ in portub ꝛ aq̄ducib ꝛ muris. vt. ſ. de ſa. ſan. ec. l. ad inſtructōes. ꝛ. ſ. de aq̄duc. li. xi. l. ad rē. ꝛ. ſ. q̄. mu. ex. l. fi. ꝛ. ſ. ꝺ col. fun. pa. l. fi.

o Oēs. xv. an. nō ſpāle. alſ xl. an. currit p̄ſcrip. ꝯ rē pub. vt. s. de p̄ſcri. xxx. an. l. oēs ꝗ̄ nō. ſ. ꝗ̄tū t̄ps op̄ firmet.

S J qn̄. auct̄as fac̄. s. de ap. l. in offerēdis.

s J q̄ obnoxij. fac̄. ff. e. opus in fi. l. nec p̄ſidis.

N E ſplēdidiſſime. tertiā p̄tē. vt. s. de vectiga. l. fi. ſic faciūt clerici in decimis. Ac.

h ¶ Et thermaꝝ. loca publica ad balneādū ꝛ fac̄ in auc̄. de colla. § iubemus. col. viij.

o Oēs. renouare p̄ncipis vel preſidis auc̄te. vt. ff. de re. di. l. an̄pe.

k ¶ Pacto. i. mō.

l ¶ Impauerit. ſic in auc̄. de mā. p̄n. §. deniq̄ ꝯpetēs. col. iij. ꝛ fac̄ s. de vectig. ꝛ cō. l. i.

m ¶ Immunitatis ſic. s. e. l. ad portus.

ac decorem faciem ciuitatis extructa noſcuntur.

¶ Idem. a. Cynegio. pp̄.

A D portus ꝛ aq̄ductus[b] ꝛ murorꝝ inſtauratōes ſiue extructiones certatim facta op̄arū collatōe inſtaurare debent. neq̄ȝ aliquis ab h̄mōi ꝯſortio dignitatis p̄uilegijs [c] excuſari.

¶ Idem. aaa. arch. ꝛ cyne. pp̄.

o Omnes[o] quibus vel cura mādata fuerit operꝝ publicorū vel pecunia ad extructōes ſolito more credita vſq̄ȝ ad ānos quindecim ab ope pfecto cum ſuis heredibus teneant̄ obnoxij: ita vt ſi q̄d vicij in edificatione intra ꝯſtitutū tempus puenerit de eodem patrimonio exceptis tm̄ caſibus his qui ſunt fortuiti reformet̄.

¶ Impa. Theo. arch. ꝛ Hono. aaa. Aurelio. pp̄.

S J quando conceſſa a nobis licentia fuerit extruendi. id ſublimis magnificentia tua ſciat eſſe ſeruandū. vt nulla domus inchoāde publice fabrice gr̄a diruatur niſi vſq̄ȝ ad quīquaginta libras argenti p̄cij eſtimatione taxabitur: de edificijs vero maioris p̄cij ad noſtram ſcientiā referatur. vt vbi amplior poſcitur q̄ntitas imp̄ialis exiſtat auctoritas.

¶ Idem. a. Rufino. pp̄.

s J qui iudices perfecto publicis pecunijs operi ſuū nomen ſine noſtri nominis mētione inſcripſerint maieſtatis teneantur obnoxij.

¶ Impa. Arch. ꝛ Ho. aa. Euſebio comiti ſacraꝝ larg.

N E ſplendiſſime vrbes vel oppida vetuſtate labant̄ de redditibꝫ fundorꝝ iuris reipublice tertiam p̄tem[g] repatōe publicorum meniū ꝛ thermaꝝ[h] ſubſtitutioni deputamus.

¶ Idem. a. Ce. pxe.

o Omnes p̄uinciaꝝ rectores literis moneantur vt ſciāt ordines atq̄ȝ incolas vrbiū ſingularū muros vel nouos debere facere vel veteres firmius renouare[i]. ſ. hoc pacto[k] impendijs ordinandis vt aſcripto currat p̄ iuribus ſingulorꝝ deinde aſcribantur p̄ eſtimatōe operis futuri territoria ciuiū. ne plꝰ poſcatur aliquid q̄ȝ neceſſitas imperauerit[l]: neue minus ne inſtans impediat̄ effectus. oportet nāq̄ȝ p̄ ſingula nō ſterilia iuga certa q̄q̄ȝ diſtribui vt p̄ cūctis p̄bendorꝝ ſumptuum neceſſitas imponat̄. nemini excuſatōe vel alia p̄ſumptōe vel ab hꝰ immunitatis[m] p̄benda.

N ¶ Idem. aa. Theo.

N Emo[n] iudicū in id temeritatis irrūpat vt inconſulta pietate noſtra noui aliquid opis exiſtimet inchoandum. vel ex diuerſis operibus ornamenta aut marmora vel quālibet ſpeciē q̄ fuiſſe in vſu ꝛ ornatu p̄bat̄ ciuitatis eripe: vel alio trāſferre ſine iuſſu tue ſublimitatis audeat. etenim ſi quis ꝯ fecerit ſex libris auri mulctabitur. Siliis etiā ꝯdemnatio ordines ciuitatum manebit[o] nec ornamentum genitalis patrie h̄mōi decreti auctoritate defenderit.

¶ Horreorꝝ aūt vel ſtabulorꝝ fabricas arbitratu p̄prio prouinciarum iudices ſtudio laudande deuotiōis arripiant.

¶ Idem. aa. Seuero. pp̄.

e Officia[p] q̄ vulgo nūcupant̄ vel ſi qua alia opera menibꝫ vel publicis opibꝫ ſociata coherent vt ex his incendiū vel īſidias vicinitas reformidet aut anguſtent̄ ſpacia plateaꝝ vel minuatur porticibus latitudo dirui ac p̄ſterni p̄cipimus.

¶ Idē. aa. Euchi. pp̄.

S J aliqn̄[q] hoīes emergāt qui a nr̄a clementia opus p̄blicū ſibi p̄bere poſtulauerit nō niſi diruta penituſq̄ȝ diſtructa: ꝛ q̄ paꝝ ſunt in vſu ciuitatū p̄cipiāt. intimandis h̄mōi reſcriptis iudicio ampliſſime tue ſedis.

¶ Idē. aa. Emiliano. pp̄.

s J qn̄[r] vſus exegerit vel porticus vel q̄ſlibet etat̄ ſenio[s] edes ſeu fortuitis cōcuſſas caſibꝫ repari. liceat etiam incōſulta clemētia nr̄a cū reuerētia ſui ymagine deponere vel nr̄aȝ vel retro principū. reportatāq̄ȝ poſt refecta edificia loco p̄prio denuo collocare.

¶ Impa. ho. ꝛ the. aa. Mona. pp̄.

Q Uicūq̄ȝ[t] locꝰ in palacio huiꝰ vrbis p̄uatis edificijs incōmode occupatus ē is q̄ȝ primū ſubruptis omnibus q̄ in eo ſunt edificijs palatio reformet̄ q̄ȝ priuatorꝝ nō eſt parietibꝫ coartādū. nam impio magna ab vniuerſis ſecreta debent̄. vt hi tm̄ locum habitādi habeāt quos legittimis maieſtatis noſtre vſus ꝛ reipu. diſcipliña delegit. in futuꝝ etiā vniuerſis ab h̄mōi vſurpatōe p̄hibendis.

¶ Idē. a. Anthe. pp̄.

t Urres[v] noui muri qui ad munitionē ſplēdidiſſime vrbis extructus eſt ꝯpleto opere p̄cipimus vſui eoꝝ deputari per quorꝝ terras idem murus ſtudio ꝛ p̄uiſione magnitudinis tue ex nr̄e ſerenitatis arbitrio celebrat̄. eadem lege in p̄petuum ꝛ conditione ſeruanda vt annis ſingulis ad quorū iura terrule demigrauerit p̄prio ſumptu eorum inſtaurationem ſibi

N Emo. ꝛ fac̄. ff. e. l. opus. ꝛ. l. pe. ꝛ fi. ꝛ. ff. de eg. l. i. cetera. §. itē.

o ¶ Manebit. i. obtiebit.

e Officia. nota ad multa.

S J aliqn̄. fac̄. ſ. e. l.

s J qn̄. fa. ff. e. poſt. ꝛ. l. fi. §. i. ꝛ fi. in p̄n.

s ¶ Senio. i. vetuſtate.

Q Uicūq̄ȝ. planā ē bona.

t Urres. nō ex hac. l. q̄ turres ꝛ porte ſetalioꝝ ſiue turres ciuitat̄ eoꝝ debent vſui deſeruire q̄ꝝ in terrul̄ ſunt edificate. Ho.

Quia plurime. localis ē lex et.
y ¶ zeuxippi. nomen ciuitat̄. Ac.
q Qui fine. plana eſt. facit. ſ. e. l. nēo. Ac.
Baſilicā. ſtatōes. nō ꝯ illos q̄ in teritorio eccl'e iux̄ b fabricāt
b ſtatōes. It̄ nō q̄ ſequit̄. ne in eā equos ꝛc.

Nemini. ꝯcor. ſt. e. opus. ꝛ. l. pe. ꝛ ſi. in p̄n. ꝛ ſ. e. l. intra. ꝛ. l. ſi. aliq̄ñ
c ¶ Et pfecta. q̄d. n. infeſt ꝛc. vt. ſ. ꝯnā. li. l. ſi q̄s ſeu liber. in ſi.
d ¶ De rōcinijs ope rū publicoꝝ ꝛ patrib̄ ciuitatū.
i Videmus. ſiliquā. etiā ſubaudi. nec etiā vnā ſiliquā q̄ q̄dē ſit viri. ſ. de epiſco. ꝛ cle. auē. ſꝫ hodie.
f ¶ Patribus. ciuitatū i. defenſorib̄ nō. ſ. dictis ꝯmēorat̄ pſonis ſ. iudicib̄ ꝛ mgr̄atib̄
g ¶ Deputat. diſcuſſionib̄ p̄dictoꝝ operꝰ
h ¶ Juris teneri. vt ff. de poll'. l. ex pollicitatione. ꝛ. l. pact̄. ſic ꝛ ſ. ad vel. l. gn̄alit̄ de de'p. l. ad eractōem
i ¶ De pignribus. l
Debitor. pſitetur. nā ꝛ vendītio pign̄ pſonalis actio nō tollit̄. ſꝫ ea q̄d de p̄cio ſeruari p̄t in debitū computato reſidui p̄manet integra petitō. vt ſ. de act. ꝛ ob. l. aduerſus. ſꝫ veneri ꝯtrā ſerųuent.
l ¶ Nihil magis. imo nō ideo magis. vt ꝛ. ff. ſ cer. pe. l. creditoꝝ. ꝛ. ſ. ſi cer. pe. ſi p mutua. ꝛ. ff. de pig. act. l. ſi q̄s in pign̄e. ꝛ fac. j. de iu. do. imper. l. i. ꝛ. ſ. q̄ bo. ce. poſ. l. i.
q Quāuis. in oībus. h̄ſe. rigore iuris inſpecto.
n ¶ Tpanda ē. de eq̄tate q̄ p̄ualet. vt. ſ. de iudi. l. placuit.
o ¶ Vniuerſum. redigere. q̄d ſꝑ p̄ſumit̄ niſi ꝯ pbet a creditore. ar. j. de diſtrac. pig. q̄ ſpāliter.
p ¶ Bonis. gn̄aliter obligatis.
q ¶ Accepiſti. ſpālit̄ eiꝰ ſcd̄s creditor
r ¶ Interiꝫ. imo vt q̄d poſſit eligere an ex ſpāli vel ex gn̄ali velit hypotheca. vt. ff. de diſtrac. pig. l. creditoris ꝛ. ff. q̄ po. in pi. ha. l. q̄ gn̄alit̄. in p̄n. q̄ ſunt ꝯ. Sol. illa de rigore. hec de eq̄tate. vt ꝓ innuit vel in illa de diſtra. pi.

met intelligant pcurandā eoꝝq̄ vſu publico bn̄ficio potiētes curā reparatiōis ac ſolicitudinē ad ſe non ambigāt ptinere. ita. n. ſplēdor operis ꝛ ciuitatis munitio cū priuatoꝝ vſu ꝛ vtilitate ſeruabit̄.

¶ Impa. Alex. aa. Seue. pp̄.

Quia plurime^e dom' cū officinis ſuis in porticib̄ zeuxippi^e eſſe mēorent̄ redditus memoratorū locoꝝ p q̄titate q̄ placuit ad p̄benda luminaria ꝛ edificia ac tecta reparanda regie huius vrbis lauacro ſine aliq̄ iubemus excuſatōne conferri.

¶ Impa. Theodo. ꝛ Uale. aa. Ciri. p̄. vrbis.

Qui fine^q auctoritate diuini reſcripti ad iudiciū tue celſitudinis deſtinādi angiport' integros vel ptes ſuis domib̄ induſerunt ſeu porticus vſurparūt, pcul dubio iura priſtina ſacratiſſime reddere ciuitati iubemus: mulcta auri quinq̄ginta libraꝝ non defutura ſi quis poſt hac in ſimilem audaciam pdire tentauerit.

¶ Idē. aa. Ciro. p̄. vrbis

Baſilicā inauratā ꝛ marmoribus decoratā liberā imppetuum manere neq̄ alicu' imaginis ꝯpictarum honoris cuiuſlibet tabularum obumbratōe fuſcari iubemus, neq̄ in aliqua parte eiuſdeꝫ baſilice tabulato quicq̄ ope ſtationes^a ergaſteriaue ꝯſtitui lancim'. Illud quoq̄ decernimus ne in eam equos liceat intromitti vel nuptias celebrari.

¶ Impa. Leo. a. eritrio pp̄.

Nemini^n iudiciū liceat in hac inclita vrbe vel in p̄uincijs noua opa inchoare p̄uſq̄ ea q̄ cepta inuenerit a deceſſore vel p̄deceſſorib̄ ſuis vetuſtate diruta aut deſidia derelicta diligēti ſtudio inſtantiaq̄ ꝯpleuit. cū ex hoc plurimū laudis acquirat ſi ea culta ꝛ pfecta^c reddiderit q̄ vetuſta ſunt ꝛ inſtauratuꝫ requirūt q̄q̄ ab alijs illicita ꝛ impfecta reſederāt.

De ratiocinijs operum^d publicorū ꝛ patribus ciuitatū. xij.

¶ Impa. Zeno. a. arch. pp̄.

Iubemus p̄uinciaꝝ quidem rectores ꝛ ſingule dyoceſeos viros ſpectabiles iudices. i. p̄fectū auguſtalem ꝛ comitem orietis ꝛ vtroſq̄ p̄coſules ꝛ vicarios vna cū ſuis apparitoribus p tenore generaliꝫ magnifice tue ſedis diſpoſitionum diſcutiendis publicis operibus vel aq̄ductibus qui ex ciuilibus redditibus vel a quolibet ſpontanea munificentia facti ſunt vel fuerint mōis omnibus abſtinere. nec aliquid q̄libet mō quolibet tp̄e in diſcutiendo ciuiles redditus vel facta opera vel q̄ fieri aſſolent vnam ſiliquam^e ſibi ex ſingulis ſolidis erogandis vendicando aut quodcūq̄ lucꝝ captando cum hmōi rebus habere commune vtpote ciuitatum patribus^f ꝛ curęcorum deputatis^g. qui pro opus aliquod p ſua libertate ſe facturos pmiſerint: licet certum ſit eos ex ſola pollicitatione adimplendum ſue munificentie opus neceſſitate iuris^h teneri. nullum tn̄ eos vel heredes eorum ſup ope facto ratiocinium vel diſcuſſioneꝫ aliquam vtpote nō integram promiſſam quantitatem ad id opus erogatam vel inutiliter facto opere aut alia quacunq̄ ratōe quocunq̄ modo quocunq̄ tempe inquietudinem ſuſtinere ꝓcedimus. ¶ Quod ſi vir clariſſimus prouincie moderator vel eius officium redditus publicos vel opera publica cōtra vetitum diſcutiendo: vel vnam ſiliquam aut quolibet ex iſdem redditibus vel operibus vendicando ſacratiſſime noſtre legis precepta trāſierint quiq̄ officij primates exilio damnati perpetuo bona ſua ciuitati quā leſerint non dubitent vendicanda. rector vero p̄uincie quinquaginta librarum auri ferietur diſpendio. Hec eadē pena ſpectabilib̄ q̄ꝫ iudicib̄ lꝫ illuſtri dignitate fuerint decorati ꝛ coꝝ officij ſicut ſupradictū eſt imminenda.

De pignorib̄^i ꝛ hypothecis xiij.

¶ Impa. Seue. ꝛ Anto. aa. Timotheo.

Debitor qui pigr̄ib̄ pſitet̄^k ſe d creditorib̄ cedere nihil magis^l liberabit̄.

¶ Idem. aa. Lucio.

Quāuis ꝯſtet ſpālit̄ q̄dā ꝛ vniūſa bona gn̄alit̄ aduerſarium tuuꝫ pignori accepiſſe ꝛ

vnus erat creditor tm̄. in alia. q̄ po. in pig. ha. p̄mus tm̄ gn̄alē habebat. vn̄ gn̄alr̄ tm̄ pferet̄ ꝓm Jo. vt ꝛ. j. q̄ po. in pi. ha. l. gn̄alr̄. §. i. hic āt etiā ſpāle in q̄buſdā reb̄ hēbat. It̄ nec ob. in. e. l. gn̄alr̄. §. i. vbi dic̄ q̄ ſcd̄s ē ſolus. q̄ꝛ ibi p̄mus q̄rūdā reꝝ pure q̄rūdā ſub ꝯditōe accepat obligatōeꝫ. l. ſi ex p̄mis ſatiſfieri nō poſſet. q̄d cuꝫ poſſit ſoli ſcd̄o tenent̄.
e ¶ Jubebit. accipe hāc. l. poſſidēte debitore. ſꝫ q̄d ſi aliq̄s e't̄ne' poſſid̄ꝫ vel creditor p̄mus. ꝛ certe idē. Itē fac ad. l. ſ. de ac. ꝛ ob. aduerſus. ꝛ. ff. de pig. ac. ſi q̄s in pign̄e. ꝛ. ſ. de ſer. pig. da. l. iij.

Creditores. ſi vident̄. vt. ſ. de pi. ac. l. p. in ſi. ꝛ. ff. de fur. l. cū creditor. ꝛ. ſ. de iudic. cū debitoris tui. ꝛ ſi cītra ꝯuētōeꝫ tenent̄ de vi. vt. j. ad. l. iul. de vi. l. in poſſeſſionē. ꝛ. j. vi bo. rap. l. iij. ꝛ. ſ. ſo. ma. l. doti. ꝛ. ff. q̄ me. cā. l. extat. ſꝫ q̄d ſi debitor credito ri reſiſtat q̄ ex cōuētōne vult ingredi. ad ꝓ [illegible] az. vīꝫ videri q̄d Jo. nō plꝫ. cū ſel' ꝓ placuit dbitori. vt inſti. q̄. ali. lꝫ vel nō. §. i. ꝛ. ff. de aq̄ plu. ar. l. in diem. ꝛ. ff. d̄ diuer. ꝛ tē. p̄. de acceſſorib̄. in ſi. ꝛ. j. de euic. ſi ue. ꝛ. ff. de pig. act. l. q̄ ratiano. It̄ q̄d ſi debitor alienauit. vel alio mō eſt poſſeſſio penes aliū. Rn̄. creditorem poſſe ingredi. ſic ꝛ qui ſeruum accepit

que iniectõeꝫ manuũ hꝫ. vt. ff. de ſer expor. l. ſi ticiꝰ. ⁊. ff. de ꝯhen. ẽp. ſi ſub h pacto. It̃ qꝛ illud pactũ ẽ in re. ius aũt ingrediẽdi ẽ ius executiuũ. vt. j. e. l. pig̃ris. ⁊ ar. ff. vt in poſ. le. l. is cuiꝰ. §. q̃ in poſſeſſiõe eꝯ vl̃ qđ nõ. qꝛ illud pactũ emptorẽ vel aliũ poſſeſſorẽ nõ afficit. qđ M. dixit. ar. s̃. de ac. ⁊ ob. l. eũ.

quentiã. nõ tñ hypothecarie nec ꝑncipalit̃. qꝛ ſic nulla actio triẽnio tollit̃. nec ꝑ ꝯſequentiã. vt in rei ven. dix. qꝛ hypothecaria nulla ſocietate dñio iungit̃. ſicut in rem. vt. d. ti. ſi aduer. cre. l. i. no. It̃ q̃d ſi rẽ mobilẽ tenuit nõ ſolũ triẽnio ſꝫ etiã decẽnio vſucaptor an fueſe. qꝛ tenuit decẽnio. Pla. nõ cũ in reb⁹ mobilib⁹ nõ hꝫ locũ p̄ſcriptio. vt. ff. de di. ⁊ te. ꝑ. lõge. ⁊. s̃. in q̃. ca. ceſ. lõ. te. p̄. l. in ſeruo. ſꝫ certe nõ rei. ſꝫ actõne dicimus p̄ſcribi. ſic ã qđ me. cã. l. ij. ideo ꝓdeſt ei. vt notaui in d. l. ſi aduer. credi. l. i.

equale ius in omnibus[m] habere. iuriſdictio tamẽ tempanda eſt[n] ideoq̃ ſi certum eſt poſſe eum ex his que nominatim ei pignori obligata ſunt vniuerſum debitum redigere[o] ea que poſtea ex iiſdem bonis[p] pignori accepiſti[q] interim[r] non auferri preſes iubebit[s].

Idem. aa. Mari.

Creditores qui non reddita ſibi pecunia conuentõnis lege ingreſſi poſſeſſionem exercent vim quidẽ facere nõ vident̃[t] at tñ auctoritate p̄ſidis poſſeſſionẽ adipiſci debent[a].

Idem. a. Bellio.

Cum te pecuniã accepiſſe ⁊ agros tuos obligaſſe fatearꝭ nõ hꝫ rõneꝫ qđ q̃ris vi[b] te coactum pignori dare. ſi igitur recipere vis rẽ tuã ſolue creditori pecuniã debitam[c].

Impa. An. a. Domicio.

Preſes ꝓuincie vir clariſſimus ius pig̃oris tui exequẽtem te[d] audiet. nec tibi oberit ſententia aduerſus debitorem tuum[e] dicta: ſi eum colluſiſſe cum aduerſario tuo ſ[f] aut vt dicis non cauſa cognita ſed p̄ſcriptione[g] ſupatuꝫ eſſe ꝯſtiterit.

Idem. a. Quinto.

In ſumma debiti ꝯputabit̃ etiam id qđ ꝓpter poſſeſſiões pignori datas ad collationem viarꝫ muniendarꝫ vel quodlibet aliud neceſſarium[h] obſequium p̄ſtitiſſe creditorem conſtiterit.

Impa. Gor. Mar.

Uſucapio[i] pig̃ris ꝯuentõeꝫ[k] nõ extinguit.

Idem. a. Feſto.

Quamuis pſonali actiõe exptus aduẽſus reũ vel fideiuſſores ſeu eius mãdatores feceris[l] ꝯdẽnatõeꝫ. pig̃ris tñ adhuc habes pſecutõeꝫ[m].

Idem. a. Atico.

Si dominiũ eius poſſeſſiõis q̃ cũ[n] pig̃ri data[o] eſſet a debitrice dña ad[p] te trãſlatũ[q] eſt eã q̃ poſtea creditoꝛ[r] vel ei[s] heredes detinere ceperunt vendicare[t] eam potes[u] p̄ſide ꝓuincie curante. vt fructuum deducta rõne[x] reſiduoq̃ a te[z] oblato ſi fuerit ſatiſfactũ[y] ea poſſeſſio tibi reddat̃.

Impera. Dyocle. ⁊ Max. aa. ⁊ cc Alexan.

Debitores p̄ſites ꝓus denũciatõib⁹ ꝯueniẽdi ſunt[a] igit̃ ſi ꝯuẽti debito ſatis nõ fecerint pſequẽdi tibi pig̃ra ſeu hypothecas q̃s inſtro ſpãliter ꝯplexas eſſe dicis ꝯpetentib⁹ actionib⁹[b] rector ꝓuincie auctoritatis ſue auxiliũ impartire nõ dubitabit.

Idem. aa. ⁊ cc. Eufrodino.

a ¶ Debẽt. i. p̄nt. nã ⁊ ſine eo p̄nt. vt dixi ⁊ eſt ſic dꝫ ꝑ p̄t. ff. đ of. ꝓcõ. ⁊ le. l. obſuare. § ſi. eꝯ p̄t. ꝑ dꝫ. vt. s̃. ſi ĩ cẽſu. vel re. auc. ſꝫ p̄iculũ. vel dꝫ ex vrbanitate. ſic ⁊. s. de fur. ciuile. ⁊ ar. ff. de reb⁹ eo. q̃ ſub tu. vel cur. l. ſi pupilloꝝ. §. ſi pupillꝰ. ſi tñ ⁊ ſuo iure volũt facere p̄nt. ſic g̃ inciuiliter factũ ñ punit̃. qđ ẽ notandũ. ſic. ff. de ſepul. vio. l. iij. §. nõ ꝑpetue. ⁊. ff. de reli. ⁊ ſum. fu. l. ſi q̃s ſepulchrũ. ⁊. l. at ſi q̃s. §. idem labeo. ⁊ q̃ me. cã. l. ſi. j. ſi.

b ¶ Cum te. vi. qꝛ alit̃ nõ dabat pecuniã vi neceſſitate rei familiarꝭ vt ⁊. s̃. de reſcin. ven. l. nõ idcirco

c ¶ Debitã. vt. ff. de pig. ac. l. ſi rẽ alienã. §. omnis.

d ¶ Preſes. exeq̃ntem te. ꝑ hypothecariã

e ¶ Debitorẽ tuum. agẽtẽ vel cõuentum.

f ¶ Aduerſario tuo. ꝯ quẽ mõ agis ꝑ hypothecariã

g ¶ Preſcriptiõe. vel qꝛ nõ ſtetit iuri. vt. ff. de euic. ſi ĩ đo. vel ſcđo qꝛ dimiſit labi triennĩũ. j. qđ dꝫ cã finiri. vñ integꝛ ius manſit creditori ⁊ etiã đbitori. vel tertio. qꝛ cũ creditor eſſet abñs debitor p̄ñs. ⁊ poſſeſſor haberet titulũ ⁊ p̄ſcripſit. x. an. ꝯ debitorẽ p̄ntẽ qđ creditori abñti nõ nocuit. vt. s̃. ſi aduer. cre. l. i. ⁊. ij. vl̃ g̃ ex hac. l. q̃ nocet creditori. al's niſi in his duob⁹ caſib⁹. ⁊ ſic eſt ꝯ. ff. de pig. ſi ſupatus. in prin. ⁊ de ex. rei iudi. l. iudicate. q̃ ſunt ꝯ. q̃b⁹ đꝫ indiſtincte nõ nocere. dic g̃ aut debitor fuit ꝑus ſupatꝰ. ⁊ poſtea obligauit ⁊ tũc ob. excep. creditori ſic ⁊ creditori. vt. ff. e. ſi ſupatꝰ. §. ꝑ iniuriã ſi vo ꝑus obligauit ⁊ poſtea ẽ ſupatus ſi q̃dẽ creditore ignorãte non fit p̄iudiciũ creditori vt in ꝯtrꝰ. ⁊. ff. de ex. rei iu. ſi mr̃. §. ſi. ſi vo ſciente creditore tũc p̄iudicat ſibi niſi in duob⁹ iſtis caſib⁹. vt h. ⁊. ff. de re iu. ſepe ꝯſti. §. ſcribentib⁹. ⁊. ff. de ap. ab executore. §. alio. in ſi. §

h ¶ In ſumma. neceſſariũ. neceſſe g̃ hꝫ creditor tributorꝫ onera ſubire cũ ſit poſſeſſor. vt. ff. de pac. inſdũ. ⁊. l. ep̄la. §. i. ſic fructuariꝰ. vt. ff. de vſuca. l. actenus. qđ tñ ſi ſoluit repetit a debitore. vt hic. ⁊. s̃. de pig. ac. creditor q̃. in ſi. ⁊. ff. de pig. act. ſi neceſſarias. ⁊. l. ſi ſeruus. Ac.

i Uſucapio. Po. ca. in q̃ttuor pſonis ticiꝰ mihi ſempronio rẽ ſuã mobilẽ obligauit hãc ticiꝰ negligẽtia deſijt poſſidẽ vl̃ qꝛ ſine herede deceſſit. vt inſti. de vſuca. §. qđ aũt. ⁊ poſſeſſio ꝑuenit ad corneliũ q̃ alienauit caio q̃ caius triẽnio vſucepit. ſunt g̃ h duo iura. ſ. dñiũ qđ ẽ debitoris. ⁊ h ꝑ vſuc. ꝑdit̃. It̃ ius pig̃ris ⁊ h nõ ꝑdit̃ ꝑ. l. iſtã. nõ g̃ q̃ alienatõe legali. ſ. vſucap. nõ tollit̃ ius pig̃ris. ſic nec alienatõe hoĩs. vt. j. e. l. debitorẽ. ẽ aũt vſucap: q̃ legalis alienatio. vt. ff. de v. ſig. l. alienatõis. It̃ nõ hãc. l. hr̃e locũ in vſuca. triẽnij. ſecus in p̄ſcriptõe. x. vel xx. an. vt. s. ſi aduer. cre. l. i. ⁊. ij. ſꝫ q̃ eſt rõ qđ ius pig̃ris tollit̃ p̄ſcriptiõe ⁊ nõ vſuca. Rñ. ibi ẽ maiꝰ tp̄s. ſic eſꝫ maior negligẽtia. ẽ ⁊ alia rõ. qꝛ dñiũ nil hꝫ cũ cã pig̃ris ſꝫ enĩ dñiũ vſucapiat̃ triẽnio. nõ tñ actõi in rem. niſi ꝑ quãdam ꝯſequentiã. nõ tñ hypothecarie nec ꝑncipalit̃. …

ſucaptorem. vt. ff. qui po. in pig. ha. l. mulier. ⁊ de euic. l. in creditorem. ⁊ hoc incontinenti cum ſoluit. vel hoc acto tunc etiam poſtea. vt. ff. de ſolu. l. modeſtinus vel inſolutum ei pignus dimittat. Alij dicunt cedi ius retentionis quod hꝫ creditor ex ſententia lata ꝯ vſucaptorem. Sic g̃ vſucapio ꝓprietatis extinguit pignus. vt hic. ⁊. ff. ꝓ here. l. ij. in p̄n. ⁊ de vſuca. ſequitur. §. ſi rem. ⁊ ꝓ emp. l. ſi rem quam nec vſumfruc. vt. ff. de vſufruc. locum. §. pe. ſꝫ opaꝫ in ſuo relictam. vt. ff. đ vſu. le. l. ij. in ſi. Alij ponũt caſum. q̃ dñs obligauit tibi rem mobilem alienã q̃ vſucapiebat non valuit tũc obligatio. ſꝫ ſi poſt ꝑficit vſucapionẽ ꝯuentio pig̃ris valet vt hic. ⁊. ff. de pig. ac. rẽ alienam. j. rñ. ⁊ ſm̃ hoc fac. ff. de rei ven. l. ſi a ticio. ⁊. ff. e. l. i. in prin. ſꝫ certe tũc melius diceret ꝯfirmat q̃ nõ extinguit̃. ſi tñ teneas hunc caſum dicas debitorem bone fidei poſ. alꝰ cũ fieret furtiua non vſucapet. vt. s̃. ꝓ emp. l. cum ſit. Alij vt Pla. dixerũt hanc legem nõ poſſe intelligi

k ¶ Pignoris ꝯuen. i. hypothecariam q̃ oritur ex conuentione pignoris. ac.

l Quãuis. fecer. i. ſic fieri fecerꝭ. ſic. ff. đ his q̃. no. infa. l. furti §. mã. ⁊ nõ ꝯdẽnatõeꝫ fecꝰ ſi fuiſſent abſoluti a pſonali. qꝛ tũc tollitur pignus. ff. q̃. mo. pig. vl̃ hypothe. ſolui. ſi deferente.

m ¶ Perſecutionem. hꝫ. n. hypothecaria ſuas ꝯditiões vt nõ alit̃ p̄iſi fuerit ſatiſfactũ. vt. ff. e. l. grege. §. etiã. ⁊ de pig. ac. l. ſolutum. in prin. ⁊. ff. de diſtrac. pig. l. q̃ſitũ. ⁊. s̃. de ac. ⁊ ob. eſt in arbitrio ⁊. j. etiam ob ex. pe. l. i. Ac.

n Si dñiũ. q̃ cũ. h nõ p̄t eſſe q̃ ⁊ cũ. alteꝝ. n. ſupfluũ ẽ niſi bis ponat̃ illa v̄ba pig̃ri. ⁊ ita. l. ſi dñiũ eiꝰ poſ. q̃ pi. data eiꝭ ad

[right marginal gloss] … ſi creditor ab vſucaptore ꝑ hypothecariã auocat. tu debitor luere potes. vt. ff. de diſt. pig. l. reſcriptũ. §. i. ⁊ ibi. ⁊ cũ ꝑ iniuriã ⁊c. nec p̄t creditor te repellere illa rõe. qꝛ nõ poſſet agere debitor ꝯ vſucaptorẽ. g̃ nec creditorẽ. qꝛ illud haberet locuꝫ ſi ageret rei vendi. ſꝫ hic agit debitor pig. act. ex ꝯ. vbi agitur etiam ſi res nõ fuerit ſua. vel deſierit eſſe ſua. ſicut ⁊ ꝯmodator ⁊ depoſitor. vt. ff. ꝯmo. ita vt ſi fur. ſꝫ nonne vſucaptor a debitore recuperat ꝑ actionem in rem. Rñ. ſic. ⁊ eſt ſimilis circuitus. vt. ff. de ꝯdi. indebi. l. indebiti. §. ſi. ⁊. ff. qui potio. in pig. ha. l. claudius. eſt g̃ ꝯſiliũ debitori vt faciat ſibi cedi a creditore ius hypothecarie qđ habebat aduerſus vſucaptorem. It̃ nõ ne q̃ agit nõ dꝫ ꝓbare p̄nũ debitorẽ qđ ſi hic facere non p̄t. Rñ. ſic. ꝗ eo obligationis nõ nunc. vt. ff. e. ſi ſupatus. ⁊. l. ⁊ q̃ nondũ ſunt. §. qđ dr̃.

de trāſlatū cū pi. data eēt ꝫ Az. o ¶ Data ticio p ¶ Ad te ſeiū
q ¶ Trāſlatū. ꝑ venditōẝ l' ꝑ legatū. r ¶ Creditor. ticius.
s ¶ Vendicare actōem rē. t ¶ Potes. ſ. tu ſeius.
v ¶ Ratōe. vt. j. de di. pi. l. ſi accu. x ¶ A te. ſ. ſeio.
y ¶ Satiſfactum ticio. z ¶ Tibi ſeio.

Ebitores ꝯuenīēdi ſūt. ex vrbanitate ſic. ff. de ſerui. vr. p̄. l. q̄dā hyberus. ſecuſ aūt vbi vult vēdere pignora. q: de neceſſitate denūciat. vt. j. de diſ. pig. l. creditor. ⁊. j. de iure do. ipe. l. fi. Itē pōt dici q' ex neceſſitate denūciēt eiſ ſi nō fuerat dies ſtatut⁹ ad ſoluendum alias nō. vt. j. d ꝯhē. ſtip. l. magnā.
b ¶ Actōib hypothecaria. vt. ⁊. s. de pe. l. i.

Ominatori. i. noianti ad munus
n
b ¶ Sine p̄ſidis. ſꝫ cū p̄ſidis ſic. j. de muneri. ⁊ ho. l. ſi ad magiſtrat⁹. ⁊. s. de ſuſpectis tu. p̄ſes. ⁊ fals. d ceſſione bo. l. iij.

I vxor eius facti. i. ſꝫ nō ſit dictū qđ reſtitua' obligāti vl' heredi. tñ itelligit cū re ꝯhat' obligatio vt iſti. qui. mo. re ꝯtra. ob. §. fi. l' dic ſꝫ ñ int'ceſſit inſtēm ſup hiſ vt. ⁊. s. de pac. l. pactū
c Om dñam ad firmitatē rei q̄ ſ[...]. vt ⁊. j. d ſo. l. ſucceſſores ⁊ fa. j. ſi antiq̄or cre. l. [...]. ⁊. ff. e. ſi fūdus in fi.

Iſtractio in rē. i. hypothecaria ſꝫ b iuſ deveteri vl' ſic diſtinguendum. q' aut tacite obligata ſūt pignora aut exp̄ſſe priori caſu pri⁹ ē agendū p̄ſonali. vt. ff. de iure fi. l. mochis. ⁊. s. de dona. inter virū ⁊ vx. ſi nō verū. ſcđo ſꝫ electō. vt hic. ⁊. s. de ac. ⁊ ob. l. fi. ſꝫ hodie indiſtincte vl' pri⁹ agi debere p̄ſonali ꝑ aut. de fideiuſ. col. i. vt. j. e. autē. hoc ſi debitor q̄ eſt ſiſt. s. de ac. ⁊ ob. autē. ſꝫ hodie. ſꝫ ꝑ alia verba ſed ⁊ hec de fideiuſ. vl' tolli ꝑ aliā de litigioſis ⁊ redire ad primū ius. vt eligat' creditor q' [...]cec. j. in dicta autē. hoc ſi debitor ⁊c. ¶ Seq' autē. hoc ita ſi debitor ⁊c. q̄ eſt de litig. §. ab hoc aūt col. viij. ⁊ ē ꝯtra illi alij quā hēs. j. e. hoc ſi debitor q̄ ē de fideiuſ. ⁊ ibi eā ſolues. acc.
b Ebitorē certiſſimū ē vt ⁊. j. de re. pi. res. ⁊. j. d diſ. ſi debitor ⁊. s. de p̄ca. l. i. ⁊. s. e. vſucapio. ⁊. j. debitorē vē. l. i. in fi. ḃ aūt verū eſt niſi in ordine ꝯuentōis. vt diri. s. l. pri.
i ¶ Perſequi. ſꝫ ēt poſſeſſio nō fuerit tibi tradita qđ ſecus ē in rei vē. vt. s. de rei ven. ſeruum.

T ſi frat' ſuo noīe ſecus ſi tuo. vt. ff. ſi cer. pe. l. certi. ꝯditio. ⁊ pe. ⁊. s. per quas per. no. ac. l. ſi ac.
l ¶ Nō potuit. vt ⁊. s. ſi cer. pe. ꝯuie. ⁊. j. d diſtra. pi. l. ſi marit⁹. itē aliter in pupillo. vt. ff. qui poti. in pi. l. idemq;
q Nāuis obligauerit. tūc eni ſec⁹. vt. j. q poti. i pi. ha. licet.
n ¶ Nō deduxit illud p̄dium vt hic. ⁊. ff. de trib. l. procuratoris. §. plane. ⁊. s. ſi qs alteri l' ſibi q̄ aliena. ⁊. s. de rei ven. ſi ex ea ſit

Ominatori pignori capere ſine p̄ſidis[b] auctoritate res noiati non licet.

¶ Idem. aa. ⁊. cc. Euſebio

I vxor tua ꝑ pecunia quā ac
c cepit mutuo res ꝓprias obligauit pignori ei q; tu ſucceſſiſti ſꝫ inſtro ei⁹ facti[c] teſtimoniū collatū ñ ſit ſoluto debito creditorē de his tibi reddēdiſ ſolēni iuṙ ꝯuenies

¶ Idē. aa. ⁊. cc. Matrono.

Um dñaẓ ñ minorē vigintiquīq; ānis ea q̄ obligauerat tibi iure dñij poſſidere pmiſiſſe ⁊ inſolutū dediſſe p̄cib ſignifices dñe ꝯ ct⁹ ⁊ volūtas ad firmitatē[c] tibi ſufficiat

¶ Idē. aa. ⁊. cc. Apiano.

Iſtractis a debitore pignorib creditores i p̄tāte hr̄e v
d trū ne p̄ſōali obligatos ſibi an pignora poſſidētes in rē[g] actōe ꝯuenire velint. nō eſt iuris incerti.

In autē. de litigioſis. §. ab hoc autē colla. vij.

Oc ita ſi debitor ei CON ñ ſatiſfaciat ex p̄cio rei vēdi
te qđ vt fiat pmittit ei vendicare

¶ Idem. aa. ⁊. cc. baſilice

Ebitorē neq; vēdentē neq;
d donantē neq; legantē l' fidei cōmiſſū relinquentē poſſe deteriorē facere creditoris cōditōẓ certiſſimū eſt[b]. vñ ſi tibi obligatā rem probare poſſe cōfidis pignora perſequi[i] debes

¶ Idem. aa. Ercul

Tſi frat' tu' ñ ſuā ſꝫ ad te ptinentē pecuniā mutuā ſuo noie[k] dederit ac pign⁹ accepit. tñ tibi pignoriſ obligatōẓ querer ñ potuit[l]

fallit in pupillo. vt. ff. q̄ po. in pi. hēant. l. idēq;. ⁊. s. d ſeruo pi. da. ma. l. pe. ⁊ milite. vt. s. de rei vē. ſi vt ꝓponis. an ſaūt inter p̄ſonales hēat priuilegiū dicā. j. qui po. in pig. l. licet

Ignoris ꝓſecutio. i. actio hypothecaria eſt realis vt hic. ⁊. ff. e. l. pignoris. ⁊. j. qui po. in pi. l. eos. ⁊ ꝯ poſſidentē datur. vt. ff. e. ſi fundus §. vēdicatōe. ſꝫ interdictū ſaluianū ē ad poſſeſſionē ⁊ p̄ſonale vt s. de ſaluiano interdicto. l. i.

¶ Idem. aa. pontie

Nāuis ex ea pecūia quā a te
q mutuo frat' tu⁹ accepit cōparauerit p̄diū. tñ niſi ſpalr l' generalr' hoc tibi obligauerit[m] tue pecunie numeratō in eam pignoris nō deduxit[n]. ſane p̄ſonali actōe debitū apud p̄ſidē petere ñ ꝓhiberis

¶ Idem. aa. Eudio

Ignoris. l' hypothece ꝓſecutio[o] in rem eſt

¶ Idem. aa. max.

Icut vi maiorē pignoꝝ cre
s ditor p̄ſtare neceſſe non hꝫ[p] ita dolū ⁊ culpā ⁊ cuſtodiā[q] exhibere cogitur

¶ Idem. aa Alex.

Reditor ad petitōẓ vrgeri iure mime p̄t[r]. qua ꝓpter eo qđ vos heredib Enodiani debere cōfiditis oblato. ⁊ ſi nō velint accipere ꝯſignato[s] atq; depoſito d reddendo pignore hos p̄ſidali notione conuenite.

¶ Idem. aa. Tito

Es obligatas exter⁹ debito
r ſoluto[t] liberādo datū petet[v] nō eaꝝ dominiū adipiſci pōt

¶ Idem. aa. Antiochiano

Ecūdus creditor offerēdo priori debitū ꝯfirmat ſibi pignus[x] ⁊ a debitore ſortē eiq; tm̄ vſuras q̄ fuiſſent[y] p̄ſtande nō ēt vſuraꝝ vſuras[z] petere pōt

¶ Idem. aa. Macedo.

m Aior annis vigintiquīq; pignoris cōuentōẓ remiſſam cū hoc[a] ſolū pactuẓ vel iuriſdictio[b] ſecundū ipſius voluntatem teneat' perſequi non[c] poteſt.

Icut nō hꝫ.
s vt. s. de pig. act. l. ſi cū vēderet. §. fi. ⁊. l. ſeq.
q ¶ Cuſtodiā. i. diligentiā. culpa eni ē ſi facit qđ nō dꝫ. cuſtodiā omittit ſi nō fac' qđ dꝫ vltra culpa. n. leuē nō tene'. ſed de ea ſic. vt hic ⁊ inſti. q̄ mo. re ꝯ. ob. §. fi. ⁊. s. de pi. act. l. creditor. q̄s aūt pter dolū vl' culpā l' amiſſionem diri. s. de pig. act. l. ſi creditor. ⁊ no. q' hic eſt ſilitudo ꝑ ꝯtrium ſicut ibi lazarus ſibi mala

Reditor mi nime p̄t. vt ⁊. s. nemo ſ[...]ditus. l. i. ⁊ d vſu pu. l. fi. niſi in caſib⁹ q̄s no. vt. s. nemo iuit⁹ ⁊. s. de inge. ma. l. diffamari.
s ¶ Conſignato. vt ⁊. ff. de vſur. acceptaꝫ ⁊. s. de p̄tu. pi. l. ij. ⁊. j d ꝯhē. ſtipu. magnā ⁊. s. de iure ēphi. l. ij. i fi. ⁊. j. de diſtra. pig. ſi pri⁹. ⁊. s. de pig. act. l. nec creditores ⁊ hoc ſi debitū totū ē liquidū. alias dat' iudex coram quo examinabitur. vt. j. de diſtra. pig. l. ſi reſiduum.
Es obligatas. ſoluto. non dico emendo. q: tunc haberet
r dominium. vt inſtitu. qui. alien. li. §. i. ⁊ ad hoc eſt. s. de rei ven. ſolemnibus
v ¶ Datū petet. a debitore actōe mādati. ſi mandatū interceſſit al. ne. ge. ⁊ hoc ſi nō poſſideat. alias habet retentiōnē. vt. ff. qui mo. pi. vel hypo. ſol. l. i.

Ecundus. pignus. vt ⁊. j. qui poti. in pigno hab. prior. et l. i.
y ¶ Fuiſſent. priori creditori. pone ſors decem vſura. v.
z ¶ Vſuras. quia ſuum negocium geſſit ſcđo creditor. vt. ff. qui. poti. in pig. ſi prior. §. ſciendum. ⁊ fa. s. de vſu. l. vt nullo. ⁊. ff. de rei ven. emptor. ⁊. j. de his qui in priorum cre. lo. ſuc. l. i. ⁊. j. de re. pig. l. cum ex cauſa. ⁊. ff. de capt. ⁊ poſtli. reuer. l. in bello. §. ſi qui ſeruū.
m Aior. cum hoc. i. remiſſionem talem. ¶ Solū. i. nudū et iam ſine ſtipulatione.
b ¶ Iuriſdictio. pretoris. ait enim pretor pacta ſeruabo. vt. ff. de pac. iu. gen. §. pretor ait. vel iuriſdictio. id eſt iudicis officium.
c ¶ Nō p̄t ipſo iure ſublata obligatōe. ſꝫ vl' qđ ꝑ exce. vt. ff. d pa.

ſi ſibi.ꝛ.§.de pignoꝛe que eſt ꝯ.ſo.hic ſola ꝯuentõe de pignoꝛe inter ceſſit.vñ ꝛ ſolo pacto potuit tolli ibi traditõne ſ͛m quoſdam ℓ re fert ſiat pactũ de ñ petendo debitũ vt tũc eſt ſi ꝑſonalis ꝑ excepti onem tollit.ſic ꝛ pignus.at vbi de pignoꝛe.ſiq̄dem ſimpler ꝯuen tio tollit ipo iure.vt hic ſi traditione ꝑ exceptõez.vt ibi.ꝓ io caſu

pig.acti.qđ vltra debitũ hȝ.ſc̄do ñ.vt.ff.l.creditoꝛis.ꝛ.ff.ꝺ pig.ac. ſi pignoꝛe.itẽ q̄ ꝑ ꝯ extraneũ inſolidũ agere creditoꝛẽ. itellige qñ ꝑ culpã amiſit pignus al'.creditoꝛ tenet tñ ꝛ ad vſuram.qa tñ eiꝰ intereſt.ꝛ in reſiduo agit furti ipe debitoꝛ.vt.ff.de fur.eum qui.§.idem ſcribit.

vbi remiſſi debitũ vi det ipo iure tolli hip. licȝ ꝑſonalis ꝑ excep. nã q̄ñq; teneri acceſ ſoꝛio ꝛ ñ in principa li vt.ff.q̄ mo.pi.ℓ hi. ſo.l.i.§.i. Itẽ accepti latõ facta fideiuſſoꝛi obligato debit liberat eũ ipo iure.ſed reum ꝑ excep.vt.ff.de accep ti.ꝛ ꝑ iuſiurand.§.ſi ꝛ ſi. Item ad h̓ ar.ff. de nor.l.ſi noxale iudi cium.ꝛ.ff.q̄b mo.pi. ℓ hy.ſol.l.v.in prin.ꝛ circa h̓ diſtinxi.in.d. l.ꝯ ria.

Exſecutione ñ pt.vt.ꝛ.e. l.diſtractis. Sequit aũt h̓ ſi debi toꝛ ꝛc.q̄ eſt de fideiuſ ſoꝛib.§.ſed nec

Autentica

Hoc ſi debitoꝛ b poſſideat.im mo vt ꝛ quũ alius poſſideat h̓ ſe lo cum legẽ.codicis.vt i auten.de liti.§.ad hoc aũt.col.viiȷ.quã ha buiſti.ꝛ.e.ſuper.l.di ſtractis.ſo.illa quum ſit vltia corrigit iſtã ſ͛m.H.ℓ refert an poſ ſidens hẽat cãm a de bitoꝛe vt tũc illa ha beat locum.an non.ꝛ tunc hec.ar.ff.ſi fami fur.fe.di.q̄tiens ſ͛m aldricũ.q̄ ñ placȝ.q̄a dolus ſui auctoꝛis ei emptoꝛi nocere ñ de bet.vt.ff.de doli.ex.l.apud celſum.§.ſi quis ex cauſa legati.ꝛ.§.ſe.ℓ illa auten.j.de liti.intelligit ſ͛m iſtam ſ͛m yr.ℓ ſ͛m laȝ.ℓ.P.loquit hic de rebꝰ debitoꝛis ñ obligatis reuocandis ꝑ paulianã.nec enim dicit in coꝛpoꝛe hꝰ auten.qđ fuerint obligate licet yr.ſic poſuerit. vel aliter illa loquit in emptoꝛe.ſecus in aliis poſſeſſoꝛib.ℓ illa lo quit in expſſa hypotheca.hec in tacita.ar.ff.de iure.fiſ.l.mochis.ꝛ.j de iure fiſ.li.x.l.i.ſed ar.ꝯ.ff.ꝺ cenſibus.l.cũ poſſeſſoꝛ.in ſi.ℓ ſ͛m.P illa loquit cũ diſtracta eſt res volũtate creditoꝛis.qđ apparet ex eo qđ dicit vt ex p̄cio ſibi ſatiſfaceret.hec quum ſine eiꝰ voluntate vel dic ſ͛m io.hec loquit generaliter.alia in caſu ſpeciali qñ lite cõ. ꝯ ſe hypothecam vendit debitoꝛ.in quo caſu licet ñ ꝯhat viciũ liti gioſi ꝑ oia ꝯhit q̄ ad hoc vt etiã emptoꝛ poſſit ꝯueniri.Accur.

c ¶ Donec ꝑſonaliter actũ ſit.q̄d ſi debitoꝛ ſit abſens vt ꝯueniri ñ poſſit di.ca poſſeſſoꝛẽ poſſe ꝯueniri vt i autẽ. de fideiuſ.§.i.ꝛ.§.q̄. ꝛ.§.ea.colla.i.

d ¶ Si que ſunt quas ipſe fideiuſſoꝛ ñ poſſidet alias creditoꝛi ele ctio dat.ar.hꝰ.l.ꝑſecutione.q̄dam tñ dicũt etiam ſi poſſideat fide iuſſoꝛ prius ꝯueniendus eſt ꝑſonali.quũ in coꝛpe hꝰ autẽ.nõ di ſtinguat poſſideat ipſe vel alius.erit ḡ oꝛdo vt prius reus ꝑſona li ℓ reali.ſc̄do fideiuſſoꝛ.tercio extraneo poſſidens res debitoꝛis. quarto poſſidens extraneus res fideiuſſoꝛis ꝯueniat.vt h̓ ſumit.

e Seruo integra petitõ.vt ꝛ inſti q̄ mo.re.ꝯ.ob.§.ſi.ꝛ.ff.eo ſi i ter.§.quicq̄d.ꝛ.s.de pig.act.pignus.

f Si tibi notariũ.i.ſcriptoꝛẽ ñ tabellionẽ vt.j.de tabula.l.ge nerali.li.x.

g ¶ Conueni.q2 expedit ꝛc.vt inſti.de obli.q̄ quaſi ex de.§.furti.ꝛ ſiquidem eſt fur extraneus in duplũ ℓ quadruplũ rei ꝯdemnat.ſi vero debitoꝛ tunc ipſum debitũ ꝛ vſura duplat ℓ quadruplat.vt. ff.de fur.l.creditoꝛi.ꝛ.l.creditoꝛis primo tñ caſu reddit debitoꝛi ꝑ

P ¶ Idem.aa.Mace.

Executione pignoꝛis omiſ ſa debitores actione ꝑſonali ꝯuenire creditoꝛ p̄geri non pt

In auten.de fideiuſ.§.ſed nec ad reos col.i.

Hoc ſi debitoꝛ b poſſideat[b] alio vo poſſidente inhibet hipothecaria donec[c] ꝑ ſonaliter actũ ſit cũ reo ꝛ interceſſo re.ſi nec ex hypothecis debitoꝛis ſatiſ faciat tũc demũ interceſſoꝛis hypo thece ſi que ſunt[e] petant qđ ius i he redib locũ habet

COM

S ¶ Idem.aa.Dracontio

Eruo q̄ fuerat pignoꝛi obli gatis defuncto debiti ꝑma net integra petitio[e]

¶ Idem.aa.Mauricio

S i tibi notariũ[f] pignoꝛis ti tulo debitoꝛ tuus obligauit eũ a quo mancipiũ abreptũ ꝓponis apud rectoꝛem ꝓuĩcie ꝯue nis.[g]

¶ Imp.Iuſti.a.Menne.p̄.p̄.

S i per hipothecis[h] quas ar genti diſtractores ℓ metaxa rii[i] ℓ alii quarũcũq; ſpecierum negociatores pecunias ſibi credẽtib dare[k] ſolent hoc ſpecialiter ſꝑ ampu tanda oĩ machinatõne ſancimꝰ vt ſi poſt hmõi ꝯctũ liberis ſuis ℓ alio mõ cognatis quãcunq; militiã.idem ne gociatores acq̄ſierint eam tñ q̄ ven di ℓ ad heredes ſub certa diffinitõne[l] tranſmitti pt liceat creditoꝛib eorũ etiam ñ ꝓbantib ex pecuniis eorun dem negociatoꝝ liberos eoꝝ vel cog natos militaſſe dũ tñ ꝯtium ñ ꝓbet alios ex ſuo pĩmonio dediſſe pecu nias creditum ab is q̄ militarent exi gere[m] ℓ tñ eos eflagitare q̄nti vendi eadem militia poſſit. Quod ita obti nere ſancimꝰ.ꝛ ſi extraneis quibꝰdã idem negociatores de ſuis pecuniis hmõi militiam acq̄ſiſſe ꝓbent[n] vt qđ generaliter in ipſis debitoꝛib mili tantib[o] talem militiam q̄ vendi vel ad heredes tranſmitti pt ꝑmiſſum ẽ vt liceat creditoꝛib ꝛ ad hũc viuen tium debitoꝛũ iure hypothece vendi care militias niſi ſibi ſatiſfaciat ꝛ poſt moꝛtem eoꝝ exigere.quod ꝓ iſdeȝ mi litiis ꝓ tenoꝛe cõi militantiũ placiti vel diuine ſanctionis tale p̄ſtantis beneficium dari[p] ſolet.Hoc in nego ciatoꝝ ꝑſonis[q] licet ipſi militantes obnoxii minime debito ſint integrũ creditoꝛib ſuetur. ¶ Que ſcȝ in fu turis militiis non etiam in is quas liberi ℓ cognati eorundem negocia toꝛum ℓ extranei pecuniis eoꝛum me ruerunt[r] tenere ſancimus

In auten.de equali.dotis.§.quis vero.colla.vii.

s ¶ Per hypote cis.accipie bant enim ta les campſores pecu niam mutuã vt eme rent militiam ℓ ꝑſen dam ſibi ℓ filiis ſuis, ꝛ ꝓ hac pecunia obli gabant oĩa bona.vñ querebat vtꝝ de hac ꝑſenda eodem mõ i telligit qđ ſit obliga ta.ꝛ dicit q̄ ſic.ꝛ ita ñ eſt ꝯ.s.e.l.Quis.ꝛ p̄ fert etiaȝ pꝛioꝛib vt no.j.q̄ poti.in pi.ha.l. diuerſis.

i ¶ Metaxarii.aliud genus negociatoꝛum

k ¶ Dare ſolent.i.ſuppo nere.ſine hoc tamen ꝯtrahit tacita hypo theca ſ͛m.P.

l ¶ Certa diffinitione.nam q̄ñq; minus cõmodum tranſit ad he redem q̄ fuerit apud emptoꝛem.vel aliquo dato demum tranſit ad heredes vt.s.de inof.te.omni mo.§.ſi.ꝛ.j.de p̄imis.ſacro.ſcri. l.ſi quis.ꝛ ad hoc.ff.de le.iii.l.ꝑſonus.ſecundo.rñ.

m ¶ Exigere.ꝑ hypothecariã.vt in ſi.huius legis

n ¶ Probent.no.ꝓbent ab iſto q̄ mutuauit.ſed in ſuꝑioꝛi caſu ꝑ ſumit ꝓ eo ꝛ hec eſt dĩa qñ emit ſibi vel liberis vel cognatis ꝛ i il lo caſu qñ emit extraneis.

o ¶ Militantib.no.milito militiam.ſic ꝛ vado viam.

p ¶ Dari ſolet.i.quanti emi ſolet.

q ¶ Hoc in ꝑſonis.i.extraneoꝝ militantium q̄b eſt empta ꝛ ne gociata militia.qui non ſunt obnoxii vt ſubiiat.i.act.ꝑſonali.ſed hypothecaria.vt dicit.

r ¶ Meruerunt ante.l.iſtam.ſequit auten.qđ obtinet que eſt de exhiben.ꝛ intro.reis.§.optimũ.col.v.ꝛ etiã ex titulo de equalitate do.§.quia vero.col.vii.

Q Uod obtinet vt oĩb p̄ferat creditoꝛ ex cuiꝰ pecunia mili tia eſt empta.qđ lex codicis innuerat

t ¶ Alioq̄n.tñ ñ ad hoc mutuauerit is ex cuius pecunia ẽ empta militia.

v ¶ Filii.nomine mr̄is defuncte que fuit vxoꝛ repetentis dotem

x ¶ Vxoꝛ ſi ipſa viuit

y ¶ Predictoꝛum.i.nec ille q̄ ad hoc mutuauit.nec vxoꝛ aut filiꝰ eius vt in coꝛ.ꝓbatur

z Creditoꝛib.qui ad hoc non mutuauerant.ex eoꝝ tñ pecunia eſt empta vel preſumitur.

a ¶ In quib9 cauſis pign9 vel hypotheca tacite ꝯhit.
b Diuerſa.cēſent.i.qui cenſū.i.tributū pſtāt.
c ¶ Sūt.vt ꝛ.s.ſi ppter pu.pen.l.i.in ...ꝛſa.j.l.prima.
d ¶ Certū obligari.tacite,vt ſi ſic faciat ad ſimili.vt ꝛ.s.de ſer.pi.da.ma.l.ij.ꝛ ꝺ priuilegijs fiſ.l.ij.ꝛ.iij.ſec9 in ciuitate.vt.ff. ad munici.ſimile.

p ¶ Obnoxia.vt ꝛ.s.qñ mu.tu.of.fun.po.l.ij.ꝛ in autē.de nup. §.ſi añ tutelā.colla.iiij.nec eis filijs ſuccedit.vt.s.ad tertul.l.oēm ꝛ eſt ſic.s.in qui.ca.ba.tu.l.i.accur.
Ancim9.obligāt.vt.ff.e.ſi horreū.ꝛ.l.eo iure ꝛ.s.lo.l.certi
s ¶ Preſumptōe.i.ſtatuto vl' ordinatōe.

q Dānis eſſe.vt ꝛ.j.ꝺ p.pi.l.i.ꝛ.ff.q.cau pi.ta.cō.l.in pdijs ꝛ de pi.l.paul9.§.i.et.l.ſi fund9.in prin.
f ¶ Placuit.vt ꝛar.ff.ꝺ fur.qui vas.§.ſi.ꝛ ff.qui po.in pi.l.idē ꝗ.i ſi.ſ ar.ꝺ.ff.de pe.here.l.ſi ꝗrē.ꝛ.ff.ꝺ le.ij.impa.§.ſi.ꝛ.l.ſe.et extra de vſur.cū tu.
g ¶ Placuit.i.dicta pdia erūt creditoris cōputabis tñ in debitum.

Quod obtinet ſi ad h mutuauerit vt militia emeret.alioqñ filij aut vxor officij oib9 pponēt.ſz ſi nll's pdictoꝝ fuerit.tūc alijs creditoribꝫ h ꝑbent9 **C. XIII**

In quibus cauſis pign9 vl' hypotheca tacite ꝯtrahit. **xiij.**

¶ Impa.Anto.a.Sperato.
v Auiſa bōa eoꝝ q̄ cēſent vice pignoꝝ tribut9 obligata ſūt.

¶ Idē.aa.proculo.
Certū ē ei9 q̄ cū fiſco ꝯtrahit bōa veluti pignoꝝ titl'o obligari quis ſpālr id nō exprimat.

Pars ex reſcripto.Alex.a.
q Dānis fruct9 pignori dato rū pdioꝝ ꝛ ſi id apte ñ ſit exp̄ſſū etiā ipi pignori credātur tacita pactōe ee.pdia tñ q̄ emuntur ex fructuū pcio ad eā dē cām venire nulli prudētiū placuit.

¶ Idē.a.Affric.
Atꝫ notū ē ꝛ idē ꝯſtitutū bona eaꝝ in dotē data qui nupte ſūt hijs q̄ primipili ſarcinā ſubeūt.obnoxia neceſſitati ei9 teneri.Vez certo ordie vt.ſ.tūc demum ad h mlierꝫ ꝑrimoniū piculū reſpiciat ſi vniuerſis viri ac noiatoꝝ facultatib9 exhauſtꝫ nihil reſiduū inueniat.

¶ Imp.Dio.ꝛ max.aa.Lori.
s Si nō inducta ꝛ illata i fundū q̄ pignoris teneri cā placuerat mācipia fuiſſent.nec hec ſpecial'r obligata mōſtrēt.rector ꝓuincie ea reſtitui iubebit.nec ei p̄textu debiti pēſionū reſtitutōez hoꝝ morari pōt quū ſi q̄d ſibi ꝺberi dña fundi ex pēſi ōib9 vl' q̄cūqꝫ rōe ꝓbare poſſit.h9 ſolicitudiem ſolēniter fieri

couéniat.

¶ Imp.the.ꝛ va.aa.ad florētiū.p.p.
Si mr legitīa liberoꝝ tutela ſuſcepta ad ſcđas ꝯ ſacramētū9 ꝯſtitutū aſpirauerit nuptias añqꝫ eis tutorē aliū fecerit ordinari eiſqꝫ q̄ꝺ debet ex rōe tutele geſte ꝑſoluerit.mariti q̄ꝫ ei9 ꝑterite tutele ratiocinijs bona iure pignoris tenebunt obnoxia.

¶ Impa.Iuſti.a.Germane.
s Ancim9 ꝺ iuectꝫ a cōductore reb9 ꝛ illatꝫ q̄ dño ꝓpēſione tacite obligant nō ſoluꝫ i vtraqꝫ roma ꝛ tritorio eaꝝ h ius locū hēe.ſz etiā i nris ꝓuincijs.talē eñ iuſta p̄ſūptōe etiā oēs nros ꝓuinciales ꝑpotiri deſideram9.

Si aliena res pignori data ſit. **xv**

¶ Imp.Seu.ꝛ Ant.aa.Carpo.
Procurator circa dñi voluntatē domū pigri fruſtra ꝺdit ſi tñ pecuniā creditoꝝ i rem dñi v'ſaꝫ ꝯſtabit.ñ iutil'erit exceptō dūtaxat q̄ꝺ nūeratū ē exolui ꝺſiderāti.

¶ Idem.aa.Latine.
s Si ꝓbauerꝫ p̄ſidi pdia vl' oratos ꝺ q̄b9 agebat tuos eſſe.itellige eos obligari credito ri ab alio ñ potuiſſe ſi ñ ſciēs hagi i fraudē creditoꝝ igrātꝫ diſſimulaſti.

¶ Imp.Anto.a.Marcio.
Curator adulti vl' tutor pupilli ꝓpriā rē mobilē ei9 c9 negocia tuet pigꝝ iure obligare ñ pt.niſi i rē ei9 pecuniā mutuaꝫ accipiat.

¶ Imp.alex.a.Scđo.
n Etſi maior ānis vigintiqnqꝫ fuiſſet fili9 tu9 q̄ in ꝑtāte tua erat te inuito rem tuam obligare potuit.

¶ Imperatores Diocletianus et

s ¶ Prouinciales.locātes ꝛ cōducētes.
t ¶ Si aliena res pi.data ſit.
Procuratō.ſ.ſpecial'r ad aliqđ aliō negociū.ſi añ h̄z liberā ꝑtātē.vt.ff.de pcu.procurator cui libera vl' ſi habeat ſpāle mandatū ꝺ obligādo.vt ff.de pig.ac.l.ſolutū.in ſi.idē ſi habeat generale tātū ꝛ dñs cōſueuerit talia facere.vt in e.ti.l.vl' vniuerſoꝝ.accurſi9.
x ¶ Exceptio.ſic in eo q̄ accipit pigri res alienā q̄ poſtea ſit debitoris.vt ff.ꝺ pig.l.i.in prin.ꝛ.j.e.l.cum res.ſic ꝛ amico debitoris q̄ liberauit pignus cōpent exceptio vt.ff.q̄ mo.pi vel hypo.ſol.l.i.in prin.ſic ꝛ illeq̄ ſoluit pciū ſūdi p ꝺbito pupilli hꝫ exceptōez.vt ꝛ.s.de p.mi.l.vtere ꝛ.l.ſi pdiū.in ſi.vel mutuauit ad h ꝑpm vt habeat rē pignori obligatā.vt.ff.ꝺ reb9 eoꝝ.l.ſi pupilloꝝ.§.de.ꝛ ad idē fac inſti.q̄b9 ali.l.§.pe.no.etiā q̄ꝺ h creditor hꝫ vtilē negeſ.vl' inſtitoriaꝫ vt diximꝫ ſuꝑ.pe.l.eū.

Satis data ſecus ſi nō ſūt in dotē data vt.s.de prui.ſi.l.i.et j.ad.l.iul.de vi.l.i.
i Neceſſitati ei9.ſ.primi pilatie ad miniſtratōi ſilij etiā lꝫ nō ſit heredes tenent.vt.j.de primipilo.l.ſi.
k ¶ Patrimoniū.i.quaſi patrimoniū vt.ff.de muñ.l.iij.§.ſꝫ vtꝝ.in ſi.ꝛ.s.de rei vx.acti.§.ꝛ hoc et rei.
s Si nō inducta.inducta māꝫ illata dorſo.ꝛ no.tria exigūt ſ.q̄ꝺ ſint inducta ꝛ q̄ꝺ vt ꝑpetuo ibi ſint.ꝛ q̄ꝺ dño ſciēte.vt.ff.e.i pdijs ꝛ de pi.l.ꝺbitor ꝛ.s.lo.certi.ſꝫ in vrbanis ñ exigit ſciētia.vt.ꝺ.l.certi.
m ¶ Placuerat.ſ.locatrici tantū.nō ꝯductori vl' placuit.ſ.ſapiētib9 ſi eēnt tñ inducta.vl' placuit ſub ꝯdic.ſi eēnt inducta niſi alteꝛ ro hoꝝ triū modoꝝ exponas eſſet l'ra ſibi ipi ꝯtra.
n ¶ Morari pt.no.q̄ ſua auctoritate poſſidētē retētōꝫ ñ ꝑte.ſꝫ videt q̄ꝺ ſic.vt.j.ti.i.l.i.ꝛ.ff.ꝺ ſo.ſi cū aup.ꝛ.ſi is cui.et de ꝯdi.in.ſi ñ ſoꝝ.§.ſi centū.q̄ ſūt ꝯ.ſꝫ dic refert an puenerit p datōez alicui9 noīe ꝺbitoꝝ vt tūc teneri poſſit.an nō.ꝛ tūc ñ vt h.vl' dic ſcđo q̄ h p vi poſſidebat creditor.ꝛ ita p̄ciōſez faciūt h an ſcriptor poſſit retinere q̄ ſnos p mercede ſiē notaui.ꝺ.l.ſi ñ ſortē.§.ſi cētū
Si mr.ſcđm.hodie nō iurat.ſꝫ pena remanet eadē.vt i auten.vt mres ꝛ debiti.ꝛ credi.§.pe.colla.v.

s Si probaueris nō potuiſſe.q2 nemo pōt rē alienā obligare.vt ꝛ.s.cōi di.l.ij.ꝛ.j.ti.i.qui filios.lꝫ poſſit vendi.quū venditio pſonā obligatio rē aſſiciat vt diri.s.ad velle.ſi ſine.
z ¶ Sciēs nā tūc ꝯſentire vide.vt.ꝺ.l.ſi ſine.ꝛ.j.ꝺ diſtrac pi.l.mulier.ſꝫ q̄s ꝓbabit fraudē.Rñ.q̄ eā dicit.vt ꝛ.ff.de ꝓba.q̄tiens.§.q̄ dolo.nā vide ſcire ius ſuū vbiqꝫ durare niſi ꝯſentiāt.vt.ff.q̄.mo.pi.l.hy.ſol.l.ſicuti.§.nō videt.
Curator accipiat.q2 tūc pōt vt.ff.de pi.acti.l.tutor.ſic ꝛ.s.de pac.l.pactū.ꝛ.ff.de furtis.interdū.§.q̄ tutelā.et.ff.ꝑ empto.q̄ fundū.§.ſi tutor.itē ꝛ in alio caſu etiā imobilia vt.s.de admi.tu.l.ſi.§.defenſiōez.ſꝫ hodie vide q̄ꝺ etiā mobilia nō pōt ſine decreto.vt.s.de admini.tu.l.lex q̄ in ſi.
n Etſi q̄ i ꝑtāte.q̄d ꝺ emācipato.tñ.idē.ſꝫ ꝺ h dubium erat.quū dñs videt etiā p̄re viuēte.vt iſti.ꝺ here.q̄li ꝺif.§.ſui.
c ¶ Potuit.nec rē p̄ris nec peculiarē.vt.ff.q̄ res pi.o.poſ.l.i.§.i.ꝛ ff.s.de pac.fili9.ꝛ de iureiuran.l.nec fili9.
Cum res eq̄tatē q̄ ꝑualet.vt.s.de iudi.placuit.et.ff.ſi certū p.l.ſi tibi pecuniā.accur.
b ¶ Perſecutio.p hypothecariā actōem.

c Pignoraticie.i.sic daṫ vtiḷ pignoraticia debitori q̄ obligat rē alienā soluto debito.vt.ff.ď dist.pi.l.rescriptū.§.i.ita ⁊ isti q̄ accepit vtiḷ hipothe.daṫ.vel dic sic dareṫ directa q̄n esset res debitoris sic nūc vtiḷ.sed ſm hoc q̄d est,qđ ď.ff.de pi. ⁊ q̄ n̄ sunt.§.qđ ď.qđ debet ꝓbare rē fuisse in bonis debitoris tpe obligatōis.Hn̄.hic possidebat bona fide.vn̄ sua ď esse res vt.ff.ď ꝓ.si.l.bonoꝝ.secus si mala vel illud ď rigore hoc de eq̄tate.Et dic sique cum q̄s rē alienam obligat.sicq̄des sibi debitā tenet obligatō.vt.ff.q̄ po.in pi.ha.l.iij.§.cū ex cā.si n̄ sed hꝫ ius in re sic ē.vt.ff.de pi.l.grege.§.q̄ et.iij.si neutꝝ est tūc si dixit cū mea erit tꝫ.vt in.e.t.si fundū.§.aliena.si simpliciter aūt creditor sciuit.et tunc n̄ actō sed retentio daṫ.vt in.e.t.l.i.in prin.si ignorauit tūc ē vtilis actio vt hic.⁊.ff.de pi.l.i.in prin.⁊ l.si ab eo.⁊.l.si a ticio ⁊ fa.ad.l.ff.q̄ po.i pig.ha.l.qui balneum.§.fi.⁊.ff.q̄ ⁊ a q̄.si seruo ⁊.ff.de pi.ac.l.si rē alienam.⁊.s.de lib.cau.si ab eo.⁊.j.de euic.si tue.⁊.l.fi.

d Q de ꝓdiuꝫ iudicio.ad dādum bonuꝫ pign⁹.vt.ff.de pi.ac.si quis in pignore.§.i.

e Noceat.vtet.s.de do.inter vi.⁊ vx.si quidem.in fi.

f Seruiana.i.nascit eiꝰ actōis declarat

g Fuerint.sꝫ fallit hoc in Ꝟuiture vie ⁊ aliis rusticꝫ vt dices.j.ti.i.l.q̄ filios.vel n̄ dicunt obligari lꝫ creditoꝝ ꝯmoditates i his hēat.⁊ sic intelligr.ff.ď pignoṙ.sed an vie.et fa.s.l.pri.

mari.aa.eutichio

c Um res q̄ necdū in bonis debitoris ē pignori data sit ab eo:postea in bonis eiꝰ esse icipiat: ordinariā q̄dē actōem sup pignore nō ꝯpetere manifestū est.sed tn̄ equitatem[a] facere vt facile vtil ꝓsecutio[b] exemplo pignoraticie[c] daretur

Idem.aa.zosi.

Q Ue ꝓdiū in filii os a se titulo donatōis trāslatū creditori suo dat pignori se magis pignoratitio ꝯtrio obligat iudicio[d] q̄ꝫ quicq̄m dn̄is noceat[e] cū Ꝟuiana[f] et ďclarat euidenṫ actō iure pignoris tenere nō posse nisi q̄ obligāt: in bonis fuīnt[g]: ⁊ ꝑ aliū rē alienā iuito dn̄o pigꝰi dari n̄ posse certissimū ē.

Idē.aa.cor.

S I in rē suā[h] accepta pecunia mutua tutor mācipiū tuuꝫ pignori dedit.nec huic pꝰ ꝑfectā etatē ꝯsensū accōmodasti[i] pignori res obligari non potuit[k]

Imp.theo.⁊ ho.aa.Jo.p.p.

N Ȩxū[l] nō facit ꝑdictoꝝ nisi ꝑsona q̄ iure potuit obligare ꝑ Ꝟuū āt aut ꝓcuratorē colonū vel actorē seu ꝯductorē vllū ꝑiudiciū possessioni iuito vel inscio dn̄o imponi non posse ⁊ iure ⁊ legū auctoritatibꝰ declaratur

Que[m] res pignori obligari pn̄t l' nō ⁊ qualr̄ pignus ꝯhatur xvi

Imp.Se.⁊ anto.aa.optato

A Lūnos[n] tuos ceterasq̄ꝫ res[o] q̄s neiem credibile ē pigꝰi spālr̄ datuꝝ fuisse gn̄ali pacti ꝯuētione que de bonis tuis facta ē i cām

S I in reꝫ suā.

lꝫ tutoris

i Accōmodasti,al's teneret vt.s.si maior fa.ra.ha.l.fi.l

k Non potuit.vt ⁊.s.de pac.l.pactum.⁊.ff.ꝓ emp.l.q̄ fundum.si tutor.ac.

l N Exum declaraṫ vt ⁊.s.de acq̄.poss.l.fi.⁊.ff.ďꝓcu.l.ꝓcurator totoꝝ.⁊.s.cōi di.si ꝓbatū.⁊.j.de agri.⁊ cē.l.ꝑ colonū.et.s.qđ cum si eo.si Ꝟuus.hoc tn̄ fallit in de peculiari Ꝟui q̄ hꝫ liberā peculij administratōem.vt.ff.de pig.ac.l.sicū venderet.§.fi.⁊ fa.ff.ď acqui.poss.l.pecie.§.pe.⁊.l.iij.§.q̄ si seruus

m Que res pignori obligari possunt

n Alumnos.i.quos aluisti vel qui te aluerunt.vel.i.filios ex concubina

o Ceterasq̄ꝫ res.i.ipsam concubinā q̄ erat ancilla obligantꝫ.vt ⁊.s.cōia de manu.l.fi.

p Bonis est.ar.q̄ generalibꝰ non ꝯtinenṫ oīa singlaria.Jtē non videṫ q̄s generalr̄ ꝯcedere qđ spāliter non eēt ꝯcessurus.sic.ff.de mino.l.illud.§.si talis.⁊.ff.de pecul.l.q̄ peculiū.⁊ de le.iij.l.vxorē.§.felicissimā.⁊.ff.de pig.l.obligatōe.⁊.l.deniq̄ꝫ.⁊.ff.ne q̄s in lo.pu.l.ij.§.si quis a principe.⁊ faciūt hec ad ea q̄ diximꝰ de fortuitis cāibꝰ receptis.vt no.ff.si q̄s cau.sed ⁊ si q̄s.§.q̄ntū.⁊ fa.ff.de dona.l.filꝰ.⁊.s.ď trāsac.l.si de certa.ff.de pac.l.tres frēs.⁊.j.de rmis.pi.

q Q Um ꝯstet pignus.i.obligatōem pignoris.sic ⁊.ff. l.ij.de pi.ac.l.i.⁊ hoc ꝯtrā ad hipothecariā.vt ⁊.ff.de pac.l.si tibi §.de pignore.⁊.j.de remis.pig.l.ij.sed pignoraticia ꝯtrariā de.vt insti.q̄.mo.re cōtra.ob.§.fi.

q Emptōes.i.instrumenta emptionum

r Cogitasse.vt ⁊ ar.ff.de le.i.l.Ꝟuum.§.q.§.cū.⁊.j.de remis.pi.l.creditricem.⁊.j.de dona.le.i.

pignoris non fuisse rōnis est[p].

Idem.aa.Roga.

c Q Um ꝯstet pign⁹[q] ꝯsensu ꝯhi n̄ dubitamꝰ eū q̄ ēptiōes[q] agroꝝ suoꝝ pignori posuit ď ipsis agris obligādum cogitasse[r]

Imp.anto.a.Re.

S I monumēto[s] corpꝰ filie tue intulisti religiosum id fecisti.q̄ secō obligari a quoq̄ꝫ ꝓhibente iure religiōe n̄ posse in dubiū n̄ venit[t]

Im.alex.a.euocato.

n O Mnē quoq̄ꝫ ďbitoꝝ pignorari ⁊ generalr̄ ⁊ spāliter posse iā pridē placuit[u] q̄ si ďbitor his satis n̄ fecerit cui tu credidisti iste cꝰ nomē tibi pignori datū est nisi ei cui debuit soluat nōduꝫ certior[x] a te de obligatōe tua factus vtilibꝰ[y] actionibus satis tibi facere vsq̄ꝫ ad id qđ tibi deberi a creditore eiꝰ ꝓbaueris ꝯpelleṫ quatenꝰ tn̄ ipse debet.

Idem.a.Septimo.

S Pem coꝝ ꝑmioꝝ[z] que ꝑ coronis ⁊ athlethis pensitanda sunt priuata[a] pactiōe pignorare mime admittēduꝫ ē.⁊ iō[b] nec si generale pactū de oībꝰ bonis pignori obligādis interuenerit tenet

Imp.dio.⁊ max.aa.rufo

q Q Ui filios vros l' liberos homines ꝑ pecūia quā vob credebat pignoris titulo accepit[c] dissimulatōe iuris n̄ circūuenit.cum sit manifestū[d] obligatōem pignoris nō ꝯsistere nisi in his que quis de bōis suis facit obnoxia[e].

Imp.Cō.a.ad vniuer.prouincia.

s S I monumēto tuo religiosis dn̄i voluntate.ac.

t Non venit.vt ⁊.s.de reli.l.iuito.sꝫ ipsius inferēdi sic vt ei legari.vt ⁊.s.de relig.monumētoꝝ.Jtem hoc spāliter.sꝫ cū vniuersitate ꝑt.vt.ff.de ꝯhen.emp.l.in modicis

u N Omen quoq̄ꝫ placuit.vt ⁊.s.de here.ven.l.postq̄.⁊.ff.ď pigno.ac.si conuenerit.

x Certior.quia ei denunciasti.vel litem cōtra eum contestatus fuisti.⁊ idem si ꝓtem debiti tibi soluisset.vt.j.de noua.l.iij.

y Utilibꝰ.quas tu hēbas directas ꝯ tuum debitorem.vel dic ēē vtilem hipothecariam.⁊ quod exegerit siquidem corpus erit loco pignoris erit.si vero pecunia compensabit secum.vt.ff.de pig.l.grege.§.cum pignori.in fi.⁊ dicta.l.de pig.ac.si conuenerit.et fac.j.de dona.l.ij.⁊.ff.de transac.l.venditor.sed quid si est certus per se ipsum vel ab alio.Hn̄.necesse est quod a me sit certus.ar.s.de pig.debitores

s Pem eorum premiorum.in pecunia.

z Coronis.i.victoria.

a Priuata.sed nec publica.vt.s.ď erecu.rei iu.l.stipēdia.nisi in subsidium vt ibi dixi p.l.ff.de re iu.l.commodum

b Et iō.sic argumētaṫ.si potest spāliter ergo nec generalr̄.ar.ꝯ ff.de re.iuṙ.l.actus.⁊.ff.de pac.l.vnus.§.illud

c Q Ui filios accepit.q̄d si ꝓpter famē hec fiāt.Hn̄.tenꝫ.ar.s.ď patribꝰ qui fi.d.l.i.⁊.ij.

d Manifestū.vt ⁊.s.t.i.l.que prediuum

e Obnoxia.imo ēt relegaṫ creditor' q̄ filiūfa.in pignore accepit

vt.ff.e.l.ſi.ſ; hec regula fallit in capto ab hoſtibꝰ.vt.ſ.de cap.ꝛ poſt li.re.l.ſi.ꝛ.ff.de le.i.l.ſenat.§.ſi. Iẽ fallit in fructure ruſtica q̄ nec ẽ in bonis nec ex bona.vt.ff.de vſufr.le.l.i.ꝛ tñ obligat.vt.ff.de pig.ſ; an vie.vel nõ ẽ ibi obligatio ſ; ꝯmodũ retinẽdi h; creditoꝛ. Itẽ in caſu hꝰ.l.hodie punit plꝰ.vt in auc.vt nulli iu.§.q2 ãt,col.ix.ꝛ facit ad.l.iſtã.ff.de euict.l. maioꝛ.§.ſi pr̃ ſciẽs.

oꝛ.§.ſi.ſ; q̃d ſi poꝛ creditoꝛ poſſideat.bñ.ꝛ ipe poſit ſcd̃o offerre vt ſi ſibi retineat pignꝰ.nã ꝛ q̃s cr̃neus ḣ poſſet.vt.ff.q̃.ino.pi.vel hypo.ſol.l.paulus.§.q̃ pigris.nõ tñ ꝯpellit.vt.j.e.l.prioꝛ.

r Obſignauit.vt.j.de ſo.l.obſignatõe.

s In vſus.fa.ad h.s.de vſu.acceptã.ꝛ.ff.de vſu.l.debitoꝛ.

Executores.a ratoriũ.ſ; q̃d ſi aliõ nõ h;. bñ.capient etiã h.vt ꝯ.de execu.rei iudi.ſti pendia.

g Tributoꝝ pſtandoꝝ ab his q̃ꝝ ſunt p̄dia q̃ tributa nõ poſſent pſtari ſi boues q̄ terrã colũt auferrent in ꝓuincia g̃ loq̃t tñ hec lex.

h Pagi.i.burgi vl' ville.

p Iḡr ꝯuenit ꝑ iudicẽ.vt.s l.pxi. ꝛ forte etiã in italia.h loq̃t ꝛ ꝑ h in auc. vt nullus mutuãs ager.col.iiij. ſ; ꝓpria volũtate foꝛte poſſet p.d.auc.ſeq̃t auc.agricultores.

Executores a quocũq; iudice dati ad exigẽda dbita ea q̃ ciuilit' poſcunt ſuos aratores aut boues aratorios aut inſtrumentum aratoriũ[f] pignoris cã de poſſeſſionibus nõ abſtrahant ex quo tributorum[g] illatio retardetur.ſi quis igitur interceſſoꝛ aut creditoꝛ vel pfectus pagi[h] vel vici vel decurio in hac re fuerit detectus eſtimãdo a iudice ſupplicio ſubiugeẗ.

Impa.Hono.ꝛ Th.aa.Probo comiti ſacraꝝ largitionũ.

p Ignoꝛuz[i] gr̃a aliquid qd̃ ad culturã agri ꝑtinet auferri nõ ꝯuenit.

Noua conſtitutio Frederici imperatoris.

Autentica

Si q̃s ꝑtinentiũ.vel his ꝓbis res meas tibi obligo.vt in ſi.hꝰ l.ꝛ nõ q2 q2 loq̃t in pñti nõ videbat' ꝯphendere de futuris.ſ; tamẽ ꝯphendit.vt h.ꝛ.ff.p ſo.ſi ſocietatẽ vniuerſaꝝ fortunaꝝ.ſ; aliõ ẽ cũ q̃s vendit oĩa bona ſua vel donat vel legat.vt.ff.de au.ꝛ ar.l.ſi ita.ꝛ.l.plautiꝰ ꝛ ar. ff.mã.ſi mãdauero.§ his cuiꝰ bona.ꝛ.ff.de ne.ge.nã ꝛ ſeruus.§. ſi me viuo.ꝛ eſt rõ.q2 magnũ dãnũ eſſ; donãti vel ſiliis.qd̃ nõ ẽ obligãti.cũ ꝑ hoc nõ plus debeat. Itẽ nõ h ꝑ gñalitate. vt plene hẽs.ff.de ſer.rn.p.ſi ſ inius. Itẽ h in his q̄ viuo ſeq̃nt non q̄ heres eius vt.ff.de pig.l. paulus.Ac.

l Sãctõibꝰ.q̃ volebãt creditorẽ minus hr̃e in futuris q̃ꝫ in pñtibꝰ bõis vel minus q̃ꝫ ſi ſpãlit'.i.exp̃ſſe diceret de futuris.

m Minus.i.minorẽ meoriã

n Inſpicẽ.nõ ſic.s de liber.p.l.iij.ꝛ.ff.de adi.le.l.iiij.§ pe.ꝛ.ff.de iudic.in ſumma.ꝛ de ꝟ.ob.l.in ꝯuentionalibus.

Agri cultores ꝛ cir ca rẽ ruſticã occupati dũ villis inſidẽt.dũ agros colũt ſecuri ſint q̄cũq; ꝑte frãꝝ. ita vt nllꝰ inueniat' tã audax vt pſonas boues aut agroꝝ inſtr̃a: aut ſi q̄d aliud ſit qd̃ ad opaꝫ ruſticalẽ ꝑtineat inuadere aut cape aut violent' auferre pſumat.ſi q̃s aũt h ſtatutũ auſu temerario violare pſumpſerit in q̄druplu; reſtituat ablato.infamie notã ipo iure incurrat.impiali aĩaduſione nihilominus puniẽdus.

Impa.Iuſti.Mẽne.pp.

s Siquis[k] in cuiuſcunq; ꝯtctus inſtro ea ꝟba poſuerit fide ꝛ periculo[l] reꝝ ad me ꝑtinẽtiũ vel ꝑ eaꝝ exactionem ſatiſfieri tibi ꝓmitto ſufficere ea verba ad reruꝫ tã earum quas in preſenti debitoꝛ habet q̄ꝫ futurarum hypothecam ſancimus: nec ex prioꝛibus ſanctionibꝰ[l] minus[m] habere ſpecialis hypothece memoriam videri: quum ſit iuſtum voluntatẽs contrahentium magis q̄ꝫ ꝟboꝝ conceptões inſpicere[n]

Superq; generali hypotheca illud quoq; ad ꝯſeruandam ꝯtrẽtiũ voluntatem ſancimus vt ſi res ſuas ſupponere debitoꝛ dixerit non ad iecto tam preſentes q̄ꝫ futuras ius tamen generalis hypothece etiã ad futuras[o] res ꝑducat.

Qui potiores[p] in pignoꝛe habeantur. xvij

Impa.ſeue.ꝛ anto.ſecũdo.

Qui pignꝰ[q] ſcd̃o loco accepit ita ius ſuũ ꝯfirmare pt ſi poꝛi creditoꝛi debitam pecuniã ſoluerit.aut cũ obtuliſſet iſq; accipe noluiſſet obſignauit[r] ꝛ depoſuit: nec in vſus[s] ſuos ꝯuertit.

Impa.anto.a.Creſto.

s Si decreto[t] ptoꝛis qui d̃ fidei cõmiſſo ius dixit in poſſeſſionem fundi hereditarij fidei cõmiſſi ꝯditõalis ſeruanda gr̃a ꝑus inducti eſtis q̄ꝫ aduerſarius[v] videt' in cauſam iudicati[x] eiuſdem fundi pignus occupauit eius iuſſu qui iure ſententiã exequebat' tempe[y] potiores eſtis[z] nam cũ de pignoꝛe vtraq; ꝑs ꝯtendit pualet iure qui preuenit tempoꝛe.

Idẽ.a.Siluano.

Cum rẽpublicã[a] eliopolitãoꝝ ꝓpter emolumentũ ſnĩ[b] in rextã heredis quã hereditariaꝝ poſſeſſionem miſſam eſſe ꝓponas intelligis quanuis pater tuus cum ſoſiano[c] contraxerit[d] tamen ꝛ ſi pſonali actione eum habuerit obligatum[e] preponi rem publicaꝫ iure pignoꝛis que ex auctoꝛitate eiuſ qui iubere potuit ſeruandi iudicati cauſa occupauit.

Idem.a.Claro.

s Si fundũ[f] pignoꝛi accepiſti añq; reipublice obligaret' ſicut prioꝛes tpe ita potioꝛes iure.

Impa.alex.a.Septimo

Prioꝛ[g] q̃dẽ creditoꝛ ꝯpelli nõ.põt tibi qui poſterioꝛe loco pignꝰ accepiſti dbitũ offerre ſ; ſi tu illi oẽ qd̃ debet' ſolueris pignoꝛis tui cauſa firmabit'.

Impa.Cla.ꝛ Gal.aa.philo.

Si decreto.in ducti eſtis.cuꝫ heres nõ ſatiſdaret de legato ſoluẽdo adueniẽte die vel ꝯdit.ꝛ nõ inducti.nec enĩ alit' ꝯſtituit' pignꝰ ptoꝛiũ vel iudiciale. ſ; aliud ſit in ꝯuẽtõali.vt.ff.de pi.ac.nõ eſt mirꝫ. Itẽ nõ q2 h pt dici ptoꝛiũ pignꝰ.iudiciale ꝓ eo cũ ex cã iudicati q̃s in poſ.mittit' a iudice ꝛ ſnĩa.ſ; ꝛ ſuperius pt dici iudiciale a iudicio.

v Aduerſariꝰ.i.creditoꝛ q̃dã hereditariꝰ ex cã mutui vel ſimili caſu.

x Iudicati.ꝑ̃us ẽ egit ꝯ heredẽ actõe cõ petẽti ꝛ obtinuit.

y Eſtis.vos legatarij q̄ꝫ ille hereditarius creditoꝛ ꝛ ideo hec ſunt.q2 diuerſoꝝ titu loꝝ ſunt.vt h.ꝛ.s.vt in poſ.l.ſi poſtq̄ꝫ.ſecꝰ ſi ſunt eiuſdẽ ti.miſſi vt.ff.vt in poſ.le.l.is cui.§.ſi plꝛes.ꝛ.§ q̄ prioꝛ.ꝛ hac rõe nõ ob.s. de bo.auc.iu.poſ.l.ſi.ꝛ ff.de bo.au.iu.poſ.l.cũ vnus.in pn̄.

z Tpe.nõ regulariter.vt.j.e.ſi fundũ.ꝛ.ff.e. potioꝛ.ꝛ.l.pri.ꝛ.l.ſ;. ꝛ.l.diuerſis.ꝛ.s.ad mace.l.ſi ꝑmittẽte

c Rẽpublicã.nõ vnã ciuitateꝫ dici rẽpub.ſic ff.de pub.ſ; ꝛ hi.§.pterea.ſ; ar.ꝯ.ff.de ꝟ.ſig. l.eũ q̄ vectigal.

b Snĩe late ꝓ repblica ꝯ heredẽ.

c Cũ ſoſiano.i.cũ de uncto.ꝛ h caſu tu vel pr̃ tuꝰ poterit' petẽ ſeparatõe; cũ ſit; hereditarij creditores vl' cũ ſoſiano.i.cũ herede.ꝛ hoc caſu nõ.vt.ff.de ſepa.l.i.in pn̄.

d Cõtraxerit.ꝑ̃us q̄ꝫ res publica.

o Ad futuras.in tacita hypo.idẽ ẽm q̄ſdã.vẽ.s.de ſecũ.nup.l. hac edictali.§.oĩbꝰ.ꝛ.l.ſiq̃s.§.in illo.ꝛ.ff.de pui.ſiſci.l.ſi cũ pecunia. ſed Io.ꝯ.

q p Qui potiores in pignoꝛe habeant'. Qui pignꝰ.ſoluent.vt.s.de pig.l.ſcd̃s.ꝛ.ff.q̃ po.in pi.l.poti.

e Obligerũ.nõ aũt accepit pignus.ꝛ fa.ad.l.iſtã.ff.e.ſi pignus.ꝛ.l.ſi ꝛ iure.

Si fundũ.accepiſti.i.ſpãlit' h; q̃ſdã.vt arg.s.de pui.ſiſ.l.iij. qd̃ nõ pl;.immo ꝛ ſigñalit'.vt ꝛ.j.de remiſ.pig.l.ſi g̃ratẽ.ꝛ.ff.e.l.ſi.ꝛ s.de iure do.l.dotis.ꝛ.s.de priui.ſiſ.l.ij.pterea ꝛ ſic etiã in priuato, eſt cui prius gñaliter.nã ſequẽti cui ſpãlit' aliquid obligatur.pfer

P tur.vt.j.e.ti.l.ſi gn̄alit.ḡ ꝛ fiſco.vt ar.ff.e.ſi pignus.
Rioꝛ.compelli non poteſt.ſi tamen vult poteſt.vt dixi.s.e.l.i.Ac.
I gn̄alr.q̄an̄ ꝯrit.vt.ff.e.q̄ gn̄alr.ſ ꝯ.s.de pi.l.q̄uis.Sol. ibi ſpālem habebat.vt ibi dixi

lr.ff.de ſepa.l.i.§.ſciēdū ꝫ certe ibi nullā h̄z hyp.q̄ cū defuncto ꝯ erat.ſ nec q̄ cū herede h̄z pignus in bonis defuncti.
c Dm tibi accepat.idē ſi tm̄ pmiſſa ei fuerat.nā nō vr̄ eſſe in ſua ptāte nō recipe.vt ſic vt habeat vxorē indotatā.vt ff.e.l.i.Ac.

h ¶ Inq̄eta ri.vt.j.ſi āntiq̄oꝛ cre.l.i.ꝛ.ff.de diſtrac.pig.l.cū poꝛ.ꝛ.s.de ac.ꝛ ob.l.ſi inſolutū.
c ¶ Et potiores.ſ.re gulariē.vt.s.e.l.q̄ ſi.q̄ fallit.vt h.ꝛ dicas ſtatī in.l.diuerſis.
d ¶ Cōuenit.ſ.ꝯtem nb.ſec⁹ ſi nō ꝯuenit vt.s.de pi.l.q̄uis.alīq̄ dicit̄ ex hac.l.ꝛ.ff.e.l.intēdū.ꝛ.j.c.auc.q̄ iuſ qd eo ipſo qd ex mea pecūia ꝯpat̄ mihi eſt obligata qd ē falſum ꝛ lex intēdū dic cū ad refectōez ē datū.ſi āt nō ꝯueit int̄ pſoāles actōes h̄z puil'iū.ſm Io.h̄z aliq̄ ꝯ.p qb eſt ff.de tribu.l.pcurato ris.§.plane.ſecīt auc.itē poſſeſſoꝛ.q̄ ē d trie te ꝛ ſemiſſe.§.illud q̄ col.iij.in q̄ ponit̄ ali⁹ caſus vbi poſterioꝛ po tioꝛ eſt prioꝛe.

Si gn̄aliter ᵃ bona ſint obliga ta ꝛ poſtea ſpālit̄ res alij pigno ri dent̄ q̄m ex gn̄ali obligati one potioꝛ habet̄ creditoꝛ qui an̄ ꝯ traxit ſi ab illo poꝛe tp̄e tu ꝯpaſti nō opor tet te ab eo qui poſtea credidit inq̄eta ri ᵇ.

¶ Impa.dyo.ꝛ maxi.aa.Iulia.
l Licet ᶜ iiſdē pignoꝛib⁹ multis creditoꝛibus diuerſis tp̄ib⁹ datis prioꝛes potioꝛes habe ant̄.tn̄ eum cuius pecunia p̄diū cō paratum pbatur qd ei pignoꝛi eſſe ſpāliter obligatum ſtatim ꝯuenit ᵈ omnibus anteferri iuris auctoꝛita te declaratur.

In auc.de trien.ꝛ ſemiſ.§.illud quo q̄ colla.iij.

I Tem poſſeſſoꝛ ᵉ pig noꝛis negās rē eius eſſe cui ᶠ ac toꝛ ᶠ eā aſſeuerat ᵍ eſſe ſi pbata intentione ʰ nitatur ⁱ rem retinere di cens ex hypotheca ᵏ vel ex alia cā ˡ in eandem pſonam relata ſe ppinquio rem eſſe quam qui mouet cāz prius transferat ᵐ poſſeſſionem ꝗ ius ſuū pponat.

¶ Idem.a.Fabꝛicio.
d Diuerſis ⁿ tempib⁹ eadem re duobus iure pignoꝛis obli gata eū qui prioꝛ data mu tua pecunia pignus accepit potioꝛē haberi certi hac manifeſti iuris eſt. nec ſm ᵒ alias diſtrahendi facultatē huius pignoꝛis conſequi:niſi prio ri creditoꝛi debita fuerit ſoluta quā

titas ᵖ.
¶ Idē.aa.ꝛ.cc.Aſclepiadi.
E Os qui ᵃ acceperūt pignoꝛa cum in rem habebant actio nē priuilegijs omnib⁹ q̄ pſo nalibus actionibus competūt ᵇ pfer ri ꝯſtitit.

¶ Idem.aa.ꝛ.cc.polidoꝛo:
c Dm tibi ᶜ p dote quam accē perat res maritus obligauit eo moꝛtuo hi quib⁹ eaſdem pignoꝛi dederat ᵈ nō offerentes debi tum vxoꝛi nulla poſſunt pſequi rōi ne.nam chyrographarios ᵉ creditoꝛes nec in rem nec in perſonam eos qui debitoꝛi non probantur ſucceſ ſiſſe vlla rōne conuenire poſſe ma nifeſtum ᶠ eſt.

¶ Impa.Leo.a.Eutrio.
S Cripturas ᶠ que ſepe aſſolēt a quibuſdam ſecrete fieri in teruenientibus amicis: nec non tranſigendi vel paciſcendi ᵃ ſeu fe nerandi vel ſocietatis coeunde grā ſeu de alijs quibuſcūq̄ cauſis vel ꝯ tractibus ꝯficiunt̄ que grece ap pellantur ſiue tota ſeries eaꝝ māu contrahentium vel notarij aut alte rius cuiuſlibet ſcripta fuerint ipoꝝ ᶜ tn̄ habeant ſubſcriptōnes ſiue teſti bus adhibitis ᵈ ſiue non licet condi tionales ᵉ ſunt quos vulgo tabulari os appellant ſiue non quaſi publice ſcriptas ſi perſonalis actio exerceat̄ ſuum ᶠ robur habere decernimus.
¶ Sin autem ius pignoꝛis vel hy pothece ex huiuſmodi inſtrumētis vendicare ᵍ quis ſibi ꝯtendent eum

t ¶ Dederat.poſt.
v ¶ Nā chirogpharios.h̄n dico offerentes admitti cū ſint etiā eis obligate.ſec⁹ aūt ſi nō ſunt.nā ꝛc.
x ¶ Manifeſtū eſt.nec ḡ te vxoꝛē q̄ndaꝫ ſm Io.vt ꝛ.j.de ſol.nul a.ibi.

S Cripturas.ſe crete.q2 non.
z ¶ Nec ne.ſ.vel nō ſunt publice.
a ¶ Paciſcēdi.hoc eſt gn̄alit̄.cetera ſpālia ſunt.vel dic paciſcendi de nō petēdo ꝛ gratis.
b ¶ Notarij.non tn̄ in forma publica ſcribent.q2 neq̄ dīc neq̄ ꝯſulē.nec alia q̄ faciunt publicā chartam.ibi poſuit.

e ¶ Vtentica.
F Te poſſeſſoꝛ.ſc3 creditoꝛ poꝛ.
f ¶ Actoꝛ.ſ.ſecūdus creditoꝛ.Acc.
g ¶ Aſſeuerat.qd eſt ei neceſſe.vt.ff.d pig.ꝛ q̄ nondū ſunt.§.qd dicit̄.
h ¶ Intētōe.a ſuo creditoꝛe qd.ſ.fuerit debitoꝛis tp̄e obligationis.
i ¶ Nitat̄.poſſeſſoꝛ.
k ¶ Ex hyp.ſ.poꝛe.
l ¶ Ex alia cā.forte hūc agētē ꝯſenſiſſe.
m ¶ Trāſferat.an āt ſi incōtinēti velit pbare poſſeſſoꝛ audiat̄ ex regula dolo fac.ꝛc.vt ff.de excep.do.l.dolo.
Rñ.nō in poſſeſſoꝛio iſto.vt.ff.q̄p le.l.i.in pn.Itē nō ppt̄ mēdaciū hūc puniri.ſic ꝛ.ff.de rei ven.l.ſi.ꝛ.s.de nō nu.pe.auc.ꝯ.q̄ ppriā.ꝛ.ff de iureiu.eū q̄.ſ nūq̄d etiā re reſtitutā pmittet̄ ei venire ꝯ ꝯfeſſione.l.iij.ita q2 d eſt in alio iudicio.vt.ff.de inof.teſta.l.papi.§.ſ nec impuleris.
n Diuerſis.data.ſec⁹ ſi nō data eſſ.vt.ff.q̄ res pi.ob.po.tūc⁹
o ¶ Scdm.ſ.creditoꝛem.
p ¶ Quātitas.vt.ff.de diſtra.pi.l.cū poꝛ.ſ h fallit in caſib⁹ q̄buſdā in q̄b⁹ poſterioꝛ creditoꝛ potioꝛ ē poꝛe.vt.ff.e.l.intēdū.ꝛ.s.l.pr. ꝛ auc.itē poſſeſſoꝛ.ꝛ.j.e.aſſiduis.ꝛ.l.ſcripturas.ꝛ.s.de pigno.l.ſi.ꝛ auc.ibi poſita.ꝛ.s.q̄.ca.pi.ta.ꝯ.l.ſaū.ꝛ.ff.de reli.at ſi q̄s.§.i.ꝛ.l.pe.eſt ꝛ alius vt hac.l.dꝛ.

E Os q̄ actōez.i.hypothecariā.vt.e.de pig.l.pigrīs.
a ¶ Cōpetūt.vt actō e depoſiti.q̄ ē puil'iata.idē ꝛ in ea ꝯditione q̄ dat̄ ſponſe nō ꝯcto mr̄imonio.idē ꝛ in ea q̄ ꝯ pcuratoꝛē dat̄.idē ꝛ in eo q̄ ſoluit puil'iato.vt h̄ēs h.ff.depoſi.l.ſi hōiez.§.q̄t.ꝛ de priui.cre.l.dabimus.§.ꝛ ſi q̄s cū tu.ꝛ.l.ſi neutri.§.cotꝛō.ꝛ idē in eo cui⁹ pecunia res ē empta.vt.j.e.auc.q̄ iure.hi.n.hypothecas nō h̄nt.ſi āt pſonales actōes puil'iate habeāt ꝛ hyp.tacitas vt tutele tunc q̄ poꝛ eſt tp̄e ꝛc.excipe mulierē ꝛ fiſcū q̄ pferunt̄ poꝛib⁹ h̄ntibus tacitas ꝛ nō expſſas.vt.j.e.l.ſi.ꝛ.s.e.ſi fundū.ꝛ.s.de pui.fiſ.l.q̄.ꝛ.ff e.ſi pignus.Itē fallit dicta regula in caſib⁹ q̄s nōui.e.l.pr.Itē al

c ¶ Poꝛ.ꝯtentiū.
d ¶ Adhibitiſ.i.rogatiſ.vt.ff.de teſti.l.ad fidē.ſ fallit.ꝫ d teſti.aut rogati.
e ¶ Conditionales.quoddam genus notarioꝝ erat qui ꝯditionales vocabantur.
f ¶ Suū robur.ſ quod erat ſuum robur.q̄dam dicunt nō intelligi.l.iſtam.Al.dicit quodcunq̄ robur dicāt corrigit̄ p auc.hic poſitam.vt hodie debeant tres teſtes adeſſe ꝛ ſcribere.ſ illud q̄tum ad ꝯparationem.vt ibi dices.Io.dicit quod loquit̄ hec lex cum plures creditoꝛes poſtulant ſe mitti in poſſeſſionem inter q̄s eſt vnus vel plures qui idiochiram pferr cum conſtat a debitoꝛe confectā.tūc enim pariter cum alijs admittitur q̄ habent publica inſtrumēta.ꝛ peteq̄r cum eis dari curatoꝛem ꝛ diſtrahi bona cum illi neq̄ negent neq̄ dicant hunc creditoꝛem eſſe.ſi vero nō ꝯſtaret a debitoꝛe ꝯfectam vel ſubſcriptam nec ſufficeret ad ꝯdemnationē talis ſcriptura.Certū vt Pla.dicūt hanc legem fatuā.q2 ꝯ omnia iura dicit quod priuate ſcripture credat̄.vt.s.de pba.l.inſtra.ꝛ.l.exemplo.nā aut ꝯſtabat ita eſſe vt dicit charta.ꝛ tūc etiam ſine ea pbatur.aut nō.ꝛ tūc nō pbat̄ cum ſit priuata.ſed certe illa loquit̄ q̄n ſine accuſatōe fuit facta ꝯfeſſio.Quāꝫ dicunt q̄n hic ꝯſtabat de debito.ſed dubitabatur quis eſſet potioꝛ in pignoꝛe.Tu dic plenius quod loquit̄ hec lex quando ex cauſa fuit facta ꝯfeſſio.vnde in

alĳs ſtatī in mutuo ⁊ dote p⁹ a. q̄ꝺ tꝑe ꝓiudica⁹. vt.s. de nō nu. pec.l. generalr.⁊.l.in ꝯtctibus.⁊ de dote cau.nō nu.l.fi.⁊ auē.ibi poſita ⁊ iō caute dicit ſuū robur. hic tñ dʒ ꝯſtare q̄ꝺ ꝑtes ſcripſerint vł ſubſcripſerint. ł q̄ꝛ hoc ꝯfitet ille ꝯ quē ꝓducit vł q̄ꝛ ꝓbaẗ ꝑ teſtes rogatos ł nō rogatos ⁊ hoc cū agit creditor actiōe ꝑſonali ꝯ debitorē in cui⁹ ꝑiur dicium eſt facta. ſecus ſi agat ꝯ aliū creditorē hypothecaria q̄ hʒ publicū iſtrm ar. s.de donat. añ nup. aut.ſed iā.nec.n.publici inſtrumētū plenior ē ꝓbatio. nec ꝑiuata cedit. niſi hēat ſubſcriptōēʒ triū teſtiū.ſi aūt exꝑiat ꝯ aliū qui nullū vł nō publicū hʒ inſtrʒ vincit. ſi ꝺo nulla cā cōtinet nō valet ēt ad ꝑſonalē obligatōēʒ vt dicta.l.s.de ꝓb. inſtrā.et.ff. de ꝓba. l.cū de indebito.§.p.

g Vendicare ꝑ hypothecariā

h Decernim⁹. ēt ſi ꝯfitet prius alteri in tali ſcriptura pignus obligatum ꝑm ioh.accu.

i Eiſdē.idiochiriſ ⁊ ſic no. Cautio ꝑuata iā trino teſte notata. hoc ius ē nacta q̄ꝺ cautō publice facta. ſeq̄tur auē. ſi q̄s vult. q.eſt de fide inſtru.§.ſi quis ġ⁊.§.ſʒ ſi q̄s quā poſuit hic. alb. antiqu⁹ doctor.

qui inſtrumentis publice confectis niti ꝑponi decernimus [h] ēt ſi poſterioris cōtineatur. niſi forte ꝓbate atq̄ʒ integre opinionis triū vel amplius virorū ſubſcriptiones eiſdēʒ [i] idiochiris contineatur. tunc enī q̄ſi confecta publice accipiuntur

In auē. de inſtru.cau.⁊ fide.§.ſi q̄s igitur cum.§.ſequentibus

Si q̄s vult [k] caute CON deponere ñ ſoli ſcripture credat accipiētis. ſʒ aduocēt ēt teſtes idoneos ⁊ fidedignos ñ paucioreſ tribꝫ. ſʒ ſi quis aut mutuū inſtrumētū aui alteri⁹ cuiuſpiā fecerit ⁊ hoc voluerit in publico ꝯfiteri nō ex ipo videatur credibile [l] q̄ ſcribaẗ ſuper mutuo documentū. niſi ēt teſtiū triū adhibeat p̄ſciaʒ fidedignorum vt ſiue veniant ⁊ ſubſcriptiōibus ꝓprĳs atteſtentur. ſiue alĳ quidā teſtificētur q̄ꝛ eis p̄ñtibus confectum eſt documentū fidem eandēʒ ex vtroq̄ʒ cā ꝑcipiat [m]. ſi tñ q̄ſq̄ʒ aut deponens aut mutuans aut alias contrahens cōtentus ſit ſola ſcriptura eius cū quo contrahit. ſciat ſcripturam ad ꝓbationē non ſufficere.

Impa. Juſt. a.io. pre. pre.

Aſſiduis [n] aditōibꝫ mulierꝝ inq̄etati ſumus per q̄s ſuas [a] dotes ꝑditas ꝯlugebāt ⁊ anterioribus creditoribꝫ ſubſtātias maritorꝝ detentas. nos itaq̄ʒ ad antiquas leges ꝓſpeximus in ꝑſonalibꝫ actionibꝫ rei vxorie actioni quā in p̄ſenti ſuſtulimus [o] magnā ꝓrogatiuā ꝑſtantes vt contra omnes pene perſonales actiones habeant [p] priuilegia ⁊ creditores alios antecedent. lʒ fuerint anteriores. ⁊ hoc cum in perſonalibus ſtatuerant actionibus ſi ad hypothecam reſpiciebant illico iuſticie vigorem relaxabant [q] ⁊ ſenioribus hypothecis nouas mulierꝫ hypothecas ſi habebant actiones expellebant. nec ad fragilitatē [r] mulierem reſpicientes. nec quod ⁊ corpore [s] ⁊ ſubſtantia [t] ⁊ omni vita ſua maritus fungitur. cum pene mulieris tota [v] ſubſtantia in dote conſtituta eſt. oportebat enim maritos diſponi creditoribus ſuis ex ſua ſubſtantia ſatiſfacere nō de dote mulieris quā ad ſuos victus ſuaſq̄ʒ elimonias mulier poſſidet [x] vel a ſemetipſa datāʒ vel pro ea ab alio. Ad hec omnia reſpicientes [y] ⁊ reminiſcētes quod ⁊ alias duas [z] conſtitutiones fecimus pro dotibus mulieribꝫ ſubuenientes ⁊ omnia in vnum [a] colligentes ſancimus ex ſtipulatu actiōēʒ quā mulieribus iam pro dote reſtituenda dedimus cuiq̄ʒ ēt tacitā donauim⁹ in eſſe hypothecā [b] potiora iura ꝯ omnes haberi [c] mariti creditores. licet anterioris [d] ſint tēporis priuilegio vallati. Cum enim in perſonalibus actōnibꝫ ſcd̄m q̄ diximus tali priuilegio vtebaẗ res vxoria. q̄ [c] Valere. illāʒ ex ſtipulatu ⁊ hypothecariam ei adiunctāʒ

k Si q̄s vult. in tribus loq̄t q̄ñ excedit libram auri ⁊ ſit ꝯtc⁹ iſcriptis vt ex ea ſcriptura fieri cōꝑatio poſſit nec eſt opus q̄ ſubſcribaẗ ſi ad ꝓbandā ſcripturam fieri debeat comparatio. ſed ſi ad eam improbandam. tunc ſic vt.s. de fide in.l. comparationes

l Credibile, quo ad cōꝑatōēʒ. vt dixi duo tñ ſoli teſtes q̄ ſe inter fuiſſe dicant depoſitioni facti plenā faciūt fidē. nā in cor. hui⁹ auē. dʒ q̄ꝺ facultas ꝓbationis nō minuiẗ per hanc auē.

m Percipiat. in mutuo p⁹ biennium in alĳs cā adiecta ſtatī. vt s. de nō nu. pec.l. generaliter.⁊.l.in contractibus

n Aſſiduis creditoribus maritorum

o Suſtulimus. vt.s. de rei vx.l. vnica.§. rei vxorie

p Valeat priuilegia.ſ. mulieres. ꝯtra ē vna rō q̄ꝛ facta ſit hec lex. pena aūt dicit ꝓpter fiſcū q̄ ꝓpter primipilariā admiſtratōēʒ bona data in dotē occupat. vt.s. in quibꝫ ca. pi. ta. ꝯ.l. ſatis. Itē ꝓpt funerariā q̄ oēs alienū excedit. vt.ff. de relig.l. pe.⁊.l. at ſi q̄s.§.i.⁊.q. itē ꝓpter depoſitū vt dicūt q̄ꝺ nō placet. itē ꝓpter eū ex cui⁹ pecunia milicia eſt empta. vt.s. de pig.l.fi.⁊ auē. ibi poſita

q Relaxabant.ſ. veteres leges

r Nec ad fragilitatē. hic no. plures rōes q̄re hec lex fuit facta ac.

s Corpe. vt debitū reddat. ⁊ ei ēt opere. vt.ff. de opis li.l. ſic pro

t Subſtātia. ex volūtate. vt ⁊.s. de pac. ꝯuē.l. hac gnāli lege in⁹

v Tota ſubſtātia quo caſu fame periret ſi hec dos ſibi auferet.

x Poſſidet. imo poſſidet marit⁹. vt.s. ſo. ma.l. ⁊ otis. ⁊ ſic acceſſio poſſeſſionis. vt.ff. de acq̄. poſ.l. pōp.§. in dotis. ⁊ maxie nō poſſidet mulier q̄ñ pecunia eſt data in dotē. nā generalr de oī dote hic dicit. ſed tñ. improprie dʒ poſſidere. ſic ⁊ improprie dʒ dn̄a rerum dotaliū. vt.s. de iure do.l. in rebus ⁊ īproprie filĳ dn̄i viuente p̄re. vt inſti. de he. quali. ⁊ dif.§. ſui ſic debitor hereditari⁹ īproprie poſſidet. vt.ff. de pe. her.l. ēt.§. fi.⁊.l. ſe. dic ergo poſſidet.i. poſſeſſionis vel quaſi cōmodo gaudet

y Ad hec oia reſpiciētes.i. ad p̄dictas rōes ñ ad amorē mlierꝝ.

z Duas. quartū vna ē.s. de iur do.l. in reb alia.s. ꝺ rei vx. ac.l.i

a In vnu.ſ. fauorē mlieribꝫ dandū vt oēs hos fauores hēant ⁊ ſimul a ꝫo.

b Hypothecā: ſʒ a quo tꝑe ꝯpitur hec tacita hypotheca rñ. a tꝑe date dotis. vt ar.s. de bonis q̄ li.l. cū oꝑtet in fi.⁊ de ſecūdis nupt. hac edictali.§. oibus.⁊.s. de dona. ante nup.l. pe.§. iura ēt hypothecariū ſecus in exp̄ſſa vt.ff.e.l.i. nā ēt prius ꝯhi pōt vt ibi dicit

c Valere. illāʒ ex ſtipulatu ⁊ hypothecariam ei adiunctāʒ eſt ergo perſonalis inter perſonales hypotheca. in hy. priuilegiata vt ſtatim decet. cum enim ⁊c.

d Licet anterioris ſint.i. licet prius contraxerint ⁊ hypothecas habuerint q̄ʒ mulier dotem dederit. ⁊ ſic priuilegio temporis videbantur preferri. vt.s.e.l.ĳ. in fi. ſed non eſt ita. fallit tamen in fiſco. vt.s. de priui. fiſci.l.ĳ.⁊ in eo cuius pecunia militia eſt empta. vt in auten. hic poſita quo iure. ⁊ no. q̄ hic eſt triplex opinio circa hypothecam expreſſam preambulam. nam. M. dixit q̄ mulier prefertur omnibus prioribus ſiue expreſſas ſiue tacitas habeant hypothecas. ⁊ eſt pro ſe. quia mulier prefertur credenti in refectionem. vt in auten. de equali. do.§. his continens coll. vĳ. ſed credens in refectionem prefertur priori habenti pignus vt.ff. qui poti. in pi.l. ĳ.l. interdum. ergo multo magis mulier prefertur habenti pignus. nam ſi vinco vicentē te ⁊c. vt.ff. de diuer. ⁊c. ⁊ pre.l. de acceſſionibꝫ. ſed certe hoc ar. nō ſp valet. ſed fallit plerūq̄ʒ. vt.s. de naturali. li. auē. licet. p̄terea hec lex dicit eā preferri illis qui ſūt vallati priuilegio anterioris tēporis. patet ergo q̄ nō loquiẗ de cōuentionalibus pignoribꝫ. ſed de his que ꝑ priuilegiū tacite a lege aliquibus conceduntur. alĳ diſtinxerunt inter pignus ⁊ hypothecā vt in hypothecis p̄feraẗ pignoribus creditoribus datis nō ſic e ꝯ. q̄ñ ſit diſtinctio iter pign⁹ ⁊ hypothecā. vt.ff. q̄bus ex ca. pi. ta. ꝯ legē eſt dr̄ia.⁊.ff. de vſuc. nō ſolū.§. ſi rē. ſed nec hec placet. q̄ꝛ q̄ntū ad actiōē hypothecariam ⁊ eius priuilegiū nihil intereſt inter pignus ⁊ hypo. vt inſti. de act.§. item ſeruiana. tu dic tercio ſc̄m. G. eſſe diſtinguendum vtrum ſit hypotheca expreſſa ⁊ tunc non p̄feratur mulier an tacita ⁊ tunc ſic. ⁊ ꝓ hoc eſt.s. de iure do.l. vbi ⁊

s.de fuo pi.da.l.ij.⁊ hec litera vt dixi lex.n.ſuum bñficiũ qñq; pri/oꝛi gr̃a mulieꝛ ademit.ñ ꝓpriũ alicui⁹ adimere curauit qḋ iure cõi ⁊ ex ꝯuentõe habeat.nã facili⁹ talia iura ſpecialia adimũt̃ q̃ cõia vt in auten.de nõ alie.§.q2 vo veriſimile.col.ij.Preterea fiſcus et mlr eq̃s paſſibꝫ ambulant.vt.s.de priuil.fi.l.ij.ſꝫ priua tus q̃ prio de pignoꝛe ꝯuenit p̃fertur fiſco vt.ff.e.l.ſi pignus ⁊c.⁊.s.e.ſi fũdum.g̃ ⁊ mlri.licet ſꝫ ar. in aliq̃ ſit ꝯ nr̃am diſtinctõꝫ.nã ⁊ p̃fat⁹ hñs tacitaꝫ hypothecam p̃mo p̃fert̃ fiſco vt ꝫ ex dic.l.ſi pignus.g̃ vr̃ q2 ⁊ mlri q2 falſum ẽ p hãc.l.ſꝫ dicas q2 in aliquibꝫ nõ ambulant paris paſſibꝫ.Item adhuc cõtra diſtinctõꝫ nr̃aꝫ eſt quia mlr p̃fert̃ ei q̃ refecit nauem.ſed ille p̃fert̃ creditoꝛi hñti expreſſam vt in.autẽ.q̃ iure.ſꝫ poſita.⁊.ff.e.in terdum.g̃ ⁊ mlr.ſed q2 p̃fert̃ reficienti nauem ſi prius ipſa cõtraxit dotem dando.vt ex coꝛ.eiuſdẽ autẽ colligit̃ ⁊ eodẽ mõ p̃fert̃ hñti expreſſam ſiẽ prioꝛ.l'dic q2 p̃fert̃ ei q̃ dedit ad refectõꝫ niſi ille expreſſe ad aliud dederat ar.s.de pi.auten.qḋ obtinet.Iteꝫ ꝓ nobis.q2 quñ ex tẽpoꝛe datõis dotis incipiat hypotheca vt ſꝫ notat̃.g̃ prioꝛibus expreſſas hñtibꝫ ñ ſit p̃iudiciuꝫ.ſed nũquid p̃fert̃ mlr hñti generalem hypo.in poſtea q̃ſitis.qḋ vr̃ q2 ſic eſt in fiſco qui p̃fert̃.vt.ff.de iure fi.ſi his q̃ naꝫ in prius queſitis.cõſtat q̃ ñ.vt.j.de remiſ.

ꝓpter^a nõ in hypotheca hoc mulieri ⁊ nunc indulgemus bñficiũ licet res dotales vl' ex his alie comparate nõ extent.ſꝫ q̃cũq; mõ l' diſſipate vel cõſumpte ſint.ſi tñ re ipſa fuerint parte mariti date^b ¶Quis nim eaꝝ non miſeret̃ ꝓpter obſequia q̃ maritis p̃ſtant.ꝓpter partus periculũ ⁊ ipſaꝫ liberoꝝ ꝓcreatõꝫ.ꝓ q̃bꝫ multa noſtriꝫ legibꝫ^c inuenta priuilegia ſunt.⁊ id quod antiquitas quidem dare incẽpit^d ad effectuꝫ aũt ñ ꝑtulit nos pleno legis articulo ꝯſũmauimus.vt ſiue liberos habeat mulier.ſiue ab initio nõ hũit.ſiue ꝓgenitos amiſerit^e hoc ei priuilegiũ indulgem⁹ Exceptis videlicet ꝯtra nouercas anterioris mr̃imonij filijs q̃bꝫ ꝓ dote matris ſue iam quidẽ dedim⁹^g hipothecas ꝯ p̃nas res l' eius creditores.in p̃nti aũt ſimilem p̃rogatiuã ſeruam⁹.nec qḋ poſteri datũ eſt vxoꝛi^h hoc anterioꝛi neget̃.ſed ſic maneat^i eis ius incoꝛruptũ q̃ adhuc viuẽte matre^k eoꝛum.duabꝫ eni dotibꝫ ab eadeꝫ^l ſubſtantia debitis ex t̃pe p̃rogatiuã manere volum⁹. ¶Hec aũt tñ ad dotem^m ſancimus ñ aũt ad antenuptias donatõnem quã ſuo t̃pe^n ſeruire diſponim⁹ ⁊ h̃re inter creditores ſui temporis oꝛdinẽ ñ enim ꝓ lucro fouemus mulieres.ſed ne dampnũ patiantur^o ſuiſq; rebus defraudẽtur curamus. ¶Quam legem ex p̃nti t̃pe locum h̃re ſancim⁹.⁊ non retroꝛſum referimus^p.

In auten.de equali.do.§.his conſequens ⁊.§.ſe.col.vij.

C Quo iu

q re^q ꝓtitur aduerſus eos qui priuilegio ꝑſonali^r muniuntur.veluti q̃ꝝ pecũia res empte ſunt ſiue refecte.niſi q̃ noua ꝯſtitutõe excepti ſunt.ſicut illi quoꝝ pecũia militia^s empta eſt ⁊ ſꝫ in ſcriptꝫ ꝓbato.

In auten.vt exac.inſtan.dotis.§.i.col.vij.

C Auten

Si quid^t ex rebus ipſius dotis appareat mulieri cui in rem actio competit l' filijs eius ſeruet̃ alioq̃n^v ſiue ſupſint ambe^x mulieres ſiue defecerint ſiue altera dũtaxat extet prioꝛ omnimõ ſeu q̃libet ei⁹ ſoboles potioꝛ habeatur.qḋ noua^y lege tñ factum eſt apertius

De his^z qui in prioꝝ creditoꝛum locum ſuccedunt xviij

¶Imp.Se.⁊ An.Antonine

n Non omnimõ^a ſuccedunt in locũ hypothecarij creditoꝛiꝫ hi quoꝝ pecũia ad creditoꝛẽ tranſit.hoc enim tunc obſeruat̃ quũ his q̃ pecuniã poſtea dat ſub hoc pacto credat vt idẽ pign⁹ ei obliget̃ ⁊ in locũ eius ſuccedat.qḋ quũ in tua ꝑſona factum ñ ſit iudicatũ ẽ^b enim te pignoꝛa nõ accepiſſe^c fruſtra putas

l ¶Mancat eis.filijs ⁊ ſic eſt ar̃.s.de pri.do.l.i.ſo.de alio pri.hic q̃ ibi dicit.l'illa ſm antiquos de ꝑſõali actõne tñ.hec ſm modernos de hypothecaria tñ.l'dant̃ filijs tñ vl' hic ñ alijs extraneis heredibꝫ vt ibi.ar.ff.ſo.ma.l.etiam.

k ¶Matre.g̃ ⁊ ipſa mr̃ ſi viueret p̃fereret̃ ſecunde vxoꝛi

l ¶Ex t̃pe.ſimo non ex t̃pe.ſed ex cã vt.ff.de priui.cre.l.priuilegia.que eſt ꝯ.ſo.ſꝫ ſpeciale e. ꝯ ꝑtũ ad hypothecaria tñ.Iteꝫ ad hec qḋ dicit prioꝛem p̃ferri eſt ſic.ff.de da.infec.ſi finita.§.ſi an. hoc ſed ar.ꝯ.ff.de ſtatu ho.l.arethuſa.⁊.ff.de rebus du.ſi fuerit.§.ſi a

pi.l.ſi ignoꝛante.ſed foꝛte ꝯ eſt quia ille q̃ hꝫ generalem hypo.equiparetur ei q̃ habet ſpecialem ⁊ expreſſam.vt.s.e.ſi generaliter.Iteꝫ quero an priuilegia hec dent̃ in rebꝫ ſoceri ſi ipſe recipit dotem vel filius eius voluntate.r̃n.ſic.ſecus ſi ſine volũtate vt.ar.ff.ſo.ma.l.ſi cũ dotem.§.nũc trãſgrediamur.Itẽ an bõa q̃ acq̃rũt heredes mariti etiã ex rebꝫ q̃ndam viri ſint obligata.r̃n.ñ.vt ar.ff.de pig.l.paulus.ſed tñ illa que habuit vir ꝯſtante matrimonio.ſed ꝯ.s.q̃ res pi.ob.poſ.l.ſi.Item q̃ro an hoc idem priuilegiũ cõpetat mulieri que iniuſtũ l' imatuꝝ bona fide tñ ꝯtraxit mr̃imoniũ.r̃n.io.ita quum in ꝑſonali actione det̃ ei priuilegiũ vt.ff.de priuilegijs credito.l.dabim⁹.§.ſi quis.g̃ ⁊ hoc priuilegiũ ẽ ei dandũ vt lex iſta argumentat̃.s.e.l.ibi inter.nos itaq; ⁊c.p̃terea q̃ rõ eſt in ea que recte nupſit eadem in hac vt ſcꝫ aliq̃ nubere recte poſſit ar.ff.de priui.cre.l.iij.Itẽ ad hoc q2 dicit eã ſic p̃ferri adiũge auẽtẽ.quo iure ⁊c.que eſt de equali.do.§.his ꝯñs.⁊.§.q2 vo.col.vij.

a ¶Qua ꝓpter.i.quare.

b ¶Date.non g̃ in dote ꝯfeſſata ñ data videt̃ h̃re locũ hec lex

c ¶Legibꝫ ut.s.de rei vx.act.⁊ de iure do.⁊ dotis ꝓmiſ.⁊ inſti.de act.§.fuerat.accurſius

d ¶Incepit.dando in ꝑſonalibꝫ

e ¶Amiſerit.paria enim ſunt.vt ar.s.q̃ñ di.le.ce.l.cũ vxoꝛi

f ¶Exceptis.damus priuilegium petenti dotem.g̃ ſcḋe vxoꝛi contra primã l' filios eius.ſed ñ eſt ita.primũ enim ⁊ eius filios accepimus vt ꝯ eos ſcḋe vxoꝛi ñ det̃ priuilegium.imo i p̃r contra eaꝫ dat̃.

g ¶Dedimus vt.s.de rei vx.act.§.⁊ vt plenius.⁊.§.maneat.

h ¶Vxoꝛi.ꝯ omnes alios creditores

vbi ꝓdeſt vltimo naſci.Item hoc om niſi extent res ſcḋe.⁊ ſic.l.auten.ſi q̃d ex rebꝫ ⁊c.que eſt ex coꝛ.vt ex act.inſtã.do.§.i.

m ¶Ad dotẽꝫ ⁊ eius augmentũ.vt in.auten.de equali.do.§.aliud

n ¶Suo tempe immo ⁊ dõn.añnu.gaudere videt̃.e.priuilegio.vt.s.de iure do.l.vbi que eſt ꝯ.ſo.bene.dat̃ hypo.vt vbi ſed ñ ſupꝑuil.vt hic

o ¶Sꝫ ne dãnũ no.ſic ⁊.s.de codi.l.ſi.§.illud

p ¶Referim⁹.ſic.s.de le.⁊ cõ.leges

Autentica

Quo iure vt p̃ferat̃ prioꝛibꝫ

r ¶Perſonali ſꝫ verbũ ꝑſonaleñ eſt in coꝛ.auten.⁊ male vr̃ poſitũ q2 is ex cui⁹ pecunia res refic̃t hꝫ tacitã hypo.vt.ff.q̃ ea.pi.ta.ꝯ.l.i.alias nihil faceret ad ñ.illa lex.⁊.ff.e.interdũ ⁊.l.ſe.ſed p̃t defendi vt habeat tacitã hy.ſed ſi ñ p̃t ſibi ſatiſfieri ex ea habet priuilegium.inter alias ꝑſonales.⁊ idem videt̃ in eo cuius ius pecunia eſt res empta.qḋ ſi obligata mutuanti ꝑ hãc autẽ ⁊ ſic ꝯ.s.de pi.q̃uis.ſed dic ſi dedi ad hoc vt inde res emat̃ tunc ſit obligata an ñ.⁊ tũc ñ licet ex ea ementis rem.vt ar.s.de pi.l.ſi.⁊ auten.qḋ obtinet.⁊.s.e.licet

s ¶Militia.idẽ in fiſco.vt.s.de pri.fi.q̃uis.⁊ primipilo ⁊ ſi ſit poſterioꝛ fiſcus.vt.s.q̃.c.pi.ta.ꝯ.l.ſatis.ideꝫ in caſu h⁹ legis.§.exceptis.Sequit̃ alia auten.ſi quid ex rebꝫ.

Autentica

t Si q̃d actõ competit.vt.s.de iure do.l.in rebꝫ

v ¶Alioquin.i.ſi non ſupſit de rebꝫ

x ¶Ambe q2 cum ambabꝫ ſoluit mr̃imonium

y ¶Noua.ſ.autenticoꝝ.ſ.hac. ¶Apti⁹.q̃ꝫ p.l.codicis.ſ.ſiduis

z ¶De his q̃ in prioꝝ creditoꝝ locũ ſuccedunt

tibi auxilio opus eſſe ↄſtitutõis nře ad eam rez pertinentis.

Impa. Anto. a. Felici.

Cum ꝓ pře [o] in cuius přãte nõ eras pecuniã fiſco intuleris ⁊ iure ꝑuilegio ei⁹ ſucceſſiſti ei⁹ [e] locũ cui pecuniã numeraſti ↄſecutus es. nec hi creditores pſtis tui q̃ ꝑſonalẽ habuerũt actõz. ł cum eo p⁹ea ſub pignoribꝫ ↄ̃rerũt pignora tua te ignorãte diſtrahendo iuri tuo aliquid derogauerũt. vñ intelligis. ſi quid tuo noĩe [f] te abſente ab actoribus tuis ſolutũ [g] eſt vt indebitũ numeratũ reſtitui [h] pignoraq̃ꝫ tibi nexa perſequi te poſſe.

Imp. Alex. a. valenti.

Si potiores [i] creditores pecunia tua dimiſſi ſũt q̃bꝫ obligata fuit poſſeſſio q̃ꝫ emiſſe te dicis ita vt p̄ciũ ꝑueniret ad eoſdẽ priores creditores in ius eoꝝ ſucceſſiſti. ⁊ ↄ̃ eos qui inferiores illis fuerũt iuſta defenſione te tueri potes

Impa. dio. ⁊ Max. Carpho.

Si prior [k] reſpublica ↄ̃xit fũduſq̃ꝫ ei obligat⁹ ẽ tibi ſecũdo creditori offerẽti pecuniã ꝑtãs ẽ vt ſuccedas ẽt i ius reipublice

Si antiquior [l] creditor pignus vẽdiderit .xix.

Impa. Alex. a. antheniõni

Si vẽdidiſſet [m] q̃ ãñ pign⁹ accepit ꝑſecutio tibi [n] hipothecaria ſupeſſe non põt. cũ aũt debitor ipſi priori creditori eadẽ pignora inſolutũ dederit vel vendiderit. ſi magis tibi ꝑſecutio adẽpta eſt q̃ꝫ ſi aliis eaſdez res debitor vendidiſſet. ſed ita perſequens res obligatas audieris. ſi q̃ eidẽ poſſeſſori [o] ꝓpter precedentis contractus auctoritatem debitum eſt obtuleris [p]

Impa. Dio. ⁊ Max. aa. euidemie

Obligata pignori iure creditor recte [q] diſtrahẽre p⁹ debitor ẽptori p̄ciũ offerẽs vł creditori q̃d debuit euicere nõ põt. [r]

Idem. aa. Theophilo

Dominus creditor q̃ antea pignus accepit diſtrahat. ñ offerendo ſecundus priori debitum interpellare non poteſt [s].

Si cõis res pignori [t] data ſit. xx.

Impa. An. a. Venuſto

Frater [v] vt ſic vobis iuitis portõz vobis cõpetentẽ obligare ñ potuit. ita ſuã dãdo obligationẽ creditori q̃ſiuit [x]. vñ intelligis nullũ [y] ꝑiudiciũ dño veſtro cõtractũ eius facere potuiſſe

De pretorio [z] pignore. ⁊ vt in actõibus debitorũ miſſio pretorꝫ pignoris procedat xxi.

Impa. Ju. a. Menne. pre. pre.

Si pretoriũ pign⁹ q̃cũq̃ꝫ iudices dandũ [a] alicui ꝑſpexerit. nõ ſolũ ſup rebus mobilibꝫ ⁊ imobilibus ⁊ ſe mouentibus [b]. ſed etiam ſuper actõnibus q̃ debitori cõpetunt precipimus hoc eis licere decernere [c].

Idem a. Jul. pre. pre.

Ceteris [d] iuris dubitatõz dicẽtes ad duplũ genus hipo

Non oĩmõ intelligitur q̃d hic. l. q̃ñ extraneus dat debitori vt ſoluat priori creditori. ↄ̃ſi tria ſunt neceſſaria vt ſtatim dices. ł dic loqui q̃ñ extraneus dat directo ipſi creditori. et ſic duo ſufficiunt vt euidenter dicit.

b Judicatum eſt. agente te hypothecaria.

c Nõ accepiſſe. i. nõ feciſſe pactum vt idẽ pign⁹ tibi eẽt obligatũ ⁊ ſic p⁹ ſniam ille ſupplicabat. q̃d ẽt aliud erat ipedimẽtũ. vt. s. ↄ vt lite. pẽ. l. ij. in fi. ⁊. l. fi. ⁊ diſtingue hic q: aut ſcõus creditor offert priori. aut extraneus aut ipe debitor priori caſu ſuccedit loco primi ẽt ſine pacto. vt. s. t. i. l. i. ⁊. j. e. l. fi. ⁊. ff. qui poti. in pig. l. potior. §. fi. ſcõo q̃ñ extraneus offert priori creditori duo ſunt pacta neceſſaria ad h vt i locũ ei⁹ ſuccedat. ſ. q̃d primi loco ſuccedat ⁊ q̃ ſit ei obligatum vt hic ⁊. s. de priui. fi. ſi cũ. tertio. ſ. q̃ñ ipſe debitor ſoluit aut de ſuo ⁊ tũc nulla ẽ ſucceſſio aut d̃ aliẽa pecunia quã mutuam acceperit. ⁊ tũc vt ille creditor ſuccedat loco primi tria ſunt neceſſaria primũ q̃ h ↄueniat vt in loco primi ſuccedat. ⁊ q̃d illa pecunia ꝑueniat ad primũ itẽ vt ad h det vt ex ea pign⁹ liberet q̃bꝫ tribꝫ interuenientib⁹ ſuccedit loco primi vt poſſit vẽdere vt. ff. q̃ res pi. ob. poſ. l. ariſto. itẽ vt in ordine tpis preferat his quibꝫ ille p̄ferebat. vt. ff. qui po. in pig. ha. l. ſi prior. §. a ticio. ⁊. §. ſi tici⁹. idez in priui. ꝑſonalium actionũ. vt. ff. de ceſ. bo. l. ij. ł ẽt ſine tanta ſolennitate in hoc priui. ſuccedit ſi ſolũmõ pecunia ꝑuenit. vt. ff. de pri. cre. l. ſi ventri. §. fi. an aũt eadẽ hypo. ſit in eſſentia q̃ dat ſcũdo q̃ fuit ⁊ prima. rñ. nõ. ſed ꝓ oĩa eſt ei ſiĩs. prima eni ſolutõe fuit ſublata. ⁊ hoc ẽt dixi. ff. que res pi. ob. poſ. l. ariſto.

e Cum ꝓ patre. non eras g̃ls q̃d tu ſolueris ipe ſoluiſſe vr. vt. ff. de pi. act. debitor. §. i.

e Eius ſucceſſiſti. ꝑ pactũ. vt. s. de pri. fiſ. l. fi. ⁊. l. ſi cũ pecuniam

f Tuo noĩe. ſi. n. noĩe debitoris ſoluiſſent nõ poſſet repeti a creditoribus q̃ ſuũ recepiſſent. vt. ff. de ↄdi. i. l. ſi pene. §. i. ⁊. l. repetitio

g Solutũ eſt. ꝓ pignoribꝫ diſtractis recuperandis.

h Reſtitui. vt. s. de condi. in. l. ſi a patre

i Si potiores. emiſſe te dicis ab ipſo debitore.

k Succeſſiſti. nõ vt rẽ hẽas obligatã. ſed vt te tueri poſſis ↄ̃ oẽs vt ipe poterat vt hic. ⁊. ff. qui po. in pi. ha. l. q̃ a debitore. ſecus ſi emiſſet a creditore. q: tũc nulli ius eẽt offerẽdi vt. j. ti. i. l. i. ⁊. ff. de diſtr. pig. l. cũ prior ⁊ fa. ad. l. iſtã. s. rẽali. gerẽtibꝫ ñ i ↄdici. l. i

Si prior reipu. vt ⁊. s. de pig. l. ſcõs. ⁊. s. ti. i. l. i. ⁊. l. prior. ⁊. j. d̃ diſtr. pi. l. ſi pri⁹ q̃ꝫ

l Si ãtiq̃or creditor pi. vẽdiderit

Si vẽdidiſſet. alicui extraneo. nõ ſcõo creditori ł fideiuſſori. vt. ff. de diſtra. pig. l. ij. ⁊. l. cũ ſcõs. in pri. ⁊. §. fi. ⁊. j. ſe. ⁊. s. de dolo. l. i. ł niſi hoc agat creditor q̃ñ vẽdidit vt debitori liceat offerre. vt. ff. de pig. act. l. ſi cũ vendere in prin.

n Tibi ſcõo creditori.

o Poſſeſſori. ſ. priori creditori.

p Obtuleris. imo nõ vr neſſe aliq̃d offerri. q: ꝓpter pignoris datõz inſolutũ deſijt eẽ debitũ. ſed certe nõ eſt ita. q: ſic ſua diligentia ei noceret. q̃d eſſe nõ dꝫ. vt. ff. de ſepa. debitor. ⁊ ad hoc. ff. q̃ po. in pi. l. vi. in pri. vł dic q̃ vr receſſiſſe ab obligatõe prima ſi irreuocabilis eſſet datio. ſed q̃ñ ſcõs audit ↄ̃ primũ vł offerendo vł vllo mõ cũ prim⁹ ſibi i pignore ꝓuiderit. rñ. q: lꝫ debitori facer primi creditoris cõdi. deteriorẽ adijciendo ſecundũ. vt. ff. de ſepa. ti. l. i. in prin. ⁊ fa. ff. de di. pi. ſi creditor. § i. ⁊. s. de act. ⁊ ob. ſi a creditore. ⁊ de repu. her. ſi p̄na. ⁊. ff. de ex. l. p. ⁊. s. ti. i. l. i. ⁊ p. ⁊f.

q Obligata. recte ex pacto ł ex. l. vt iſti. q̃. ali. lꝫ ł non. §. i. q̃d aũt ſi nõ recte. puta añ tpus. rñ. hꝫ ẽptor exceptõz. vt. ff. d̃ rei ven. l. ẽp. ẽt ſi ſciente debitore vẽdat cum exceptõ venditoris ad emptorẽ trãſeat vt. ff. cõi di. l. in hiis dicio. §. pe. ⁊ d̃ excep. rei iu. l. ſia te. §. fi.

r Nõ põt. vt ⁊. ff. de pi. ac. l. ticia. ⁊. l. ſi creditor. ⁊. j. d̃ diſtr. pi. l. q̃ a creditore. let. s. repu. her. l. iij. ⁊. s. de acti. ⁊ ob. l. ſi inſolutũ. ⁊. s. q̃ po. in pig. ha. l. ſi generaľr. ſed fallit i caſibꝫ i q̃bus audit debitor. ẽt vẽdito pignore vt. ff. d̃ pi. act. l. ſi cũ vẽderꝫ i pri. ⁊. ff. d̃ diſtra. pi. l. ſi creditor i pri. ⁊. §. illud.

s Domin⁹. ñ põt ſic. j. ſtatĩ. l. i. niſi offerat cõſignet ⁊ deponat. vt ar. j. debito. ven. pi. impe. l. i.

t Si cõis res pignori data ſit

v Frater. nõ potuit vt ⁊. s. cõi di. l. ſi probatũ

x Queſiuit. vt ⁊. s. cõia vtriuſq̃ꝫ. l. iij. l. ſi fratres

y Nulla. fiſcus tñ alienat inſolidũ rõe ptis. vt. s. de cõ rẽ. al. l. ij. ⁊. j. de ven. rez. ſi. cũ pri. cõ. l. i. g̃ multo magis obligat.

z De pretorio pignore. dicit quidã q̃ pretoriũ eſt q̃d dat a iudice quocũq̃ꝫ ordinario. iudiciale q̃d a delegato. ł dic vt dixim⁹. s. q̃ po. in pi. ha. l. ij. ⁊ in plurib⁹ differt a cõuentionali vt dixim⁹. j. l. pri. ⁊ ff. de pi. act. l. i. accurſius

a Pretorium dandum. per interlocutoriam vel diffinitiuam.

b Et ſe mouentibus. ſecundũ ordinem quẽ habes. ff. d̃ re iudi. a diuo.

c Decernere. ſed qualiter ſit miſſio in nominib⁹. rñdeo. quia vocato nomine ⁊ cõfitente debitum coram iudice. iubebit iudex id eſſe pignori. ſicut ⁊ alias habet creditor vtilem contra debitorem ex ſola conuentione. ita hic ex quaſi miſſione datur hypothe. vt. ff. de re iudi. a diuo. §. ſic quã. ⁊. §. ſed vtrum. ⁊. §. item quid dicemus

d Ceteris ⁊ pretoriũ vł i dãno infecto ⁊ ꝓ legato relicto ſub ↄditõe ł in diẽ cũ nulla p̄ceſſit ſnia. alioquin erit iudiciale

ꝛ vtrūq₃ iudiciale a iudice dici pōt
a ¶ Siue nō ſʒ alterius. ſʒ no. hic d̄ŕas inter ꝑtoriū pign⁹ ꝛ ↄuentionale. vt. no. ff. de pignorati act. l. i. Item no. ex hac. l. culpā nō puniri. Item nota ne quid amarum
b ¶ Si in cā iudicati pignus captū ſit. qualr̄ capiat̄. s. ti. px. dixit nūc qualr̄ diſtrahāt̄

Es cui ius. ē autē ius ordinariꝭ iudicū vt ff. de re iu. l. a diuo.
d ¶ Reſcriptū olī p⁹ duos menſes hodie a quatuor a tp̄e captionis computādos vt. ff. de re iu. l. debitoribꝫ. ꝛ. s. de vſu rei iu. l. ſi.
e ¶ Autoritas adimpleta vt. ff. de pi. acti. ñ eſt mir̄ ꝛ appellat h̄ iuſtam obligatōē. ſcʒ ex ↄuentione
c Omi cā creuit. no. ꝑ quē fieri d̄beat vēditio vt h̄ ꝛ. s. de exe. rei iu. l. ij. ꝛ. ff. de euic. l. ſi pignori. ꝛ. s. l. pxi.
g ¶ Per eum. ſ. petitorem
h ¶ Is. ſ. victor
i ¶ Iudicatus. i. cōdemnatus
k ¶ Emere ſʒ addi ei poſſe d̄r vt. ff. de re iu. a diuo. §. ſi poſt ꝛ. j. l. pxi. ꝛ facit ad iſtā legem. ff. de le. iij. ꝛ. l. nō dubium. §. ſi.
l In cā addici ſolet facere. ſ. de iure do. impe. l. ſi. ꝛ. s. de executōe rei iu. l. ordo. ꝛ. ff. d̄ re. iu. l. a diuo. §. ſi poſt. ꝛ. s. de is q̄ bo. ce. poſſunt. l. legis.
m ¶ Si pignus pignori datum ſit
e Tiam placuit vt. j. l. px ꝛ. ff. de pi. gre. §. i pignori. ꝛ de pi. ac. l. debitor ꝛ itellige ꝑ tanta q̄ntitate q̄ta₃ debitor prim⁹ debet et eo mō vt ſi dedit primus ius diſtrahendi ꝛ ipſe dabit alias. nō vt. j. e. l. ꝛ. s. q̄ res pig. ob. poſ. l. nomen

thecarum reſpeximus vnum quidē qd̄ ex ↄuentionibꝫ ꝛ pactis hominū naſcit̄ aliud qd̄ a iudicibꝫ dat̄ ꝛ pretorium nuncupat̄ ꝛ quum inuenim⁹ in ↄuentionalibꝫ pignoribꝫ ł hipothecis non ſolum tenentē creditorē adiuuari. ſed etiam ſi ab ea poſſeſſione cadat̄ ſiue ſua culpa ſiue ñ ª ſiue fortuitu caſu humani⁹ eſſe ꝑſpexim⁹ et in ꝑtorio pignore dare recuperatōē creditori q̄cunq₃ mō poſſeſſionē amittat ſiue culpa ſua ſiue ñ ſiue fortuito caſu. licet enim debuerat incūbere ſuo pignori ne aliquā patiat̄ iacturam ᵏ tñ ne q̄d amarꝫ in creditoribꝫ ↄſequat̄ benignius cām interpretamur ꝛ ei recuperationem donam⁹

Si in cā ᵇ iudicati pign⁹ captū ſit xxi.

¶ Imp. Antho. a. Sabine.
c Es ob cām iudicati eius iuſſu cui ius ᶜ iubendi fuit pignoris iure teneri ac diſtrahi poſſe ſepe ꝑſcriptū eſt ᵈ. nā inuicē iuſte obligationis ſuccedit ex cā ↄtractus autoritas ᵉ iubentis
¶ Impator Alex. a. Valeria.
Cum in cā ᶠ iudicati aliq̄ res pignori capit̄ ꝑ officiū eius qui ita d̄creuit venūdari ſolet. non pereunt ᵍ q̄ iudicatū fieri poſtulant ꝛ ſi alio emptore ñ exiſtente vel exiſtente q̄dem. ſed indignū precium offerente. is ʰ cui iudicatus ⁱ ſat̄ non fecit ad licitationem ᵏ m ↄſtituta fuerit admiſſus cuiuſlibet alterius vice ex officiō emere ᵏ debet
¶ Imp. a. Gor. a. Antigono.
i In cauſa iudicati pignora ex auctoritate preſidis capta potius diſtrahi quā iure dominij poſſideri ↄſueuerūt. ſi tñ ꝑ calliditatem ↄdemnati emptor inueniri non pt̄. tūc auctoritate principis

p Artus placuit. ſi ꝛ fructꝰ ꝑdcꝰ obligati vt. s. q̄. ca. pi. ta. ↄtra. l. q̄uis ꝛ fetus greg. vt. ff. de pig. grege. in prin. ſed in ꝑtu diſtingue an ↄcepit apd̄ creditorem ł debitorē. ꝛ tūc obtinet qd̄ hic dicit̄ vt. ff. de pig. ac. ſi ↄuenerit. §. ſi fundus in ſi. §. an apud emptorem ꝛ tūc nō vt. ff. de pig. paul. §. ſi mancipia.

dominiū creditori addici ſolet ˡ

Si pignus ᵐ pignori datū ſit xxiij.

¶ Imp. Gor. a. Lamponi
Etiam id qd̄ priori obligatū eſt a creditore pignori obſtringi poſſe iamdudum placuit ⁿ. l. vt ſeq̄nti creditori det̄ actō ᵒ vtilis tamdiuq₃ cū is qui ius repreſentat. tueat̄ ᵖ q̄mdiu in cā pignoris manet eius qui dedit ᵠ ¶ Sʒ ſi vos vſumfr. poſſeſſionis tantūmodo pignori dediſtis. is qui accepit alij eam poſſeſſionem ʳ cuius vſumfruc. nexum habebat ſine veſtra volūtate pignorauit creditor eius id quod pignoris vinculum ˢ ñ ↄſtitit ᵗ detrahens dn̄o voſ priuare nequit ¶ Quod ſi nō fuit veſtro creditori vſuſfruc. ſed ipſa poſſeſſio pignorata ꝛ ante exolutā a domino pecuniā creditor ſecūdus pignus acceptum vendidit ñ poſſe venditionem poſt ſolutā pecuniā reſcindi ᵛ diuoꝝ principū placitis ↄtinet̄
¶ Imp. Dio. ꝛ Max. aa. gemello
s Si creditor poſſeſſionem que a parentibꝫ tuiſ pignoris iure fuerat obligata ñ vēdidit ſʒ alij creditori pignori dedit ˣ examinata fide veri poteris eā ſoluto eo qd̄ ex ea cā creditori debet̄ interceſſu ꝑſidis ꝓuincie recupare

De partu pignoris ʸ ꝛ oī cā xxiiij.

¶ Imp. Alex. a. Menie.
Partus ancille pignorate in pari cauſa eſſe qua eſt mater olim placuit ᶻ.
¶ Imp. Diocle. ꝛ Max. aa. Nono. ꝛ Anthonio
c Cum pignoris ª titulo mancipia obligaſſe vos ꝑ mutua quā accepiſtis pecunia proponatur. horum mancipiorum operis quas creditor accepit vel quas percipere

a Om pignoris cōputant̄ ꝛ. s. de pig. l. ſi dn̄m. ꝛ. ff. q̄bꝫ ca. pi. ta. ↄ. l. cū debitor. ꝛ. j. ti. iiij. l. i.
b ¶ In ſortem. ſ. cōputatis
c ¶ Deponentibus vt. s. de pigno. credi. ꝛ qui po. i. pi. l. i. ꝛ. j. de pig. l. ſi. ꝛ. j. de diſtrac. pi. ſi prius q̄.
d ¶ De remiſ. pig.
s It te ex ↄſenſu. ſ. tacito fauore libertatis ꝛ fauore fiſci. vt. j. e. ſi hypotecas. ꝛ ſic ñ obſtat. ff. q̄bꝫ mo. pi. de hy. ſol. ſic. s. ñ vt q̄ eſt ↄ. l. nō ē hic q₂ alias ñ poſſʒ manumittere. ſecus in venditione. ſi aūt expſſe conſenſiſſet ↄſtat q₂ teneret libertas vt. s. d̄ ſer uo pi. da. ma. l. ſi vt ꝓponis.

o ¶ Actō vtilis hipothecaria. directa aūt dat̄ prio creditori. Ac.
p ¶ Preſentat. ſ. preſes.
q ¶ Qui dedit. ſi q̄ primus debitor ſoluit ł ſuo creditori vel ſcd̄o tollitur pignus vt dic. l. ꝛ. ff. de pig. grege. §. cū pignori.
r ¶ Poſſeſſionem id eſt plenam ꝓprietatem.
s ¶ Vinculum. in proprietate
t ¶ Non ↄſiſtit. ſed nunquid obligando poſſeſſiōē ł vel vendēdo videt̄ ius qd̄ in ea habebat obligaſſe ł vendidiſſe. qd̄ vide. ar. ff. d̄ ↄtrahen. emp. q̄ tabernas. econtra videt̄ extinctus vſuſfru. cū ab eo diſceſſit cui erat primo obligatus vt inſti. de vſufruc. §. [illegible]. nam extraneo ꝛc. poteſt tñ dici creditorem ł emptorem habere exceptionem vt eis liceat vti frui

v ¶ Reſcindi. vt ꝛ. s. ſi antiquior cre. l. obligata
R Si creditor dedit quod potuit. vt. s. l. pxi. ꝛ ſa. d̄ pi. act. l. retenti.
y ¶ De partu pignoris

f ¶ Creditricis alias eſt debitoris. ꝛ tūc fac. s. de ſuo pi. da. ma. l. ſi creditoribus. ꝛ alias creditricis. ꝛ tunc eſt plana
S Si ꝓbaueris ſcientem ſic. ff. de dona. inter vir. ꝛ vx. l. ſeruus cōmunis in ſi. ꝛ. ff. de acqui. poſ. l. dam. ꝛ. ff. de excep. do. l. ap. cel. §. queſitum
h ¶ Exceptione facti ſiue intentionis. nam actio ipſo iure ſublata eſt vt. ff. de pa. ſi tibi. § de pignore ꝛ hic in ſi. vel diſtinguit̄. an ex ſciente ꝛ nō ↄtradicente vendat̄ pignus an hypotheca in prio caſu tollit̄ ꝑ excep. in ſecundo ipſo iure. ꝛ dicas hic vt diximus. s. d̄ pi. l. maior.
i ¶ Et diſſoluit̄. vt ꝛ. ff. de pig. act. l. ij. ꝛ. s. q̄ res pi. ob. poſ. l. ij.
s Si ignorāte. ñ leſit vt ꝛ. ff. qui pot. in pi. ha. l. ſi pignus. ꝛ l. ſi in prin. ꝛ. s. qui pot. in pi. ha. l. ſi fundum. quod videt̄ verꝫ in queſitū antea. non que poſt obligatōēʒ fiſci queſiuit vt. ff. de iure fiſci. l. ſi is qui. ſed ſi prior creditor patitur pignus alij obligari an prorſus ſuum ius perimatur. an vero ſit loco ſecundi

a Sꝫ dic hic tolli arg. ff. q̄ p̄ in pig. ha. l. claudi⁹. ſꝫ tu dic non tolli. vt. ff. q̄ po. in pig. ha. l. creditoꝛ. §. ſi tecū. Ac.
Dm te. nō pt. pt. ō. e. l. q̄.
b Ebitū. inutilit. forte dolo ſeu metu q̄ cāu nō ꝫ remiſſio de iure cōi. ſec⁹ ſi iure ſpāli nō teneret. vt infvi ꝫ ꝛ vt. vt in ʒ rio. ff. q̄. mo. pi. vel hy. ſo. l. i. §. i. vel dic agri⁹ hic neutꝫ p ſe ſic remitti poterāt. ſ. ꝑ volū. ibi āt pign⁹ ꝑ ſe poterat remitti inť ꝯiuges. vt. ō. ad vel. l. etiā. vel aliť vt ibi.
n Pdicare. vt. ff. q̄ me. cā. l. illud. ꝛ dic cas hic. vt. ō. de pig. l. maioꝛ.
Jeo diſtrahebať a q̄dā de creditoꝛib⁹ poſterioꝛib⁹. vſic erat pign⁹ cōuentōnale vľ a iudice coꝛ inſtantia.
p Pogrāmate. i. ſcriptura pblice, poſita vel ꝑ puīcias directa cū eſſent abſētes.
q Amiſiſſe. videť ꝑ cogi agere. ꝛ ſic ʒ. vt. néo inui. ac. vel accu. l. i. ſꝫ dic nō cogi. ſꝫ ſi nō agat amittit ſuū ius ꝛ pioꝛ poſtea denegať ei ius. ſic ꝛ. e. de inge. ma. l. diffamari. ꝛ. ff. q̄. ex ca. ma. ſꝫ ꝛ ſi ꝑ ptoꝛē. §. ait ptoꝛ. ꝛ. j. q̄ ac. nō poſ. ſi ea. ꝛ. ff. de b. au. iu. poſ. l. ſi fu⁹.
c Reditricem. manifeſtū ē. vt. ff. de pact. labeo. ꝛ. j. de ſol. pecūie ꝛ. ff. de do. cau. Moꝛ. l. moꝛ. §. ticia. ꝛ fa. ſ. de vo. l. i. nō ſic eʒ. vt red dit pigne videať remitti debitū. vt no. d. l. labeo.
h Ypotecas cre ditoꝛes. q̄ erāt poꝛes fiſco.
r Silētio. ꝗ ſilētiū induč ꝯſenſum fauo re fiſci. vt in libertate. vt. o. e. l. i. alꝰ ʒ vt. ff. q̄. mo. pi. vel hy. ſo. ſic §. nō videť.
v Fides. i. exq̄ ꝯtract⁹ nō dꝫ retractari vt. ō. de q̄dri. p̄. l. bn̄ a zenone. ꝛ arg. hōs. ff. ſoldi. ſabinus ꝛ ff. ad mu. l. q̄. ꝛ. ff. de mo. in ſe. l. ſi prius.
c Dm ex cauſa mādati. vľ q̄ꝛ ibi mādauit tn̄ vt ſolueres. vel ſi dediſſiſti ꝑ eo.
y In vſuris. vt. ff. mā. ſi ꝑo. §. ſi michi mādaueris.
ꝫ Hac mēte. idē ſi q̄cūq; mēte. ſi tn̄ hēret poſſet retiere. vt. ff. q̄ mo. pi. vel hy. ſol. l. q̄.

potuit in vſuras computatis ꝛ poſt in ſortem[b] extenuato debito reſiduū offerentibus. vel ſi non accipiat cōſignatum deponentibus[c] mancipia vobis preſes prouincie reſtitui iubebit.

De remiſſione[d] pignoris. xv

Impa. Seue. ꝛ Anto. aa. pcu.
Ite[e] manumiſſum ꝛ in libertate moratū ſciēte ea cui pignoris nomine obligat⁹ diceris preſi di probaueris ex conſenſu creditricis remiſſam pignoris obligationem apparebit. ꝛ per hoc iure te manumiſſum: nec ab herede creditricis[f] in ſeruitutē peti poſſe certuꝫ eſt.

Impa. anto. a. materno.
g Ipbaueris[g] te fundū mercatum poſſeſſionemq; eius tibi traditam ſciente ꝛ conſentiente ea que ſibi eum a venditore dicit obligatum exceptione[h] eam remouebis. naꝫ obligatio pignoris conſenſu ꝛ contrahitur ꝛ diſſoluitur[i].

Impa. anto. a. Tauro.
Igrante[k] te vel inuito debitor tuus qui vniūſa bōa ſua ob pecuniā debitā tibi obligauerit. ꝛ ſi cū republica poſtea ꝯtrait ius tuū nō leſit.

Impa. goꝛ. a. Acquili.
c Um te[l] a debitore mercatuꝫ ꝓponas eā rem q̄ alij pignorata erat ſi ſciēte eo ac pign⁹ ſuū remittēte eā mercatus es. cum eius ꝯſenſu nexus pignoris euanuerit: ſi nō noua voluntas interceſſit q̄ denuo obligationem pignoris cōſtitueret. eā res velut obſtrictā non pōt vendicari.

Idem. a. Aſclepiadi.
Ebitū cui⁹[m] meminiſti qḋ ꝑ pacti ꝯuentionem inutiliť factā remiſiſti: etiā nūc petere nō vetaris ꝛ vſitato more pignora vendicare[n].

Impa. dyo. ꝛ maxi. aa. argio.
o Jeo tempore quo predium diſtrahebať[o] ꝓgrāmate[p] admoniti creditores cum pn̄tes eſſent ius ſuum executi nō ſunt: poſſunt videri pignoris obligatōeꝫ amiſiſſe[q].

Idem. a. Paulino.

a Nō pt. nō regulā. vt. ff. de ſo. q̄ reo. §. areā. ꝛ de ꝑ. ob. inť ſtip. §. ſacrā. q̄ fallit. ō. de nō nu. pe. auč. ʒ q̄ ꝯpiā. ꝛ. ō. ſi aduer. trāſact. l. i. ꝛ q̄. ꝛ. ff. ſi ex nox. cā aga. l. q̄. in fi.
R Es pignis obligatōeꝫ. vt. ō. de pig. debitoꝛē. ꝛ. j. n. q̄. ſi debitoꝛ. ꝛ. o. de do. inť vi. ꝛ vx. ſi q̄dē. ꝛ. o. de pca. l. i. ꝛ. ff. de ali. iu. mu. cā. fa. l. i.

c Reditrice[r] patrui tui ſub obligatōne fundi qui ꝑ chyrographū nexus pigri fuerat iubentem eādem cautōeꝫ reddi pignoris etiam ius remiſiſſe videri manifeſtum eſt.

Idem. a. Appolonio.
s Jbypothecas[s] fiſco diſtrahente creditores ſilentio[t] tradiderunt negocium palam eſt etiam actionem ſuam amiſiſſe eos quam in rem habebant. nam fiſcalis haſte fides[v] facile conuelli non debet.

Idem. a. Hermiano.
Um ex cauſa mandati[x] ꝓ ſocero tuo te fenebrem pecuniam exſoluiſſe ꝓponas: curabit preſes prouincie in reſtituēda pecunia quam ꝓ eo exſoluiſti. necnon etiam vſuris[y] eius indemnitati tue proſpicere. nam recepta a creditore mancipia que pignori fuerant data hac mente[z] ſocero tuo tradidiſti: vt pignoris vinculum diſſoluatur obligatio ſemel extincta inſtaurari nō poteſt.

Idem. a. Quintile.
r Es pignoris[b] hypothecene iure creditoribus obnoxias citra ꝯſenſum eoꝝ debitores alienātes ꝓcedentē nō diſſoluit obligationem.

Impa. Juſti. a. Jo. pp.
Ulta[c] prudentia vtimur etiam de pignoribus vel hypothecis reꝝ q̄ quibuſdam creditoribus ſuppoſite poſtea a debitoribus venduntur vel alio mō trāſferuntur creditore ſuum ꝯſenſum cōtractui prebente ꝛ quodam legitimo modo poſtea res ad priorem dominum reuertuntur. in hoc. n. caſu diuerſe ſentētie legum prudentibus habite ſunt quibuſdam dicentibus ius pignoris creditori renouari ꝓpť verbum futurarum rerum qḋ in gn̄alibus hypothecis poni ſolituꝫ ē. alijs penitus extingui. Nobis aūt viſum eſt eum qui ſemel ꝯſenſit alienatiōi hypothece ꝛ hic mō ſuum ius reſpuit indignum[d] eſſe eandem rem vt poteſt ab initio ei ſuppoſitam vendicare vel tenentem inquietare.

Etiam[e] ob chirographariā pecuniam pignus teneri poſſe. xvi

Ulta. fu tap retm... obligauit oīa bōa pn̄tia ꝛ futura. ꝛ e. q̄ res pi. ob. poſ. l. ſi.
d Indignuꝫ eſſe. i. imo vť dignū vt i obligatōeꝫ reincidat. vt ff. q̄. mo. pi. vel hy. ſo. l. ſic. §. ſupuacuū. q̄ ē ʒ ſol. ꝗ de ſtricto iure ibi de eq̄tate. vel nō ē ʒ. q̄ꝛ tā hic q̄ ibi dič debitori dari excep. ſꝫ ibi dič plus. ſ. dari creditori replicatōeꝫ. qḋ hic nō negat. vel ibi dubitabať de ꝯſenſu creditoris. hic certū erat debitorē vendidiſſe ꝛ poſtea emiſſe. ibi ꝑo nō imo ꝓſumebatur nō vendidiſſe. q̄ꝛ poſſidebat. vt in pn̄. illius. §. ꝛ. §. ſi volūtate. ꝛ ē etiā ad hāc ſolonē. ſ. ti. q̄. ꝛ q̄ ſub imagine. vel refert an ex eadē vel ſili cā redeāt res ad debitorē. puta q̄ꝛ redimit vel ē ei res debita. vľ ex pacto adiectōis in diē vľ leg ꝯmiſſorie. vt tūc videať obligata vt ibi. ꝛ in e. ti. volūtate. in pn̄. ꝛ §. ſi. an aūt ex alia cā. vt legato donatōe vel re. ꝛ tūc nō vt hic.

e Etiā. ob chiro. pecuniā pig. teneri poſſe chirogꝓhariā. i. q̄ ſiň pigne debeť ꝑ chirographū. vt. o. q̄ pot. in pig. ha. l. cū tibi. ſꝫ q̄d ſi debeť ſine chirographo dn̄. idem. cum n. hec lex in. §. penul. loquatur gn̄aliť tota genal

Pratur erit intelligēda. ſic ꝛ ſi pncipiū. vt ar. ff. de iu. ꝛ fa. ig. l. Pignus infcidit. i. extinguit. ꝛ dic caſum ꝙ ... i. §. ꝛ lʒ. ticius mihi dʒ. c. ſub pigre. ſeius. l. ſine pigre. cū ſeius emeret pign⁹ a ticio p. c. aio nouādi ꝛ liberādi ticiū illa. c. pmiſit mihi ſi nō ē actū vt pign⁹ remaneat tollit̄ aľs remaneat ꝛ hēo retētōez ꝯ ſeiū etiā ʒ p. l. q ipe mihi ſine pignore debebat

b ¶ Si nouatōe. voluntaria. ſec⁹ in neceſſaria. vt. ff. ꝺ noua. l. nouatiōe. ꝛ. l. aliū. ꝛ. ff. de pig. act. ſolutū. i. rñ. ꝛ §. i. ꝛ. j. de fideiuſ. l. nouatione.

c ¶ Trāſtuliſti. ſtipulādo ab alio. ſ. ſeio aīo nouādi olim p̄ſump ta nouatiōe in ſuētu noue pſone. hodie hoc exp̄ſſo. vt inſti. q̄. mo. tol. obli. §. preterea. Itē vt ꝙ lʒ extinguat̄ pncipale adhuc agi poſſit. vt. ff. de pac. ſi vn⁹. §. ſi cū reo. ſʒ ibi nō fuit p̄ſus extincta obligatio. ꝟ ſic. Itē oppono ex. l. ā. ti. i. l. debitū ꝛ. ff. ꝙ me. cā. l. illō. ſʒ ibi nō ſunt ſublate ipſo iure oblatōes. vt h fuit. Itē ibi p in integ. re. datā iur̄ actōis vł excep. reponūt̄ ſingľa in priſtinū ſtatū.

d ¶ Eūqꝫ. ſ. ſeiū ē p̄ itorē ꝛ nouū exp̄miſſorē q ipe. l. dʒ.

e ¶ Teneat̄ ſpē. c. q̄ prior debebat debitor q̄ ipe ſeius aīo nouādi pmiſit.

f ¶ Perſonali actōe ꝯdi. certi ex ſti. vt. ff. ſi cer. pe. ſi q̄s certū.

g ¶ Feceris ꝯdē. i. ſi eū feceris. ſic. ff. de hig. q. not. infa. l. furti. §. mandati.

h ¶ Perſecutōez. cū nō ſit ſoluta pecunia ꝯdēnatōnis q̄ erat. c. hʒ. n. ſuas ꝯditōes hipothecaria q̄b⁹ ceſſantib⁹ tʒ. vt ꝛ. ff. de pig. grege. §. etiā. ꝛ. §. ſe. ꝛ. s. de pig. l. Quis. ſʒ q̄d ſi ipa eſt ſoluta pecunia vel offerat̄ an poſſit agē adhuc hypo. creditor ꝯ poſſidētē vt ſic habeat retentōez p q̄nq̄ginta. Rñ. nō puto. nā nulla lex dic ꝙ pign⁹ teneat̄. i. ſit obligatū p tali pecunia. ſʒ ꝙ retineat̄. ꝛ ſic etiā intelľr rubrica teneri i. retineri. ꝛ p hoc. ff. de ꝓ. ſig. l. nō pt videri. vnū vł facere p creditore. q2 ſic habebis retētōez. ſʒ h nō remouet. q2 ꝛ nālis debiti nobis ſoluti habemus retentōez. nec tñ nō ſoluti habem⁹ petitionem. ꝛc.

i ¶ A debitore. nouo. ſ. ſeio q̄ erāt q̄nq̄ginta

i ¶ M. ſ. poſſeſſionē.

k ¶ Nō cogeris. immo vt ꝙ ſic. vt. s. de vſu. p retētōez. ꝛ. ff. ꝺ pi. ac. ſolutū. §. ſi in ſortē. q̄ ſunt ꝯ. ſʒ illud eſt odio vſurar. vt p eis nō ſit locus retētōi. ſic ꝛ aliud ſpāle eſt ear odio vt citra vinculū ſtipulatōis nō debeant̄. vt in. e. n. de vſur. l. Quis. vel ibi nāliter nō debebant̄ vſure hic vtroqꝫ iure eſt debitū p q̄ ꝯpetit retentio. vel in illa ſolutū in ſortē vſitarat fuit obligatū pignus hoc exp̄ſſe acto. ꝛ p vſu. nō teneat̄.

l ¶ Mutui. ſʒ q̄d ſi ex alia cā q̄ꝫ mutui debeant̄ h q̄nq̄ginta. Rñ. idē. ꝛ gr̄a exēpli de mutuo dic. vt h ſubijc̄. Itē q̄d ſi alia res ē q̄ debet̄ vel ex mutuo vel alias. Rñ. idē cū oēs res appellōne pecūie ꝯtineant̄. vt. ff. de ꝓ. ſig. l. pecūie. ꝛ. l. pecunie. ꝟbū. ꝛ. l. iiij.

m ¶ Simplr. i. ſine pignore. ꝛ ſic nō ꝙ lex gn̄alior eſt q̄ꝫ rubrica.

¶ Impa. Gor. a. Feſto.

Pign⁹ inſcidit[a] ſi nouatiōe[b] ꝯfacta in aliū ius obligatōnis trāſtuliſti[c] nec vt ea res pignoris noie teneret̄ cautū ē. Qō ſi pactū int̄ te eūqꝫ[d] qui poſtea dñs fundi ꝯſtitutus nouā obligatōez ſuſcepat inteſſit vt idē fundus tibi pignoris noie teneat̄[e] quis pſonali[f] actōe exptus feceris[g] ꝯdēnatōnez pignus tñ habes pſecutōez.[h] At ſi in poſſeſſiōe fueris ꝯſtitutus niſi q̄qꝫ ea pecunia tibi a debitore[i] red dat̄ vel offerat̄ q ſine pigre debet̄ eā reſtituere ꝓpt̄ exceptōez doli mali nō cogeris[k] iure. n. ꝯtēdis debitores eā ſolā pecuniā cuius noie pigra obligauerūt offerentes audiri nō optere: niſi p illa etiā ſatiſfecerint quā mutuā[l] ſimpľr[m] acceperūt. qō in ſcōo[n] creditore locum nō hʒ. nec. n. neceſſitas ei imponitur chyrographariū etiā debitum priori creditori offerre.

De diſtractione[o] pignorum xviij

¶ Impa. alex. a. pacato.

f Vndū pignori obligatū ſi creditor ex fructib⁹ debitum ꝯſecutus ē cū ipo iure[p] pignus ab obligatōe liberatū ſit diſtrahere minime[q] poteſt.

¶ Idē. a. Maxime.

Creditor[r] qui hypothece ſeu pignori rē ſibi nexā vendiderit rē litigioſā nō vł vēdere

vt ſup eo mō dict.

n ¶ Qō in ſcōo creditore. ꝯueniēte pmū creditorē vel ꝯuēto a p q̄ñ vult ſibi ꝯfirmari pignus. nec q̄ debitū chirographariū a ſe vł a debitore ꝯpellet̄ ſoluē. ſʒ q̄d in ēptore pignis q̄ ſine volūtate creditoris emit. Rñ. idē eadē eq̄tate. ar. s. de his q̄ in po. cre. l. ſi. ꝛ. ff. ꝺ rei ven. l. ēptor. in pñ. Itē q̄d ſi exne⁹ ſit rei dñs nō debitor. q2 cōſenſit obligationi. vt idē vt hic. ꝛ. ff. de ꝯdi. inde. l. ſi nō ſor. §. ſi cētū. qō nō puto ſʒ. ꝓ. ff. loc. ꝛ ꝯdu. l. itē q̄rit̄ §. q̄ implero. Itē q̄d ꝺ q̄libet exneo poſſidēte Rñ. tā ipe q̄ꝫ aliq̄ ſi poſſideāt offerētes debitū p q̄ ē obligatū abſoluent̄. vt. ff. q. mo. pi. vel hyp. ſol. l. paulus. §. q̄ pignis. Itē ſi ē p̄torū pign⁹ an ꝯpetat retētio. vel ſi ē iudiciale vł idē cū ſimilia ſint q̄ ad hyp. vt. s. ꝺ p. ... l. ſi. Itē an p vſura cētelima. ſʒ in hac dico vt in alia vſura dixi. ꝛ fa. ff. q. ca. pig. ta. ꝯ. l. ſi. Itē an poſſit vendi p tali pecūia pignus. Rñ. nō. cū tātū hēat retentōez creditor. Itē an etiā in hypo. nō ſolū in pignore Rñ. ſic puto.

ꝙ pcario[s] debitor poſſidet.

¶ Idē. a. Luciano.

b Ypothecas vł pignrib⁹ a creditore venūdatis in id qō deeſt adūſus reū vel fideiuſſorē actio ꝯpetit[t].

¶ Idē. a. Creſcenti.

Creditor hypothecas ſiue pignus cū p̄ſcribit[x] q̄tū debitori facere ꝛ ſibi bōa fide[z] rē gerere. ꝛ q̄ñ lʒ teſtato dicere dʒ. Si q̄d itaqꝫ p fraudē in pigre ville vendite ꝯmiſſū pbare potes vt inferat̄ actio q̄ eo noie competit: adi ... cuius de ea re notio ē.

¶ Idē. a. Soſiano.

s Si reſiduū debiti patus es ſoluere p̄ſes pūicie dabit tibi arbitrū apō quē natū ſit qō ſupeſt ex debito examiabit̄. ꝛ ſiue aduerſa ps ad iudicē venire ceſſauerit ſiue oblato ſupfluo ad venditionē pſiluerit improba alienatio ꝓprietatis tue ius nō auferet.

¶ Impa. Roga.

Quādiu nō ē integra pecunia creditori nūerata etiā ſi p ptē maiorē eā ꝯſecut⁹ ſit diſtrahēdi rē obligatā nō amittit facultatem.

¶ Idem. a. Caro.

s Jeceſſante ſolōe creditor nō reluctāte lege ꝯctus ea q̄ ſibi pigri nexa erant diſtrapit reuocari vēditōez iniquū ē. qō ſi q̄d in ea re fraudulent̄ fecerit nō a te ēptore ſʒ creditor ꝯueniēdus ſit.

¶ Idem. a. Mari.

Si priuſq̄ꝫ diſtrahere[t] pignorata poſſeſſio pecuniam cre-

o ¶ De diſtractōe pignoꝝ.

Vndū. ipo iure. oppoſita tñ ꝯpenſatōne ab hoīe. vel ſpāle vt fiat ipo iure ſic vſurar̄ q̄ad ꝯcurrunt q̄ttates. vt. s. de ꝯpen. l. ſi ꝯſtat.

q ¶ Minime. vt. s. de pig. l. ſi dñiū. ꝛ. s. de pi. ac. l. i. ꝛ. ij. ꝛ de ꝑtu. pi. l. ij. niſi pactū inteſſerit de lucrādis fructib⁹ p vſuris. vt. s. de vſu. l. ſi ea lege. ꝛ. l. ex p̄dio.

Creditor. rē apud debitorē ꝯſtitutā.

c s ¶ Nō vł vendē. vt ꝛ ar. j. e. l. ſi in h. ꝛ. j. de le. i. ꝛ fac ad. l. iſta. j. ti. i. l. i. ꝛ. ij.

t ¶ Quia p̄cario. i. lʒ debitor rē. ꝛ ſic rē ſuā rōne poſ. hʒ p̄cario debitor. vt. ff. de p̄ca. l. cerre. §. ſi.

Hypothecis. ꝯpetit. vt ꝛ. s. ſi cer. pe. l. ſi mutua. in ſi. ꝛ de act. ꝛ ob. l. aduerſus. ſic ꝛ. ff. e. q̄ſitū. ꝛ. l. ꝛ ſi his. ꝛ. j. e. q̄ ſpālit̄. ꝛ. ff. ſi cer. pe. l. creditor. ꝛ de pig. ac. l. ſi neceſſarias. in prin.

Creditor. pſcribit. i. venaleꝫ ꝓponit publice.

ſ y ¶ Debitori. ſic ꝛ. s. de pig. l. debitores.

z ¶ Bōa fide. q̄ ē adhibēda tā in ſubhaſtādo q̄ꝫ in ꝯgruo loco ꝛ tpe denūciādo. ꝛ pl⁹ offerēti dādo. vt. j. de iur. do. in. l. ſi.

a ¶ Teſtato. i. corā teſtib⁹ q̄ñ hʒ. vt dic̄. ꝛ nō ꝙ vbi eſt actū vt poſſit vendere ſine denūciatōe vender. ſi āt nihil ē actū tūc ſel' denūciādū eſt. ſi ꝯo vt nō venderet̄. tūc denūciabit ter. vt. j. ꝺ iur. do. impe.

l.ſi.ꝛ.ff.de pig.act.l.iij.ꝛ.ſ.de ꝯ.it cõſti.l.magnã.
b Per fraudẽ.vł culpã latã ſcḋm.ḃ.vł etiã leuẽ de q̃ tenet.vt ff.de pig.ac.ſi ſeruos.accur.
c Vtile.i.dom⁹.
d Potes.tu debitor.
e Actio.ſ.pignoraticia directa vt ꝛ.ſ.ſi vendito pi.a.l.i.

SI reſiduũ p̃tẽ.ſ.ſoluta.
g Arbitriũ.ſ.calculatorẽ.
h Siue oblato.ſi aũt pecuniã nõ obtulit.ſꝫ p̃ferebat ſe pa̲tũ ſoluere pecuniaz videt̃ ĩ eo poſſe alienari nõ ſꝫ reſcindat̃ poſtea pecunia ſoluta.vt.ff.ð reſci.vẽ.l.pe.
i Nõ auferꝫ.quũ em ſit paratus ſoluere reſiduũ dñ ꝯſter cõtra illũ ſit non es improbus.vt ꝛ.ff.de re.iur.nõ vi᷑ improb⁹.et ff.de vſu.l.ſi q̃s ſoluẽdo.

ditori obtuliſti.eoqꝫ nõ accipiẽte cõteſtatõe facta eã depoſuiſti ꝛ eadem hodie cã ꝑmanet pignoris diſtractõ nõ valet.qḋ ſi preuſqꝫ offerres legẽ venditõnis exercuit qḋ iure ſubſiſtit reuocari nõ debꝫ.

Impa.Dio.ꝛ Max.aa.Sillo.

QUe ſpãlr vob obligata ſunt debitoribꝫ detractãtibꝫ ſolutõez bona fide debetis ꝛ ſolẽniter vendere.ita enĩ apparebit an ex p̃cio pignoris debito ſatiſfieri poteſt qḋ ſi q̃d deerit nõ ꝓhibemi etiã cetera bona iure ꝯuentõis ꝯſequi.

Idẽ.aa.Rufo.

ET q̃ ſub imagine alteri⁹ pſone quã ſuppoſuerat[k] iugiter tenet.cũ ſibi negociũ gerat alienaſſe nõ vi᷑.iure.n.pignris obligatũ p̃diũ.neqꝫ ſi ꝑ ſubiectã pſonaz creditor ꝯparauerit[l].neqꝫ ſi ſibi addixerit debitori affert p̃iudiciũ.ſꝫ in eadẽ cã ꝑmanet ĩ q̃ fuit añ hmõi colluſiõez.Sane ſi debitore diſtrahente ꝯpauerit ꝯſenſu emptõez pfectaz ſi neqꝫ dol⁹ adũſarij.neqꝫ met⁹ cauſa geſta arguet̃[a] reuocari exẽplo graue[b] eſt.Si igit̃ poteris euidẽtibꝫ ꝓbatõibꝫ mõſtrare creditorẽ ꝑ ſuppoſitã imaginariã emptor̃ pſonã ſemꝑ poſſeſſiõez tenuiſſe.nec vẽdita bona fide p̃dia poſtea ſincerit̃ ꝯpaſſe.potes oblata pecũia cũ vſuris creditorẽ ad reſtitutõez ꝯpellere.

Idem.aa.Ruf.

MUlier[l] ſꝫ res ſpãliter pignori dederit ꝓ alio creditor

q Vãdiu.non amittit facultatẽ.vt.ſ.ti.i.l.ĩ.ſi.ꝛ.ff.fami.hẽ.§.idẽ obſeruat̃ et.ff.de pi.ac.ſolutuz.§.ſi creditori ſicet tutor totũ ꝑdit legatũ.ſꝫ a ꝑte tutele ſe excuſet.vt.ff.ð le.i.ꝛ ſi ꝑtis.ſꝫ quid ſi plura erãt ſibi obligata et ꝓpter modicã pecuniaz diſtraxit rẽ mariaz cuz viliorẽ diſtrahendo poterat debitũ cõſequi.nõ videt̃ bõa fide verſari.ar.ff.de reb⁹ e.l.magꝫ.§.itẽ p̃tor.ꝛ ð aqua plu.ar.l.i.§ deniqꝫ ſic.ſꝫ ar.ꝯ.ff.e.creditoris.ff.ð pig.l.qui pignori.

SI ceſſãte.leges ꝯct⁹.quia ꝯuenerat de diſtrahẽdo.vt.ff.de pig.ac.ſi ꝯuenit.in prin.ꝛ.s.ð pi.act.pignoris in ſi.accur.
m Iniquũ eſt.ſ.auferẽdo emptori vt.s.de reſ.ven.l.dolus.
n Emptor niſi ꝛ ipſe ꝑticipauerit fraudẽ.ꝛ vẽditor nõ ſit ſoluẽdo vt.ſ.ſi vendi.pi.a.l.i.ꝛ.iij.
o Creditor.ar.s.de pcuratori.l.pcurator.
e I priuſqꝫ.depoſuiſti.ḃ exigit̃ ad ḃ vt liberet̃ ab obligatõe ſꝫ ſola oblatõ vi᷑ ſufficere ad inhibẽdã vẽditõez pignoris.vt.s.e.ſi reſiduũ ꝛ.ff.qui.mo.pi.vł hipo.ſol.l.itẽ liberatur.§.q̃ par⁹.ſꝫ ar.ꝯ.ſ.ti.i.l.i.ꝛ.ij.vñ p̃t dici illḋ eẽ verũ q ſola oblatio ſufficiat qñ in iudicio ſit oblatio.nã tũc ſola ſufficit ſola oblatio ad dãdã pi.ac.vt.ff.de pig.act.ſi rẽ.§.ſi.ꝛ ſic vẽdi nõ p̃ot vt hic ꝛ.s.qui po.in pig.l.i.ꝛ.ſ.de luitõe pi.l.ſi.ꝛ.s.de vſur.acceptã.
q Nõ dꝫ.vt ꝛ.ſ.e.l.ꝛ q̃ ſub imagine.ꝛ.s.de admi.tu.l.ſancim⁹.

QUe ſpãliter.bona fide ſic.s.e.l.creditor hipo.
Cetera et hunc caſum habes etiã.s.de pi.l.ij.et.ſa.s.e.ſi.hipo.
ET qui ſub imagine.quã.ſ.pſonã.
k Suppoſuerat.loco ſui poſuerat.
l Nõ vi᷑.vt.ff.de ꝯhen.emp.l.nuda.ſic.ff.qui.mo.pi.vł hy.ſol.l.ſicut.§.ſuꝑuacuũ eſt.ꝛ.s.de pig.act.l.ſi nulla.ac.
ꝫ Comparauerit.creditor.
a Arguet̃ vt ꝛ.s.de trãſac.interpoſitas.ꝛ.s.de reſ.vẽ.l.i.ſi volũtate.et q me.cã.l.ſi ꝑ impſſionẽ ſi.l.ſi ꝑ vim.

b Graue eſt.vt ꝛ ar.s.e.l.ſi prius.in ſi.ac.
c Si igit̃.qḋ dixit in genere.nũc dicit in ſpẽ.
d Mõſtrare qui.n.dolũ dicit ꝓbet vt hic ꝛ.s.de dolo dolũ.ſed quare hic in creditore nõ ſic p̃ſumit̃ dol⁹ vt in debitore p̃ſumit̃.vt.s.ti.i.l.ſi.rñ.illḋ ſpãle.ꝛ ſic ñ trahit̃ ob ꝯſeq̃ntiã.vt.ff.de le.ꝛ ſe.cõ.l.q ꝯ rõem.

eas diſtrahẽdi ñ hꝫ facłtatẽ niſi diſſilatõe marito obligãte velut ꝓprietas creditor̃ ĩgratiã circũſcripſerit[f]

Idem.aa.Poctico.

DEbitor rẽ tibi iur̃ pigr̃ obligatã te ñ ꝯſentiẽte diſtraxit.dñiũ cũ ſua cã tranſtulit ad emptorem.

Idẽ.aa.Theo.

QUi p̃diũ obligatũ a creditore ꝯparauit.ſi in vacuã poſſeſſionẽ inducit⁹ nõ ẽ.nllaz in rẽ actõez hꝫ.[b]

Idem.aa.Modeſt.

SI ip ḃ qḋ iur̃ tibi debet̃.ſatiſfactũ non fuerit.debitoribus res obligatas tenentibus adit⁹ p̃ſes ꝓuĩcie tibi diſtrahẽdi iubebit fieri facultatẽ.

Idem.aa.auiane.

OBligat[k] pigri p̃ncipijs a creditore diſtractꝫ ac traditis ſi poſt debitor q̃ndã hec ſollicitauerit.nõ creditori.ſꝫ emptori ꝯ poſſidẽtẽ in rẽ ꝯpetit actio.

Idem.aa.Siluane.

SI[l] m ex mltis debitor̃ q̃ tradiderat pignora heredibꝫ qḋ ab eo pſonali actõe peti potuit ſoluẽdo res obligatas diſtrahẽdi creditori facultatẽ nõ adimit.

Idem.aa.Agrippo.

REi creditor[n] obligate generali ſiue ſpẽali ꝯuẽtõe ꝑ creditorẽ aliũ cui ñ fuerat nexa venũdantẽ nõ amittit pſecutõez.

Idem.aa.Caio.

MUier facultatẽ.ꝓ ter vell.vt ꝛ.ff.a.vel.l.iij.§.ſi.ꝛ.s.ad velle.ſenatuſ conſul.
f Circũſcripſerit.tũc tenet obligatio.vt et.s.ad vell.ſi ſine ꝛ.s.ſi ali.reſ.pig.da.ſit.l.ij.et facit ad.l.s.de rei ven.ſi mater.ꝛ ff.de euic.l.quidẽ.
a Debitor ad emptorẽ.vt ff.de pig.act.ſi cõuenerit.§.ſi fundũ ꝛ.s.de pi.l.debitores.ꝛ.s.ti.ij.l.res.ꝛ.s.de vo.inter vi.ꝛ.vt.l.ſi quidẽ ꝛ.ſ.de euic.l.ſi p̃diũ.ꝛ.ff.de ꝯ.ẽp.l.alienatio.

QUi p̃diũ.nllaz in rẽ neqꝫ directã neqꝫ vtilẽ.vt ꝛ.s.ð rei vẽ.ſuũ.ꝛ de pa.l.traditionibꝫ.ꝛ ar.ff.e.l.pe.ꝛ no.q hec lex ẽ ꝯ opinionẽ nr̃aꝫ q̃ dicim⁹ ſm io.dñiuꝫ ſine poſſeſſiõe q̃ri.vt.ff.ð ſũdo do.l.ſi fundũ.ſed dic q ñ cauſatiue ponit̃ q ḃ ſit neceſſe ſꝫ ð mõſtratiue.ꝓponebat̃.n.eẽ vacuã apḋ creditorẽ.ſic ꝛ exponim⁹.s.de ꝓba.cũ.reſ.ꝛ.ff.de don.l.ad eũ.§.pe.vł dic q qñ eſt apḋ tradẽtẽ vacua ſic tradere dꝫ.alioquin ſufficit induci ĩ poſ.vt.dicta.l.cũ res vbi plene ð ḃ dixi.Itẽ eſt ar.ꝯ.nos ff.de ꝯhen.emp.l.ſi ſiſtulas.§.i.ſꝫ dic vt dixi qḋ vacua erat apḋ tradentẽ vł ibi nõ ð requiqꝫ de vacua.
a Iam ḃ facultatẽ.vt ꝛ.s.e.l.iij.ꝛ de admi.tu.l.debitoribꝫ.et pig.act.qui pig.in ſi.ac.

OBligatis.hec mancipia.accur.
l Sollicitauerit.ꝛ poſſeſſiõez rehabuit vł ad aliũ fecerit peruenire.

SI Vnus ex mltis.nõ adimit.vt ꝛ.ff.de pig.act.ſi neceſſarias.v.vn⁹ ꝛ.l.ſolutũ.§.ſi creditori.ꝛ.ſ.ſi vn⁹ ex pluribꝫ.l.i.ꝫ.q̃.ꝛ de luit.pi.l.i.ꝛ.ff.fami.hercif.heredes.§.an ea.ꝛ.ff.de pig.l.qui pignori.

REi creditor.nec etiã debitor.vt.ſ.ti.ij.l.ſuos.verũ hic creditor pri⁹ debitorẽ q̃ꝫ extraneũ poſſeſſorẽ dꝫ ꝯuenire.vt.s.de pig.auten.hoc ſi debitor.ac.
q Alia creditor.nõ p̃ot q̃uis creditor nõ fuerit dñs vt inſti.q̃bꝫ al.l.i.§.i.ꝛ ſa.s.q̃ po.in pi.ha.ſi generalr̃.ꝛ ſi antiquiorc re.l.obligata.ꝛ.ſ.de euic.ſi ob cãm.ac.

Mulier marit⁹ facultatẽ.vt ꝛ.s.ſi cer.pe.q̃uis ꝛ ſi quis alteri vł ſibi.l.q̃ ex aliena.ꝛ de rei ven.ſi ex pecunia.ac.
Secũdũ.nihil ꝯueit.ſ.q res ex reſiduo ẽpta eẽt ſua.ſ.debitoris vł dic q eẽt ei obligata.nã alio cor actõ rei vẽ.vł hyp

pothecaria daretur. quarum vtra〈que〉 eſt in rem
h In rem. i. rei vendi. vel hipothe. ac.
Actō. vt. ff. de pi. ac. q̄uis. §. fi. ⁊ l. ſe. ⁊ s. e. ſi creditor. ⁊ j. de iure do. im. l. fi. §. ſi vero cre.
d Debitorē venditōnem pignoris impedire nō poſſe.

SI ſunt p̄dia. i. obligata. i. nolle vendi a creditore predia aliqua que obligauerat
f Manifeſtū eſt. q̄ nudū fuit p̄ceptū ſm. p. vt. ff. de le. i. filiuſfa. §. diui. qđ n̄ placet. nec iō n̄ valet. q̄a heredibꝫ voluit ꝓuidere. ſed ideo eſt quia creditori p̄iudicāe n̄ p̄t. vt. ff. de le. ij. q̄ ſoli. de. §. fi. ⁊ j. de liti. l. i.
Debitoris. q̄z vſurarū. p q̄bus fuit pignus obligatum. vt. s. de vſur. l. per retētōez in fi.
h Depoſitū. ſic. s. ti. i. l. ſi pr⁹. ⁊ l. ſi reſiduū. ⁊ j. de lui. pig. l. f.
i Nō p̄t. vt ⁊. s. ti. i. q̄adiu. ⁊ l. vnius
k Malefidei. ſic ⁊ j. de liti. l. i. ⁊ ſic no. de nūciatōem ꝯtēni. vt ⁊. s. de reſ. vē. ſi maiō. ſed ꝯ. s. de rei vē. ſi fūdum. ſed dēn̄ ē iuſta cā denūciandi. ibi ſic itē arg. ꝯ. ff. q̄ in frau. cre. ait p̄. §. ſi p̄ticepſ ſed ⁊ ibi fuit iuſta cā ꝓpter creditorē. item ar. ꝯ. ff. de no. op. nū. l. i. ſed ibi p̄toris edictum cōtemnebat̄. vt in. e. ti. l. p̄tor
l Si vēditō pignore agatur
PReſes. p̄. gra ſiſit ex pacto vel ex. l. vt inſti. q̄ ali. h. §. i
n Dolo malo. i. eo q̄ vili p̄cio vēdidit
a Iubebit. ac. pig.
p Mala fide. adhibita in vili p̄cio. vł ēt p̄ grām. vt. j. li. q̄. creditor tn̄ ius diſtrahēdi habebat.
q Iubebit. ſed q̄ actōe. rn̄. q̄dā interdicto fraudatorio ł ac. i factū loco eius ſubrogata. vt. ff. d ſol. pu

Uīa creditore pignori obligatū p̄diū iure emit de ꝓprietate vinci nō poteſt
q
Idem. aa. libie
SI maritus tuus mutuā pecuniā ł tuā dedit eoꝝ que pignoris titulo accepit ſi ei non ſucceſſiſti diſtrahendi nomine tuo nullā habes facultatem.
Idem. a. Sabino
s SEcundum placiti fidē ſi nihil ꝯuenit[a] ſp̄aliter pignoribus a creditore maiore q̄z ei debebat̄ p̄cio diſtractis licet ex eo fundus cōparatus ſit non ſuper hoc in rē[a] ſed in pſonam. id eſt pigneraticia d ſuperfluo competit actio

Debitorē venditōem pignoris ipedire non poſſe xviij.
Impa. Se. ⁊ An. aa. marco
SI ſunt qui obligata p̄dia[e] tibi emere velint non impediuntur ſcriptura teſtamenti: qua complexus eſt d̄bitor nulla a ſe predia venundari. et penam addidit vt fiſci fierent. nec enim potuiſſe cū huiuſmodi lege ius creditoris facere deterius manifeſtum eſt[f]
Imp. Gor. a. nepoti
d DEbitoris denūciatō qui creditori ſuo ne ſibi rem pignori obligatā diſtrahat. vel his qui ab eo volunt comparare denunciat. ita demum efficax eſt ſi vniuerſum tam ſortis q̄z vſurarum[g] offerat debitū creditori eoq̄ nō accipiente idonea fide ꝓbatōnis: ita vt oportet depoſitum[h] oſtendat. nam ſi vel modicum de ſorte ł vſuris in debito pſeuēt diſtractio rei obligate nō p̄t[i] impediri. neq̄ ea rōe emptor tā ⁊ ſi ſciat inſpoſitā a debitore creditori denūciatōez malefidei[k] ſit poſſeſſor
Si vendito pignore agat̄ xix.
Imp. alex. a. agrip.

pilli. vel vtili rei vēdicte h⁹. l. cū dicat fundū reſtituere ł dic ipetrata in inte. re. ad rei ven. ſicut ⁊ al's. s. ex q̄. ca. ma. in ꝯtrib. inſ dici p̄dēm locū hēbat ꝯ eū q̄ in frau. cre. emit. loco c⁹ eſt paulianā hodie. ſed ad id qđ dicit offerēte te pecuniā eſt ꝯ. s. de pſcript. xxx. an. l. i. ⁊ j. de euic. ſi p̄dium. vbi p̄diū dicit n̄ reddi malefidei ēptori. ſo. hic habuit ius vēdēdi creditor ibi n̄. vel ibi vol⁹ dedit cām ꝯtru. hic fuit incidēs. vel veri⁹ ibi nihil d̄ebat illec⁹ vendita p̄dia ſunt. hic āt d̄ebat. ⁊ ſic p̄ciū in ſuā vtilitatē eſt ꝯuerſum. vt. ff. de rei ven. l. emptor. ſic ⁊ al's. s. cōia de le. l. fi. §. fi. in q̄ tn̄ q̄ erat debitū in tm̄ reddet̄ emptori n̄ plus. ſed hoc fallit in cāu vbi ē in eo qđ ē ꝯuerſum in ꝯmodū ſuū n̄ tenet̄ vt eccia ſed tenet̄ econom⁹. vt. s. de ſa. ſa. ec. iubemus. ⁊ aut. q̄ res. aut ergo nl's doli ꝯmiſit ⁊ creditor potuit vendere. ⁊ eſt emptor ſecurus. vt. s. ſi antiq̄ or cre. l. oblata. aut creditō tn̄. ⁊ tūc ipe ſolus tenet̄. aut emptor ⁊ tūc ipe ī ſubſidiū tenet̄. vt hac. l. ⁊. s. de p̄. mil. nō eſt. ⁊. s. ti. iq. l. creditor. aut nō potuit vendere de iure ⁊ tūc tenetur emptor. vt. j. l. p̄xi.
s Seruos. tu. ſ. filius. ac.
a Petere. vt tū doli hēat excep. niſi p̄ciū ſoluat hita cōpenſatōe fructuū et vſurarum. vt. ff. d rei ven. l. emptor

PReſes ꝓuincie aditus ſi ꝓbatum fuit tuū creditorem cui ius diſtrahendi pignora fuit[m] dolo malo[n] fundum vendidiſſe quanti tua intereſt reſtituere tibi iubebit[o]. quod ſi de bonis creditoris condemnati ſolui pecūia n̄ potuerit ⁊ ꝓbatum fuit emptorē mala fide emiſſe offerēte te pecuniā cū vſuris q̄nti fundus venit reſtituere tibi fundū cū fructibꝫ malefidei[p] ēptorem iubebit[q]
Idem. a. emilio.
s SEruos quos nl'o iure a creditore veniſſe dicis pr tu⁹ vł tu[r] ſi hereditas eius ad te ptinet a poſſeſſoribꝫ petere[s] potes. q̄ ſi vſucapti[t] ſunt petat[v] pater tuus p̄ciū eorum a creditore qui non iure eos ſeruos vendidit
Idē. a. Claudiano
SI vxor tua p̄ſidi ꝓuincie ꝓbauerit cum aureos. xx. deberet: ſeruos ſuos amplioris p̄ grāꝫ aureis viginti creditorem vendidiſſe.[x] eumq̄ ſoluendo non fuiſſe: iubebit emptores[y] recepto precio reſtituere ſeruos
Imp. Gor. a. Enodi
c CUm contra bonam fidē venditōem obligate poſſeſſiōis a creditore factam allegas nō obſeruatis que in diſtrahendis pignoribꝫ celebrare conſueuerunt[z] adito preſide ꝓuincie experire actōe competēte non tm̄ aduerſus creditorem[a] verū etiam aduerſus poſſeſſorem[b] ſi fraudem eum p̄ticipaſſe cū creditore potueris docere: vt reuocatis que mala fide geſta conſtiterit ⁊ fructuū ratio ⁊ damni quod irrogatū apparuerit haberi poſſit
Imp. dio. ⁊ max. aa. No.
SI creditore pign⁹ priuſq̄ ſatiſfieret diſtrahēte n̄ p̄ colluſionem[c] emptor cōpauit ſucceſſor eius de ſuperfluo[d] nō emptoris heres

r Uſucapi. cū creditor ⁊ ius diſtrahendi ſe hēre putat. al's furtū faceret. vt. ff. d diſtra. pi. l. i.
v Petat. q̄. p̄ act. ne. ge. hn̄do ratū in ſubſidiū. vt ⁊ al's. s. d rei ven. l. iuſ. ⁊ de reb al. n̄ al. l. i. ⁊ cōm rerum ali. l. i. ⁊. ff. ſi cer. pet. ſi eū. imo forteſ caſu ⁊ an̄ vſuc. cōpletā poterat agi ad p̄cium. nā ⁊ coheres q̄ rē cōem vendidit velut ꝓpriā tenet̄ ſtatī pe. hēre. vt. s. fa. her. l. i familie. ⁊ ſocius q̄ rem cōem vēdidit a principio tenet̄. Idē ergo ⁊ creditore q̄ ius vēdēdi n̄ habuit vt a principio teneat̄. at extraneus d̄mū ī ſubſidiū.

SI vxor. vēdidiſſe. cū ius vēdēdi hēret vt. s. l. i. in prin.
y Emptores. fraudis p̄ticipeſ vt plene hēs. s. e. l. i. ⁊ ſa. ff. de pi. credi. l. impatores
c Cum ꝯ ꝯſueuerit. vt d. j. de iure do. imp̄. l. fi. vt ſic n̄ teneat hec venditō. ſm Jr.
a Creditorem. ac. pigneraticia. ac.
b Poſſeſſorē. et n̄ conuento creditore. licet ſit ſecus quādo renuiſſ vendito. vt. s. e. l. i. vel ſi vis potes hanc ſm illam intelligere. ſed quid ſi hic malefidei poſſeſſ. velit ſupplere iuſtum p̄ciū. videtur audiri. vt ar. ff. man. l. ſi diligenter. ſed dico ꝯ. q̄ꝛ hic nō erat dn̄s q̄ vendebat. itē qui emebat mala fide emebat. ⁊ hoc idem quere. s. e. l. i. ac.
SI creditore ſupfluo. vt. aut. q̄. l. fi. ⁊ l. ſi ceſſante
d De luitōe pignoris
q Dī p̄ parte n̄ poteſt. vt ⁊. s. ti. iq. l. vnus. ⁊ j. ti. i. l. q̄. ⁊. ff. de

pig.act.ſi neceſſarias.§.ſi vnus.nec.n.extra here.dñi ꝛc.vt.ff.ꝺ ꝑ
ob.l.ij.§.i.accur.

E Intelligere.vincula.ꝛ ꝑ hoc hypothecariam
g ¶ Sūmota.poſuīt quidā caſum qñ erāt duo rei debēdi qꝛ qͥlibet obligauit ſuā rē vno eoꝝ defunctoꝝ ꝛ altero ei ſuccedēte
tollit̄ ꝑſonalis actō
et remanet hy.etiā i
ſua re.ſꝫ hoc ñ placꝫ
qꝛ nō tollit̄ ꝑſona
lis vt.ff de fideiuſſ.l.
generalit̄.alij ponūt
qñ creditor debitori
ſucceſſit ꝛ alij ex aliq̄
cauſa hereditatē re
ſtituit vt.ff.ad trebel
.l.debitor.i pn.et.ff.
de ence.re tur.l.ex ſex
tāte.i ſi.tu dic ꝑſona
lē ſublatā xxx.an.du
rare hypothe.ꝑ.xl.vt
s.de preſ.xxx.an.l.cū
notiſſimi.ſec⁹ aūt ſi
tollat̄ ꝑſonalis pacto
vel ſolutōe.vel re iu
dicata.vel iureiuran
do vel alio modo.qꝛ
ꝛ hipothe.tūc tollit̄
vt.ff.quib⁹ modis pi.
vel hy.ſo.l.ſoluitur.
§.ſi.et.l.ſe ꝛ.l.antepe.
ꝛ.ff.ꝺ nau.fe.l.ſenera
tor.ꝛ de pact.l.labeo ꝛ
ſecūdū hoc etiam pōt
intelligi regula iuris
cum pricipalis nam
ꝛ ibi ē plerūq; ꝑpeca
ſum hui⁹ legis.item
no.ex hac lege ſubla
ta pricipali remanet
acceſſoriū ſic ꝛ.ff.de
ꝯſti.pe.lege.itē illa.§
ꝑinde.ſꝫ ꝯ.s.de vſu.l
eos i pn.ſolue vt ibi

qui rē poſſidet cōueniendus eſt.

De luitione pignoris xx.

¶ Impa.Seu.ꝛ An.aa.antor

QVi ꝑ pte heres extitit.niſi totū debitū exoluat.ſuā portionē ex pignoribus recipere non poteſt[e].

¶ Im.Gor a.Domicio

i Intelligere dēs vincula[f] pignoris durare ꝑſonali actōne ſummota[g].

¶ Impa.dio.ꝛ max.aa.floro.

SI reddita debita quātitate vl rebꝫ[h] inſolutū datis ſiue diſtractis.ꝛ cōpenſato[i] ꝑ cio ſatis ei ꝯ quē ſupplicas factū eſſe adito preſi de ꝑuincie[k] ꝓbaueris.vel ſi qꝺ reſiduū debet̄ obtuleris ac ſi nō acceperit depoſueris ꝯſignatū[l] reſtitui tibi res pacto pignoris obligatas ꝓuidebit.cū ēt edicto[m] ꝑpetuo actione ꝓpoſita[n] pecunia ſoluta creditori.l ſi ꝑ eū factū ſit quominus ſolueretur ad reddenda ea q̄ pignori acceperat eum iure ſatis euidenter vrgeri manifeſtum ſit.

Si vnus ex pluribus heredibus creditoris vel debitoris partē ſuam debiti ſoluerit vel acceperit xxi.

¶ Imp.vale.ꝛ va.aa.Thau.

m MAnifeſti ꝛ indubitati iuris ē defuncto creditore m̄ltis relictis heredibus actiōꝫ q̄dēꝫ ꝑſonalē int̄ eos ex lege.xij.ta.diuidi pign⁹ do vnicuiq; inſolidū[q] teneri

Im.dio.ꝛ max.aa.claudie

ACtio quidē ꝑſonalis inter heredes[r] ꝓ ſingulis portionibꝫ q̄ſita ſcindit̄.pignoris aūt iure m̄ltis obligatis rebꝫ q̄s diuerſi poſſident cū eius vēdicatio[s] ñ ꝑſonā obliget.ſed rē ſequit̄ qui poſſident tenētes nō ꝓ mō ſingularuꝫ rerū ſubſtātie[t] cōueniunt̄.ſed inſolidū vt vel totū debitū reddant vel eo qꝺ retinent cedant

Si pignoris cōuentiōꝫ numeratio pecunie ſecuta non ſit. xxij.

¶ Imp.Se.ꝛ an.aa.illaro

s SI pecuniā[a] tibi ñ cē numeratā atq; iō fruſtra cautionē

I eddita.
s rebꝫ.nō alijs obligatis.
i ¶ Cōpenſa.vt ꝺ.de cōpe.l.inuicē
k ¶ Prouicie.q̄ dabit calculatorē ſi occurrat dubiū.vt.s.ꝺ diſtra.pi.l.ſi reſiduū accurſius
l ¶ Conſignatū.ſic.s.de diſtrac.pi.l.i.ꝛ.l.prius ꝛ de vſur.l.accepta m.ac.
m ¶ Cū ēt edicto.ſi ſolū iure ciuili.
n ¶ Propoſita.pignoraticia
o ¶ Si vnus ex pluribus heredibus creditoribꝫ ptē ſuā ꝛc.
MAnifeſti.diuidi.vt s.de pact.pacto ꝛ.s.fa.her.l.ea ꝛ.j.l.pri.ꝛ.j.ꝺ excep.l.i.

q ¶ Inſolidum.vt ꝛ.ff.de pig.ac.l.ſolutū.§.ſi creditor.ꝛ facit ad illam.s.de diſtrac.pi.l.vnus.ac.

Ctio.inter heredes.creditoris l debitoris.vt ꝛ.s.l.pr.ac.

a s ¶ Vendicatio.nā in rē eſt hy.vt.s.de pig.l.pignoris ꝛ dic diuerſi heredes.nā quidā heredū debitoris poſſidebant aliquas de rebus obligatis ꝛ alij alias.

t Subſtantie.i.nō ꝓportione hereditaria quā habēt in ſingul rebus.ſed inſolidū ꝛc.vt.ff.fa.her.l.heredes.§.an ea.ꝛ.s.de here.

ac.l.q.ꝛ.ff.de.pig.act.ſi neceſſarias.§.ſi vnus.ac.

v ¶ Si pignoris ꝯuentiōꝫ numeratio pecunie ſecuta non ſit.

SI pecuniā.hic de verbo adverbiū eſt.s.de ñ nu.pe.l.i.ꝛ h ſic exponas vt illam.ac.

y ¶ Pignus.deſtinatōe l dic pignus datū ēt nūc ꝛ ſic acceſſit ciuili obligatōi vt fideiuſſor.vt.s.de nō nu.pe.l.ſi cuiꝫ ſa.ff.de pig.act.l.ſolutū §.ſi quaſi.

emiſſā aſſeris ꝛ pign⁹[y] datū ꝓbaturus es in rē experiri potes.nā intētio[z] dati pignoris neq; reddite pecunie nō aliter tenebit.quā ſi ꝺ fide debiti ꝯſtiterit.eadēq; rōe veritas ſeruet̄.ſi te poſſidente pignus aduerſarius tuus agere ceperit

¶ Imp.Alex.a.Peregri

SI vt[a] nūc aſſeueras nihil creditor numerauerit vxori tue q̄ pign⁹ dederit.ſꝫ inanē extorſit cautōꝫ mēdace ſcriptura[a] ꝯ fidē veritatis obligari eius res non pōt

De iure dñij impetrādo[b] xxiij

¶ Imperator a.Nichole.

d DOminij iure pignora[c] poſſidere deſiderans oīa debitoruꝫ quos in ſolutione ceſſare dicis exprimere.ꝛ an ſolemnia[d] ꝑ regiſti ſignificare debuiſti.dūmō ſcias omnia bona[e] debitoris que pignori dedit vt vniuerſa dominio tuo generaliter addicātur.impetrare te non poſſe

¶ Impa.gordia.a.iuſte

SI creditor[a] pignus iure dominij a nr̄a ſerenitate poſſidere petijt ꝛ p⁹ formā reſcripti alio āno a vobis accepit vſuras a bñficio impetrato receſſiſſe vr[f]

¶ Impa.Iuſt.a.demoſthe.pre.pre.

v VEtuſtiſſimā obſeruatiōeꝫ q̄ nullatenus in ipſis rerū claruit documētis penit⁹ eē duximus amputandā.imo magis clarioribꝫ remedijs corrigendā.igit̄ in pignoribus q̄ iure dñij poſſidere aliquis cupiebat ꝑſcriptio publica.et annus luitionis antiquitus introducti ſunt.pignus aūt publice proſcriptū neq; vidimus.neq; niſi tm̄modō ex libroꝝ recitatōe audiuim⁹
Sancimus itaq; ſi q̄s creditori ſuo pignorauerit ſi q̄dē i pactōe ſua cautum eſt quēadmodū dꝫ pignus diſtrahi.ſiue in tp̄e ſiue in alijs ꝯuētōnibus ea obſeruari.ꝑ quibus inter creditorē ꝛ debitorem conuentū ē[g]

¶ Sin autem nulla pactio interceſſerit licentia dabitur feneratori ex denunciatōne[h] vel ex ſn̄ia iudiciali

z ¶ Nā intētio.hec duo dicebat creditō datū ſibi pign⁹ ꝛ pecuniā nō redditā ꝛ ſecundū volebat ꝓbare ꝑ primū q̄ ꝓbatio ñ valet vt hic dic̄ ac.

a SI vt nūc.ſcriptura.publica l priuata
ſꝫ q̄dā dicāt ſec⁹ ſi de publica ar.s.ar.tu.l.ſi.ꝛ fa.s.l.pri.ac.

b ¶ De iure dñij impetrādo.qꝛ q̄nq; nō fuenit ēpto rē creditō iō q; opus eſt vt ſibi addicatur ideo ꝺ hoc ponit

c DOminij pignora.aliq̄ certa.

d ¶ Solēnia.q̄ ſunt ſ.e.l.ſi.

e ¶ Omnia bona.i.obligaſſet tūc ñ poſſes oīa iure dñij petere ſed qñ res certas tunc ſic.vt hic dicit.ꝛ ar.e.de bo.aut.iu.poſ.l.ꝑ do mariti bo.mu.adhi.l.i.ꝛ.e.de p ac.ſi pactor inſti.de ſucce.ſub que ſi.ex ſe.con.ac.

a SI creditor videt̄.ſic ꝛ.ff.de.l.commiſ.l.§.eleganter.ꝛ.l.de lege.§.ſi.ꝛ.l.poſt diē.ꝛ.s.de pac.inter emp.l.commiſſorie ꝛ.s.qꝺ me.cau.cū te.ꝛ.ff.depoſiti.ſi hominem.§.quot.et de vſur.l.quī remiſſes in prin.ꝛ.l.quidā.§.diuos ꝛ.s.de vſur.l.q̄ uis.ꝛ.ff.de iure aur annu.l.ij.accurſius

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

V Etuſtiſſimã. ɔuentũ eſt. Ꝯ dictũ fallit ĩ caſib vt. ſ. ti. i. per totum. ⁊. ff. de pi. act. l. ſi ɔuenerit. ⁊ ꝯ diſtrac. pi. ſi creditor §. fi. ⁊ fa. inſti. q̃ alie. licet. §. fi.

h ¶ Ex denunciatõe. l. vna vbi ꝯo ɔuenit ne venderet ter. eſt denunciandum vt. ff. ꝯ pig. ac. ſi ɔuenerit. Accur.

v ¶ Contrarit. ſ. de iure. ſed dic de facto ɔſtat venditoꝫ eſſe ſic ⁊ cũ pdium creditori dat in ſolutũ vt. C. de euic. l. ſi pdium.

x ¶ In adipiſcenda. i. in adipiſcenda poſſeſſiõe pignoꝝ

y ¶ Cõi. itaqꝫ no. ꝙ pactũ nil opari ſic ⁊. ff. de fideiuſ. ſi recte. vt ⁊. ff. ꝑ ſoluto. ſed ⁊ ſi adijciat̃ ar. ɔ. ff. de vſuris. ſi ſtipulatus. ⁊. ff. de. l. i. ſi

a ¶ Ex ſnia interlocutoria de ſoluendo ſibi eam

b ¶ De iure dominij vt ⁊. s. ſi in cãꝫ iu. l. fi.

c ¶ Preſens ſic. ff. de euic. ſi nõ. §. fi.

d ¶ Certo tpe. ſuper hoc no. certũ dari tps ad reqrendũ ⁊ aliud certũ ad ſoluendum ſtatim ſub ijcit.

e ¶ Sin aũt nullatenus. certũ tps q̃ tẽpe ñ inuentus redit̃ poſſit. yr. ⁊ fa. ad hũc. §. ff de pi. act. eleganter in prin.

f ¶ Expectat. i. petat.

g ¶ Ex diuino. ꝓ eo qđ valꝫ ſi min⁹ valet l' eꝫ q̃ntũ ſufficit ad debitum ſi plus valet vt. ſ. patet. ac.

h ¶ Et liceat ei ſcilꝫ cet debitori

i ¶ Iuramẽto. no. iuramentũ ſciẽti dari ⁊ vbi ſingula ñ poſſent ꝓbari ſic ⁊. s. de iu di. ſancimus

k ¶ Recupare. ſic ergo. ſ. q̃drienniũ recupabit pignus debitor ſed ſecus in dãno infecto vbi p⁹ ẽm decre. ñ audit̃ vt. ff. de dam. infec. ſi finita. §. p⁹ea auten. ſed hec q̃ hac. l. dicunt̃ aliter de ɔſuetudine. ſtatutis ciuitatum obſuant̃. ⁊ ẽt ꝑ longobardã vt ti. de debitis quitatum. ob. ⁊ qñ licet pignorare l' ñ. l. ſi q̃s ſi diuiſſorem.

l ¶ Ois rõ integra vt ⁊. s. de diſtra. pig. l. hipothecis. ⁊. s. ſi cer. pe. l. ſi ꝓ mutua ſed ſec⁹ in pignore qđ in cã iudicati capit̃ vt. ff. de re iu. a diuo. §. ſi pignora. ⁊. §. fi.

poſt bienniũ. ex q̃ atteſtatio miſſa eſt vel ſententia[a] ꝓlata eſt numerandũ eam vendere. ¶ Sin aũt nemo eſt q̃ comparare eã maluerit. ⁊ neceſſariũ fiat creditori ſaltem ſibi eã iure[b] dñij poſſidere. in hmõi caſib hanc cãm eſſe obſeruandã cenſem⁹ vt ſiue preſens[c] ſit debitori ei denunciatio ſcꝫ p⁹ bienniũ mittat̃ ſiue abfuerit. ꝓuinciale tribunal creditor petat ⁊ iudicẽ certiorare feſtinet q̃tinus ille eũ reqꝫ fierit certo tpe[d] ſup hoc ab eo ſtatuẽdo vt fiat debitori manifeſtũ ꝑ aptionem iudicis qđ a creditore peticꝫ eſt. ⁊ certum tps ſtatuat̃ intra qđ ſi fuerit inuentus debitor debitũ q̃ pecunias creditus accepit debet offerre ⁊ pignus recupare. ¶ Sin aũt nullatenus[e] fuerit inuentus iudex certũ tps diffiniat intra qđ licentia ei dabit̃ ſeſe manifeſtare ⁊ offerre pecuniam. ⁊ pignus a pignoratõe liberare ¶ Sin aũt tpe ſtatuto minĩe fuerit inuentus vl' creditã pecuniã totã offerre noluerit. tũc creditor adeat culmen principale ⁊ pcib porrectis iure dominij eandẽ rem expectat[f] habeat qꝫ ex diuino[g] oraculo eam in ſuo dominio ⁊ poſtq̃ꝫ hoc fuerit ſubſecutũ pietatis intuitu hẽat debitor intra biennij tps in ſuã rem hũanũ regreſſum ex die ſacri oraculi numerãduꝫ ⁊ liceat ei[h] creditori q̃ iam dñs factus eſt offerre debitũ cũ vſuris ⁊ cuꝫ damnis vicio eius creditori illatis quoꝝ q̃titatẽ creditor dꝫ ſuo iuramẽto[i] manifeſtare. ⁊ ſuũ pignus recupare[k] ¶ Sin aũt bienniũ fuerit elap

ſum pleniſſime hẽat rem creditor.[l] idemqꝫ dñs iã irreuocabilem factam ¶ Sed ſiquidem minus in pignore plus in debito inueniat̃ in hoc quod noſcit̃ abundare ſit creditori oĩs rõ integra[l] ¶ Sin aũt ex vtraqꝫ pte q̃ntitas equa inueniat̃. ſine oĩ dubitatione totã rẽ antea pignoratã retineat. ¶ Sin aũt minus quidẽ in debito. amplius aũt in pignore fiat. tũc ĩ hoc qđ debitũ excedit[m] debitori oĩa iura integra ꝯ ſta lege ſeruabunt̃ creditorib quidem feneratoris ſi ſuppoſitũ. alijs aũt debitoris creditoribus l' ipſi debitori ſeruatũ. ⁊ ne ex cõne fiat aliq̃ difficultas licentia dabitur creditori ſeu domino[n] eſtimatõꝫ ſupflui debitori vel creditori debitoris cũ competenti cautela[o] in eũ exponẽda offerre ¶ Si ꝯo creditor p⁹ q̃m iure dominij hoc poſſideat vẽdẽ hoc maluerit. liceat qdem ei hoc facere. ſi q̃d aũt ſupfluum[p] ſit debitori ſuare ¶ Sin aũt dubitatio exorta fuerit ꝓ venditõe vtputa viliori pcio facta ſcti religione[q] creditor pſtare cõpellatur ꝙ nulla machinatõne vl' circũſcriptõe vſus eſt. ſed tanti vendidit rem quanti potuit venire. ⁊ hoc tãtummodo reddi quod ex iuramento ſuperfluum fuerit viſum. ¶ Sin autem ex iuramento etiam minus habuiſſe creditor inueniatur. i reſiduum habeat integram actionem ¶ Eſtimatiõem[r] autem pignoris dominec apud creditorem eum deniqꝫ dominũ pmaneat ſiue amplioris ſiue minoris q̃ntitatis eſt quantũ ad de

qñ in prin. ⁊ totuꝫ generale ſi res dꝫ accipi vt ñ peat. vt ⁊. ff. de reb du. l. quon. ĩ act. ⁊. l. vbi ẽ. ⁊. ff. ad mui. l. i. item ɔ̃ ẽ huic. l. s. ꝯ pac. ſi q̃s in cõ. ſed hic ſpeciale. itẽ ɔ. ff. de cõtrahen. emp⁹. ſi. i pꝛĩ. ſed ibi ñ credi. ſed ſi deuiſſori remanebat pignus ⁊ ꝯ ñõ eſt ibi pac. legis cõmiſ. vel ei ſimile

Si fundi credi ti loco pignoris.

a ¶ Obtineas. i. retineat̃ tibi aꝫ. ⁊ ſi aũt at loco pignoris rtineat qđ dꝫ vt. ſ. ꝯ eui. ſi ñ iniuria. ſed q̃d ſi ẽ actũ vt ꝯ loco illius habeat̃. rñ. puto valere. ⁊ ſic etiã pt intelligi inuers lex iſta

m ¶ Excedit. ſ. res pignorata.

n ¶ Seu dño. ſ. nũc facto ⁊ fa. ad hoc. ff. de pi. act. l. elegãter. §. ſi vẽdident ⁊. l. q̃uis in fi. ⁊. s. de bo. aut. iu. poſ. l. fi. §. pe.

o ¶ Cũ cõpetenti cautela. hoc ad debitorẽ ⁊ creditorẽ rferri pt. aꝫ.

p ¶ Supfluũ a debito cũ pluris vendidit quã eſſet debitũ

q ¶ Religione. no. de ɔſcientia quẽ ſatiſfacer. ⁊ ſic. ſ. de con. l. ſi quis ꝓ red emptõe. §. eandem ⁊. s. de iure deli. l. fi. §. licentia. ⁊. s. de fide in. l. fi. §. ſi aũt. ⁊ dixi. s. de his q̃ ad ec. ɔfu. l. fi. §. ſicubi.

r ¶ Eſtimatõꝫ hꝫ c ñ vult vendere. ſed accepit iure dominij ⁊ dicit̃ qđ pl⁹ ⁊ eꝫ ipe ꝙ mi⁹. ſ. ipe ipetrauit vſqꝫ ad q̃ntitatẽ debiti.

s ¶ De pactis pig. ⁊ cõmiſ. lꝫ in venditorib ſuet lex cõmiſ. in pignore tñ ñ ſeruat̃ vt habes hoc titulo

q — Si pactus. creditorib ius pignoꝝ l' ipa pignora. ⁊ no. ꝙ hic ñ eſt pactũ legis cõmiſ. ſed q̃dã ei ſimile ⁊ ideo iutilẽ nã nil opat̃. ſic eni creditor alias poterat vendet pign⁹ vl ex pacto l' ex lege ita ⁊ nũc ⁊ idẽ dicas ſi dixit ſe datuꝝ in ſolutũ vt ſit inutile vt. ff. de ſol. l. caliopus. alias incipit q̃uis. pactũ aũt legis cõmiſ. eſſet vt ſi ñ ſolua. ſ. cer. temp⁹ creditoris ſit pignus vel habebat ꝓ pecunia ſua emptũ l' ſit ei ius faciẽdi qđ vult ⁊ ſimilia ſed ſi dicam habeas. tunc emptũ tanta pecunia q̃nti tũc valuerit valet. vt. ff. de pi. ſi fundus. §. fi.

b ¶ Securitate. i. except. rei iudi. cum ſit abſolutus

c ¶ Integrum eſt q2 nec ſibi hunc vendidiſti nec ꝑ expenſas litis ei dediſti nec pacto l' ſententia l' alio mõ amiſiſti. ac.

d ¶ Iubebit. preſcriptis verbis ꝓpoſita actõne vel pignoraticia actione.

q — Quoniam inter alias. memoriam quo ad pignus nõ quo ad venditiones. ac.

f ¶ Si quis. debitor. Accur.

g ¶ Cum pteritis. niſi hoc diceret̃ non traheret̃ ad pterita vt. s. ꝯ legib ⁊ con. l. leges.

h ¶ Re amiſſa. im ppꝛie. q2 dominiũ fuit in eos tranſlatũ vt. s. ꝯ leg. ⁊ con. ſi dubiũ. h⁹modi pacta tñ valent in arris ſponſalicijs vt. s. ſi rector ꝓuincie l' ad eũ p. l. i. Item in ſponſionib honeſtis. vt. ff. de pre. verb. ſi rem. §. fi. ſed quid ſi paciſcar vt non liceat ſoluere. rñ valet ⁊ oĩa ſimilia. ſed quid ſi ɔuenerit vt non liceat ſoluere hinc ad menſem. ad hoc dixit. P. idem. q2 eadem rõe de ãno. ⁊ ſic in infinitũ. qđ Io. ñ placet. ſed dicit valere ſi mõ ſit tempus min⁹. xxx. an. alias vſ ppetua aliena rõ. ar. in auten. ꝯ ali. ⁊ emph. §. locationis col. ix. ⁊ fa. de feudis qui. mo. feu. ɔſtitui pt. §. ſi quis obligauerit. Itẽ ɔ. ff. de leg. emp. l. fi. ſed ſolue vt. s. e. ti. l. i.

i ¶ De exceptõnibus dixit. s. de iu. agendi. nũc de iure defendendi quod dicit preſcriptionibus large ponitur. licet alias ꝓ tempo

ralı tm̄ ponat. Ac.
Ebitores. anti q. s. l. xij. ca. vt. s. de pac. l. pacto. et si cer. pe. l. i. et s. si vnus ex plu. l. ij. et s. fa. her. l. ea q.
l Nomē pr̄is. i. patrē tuū debitorē.
m Testator. idē creditor.
n Ascripserat. ple gēdo. sicēt vnus pi ascriberet vt. ff. fa. her. l. si filia. §. papi.
o Doli mali ex. im mo vr̄ q ipo iure sit tutus. p qz illis q̄bꝰ ē nomē plegatū hn̄t v tilē actōez ad solidū. vt. s. de leg. d. ex legato nois. g q eis soluit li berat ab acti. et sic ab obligatōe insolidū. Scdo. qz q volūtare creditoris alij soluit ipi creditori soluisse vr. et sic ipo iure libera tur. vt. ff. de sol. l. solu tā. sz certe nō ē ita. nā sz ab vtili liberetur ip so iure. nō tn̄ a directa q teneris alijs. Jtē il la lex solutā. ē intelli gēda qn̄ volūtate cre ditoris viuet. Jtē vr̄ q non possit vni heredū puidere in his q sunt in dādo. vt. ff. de v. ob. l. cōtinuus. §. fi. sz ibi loq̄r in stipulan do hec in plegādo. vel illud de rigore. hoc de equitate.
p No portōne. duo forte le rant fratres.

bitū iudicialis esse volumus discep tatōis vt qd iudex sup hīs statueret h̄ ire estimatōez pigñi obtineat.

De pactis pignorum et commisso ria lege in pignoribus rescinden da. xxxiiij

Impa. Alex. a. Victo.
Ui pactus est nisi intra cer tū tps pecuniā quā mutuā accepit solueret cessurꝫ se cre ditoribus hypothece vēdicatōez nō 9 it sz id 9prehendit qd iure suo credi tor in adipiscēdo pigñre habiturus erat: cōi itaqz iure creditor hypothe cā vendere debet.
Impa. dyo. et max. aa. et cc. Dyo.
S fundi noie quē vēdideras emptori ab alio mota ppie tatis q̄stione: alterꝫ fundū p eius euictōe pigñris hypothece ue ti tulo emptōis institia ea lege dedisti. vt quem scdo tradi as si is quez vendideras euictus nō fuerit obti neas de hoc 9 eum qui mouerat q stionem lata sententia emptori pa rata securitate circa eum quem ob ligaueras restituendum 9uentiōis fidem impleri si negociū integrū ē p̄ses iubebit.
Impa. Constā. a. ad populū.
Uoniā inter alias captōnes p̄cipue 9missorie pignorꝫ le gis crescit asperitas. placꝫ in firmari eam et in posterꝫ omnez eius memoriam aboleri. Si quis igit tali 9ctu laborat hac sanctione respi ret que cum p̄teritis p̄sentia quoqꝫ repellit et phibet futura. creditores

q Pronūciatū. im mo sētia necāria sunt vt. ff. de execu. rei iud. l. cū q̄rit. et l. se. Jtē fal lit hec regula in pupillaribꝰ actionibꝰ et publicis iudicijs vbi res in ter alios acta alijs nocet nisi collusio detegat. Jtē in alijs casibꝰ qs no. s. q. res iu. nō nocet. l. ij. et fa. ff. de re. iu. sepe. et s. res inter alias acta. si cū fratre. ff. q po. in pig. ha. l. claudius.
r Aduersus. legitimū. immo fiduciariū. vt insti. de fidu. tu. sz hoīs fiduciarius ē legitimus
s Pacti. tutor ille te induxit dolo ad remissionē faciē dā nō potes. ideo minus agere 9 eū. et si excipiat de pacto replicabis de dolo. vel dic qd dolū 9miserat in tutela q nō vr̄ gn̄ali remissiōe remitti. vt ar. ff. de libe. le. l. aurelio. §. caius. et est de pact. tres frēs. nā et seruus q̄cqd q̄rit dn̄o acq̄rit. nō tn̄ dolo. vt. ff. de acq̄r. pos. qd seruus. sz huic expositōi. ar. 9. ff. de pac. si vnus. §. illud.
t Si in ea. s. remissiōe. vel scdo. s. tutela.
v Potes. q. n. dolū et c. vt. ff. de pba. l. qn̄. §. q dolo.
x Facit. i. 9uenit iudicio tutele. qd est bone fidei opponi replica tionē doli ex q est 9missus et 9mentū fraudis repellit. vn̄ Ouidi Nō faciunt molles ad fera bella manus.
c Om nō. defensiōes p̄eptorias. subaudi nisi in casibꝰ. sz di latorie an̄ li. 9e. vt hic. et no. s. sen. rescin. nō pos. l. p̄emptorias. et de pba. l. exceptōez.

Icet. vnde vi interdictum. vnde vi interdictum infra an num datur quando possessio ad violentum non peruenit vt. ff. de vi et vi ar. l. i. in prin. et s. vnde vi. l. ij. sed non ē ita in excep. que compe it vim passo. dic g casum q deiectus in 9tinē ti recupauit pos. li habeat interdictum vnde vi. i. annum p dānis p possessione tamen habet exceptionē per petuam etiā si rei vendicatione conueniat vt. s. vnde vi. si quis in tātam. vt sic quod habuit licuit in conti nenti recupare nō sit illius delicti impuni tas. hec positio nō pla cet. Jo. qz cū tibi nul lum detur interdictū p possessione. ergo mi hi vlla except. ponit g sic expulisti meum q michi cessit interdic tum et omne ius suū vn̄ vi te deieci possessi onem non apprehen di ago aduersus te in terdicto mihi cesso. ex cipis post annum et p petuo cum alio posses sorio possis a me si te nerem recuperāt. s. ex secunda deiectōe. li si ex secunda expulsi one ageres tantū in tra annum audireris Tertiū vt. B. dicit ex puli de fundo violen ter. deinde ex interual lo tu expulisti me sed possessionem non in trasti. ego vero eā re tinui vel intraui. agis contra me interdicto de priore expulsione. ego excipio de violen tia quam mihi ex inter uallo intulisti. Aliq sic. pone inuasorem post annum possessionis existimatione redona na restituisse certe n habet conditionē in debitam licet si possi deret conueniri non posset. vel dic quod de fect quoquo modo e tiam clam possessio nem recuperauit et cō uentura deiectore in terdicto vti posti. perpetuo excipit. qz si agens possideret interdicto vn̄ vi teneret. nisi annus esset lapsus. multomagis g p excep. pōt se tueri. vt. ff. de suphic. l. i. §. qd ait p̄tor. ex. l. g ista nō q annua sunt ad agendum ppetua sunt ad excipiendum. Jtē idem et in doli ex ceptione. nam licet actio de dolo sit biennalis. vt. s. de do. l. vl. tn̄ ex ceptio est ppetua. vt. ff. de excep. do. l. pure. §. si. secus in replicatio ne. vt. ff. de pe. l. questitum. §. si. cui. l. q̄situm est contra. j. l. px. sed ibi solues. Ac.

enim re amissa b iubemus recupare qd dederunt.

De exceptionibus et p̄scriptioni bus. xxv.

Impa. An. Clau.
d Ebitores quidē hereditarij vniuscuiusqꝫ heredum pportio ne hereditaria antiqua lege obligate sunt. sed si his heredibus omnem pecuniam exoluisti quibus nomen patris tui testator in diui sione ascripserat doli mali exceptio ne aduersus alios agentes tueri te potes.
Idem. a. Julia.
Ro portōne tua q̄dorum quā a te ptinere dicis si iudi catū nō ē actōez dirigere pt. nā exceptio rei iudicate ei demū ob stat vel successoribꝰ eius int̄ q̄s cog nitū sup ea re et pnūciatū est.
Idem. a. Uitali.
a Duersus frēz tuū quōdā tu torē legittimum tutele iudi cio si exptus nō es pposita actōe 9siste. nec timueris exceptōez pacti si in ea fraudē doluqꝫ admis sum pbare potes nā replicatio doli opposita bone fidei iudicium facit et 9uentū fraudis repellit.
Impa. alex. a. Julia. et alijs
Um nōdū finitā sn̄az cāz sz dilatā allegat nō ē dubium oēs integras defensiōes vo bis esse.
Impa. Dyo. et Maxi. aa. et cc. Bas.
l Jcet vn̄ vi int̄dictū itra an nū locū habeat tn̄ exceptōne

l pactum. tribus modis pone casum. p̄ debebas mihi. x. et s dolo extorsisti pactum de non petendo. si excipias ex eo p̄ petuo replicabo. i. sine p̄finitione temporis. sicut et actōes sine p̄finitione temporis competebant. sed hodie dices ppetuo. i. ad. xxx. an. nam tantum durat actio. ergo et tantum replicatio. vt insti. de perpetua et temporali ac. in prin. Secundo fm̄. B. sic feceras tibi pactum de non petendo dolo extorsi si de petendo. si replicabo ex eo tu perpetuo replicabis. i. duplicabis. et sic fuit pactum factū dolose in excep. i. contra exceptōnem. sed huic est contra. ff. s pac. q̄situm. §. si. vbi replicatio est annua. sed ibi est in lr̄a fortassis fm̄ B. vn̄ perpetuo replicatur. et hoc secundum vtramqꝫ expositionem vel ibi est replicatio. hic duplicatio que est eiusdem nature cuius

eſt exceptio q̃ ppetuo daṫ reo. vt. ff. ð excep. do. pure. §. fi. nã ħ dupli catio vt excep. daṫ reo. vt inſti. de repli. in pn. Tertio ſic ẜm Jo. fe ci tibi pactũ de nõ petẽdo, deinde feciſti tu mihi de petẽdo ſi excipi as replicabo de dolo, nã vbi alia q̃cũq; excep. locũ hʒ z doli. vt. ff. de excep. do. l. ij. §. gñalr. niſi reuerẽtia pſonaꝝ aliḋ ſuadeat. vt. ff. ð ex cepti. do. l. apud. §. ad uerſus.

a ¶ In excep. i. q̃rẽ da ẜm pmũ. vel idẽ ↄ̃ excep. ẜm ſcðm r vt in ꝗ̃ caſu doloſe. vel. i. ↄ̃ excep. z nõ doloſe ẜm

b ¶ Repli. termĩ. cari. pprie ẜm pmũ z termiʒ impprie. i. du plicari ẜm mediũ

Si ex maiore cũ. x. deberes ſoluiſti. v. ʒ gñale pactũ de nõ pe tẽdo fecerim credẽs nihil plꝰ mihi deberi. tñ agã z ſi excipias re plicabo. vt. j. de ſol. l. ſi inſ. z. ẜ. de trãſact. ſi q̃ dẽ. z de fur. l. poſt deci ſionẽ. z. ff. de ↄdi. in. l. ſi. §. idẽ q̃ſ qt. ſʒ certe i mo vꝫ in reſiduo nõ agi. vt. ff. ð re iud. a di uo. §. ſi pigri. q̃ ẽ ↄ̃. ſʒ ibi lex pſumit remiſſi onem reſidui.

d ¶ Preſtitiſti. exacta ſcia. liberaſti tñ me q̃ ad vba

p Reſcrip. i. ex cep. vt pacti. vel rei iudi. vel ſilem.

f ¶ Suffic. ex volũta te non neceſſitate. vt ſubijc. vt. s. de p̃. lon. tẽ. l. emptoꝛ. z diri. s. ſen. reſcin. nõ poſ. l. g; emptorias.

g ¶ Q̃ñ. i. q̃ñcunq;

Si q̃dẽ. q̃d ſi li te ɔ̃ſ. ponat a ctoꝛ in cã q reꝰ pmiſit ei. x. reꝰ r ñ det ſe ↄditiõ aliṫ pmi ſiſſe. vel ſub ↄdi. pmiſiſſe. vel pmiſiſſe. ſʒ ſub ↄdi. adijciẽs z nõ alio mõ. vel nõ adijciẽs q̃riṫ an reus videaṫ ↄfeſſus pure niſi pbet ↄdi tionẽ. aut eɔ̃ videaṫ negaſſe. niſi actoꝛ pbet puritatẽ vel ↄdit. extri tiſſe. z vꝫ ↄfeſſus niſi pbet ↄdi. nã duo vꝫ dixiſſe. ſ. ſe pmiſiſſe. z ſub ↄditõe pmiſiſſe. vt ð z i arbitri p̃cepto q̃ p̃cepit pecuniã dari vſq; ad klas. nã duo ſunt arbitri p̃cepta z c̃. vt. ff. de ar. celſus. §. i. vnũ g̃ de iſtis ẽ ↄ̃ ſe. z ei adhibeṫ fides. vt. ff. de inſ. ac. l. de etate. aliḋ p ſe reo ſ. ↄditio. z illi nõ habeṫ fides. vt. ff. de pba. l. exẽplo. z in auc. de iure iu. a minori. p. §. i. Scðo. q2 ſic dicimus in except. pact. z ſimilibꝫ. qḋ ſi q̃s ↄfiteaṫ ſe debere. ſʒ dic pactũ factũ de nõ petẽdo q niſi pbet pac tũ ↄdẽnaṫ niſi p̃mittat negatõeʒ vt nego me debere. ſʒ ſi appareret dico pactũ factũ. vt no. in hac. l. ſic q̃dẽ. z ſic intelligimus. ff. de excep. nõ vtiq;. Tertio. q2 ſi actoꝛ ponat de ſticho ſibi debito z reus fateaṫ. ſʒ dicat de alio ſticho ſe ſenſiſſe ſtamus dicto actoris. vt. ff. ð vð. ob. inſ ſtipulantẽ. §. i. eɔ̃ vꝫ negaſſe puritatẽ niſi actoꝛ pbet pu ritatẽ vel ↄditõeʒ extitiſſe. ſic. n. actoꝛ nõ vꝫ in iudiciũ deduriſſe q nõ ſentit. ſic nec reꝰ videaṫ ↄfiteri q nõ ſentit. vt. ff. de exc. rei iu. l. ſi ex teſtã. in ſi. q2 nõ debent eſſe rei deterioris ↄditõis. vt. ff. ð re. iu. fauorabiliores. Itẽ in iudicio ſi q̃s loq̃ṫ ãbigue ſtamꝰ eiꝰ dicto. vt ff. de iudi. ſi q̃s intẽtõe. ſic g̃ ħ ſi dubiteṫ cui ſit ſtãdũ electõi rei ſta dũ eſt. Tertio ſi intelligaṫ ſepata ↄdi. z pmiſſio eadẽ rõe z locꝰ. g̃ ħ ſtipulatio pmitẽ dare. z hodie rome cũ ſimus bonon. vʒ rõne p miſſionis. qḋ ẽ falſum. q2 ſtipulatio talis nõ vʒ. vt inſti. de vð. ob. § loca. nõ g̃ intellr ſepata. Quarto q̃ ↄditõeʒ apponit in ipa actõis natiuitate apponiṫ q̃ſi nõ ſit nata actio. vñ nec ceſſat nec venit dies añ ↄditõis euẽtũ. vt. ff. ð vð. ſig. l. cedẽ diẽ. z ſic aliud ẽ q̃ʒ in excep. pacti vel ſili q̃ naſciṫ poſt natiuitatẽ p̃me actõis. cũ g̃ dic ↄditõale

ei ppetua ſuccurri qui p vim expul ſus poſt retinuit poſſeſſionẽ aucto ritate iuris manifeſtaṫ.

¶ Impa. Uale. a. Elene.

Si pactũ inṫceſſit in exceptõ neᵃ ſine tpis p̃finitõne de do lo replicariᵇ põt.

¶ Idem. a. Menan.

Si ex maioreᶜ debiti q̃titate

c minoꝛ tibi ſoluta ẽ. nec libera tionẽ debitoꝛi tuo p̃ſtitiſtiᵈ petere qḋ nõ pbaṫ redditũ ↄ̃ excepti onẽ pacti replicatõeʒ tuã adiuuans inceptõeʒ minime phiberis:

¶ Idem. a. Aure.

Peſcriptõꝫᵉ pemptoriã quã antea ↄteſtari ſufficᶠ omiſſaꝫ priuſq̃ʒ ſnĩa feratur obijcere quandoq;ᵍ licet.

¶ Idem. a. Unicia.

Si q̃dẽʰ intẽtõeʒ actoris p

o batõe deficereⁱ ↄfidis nllã ti bi defẽſioᵏ neceſſaria ẽ. ſi vo de hac ↄfitẽdoˡ exceptiõe munitũ te aſſeueras. de hac tñ ↄuenit agiᵐ nã ſi etiã de intẽtõe dubitasⁿ habita ex ceptõis ↄteſtatõeᵒ tũc demũ cũ intẽ tionẽ ẜm aſſeueratõeʒ ſuã petitoꝛ p bauerit ᵖhũc eſſe locũ mõſtrari ↄue nit.

¶ Idẽ. a. Acquiline.

Non exceptõibꝫ actores ex q̃ bus reis auxiliũ tribuiṫ cer tis ex cãis ſʒ replicatõibꝫ ſuã intentõeʒ ſi quã hñt muniũtꝰ.

pmiſit. vel ſub ↄditõe tale ẽ ac ſi diceret nõ ↄfiteoꝛ actõeʒ natã eo, dẽ mõ ſi dicat pmiſi. ſʒ ſub ↄditõne idẽ eſt. q2 q̃ in ↄtinẽti dicunṫ videnṫ ineſſe. vt. ff. ſi cer. pe. l. lecta. z maxĩe ſi adijciat z nõ alio mõ Itẽ expſſum vꝫ q ſi. x. ſtipuloꝛ pure. z tu rñdeas ſub ↄditõe. nulla ẽ ſtipulatio. q2 nõ videris rñdere ad introgata. vt. ff. de vð. ob. l. i. §. ſi q̃s ſimplr. z inſti. de inuti. ſti. §. p̃tea. de nouo g̃ dʒ rñdere an pure pmiſit. cũ nõ vi deaṫ pmiſiſſe alr rñ diſſe. Itẽ ſi dicerem eſſe duo. ſ. purã z ↄdi tionalẽ ħ nõ p̃t eſſe niſi altnatiue nõ con iũcta ſcptura. ſ. pmi ſi. ſʒ ſub ↄditõe extere tñ ac ſi diceret ħ. aut illo mõ pmiſi. vt. ff. ð ↄdi. z de. nõ ad ea. §. i. Sol. vꝫ diſtingui. an in ↄtinẽti. an poſt mo dicũ tpis adijciaṫ ↄdi tio. vt p̃ cã videſt in eſſe. ſcðo non. vt. j. de do. q̃ ſub mõ. l. pfec ta. ⁊c.

i ¶ Cõfidis. q2 dicte ſibi teneri. ſ. x. qḋ ſcis. nõ eſſe vex.

¶ Idem. a. Leoni.

Defenſiõesᶜ ſiue exceptõnes

o ad inṫceſſoresᵒ extẽdiᶠ quibꝫ reus pncipal' integro manẽte ſtatuᵛ munitus eſt ↄſtat.

¶ Impa. Iu. a. ad Iul. comi. oꝛiẽ.

Si q̃s aduocatꝰ inṫ exoꝛdia li tis p̃termiſſaꝫ dilatoriamˣ p̃ ſcriptõꝫ poſtea voluerit exer cere: z ab hmõi opitulatõe ſummo tus nihilominꝰ pſeueret atq; p̃poſte re defenſiõi inſtiterit: vniꝰ libre auri ↄdemnatõe mulcteṫ.

¶ Impa. Hono. a. Pi.

Peſcriptões fori z pncipiiᵞ

p litis a litigatoꝛibꝫ opponen das eẽ legũ decreuit auctas.

De litigioſis. xxvi

¶ Impa. Se. z An. aa. Pau.

Cum creditoꝛ pignꝰ vẽdidit non põt videri litigioſe rei emptio ↄ̃hi: z ſi debitoꝛᵃ inũ dicat ne venditio pficiaṫ.

In auc. de litigio. §. i. col. viij.

Litigoſaᵇ res ẽ ð q̃ Con

l diõiᶜ cã moueṫ inṫ petitorẽ z poſſeſſorẽ iudiciaria ↄuẽtõe vel p̃cibꝫ pncipi oblatꝫ z iudiciꝰ inſinu at: nec p eũ futuro reo ↄgnitꝫ

¶ Impa. Cõ. a. ad pulciaṫ.

Litesᶠ pendente actiones que

k ¶ Defenſio. i. exceptio dũmõ nõ ↄfitearis.

l ¶ Confitendo. i. ſcis ei teneri. vel credis.

m ¶ Agi. i. cogitari. q2 forte feč pactũ. vel ſoluiſti.

n ¶ Dubitas. i. nõ es certus ſis vel nõ. cũ forte ↄ̃ctus deſcẽdat a pſona p̃ris. collige g̃ introgatũ nõ cogi ſp dicere credo vel nõ cre do. q2 p̃t dicẽ dubito. vt. s. de ↄdi. inde. l. ſi. z dixi. s. de iur. ca. l. ij. §. i. Itẽ z collige q ſp debeat introgari z rñderi. vt. ff. de inſ. ac. de etate §. nihil. qḋ tñ ex cã fieri dʒ. vt. ff. de inſ. ac. l. pe. nã ſi q̃rgas a me ego dicã q calũnioſe q̃ris. z tu dicas q calũnioſe dico ſic in infinitũ poſſet pcedi. qḋ eſſe nõ dʒ

o ¶ Cõteſtatõe. ab initio. ſ. ex volũtate nõ ex neceſſitate ſi ẽ p̃ẽp toria. alr ex neceſſitate. vt. s. l. px. z. s. de pbat. l. exceptõeʒ. ſʒ nõne excipiendo ↄfiteṫ. Rñ. nõ. vt. ff. de except. l. nõ vtiq;. qḋ veꝝ ẽ q̃ñ p̃ nego. ſʒ ſi appareat me debere tũc oppono excep. z ſic hic intellige legem p̃dictã. nõ vtiq;.

p ¶ Probauerit. poſt dicit q̃ demũ teſtificata pbat reꝰ excep. z ſic ẽ ↄ̃. s. de pba. auc. atq̃ ſeṫ. ſʒ dic vt ibi. z ſa. ð. de ac. z ob

n li. l. negãtes. z de eden. q̃ accuſare.

Non excep. muniũtꝰ. vt inſti. de tripli. z. ff. e. l. q̃. §. illud.

Defenſiões rei cohrẽtes. ſecꝰ in pſonali. vt. ff. e. exceptões.

s ¶ Ad interceſſores. ſi habeãt ↄ̃ reũ regreſſum. nõ alias vt. ff. de pac. l. qḋ dictũ. ⁊c.

t ¶ Extendi. etiam inuito reo. vt. ff. de fideiuſſo. ſi ſtipulatus. z. ff e. l. oẽs. z facit. ff. de fideiuſ. ex pſona. z inſti. de repli. §. ſi. z. ff. de reg. iu. z ſi fideiuſſoꝛ.

v ¶ Statu. ſʒ mutato ſtatu nõ ↄ̃petunt circa ↄ̃ctus. vt hic. z. j. de fideiuſ. l. i. z. ſʒ circa iudicia ſic. vt in. e. ti. l. ſi liſi as. z. ff. q̃ ſatꝫda. co. l.

S ſi receſſerit. ꝛ. l. i. ꝛ ſi q̄s cau. l. ſed ꝛ ſi q̄s.
I q̄s. aduocat⁹. dilatoria q̄ in initio erat opponēda. vt. ſ. l. pr. ꝛ. ſ. de p̄ba. l. exceptōes. ꝛ. ſ. de pcu. l. ita demū.
Reſcriptōes. in p̄ncipio. vel an̄ datōez libelli. vel etiā poſt.
p vt. ff. de iudi. l. nō vr. dūmō an̄ li. ꝯt. vt h. ꝛ. ſ. de iu. om. iu. l. nēo. ꝛ. ff. de iudi. ſꝫ ꝛ ſi ſuſcepit. in p̄n. Jt̄ hic ꝯ̄ra q̄n ſcri unt iudicē nō ꝯpeten tē. al's ſi ig̃rāt q̄n̄cūq̄ p̄nt opponere. vt. s. ſi a nō ꝯpe. l. ſi.
z De litigioſis. q2 gen⁹ excep. res litigio ſas induc̄, idē ea dic̄ vt. ff. e. l. i. ꝛ potes le gē auc̄. ſup rubrica ſꝫ h. vl' ſm Az. ſup. l. i.
A Dm creditor ꝛ ſi debitor vt ꝛ ſ. debi. ven. pi. in pe. nō poſ. l. i. ꝛ ḡ ꝛ de diſtrac. pi. l. credi tor. al's ſcd's creditor vt. ſ. ſi āntiq̄or cre. l. ſi. vel q̄lꝫ ali⁹. q2 ſola d nūciatio nō fac̄ rē liti gioſam. vt. ff. e. l. i. q2 ſit mētio de re litigio ſa. hic accipe auc̄. liti gioſa rē. q̄ ē ex co2. de litigio. §. i.

Autentica
Litigioſa res
l mobil' vel im mobilis vt in co2. auc̄. §. i.
c Dn̄io. vl' q̄i dn̄io ac p p̄blicianā. vl' ali quā vtilē rei vē. q̄ m' de ſunt. vel ꝯfeſſoriaꝫ p vſufruct. cū h̄eat in ſtar ꝓprietat̄. forte ſe cus q̄n̄ de ſuiturib⁹ ruſticis agic̄. ſecus ſi agat hypo. vel actiōe pſonali. ſm q̄ſdā. vt in co2. p̄bat̄. §. ab h ꝯꝫ. l. q̄. h⁹ ti. videat̄ dicere ꝯ de pſonali vt ibi dices.

in iudicium deducte ſunt. vel res p quib⁹ actor a reo detentis intēdit in quicunq̄ᵇ pſonam vel extraneam do nationibus vel emptionibus vel q̄ buſlibet aliis ꝯtractibus ⁱminime trāſ ferri ab eodem actore liceatᵏ tamē ſi nihil factum ſit lite nihilominus peragendaˡ.

Impa. Gratia. ꝛ Ualeria. aa. Ti ciano.

O Uiciūq̃ᵐ rē litigioſam vel am biguū chyrographum q̄dlibet deniq̃ mobile ſiue immobi le fiſco nr̄o vel potētiori ſeu aliis pſo nis in teſtamēto ſiue in codicillo le gauerit ſideiue commiſerit. aut pⁿ hereditate reliquerit nullā fiſcus nr̄ vel alia pſona licentiam habeat iur giorum: nec iudicium ſubeat: ſꝫ eſti matio litis eius in ea ꝯ̄ſtandoᵒ his quibus actiones vel res litigioſe re licte ſunt eandē litem ipi heredes p agāt ſuarum actionum piculo ꝛ ea q̄ litigioſa fuerant relicta vendican tes. q̄d ꝛ de chyrographis plꝫ vt here des relictoꝝ fiſco vel aliis pſonis p̄n tem pecuniam numerent. ꝛ iudicio eos quos obnoxios exiſtimant pſe quantur.

Impa. Juſti. a. Johan.

C Enſemus ſi quis lite pendē c te vel actōesᵖ vel resᵍ q̄s poſ ſidet ad aliū quēdā tranſtu lerit ſiue ſcientē ſiue ig̃rātē vicioʳ li

L d Contentōe. q̄n̄ eſt ordinarius
e Judici. q̄n̄ eſt delegatus.
Jte pen. li. ꝯt. vel nō dūmō cā ſit mota:
g Deducte ſunt. iure dn̄ij vel q̄ſi. nā vel actio in rē p̄t recedi. vt ſ. de her. ve. l. ſi. vel res vt ſubiic̄ ſi inducā in poſ. h ali⁹. ſ. ꝯuētus poſſi deat. vt dixi. s. de diſtr. pi. l. q̄ p̄diū. ꝛ ſic nō loq̄t̄ de pſonali ac. h lex. cū illa nō poſſit fieri litigioſa. vt vr̄ dicē auc̄. litigioſa vel dic actōe ſ. pſonali vel res q̄n̄ agit̄ in rē. vt. ff. de ac. ꝛ ob. l. actio in pſonā. nā hec lex ꝛ ſequēs de pſonalib⁹ dic̄. Et nō ſm. P. q̄ ꝯ̄trū ē de pſonali corrigit̄ p auc̄. ego puto nō corrigi. ſꝫ tm̄ plus exigi in pſonali q̄ ſit iudiciū motū lite ꝯt. vt hac. l. dr̄.
h Cōiūctā. de q̄ magis videbat̄ ar. ſ. de ꝯben. em. l. dudū.
i Cōtractibus. niſi in caſib⁹. vt. ſ. l. pri. ꝛ. l. ſi.
k Actore liceat. nec a reo. vt. ſ. e. l. ſi. ꝛ. ff. de ali. iu. l. ſi. ꝛ. ff. fa. her. l. alienatōes. ꝛ. ff. de iur. fiſ. l. res q̄. ſꝫ ꝯ. ſ. de pe. he. l. ſi. §. i. ꝛ. §. ij. ſꝫ illa ſi unt ex neceſſitate. Jt̄ ꝯ. d. de p̄. lō. tē. l. i. ſo. vt ibi in p̄n. dixi.
l Peragēda. redibet̄. n. res alienāti hodie vt. ſ. e. l. ſi. ꝛ ſic eſt ꝯ. ſ. ne li. po. ſꝫ ibi nō erat litigioſa cedebat̄ in potētiorē rōe officij ſꝫ ti. de alie. iu. rōne alteri⁹ potētie. Jt̄ q̄ hic nō patit̄ dānū fallit in cāu vbi tenet̄ in duplū. vt. ff. e. l. ſi. Jt̄ hodie patit̄ q̄lꝫ penā. vt. ſ. e. l. ſi.
Qiciūq̃. ambiguū. i. litigioſum.
q n Pro hereditate. ſ. p fideicōmiſſuꝫ relicta nō directo. q2 tūc nō poſſet h'r̄e locū excep. vel dic ex certa re. Acc.
o Preſtāda. ſꝫ ab heredib⁹ ꝯ. ſ. e. l. ſi. Sꝫ hec per illā. ꝛ illa p auc̄. nūc ſi heres corrigit̄. Ac.
C Enſemus. vel actōes. vt actor.
p Uel res. vt reus.

r Uitio. vt obiiciat̄ except. emēti ſi petat. vel creditori cui eſſet obligata. vt. ff. e. l. i. ꝛ. ff. q̄ res pi. vel hypo. l. i. §. ſi. Jt̄ ꝛ alia pena eſt quā dic̄ hic lex.
s Si q̄s. emptor.
t Ad venditōes. ſ. emēdo. ſic. n. ēptor ad venditōez. ꝛ donatari⁹ ad donatōez dr̄ accedē. hec. n. diſtinctio ſcie ꝛ ig̃rātie in ēptorez in q̄lꝫ acceptorē ſit. vt in co2. §. i. ſi in donatore illū. n. ſcire certū ē ſm Az. ar. ſ. de reſcin. vē. l. q̄ſq̄s emptorē. tm̄ in dubio p̄ſumo ig̃rare vt. ff. de p̄ba. l. verius

tigioſi contractus ſubiacere diſtin ctione quadam inter contrahentes obſeruanda. vt ſi quisˢ ſciens vel ad venditionesᵗ vel ad donationes ſeu alios contractus acceſſerit. cogno ſcat ſe compellendum: non tantum rem redibereᵛ ſed etiam precio eius priuariˣ non vt lucro cedat ei qui rē alienauit. ſed vt etiam alia tanta quantitas ab eo fiſci viribus infe ratur. Sin autem ignorans rem litigioſam emerit vel per aliam ſpe ciemʸ contractus eam acceperit: tūc irrita rei alienatione facta precium cum alia tertia parte recipiatᶻ. Ju ſtum eſt etenim ꝓpter doloſam men tem ꝛ ꝓpter abſconditam machina tionem cū nō emptori manifeſtaue rit rem in iudiciū deductam fuiſſe in tertiā ptem p̄cij ſicut iam diſpoſui mus eum puniri. Tali videlꝫ pe na nō ſolum in aliis contractib⁹. ve rumetiam in donationibus porrigē da. vt vera eſtimatione facta quum p̄cij datio nō eſt: rem ad alium trāſ ferensᵃ mulctet̄. Omnib⁹ inſtru mentis que ſuper hoc ꝯſtituunt̄ nul lam vim obtinentibus. Except⁹ vi delicet huius ſanctionis diſpoſitio ne his qui vel dotis nomine vel an te nuptias donationis vel tranſacti onisᵇ aut diuiſionisᶜ rerum heredi tariarum factarum vel perᵈ legati vl' fideicommiſſi cauſam tales res vel

v Redibere. i. red dere. vt. s. e. l. ij. ei⁹. n. ꝯditio cū q̄ acceptū ē iudiciū deterior fieri nō dr̄. vt. ff. e. l. ſi.
x Priuari. ſic. s. de p̄. xxx. an. l. i. in ſi.
y Aliā ſpēꝫ. vt per mutatōis. nā de dona tione poſtea dicit.

z Recipiat. ſ. ēptor ab h. ſi. ſꝫ an puniat̄ vēditor in plus. q̄dā q̄ nō. cū hec lex nō dicat. ar. ff. de pe. l. in ſ̄ptatio. alij in alias duas ptes. ꝛ dicūt eas dari fiſco. tertij dicūt in ſolidū p̄cio fiſco dānandū pter hāc terciā q2 ēptorē h. ſi. decepit. ſꝫ vr̄ etiā duplū ēptori dari. vt. ff e. l. ſi. q̄ eſt ꝯ. ſo. ibi ſpāle. q2 dedicādo etiā potētiorē oppoſuit aduer ſariū. Sꝫ q̄b⁹ actōib⁹ agit ēptor ad h. vel venditor ad rē. Rn̄. ꝯdi. ex hac. l. vel actōe in factū. q̄d aūt fiſco erit dādū q̄libet poterit deferre vt. ff. de iur. fiſ. l. i.
a Trāſferēs. mulctet̄. ſ. donator ꝛ rē habeat rē in donatorio n̄ di ſtinguit̄ ſciat vel ig̃ret vt ſꝫ tertiā extimatōez h̄eat q̄n̄ ig̃rauit. ꝛ nō q̄ hec. l. tm̄ de reo alienāte vr̄ dicere cū de poſſidēte ꝛ rē tradēte dicat. ſꝫ idē dicas de actore q̄ ꝛ ipe rē vel actōez p̄t alienare donan do vel vendēdo. nā ſi vendidit punit̄ vt dixi in reo ſi donauit exti mabit̄ actio ꝛ ꝓcedēs poſtea. ſic diximus habita diſtinctōe tran ſtulit in ignorantē vel ſcientem.
b Trāſactōis. cū tranſigo cū eo in q̄ quē ꝛ me res poſita ē in liti gio. ſm Jo. ꝛ. P. Alij dicūt etiā ſi cū alio cū q̄ de eadē re habeo cō trouerſiam. Ac.
c Diuiſionis. cū duo heredes diuiderēt hereditatē. nā lꝫ de oib⁹ ſit lis. poterit tn̄ cedi ab vno in aliū.
d Per legati. p̄t q̄ legari res litigioſa. nec ob. q̄ nō eſt ei⁹ ꝯmer tiū. vt. ff. q̄ res pi. vel hypo. ob. po. l. i. §. ſi. ꝛ. s. e. l. ij. q̄ ſunt ꝯ. q̄d ver eſt niſi in caſib⁹ excep. vt hic. alij dicūt q̄ illa. ſ. e. l. ij. loq̄t̄ in acto re. hec in reo. q̄d dic̄ hic in p̄n. vel actōes dicunt de duplicib⁹ dici iudiciis vbi vterq̄ ē actor ꝛ reus. q̄d nō plꝫ. Jt̄ videt̄ q̄ ipa actio litigioſa det̄ legatario p hāc. l. ꝛ ſic eſt ꝯ. s. e. q̄ ſi q̄s. So. hec ſm illā vt hic. heres extimationē p̄ſtet. ꝛ ſic vtraq̄ p auc̄. nunc corrigatur.

Alīq q̄ ꝯ nō erat litigioſa apd̄ teſtatorē. ſ; cepit eſſe apd̄ herdē. alīq ꝙ ꝯ de reo. illa ꝯ actore. Tu dic ꝙ ꝯ ⁊ illā corrigat. ⁊ ꝯ ꝑ auc. ſtatim corrigit. ⁊ ſic ē triplex ius circa legata. Seq̄r auc. nūc ſi heres q̄ ē in cor. c. §. ⁊ ꝯ. col. viij. ⁊ legit̄ eā q̄dā ſup. l. q̄ctiq;. **Autentica**

subſidium datum

a Nego. ge. vt. ſ. de ne. ge. ſi pecuniā. ſ; certe ſmo mādati. vt. ff. de re. iur. l. ſp q̄ nō. So. ibi fuerat ꝑus mādatū. ⁊ mādatū recuſatū ⁊ poſtea acceptū ⁊ ratū habitū. at vbi nullū fuit mādatū. non ꝑt dari mādati. vt. ff. mā. l. ex mādato. in fi. ſ; ne. ge. vt hic. ⁊. ff. de ne. ge. pompo. in fi. Ite nō in hac. l. qd̄ volui nō potui. ⁊ qd̄ potui noluí. ſ. eā face adiectū. ſic ⁊. ſ. ſi q̄s alte. vel ſibi. l. multum

Nunc ſi heres. oli dabat̄ extiatio ꝑ. l. q̄ctiq; poſtea cedebat̄ ei actō cū ſuo piculo ꝑ. l. ſi. ſ; hodie agit heres piculo legatarij. vt hic.

b Eſſe apparet. ſ; quo cū recta via tranſeat ad legatariū. vt ff. ꝯ fur. a ticio. rn̄. dic eſſe. i. fuiſſe. ſ. teſtatori. vel dic rē illā debitā teſtatori actōe ꝑſonali. vn̄ ſi nūc dicat heres fiet dn̄s ⁊ legatarius dabit. ſ; eius ſumptibus litigabit heres. Rn̄. ꝑt diſtigui an cū legabat̄ eā iā erat litigioſa. tūc ſ ſūptu heredis. vt. ff. de le. i. cū fu' an poſtea cepit viuo l' mortuo teſtatore ⁊ tc ſumptibus legatarij. ff. de le. i. fu' legat'. niſi poſtq; cepit eſſe heres in mora. ar. ff. de leg. i. cū res. ⁊ potes ꝯ diſtiguere. vt. ſ. ne li. ꝑo. l. i. diſtincti.

c De ꝯſcēda ⁊ committenda ſtipulatōe

l Licet eple. ꝯ cū abſn̄s eſſet ita ſuo amico ſcripſit. ſcias me tibi redditurꝫ. c. q̄ tibi promiſi. cū pn̄tes eſſem' bonon̄. preſumit̄. n. ꝙ ſtipulatio legitima inteceſſerit bononie

e Libello. ſ. ꝑcū porrecta ꝑ principi.

f Stipulatum. id eſt interrogaſſe ꝑmittis. Ac.

actōes dederint vel acceperint.

In auc. de litigio. §. ⁊ hoc preſenti colla. viij.

Nunc ſi heres[a] in lite victor extiterit rē ipaꝫ cui' dn̄s eſſe appet[b] legatario p̄ſtet q̄ nihil ꝯſeq̄r ſi vict' fuerit heres cū litis euētus ei videat̄ relictus. q̄ ⁊ liti intereſſe ꝑt ne colludat̄. **Cod.**

De contrahenda ⁊ committenda ſtipulatione. xxxviij.

Impa. ſeue. ⁊ anto. aa. ſecun.

l Licet[c] eple quā libello[e] inſeruiſti additū n̄ ſit eſſe ſtipulatū[f] eū cui cauebat̄. tn̄ ſi res[g] inter[h] pn̄tes geſta eſt credendum ē pcedentē ſtipulationē[i] vocē ſpōdētis ſecutā[k] eſſe.

Idē. a. petronio.

Si filie tue quam in poteſtate habebas pecuniā[l] dari ſtipulatus es patā[m] obligatōeꝫ exercere nō ꝓhiberis.

Impa. anto. a. Adeano.

s Si cum tuam pecuniam crederes[n] accommodato noie iuliani ſtipulatio in pſonā eius abſentis directa eſt. quū nihil ſit actū ea verborum ꝯceptione[o] intelligis ſuꝑfuiſſe tibi rei cōtracte obligatōeꝫ[p] ac propterea ſi pecuniam a debitore tuo iulianus[q] exigit. eamq; ſolutōeꝫ ratā habuiſti[r] habes aduerſus eum negociorꝫ geſtorꝫ[s] actionem.

Impa. alex. a. Sabine.

Secundū[t] reſcriptum domini ꝑ vlpiani pfecti annone iuriſcōſulti amici mei ea q̄ ſtipulata eſt cū morerer̄ ptem dimidiaꝫ dotis cui velit relinquere reddi ſibi cū moreretur eam ptem dotis ſtipulata eſſe videtur.

Impa. dyo. ⁊ Max. aa. Iſido.

n Nuda[u] pollicitatione ſꝫm ea q̄ ſepe[x] conſtituta ſunt ad pſtāda ea que ꝓmiſerat vrgeri: quāquā non[y] ſemp iura ꝑmittunt. verū qm̄ preterea[z] ſi contra pactum fecerit q̄ti ea[a] res eſt tibi dari ſtipulatum aduerſarium tuum ꝓmiſiſſe ꝓponas huius[b] etiam obligatiōis poſt[c] motam litem extitiſſe ꝯditionem ⁊ eius[c] ſumme[i] que in hac quoq; ſtipulatōe ꝯtinetur petitioni locum factum eſſe conuenit

Idem. aa. Edicio.

Secūdū. ſtipulata fuit mulier dimidiaꝫ dot̄ reddi. cū moreret̄ cui voluerit relinq̄re vꝫ. ⁊ ſibi vr̄ ſtipulata ⁊ ſic heres ager. vt. s. de iur. do. l. ſi mulier. ⁊ fac. l. etiā in. e. tit.

n Nuda pollicitatōne. i. nudo pacto. qd̄ mulē naſcit̄ mōis. vt dixi. ſ. de pac. l. legem

g Si res. i. ſtipl'o. n̄ dico eple miſſio. q̄s. n. cū corā ē eplāꝫ mittit

h Int̄ pn̄tes. qd̄ pſumit̄. vt. j. e. l. pe. ⁊ inſti. de fideiuſ. §. ſi. ⁊ ꝯ inutili. ſti. §. ſi ſcriptū. ⁊. ff. de ꝟ. ſig. ſciēdū. ⁊. l. ticia. §. pe. niſi ꝯ ꝓbet̄. vt ff. de pac. iuriſgentiū. §. qd̄ fere.

i Precedētē ſtipu. i. interrogatōꝫ q̄ pſumit̄ inteceſſiſſe. vt dixi.

k Secutā. i. vox ꝓmittētē ſecuta vocē interrogātē qd̄ ē nece. vt. j. ſti. de ꝟ. ob. in pn̄. ⁊ fac vt fides eple hēat̄. vt. ff. depoſi. l. publica.

Si filie. pecuniā. ſec' ſi in facto. q̄ tūc n̄ vꝫ. vt. ff. e. ꝙ dr̄ p̄teꝫ

m Paratā. tibi pr̄i. vt ꝯ. ⁊ inſti. de inuti. ſti. §. ei q. ⁊. ff. e. l. eū q̄. §. q̄ ſibi. ⁊. l. dn̄s fuo. ⁊. ff. de pact. l. ⁊ heredi. §. nos āt. ⁊ ꝯ in pfecticijs vel aliq̄s q̄ ei q̄rūt̄. al's ipi filie ꝑ p̄reꝫ vtilis q̄rit̄ actio. vt. ff. de ꝟ. ob. l. qd̄cūq;. §. ſi q̄s ita

n Si cū tuā. crederes tuo noie n̄ iuliani. al's ei q̄rit̄ actio. vt ff. ſi cer. pe. l. certi ꝯditio. §. ſi nūmos. ⁊. ſi cer. pe. ſi abſn̄s.

o Cōceptōe. ſ. q̄ alteri ſtipulari nemo ꝑt. vt. ff. e. ſtipulatio iſta §. alteri. ⁊. j. titu. iiij. ⁊. l. iiij.

p Obligatōeꝫ. bona ē rō. nā q̄ defic̄ ex ſtipulatu remaneret ex nūeratōe. vt ſic duo ꝯcr' inueniāt. vnus vtil. alt̄ inutilis. vt. ff. ſi cer. pe. l. certi ꝯdi. §. q̄m̄. ſi āt ſtipulatio teneret. q̄ ſibi eſſet ſtipulatus nō poſſet agi ex nūeratōe. vt. ff. de noua. ſi ita fuero. in fi. ⁊. l. ſe.

q Exigit. ſ. de facto. de iure nō potuit.

r Ratā. habuiſti. ſ; ad q̄d exigit̄ mea ratihabitio cū ei fueri ſtipulat'. vt ar. ff. de ſo. l. ꝟo. Rn̄. id. q̄ pſona iuliani nō ad ſolutōeꝫ ſ; ad obligatōeꝫ fuit apꝑoſita qd̄ fieri nō potuit. q̄re ſec' eēt ſi in adiecto. vt. ff. de ꝟ. ob. l. eū q̄. §. q̄ ſibi. ⁊. l. ſi ita. §. griſogon'. ſ; eē q̄uis habeo ratū nō meo noie geſtū. Rn̄. dic ꝙ Iulia. meo noie exegit al's nō niſi debitor eſſet nō ſoluēdo. vel dic hic ratū factum debitoris ſoluent̄ q̄ ad vtilitatē creditoris ſoluebat nō iuliani recipient̄. q̄ facto debitor liberat̄ nec p in ſubſidiū ꝯ iulia. agit̄. nō q̄ habeo ratū in ſubſidiū. ſ; ex ratihabitōe deficit actio ꝯ debitorē. ⁊ ſic ꝯ Iuli. in

x Sepe. vt. dic. l. legē. ⁊. ſ. loca. ſi tibi. ⁊. ff. de pac. l. iuriſgē. §. q̄nimmo. ⁊ dic caſum ꝙ ꝯuenimus de ꝑmutando. ⁊ ſi nō dares qd̄ ex ꝑmutatōe dare debes ꝑ ſtipulatōeꝫ ꝓmiſiſti q̄ti mea intereſſet nō das ago ad penam. ⁊ li. ꝯt. in ea ꝯmittitur penalis. vel ſꝫm Io. ago ex nāli obligatōne vt des de facto. q̄ de iure non poſſum litem ꝯt. de facto cum ſtatiꝫ ꝯmittitur ⁊ petitur pena.

y Nō ſp. q̄ q̄nꝫ ſic. vt no. ꝯ. l. legem.

z Preterea. i. p̄ter id q̄ nudo pacto ꝓmiſit

a Quāti ea res. i. dep ⁊ cōe intereſſe. vt. ff. de ꝟ. ſig. l. hec ꝟba.

b Huius etiā. obligatōis. ſ. orte ex ſtipulatōe. aꝫ. q. d. nō ſolū ſi ꝯtineret hec ſcd̄a pactio certū. ſ; etiā nūc cū ꝯtinet incertū. vel. i. nō ſolū cū pcederet veſtita. ſ; etiā nūc cū pceſſiſſet nuda cōmittit̄ hec ſcd̄a lite ꝯt. ſꝫm vtrunq; intellectum. i. i. nō ſolū. ſi incepiſſet a cōditione ⁊ dediſſet. iā poſſet dari vel fieri. ſ; etiā nūc cū pceſſit pactio nuda. hec tn̄ nō ſic plꝫ. media plꝫ. ⁊ qd̄ ſubijc̄. etiā ei' ſumme ⁊ c. q. d. nō tm̄ q̄n eſſet certa. ſ; etiā tunc q̄n incerta.

c Poſt morā. ſ; quō lis ſup eo cuius noie nō ē actio ꝯteſtari potuit. vt ar. ff. de ne. ge. ſi pupilli. §. ſi. ſiue dicas ſup nuda obligatione ſiue ſup veſtita cū nondū extiterit ꝯditio. Rn̄. ſꝫm Io. ſi ſuper nuda petitio fiat ⁊ ꝯteſtatio de facto q̄ ſ; nullū habebat effectuꝫ q̄ntum ad hoc vt ex ea fiat ꝯdemnatio immo abſolutio q̄ſi ab inepta actione. valet tn̄ q̄ntum ad ꝯmittendam penam. ſic. ff. de ꝟ. ob. ſi ticius. at ſi ita ꝓmiſiſſet dabo cum petieris a me. ⁊ ſi non ꝓmiſito. x. nam ⁊ hec petitio opatur ꝯmiſſionem pene. vt. ff. de ꝟ. ob. ſi. x. cum petiero. Et ſi queras qualit̄ de calumnia iurat actor. Rn̄. nō iurat. q̄ non ꝓcedit. vel iurat ꝙ nō facit animo calumniandi. ⁊ decum iurat. ſic ⁊. ff. de ne. ge. at q̄ nā. §. cum me. nec mireris agi ex naturali obligatione. cū m. ꝯ. ex ea da t actio ſ; non habeat effectum. vt. ff. de fideiuſſo. l. fideiuſſor ob. §. ſi fideiuſſor. ⁊ ſꝫm hoc non obſtat oppoſitio nulla eſt mora vbi nulla eſt petitio. ⁊ ſic nō committitur pena. vt. ff. de regu. iur. l. nulla. ⁊. ff. e. ſi pupillus quia hic

ſuit penitꝰ vt dixi ve iñ. qꝛ hic nō agit ad penā ꝓpter morā. ſꝫ qꝛ extitit ꝯditio ſtipłatōis penał quā vult lex tūc extare. quūꝫ de facto ſit cōteſtatio litis. Aliq̄ dicūt moueri litē ſup pena ⁊ añ exordium nō eſt ꝯmiſſa. ſꝫ in ipo exordio ꝯmittit. ſic ff. ſi tici. ſic etiā quūꝫ quis litē ꝯteſtat in actōe ꝓ ſocio ſoluit ſocietas ⁊ incipit illa actō

ꝯpetere vt. ff. ꝓ ſocio l. in actōne in prin. ⁊ s. ꝓ ſocio. l. tādiu. vł pone tercio ꝙ ꝯuengi ſti dare libꝝ qđ ſi nō dares ꝓmiſiſti. x. nomine pene. vł infeſſe mihi dare teneris ſtati quū fuero ꝯ te. lit. ꝯteſ. đ libro. vł q̄r to pꝰ pactū nudū ꝓmiſiſti intereſſe ſi nauis ex aſia venerit ex cepi de factō agere ad librū ⁊ ſtatim nauis venit dimittā illā, litē ⁊ agā ad intereſſe quū nauiſ venit. ad q̄s duas poſitōes vltiąſ mētū ꝯuenit hec lra. ⁊ facit ad. l. iſtā. ff. ꝓ ſocio. l. duo qñ autē q̄libꝫ ſtipulatio cōmittit penał. dicunt quidā demū pꝰ lit. cōteſtatā vt hic ꝗcunq̄ pactio ꝓceſſerat. ſꝫ ſi nulla. tūc demū quū poſſe dare vł facere deſiſſet vt. ff. e. ita ſtipulatꝰ. Aliq̄ ex qualꝫ mora dicūt eā cōmitti nos idē dicimuſ ſi ꝓceſſit pactio obligatoria. alioq̄n dicimꝰ ꝙ primi ſm azo. hoc tñ plenꝰ dixim. s. đ pac. ſi pacto.

d ¶ Extitiſſe. ſ. ꝓpo nas. nā extitit vel declaratū ē eā extitiſſe, quū lis eſt cōteſtata licꝫ ſit ſic. ff. de vſufr. ſꝫ ⁊ ſi qđ. §. interdū.

Scire debuiſti q̄ ſub trāſactōe dari placita ſi certi vł incerti ſtipłatōne ſubſecuta petiᵇ poſſe.

¶ Idem. aa. Anto.

Ex tutoꝝ neq̄ curatoꝝ abſentia q̄cq̄ ſtipłatōi nocet: cū ⁊ feminā minorē. xxv. an. abſente curatore ſtipłari poſſe non ambigit.

¶ Idē. a. poſſide.

Onᵏ moritur ꝓſtari ſuū impoſſibilisˡ ꝓmiſſio ē. pꝰ mortē āt eiꝰᵐ ſtipłatꝰⁿ recte ſolutiōneᵒ poſtłat.

¶ Idē. a. Capitoni.

Si quidē zenoni ſtipulanti mortꝫ vł cruciatꝰ corpis terrꝰ timore ſpopōdiſti ᵖ a dūſus experientē excep tōe ꝓpoſita defendi poteſᵍ. ¶ Sin vo nihil taleʳ ꝓbet accuſatōis inſtitute vł future ꝓtextuˢ nō ob turpē ſꝫ ꝓbabilem cām hita ſtipulatōe ꝓmiſſio rtō infirmat. ¶ Sin aūt ob nō inſtituēdaꝫ accuſatōeꝫ crimis pecunia ꝓmiſſa ſit quūᵗ de hmōi cauſis paciſci nō liceatᵘ petitio denegetur.

¶ Imp. Leo. a. Eritigio. p̄. p̄.

Omnes ſtipłatōes etiā ſi nō ſolēnibꝫ vł directiˣ. ſꝫ quibuſcūq̄ vbis ꝯſenſu ꝯhentiuꝫ ꝯpoſite ſint vł legibꝫ cognite ſuam habeant firmitatē.

e ¶ Et eiꝰ. ⁊ hec eſt rñſio. accur.

f ¶ Sūme incerte. q̄ ꝑ ſniam certa fiet. vt inſti. de act. §. curare.

¶ Scire. certi vt. x. ¶ Incerti. vt in facto.

h ¶ Peti poſſe. ſꝫ paꝰ nil debebat. vt. s. de trāſac. l. nec intentio. ⁊ agit ꝯditōe certi vbi eſt certū. alꝰ actōe ex ſtipła. vt inſti. de verbo. obl. l. i. in prin.

n Ex ñ ābigit. vł inſti. de inuti. ſti. §. ſi pupillꝰ. ⁊ s. de auctoritate pre. l. i. ⁊ inſti. de auctoritate tu. in in prin.

Non moritur. pone caſuꝫ ſm Io. tenebraꝝ mihi ad ſtichū te exñte in mora deceſſit. nūc mihi eūdē ꝓmittꝰ teneris ſꝫ deceſſerat. vt. ff. đ ver. ob. inter ſtip. §. pe. ⁊ de iureiur. l. eū q. §. ſi iurauero. ⁊ ſic h̄ dictū pꝰ mortē determinat pricipiū ſtipłatus. ⁊ dices nō moritur. i. mortuū. qꝛ iā mori plꝰ nō pōt q̄a mora ei vltra nō dñabit. ⁊ ñ erat i mora i primo caſu legiſ. Aliq̄ dicūt ſi ꝓmiſiſti michi ſtichū ſuū viuū nō moritur ⁊ quū eēs in mora deceſſit q̄ro vtꝝ poſſim agere ꝯ te. rñ. duo ꝓmiſiſſe videris. ſ. ſuū ⁊ ñ moritur ex eo ꝙ ſuū teneris. ex eo ꝙ nō moritur eſt ipoſſibił ⁊ nō teneris. ſic. ff. de arbi. celſus. nec viciat ꝑ inutił vtilē. vt. ff. e. l. ſi mihi. ⁊ ticio ⁊. l. i. §. pe. ⁊ ff. ſi cer. pe. certi. cō. §. qm̄. nec pōt poni caſus ꝙ i genere ꝓmiſit ſuū q̄ tūc fruſtra dicerꝫ pꝰ mortē. ⁊ c. quū genꝰ perire nō pōt. vt. ff. ad. l. fal. l. in rōe. §. diligent. ⁊ ff. eo. inſ. §. ſacrā. ⁊ ſcōm p̄dictū ſcōm caſum hec dictio pꝰ mortē. determinat verbū poſtulat. vł tercio die ꝓmiſiſti ſtichū nō moritur ⁊ ſi moritꝰ ante q̄ dares ꝓmiſiſti. c. ſi decedat petā c. ⁊ ſcōm h̄ dic ſtipłatꝰ. ſ. c. ⁊ ſic prima ꝓmiſſio fuit inutił. ſcđa vtił. nec viciat inutił vtileꝫ. ſecꝰ ſi viciosuꝫ ñ fieri qꝛ valet. vt. s. de edil. e. ſi apđ. ⁊ fac. ff. đ ꝯfeſſis. l. ij.

l ¶ Impoſſibilis. quo ad ſeruum.

m ¶ Eius. ſcilicet ſerui.

n ¶ Stipulatꝰ. ſimpliciter.

o ¶ Solutionē. ſ. extimatōis.

Si quidē ſpopōdiſti ex cā donatōis.

q ¶ Potes. vt. j. ti. i. l. dolo.

r ¶ Nihil tale quod. dictū eſt ſupra.

s ¶ Preteztu. ꝓmiſiſti. n. ei vt ñ accuſarꝫ. l. i accuſatōe nō ꝓcederet. nō tñ h̄ expſſo. vt ⁊. s. qđ me. cā. l. accuſatōis. at i ſeq̄nti caſu fuit expſſuꝫ. et iō ibi nō valet. vł h̄ caſu loq̄t qñ p̄t trāſigi. in ſeq̄nti qñ nō. qđ qñ poſſit vł nō habeſ. s. đ trāſac. l. tranſigere, ſi tñ ⁊ qñ pōt trāſigi ꝑ calūniā accuſabat non tenerꝫ. et ſi ſoluiſti repetes ex edicto de calū. vt. ff. de calū. l. i. et. l. ſi habeo.

t ¶ Quum. i. qñ. vł quū nō liceat. ſ. h̄ expſſo ſcōm primū caſum.

v ¶ Nō liceat. ſi nocens eſſet alꝰ ꝯ vt. j. ad. l. iulia. de adulte. ſerui.

¶ Impa. Iuſti. a. Mēne. p̄. p̄.

Scrupuloſaꝫ inq̄ſitionē veterꝫ vtꝝ pꝰ mortē an quum moreretꝛ. vł p̄die quū moreretꝛ ſtipłatꝰ ſit aliq̄s vł in teſtamēto legati vł ſideicōmiſſi noīe aliq̄d dereliquerit penitꝰ āputātes oia q̄ vł in quocūq̄ ꝯtractu vel ſtipulati vł pacti ſunt ꝯhentes vel teſtator in ſuo teſtamento diſpoſuit. etiā ſi pꝰ mortem vel ꝑdie q̄ moreretur ſcripta eſſe noſcuntur. nihilominus ꝑ tenore contractus vel teſtamēti valere ꝓcipimusᵃ.

¶ Idem. a.

Magnā legū veterꝝ obſcuritatē q̄ ꝓtrahendaꝝ litiuꝫ maximā occaſioneꝫ vſq̄ adhuc ꝓbebat āputātes ſancimꝰ vt ſiquis certo tꝑe facturꝫ ſe aliquid vł daturꝫ aliq̄d ſtipuletꝛᵇ vł q̄ ſtipulator voluit ꝓmiſerit et adiecerit. ꝙ ſi ſtatuto tempore minime hec ꝑfecta fuerint certā penā dabit ſciat ſe minime poſſe debitor ad euitandam penam adijcere quod nullus eum admonuitᶜ. ſed etiā citra vllā admonitionē eidē pene ꝑ tenore ſtipulatōis ſiet obnoxius. quum ea que promiſit ipſe in memoria ſua ſeruare nō ab alijs ſibi manifeſtari poſcere dēat.

Omnes. directis. ꝑ eadē vba dēbat olim fieri rñſio ꝑ q̄ ſiebat interrogatio. vt dabis dabo. hodie etiā ꝑ equipollētia vt dabis. ſic vł vtiq̄. vt hic. ⁊ inſti. de ver. ob. in hac re.

s Scrupuloſaꝫ. moreretꝛ. ꝓmiſſor. vt inſti. đ inuti. ſti. §. ſed ⁊ ſiquis.

ſ ¶ Aliquis. dari. de facīedis. n. dicit. ſ. e. l. ſi.

a ¶ Precipimꝰ. vt inſti. de inuti. ſtip. §. pꝰ mortē. ⁊ ff. e. l. qđ cūq̄. §. i. ⁊ s. vt actōes ab here. ⁊ ꝯtra here. l. vna.

Magnā. ſtipłetꝛ. i. ꝓmittat. ſic ⁊ ff. đ ꝯdi. iñ. l. ſi ñ ſoꝛ. §. p.

c ¶ Admonuit. no. citra admonitōꝫ. ſic. ff. de vſur. l. pecunie. ⁊ s. đ iure emphi. l. ij. §. ſi. ⁊ ff. đ le. cō. ſi ſidꝰ. §. ſi. ⁊ s. đ pig. l. creditoꝛ. ⁊ ff. de ſideicōmiſ. li. l. thais. §. intra. ſꝫ ar. ꝯ. ff. q̄r lega. l. ſi. ⁊ s. de iure emphi. l. ſi. §. i. ⁊ ff. đ mi. l. emiliꝰ. ⁊ ff. đ opiſ li. l. cū pꝛonꝰ. ⁊ de dā. infec. l. iiij. §. h̄ āt iudi. itē ſi h̄ ad euitādā penā nil ei ꝓdeſt. q̄ nō pōt purgari mora penał ſtipul atōis. vt h̄. ⁊ ff. đ ac. ⁊ ob. l. traiectitie. §. đ illo pomp. ſꝫ ꝯ h̄ ſideiuſ. l. ſācimꝰ. ⁊ ff. ſi q̄s cau. ⁊ ſi pꝰ tres. ſꝫ illa ſpālia i iudicijs. ſic i arbitrijs. vt i alio ꝯ. ff. đ arbi. celſus. itē ꝯ. ff. đ ver. ob. ſi inſulā. ſꝫ ibi nō fuit pena. Itē eo dē mō ſolui ff. đ ꝯſti. pec. l. ſi duo. §. ſi. l. ſe. Itē ꝯ đ ver. ob. q̄ rome §. flauiꝰ. ſꝫ ibi fauore libtaꝰ ne pereat. vł nō erat ibi cōmiſſa. ⁊ qđ dicit liberet. l. i. eā nō incidat. ⁊ đ hꝭ dixi. s. đ pac. l. ſi pacto.

¶ Ceteris. mixta vt illa q̄ ē đ rōibꝫ reddēdis. ꝯtinēt. n. dationē reliq̄ꝝ ⁊ inſtructōeꝫ in ipis rōibꝫ vt. ff. de ꝯdi. et de. cū ſer

v uus. i.

e ¶ Siue nō ar. ff. đ pac. l. iuriſgen. §. pactoꝝ. ⁊ ff. de ꝓba. ſi pac. ſꝫ ꝯ. ff. e. l. cēteſimis. §. id qđ. So. h̄ corrigit illā vł refert. an factū cōferaſ i ꝑ̄s mortꝭ. vt h̄. ⁊. j. e. l. ſi. ſi mō ꝑ aliū poſſit impleri. añ non ⁊ tūc ſua qđ ibi đꝛ. vł veriꝰ refert. an ſit tale factū qđ poſſit ꝑ alium expediri. vt h̄. an nō. vt ibi ar. s. de cadu. tol. §. ſin aūt.

a ¶ Cōpleri. ꝑ eis erat. ff. đ ꝯdi. inđ. ſi ñ ſortē. §. libtꝰ. ⁊ ff. de ſol. l. inter artifices. q̄ ſūt ar. ꝯria ꝑ iuſtiniano ē. ff. đ duobꝫ re. vł nemo

Si q̄.

O Ptimā.ex eo ꝙ inẜ optios ẜcta baẜ.alꝛ nec ē optia neq̃ bona.
c Proteſtabatur.repete ꝯtēdebatur
d Debere oñdi.i.an dēat dici debere oñdi ⁊c̄.
e Perſonas.ſtipulātis ⁊ ꝓmittentis.
f Excellas.q̄ ñ patiunẜ noia ſua apponi in inſtr̄is.vt.ff.de auct.tu.pupill᷒.§.pupill᷒.

de ac.⁊ ob.pupillus.⁊ ſic pt itelligi qḋ hic dicit vel illa in infante.l dic ꝙ ñ refert tutori vel extneo ꝓmittas.ſed an ſit infans vel maior infante vt pmo caſu nec naturalr̄ teneaẜ.alꝛ ſic ecōtra.ſi ſibi ſtipuleẜ pt ēt ſine tutore.vt inſti.de aut.tu.in pn.niſi ſit ifans vt.ff.de v.ob.l.mulier.excepto vno cāu.vt.ff.rē pupil.ſal.fo.l.ij.⁊ l.ſeruum

Idem.a.

v Etis iurꝫ altercatōes decidētes.generalr̄ ſancim᷒ omnem ſtiplōnē ſiue in dādo ſiue in faciendo ſiue mixta in dādo ⁊ faciēdo ſcā inueniaẜ.⁊ ad heredes ⁊ ꝯ heredes trāſmitti ſiue ſpālit heredū fiat mētio ſiue ñ. Cur ei qḋ in pncipalibꝫ pſonis iuſtū eſt ñ ad heredes et adūſus eos trāſmittaẜ.et ſic extimenẜ hmōi ſtipulatōnes quaſi tm̄modo in dando ſūant concepte.cum nihilomin᷒ ⁊ heredes factum poſſint adiplere illa ſubtili ⁊ ſupuacua ſcrupuloſitate explosa ꝑ quā putabāt nō eē poſſibile factū ab alio ꝯpleri qḋ alij impoſitum eſt.⁊ cum pene ſilis oim hoīꝫ eſt natura ñ ⁊ facta oēs ⁊ pl᷒ vel paulomin᷒ adimplere pñt.ne ex hmōi ſubtilitate cadāt hoim volūtates

Idem.a.Ioanni p.p.

O Ptimā qōnem ⁊ frequēter in iudicijs ꝯſatam ſatis hūanum eſt ſaltē in pñti dirimere ne diutius rē nrām publicā moleſtare ꝯcedaẜ.in multis etenim cōtractibꝫ ⁊ maxime in feneraticijs cautōnibꝫ ſolidum eſt aſcribi ſtipulatōes per certos ſeruos celebrari.ſed q̄daꝫ in deuotōne tēti ex hoc materiam altercatōis acceperūt.⁊ alij q̄dem non eſſe ſuū adhibitū ꝯtendebāt.alij vero non ei᷒ ſuū eſſe ad quem ptinere ſcriptura ꝓteſtabaẜ ⁊ ſi non ꝑ ſeruū inter pñtes celebratam eſſe rem fuerit ſcriptum ⁊ hoc iterum dubitabatur debere oñdi ptes eē pñtes. Cū itaq̄ latis vtile eſt in ꝯtcibꝫ ⁊ ſeruoſ adhiberi ⁊ pñtes pſonas aſcribi forte ꝓpter pſonas dignitate excellas. vel mulieres quas naturalis pudor non omnibus perperam ſeſe manifeſtare cōceditur. Sancimus tales ſcripturas omnifariam eſſe credendas et ſiue aſcriptus fuerit ſeruus et ad quādam pſonam eū pertinere credi oimō ⁊ ſeruum adeſſe ⁊ feciſſe ſtipulatōem ⁊ eam eſſe ſcripto dño acq̄ſitam ⁊ non dubitari.ſi ſeruus ipſe preſto fuerit vel eius domin᷒ fuit is ꝓ quo ſcriptus eſt feciſſe ſtipulationem.⁊ ſi inter preſentes partes reſ acta eſſe dicitur hoc ⁊ eſſe credendū. Si tamen in eadem ciuitate vtraq̄ pſona eodem die commanet:i q̄ hmōi inſtrumentum conſcriptū eſt niſi is qui dicit ſeſe vel aduerſarium abeſſe liquidis ac manifeſtiſſimis ꝓbationibus et melius quidem ſi ꝑ ſcripturam vel ſaltem ꝑ teſtes vndiq̄ idoneos ⁊ omni exceptōe maiores oſtenderit ſeſe vel aduerſarium ſuum eo die ciuitate abfuiſſe.ſed huiuſmodi ſcripturas ꝓpẜ vtilitatē ꝯhentiū eē credendas

Idem.a.Ioanni pre.pre.

g Cōcedit.vt.dixi s.de pac.l.maritus.⁊ dic n oibꝫ ſ perā ⁊c̄.i.ꝓperā eē.ſi hoc eē ſic ff.de ꝓba.ſi qs liberi h Si ſuus.i.an ſeruus fuerit pñs vꝉ an fuerit eius dñi.q̄a ſic pſumiẜ quo ad acq̄ſitionē nō quo ad libertatē cām.vt.s.de inte delicti aliqs.⁊ ita eſt ar.ꝙ plebat᷒ ⁊ curie ꝑ talia ꝓlenẜ ſi inueniant inſtra q̄ dicāt actū in tali curia vel ſimilia.
i Eſſe credēdū.ſic s.e.l.i.⁊ de dona.inter vi.⁊ vx.l.ſi ſiliꝫ
k Eodē die.ſ.tora vt adq̄cẜ inſti.de inu.ſtip.§.itē ꝯtra.qḋ pſumiẜ vt hic ſubijc̄ ⁊ no.ſm hoc diē et locū apponi dēre in inſtr̄is vt.s.de diuer.reſcri.l.ſi qua bñficia.et in aute.vt ꝑponatur no.imꝑatoris.col.v
l Et meli᷒.no.maioris auctatis ſcripturā q̄ teſtes qḋ admitto cum dubium eſt de nūero annoꝝ l tꝑis lapſu.vt er.s.ſi mi.ſe ma.di.l.iij.alꝫ ꝯ.vt.s.de ſi.inſtru.l.i exercēdis.ſꝫ qḋ ſi due appareāt ſcripte.vna que dicit ſtiplōnē fuiſſe bononie alia Rome cadē die.Rñ.bonus iudex videbit cui potius ſit credendum.quod ſi non viderit neutri credet.vt.s.de ſi.inſtru.l.ſcripture
m Teſtes tres vel plēs.nā ꝑ duos ñ videreẜ.ar.s.de ſi.inſtru.l.i exercendis.vel dic hic eſt priuata.vñ duo ſufficiūt.vel hic ñ directo ꝯtra inſtr̄m ſed ꝑ obliquum.
n Oñderit.ſed hoc qño cū dies inſtri edi ñ dēat.vt.ff.de edē.l.i §.editōes.rñ.illud locū hꝫ qñ iuitus edit inſtr̄m.hic āt volens.vel verius qꝛ hic vult dicere falſum in die.⁊ iō eſt edēdū.vt.s.de ſi.inſtru.l.ſi.⁊ caue.qꝛ hec lex in priuato inſtr̄o vid̄r loqui.
o Iq̄s inſulā.i.domū
o Moriebaẜ ꝓmiſſor.
p Cōtrahēntū.que late attēdim᷒.vt.s.vt ac.ab here.l.i.
q Momēto.hoc eñ fieri ñ poſſꝫ.vt.ff.e.l.ꝯtinu᷒.§.illḋ.hꝫ ꝓpe dixerit.poſſum diſſoluere tēplū hoc ⁊c̄.ſꝫ de tēplo ſui corpis dixit
r Factū a debtōe.q̄ntū ad trāſitū vt hic ⁊.s.e.l.vetis.⁊ ꝯtriū ibi poſitū.⁊ hic poſſet poni.ſꝫ q̄ntū ad aliā differūt.vt.ff.de v.ob.l.ꝯtinu᷒ §.ſi.ac.
s In legaẜ.puta dānas eſto heres me᷒ cū moriarꝫ facere domū
t De inutilibꝫ ſti.dixit de vti.ſequit de inutili ſtiplōne illi

E x ſtipulatōne.impubes.ſ.tu
x Nō es obligat᷒.dic ꝙ pupill᷒ ſi hēat tutorē ſe obligare ñ poteſt ſine eo alicui extraneo ciuilr̄ vt hic niſi in q̄ntū locupletior eſt.vt.ff.de auc.tu.l.pupillus.⁊.ff.ꝯmo.l.iij.ſi ñ ſit locupletior tūc naturalr̄ tm̄.vt.ff.ꝺ noua.l.i.in ſi.⁊ hoc cū ꝓxim᷒ ē pubertati alꝛ nec naturalr̄ nec ciuilr̄.vt.ff.de ꝯdi.inde.l.ꝙ pupillus.tutori āt nec ciuilr̄ nec naturalr̄.vt.ff.de auc.tu.l.v.cū tutoris auctoritate pt ſe obligare ciuilr̄ ⁊ naturalr̄.vt.s.ſi tu.vel cu.l.ēt.idē intelligas in adulto ſi hēat curatorē.vt.s.de in inte.re.mi.l.ſi curatorē.ſi aūt ñ hēat tutorē nec naturalr̄ nec ciuilr̄ obligaẜ.vt.ff.

I libera matrimonia.tā cōtra q̄ ꝯhēda vt.s.de nup.l.neq̄
z Cōſtat.vt.ff.ꝺ v.ob.l.ſi ſtipulatio ſcā fuerit.⁊.l.tcia.⁊.s.ꝺ ſpon.l.mlier.ſed ꝯ.ff de dona.inter vi.⁊ vx.ea que.ſed ibi a dona tione pena vel pacto pene incipit,

U t inter abſentes.vt inſti.de inut.ſti.§.nē ꝯtra.⁊.ff.de v.ob.l.i in pain.ſed ꝯ.ff.de dona.inter vi.⁊ vx.l.ea que.ſed ibi inter pñtes fuit.
b Pōt.vt.ff.de v.ob.ſtipulatō iſta.§.alteri.⁊ inſti.e.§.alteri.⁊.ff de dona.cū tres.⁊.s.ꝑ quas ꝑ.no.ac.l.i.⁊ non eſt abſurda hec parificatio.qꝛ vtrīq̄ impedimētum interue.vt in caſu iſtius.l.et ideo bona eſt comparatio
c Nepoti tuo.ex ea nato.vel meli᷒ ex filio nato.vt ⁊.s.de pac.cō.l.pater.⁊.l.pactū.⁊ dic ꝙ fuiſti ſtipulat᷒ nepoti in prāte ꝯſtituto vel iuliano.vñ in pſonā nepotis ꝯſtitit ſtiplō in pſona iuliani nō.ſed potuit ei ſolui tāq̄ adiecto.ḡ ex eo ꝙ fuit ſoluēdum nepoti agis ꝯdictōe certi ex eo ꝙ iulia.ad intereſſe.vt.ff.de v.ob.l.liber homo.§.ſi.ſm.B.vel Az.dic ꝙ fuit ſtipulatus vtrīq̄ principaliter.et in nepote fuit vtilis.ſed ꝑ mortem facta eſt inutilis in iuliano ab initio fuit inutilis.interpoſuiſti tñ poſt illas aliam vtilem.ſic ſi iuliano non dederis ꝓmittis q̄nti mea intereſt te datur.⁊ de hac ſtipulatōne hic dicit.
d Ob abſentia.nedum qꝛ erat ali᷒.ſed ſi eo pñte ſtipularetur ei valeret ſtipulō.qꝛ ipſe ſtipulatōem feciſſe videẜ.vt.ff.de v.obl.l.ſi ꝓcur.tori.ac.
e Prouideas ſtipulādo nepoti aut iuliano dari.vel dic ſtipulāto nepoti poſt primas inutiles oē tuum intereſſe
f Suo facto.a iuliano ſm primum.
g Curate.q̄ntraẜ.i.certe hꝫ ſpeaẜ incertū.i.intereſſe.vt inſti.de ac.§.curare.ac.
h Ex eo.de ſucceſſiōe.quod eſt vel cum paciſcor ſuccedā l vt non ſuccedam vel certo modo ſuccedā.vt.s.de pac.l.pactum.⁊.l.hꝫ.⁊.l ſi.⁊ de col.pactū.⁊ de inoſ.te.l.ſi q̄.§.illud.ſed ꝯ.ff.ꝺ ac.emp.ſi quis ſeruum.ſed ibi rōe p̄cedentis ꝯtus.ſ.venditōnis ſerui venditor cauet emptori et de hereditate liberti reſtituenda

ſed ꝛ aliter. vt ibi ſolui.

i ¶ Ʋia q̄ ꝯ. vt. s. de ꝯdi. ob. tur. c. l. f. ꝛ. l. mercedē. ff. de ꝟ. ob. l. generaľr. ꝛ. l. velut. ꝛ. l. ſi plagis. et ſi pena ſit ꝓmiſſa. vt. ff. de fideiuſ. ſi a reo. §. fi. ꝛ de ver. ob. l. ſtipulatio hoc modo

Ɗolo ľ metu. ēt legali. vt. ff. de ꝯſti. pec. l. illud. §. ſi iureiurā. lꝫ ibi nō habeat locū exceptio

k ¶ Naſcit. q2 ſtricti iuris ē ſtipulatio. vt hic. ꝛ. ff. qḋ me. cau. l. metū. §. ſed cū ꝓtoꝛ. ꝛ. ff. de ꝟ. ob. ſi q̇s cuꝫ aliter. niſi in dotis ꝓmiſſiōe. vt. ff. qḋ me. cau. l. ſi mľier. §. ſi doſ ar l bonefidei ip̄o iuř nō vꝫ. eꝫ ꝑ metū. vt. ff. de dolo. l. ꝛ elegant' fm. h. ľ refert in f' doli ſiu appertū. vt ibi ꝛ delatū vt hic ēt in ꝯctu bonefidei. vt. s. de reſcin. ven. l. i. ꝛ qḋ me. cau. l. fi. ac.

Ʒ auia. potuit. s. l. inter ꝛ de pac. co. l. pactū. ita ex nūeratione actio remanſit. vt. ff. ſi cer. pet. l. certi cō. §. qm̄. ꝛ. de ꝯbē. ſti. l. iij. poꝛro cū q̄s ſimpliciter ſtipulať ſibi ꝛ alij. r. nulla ꝓcedēte numeratōe. v. debēť ſibi. alij nihil. vt. ff. de ver. ob. l. ſi mihi. ꝛ ticio. r. ꝛ. l. eā qui ita. ꝛ inſti. de inutili. ſti. §. ſi quis ſibi. ſec⁹ in ꝯctu bonefidei. vt in ēptōne. q̄ ſi ſic fiať fundus ille ſit empt⁹ mihi ꝛ ticio pſona ticij ꝑ ſuꝑuacua habeť. ꝛ tot⁹ fundi poꝛtio ad me ꝑtinet. vt. ff. de ꝯtra. emp. fundus. ꝛ ē rō. q2 bonefidei eſt ꝯct⁹ vel dic vt ibi accur.

¶ De duobus reis ſtip. vľ ꝓmit. q2 q̄n̄ꝗ plures accedūt rei vel ſtipulandi vel debēdi. iō de hoc dicit ꝛ a re nō a reatu d2 ꝛ dicūtur rei debēdi q̄ debēt ſtipulādi q̄ ſtipulātur. vt. ff. eo. l. i. accurſius

Ɑ Reditoꝛ. a q̄ velit. ꝓ ſolido vľ ꝓ ꝑte vt hic ꝛ. ff. loca. cū ap parebit. ꝛ de fideiuſ. l. inter coſ. §. duo. ſed hodie ꝯpt in auť. hic poſita hoc ita ꝛc̄.

¶ Si quis⁰ ſpopōderit inſulā⁰ quuꝫ moꝛiebatur⁰ edificare ſtipulatoꝛi impoſſibilis vete ribꝫ videbatur hm̄ōi ſtipulatio ſed nobis ſ ēſum ꝯtrahentiū⁴ diſcutientibꝫ veriſimili eē videť. hoc inter eoſ actū vt incipiat quidē ꝯtra moꝛtē ē obligatio immineat aūt heredibꝫ ei⁊ donec ad effectū ꝑducatur. nemo. n. ita ſtultus inueniť vt tali aīmo facere ſtipulationē vt putaret poſſe tm̄ edificiū in vno moīto hoꝛe extollere vľ eū qui moꝛiť talē hēre ſenſuꝫ ꝙ ip̄e ſufficiat ad hm̄ōi operis ꝯplementū. Sācimus itaꝗ ſi quid tale euenerit heredes teneri vt factū qḋ moꝛtis tp̄e facere ꝓmiſit. hoc heredes ei⁊ adimpleāt q̄ſi ſpāli heredis mētione habita. lꝫ hoc minime fuerit expreſſum. quēadmoduꝫ. n. ſi in dando ꝯcepta fuerit ſtipulatio ꝛ ꝯ heredes tranſmittebať. ita ꝛ in faciendo eſt. lꝫ in moꝛtis tp̄e colligať. at tm̄ ad ſilitudinē in dando concepte ſtipulationis ꝛ heredes obligari vt nō diſcrepet factū a datōe^r. lꝫ ſit lex nr̄a ꝑ oīa ſibi ꝯſentanea. qḋ ꝛ in legatis^s ſili modo relictis obſeruari cenſemus

De inutilibꝫ^t ſtipulatōibꝫ xxviij

¶ Imp. Anto. a. Paul.

e Ex ſtipulatōe in q̄ impube s⁰ ſine tutoꝛe autoꝛe ſpoſpōdiſti. non es obligatus^x

¶ Im. Alex. a. Menophi

Libera m̄rimonia^y eē antiq̄tus placuit. iōꝗ pacta ne liceret diuertere nō valere. ꝛ ſtipulatōes q̄bꝫ pene irrogareť ei q̄ diuoꝛtiū feciſſet ratas nō haberi ꝯſtat^z

¶ Imp. dio. ꝛ maxi. aa. Iſidoꝛe.

v Ɑ inter abſētes^a verboꝛum obligatio ꝯhi nō pōt^b. ita alteri cui⁊ iuri ſubiect⁊ nō eſt aliquid dari ľ reſtitui niſi ſua iterſit nemo ſtipulari pōt. ¶ Cū igiť defūcta i m̄rimōnio filia tua ſuperſtitis filij noīe dotis ꝑtē dimidiā a marito detineri. alterā vero ꝑtem nepoti^c tuo. vľ ſi is in rebꝫ humanis nō eſſet iuliano rſtitui ꝑ pactū ꝯueniſſe ꝓponas. ꝯuento moꝛte nepote ēt ſtipulatōꝫ ad iulianū factā ob abſētiā^d ei⁊ nō valuiſſe ſignifices. ac ꝓpterea ex pſona ac ſtipulatōe tua q̄ reſtitui cuncta iuxta pactoꝝ tenoꝛē ꝓuideras^e reddi tibi deſideres. ſuꝑ ſtipulatu tuo^f adi pſidē ꝓuincie. vt examinatis ꝑtiuꝫ allegatiōibꝫ q̄tū conſtiterit intereſſe tua iuxta placiti fidē dotis poꝛtōꝫ iuliano reſtitutaꝫ fuiſſe. cōcludat ob incerte actōis effectū ꝯdēnatōꝫ taxate quātitati^g

¶ Idem. a. donato

Ex^h eo iſtro nullꝰ vos hēe actōꝫ quo ꝯ bonos moꝛes de ſucceſſione futura iterpoſita fuit ſtipulatio manifeſtū ē. ¶ Cū oīa q̄ ꝯ^i bonos moꝛes ľ in pacto ſtipulatōe deducunť nulli⁊ momenti ſint

¶ Idem. a. Aquiline.

d Ɗolo ľ metu^k adhibito actō q̄dē naſciť^l ſi ſubdita ſtipulatio ſit. ꝑ doli mali tm̄ ľ met⁊ exceptionē ſūmoueri petitio debet.

¶ Idem. a. Septimo.

Si^m auia vr̄a ſibi ꝛ Euſtolio quā mutuam dederat pecuniā dari fuerit ſtiplata. nihil ei cui⁊ ſubiecta iuri nō fuerat q̄rere potuit. ¶ Sane ſi ip̄e qḋ ei ſolui placuerat in ſtipulatōꝫ ſuo noīe dedu xit obligationē in eius ēt pſonā cōſtituiſſe non ambigitur

De duobus^n reis ſtipulandi ꝛ promittendi xxix.

¶ Im. dio. ꝛ max. aa. Dioge.

c Reditoꝛ ꝓhiberi nō pt exigere debitū cū ſint duo rei promittendi eiuſdē pecunie a q̄ velit^o. ꝛ iō ſi ꝓbaueris te ꝯuentū^p inſoliduꝫ exoluiſſe rectoꝛ prouincie iuuare^q te aduerſus eum cum quo cōmuniter mutuā pecuniā accepiſti non cunctabitur

In auten. de duobus reis ꝓ. in pn. ꝛ. §. ſe. colla. viij.

ꝑtē. vt. ff. de tu. ꝛ rati. diſ. l. cū pupill⁊. ꝛ. ff. de admi. tu. l. ſi plures ꝛ. ff. de pecu. l. q̄ſitū. ſꝫ q̄d ſi nec fuit ceſſa. q2 hoc nō fuit petituꝫ nec hꝫ locū ꝓ ſocio. q2 nō fuerūt ſocij nec mandati. q2 nō fuit actuꝫ q̄ actio locū hꝫ. q̄daꝫ dicunt nullā. vt in fideiuſ. ff. de fide. l. fideiuſſoꝛ. alij mādati cū ſꝑ dicāt videri eos inuicē fideiubere. tu dices ne. ge. nā lꝫ ſuam obligatōeꝫ diſſoluerit. tm̄ ꝛ aliū liberauit vt dixi. s. ſi cer. pe. l. ſi in rē. itē dixerūt q̄dā ēt ꝓ ꝑte nō fieri ceſſioneꝫ. niſi ſint ſocij et eo caſu q̄n ſunt ſocij vt q̄n eſt actū vt fideiuſſerit ꝛ ita itelligūt legē iſtā qḋ eſt falſū vt ceſſio fiat tātū q̄n ſunt ſocij. arg. j. ti. i. l. cū alter. itē pone qḋ tres erant rei debēdi in. xxx. vnus inſolidū fuit exactus an inſolidū. in. xxx. ꝯ vtrūꝗ an in. x. ꝯ quēlibet ſit facienda ceſſio. vľ in ſolidū. in. xx. ſicut hꝫ ¶ Seq̄ť auť. hoc ita q̄ eſt in coꝛ. c.

erat qḋ vnus ꝓ altero fideiuſſerit. ſed an inſolidū ſit cedēda actō ſoluenti ľ ꝓ ꝑte. quidā inſolidū. ar. ff. de le. i. ſi res obli. in fi. ſed ibi nō agit inſolidū. iteꝫ q2 ſic eſt in cā noxali qḋ ab initio melioꝛ eſt q̄n̄ꝗ ꝯditio primo agētis qui cū alijs teneať p⁊ea erit deterioꝛ vt ff. de nox. ſi q̄s a multis. ꝛ. ff. ſi ex nox. cā aga. l. ij. nos dicimus qḋ ꝓ

p ¶ Conuentum. ad totum debitum

q ¶ Iuuare te. actōe mādati. q2 vterꝗ ꝓ altero vľ fideiuſſiſſe ſꝫ fm̄ Ir. ꝛ. O3. ꝛ ar. ff. ad vel. l. vir vxoꝛi. §. fi. ſed ibi fuit coloꝛ q̄ſit⁊ vel ibi nō dicit qḋ interceſſerit. ſed iuuat ac ſi interceſſiſſꝫ. vt. j. in e. n. ſi debitricis. q. m̄. ľ ibi erant ſocij. Itē ꝓ eis. ff. e. reos. vt i auť. eo. in pn̄. ſed vtrobiꝗ fuit actū. itē ꝓ eis qḋ d2 de adiecto ꝯ quē agit mādati. vt inſti. de inuri. ſti. §. ſi quis alij. ſed ibi fuit mādatū alꝫ ꝯ. vt ibi diximꝰ. nos fm̄ io. dicimꝰ q̄ꝫ nō vľ fideiubere. vt no. ff. ad vel. l. vir vxoꝛi. ꝛ iō damus hic actōꝫ ꝓ ſocio ſi ſocij ſunt. vel ceſſam ſi fuerit ceſſa a creditoꝛe. ľ mādati ſi hoc actū inter eos fu

h Autentica.

Hoc ita. ſ. vt vnus quiſꝗ teneať inſolidū cū effectu.

r ¶ Spēale. ſ. ꝙ inſolidū vnuſquiſꝗ teneatur. vt ſubijcit vnūquemꝗ ꝛ cetera. ſed quid ſi ita dixerit promittis mihi. x. et tu alius promittis eadem. x. m̄. duo ſunt rei inſolidum. quod ſatis videtur hic exprimi. vt. ff. de ver. obli. l. ſtipulatio iſta. §. eum. ſecus ſi dicam ſimul promittis. vt in. c. ti. ſi mihi. ꝛ ticio. ꝛ de le. i. ſi quis teſtamento

t ¶ Ʋel abſēs. ſ. ſit alť. ꝗ pñs ꝯueniť inſolidū altero abſēte. ꝛ cuꝫ alter ē inopꝰ. ſecus ꝙ in interceſſoꝛe pñte ꝛ reo abſēte. vt i pn.

auten.j.ti.i pñte ꝛc.vbi daꝛ dilatio ad repſentandū.olim autem in noſtro caſu ſufficiebat pactū lʒ alt̄r ñ eſſet inops l̄ abſens vt.ff. e.reos.§.fi.ſed quid ſi vnus ꝓmiſit pure alter ſub ꝯditōne qđ fieri pt.vt.ff.e.l.ſi ex duob.nūquid ꝗ pure ꝓmiſit poterit ꝯueniri in ſolid' ſic quū alter eſt abſens l̄ in ops.ad qđ facit.inſti.e.§.fi.

b ¶ qđ fiet.i.ꝗ ꝓduci io.nec ei ꝑ delegatū ſed ꝑ ordinariū ꝓducent̄ reipſa vt h̄ dicit ꝛ inuitus ꝛ in auten. de exhi.ꝛ intro.§.ſi vero ꝗdam.

c ¶ Ad ſolutōes niſi renunciauerit beneficio diuidundarum actionum.nam p̄tor ait pacta ſeruabo vt.s. de pac.l.pe.ꝛ.l.pacta nouiſſima.in tutoribus idem ꝛ ꝯſtitutoribꝰ ꝛ fideiuſſoribus ex epiſtola diui Adriani vt viriliter ꝯueniant̄.ſed ñ idem i fideiuſſoribꝰ.vnius tutoris ꝗ ñ pñt diuidendarum actionū h̄re beneficium.vt.ff.de tuto.ꝛ ra.diſ.l.i.§.nūc tractemus ꝛ.s.de cō.pec.l.fi.ꝛ.ff.rem pu.ſal.fo.l.fi.itē an h̄ec auten.h̄ʒ locū etiā in fideiuſ qđ dic vt.j.ti.i.l.ñ recte diximus.

Exprimere debueras.inſolidum.ꝛ facit s.loca.ſi diuiſa.ꝛ.s.ſi cer.pe.ſi in rem.ſʒ hodie plus eſt opus quia ſ.alter ſit abſ̄ns vel in ops vt in auten.h̄ita

e ¶ Poſſit.ſ.creditor

f ¶ Electō quā habet creditor

g ¶ Reſcripto quiʒ alterius ius ꝑ h̄ tolleret.vt.s.de preci.impa.of.l.ꝗtiens

p Ropter mutuā refragant̄ quū ñ ꝓpter numeratōʒ eis faciēdam fuerint ꝯfeſſi.ſʒ alij añ facienda erat vt ꝛ.s.de nō nu.pe.l.aduerſus ꝛ.l.fruſtra ꝗ ſi oib erat nūeranda fuit tñ data vni eoꝝ volūtate ad h̄ facit.s. ſi cer.pe.ſi ñ ſinguli.ſecus ſi ñ alioꝝ volūtate ſʒ forte penituerāt qđ pñt.vt.ff cer.pe.l.ꝗ pecuniā.

Deditaʳ ſi pactum **CON**
fuerit ſpeciale^a vnūquēqʒ teneri inſolidū ꝛ alter inops ſit inſolidū ꝑtenuit vt id ſaltē ab altero perat̄ l̄ abſens^b ſit.quū.n.ambo adſunt ꝑ iudicē ꝓducunt̄ negociūqʒ cōiter exaiat̄.ꝛ ſnia cōiter infert̄.qđ fiet^b ꝑ admiſtratorē ſi iudex delegatus ſit.Sin aūt ñ ꝯuenerūt ſpecialr̄ exequo ſuſtinebūt onus.ſed ꝛ ſi ꝯuenerint vt vtriqʒ eoꝝ ſit obligatus ſi ambo pñtes ſint ꝛ idonei ſimul cogēdi ſūt ad ſolutionē^c ¶ Idem.a.fabiano

Exprimere^d debueras tuis p̄cibus vtrū ne in p̄tē inſolidū ſinguli vos obligaueritis ac duo rei ꝓmittendi extiteritis.quū ſiquidem ab initio vnꝰ quiſqʒ ꝓ pte ſit obligatus egredi ꝯtctus fidem nō poſſit^e Si vero inſolidū electio^f reſcripto^g adimi non debeat ¶ Idem.a.

Ropter^h mutuā vni datam pecuniā alijs reis ꝓmittēdi factis,ob ñ numeratā ſibi pecuniā obligatōʒ remitti deſiderio poſtulantiū iura refragant̄^h

¶ Impa.Iuſti.a.

Cum ꝗdam rei ſtipulandi certos h̄eant reos ꝓmittendi.l̄ vnus forte creditor duos l̄ plēs debitores h̄eat.l̄ ꝯtrario multi creditores vnū debitorē ꝛ alij ex reis ꝓmittendi ad certos creditores debitum agnouerūt.l̄ ꝑ ſolutōʒ l̄ ꝑ alios modos ꝗs in anteriorib ſanctionib interruptionis etiā inuenim' poſitos.ꝛ nos ampliaui^k.vel forte ad vnū creditorem ꝗdam ex debitorib deuotionem ſuam oñderunt.l̄ cū plures eſſent creditores debitor ꝗ ſolus exiſteret ad vnū ex his vel quoſdam ex his debitum agnouit.ꝛ querebatur ſi eis vel ei dat̄ licentia aduerſus alios^l in deuotōʒ ſuā exercere.ꝛ quaſi tempe emerſo exactōʒ recuſare vel quibuſdam ex debitorib debitū agnoſcentib vel in iudicio pulſatis deberent ꝛ alij ab omi ꝯdictione repelli ¶ Nobis pietate ſuggerente vidēt eſſe humanum ſē l̄ in vno codemqʒ cōtractu qualicūqʒ interruptōne l̄ agnitione adhibita.omnes ſimul compelli ad debitum ꝑſoluendum.ſiue plures ſint rei.ſiue vnus.ſiue plures ſint creditores.l̄ ñ amplī ꝗ vnus.Sancimus in oib caſibuſ quos ſ̄mo complexus eſt alioꝝ deuotōeʒ l̄ agnitōʒ l̄ ex libello^m admonitōʒ alijs debitorib p̄iudicare.ꝛ alijs ꝓdeſſe creditorib.Sit itaqʒ generalis deuotio ꝛ nemī^n liceat alienā^o in deuotōʒ ſequi.quū ex vna ſtirpe vnoqʒ fonte vnus effluxit ꝯtctus l̄ debiti cauſa ex eadem actione apparuerit

De fideiuſſorib'ꝛ mandatorib.
xxxi.

¶ Imp.Seue.ꝛ Anto.Liſie.

Si liſias^a adempta pte bonorum exulare iuſſus eſt.ñ niſi ꝓ pte bonoꝝ quā retinuit creditorib obligatus eſt.hi ꝗ ꝓ eo fidem ſuam aſtrinxerunt iure paſtino ꝯueniri poſſunt^b

¶ Idem.aa.plaucio.

c Reditori qui ꝓ eodē debito pignora ꝛ fideiuſſorem accepit.licet^c ſi mallet fideiuſſorē ꝯuenit̄ in eā pecuniam in qua ſe obligauerit^d qđ quū facit dʒ ius^e pignorum in eū transferre.ſed quum in

datoꝛ tm̄ p̄cedit niſi i caſu.vt.ff.mā.l.ſi ꝓ immunerādi.§.ſi pꝰ traditā.at ꝯſtitutorē tm̄ ſequit̄ vt.ff.de ꝯſti.pec.l.i.§.i.ꝛ.§.debitum.

a Si liſias.pone exemplū.in.l.iul.de pi.pri.vt inſti.de pu.iu.§.item lex.nā fiſcus ꝗ ſucceſſor ꝑ tercia ꝗ ad ſe ꝑtinet cōuenit̄.vt.j.ad.l.iul.de vi.l.tutoris.ꝛ.ff.de capi.di.l.ij.ꝛ ſo.ma.ſi marito.in pri.ꝛ in ea tercia dānatꝰ hʒ exceptōem vt.ff.ſi ꝗs caut.l.ſed ꝛ ſi ꝗs

b ¶ Pñt vi ꝗ ſi vt.s.de excep.l.defenſiōes.ſed ibi ñ fuit integer ſtatus.itē ꝯ adhuc.ff.de iure fiſ.in fraudem §.ſi.principalis.ſʒ ibi nō ex ſucceſſione.ſed ex alia cā bona deuenerūt ad fiſcū vnde debitor nō ſoluebat.ſʒ vt.ar.j.de ſen.paſ.l.iij.in fi.ſed dic ñ eſt ꝯ quia ibi apud fiſcū fideiuſ ſerat h̄ apud alios

c Reditor hʒ.electū ē vt.ff.de reos.§.creditor niſi aliud ꝯuenerit.vt ar.ff.man.l.qui mutuam i prin.ꝛ.j.e.omiſſis.

d ¶ Obligauit ſalicet fideiuſſor

e ¶ Ius pignoꝝ.vt ꝛ.ff.de diſtrac.pig.l.ij ꝛ.s.de ſentē.cū eoꝝ ſed ꝛ ꝑſonales ñ ſolū ꝯ reꝝ.vt.ff.de ſol.l.ſtichū.§.pe.ſed etiā ꝯ fideiuſſo.vt.s.e.ſi fidiuſ.§.id.ꝛ.l.fideiuſſo.ꝛ.ff.loc.ſi diuiſa.ꝛ.s.ar.tu.l.cū interdicte.ſi ꝗ fecit ne credere poſſit nec poteritagē.vt.ff.de admi.tu.l.ſi pupillus alreꝝ.ꝛ.d.l.ſtichū.§ pe ſed ꝯ.ff.e.ſi ſtipulatus.§.fi.ſed illud de rigore ſm̄ reſcripta h̄ ꝯ equitate.

f ¶ Obligatus.ſecus ſi ñ hʒ obligatas.nec.n.ob chyrographariā pecuniā pt retinere ꝯ volūtatem fideiuſſoris.ſed ꝯ volūtatem debitoris tm̄.vt.s.e.ob chiro.pec.l.i.i fi.Itē intelligūt ꝙ hec obligatio fuit facta añ fideiuſſionē.ſecus ſi poſt.vt etiā ob chiro.pec.l.i.l fi.ꝛ.ff.ꝗ poti.in pi.ha.l.ſi prior.§.ſi tertius.Alij dicūt ꝗcūqʒ ꝑ d.l.etiā ob chiro.pec.l.i.circa mediū.ſed ſi debeo cedere ꝯ fideiuſſores vt.s.dixi.quo pt facere ꝑſonale pactū vni fideiuſſoꝝ.ita ꝙ alter inſolidum remaneat obligatus.dic ꝙ volente altero.

k ¶ Cum ꝗdam.ampliauim' vt ꝛ.s.de p̄ſcri.xxx.an.cū notiſſi

l ¶ Deuotōʒ.ſ.ſoluēdo

¶ Eis l̄ ei debitorib vel debitori

l ¶ Alios.ſ.creditores ſi ñ h̄ēs in lr̄a ¶ Emerſo.ſ.xxx.an.

m ¶ Ex libello.executore interueniente.vt.s.de preſ.xxx.an.l.ſicut i rem.l̄ loquit̄ in p̄toriis ꝛ annalib vt.s.qñ.li.prin.l.i.ꝛ.ij.

n ¶ Nemini ꝗ agnouit Accurſius

o ¶ Alienā.ſ.eius ꝗ ñ agnouit.ꝛ ſic no.factū vnꝰ alij ꝓdeſſe ꝛ nocere.vt ꝛ.ff.e.ex duob.ꝛ ſic ē ar.ꝯ.ff.de ſol.cū ꝗs.§.ſi ꝗs ꝓ reo.ꝛ.ff.man.ſi fideiuſſor.§.fi.ꝛ.ff.de neg.ge.l.ſi ex duob in.fi.Itē ꝯ huic.l.ff.e.l.ij.ꝛ lex ex duob.ſed ſolues.j.ti.i.l.fi.Itē ꝯ vi.ff.de vſur.l.mora.§.fi.pt dici ꝙ hic erant ſocij.ibi ñ.l̄ ibi mora.h̄ agnitō que eſt

p ¶ Fonte quantum ad idem debitum ꝛ vnam oppoſita.obligationem.licet diuerſi ſint.vt.ff.e.l.iij.§.fi.

q ¶ De fideiuſſorib.ꝛ manda.cui ꝯtctui pt fideiuſſor accedere et mandator.vt.ff.mā.ſi hereditatē.§.ꝛ in ſūma.eſt tñ dr̄a.q̄ fideiuſſor ꝛ p̄cedit ꝛ ſequit̄ obligatōʒ.vt inſti.e.§.itē fideiuſſor.at mā

n Non recte ꝓcuratores.ſ.ceſaris ꝗ iudices ſunt inter fiſcum ꝛ priuatum vt hic ꝛ.s.ſi aduerſus fi.l.ij.

a ¶ Audire te.ſ.creditorē ꝯuenientē fiſcū heredē vnius fideiuſſoꝝ

b ¶ Permittat̄.iure veteri.vt hic ꝛ.j.e.l.iure nr̄o.ſed hodie ꝯ.vt i auten.preſente.hic poſita.

c ¶ A pꝛocuratoꝛe.ſ.fiſci q̄ ſucceſſit alteri fideiuſſoꝛi.vt.s.dixi.ac.
d ¶ Expiri.vt.ſ.ff.e.inter eos.in pꝛin.⁊.§.i.⁊.inſti.e.§.ſi plures.
e ¶ Adiectū.i.dictū.accur.
f ¶ Cōditōez.ꝯditio iuris eſt vt vterq̄ ꝓ pte ꝯueniatur q̄n ābo ſoluē/do ſunt. Itē ꝯſtitutio dicit actōnez diuidendā.ſiue ḡ dictū ſit vt vterq̄ teneatur inſoli/dū ſiue nō vterq̄ te/neatur inſolidū.ſ3 ꝓ pte ꝯuenitur ſi vterq̄ ſit ſol/uēdo.⁊ ſic eſt.ff.de le.i.l.iq.

g ¶ Inſolidū tenetur hodie ꝯ.niſi ſ dicatur vt.s.d.i.aūt ſ ita.vt aliḋ in reis debēdi q̄ ꝓ pte pecuniā accipi/unt.vū ſ pte nouo iure tenetur vl ꝯueniūtur ⁊ aliḋ in fideiuſſoꝛi/bus qui quū intercedūt ꝓ eo q̄ inſolidū tenetur meritoꝛ ipi in ſolidū tenentur. vt in/ſti.e.§.ſi plures.

h ¶ Diuiditur.ex ep̄la diui adri.vt inſti.e.§ ſi plures.niſi inficiā/tur vt.ff.e.l.ſi dubi/tetur.Sequitur autem.p̄/ſente.q̄ ē in.e.ti.col.i.

aliā q̄ cām ea dē pignoꝛa vl hypote chas hēat obligatas[r].nō prius ꝯpel lēdꝯ ē transferre pignoꝛa q̄ oē de bitum exoluatur.

¶ Idem.aa.Maxi.

Non recte pꝛocuratoꝛes[s] nīi ſi allegatōi tue fides adeſſ3 au dire te noluerūt ex bōis fide/iuſſoꝛ, q̄ ad fiſcū puenerūt pecuniam repetentē.ſ3 reū pꝛincipalē ꝯuenire iuſſerūt.quū electiōis ptās ꝑmittatur[b] creditoꝛi.ſ3 tu quū duos fideiuſſo/res accepiſſe te ꝓponas.ſi alter ido/neꝯ eſt.intelligis te q̄ntitate diuiſa p/tem petentē a pꝛocuratoꝛe[c] petere de bere.⁊ aduerſus aliū fideiuſſoꝛez ei[d] expiri[e]. Nā l3 ſignifices adiectū[e] eē in obligatōe vt ſingli inſolidū tene/rent.tū hec res nihil mutat ꝯditōez[f] iuris ⁊ ꝯſtitutōez.nā ⁊ quū h̄ nō adi/ciatur ſinguli tū inſolidū tenentur[g].ſed vbi ſūt oēs idonei in poꝛtionē obli gatio diuiditur[h].

In autē.de fideiuſ.§.i.colla.i.

Preſente tū vtro/ C. eod.
p q3 nō pmittitur intercesſoꝛem ꝯueniri priuſq̄ reꝯ inuentꝯ eſt minꝯ idoneꝯ.ſiue i totū ſiue i pte abſente aūt reo p̄ſens intceſſoꝛ iure quidē ꝯuenitur.ipo tū deſiderāte iudex diffiniet tp̄s intra qḋ deducat reum pꝛimo ꝯueniendū in ſubſidiū ipſo reſeruādo.nā trāſacto tpe ꝯpellitur in tercēſoꝛ ſatiſfacere.ceſſis ſibi a credi toꝛe actōibꝯ[k] abſq̄ diſtinctōe ꝯtractus ſiue intercesſionis[m].

Autentica.
Preſente.pꝛi mo ꝯuenien dū.ſecꝯ i hoc ſeruatur in duobꝯ reis vt.s.ti.i.aūt.ſ ita.

k ¶ Actōibꝯ.ſi vero nō cedantur fideiuſſoꝛi nō dantur q̄ dabantur cre/ditoꝛi.vt.ff.e.l.vt fideiuſſoꝛ.⁊.l. fideiuſſoꝛibꝯ ſecus ꝺo in tutoꝛibꝯ vt.ff.de tu.⁊.ra.diſ.l.i.§.nūc tractemꝯ.atq̄ q̄ hic ſubijcit ſumitur ex coꝛ.§.nō ſolū.vſq̄ ad.§.qui aūt.ſ3 p̄cedentia er.§.ſiquis igitur.
l ¶ Cōtractus.ſiue mutuū ſiue venditō ſit in quo intercesſerit.
m ¶ Intercesſiōis.intercesſit mādando vl fideiubēdo vl ꝯſtitu/endo.nō tū nouādo.accur.
n Nouatōe.nō ambigitur.vt ⁊.s.e.etiā ob chi.pe.l.ſi.⁊.ff.de no/ua.l.nouatoꝛ.⁊ de ſol.l.ſolutōne.
Pre ptās.vt ⁊.s.e.nō recte.ſ3 hodie ꝯ.vt in autē.p̄nte.itē ꝯ huic.l.ff.de ver.ob.ſi ita ſtiplātꝯ fuero te ſiſti.§.poſſum.ſ3 ibi actū vidēr. Itē ꝯ.ff.de admi.re.ad ci.p.l.curatoꝛes.§.ſi.ſ3 ibi ſoluitur.itē ꝯ.j.de decur.l.i.ſ3 ibi ſoluitur.
o Si pater.acciperet coꝛnelius.
q ¶ Cōueniri.vt ⁊.s.de admi.tu.l.ſi nō.⁊ ſi certū pe.l.mu tue.⁊ de ac.⁊.ob.l.nimia.⁊.de re.alie.nō ali.l.ij.
Si creditoꝛ mādati.i.q2 nō pōt cedere act. in pignoꝛe. vt ff.man.l.ſi mādato tito.§.ſi.accur.
r Filiuſfa.tenetur.poteſt ergo fideiubere pꝛo patre vt ſ. et s.de filiofa.mi.l.i.⁊ q̄ cum eo.l.ſi ex alio.⁊ ad vell.l.ſi pat/nam.⁊.ff.qui ſat.co.l.ij.§.et ſi filius.⁊.ff.e.ſi dubitetur.§. filiuſfa.⁊ ꝓ extraneo.vt.ff.de pecu.l.iij.§.ſi filius.⁊.s.q̄ cū eo.l.nul la.Dubitatio foꝛte hic erat.quia quaſi dominus videretur etiā viuente patre.vt.ff.de lib.⁊.poſth.l.in ſuis.⁊ inſti.de here.quali.et dif.§.ſui.

Etiam.de iure obligationis ſcilicet hypothecaria.non ſo lum perſonali contra debitoꝛem vel fideiuſſoꝛem.nec eīn fit nouatio.vt.ff.e.grege.§.etiam.et.§.ſi cū.et.s.de pig.l. quāuis.
v ¶ Fuerit.a creditoꝛe.ad pignoꝛa enī egit.accur.

¶ Imp.Anto.a.Ruphe.
Nouatōe[n] legitie pfectā obli/ti i aliū trāſlati pꝛioꝛ ꝯctꝯ fi/deiuſſoꝛes vl mādatoꝛes libatos eē nō ābigitur.ſi mō i ſeq̄nti ſe ñ obliga/uerūt.

¶ Idē.a.Potōini.
Cre nrō ē ptās[o] creditoꝛi reli/
i cto reo eligēdi fideiuſſoꝛes.ni ſi int ꝯhētes aliḋ placitū do/ceatur.

¶ Idē.a.Polle.
Si pr tuꝯ ꝓ coꝛnelio cū mu/tuo pecuniā acciperet[p] ſe nō obligauit fruſtra ex eo q̄ tablas ob ligatōis vt teſtis aſſignauit ꝯueniris[q].

¶ Idem.a.Eroti.
Si creditoꝛ[r] ꝯditōni māda/
s to aſcripte quā pecuniā mu tuā dareti accipiēdis hypo thecis non paruit fruſtra te iudicio mādati ꝯuenit.q̄n nō aliter te obli gaſſe intelligis q̄ ſi pignoꝛibꝯ ꝯheretur obligatio.

¶ Imp.Alex.a.Longo.
Filiuſfamilias[s] q̄ ꝓ pre q̄uis i vēditōe fūdi fideiuſſit tenetur[t].

¶ Idem.a.ariſtocrati.
e Etiā ſi de iure obligatōis[t] pi gnoꝝ actū fuerit[v] fideiuſſo/ribus liberatō nō ꝯtingit.

¶ Idem.a.Vitali.
Fideiuſſoꝛ ſeu mādatoꝛ ſi in vſuras q̄ obligatꝯ eſt[x] iuſtā cām recuſandi ſoluere eas ñ h3.vt aūt is qui cū altero fideiuſſit non ſolus ꝯueniatur ſ3 diuidatur[y] ac/tio inter eos qui ſoluēdo ſunt ante

Fideiuſſoꝛ.ob ligarꝯ eſt. vel q2 expꝛeſſe ſe obligauit.vl q2 i oēz cām fideiuſſit. vt. ff. loca.q̄ro circa pꝛin.⁊ de admi.re.ad ci. p.l. ij.in ſi.ar. vbi ſimpli/citer intercesſit dicit. Jo.idē. ar.ff.e.ſi q̄s ꝓ eo.§.ſi nūmos.et.l.amiſſi.§.fideiuſſo/res.⁊.ff. rem pu. ſal. fo.l.ſi poſt ea.⁊.ff.ad muni.l.lucꝯ.§.paulꝯ P.tū.r̄ndet his.q2 i oēm cām videtur fide iubere q̄ ex munera/tione nata nunc vel poſtea naſcitura eſt vt in dicto.§.ſi nūm/mos.at vſura nō na ſcitur ex nūeratōe item ad.l.amiſſi.ideo dic teneri.q̄a ⁊ p̄dioꝝ dos fuerat locata ex/p̄ſſe vel tacite.ar. ff. loca.ſ3 addes.§.illud vel expone doti p̄dioꝝ.i.dotaliū p̄dioꝝ ar.s.de iu.do.l.ij.tenentur ḡ fideiuſſoꝛes marito mercede noīe dotaliū p̄dioꝝ etiam ſecuto di uoꝛtio.itē in.l.ſi poſtea.in oēm cām fideiuſſit. Itē ad.l.lucꝯ dicit nō ſp̄ valere ar.a ꝯrio ſenſu.⁊ ipſe diſtinguit.aut debetur ex officio quo caſu cū nec ſit in obligatōe.nec tenetur fideiuſſoꝛ.vt.ff.de eo qḋ certo lo.l.cētū.aut ex ſtipulatōe.⁊ tūc ſic ⁊ ꝓ eo q2 fruſtra diceret lex i oēm cām aliq̄n.ſi ſp̄ i oēz cāz teneretur.vt dic.ff.loca.d.lex.q̄ro ⁊.s.de pac.inter ēp.l.initio.itē q2 in penis q̄ creſcūt ꝯ reū nō tenere tur.vt.ff.e.l.ſi.⁊ ad.l.cētū. Itē q̄ ſimpliciter ꝑmittit ea tm̄ q̄ in obli gatōe iā ſūt ꝑmittere vidēr.vt.ff.ḋ ver.ob.ſi ſtiplatus fuero illḋ.§. quū ſtiplātur.⁊.l.ſi a colono.itē ꝓ eo.ff.e.fideiuſſoꝛes.ſ3 ibi ꝓ ſoꝛ te tm̄ intercesſit.ſ3 tu ſerua pꝛimā diſtinctōez.vt no.ff.loc.l.q̄ro.
y ¶ Diuidatur.ſi nō inficientur.vt.ff.e.l.ſi dubitet.
z ¶ Ante ꝯditōz.q2 dilatoꝛia eſt vt dicūt.vt.s.ḋ pba.exceptōe.qḋ nō pl3.q2 etiā aū lit.ꝯteſ.dēret tūc oppoꝛi.dic ḡ magis anomalus q2 nec dilatoꝛia nec pemptoꝛia.⁊ q̄ dicāt ꝯdēnatōs.ſubaudi ma/xie.nā ⁊ pꝯ pōt ꝓponi.vt.ff.e.ſi fideiuſſoꝛes.§.idē.⁊.l.inter eos.§. ſi.q2 ⁊ exceptōes vell.⁊ ma.poſtea ꝓponūtur.vt.ff.ad ma.l.ſ3 ⁊ ſi.§.ſi. l.ſe.vl dic vſq̄ ad ſniam ⁊ nō vltra ⁊ aliḋ eſt in bn̄ficio cedendaꝝ actionū.vt d.l.ſi fideiuſſoꝛes.itē in.d.l.inter eos intelligendū eſt q̄n appellatū eſt.vt tūc opponatur in cauſa ap.
c Nm aliter.ñ ꝯpetit.vt.ff.e.l.vt fideiuſſoꝛ.ſecꝯ in tutoꝛe q̄ ꝯ ꝯtutoꝛes h3 vtilē actōz.vt.ff.ḋ tute.⁊.ra.diſ.l.ij.§.nūc tracte mꝯ.⁊ ſic tutoꝛ tripler h3 auxiliū.bn̄ficiū.ſ.ep̄le. Itē cedūtur actiōes itē h3 vtilē ⁊ ſine ceſſiōe.vt.d.§.nūc tractemꝯ.⁊.ff.ḋ neg.geſ.l. et facto

ſed fideiuſſor lʒ tm̄ prima duo, itē no. φ fideiuſſor ſoluēdo nō libe rat reū ipo iure. vt. ff. mā. l. pomp. q2 ñ ē ꝓprie ſolō ſʒ p̄ciū cedēda rum actōnū. vt. ff. de ſol. l. modeſtin⁹. ⁊ ff. e. l. cū his. ⁊ de ceſſi. l. cum poſſeſſor. exceptō tñ ꝯpetit debitori ⁊ quo ad hoc d2 ſolō. vt. ff. de iuð. l. de qua re. §. fi. ⁊ ff. de pe. he. l. ſi q̄d poſſeſſor. §. ſʒ ⁊ ſi. ſed lʒ ſitiu tiliſ actō creditori fu tura p exceptōem tñ ceſſa valʒ ſicut et als inanis actō l' obliga tio aditōe here. cōfir matur. vt. ff. de ſol. l. ſtichum. §. aliqñ.

a ¶ Fiſco. ſ. creditōi

b ¶ Ius pignorʒ. itē pſonalis obligatōis vt. ff. e. l. fideiuſſoribꝫ et de ſol. l. ſtichum. §. penul.

b Landit⁹. dixiſti. rñdēdo greće vel alio ꝟbo qȝ fuerit iterrogat⁹. vt ⁊. e. de ꝯhen. ſtip. oēs mēs em̄ magʒ qȝ verba ſpectat. vt ⁊. e. de fideiuſ. commiſ. l. cum virum

S I barſatorā duobꝫ mōis intell'r hec lex. primo q2 hic liſanias ꝓmiſit hunc latronē iudicio ſiſti. et ſic q̄ſi fideiuſſor fuit ñ ꝓe. cum nulli obligatōi acceſſit. vel q2 exhibebit vel ſm̄ cōſuetudinē vel morū iudicis puniet vt. ff. de cuſtō. reo. ſi q̄s reū. ⁊ . l. ad turpil. l. ij. vel alr' ꝓmiſit ſe iuctur latronē ⁊ ſup hoc ēt fideiuſſores dedit. lʒ ergo iuenerit ſʒ tñ ē liberat⁹ niſi exhibear. vt. ff. ð i ius vo. l. eū. nā ꝟba cū effectu ſunt itelligēda. vt ff. φ q̄ſqȝ iur. l. i. §. hec ꝟba. hē ⁊ q̄ hauſtū aque ꝓmiſit. nā ⁊ iter ꝓmiſiſſe vid2. vt. ff. ð ſerui. ruſ. predi. l. iter §. fi.

e ¶ Pretorio. ſcʒ rome

m Andati. noīe fideiuſſorʒ. i. ipſi fideiuſſori l' eius heredi. ⁊ no. fideiuſſori dari mādari q̄ñqȝ ne. ge. vt ſi p abſente fideiuſſit. vt. ff. mā. l. q̄ fidē. ⁊ l. ex mādato. q̄ñqȝ nīſa. vt. ff. mā. ſi remunerandi. §. ſi paſſus

g ¶ Cōpetit. vt ſortē a fideiuſſore ſolutā ⁊ vſuras ſi ſub vſuris accepit vt ſolueret lʒ ipe debitor ſine vſuris iueniſſʒ. ñ tñ plus repetit qȝ ſoluerit. vt. ff. mā. l. itercās. §. ſi is. ⁊ l. ſi ꝟbꝫ ñ reſcriſiti modo.

h ¶ Celebrata eſt. cū vel incōtinēti ceſſio fcā eſt. l' hoc actō etiā poſtea alr' ſi ñ. vt. ff. de ſo. l. modeſtin⁹. ⁊ ff. e. cū his. ⁊ no. φ ſola ſolō ñ acq̄rit fideiuſſori hipothecariā l' pſonalē q̄ creditori dabat lʒ pſonalē mādari ſic lʒ demū fcā ceſſiōe vt hic ⁊ d2ām itercedere ⁊ mādare diri. e. ð ac. ⁊ obl. l. i. itē an ſit idē hec vtil' q̄ directa prio creditori ꝯpetēs. vel vñ naſcit' hec vtil' diri. e. de le. l. ex legato. itē qualit' cedet' vtilis cū nec vtil' nec bona ſibi creditori ſit fcā ſibi ſoloe. rñ. cedat añ ſolōne vel tūc. lʒ q̄d ſi poſtea ſoluit ⁊ hec actio pri⁹ fuit ceſſa. rñ. adhuc erat ſibi vtil' lʒ ñ p ſe. tñ ꝓcedēdo. ⁊ ita ad op⁹ alteri⁹ ⁊ q2 ñ ſoluit fideiuſſor vt debitorē liberet. lʒ vt ſibi actōnem cedat. vt. ff. e. cum his

i ¶ Extraordinariā. i. ſine ſolēnitate q̄ oli deſiderabat'. vt inſti. de

ꝯdēnatōeʒ ex ordine poſtulari ſolet

¶ Idem. a. ſaluſtio

Q Um alt' ex fideiuſſoribꝫ inſolidū debito ſatiſfaciat. actō ei aduſus eū qui vna fideiuſſit ñ cōpetit. ᵃ Potuiſti cū fiſco ſolueres ꝯſiderare vt ius pignoriſ qō fiſc⁹ habuit in te trāſferret. et ſi hoc ita factuʒ eſt ceſſis actōibꝫ vti poteris. qō ēt i priuatis debitis obſeruādum eſt.

¶ Idem. a. theodoro

b Landit⁹ tibi ē q̄ ñ teneri te pſuaſit. qō cū p alio interuenires dixiſti cum ⁊ his verbis obligatōem verbor poſſe ꝯhi pridem receptū eſt

¶ Pars epiſ Gor. a. ad auxium

S I barſatorā latronē liſanias decurio iuētur ſe ſpoponditiſʒ aut exhibere ꝯpellēdus eſt aut trāſmittēdus ad pſectū pretorio ᵉ vel ad preſidem ꝓuincie.

¶ Idem. a. Salmano

m Andati actō pſonalis ē. que ſi noīe fideiuſſoris ᶠ aduerſus debitorē ſeu heredes ei⁹ ꝯpetit ᵍ preſes ꝓuincie q̄ deberi ꝯperit reddi iubebit pignora eni q̄ reo ſtipulādi nexa fuerūt: ita demū ad vos trāſeūt ſi facta noīs redemptōe ſolō celebrata eſt ʰ vobiſqȝ mādate ſunt actōes. φ ſi factum eſt ea quoqȝ vob pſeq̄ntibꝫ aduerſus pignor poſſeſſores extraordinariam ⁱ iuriſdictōem idem vir clariſſimus impartietur

¶ Idem. a. claudiano

S I indebitā pecuniā quaſi ex cā fideiuſſiōiſ obſtrict⁹ i cautione p errorē ᵏ deduxiſti cā doli mali exceptōe vti qȝ ꝯdicere vt obligatio tibi accepto ferat' potes. ñ eſt aūt dubiū fideiuſſorē rei ꝓmittēdi bōis

interdic. §. fi. ⁊ . e. de formu. vel dic extraord. i. vtilē hipothecariam

S directa ꝓo ipſi numeranti daretur. ac.

I indebitā. p errorē. vt q2 nec re⁹ nec ipe tenebat' vel lʒ reus tenebat' ipe tñ falſo putabat ſe itercessiſſe l' putabat ſe plus ſe obligatū qȝ eēt vel putabat ſe ñ munitū excepē. cū tñ ea ſibi ꝯpeteret vel exiſtiābar debitorē ñ ſoluiſſe cū tñ ſoluerat ⁊ eſt g̃d hoc. e. de ñ nu. pe. l. ſi quaſi. ⁊ . e. de cōdic. in. l. cū ⁊ ſoluta. ⁊ . e. ð ꝯdi. et le. l. ſi non eſt.

l ¶ Cōuētus a creditore

ad fiſcū deuolutis ſi idē fiſc⁹ ob debitū reſtituēdū fuit ꝯuētus ˡ vʼ ſoluerit liberari

¶ Idē. a. maxi.

l L Iber fuit āteqȝ aduſus fideiuſſores oēs lis ꝯteſtaret' vnuſqȝ eor eligere creditori ᵐ ſi mō ceteros min⁹ idoneos extimar ʒ ⁿ at nūc poſt litis ꝯteſtatōʒ petitōne diuiſaʒ reintegrari iuris rō ñ patit' ᵒ

¶ Idem. a. braſi.

O Miſſis quoqȝ pignoribus ſideiuſſore a creditoribꝫ vtilit' ꝯueniri ᵖ niſi in id qō ex his refici ñ poterit accept⁹ ᑫ ſit explorati iuris eſt

¶ Idem Phi.

s S I vt ꝓponis fundū ob debitū obligatū ñ iuſto p̄cio vendidiſti ʳ reſiduā q̄ñtitatē quā ex p̄cio eiuſdē ſuari potuiſſes refundi tibi a fideiuſſore ñ iure repoſcis

¶ Im. dio. ⁊ max. aa. ſabino

S I alienā reo principlr' cōſtituto obligatiōeʒ ſuſcepiſti ˢ vel ᵗ fideiuſſorio vel quocūqȝ ᵛ alio nomine p debitore intceſſiſti non poſſe vrgeri creditorē eū qui mutuā accepit pecuniā magis qȝ te cōuenire ſcire debueras: cum ſi hoc in initio contractus ſpecialiter non placuit habe at liberam electōem

¶ Idem. a. aurum.

s S Entētia ˣ bonor oīm ademptionē ꝯtinēte ʸ rei dānati principalis interceſſores ᶻ eligēdi creditori poteſtas non adimitur.

¶ Idem. aa. Iuliano

S Icut eligendi fideiuſſores creditor ᵃ ꝓ ptāte ita interceſſorē poſtulātē cedi ſibi hipothece ſiue pignori obligata non prius ad ſolutionem: niſi mandata ſuper hac re fuerit perſecutio conuenitur.

l Iber eligere creditori. vt ff. mā. l. ſi māda. vel; §. paulus

n ¶ Extimaret. vt e. ff. e. l. inter eos. §. i. et inſti. e. §. ſi plures

o ¶ Nō patit'. oppoſita excep. taciti pacti. vt ⁊ . ff. e. amiſſi. §. i. ⁊ . ſ. de euict. ſi p ipſū deuntā. §. fi. ⁊ . e. ð pac. l. ſi creditores. ſʒ ꝯ. ſ. e. l. reos. ⁊ . l. fi. ſʒ hic diuiſit ab vtraqȝ parte petēdo. ibi aūt ab vno tm̄ petijt. vʼ ſolue vtibi. itē ꝯ. ff. de le. i. l. ſi ex toto. §. i. ſo. vt. ð. l. e. de pac. ſi creditōes ⁊ no. ſm̄ Ir. φ nō in electōe ſʒ in diuiſiōe

O ſibi pſiudicauit. vt ar. ff. φ ſal. tu. l. nouiſſime. §. fi.

O Miſſis. ꝯuēiri. vt ⁊ . ſ. l. creditori. ſic. ff. e. inter eoſ. §. creditor

q ¶ Accept⁹. vt ⁊ . ff. mā. l. q̄ mutuā. ſic ⁊ . ff. e. fideiuſſores.

S I vt ꝓponis vēdidiſti ⁊ ita teneris debitū actō. in principio

s pig ad inteſſe q̄ eſt puta. r. vt. e. ſi vē. pig. ag. l. i. ſicqȝ i eo factus es debitor tui debitorʒ. vñ fideiuſſor pt ꝯpēſatōnem obijcere. vt. ff. ð ꝯpen. l. ſi q̄da fideiuſſore. cū exce. reo ꝯpetēs ⁊ fideiuſſori det'. vt. e. de excep. l. defenſiones. ac.

S I alienā ſuſcepiſti. ñ trāſferēdo in te ſʒ ita φ reus principalis remāſit obligat⁹ qō fit ꝯſtituēdo fideiubēdo ⁊ mādādo. q2 mādatū in caſu ſequit' principalē obligatōem. vt. ff. mā. l. ſi vero nō remu. §. ſi poſt creditam

t ¶ Vel diuidit. qō in genere dixerat

v ¶ Quocūqȝ. puta ꝯſtituēdo. ſed hodie corrigit' hec lex p aut. preſente. e. e. poſitam. ac.

s Sententia. bonor oīm. ſ. debitoris. ac.

y ¶ Cōtinēte. ſicqȝ fiſcus vt heres tenet'. vt. e. e. l. i.

z ¶ Interceſſores. ſ. quoſdam cū multi eēnt. ſʒ hoc videt' falſum

vt.ſ.e.nõ recte.in fi.ſʒ dic ꝙ illud ẽ ex bñficio epſe. vel dic ꝙ dat h electõez ꝯueniẽdi fiſcũ vel fideiuſſores.q̃d ⁊ hodie ẽ muta tũ.vt.ſ.e.auc.pñte.

Sꝫ creditor.ſec° in pñ fideiuſſore ꝓ filio.vt.j.de decu.l.ſi.

b ❡Vrgeri.vt.ſ.e.l.ij.⁊.l.mã.in fi.⁊.ff.d ſo.ſi ꝯdi.ſ.pe.⁊ etiã poſt ꝯdẽnatõez.vt.ff.e.l.ſi fideiuſſores.ſ.idẽ tñ dic.

a Si vltra.mã dauit de.r.tibi mutuãdis ⁊ me redditurꝫ ſcpſi tu tñ.v.accepiſti non te neor ex eo ꝙ ẽ mãdatũ.ſ. vltra nũeratũ.⁊ legit plane tota niſi ĩ fine ꝙ ita vide ex h ꝙ mãdatũ ẽ vltra nũeratuꝫ vel eꝫ pone ⁊ ſi nis legit plane pncipiũ.ita ſi vltra hoc qd ſcripſiſti te daturꝫ accepiſti.⁊c.

d ❡Daturꝫ.i.reddituruꝫ.

e ❡Nũeratũ ẽ.ali genit g̃ ⁊c. vt.ff. m.l. diligent.⁊.l.rogat°.⁊ inſti.e.ſ.is q̃ ereꝺ.

Rf ❡Eos.ſ. debendi eligẽ.in ſolidũ.

g ❡Faciente.ꝓpt inopiã.

h ❡Egeras ꝓ.ſ.inſolidũ.

i ❡Ad aliũ. ſ.primum.

k ❡Reuerti.aliqs nõ habentibus.

l ❡Sꝫ.vt.ff. de le.i.ſi ex toto.⁊.ff.de ſepa.l. debitor.⁊.ff.de pecu.l. ⁊ ancillarꝫ.ſ.illud.⁊.l. q̃ties.ſ.ſi creditor.⁊.j e.l.ſi.ſʒ ꝯ.ſ.de pact.ſi creditores.ſo. vꝫ ibi. Sꝫ ꝯ.ſ.e.l.liber.Sol. ibi poſt ꝯt.l.i.pali.pẽdente añ ſniaꝫ nõ põt integrare petitõez diuiſam.ſʒ poſt ſniaꝫ ſic ſi ꝯuetus nõ pt ſatiſfacere. vt h. vel ibi egit ꝓ pte ꝯ oẽs aio diuidendi.h ãt ꝯ vnũ ⁊ in ſolidũ.vel h fuit decep tus ꝯueniẽdo eũ de cui° facultatibꝫ ãpli° ſupabat ꝙ in his eſſꝫ ibi nõ errauimar.inſt. q̃.ina.nõ lʒ.ſ.ij.

f Fideiuſſoris. tenetur vt in ſtit.e.ſ.ij.

g ❡Idem.a.Hermiano

Si vltra hoc qd accepit ea ꝓ qua te mandatorio nomine interceſſiſſe ꝯmemoras daturum te ſcripſiſti.pſes puĩcie ex h qd vltra mãdatũ tuũ numeratũ ẽ a te nihil exigi patietur.

❡Idem.a.Anto.

Eos principales vl mãdatores ſimpliciter acceptos eligere: vl ꝓ pte ꝯuenire. vl ſatis nõ faciẽte cõtra quẽ egeris primo poſt ad aliũ reuerti cũ null° de his electiõe liberet licet.

❡Idem.a.Procampio.

Fideiuſſoris quidẽ heres ex emplo rei pncipalis tenet: ſʒ ſi idẽ vtriſqꝫ ſuccedat interceſſiõis obligatiõe finita velut pncipalis debitoris tm̃ heres ꝯueniri põt.

❡Idẽ.a.Philippe.

p Ignorãtibꝫ datꝫ a reo pncipali diſtractis nec p° lõgi tẽporis interuallũ reſiduũ a fideiuſſore creditor petere phibet.

❡Impa. Iuſti.a.Iuliano.pre.p.

Sancim° ſi quis ꝓ alio ſpõderit quaten° eũ intra certũ tpꝰ tradat aut certã q̃titate pecuniarꝫ ꝓ eo inferat ⁊ tẽpe itatuto iã effluẽte nõ poterit eũ repſentare: nõ ſtati pecunias ꝓ eo ſtipulatas inferre.ſʒ ꝯpetere quidẽ p° tẽpis lapſũ oimodo penalẽ actõeꝫ:nõ aũt ſtati ſũmã ꝓ q̃ fideiuſſor admiſſ° eſt profligari ſed ſiquidem vſqꝫ ad ſex menſium ſpaciũ tẽp° ſtatutã ſit:aliud tantum indulgeri ſancim° intra quod ſi poſſit perſonã exhibere ⁊ eã tradere pena ſit liberatus. ❡Sin autẽ amplius quã ſex mẽſiũ tẽpis ab initio conſtitutũ eſt:tunc q̃ti cunqꝫ tpis curricula data ſũt:tñ p° lapſum eorꝫ ſemeſtres tm̃ habere eũ inducias intra quas ſit ei licentia pſonam ⁊ non pecunias reddere. ❡Sin autẽ ⁊ ſcda adiectio tempis excedat.tũc omnimodo pecuniariã penã ꝯſoluat. ❡Sꝫ ſiquidẽ poſt ſtatutũ ab initio tempis ꝯpletũ maluerit reũ ꝓ quo ꝯuenit defendere licere ei hoc facere niſi pacti tenor ad hec reclamauerit ſi forſitan ſine defenſione facienda ꝓ eo fideiuſſit:ſʒ ſi defenſionem ſubierit eam vſqꝫ ad finem adimplere nulla ei licentia cõcedenda in mediam perſonam tradere ⁊ pecuniarum dationem effugere. ❡Sin autẽ ⁊ ſcdo tpe effluxerit nullo modo ei licentia ꝯcedatur: nec ad defenſionis venire pſidium. ſʒ omnimõ penam inferat niſi inter primũ tpꝰ quod ꝯſtitutum eſt reus pncipalis ab hac luce fuerat ſubtractus.tunc.n.penitus ab hac exactione pene liberum eum cuſtodiri oportet. qd ſi ſcdo tpe inſtante mortuus fuerit nihilominus pena iam commiſſa a fideiuſſore exigat omnibus q̃ in fideiuſſores qñ tali pene fuerint illigati ſtatuim° ⁊ in heredes ꝓ vtilitate eorꝫ obtinentibꝫ.

❡Idem.a. Iuliano.

o Si fideiuſſor nullã q̃dẽ cautionẽ faciat oñdẽs ſe fideiuſſorẽ extitiſſe:pñtibꝫ ãt tabularijs h ꝯfeſſus ẽ qd in fide ſua eũ ſuſceperit dubitabat a paleſtina aduocatõe vtrꝫ ne poſt duos menſes liberetur quaſi ſine ſcriptis fideiuſſione facta ſecũdũ generalia edicta ſublimiſſime pretoriane ſedis an vtpote ſcriptura interueniente teneat: ⁊ diuiſio alia introducebat:ſi idem iuris eſſe debet tam in publicis cauſis q̃ in priuatis: ❡Sancimus itaqꝫ niſi confeſſio litteris expoſita fu

n ❡Sꝫ ſi idẽ.ꝯtingit eundẽ eidẽ ſepius debere.

o ❡Vtriſqꝫ.i.fideiuſſori ⁊ reo.

p ❡Finita,ne ſit ... ſe obligat°.⁊ ne duplex ciuit ſit in eodẽ.altera pncipal.altera acceſſoria.vt.ff.de ſo.heres.ſ.ij. ⁊ plene dixi de h.ſ.de pac.l.debitori.⁊ facit.ff.de ſepa.l.debitor.in pn.

Pignorib. diſtract.a creditore.⁊ eſt plana.vel dic a debitore creditore igrante.alꝫ teneret creditor interpellare vſucapi.vt ar.ff.de fun.do.l.fundũ.⁊.ff.de ne.geſ.ar q̃.ſ.cũ me.

e Sancimus.loq̃t h.l.qñ fideiuſſio fuit facta in ſcriptꝫ inferi or ſi fideiuſſor qñ nõ interuenit ſcriptura.vel hec loquit qñ qs pncipalẽ ꝓmiſit ſe exhibiturꝫ aliũ ... qñ ipſe reus ⁊ aliũ fideiuſſorẽ dedit.vel ſm Io.vtraqꝫ qñ q̃s ꝓmiſit aliquẽ iudicio ſiſti in q̃ ſ differũt.pt dici ꝙ h in crĩali.illa in ciuili.vel veri° hic appoſitũ ẽ certũ tpꝰ.ibi nõ.preterea h fuit certa pena appoſita.ibi nõ.

s ❡Tradat.i.exhibeat.⁊ h tpꝰ arbitrio ptiũ vel iudicis ſtatuit vt.ff.q̃ ſatiſda.co.l.h die.

t ❡Inferat.noie pene.

v ❡Sꝫ ꝯpetere.nõ tñ efficacius.⁊c.

x ❡Profligari.i.exigi.ſʒ ꝯ.ſ.de ꝯſtẽ.pecu.l.magnã.⁊.ff.de act.⁊ ob.l. traiecticie.ſo.ſpãle in iudicijs.ſic ⁊ aliud.ſ.de iudi.ꝓperãdũ. in fi. ⁊.ſ.ſi tu.vel cu.l.etiã. Ite aliõ. nã maior obligat.alꝫ vt.ſ.de inte.re.mi.l.ſi curatorẽ in iudicio nõ. vt.ff.de re iu.l.acta.ſ.ꝯ.ſic ⁊ i arbitris eſt ſpãle.niſi dies ab arbitro ſit ſtatuta.vt.ff.de arb.ſi cũ dies.ſ.ſi.⁊.l.ſeq.⁊.l. celſus.

r ❡Si poſſit.ſ. ꝯmode.ſec° ſi cãu fortuito fuerit ipedit°.q̃ tunc nõ tenet ad penã.vt. j.e.ſ.fin aũt. Itẽ facit ſ.e.auc.pñte.

y ❡Cõſtitutũ. q̃d ſi minus.h̃ñ.idẽ ſoluꝫ duplicari.vt.ſ.ꝓx.innuere videt.

z ❡Pecuniariã penã i.penã q̃ tñ ſoluta nõ pt repeti.vt.ff.de ꝯdi.inde.l.pene.ſʒ vi non tã magnũ tpꝰ dari debere.ſʒ paucos dies vt.ff.ſi q̃s cau.⁊ ſi p° tres.q̃ ẽ ꝯ.So.hec corrigit.vel hec in fideiuſſore dic. illa in pncipali.⁊ nõ ...bũ ſemel poſitũ ⁊c.

a ❡Licẽ.ei h facẽ. niſi cũ ſex mẽſes durãt q̃bꝫ elapſis ſtatim vꝫ exigi pẽa.vt h dic.ſʒ ⁊ tũc dant pauci dies.i q̃s pt mora purgari ſm Az.vt.ff.ſi q̃s cau.⁊ ſi poſt tres.

b ❡Sine defenſione.i.ſic dic.ſoluit penã ſi non exhibeat.nec volo poſſe eũ defendere.⁊c.

c ❡Niſi intra.q̃ dicta ſunt de pena ꝓa ſunt niſi ⁊c.

d ❡Fuit ſubtract°.vt ar.ff.ad turp.l.in ſenat°.ſ.ſi ꝓpt morẽ.⁊.ſ ſe.⁊.ff.de ꝯdi.pe.l.q̃ ãt.ſ.ſʒ ⁊ ſi q̃s.⁊.ff.q̃ ſatiſda.co.l.ſi deceſſerit.⁊.ff. qd vi aut clã.l.ſi ali°.ſ.ẽ ãt.ſʒ ar.ꝯ.ff.de fur.in t oẽs.in pn.

e ❡Cõmiſſa.cũ effectu.

f ❡Pro vtilitate.ſ.hoim.

Q Si fideiuſſor.q̃ reũ exhibere ꝓmiſit iudicio ſiſti q̃ vtiqꝫ nõ dꝫ ꝓpetuo teneri ⁊ eſſe in ſuſpenſo.ſʒ ſi q̃dẽ ꝓmiſit ſine ſcriptꝫ elapſis duobꝫ mẽſibꝫ liberat.ſiue in cã publica ſiue in puata. niſi in cã publica corã tabularijs h fuit ꝯfeſſus.tũc.n.ꝓpetuo tenet ſicut ⁊ ſi ſcriptura interueniſſet.

g ❡Cautionẽ.i. ſcriptis.

h ❡Hoc ꝯfeſſus.ſ.ſe fideiuſſiſſe.q̃ ꝯfeſſio ꝓ cautõe in ſcptꝫ habita

putabaſ valere ꝓpt tabulariorū p̄ntiā. ⁊ nō h̄ ar. q̄ ſi q̄s deꝓhendiſ cū aliq̄. ⁊ iurat ſe cā viciaſſe q̄ ꝑ dignitate accipiſ. ſic. s. de arb. l. ne in arbitris. §. i. ⁊. ij. ⁊. §. iij. ⁊. ff. de dona. l. ex hac ſcriptura.

i Fideiuſſiōe. q̄ tūc elapſis duob̄ mēſib̄ liberaſ.

k Liberari. h̄ iō. q̄ q̄ agit ꝑmittit ſeh. ꝯḡ. j. duos mēſes vt. s. d̄ li. ꝯē. auc. libellū. ſm az. ⁊. h. qd̄ nō pl; cū tpe h⁹. l. illa au c. nō eſſet ſ; illa pt eſſe rō. q̄ nō d; eſſe diu ꝑmiſſor in ſuſpēſo. ff. d̄ diuer. p̄. l. ſi ſuus. nec alterius negligētia ē dānoſa. ⁊ rō autēt. ce ex hac. l. colligaſ. nō lex ex hac illa obtinet auc. h̄ ſi fideiuſſerit in ſcriptī vel niſi in cā pb. in p̄ntia tabulariorū tūc. n. ꝑpe tuo teneret vel ſaltē vſq; ad triēnium. qd̄ durat inſtātia iudicij vt. s. de iudi. l. ꝓperan dū. §. i. Itē lex ſupior vī ꝯ. q̄ vltra teneſ. ſi ibi in ſcript. h̄ ſine ſcp tis. vel aliſ differt vt in ei⁹ pn. nōui. vel ibi fuit certū tps poſit; hic nō. ⁊ hec bona.

a Pro ſcptura hri ⁊ ſic ꝑpetuo teneſ. vel j. triēniū. vt dixi. niſi añ cā ſit finita. q̄ ex tc nō teneſ. vt. ff. de fide iuſ. grecē. ⁊ poſt litē.

Generalit. ſtatutū eſt. s. e. l. reos.

c Eſſe ꝓſpectū. vt vnus alterius ꝯuētione nō liberet.

d Electōe. nō ꝑ electionē. ſ; ſi diuiſit petitōes ꝑ ptes. ſic ⁊. s. e. l. liber.

e Cōſtituimus. vt ff. mā. ſi mādato ticij §. paulus.

f Nō ꝯcedētes. immo vī ꝯ. vt. ff. de duo. reis. l. ij. q̄ ē ꝯ. ſo. ibi peremīt aio nouādi. vl ibi peremīt ⁊ habuit.

g Si. n. nō ſic. inſti. de le. fuſ. ca. tol. ⁊. ff. de pac. l. pactū. ⁊. s. d̄ rei vxo. §. i.

erit a fideiuſſorib̄ ⁊ ex repſentatōne ꝑſonarū: l; atteſtatio ſuꝑ h̄ ꝓceſſerit actū adhuc ſine ſcriptis eſſe fideiuſſionē[i] videl; in cauſis priuati exiſtimari ⁊ duob̄ mēſib̄ effluentib̄ ab hmōi nexu fideiuſſores liberari[k] niſi in tps certū data ē fideiuſſio. tūc enim tantū cā extēdi inq̄tū atteſtatio fuerit expſſa. Sin aūt pblica cā inueniat tūc omnimō atteſtatione ꝓ ſcriptura hri[a]. multis eteni priuilegiis ꝓpt pblicas neceſſitates pblico iuri pſtitis nō ab re ē. ⁊ nos huiuſmodi ꝓrogatiuā ei donare.

Idem. a. Juliano.

Generalit ſancimus queadmodū in mādatorib̄ ſtatutū eſt[b] ꝯteſtatione ꝯ vnū ex his facta alt nō liberet. ita ⁊ in fideiuſſorib̄ obſuari. inuenimus. n. ⁊ in fideiuſſorū cautiōib̄ plerūq; ex pacto hmōi cāe eſſe ꝓſpectū[c]. Et ideo gnāli lege ſancimus nullo mō electione[d] vni⁹ ex fideiuſſorib̄ vel ipſi⁹ rei alterū liberari. vel ipm reū fideiuſſorib̄ vel vno ex his electo liberationē mereri: niſi ſatiſfactū fiat creditori. ſ; manere ius integrū donec in ſolidum ei pecunia pſoluaſ vel alio mō ei ſatiſfiat. Idēq; in duobus reis ꝑmittēdi ꝯſtituimus[e] ex vnius rei electōe p̄iudiciū creditori aduerſus aliū fieri nō ꝯcedētes[f] ſ; remanere ⁊ ipſi creditori actōnes integras ⁊ ꝑſonales ⁊ hypothecarias donec per oīa ei ſatiſfiat. Si. n.[g] pactis ꝯuētis hoc fieri ꝯcediſ. ⁊ in vſu quotidiano ſꝑ hec verſari aſpicimus. q̄re nō ipa

h Simplicitas. nō ar. ꝑ tabellionis ſimplicitatē nō fieri p̄iudit

i De nouatōib̄ ⁊ delegatōib̄. q̄ ſuꝑdicte aūt ꝯhentibus. obligatōes nouanſ ⁊ delegant. ideo de h̄ dicit.

d Elegatio. ꝯſentiēte. nūq̄d teneſ ꝯſentire. vt diſtinguēdū: vt i marito. ff. ſo. ma. l. ij. in pn. q̄ ē ꝯ. marie q̄ maliciis ⁊c. vt. ff. de rei vē. l. in fundo. ſ; dic ſpāle ibi in dote. ſic ⁊ alia mlta ſunt in ea ſpālia. h̄ ar. nō pt cogi ad ꝯſentiēdū. vt. j. e. nec creditoris.

l Promittēte. h̄ at ſiēt ſtip. fiēt ⁊ ꝑ h. ꝯ. vt. ff. e. l. delegare. §. ſi.

m Solet. vt. s. de hē. vē. l. nois. ⁊. ff. de hē. vē. l. nois. Itē donari. vt. j. de ꝓ. l. ij. Itē obligari. vt. s. q̄ res pi. ob. poſ. l. nomē. ſ; ē ꝯ debitor creditorē ad recipiēdū cogē nō pt. vt. j. ti. i. l. cū a q̄. ſ; q̄re delegatio demū volēte. ſ; ceſſio in inuitū fit. Rñ. q̄ cū delegatio fiat ꝑ ſtipulatōes. ḡ ꝑ ꝯſenſum debitoris fieri d;. vt. ff. de pac. l. i. §. ꝯuētionis. ⁊. j. e. l. nec creditoris.

Ex ꝯctu. dirigiſ ꝯ debitorē

n Facta. ꝑ debitore.

o Euanuit. fuit ḡ actū vt fieret nouatio. alſ remanet prima. ⁊ ſcđa accedit. vt. j. e. l. ſi. q̄n ⁊ tñ tacite agiſ vt fiat nouatio. Quid. n. ſi idē a te pluribus nūdinis ſtipuleſ faciēdo noua inſtrā. ꝯuenienti de reddēdis primis inſtris. Certe nō agā ex oibus. arg. ff. de ꝓto. ſti. l. pe. olim aūt ſꝑ fieri pſumebaſ. vt inſti. q. mo. tol. ob. §. ꝑterea.

⁊. ff. ꝑ. ver. l. ob eam cauſam.

[p] Si delegatio. impoſita. q̄ pſumit nouatōē. ⁊ ſic iure iſto ꝑ dictū q; eſt delegatio eſt nouatio. ſ; nō ꝯuertiſ. q̄ nouatio etiā in eadē ꝑſona fieri pt. ſ; nō delegatio. vt. j. e. l. ſi.

q Mādaueras. faciēdo eū ꝓcuratorē in rē ſuā. idē ē ſi ceſſeris dicēdo cedo. ſ; q̄dā ꝯ in ſimplici dō ꝓcuratore ꝯſtat etiā añ litē ⁊ poſtea poſſe reuocari ex cā. vt. ff. d̄ ꝓcu. l. añ litē. ⁊. l. poſt litē.

r Denunciaverit. ſic. ff. de euic. l. ſi cū venditor. in prin.

legis auctoritate hoc ꝑmittatur: vt nec ſimplicitas ſuſcipientium ꝯct⁹ ex q̄cunq; parte poſſit ius creditoris mutilari.

De nouationibus[i] ⁊ delegationibus. xlii.

Impa. alex. Thymotheo.

Elegatio debiti niſi ꝯſentiente[k] ⁊ ſtipulāti ꝑmittēte[l] debitore iure pfici nō pt. nois autem venditio ⁊ ignorante vel inuito eo aduerſus quē actōes mādantur contrahi ſolet.

Impa. Gor. a. Firmino.

Ex ꝯctu pecunie credite actio ineſſicax dirigiſ[m] ſi delegatione pſone rite facta iure nouatōis vetuſtior ꝯct⁹ euanuit[o].

Idem. a. Muciano.

Si delegatio nō ē impoſita[p] debitoris tui ac ꝓpterea actiones apd̄ te remāſerūt q̄uis creditori tuo aduſus eū ſolomis cā mādaueras[q] actōes tñ añq; lis ꝯteſtet vel aliq̄d ex debito accipiat vl debitori tuo denūciauerit[r] exigere[s] a debitore tuo debitā q̄titatē nō vetaris ⁊ eo mō[t] tui creditoris exactōē ꝯcū inhibere. Nā ſi delegatōne facta iure nouatiōis tu liberatus es fruſtra vereris. ne ex eo qd̄ q̄ a cliente[v] ſuo nō faciat exactionē ad te periculum redundet: quum ꝑ verborū obligationem voluntate nouatiōis in

s Exigē. ab initio vt. ff. de le. iij. l. fideicōmiſſa. §. ſi rē. Itē tranſigere. vt. ff. de tranſ. l. ſi. ſ; vl ꝓcuratorē in rē ſuā ꝓferēdū. vt. ff. de ꝓcu. l. ꝓcuratorē. q̄ ē ꝯ. ſo. hec determinanda. vel ibi loq̄ſ q̄n agit vnu ſuo noie. qd̄ pōt facē cū emīt vel inſolutū accepit vel ꝑmutauit. vel dic mādatū nō valuit. q̄ delegatō nō iure facta fuit ſm M. ꝓma verior. ſ; q̄d ſi ſit veniat ab ꝯteſtari litē. q̄ h; vtilē vī ꝓferri. vt ar. ff. de ꝓcu. l. in cāe. in fi. Itē h; ex lege vñ ꝓuatus ei auferre nullo mō pt. vt in auc. de nup. §. ſ; h̄ q̄ dē. col. iiij. ⁊ de ꝯſulib; ſ; ꝯ dico ꝑ. l. iſtā q̄ admittit mādātem niſi alius ſit ꝑ li. ꝯē. ſed nō eſt añ q̄ cū eo venit. vt. ff. d̄ dona. int vi. ⁊ vx. l. cū hic ſtatus. §. ſi ambo. Itē nota actōes remanere apud mādātē. vt hic. ⁊. s. man. l. ſi pt. ⁊ eſt rō. q̄ incorꝑalia non ſeparanſ facile vt corꝑalia. vt. ff. ꝑ ſo. l. iij. ⁊ de pecul. l. q̄s ergo. ⁊. l. ſi ſtichꝰ. ceſſa ḡ vel mādata actio ē eius q̄ ceſſit. eſt tñ eius cui ē ceſſa q̄ ad vtilitatē. inde eſt q̄ in rē ſuā d̄r ꝓcurator.

t Et eodē mō. ſ. exigēdo. vel. ſ. demū exactōe facta ꝑ primū qd̄ vl verius. ſ; vl ſolū denūciādo. vt. ff. de ſo. l. aliud. ſ; ibi nō ceſſerat. ſ; tñ ſolui ꝑmiſerat.

v A cliēte. i. debitore tuo iō ſic dicitꝰ. q̄ q̄ accepit mutuū ſeruus eſt ⁊c. vel q̄ in aliq̄ cā pſtabat ei patrocinū.

Non abſtulit. liberauit. ſtipulatōe facta aio nouādi. ⁊ acceptilatōe ſecuta. vt ſic faciat ad titulū. nec liberā adminiſtrationē hēbat h̄ ꝓcu. vt. s. de ꝓcu. l. ſi ꝓcurator. ⁊ de tranſact. l. tranſactōis placitū. ⁊. ff. de pac. l. ſi ſꝑ tñ. ⁊ de ꝓcur. l. ꝓcurator totorū als ſecus. vt. ff. e. l. nouare poſſumus. in fi. ⁊. ff. de ꝓcur. l. ꝓcurator cui. q̄ ſunt ꝯ.

a Ipi. creditori. ſ. alexādri cui aīo nouādi ꝑ alexā. ꝑmiſit pater tuus. ⁊c.

3 Suſcepto. ꝑ creditorē. ſm Az. ⁊ Alex. ꝑmiſit pri tuo. vel eius mādato pater tuus ꝑmiſit.

a Ei. ſ. patri tuo.

cerpoſita debito liberatus ſis.

Idem .a. Suratro.

Non abſtulit tibi procurator tuus actõnẽ ſi cũ mãdaſſes ei exactõẽ pecunie quã hi tibi debebãt ꝯdictõs ſupplicas pre accepta de reliq̃ eos liberauit[k] cũ neq ꝯ volũtatẽ tuã nouatõẽ facere: neq in eo qđ nõ ſoluebatur eos liberare potuit.

Impa. Dyo. ⁊ Maxia.

Si pt tuus cui te ſucceſſiſſe ꝓponis creditori[l] ꝓ alexãdro ſuſcepto[m] noĩe debitoris certã pecuniã ſtipulãti dare ſpopondit ſʒ ꝓ improbitatẽ alexander ei[n] ſatis nõ fecit: tñ ſumme reꝑmiſſe nimis improbe ſolutio negat[b].

Idem auguſti ⁊ ceſares Zoilo

Si ſoluere tibi pecuniã ʒ delegat[?] eucarp[?] [c]dare ſpopõdit vel debitũ ꝯſtituit[d] ſuo noĩe ꝯueniri pt. alioqui adũſus eum[e] experiri ꝓ chyrographario[f] debitore tuo fruſtra conaris.

Idem auguſti ⁊ ceſares Verzi

n Ec creditoris creditori q̃ſq inuitus delegari pt[s].

Impa. Iuſti. a. ad ſena.

Nouationũ[h] nocẽtia corrigẽtes volumina ⁊ veteris iuris ambiguitates reſecãtes ſancimus ſi quis vel aliã perſonã adhibuerit vel mutauerit vel pignus acceperit vel q̃titatẽ augẽdã vel minuẽdã eſſe crediderit. vel ꝯditõẽ ſeu tẽpus addiderit ſeu detraxerit. vel cautionẽ minorẽ accepit. vel aliq̃d fecit ex q̃ veteris iuris ꝯditores introducebãt nouatõẽſ nihil[i] penit[?] prioris cautele innouari. ſʒ anteriora ſtare ⁊ poſteriora incrementũ illis accedere: niſi ipi ſpãlr remiſerint quidem priorẽ obligatõẽʒ ⁊ h expſſerint q ſecundã magis ꝓ anterioribꝫ elegerit Et gñaliter diffinimus volũtate[k] eſſe solũ nouãdũ nõ lege[l] ⁊ ſi nõ vbis exprimatur vt ſine nouatiõe quod[m] ſolido vocabulo dicunt cã ꝓcedat. hoc. n.[o] naturaliter ineſſe rebus volumus ⁊ nõ verbis extrinſecus ſupuenire.

De[?] ſolutionibus ⁊ liberationibus. xlij.

Impa. anto. a. Ariſt.

i In ptãte eius ẽ qui ex pluribus ꝯtrcibꝫ pecuniã dʒ tpe ſolutõis[r] exp̃mere in quã cãm reddat. qđ ſi debitor id nõ fecit ꝯuertit[s] electio ad eũ qui accepit ſi neut volũtatẽ ſuã exp̃ſſit[t] pus in vſuras id quod ſoluit deinde in ſortem[x] accepto feret.

Impa. alex. a. Baſſe.

Liberari[y] fideiuſſores q̃tiẽs fiſc[?] tã creditori q̃ debitori[z] ſʒ diũſis ſtationibꝫ ſuccedat ius certũ ẽ. qđ ⁊ in tua ꝑſona ⁊ procuratores[a] mei cuſtodiet.

b Negat. idẽ hẽs. ff. de ꝯdi. cã da. ſi procuratorius. §. ſide. ⁊ ff. de ex. do. l. pure. §. ſi cũ. ⁊ ff. e. ſi qs delegauerit. ⁊ l. nouatõ Si ſoluere. eucarpus. debitor tui debitoris

b Cõſtituit. ſ. ꝓ debitore tuo.

e Eũ. ſ. eucarpũ debitorẽ tui debitoris.

f Cirogꝑhario. ſecus ſi obligauit omĩa bona ſua. vel ſaltẽ iꝰ noĩe. vt. ff. de pig. ac. ſi ꝯuenerit. in pñ. ⁊ ff de pig. grege. §. ij. Itẽ h ẽ verũ niſi poſt miſſionem ex cã iudicati a liqs rebꝫ deficiẽtibus. vt. e. qñ fiſc. vel p. de. l. ij. ⁊ ff. de re. iur. a diuo pio. in. §. i.

Ec creditori. n pt. cũ fiat per ſtip. vt. ſ. e. l. i

Nouationum nouatões

i Nihil h ẽ vt in inſti. q̃. mo. to. ob. §. ꝑterea. ſʒ certe imo ⁊ olim vr q erat neceſſe agi. vt. ff. e. l. oẽs. ⁊ l. ſi ſtichũ. §. ſʒ dic qđ intelligebat agi etiã tacite vel expꝛeſſe. vt hic dr.

k Volũtate expſſa

l Nõ lege. i. ꝯiectur is leg vel interp̃tatõe

m Et ſi nõ. i. dicẽ. ⁊ diffinim[?] repete. vt ſine nouatõne cã pcedat ſi nõ vbis ⁊c.

n Qđ. i. quã nouationẽ ſolito ⁊c.

o Hoc. n. i. nouationẽ. vel. i. vt nouatio fiat.

p Nãlit. i. vbis nã lr ꝓlatũ. ⁊ nõ vbis ⁊c. ⁊ ſic nõ ineſſe aliqd expꝛimat vel tacite intelligat. vt h. ⁊. ſ. d im pu. ⁊ ali. ſub. l. pcibꝫ. ⁊. ff. de le. i. ſi ita. §. illi. ſʒ ar. ꝯ. ff. ſi cer. pe. l. cũ qđ. Vltio nõ tres caſus. q2 aut ẽ actũ vt ſit nouatio. ⁊ eſt expſſum q̃ caſu ipo iure tollit prior obligatio. ſolaq nouatio mãet aut neq actũ neq expſſum ẽ ⁊ remanet efficax vtraq vt hac. l. aut ẽ actũ tacite. ſʒ nõ expſſe. ⁊ tũc ꝑmanet pma ipo iure. ſʒ tollit ꝑ exceptionẽ ⁊ merito. qđ. n. ſi multas cautões puta decẽ ꝑ varia tpa tibi feci puta in nũdinis ſup eodẽ debito ages ne ex oibꝫ. certe non q2 pſumit aĩo nouãdi factũ. vt ar. ff. de pto. ſti. l. pe. Itẽ nõ h diſtinctionẽ nouationũ alia volũtaria alia ⁊c. vt dixim[?]. ſ. de iudi. l. i.

q De ſolonibꝫ. dixi de vno mõ tollẽdi obligatõẽʒ. ſ. ꝑ nouationẽ. nũc de alio. ſʒ ſolonẽ q̃ tollit oĩs obligatio. vt inſti. q̃. mo. tol. ob. in pñ. ⁊ pt dici ſolo rex liberatio ꝑſonaꝝ. nã ꝑ ſolonẽ ſequit liberatio. ⁊ ſic de ea ſubiicit. vel dic ſolonibꝫ reꝝ debitaꝝ ⁊ liberatõibꝫ. ſ. aliqs q ꝑ ſolonẽ. ſʒ largo mõ oĩs liberatio dicat ſolo. vt. ff. e. l. ſolonis verbum

i In ptãte. tpe ſolonis. i. ĩ ipa ſolone. vel paꝝ añ vel paꝝ p[?]. vt. s. de vſu. l. vſuras. nã rei qñ poſſum dicẽ legẽ quã volo vt hic. ⁊. ff. e. l. i. in pñ. ⁊. l. paulus. §. i. ⁊. ff. de pac. l. in traditionibus

s Couertit. tñ dʒ eligẽ grauĩ[?] debitũ. ⁊ in ꝯtinẽti eligit nõ ex interuallo vt ſic. vel creditori ſit liberũ nõ accipe vel debitori nõ dare. cuʒ alr nõ amittat legẽ ſolonis q̃ alteri placeat. vt. ff. e. l. i. §. i. ⁊. §. ſi. ⁊ l. ij. ⁊. iij. in pñ. ⁊ q̃ ſit cã grauior. hẽs. ff. e. l. i. ⁊. iiij. ⁊. v. ⁊. l. ſi q̃dẽ ex famoſa. ⁊. l. cũ ex pluribus.

t Expſſit. vel expſſit creditor ſʒ ex interuallo. vt. ff. e. l. ceteꝝ. in pñ.

v In vſuras. debitas ꝑ ſtipulatõeʒ nõ nudo pacto. vt. ff. e. l. in his. §. eidẽ aũt. ſʒ aliud in pcio ex pignore redacto q etiã in nãle debitũ pt eligi. vel vſuras nãlit tñ debitas. vt. ff. e. paulus. §. paulus. ⁊ ff. de pig. ac. l. cũ ⁊ ſorti. Quid ãt ſi pacto tñ debeant deꝝ actũ eſt vt pign[?] ꝓ eis teneat. dic ſm. H. eſſe idẽ q ſi deberent ꝑ ſtipulatõeʒ ſiue ſoluat ſiue pign[?] diſtrahat. ⁊ ſic intelligit. ff. e. paulus. §. i. ⁊ ita ẽ idẽ ſm eũ in debitore ſoluẽte ⁊ creditore pign[?] diſtrahente. cũ in vtroq cãu in ciuile ⁊ nãle debituʒ. vel nãle tñ ꝓ q̃ tenet pignus ex ꝯuẽtõe retineri poſſit. nõ in illud nãle ꝓ q̃ pignus ñ tenet. cui vr ꝯ. l. paulus. vbi dicit aliã eſſe cãʒ debitoris ſoluẽt aliã creditoris diſtrahent. ſʒ põt dici aliaʒ eſſe in h. q2 debitor ſoluens pt eligere cãʒ in quã ſoluit ſʒ creditor diſtrahit etiã licentia ſibi a debitore denegata. Itẽ ſi ꝓ accipit in vſuras. gñ accipit in graviorẽʒ cãʒ. ſʒ tñ. vt dixim[?]. ſ. de vſu. l. ſi vſuras.

x In ſortẽ. grauiorẽ. vt. ff. e. l. ceteꝝ. §. ſi. ⁊. l. magis. ⁊. l. in his. ſʒ ſm. H. nil vr referre an eligat creditor an taceat. cũ vtroq cãu in duriorẽ caſuʒ fiat electio. ſʒ Io. dic q tũc ꝓdeſt electio qñ ſunt eq̃lr graues. nã ſi ñ eligat intellr ãtiq̃or. vt. d. l. in his. §. i. ſʒ ſi eligat ẽt in nouã; de q̃ forte nõ erãt ei ꝓbatões ſic de pĩna vʒ electio. ſʒ hoc nõ plʒ. q2 nõ ſic facereʒ vt ſuũ negociũ qđ dʒ facẽ. vt. ff. e. l. i. §. p. aliq dicũt ꝓdeſſe in h. q2 vbi ſunt plures eq̃ graues ⁊ nõ eligit cedit in vnãquãq ꝓ rata. vt. ff. e. l. illud. ſʒ vbi eligit pt in vnã eligẽ. ſed tu dic etiã ſi in leuiorẽ eligat pt ſi mõ ſic in re ſua faceret. ⁊ ſi dicas q vr in grauiorẽ eligere. h eſt veꝝ. q2 hic ẽ veriſile. poſſet tñ eſſe ꝯtrã. q2 forte talis ẽ ꝑſona.

y Liberari. ſʒ fiſc[?] duas ſtatões q̃ꝝ vni tici[?] ẽ debitor ⁊ dedit fideiuſſorẽ in. x. alteri ẽ creditor in aliq̃s. x. ſi fiſc[?] ſuccedit illi ticio extinguit hincinde debitũ ꝑ ꝯfuſionẽ. ⁊ ita fideiuſſores q̃s dederat tici[?] illi ſtatõi cui erat debitor ipo iure liberati ſunt. nõ ãt h tici[?] viuẽs poſſet ꝯpenſare ſi a fiſco ꝯueniret. vt. s. de ꝯpen. l. i.

z Debitori. eidem.

⁊ Tua ꝑſona. fideiuſſori loquit.

a Procuratores mei. ſ. ceſaris q̃ reddũt ius int fiſcũ ⁊ p̃uatũ. vt s. ſi aduer. fiſ. l. ij. in fi. ſʒ certe immo videnť fideiuſſores teneri. vt ff. de euic. l. ſi ei. §. i. in fi. q̃ eſt ꝯ. So. ibi de fideiuſſoribus primi contractus. non eius cuius obligatio erat extincta per ſucceſſionem

s Si cũ liberatus es. in p̃ caſu ipo iure. in ſcđo ꝑ except. ⁊ ſic

ꝯbũ ſeꝫ poſitũ diuerſimode ponitſic.ꝛ.ff.ſi cer.pe.l.certi cõ. in pn. ſm Az.ſꝫ ſi mãumiſſo ſoluaꝛ.aut ex ꝯtu dñicõ.ꝛ tũc ignãs mãu miſſum liberaꝛ.ſi vo ex peculiarꝫ etiã ſciẽs debitoꝛ liberaꝛ ſi mõ ig noꝛet adẽptũ peculiũ.vt.ff.e.ſi qs ſuo.ꝛ.l.ſi ſuꝰ.ꝛ.l.qꝺ ſuꝰ.ꝛ inſti. man.§.recte.ꝛ fac.ff.ſi cer.pe.eiꝰ q.

Nihil inteſt. nũerauerit.nam mihi ſoluẽ vꝫ q̃ alij mea voluntate ſoluit.vt h.ꝛ.ff.ꝺ pig act.ſolutũ.§.ſolutã.ꝛ j.e.inuito.

a Euacuate.p ſolonem

b Queñt.ſic q̃ ꝯdicẽꝛ p ꝯdit.ſine cã.ſi ñ ſit debitoꝛ dñs vt.ſ.ꝺ ꝯdicti.ex.l.diſſolute. alꝰ vendicat.vt.ſ.ad exhi.l.vlt.

n Nulla.ſupeſt. vt.ſ.q poꝛ.in pig.ha.l.cũ tibi.ꝛ.ſ.de ꝯ.iu.tu.l.i.

d Nõ ſuggeras qꝛ tũc ꝯpeteret actio ex ꝯ ẽpto ad ceſſionẽ.ꝛ ꝯ debitoꝛẽ vtiꝉ etiã ſiñ ceſſione.vt.ſ.de ac.ꝛ ob.l.i.ꝛ.ij.ꝛ.ff.de ſol.l. modeſtinus.

e Euaneſcẽ.vt.ff.ꝺ neg.ge.l.ſi ſoluendo.

Si inꝛ.trãſactio.ſ.ſimplex q̃ ſit nudo pacto.

g Cauit.p erroꝛẽ

h Per acceptilatõnẽ.i.trãſactõez q̃ ſit p acceptilatõez.nã duobus mõis ſit. vt.ſ.de trãſac.l.verum.

i Nec donatõis debiti.n. remiſſio eſt donatio.vñ nõ vꝫ inꝛ virũ ꝛ vx.vt.ff.de do.inꝛ vi.ꝛ vx.l.iij.ꝛ.l.ſi ſpõſus.§.ſi vxoꝛ viri.

k Exuberãꝛ.i.reſidui.

l Cõpetit.fuit q̃ p̃dicta ꝯfeſſio de toto p erroꝛẽ credẽs totũ ſibi ſolutũ.vt.ſ.ꝺ trãſac.ſiq̃dẽ.vel ſpe futurꝫ ſolõnis.vt.j.e.l.inꝛ eſt.ꝛ fac.ſ.de exce.l.ſi ex maioꝛe.ꝛ h̃ pbaꝛ.alꝰ p̃ſumerẽꝛ oĩa ſolẽniꝛ facta ſic ꝛ in obligando.vt inſti.de fideiuſ.§.ſi.

Impa.Goꝛ.a.Apol.

Si cũ ſeruus liberã peculij adminiſtratõez hñs mutuã acceptiſti pecuniã ei aũ adẽptũ peculiũ vel pus q̃ adẽptũ cogſceres eã exoluiſti ea ſolone liberatus esᵇ.

Idem.a.Rufino

Nihil inteſtᶜ vtꝝ pecuniã creditoꝛi mutuã ſolueris an ex eiꝰ volũtate ſuo nũerauerit nec.n.ex eo q̃ dẽ creditoꝛ in factũ cõceſſit p̃uſq̃ inſtã redderet euacuateᵃ obligatõis vires repari qucũtᵇ.

Idem.a.Celſo.

Nullaᶜ tibi aduſus creditoꝛẽ alienũ actio ſupeſt eo q̃ debitã ... ius obligatõnis in te trãſferri deſideras.cũ ab eo te nomẽ ꝯpaſſe nõ ſuggerasᵈ ſꝫ ſolutione ab alio facta noĩe creditoꝛis euaneſcereᵉ ſoleat obligatio.

Idem.a.Alexander.

Si inꝛᶠ p̃tẽxtũ eoſq̃ qs debitoꝛes eſſe dicebas nõ de dubia lite trãſactio ẽ facta.ſꝫ parte tantũmõ recupata vniuerſum ſe recepiſſe cauitᵍ.nec de ſupfluo eos quos ꝯbis obligauit p acceptilationẽʰ liberauit:nec donatõisᶦ cã id factũ eſt exuberantisᵏ debiti integra ei competit repetitioˡ.

Idem.a.Antiocho.

Ius q̃titatis cꝰ petitõez rõ ꝯpenſatiõis excludit vſuras nõ poſſe repoſci manifeſtũ ẽᵐ

Idem.a.Rufo.

Vſurasⁿ q̃ quot ãnis in vrbeᵒ numerã deᵖſunt pmitteᑫ alio loco depẽdi niſi ex iuſta cã exempli rõ minime ſinit

Impa.dyo.ꝛ maxi.aa.Caſſio

Obſignatõeʳ totiꝰˢ pecũie debite ſolẽniter facta liberatõez ꝯtingereᵗ manifeſtũ eſt. ſed

m Ius.manifeſtũ eſt.ſiue ex vna pte tm̃ currebaꝛ vſura ſiue ex vtraq̃. vt ff.de ꝯpen.l.cũ alt.ꝛ.l.idem.ꝛ.ſ.de ꝯpẽ.ſi ꝯſtet.Itẽ nõ ex eo q̃ dicꝛ cõpenſatio excludit q̃ vꝫ ꝯpenſatio fieri ipo iure etiã nõ oppoſita qꝺ nõ plꝫ.vt no.ſ.de ꝯpen.l.ſi ꝯſtat.

n Vſuras.q̃t annis.i.ſingulis annis.

o In vrbe.romana p excellẽtiã.vt inſti.de iure na.§.ſꝫ ius q̃dẽ.

p Nũerande.ex forma ꝯtus

q Promittẽ.q̃dã libri hñt pmittẽ.ꝛ tũc dicꝛ q̃ rõ exẽpli nõ pmittit debitoꝛẽ ꝯpelli alio loco pmittẽ eas depẽdi q̃ in q̃ pmiſit.ꝛ hoc niſi ſit iuſta cã.vt qꝛ creditoꝛi romã venire nõ liceat. vt qꝛ infamatus vel relegatꝰ ab vrbe.vt.ff.de excu.tu.ſꝫ ꝛ milites.§.ſi ignimia.ꝛ.ff.ſo.ma.ſicũ dotẽ.§.ſi pꝛ.ꝛ.ff.de re mi.milites.§.miſſionũ.vel qꝛ erat pſonꝰ cui debebaꝛ q̃titas pua.ar.ff.de op.li.l.q̃ niſi.§.ꝛ.l.ſe.ꝛ ar.ff.de re iu.l.ij.vel ſi eq̃liter ille locꝰ diſtat.vel nil nocet debitoꝛi.vt ff.ſol.ma.l.ij.Itẽ pt eſſe cã iuſta vt dicũt q̃dã ſi pmiſerat rome mi

noꝛes qs ſi nõ ſoluerꝫ pmiſit ſe maioꝛes ſolutuꝝ.nã alibi poterit ꝯpelli pmittẽ maioꝛes vt extimeꝛ maioꝛitas i eo q̃ alio loco erit ſolutusʳ cũ ꝛ loco plꝰ ſoluaꝛ.vt inſti.de ac.§.loco.ſꝫ ſꝫ nõ ꝯpellaꝛ regulariꝛ alibi pmittẽ ꝯpelliꝛ tñ alibi ſoluẽ ſi in loco deſtinato nõ ſoluat.vt.ff.de eo q̃ certo lo.l.i.ꝛ.ij.in pri. Alij libri hñt pmittere.ꝛ tũc lege in debitoꝛe q̃ nõ pt creditoꝛẽ ꝯpellẽ alibi recipe ſolonẽ.ꝛ p h.ff.de eo q̃ cer.lo.l.is q.ſꝫ ꝯ hũc caſuꝫ in eodẽ ti.de eo q̃ certo lo.l.iij.§.ꝛ gñaꝉr.vbi dicꝛ reũ hẽre electõez vbi ſoluat.ſꝫ dic vꝝ ẽ in altero duoꝝ locoꝝ q̃ erãt ibi noĩata.Itẽ ꝯ.ff.de ꝯ.ob.l.ꝯtinuꝰ §.cũ ita.vbi dicꝛ q̃ vbicũq̃ pt ſoluerẽ.ſed dic vꝝ ẽ volẽte ſtipulatoꝛe.vel ibi locus erat appoſitus gr̃a rei.ꝛ ſic pt ſoluere vbiq̃.vbi tñ ſtipulatoꝛ habeat domiciliũ.

ita demũ debiti oblatio liberationeꝫ paritꝫ ſi eo locoᵘ ſolutioˣ fuerit celebrataʸ quo debeꝛ.

Idem.a.Ambroſio.

Deceſſoꝛesᶻ eius q̃ maioꝛ viginti quinq̃ ãnis inſolutuꝫ p debito iure mãcipia dedit. hec reuocare nõ poſſe ꝯſtat.

Idem.a.Capitoline.

Cum maritũ tuũ a debitoꝛibus tuis mioꝛis viginti q̃nq̃ an. ꝯſtituti veluti ex cã tibi debiti aliquã accepiſſe q̃titatem nec tamenᶦ te ꝯſenſum accõmodaſſe ſignifices:nullumᵏ tibi potuit preiudicium fieri niſi factã ſolutionem poſt maioꝛẽ etatẽ ratã feceris.

Idem.a.Eutichio.

Inuito vel ignoꝛãte creditoꝛe qui ſoluit alij nõ ſe liberat obligatõeᵒ qꝺ ſi hoc vel mandãteᵖ vel ratũ habente eo fecerit: nõ minus liberatiõez ꝯſequiꝛ quã ſi eidem creditoꝛi ſoluiſſetᵈ.

Idem.a.Capitolio.

Si obligatũᶜ hoĩez ex cã mandati nõ p ſtipulatõnez facta nouatione poſt acceptilatioꝛnemᶠ liberaſti. ſed tñ eſſe receptaꝫ ex eadem cã debitam quantitatem falſo ſcripſiſtiᵍ figmẽto veritatis extingui nõ potuitʰ obligatio.

Idem.a.Merete.

Pecunie ſoluteᶦ ꝯfeſſio collata inſtrumento maioꝛẽᵏ rei geſte pbatõez ꝯtinet:quaꝫ ſi chyrographũ accepe mutue pecũie fuiſſet redditũ.

Idem.a.Quartino.

Quod debitoꝛi tuo chirographum redditũ cõtra voluntatẽˡ tuã aſſeueres:nihil ꝺ iure tuo diminutum eſt Quibuſcũq̃ itaq̃ argumentis iure pditis hanc

o Obſignatõe.depoſitione ꝛ oblatõne facta pñntib teſtib.vt.ſ.de vſur.acceptã

s Totiꝰ.nõ pẽ.niſi h ꝯuẽtũ ẽ.vt.ff.de vſur.le.tutoꝛ.§.lucius.vel niſi debitũ nõ liq̃dũ.vt.ff.ſi cer.pe.l.q̃dã.vel niſi in pecunia p libertate dãda vt.ff de ſta.li.l.cũ heres.§.p.

t Contingere.ipo iure.vt.ff.depoſi.l.i.§ ſacdatõnes.ꝛ arg.ff. man.l.ſi mutuã.§.i.ꝛ ff.de vſu.l.debitoꝛ.alij dicũt p excep.ꝛ p eis.ſ.de vſur.l.acceptã.in ſi. vbi dicꝛ ꝯuertendo eã in ſuos vſus iterũ agi.qꝺ nõ fieret ſi eſſet extincta p ꝯſignationẽ.ſꝫ dic vt ibi.Itẽ ꝯ in.e.ti.l.ex pdio.ſꝫ dic vt ibi.Ac.

u Si eo loco.ſic q̃ nõ ꝯgruo loco fieri debere oblatõez.vt.ff.de vſur.l.moꝛa.ꝛ.ff.de ſol.ſi ſoluturus.ꝛ de ꝯ.ob.l.q̃ rome.ſꝫ q̃d ſi aliꝰ nõ debitoꝛ offerat ꝯſignet ꝛ deponat.vꝫ q̃ nõ ꝯtingat liberatio. vt ff.q̃ in frau.cre.l.ait p̃toꝛ.§.illud.ſꝫ ar.ꝯ.inſti.q.mo.tol.ob.in pñ.ꝛ ff.de neg.ge.l.ſoluendo.Ac.

x Solo.i.depoſitio p̃dicta.q̃ ſolonis loco hꝛ.vt.ff.eo.ſaꝺdatio.vel p̃dicta poſt hãc dictõez ſolo.ꝛ dic celebrata.ſ.depoſitio.

y Celebrata.depoſitio.ſm vltimã expoſitionẽ.

Deceſſoꝛes.ꝯſtat.ſic.s.de teſti.mili.l.q̃ a pꝛe.ꝛ.s.de pig.l.cũ dñaꝫ.ꝛ.s.de re ... ali.l.venditrici.

c Cum maritũ.nullũ.vt.ff.de ne.ge.l.ſoluẽdo.ꝛ.ff.de noua.ſi ſtichũ.§.ſi.Ac.

i Inuito.obligatõe.fallit i adiecto cui me inuito ſoluiꝛ.Itẽ

in eo qui quōqꝫ fuit ꝓcurator cui recte ſoluit̃ ab eo q̄ ignorat mā datū reuocatū. vt. ff. e. l. ꝓcurator. ⁊ facit. ff. de nego. geſ. l. ſi ſol ueſdo. accur.

c ¶ Vel mandāte niſi in caſu vt q̄ñ Ticio ſolui poſt mortē meā̄ vt. ff. e. l. vltima.

d ¶ Soluiſſet. vt. ff. de pig. act. l. ſolutum §. ſolutam.

Si obligatū vt hec nega tio determiet ꝓbū liberaſti.

f ¶ Acceptilatōz. ſic etiā dꝫ fieri ꝑnouati onē ſup ꝯtū iuriſgē tiū. vt. j. ti. i. l. fi. ſꝫ qd ſi ꝑ errorēz liberaſti eum ꝑ acceptilatōeȝ nōne ſublata eſt pri or obligatō. Rñ. vtiꝗ. ſꝫ tñ agere pōt cō di. ſine cā. vt ſe repo nat in obligatōeȝ. vł ſi debitū liquidū ꝑu rū erat vt ſtatim ſol uat. vt. ff. de cōdi. ob cau. ſi q̄s acceptū tu lerit ⁊. ff. d pac. ſi cū te. ⁊. ff. de iure do. l. ſꝫ.

g ¶ Scripſiſti. ſperā do vł errādo.

h ¶ Nō pōtuit. niſi cauerit ꝑ. xx. dies. vt. s. de nō nu. pe. l. in ꝯtrib. §. ſup ceteris.

p Pecunie ꝓfeſ ſio. q̄ ſcribit creditor ſe re cepiſſe pecuniā cre ditā q̄ dr̄ apocha.

h ¶ Maiorē. maio rē ſidē q̄ redditio chartheꝯ. nā ob aliā cām fieri pōt. ꝗꝫ vt li beret debitor. vñ ⁊ d b ſubijcit lex ſeqn̄s. ꝯfeſſio do nō ſpte d notat liberatōz. Sic ergo no. ꝗ ſufficit cre ditorē liberare debi torē. ſi nō pōt redde re inſtrumētū. vt hic ⁊. ff. de le. i. l. hmōi. §. ſi ita cui.

obligatōeȝ tibi ꝓbāti cū ꝑ hmōi ſcō liberatōeȝ minime ꝯſecutū iudx ad ſolutōeȝ iure debiti ꝯpellet.

¶ Idē. a. Thadi.

Vm̃ q̄ mutuā pecuniam ſumpſiſti inſolutū nolētē ſu ſcipe nomē debitoꝶ tui com pelli iuris ratio nō ꝑmittit.

In auten. de fideiuſ. §. qđ aūt. col. i.

Hoc niſi debitor in pecunia vł in aliā re mo bili ſoluere negat. tūc enīȝ res imobil' quā debitor hꝫ meliorēȝ ſolui pōt facta ꝑ iudicē ſubtili eius cauſe examiatōe vt rē ꝓdictā ⁊ debi tori ſoluere ⁊ creditori liceat petere p̄ſtāda de euictōe creditori cautela q̄ debitori ſit poſſibil'. qđ ē in oī acti one at ſi creditor pat' ſit emptorem rei p̄ſtare. optet debitorē cautela iu dicis arbitrio creditori p̄bita reȝ tūc diſtrahere. vt ſatiſfaciat creditori.

COR.

¶ Idem. a. Caſſio.

Maniſeſti iuris eſt tā alio pro debitore ſoluēte quā rebꝫ ꝓ nūerata pecūia ꝯſentiē te creditore datis tolli ꝓtā obliga tionem.

¶ Idem. a. Domicio.

Acquiſitio veritatꝭ tolli nō potuit qđ chirographa q̄ fe cerat ꝓcurator tu' recepta tibiqꝫ reſtituta ab ipi' herede ꝓpōas cū ſubſcriptōe ꝓcuratoꝶ ſignifican te q̄ nihil creditoribꝫ debebat̃. quūȝ nihil ꝓhibeat. ⁊ creditoribꝫ ſatiſfa ctū. ⁊ nō veſtre pecunie. ſꝫ ipius cui negotiū gerēdū mādaueras ꝓceſſiſ ſe ſolutionem.

Quod. ꝯ volū tatē. debitor dꝫ ꝓbare ſibi redditū voluntate creditoris duobꝫ teſtibꝫ. niſi in caſu. vt. s. d la. h. tol. §. ille aūt. ⁊ eſt ad hāc ⁊ ſupiorē legē. ff. de ꝓba. ſi chirographū. ⁊. ff. de pac. labeo. vbi de h no. ⁊. s. d. ſi. inſtru. l. i. ⁊ de rei ſ. pig. l. creditricē. ⁊. j. de don. l. i. ac.

e Vñ. ſic ergo no. q̄ aliud ꝓ alio inuito creditore n̄ pōt ſol ui. vt ⁊. s. l. pr. ⁊. ff. ſi cer. pe. l. ij. ⁊. s. d ſcđis nu. aut. ſꝫ ſi aūȝ ſꝫ hoc fallit in caſibꝫ. vt. ff. de le. iij. l. nō dubiū. §. fi. ⁊ de auro ⁊ ar. le. l. i. §. fi. ⁊ in alijs q̄s notaui. ff. ſi cer. pe. l. ij. inf̃ q̄s ē vn' i aut ten. d poſita. niſi ⁊c. q̄ eſt de fideiuſ. §. qđ āt. colla. i.

Autentica

Hoc niſi dixi nō poſſe ſolui aliud ꝓ alio. hoc niſi ⁊c.

o ¶ Mobili. ſ. debitor. accur.

p ¶ Meliorē hꝫ. hoc ideo q̄ accepat auꝝ qđ eſt p̄cioſius metallū vt in cor. alia res mediocris poſſet dari inſolutū. vt. s. de ſacroſan. ec. aut. hoc ius porrectū. q̄ ē ꝯ. vł dic q̄ etiā ſi in alia re ſit debitor hēat tñ locū qđ h dicit ⁊ iō q̄ quū vnū eſt. ꝯ creditorē vt inuit' aliud ꝓ alio accipiat. aliud ſit ꝓ eo vt optimā rē hēat in ſo lutū. ar. ff. de iureiur. l. cū qui. ⁊ in eccl'ia ſit ſpeciale. vt in dicta au ten. hoc ius por.

q ¶ Cautela. q̄ ſ. de p̄cio rei ſoluet creditor. vt in cor. auten.

Maniſeſti. ſoluēte. vt. ff. de nego. geſ. l. ſoluēdo.

m s ¶ Cōſentiente. nō inuito. niſi in caſibꝫ. vt in autē ſupe riori hoc niſi. ⁊c. et ſup hac. l. poſſet poni. ⁊ nō in alijs caſi bus. vt no. s. l. proxi.

Acquiſitō. ꝓcurator tu' creditoribꝫ tuis ꝓpriā pecuniā ſol uit ⁊ chirographa recepit ab eis tibiqꝫ ab eiꝰ herede reſtitu ta ſunt in quibꝫ erat ſubſcriptio ꝓcuratoꝶ. ſ. q̄ nihil credi toribꝫ tuis debebat̃. certe nō tollit̃ ꝓcuratori actio vel heredi. ſꝫ enīȝ ⁊ ipſe de creditoribꝫ erat ꝑ hoc q̄ de ſuo ſoluerat. tñ generali ſermone nō ꝯtinet̃ ꝑ ſona loq̄ntiſ. ſic. ff. loc. qui inſulā. §. fi. ⁊. ff. d ſenat. l. i. ſꝫ ar. ꝯ. ff. de pig. paul'. §. fi. ⁊. d de ſig. familie ap. cui po teſt rñderi q̄ dñs vi det̃ obligari ꝑ ſeruū. vñ ⁊ ibi ſeru' ipe obli gat̃. Itē ar. ff. de cō di. ⁊. de. qui heredi. §. plauci'. ſꝫ certe in ge nerali ſermone cōti net̃ ibi ꝑſona cui lo quit̃ teſtator Io.

v ¶ Quefecerat. ob ligādo ſe creditoribꝫ ꝓ dñō.

x ¶ Creditoribꝫ. ce teris.

y ¶ Et nō veſtre. i. a vobis debite vr̄o ꝓ curatori. i. eiꝰ quā de beris ꝓcuratori. naȝ vt ex pꝛin. legis appa ret dño loq̄t̃. ⁊ ita re petitur verbū illđ ſa tiſfactū. ⁊ illi erūt da tiui caſus veſtre pe cunie. vł dic meli' q̄ ſūt genitiui caſ'. nec repetit̃ ſatiſfactū im mo r̄ſpiciūt ſeq̄ntia ꝓceſſiſſe ſolutionē.

¶ Idem. a. diogeni.

Si actore tuo tā in mutuis dādis pecūijs q̄ debitꝭ reci piēdis ꝓpoſito. i b qđ ſuſcepe ras eiuſdē dñe ꝑ hꝰ ipm ſecutū ſatꝭ in ſtrumētū inane ſolutōne celebrata nihil tibi nocere pt. aliꝰ. n. ſoluētes ſuo de dñi actōe liberare ſe minime poſſunt

¶ Idem. a. Eufrati.

e Si opas certi ſui ꝓ pecunia ſupta ſibi indebitū ꝯpēſare placuit creditori. hiſ ſcđm ſi dē ꝯuentōis p̄ſtitꝭ de mancipio reſti tuēdo pacti tenor ſuari dꝫ.

¶ Idem. a. Ruſo.

Intereſt mltū vtꝝ neſpe ſuture nūeratōis ſuſcepiſſe te qđ iſtru mēto ꝯtinet̃ ſcripſiſti. an accepta minore q̄ntitate tñ quātū lectio ꝓ bat in ſcriptura ꝯferri placuit. nam ſuperiori q̄dē caſu reſiduū peti tio de biti manet integra. poſteriori vero ꝯſenſu trāſactōis finitis ſtare cōue nit.

¶ Idem. a. Grato.

Inductū. i. cancellatū nec ne ſit chirographū ſolutōeȝ ve ſtrā ſemel cā debiti factaȝ ei q exigēdi p̄tātem habuit ꝓbantiuȝ ni hil intereſt.

¶ Iedm. a. Baſ.

Si litteraꝝ Auxenonis ꝯtē platōe q̄s ad ariſtonē de nu merāda tibi pecūia dederat te recepiſſe ſcripſiſti debitum ab ari ſtone mādato nō impleto quū pe titio debiti manet integra nihil e gittimā exactōeȝ impedire poteſt.

Si actore ſeruo. accepi a dñā mutuū ⁊ reddidi ſeruo acto

s ri libero. ⁊ quidem.

a ¶ Suſceperas. a dño.

b ¶ Per ipm. ſ. ſoluēdo ſibi.

c ¶ Inane. ſic ⁊. s. ad exhi. l. fi. ⁊ de ꝯdi. ex le. l. diſſolute. et facit. s. e. l. nihil.

Si opas. pacti tenor. q̄ eſt vt ſatiſfacto debito i opis ipſe ſu' reddat̃ q̄ fieret etiā ſi ſimpliciter pignori fuiſſet acce ptus. vt. s. de pig. act. l. i. ⁊. ij.

Intereſt. ne. i. an.

i f ¶ Nūeratōis. i. ſolutōis q̄ntitate trāſigēdi aio.

g ¶ Integra. vt. s. e. l. ſi inter. ſi nō intra. xx. dies petie rit. vt. s. de nō nu. pe. l. in cōtractibꝫ. §. ſuper.

h ¶ Cōuenit. vt. s. de trāſac. ſiquidē.

Inductū. no. q̄ h ponit̃ ꝓ eo inductū ⁊ cācellatū quū ꝓprie ſit inducere ꝑ medias lr̃as pēnā ducere. ⁊ cācellare ad mo dū crucꝭ ducere. ⁊ ſcipe ꝯſtructōꝫ i ſi. nihil intereſt ⁊c. nā vide bat̃ debitorē n̄ libatū quū chirographū nō ſit cācellatū. ſꝫ tñ non intereſt. ſ. vr̄m ꝓbātiū vr̄aȝ ſolutōeȝ ⁊c. vt. s. nō nu. pe. l. aſſeueratō

Si lraꝝ Auxenonis. nomen debitoris.

s l ¶ Ariſtonē. amicū ſuū. mādauit. n. debitor tuus amico ſuo vt ibi ſolueret.

m ¶ Non impleto. facto a debitore ad ariſtonem amicum ſuum de ſoluendo tibi creditori

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Pōt. ꝯ aūte nō nē ſi modo. j. xxx. dies paritū ſit iuri. vt. s. ď nō nu. pe. l. in ꝯctib. §. ſuper.

c Dum ꝓ pecunia. ꝯtrium no. ñ dȝ ꝗs poſtulare c⁹ ꝯtriū ñ eſſet petiturus. ⁊ eſt ſic. s. de vſur. ſi ea lege. ſed ar. ꝯ. ff. loca. l. ea l. ſed ibi ex vi pacti fuit

Solutōeȝ. icū bit. vt. s. de ꝓ ba. l. i. ⁊ de nō nu. pe. l. aſſeuerano

q Quo facto. i. ſolutione ꝓbata. ac.

r Cōdicere. ſi ñ ē debitoris. al's vendicat vt. s. de ꝯdi. ex le. l. diſſolute. et. s. ad exhi. l. ſi.

a De acceptila. dixit. s. de veris ſoleñibus nūc de imaginariis. i. acceptilatōibus nā acceptilatō ē imaginaria ſolo. vt inſti tu. q. mo. to. ob. §. i.

Idem. a. Rufo

c Cum ꝓ pecunia quā acceperas ſm placitū cuādro de fundū dediſſe ꝓfitearis ei⁹ induſtriā vel euētum meliorē tibi nō ipſi ꝓdeſſe ꝯtriū non poſtulaturus ſi minoris diſtraxiſſet non iuſte petis.

Idem. a. Aureliano

Solutōnē aſſeuerāti ꝓbatōnis on⁹ incūbit[k] quo[l] facto chirographū ꝯdicere[r] poteſ

De acceptilatōnib[a] xliij.

Imp. antho. a. primo

i Am[b] tibi reſcripſi poſſe apō iudicē queri. an ſolēnib[c] verbiſ tutoris auctoritate interueniēte ſoror tua acceptilatōe debitorem ſuū liberauit quare ſi in repetēda pecūia q̄m exoluit[d] diuſa ps pſeuauerit[e] vteris defenſionib[f] competentib

Imp. diō. max. claro

Si donatōis[g] gr̄a nouatōne facta per acceptilatōem[h] ꝓſtitiſti liberatōnem ois agēdi[i] via pempta eſt

Idē. a. demetrie

Ex[k] aq̄lianā ſtipulatōnē ſub dită pacto[l] obligatōe ꝑcedē

p te ſublata ⁊ acceptilatōe[m] q̄ fuerat inducta pempta ei qui ex nulla cauſa[n] reſtitui pt omis agendi via precluditur

aūt bñ ⁊ rite fuit fcā acceptilatō ſȝ ñ fuat fides. tūc dic qualr agat vt. s. de trā. l. actōe. iē ſi acceptil. eſt iurīſ rōe rei rōe ſolēnitat̄ omiſſe. an ſalte iure nudi pacti valeat. rn̄. vt no. ff. ď pac. ſi vn⁹. §. ſi acceptilatio.

o De euic. q2 ſoluta ⁊ ēpta ſolēt euinci iō ď euictōe q̄libȝ ſubiḡt

De euictōnib[o] xliiij.

Imp. Seue. ⁊ an. aa. muciano

Emptor hereditat[p] rē[r] a poſſeſſorib ſūptu[q] ac piculo ſuo ꝓſequi dȝ. euictio quoqȝ nō pſtaſ in ſingul' reb cum hereditateȝ iure veniſſe[s] conſtet. niſi aliō noīatū inter ꝯtrahentes ꝯuenit[t]

Idem. a. carte

q Donā[t] au⁹ tu⁹ cū ꝑdia tibi donaret de euictōe eoꝝ cauit potes aduerſus coheredes tuos ex cauſa ſtipulationis conſiſtere ob euictōnem prediorum ꝓ portōe. ſ. hereditaria[u] Nudo aūt pacto interueniente[x] minime donatorem teneri hac actione certum eſt

Idem. a. aurelio.

Qui rē emit et poſt poſſidet[y] q̄diu euicta ñ ē auctorē ſuum ꝓpterea qō res aliena vel obligata dicaſ ꝯuenire non poteſt[z].

Imp. Antho. a. Georgio

s Si ꝑdiū tibi ꝓ ſoluto datū ē qō aliꝭs creditorib ſuat obligatū cā pignoꝝ mutata ñ ē[a] igiſ ſi ď iuſ fuit euictū vtil' actō[b] tibi ꝯ debitorē ꝯpetit. nā h⁹i ꝯct⁹ vicē vēditōis obtinet

Idē. a. patronie

Ex ꝑdiꝭs his que mercata es ſi aliq̄ a venditore obligata ⁊ necdū tibi tradita ſunt: ex empto[c]

Emptor rē. ſ. ſingularē illius hereditat̄

q Sūptu. ēpte ſumpt⁹ q̄ ad expēſas periculum q̄ ad rem quā pdit. ſȝ ſȝ patiaſ pictm pdēdo an ꝭhabeat a vēditore ñ ape ꝭt hic ď ſumptu ſȝ de extiatōe rei ſic dicēs q euictō ñ pſtat. ď ſūptu āt dicas q videſ pria facie ex hac litta ſuo ſumptu. q2 vēditor ēptori ñ teneatur ad ſumpt⁹ fcōs in cā euic. ſȝ certe diſtigue. an ꝓ re pricipali pōt ex ēpto ad inteſſe agi ⁊ tūc ꝓ ſumptib ageſ. vt. j. e. ſi cū qō. in ſi. ⁊ ff. ď doli ex. ſi fide iuſſor. ⁊ ff. q fal. tut. au. l. nouiſſime. §. pōpo. ⁊ ar. ff. ď lib. le. l. procuratori. ⁊ ff. ſi mlier vē. no. l. ſi. ſȝ ſȝ illa ecōn poſſȝ itelligi. ſi āt ñ pt agere ēptor ꝓ re pricipali. vt q2 ñ ē euicta vel alia decā vt hic et rat. ⁊ tē ñ ꝓ ſūptibuſ ageſ vt hic. et. j. eo. ſi ſtat⁹. in ſi. ſuā ei rem egit emptor. vt. ff. ad tre. deducta. §. q poſt tps. niſi ſuiſſet ꝓmiſſi. vt. ff. ď do. ob. l. venditores. ⁊ē ſile ineo q̄ libe ē iuſſus ē redditōnib. vt ſi nl'a ſunt reliq̄ pure erit liber. ſi aliq̄ tē ꝯputare

Am tibi loquiſ impator fratri petēti ꝓ ſorore minore accepto ferēte cui forte[f] ſucceſſit vel defendit eam

Solēnib. q2 dixit debitor hēs ne qō tibi debeo. et ipſe rn̄det habeo acceptūqȝ tuli. vt inſti. q. mo. to. ob. §. eſt aūt. Sed qūo hoc fieri potuit ēt cū tutore. ſ. donādi aīo. vt. s. ď admi. tu. l. ñ omnibus. nō fuit facta hic aīo donādi. ſed aliud inuicē erat datū vel dādum in quo ſi decipiſ reſtitui poteſt. vt. s. ſi aduerſus trāſ. l. i. ⁊ ij. ſed ſine tutore ipſo iure nō valet. vt. s. de in inte. re. mi. ſi curatorē

d Exoluit. ſ. debitor poſt acceptilatōem

e Perſeuerauerit. repetēs indebitum.

f Defenſionib. q̄ nulle ſunt ſi accepto tulit ſm quoſdā. vl' dic q aliqua pñt eſſe vt ſi dicas ñ ſolenniter factā vel ſine tutoꝝ auctoritate vel eam leſam

g Si donatōis. ſecus ſi ñ donatōis. q2 tūc ageret p̄ſ. ver. in id qō ꝯuenit. vt. ff. ď p̄ſ. ver. l. ob eam

h Per acceptilatōem al's ageret antiquā ꝑcipeſ. vt. s. ď trāſ ac. l. vt rn̄ſum. ⁊ ff. de trāſac. l. ij.

i Omis agēdi. ſic. ff. de ſol. q̄ res. §. areā. ⁊ j. e. l. prima

p Ex aq̄lianam. ſic dictā. q2 ab aq̄lio fuit iducta vt ꝑ eā nouarenſ obligatōes iuriſ gē. ⁊ in ſtip. deducerenſ vt ſic ꝑ acceptilatōnē poſſent tolli qō al's ñ poſſȝ eē. vt hēs hic ⁊ inſti. q. mo. to. ob. §. i. ⁊ §. eſt aūt. ⁊ ff. de re. iu. l. nihil tā naturale. ⁊ ff. de ſolu. l. put q̄ſ qȝ. ſup realib actōib aūt an poſſit fieri acceptil. cū ñ ſit obligatō ⁊ quer. dic vt. s. de trāſac. l. vt rn̄ſum. ac.

l Pacto. ſi eñ cōuenit vt fieret ⁊ facta fuit.

m Acceptilatōe. i. ꝑ acceptilatōꝫ

Perēpta. ſ. ſtipl'ōe aq̄liāa

n Nulla cā. ſunt ei cāe ꝑ q̄s in talib q̄s reſtitui pt vt ꝑpſ minorem etatē errorē dolū metū. ſ. ſi dolo l' metu induct⁹ fuit ad accepto ferēdū ſi agiſ ac. de dolo l' metu. vt. s. de trāſ. ſub ꝑtextu. §. ſi. vbi

dño ⁊ reddere reliq̄ teneſ. vt. s. ď ma. ⁊. l. cū teſtō. Iē ſi vincē ēptor eſt alia rō q ñ agat ad ſumpt⁹. q2 eos ꝯſeq̄ſ a victo ex gnāli rgl'a. vict⁹ victori ⁊c. vt. s. ď iud. ꝓperādū. §. ſiue āt. aliq̄ dixerit ſi agaſ ex ēpto ſꝑ poſſe agi ad ſumpt⁹. ſi do ex ſtipulatu ñ ſȝ prima placet.

r Singul. i. in re ſinglari. q2 auſerat hereditaria ⁊ tūc ē fcā inutilia. vñ vēditor ñ teneſ. vt. ff. e. ſi ꝑ iprudētiā. ⁊ ibi plēe dixi aut ñ erat hereditaria. ⁊ tē ñ vſ vēdita vt ꝓbaſ hec diſtictō. ff. de here. vē. l. q̄. in pri. ⁊ ff. de hui. vēditor. ⁊. l. naue. ſȝ q̄d ſi mñ tria ꝑdia erāt i hereditate ⁊ illa ſunt euicta. dicūt q̄dā ſȝ ñ agaſ ꝓpſ primū l' ſcōm ſed cio tñ euicto agiſ de oib ad exēplū. l. fal. ſȝ io. ꝯ. q2 hereditaſ ē ēt ſine vllo corpe. vt. ff. de pe. he. l. hereditas. ſi tñ nec oia ſunt i hereditate nec aliq̄d aliō niſi ꝑdicta ꝑdia ꝯdiceſ pciū. nec eñ hres emiſ niſi hoc agaſ. ⁊ tūc decipiēs ꝯdēnabiſ. vt. ff. de he. vē. l. cū hereditatē. ⁊ l. q ſi in venditōe. ⁊. l. hoc autem

s Deniſſe. i. vēditā eē ab eo q̄ ď iure ē heres. ſi q̄ eſt modica res euincaſ iō q ñ fuit heres vēditor agit. vt. ff. ď he. vē. q ſi nl'a. iteꝝ ď vēdita hereditate. ſi āt rē ſingularē hereditat̄ vēdat. teneſ ď euict. vt. ff. de pe. he. l. ſed ⁊ ſi lege. §. irē ſi rē diſtraxit

t Cōuenit. ſ. vt in ſingul' pſteſ euictō. l. q2 ſingulas res de hereditate affirmauit. vt. ff. de he. vē. l. niſi de ſua. vel niſi ſciēs dixit rē illā nō eſſe hereditariā. vt. ff. de he. ven. l. hoc autem.

q Donā auus. hereditaria. nā ꝓ ꝑte qua heres eſt extincta eſt actō. vt. s. de here. ac. l. ſi adulta

x Interueniēte. ſ. in donādo. ⁊ ſic oliꝫ ñ agebaſ ſȝ hodie ſic ꝯdiſ. ex lege vt hic ſubiḡ. ⁊. j. de dona. ſi q̄s gr. vel dic interueniente ſuper euictōe pſtanda. ⁊ erat oli nuduꝫ ſi ſuerit interuallo apponereſ ad pactū donatōnis. ſiue ex ꝯtinēti. cū eñ nec ex illo poſſet agi per ꝯñs nec hoc informabaſ. vt. ff. de pi. ⁊ cō. rei vē. l. ſi in venditōne. ſecus aūt ſi in traditōe apponebaſ. vt. j. de dona. l. legem. et. s. de re.

per.l.fi.ſʒ quum hodie ſit ꝑ veſtito ipſum principale veſtiet ⁊ illud pactũ euictõis ſui coherentia. vbi aũt nihil eẽt [illegible] eui. cautũ tñc tẽ lo⁹ donator tenet̃. vt.ff.de do.l.ariſto.als ſi incepit a pactõe idẽ. ſra traditõe nõ agit̃ ad inſtar ꝓtis.vt.s.de rei vẽ.l.i.⁊ ad hoc.ff.de edil.edi.ad res in legato aũt euictio diſtinguit̃.ſi in ſpecie.⁊ ſic ñ agit̃.aut in genere et agit̃.vt.ff.e.ſi is qui.⁊.l.heres.⁊ de le.i.ſi ſub ſtituto. ⁊ hoc in vere lucratiua.i.q̃ſi lucratiua quid ſit.dz.ff.de nora.l.ſi noxale.§.fi. accurſius.

Q Ui rẽ poſſidẽ marie nã et idẽ ſi ñ poſſideret.vt.ff.e.l.nõ tñ cõſequens.

z Nõ põt vt.⁊.ff.e. ſi plures.§.mora.niſi in lumie ꝯtr⁹ euictõ immineat vt.j.co.ſi p⁹ pfectã.l.niſi ſi conuenit vt.e.l.ſiue in libertatẽ.l.niſi vẽditor fuerit ſciẽs.vt.ff.de ac.emp.ſi ſeruus in ſi.l.niſi ad cauẽdũ agat̃ vt.ff.e.l.q.itẽ niſi agat̃ vt liberã tradat. nõ aũt euictõis noie vt q̃ erat obligata.vt.j.e.l.ex ꝑdcꝭs.que oẽs ſunt ꝯ.ſed omẽs hñt ſuas rões diuerſitatis vt dixi.

a Pdũ.nõ ẽ vt ⁊.s.de di ſtra.pi.ſi debitor ſed certe imo ꝯ vt vt dixim⁹.s.ſi ãti.cre.l.i.aʒ.

b Actio.ſiet ẽpto ꝑ euic.vt hic ſubijcit ⁊.ff.de pi.act.l.elegãt in prin.⁊ ar.ff.e.ſi pl⁹ §.⁊ ſi iuſſu. Si vt dã da antiqua.vt.ff.de ſol.ſi quis aliaʒ.s.de ſententijs.l. libera q̃ ſunt ꝯ ſol.vt in illa.l. libera.

actione cõſequeris:vt ea a creditrice liberent.idem eni fiet ſi aduerſus venditorem ex vendito actione ꝑ cium petentẽ doli exceptõe expoſueris. Impa.Alex.a.Ocrati.

N On dubitat̃ᵃ ⁊ ſi ſpecialiter venditor euictionẽ nõ ꝓmiſerit re euicta ex ẽpto ꝯpetere actõeʒ. Idem.a.Ilario.

a Uctore laudato ſi euicta res ẽ fideiuſſorẽ etiã ſi ag[illegible]cãm ignorauerit ꝯue[illegible]ri euicti onis noie poſſe non ambigit̃ur.

Idem.a.clementi.

E mptorᵇ fũdi niſi autori aut heredi eius denũciauerit euicto ꝑdio:neqʒ ex ſtipulatione neqʒ ex dupla:neʒ ex empto actionẽ ꝯtra venditorẽ vel fideiuſſores eius habʒᵇ. Sed et ſi iuditio ẽptor nõᵇ affuit:aut pñs ꝑ iniuriaʒ iudicis victus eſt abſẽte autore vel fideiuſſore regreſſum aduerſus ipſum nõ habet. Idem.a.Terentio.

S I cõtrouerſia tibi poſſeſſionis quã bona fide te emiſſe allegas ab aliquo moueturᵐ autori herediue eius denuncia.⁊ ſi q̃dem obtinueris habebis qđ emiſti ſi autẽ euictũ erit a venditrice ſucceſſore ve eius cõſequeris q̃ti tua intereſtⁿ in quo cõtinet̃ etiam eorũ ꝓſecutio que i rememptã ꝯte vt melior fieret erogata ſuntᵒ

Idem.a.Largo.

E x ꝑdcꝭs.ex ẽpto.nõ ex cã euictõis.ſed q̃ liberã rẽ ñ tradit ſicut ſe ꝑſumit̃ vendidiſſe ſm ioh. vt hic ⁊ ar.ff.de acti.emp.l.in venditõe.⁊ q̃ hic ꝯſequit̃ agendo.ſ. vt res liberet̃ idẽ ꝯſeq̃t̃ excipiẽdo.vt ſubijcit ideʒ.n.fiet ⁊c.vt.ar.ff.de ꝯ.ẽp.l.pacta ⁊ de pi.⁊ cõ.rei vẽ.habitationi.⁊ facit.ff.de v.ob.l.cũ ſtipulãdo i fi.⁊ de ꝯ.ẽp.l.cũ ab eo.ſi aũt eẽt tradita res.aliq̃ tñ obligata dicũt quidã ñ poſſe agi ex ẽpto vt liberet̃ ⁊ ſic eẽ deterioris ꝯditõis emptorẽ re tradita quã ſi nõ eſſet tradita.vt.s.eo.qui rẽ.ſed certe ibi agebat̃ quaſi euicta nõ vt liberet̃ dicã g̃ ⁊ poſtea agi vt liberet̃.vt.ff.de ac.ẽp.l.creditor.§.ꝑdium

n N On dubitat̃.vt ⁊.s.de cõm.re.ali.ſi maior.⁊.ff.e.l.q̃.⁊.l.ſi.in venditõe.itẽ petit̃ pciũ lʒ fuerit dictũ ne agat̃.vt.ff.de ac.emp.l.ex ẽpto.§.qui aũt.niſi emptor fuerit ſciẽs.vt.j.e.ſi fundũ.⁊ facit.ff.de ac.emp.l.in venditione

A Utore laudato.i.venditori denũciato vt defendat.qđ eſt opus vt de euict[illegible] poſtea agi poſſit.vt.j.l.pri.

f Ignorauerit.ñ oportet g̃ fideiuſſori nũciari.ſʒ ſufficit reo.i.autori.ſic ⁊ al̃ mora rei nocet fideiuſſori.vt.ff.de v.ob.l.mora rei.ac

e Emptor fideiuſſores ei⁹ hʒ.vt ⁊.ff.e.l.ſi fundo.§.ſi cũ poſſit ⁊.l.ſi ꝑ imprudentiã.§.i.⁊.[illegible] de ꝑiculo ⁊ cõ.rei ven.l.i.⁊ hoc aũ ſniaʒ ⁊ teſtiũ apturã:vt.ff.e.ſi rẽ quã.§.fi.ſʒ qđ ſi ſciuit venditor.rñ.nõ oportet ei nũciari.vt ar.ff.e.herẽm⁹.§.caius.⁊.ff.de ac.emp.l.i.in fi.⁊ ar.ff.de pe.here.itẽ [illegible].§.pẽtiã.⁊.ff.de admi.tu.l.pt tu.§.fi.⁊.ff.eo.l.ſi vi[illegible].§.p.ſede[illegible].ff.ad.l.iul.de adulte.l.denũciaſſe.tucius g̃ eſt etiã ſcienti denũciari

b Nõ affuit.quo caſu magis ꝓpter abſentiã q̃ꝫ q̃ malã cãm

habuit amiſiſſe videt̃.vt hic ⁊.ff.e.ſi ideo

i Per iniuriã.q̃ facta emptori nõ tangit vẽditorẽ.vt hic ⁊.ff.e ſi ꝑ imprudentiã in prin.⁊ ar.s.man.l.ſi pro ea.

k Abſente.quid ſi pñs eſſet.rñ.appellare deberet.vt.ff.e.herẽni⁹.§.i.⁊ de ap.l.a ſnia aʒ.⁊ fac.s.vbi in rẽ act.l.i.⁊ de ſniis.l. libera.

S I fines agri vẽditor demõſtrauit.⁊ legẽ dixit itra eos neminẽ igreſſuꝝ:ſi quid inde euincat̃ᵖ periculo ſit autoris. Quõ ſi finibus ſuis quos demõſtrauit agꝝ vendidit lis finalisᵠ ad venditoreʒ non pertinet. Idẽ.a.Clemẽtie

e Exceptiõeʳ doli recte eũ ſũmouebis quẽ ab autoreᵗ tuo fideiuſſorẽ accepiſti:ſi ei⁹ noie cõtrouerſiam refert quaſi ꝓ vxorem ſuamᵘ anteqꝫ tu emeres cõparauit q̃ venditioni adeo conſenſumᵗ dedit vt ſe etiaʒ ꝓ euictione obligauerit ᵛ

Impa.ã.Gor.a.Philippo

S Iue ſi libertatẽ euict⁹ ẽ ſeruus quẽ merc[illegible]es:ſiue cũ cõparares conuenit:vt ſi q̃ queſtio eius nomine relata eſſet ⁊ ſi nec dum euictus eſſet vt tu ꝑciũ recuperaresʸ preſes ꝓuincie q̃ tibi ꝑſtandũ aĩaduerterit.rẽſtitui iubebit

Idem.Auguſt⁹ et Ceſar zoilio

s S I ob cauſã iudicati pignora capta ſũt ex eius auctoritate cui ꝑcipiẽdi ius fuerit. eaqꝫ de quib⁹ cõplecteris tu mercat⁹ es fruſtra ab ea que condẽnata eſt vel qui in eius locum ſucceſſit eoruʒ refert̃ queſtio.ſi quideʒ et ſi euicto eorum ab aliquo ſubſecuta fuiſſet aduerſus dari debuiſſe actionẽ quibꝫ precij ſolutio proficit rectiſſime reſcriptum eſt.

Idem.a.Secundino.

S I ꝯtrouerſia.ab aliquo poſſidente

m Mouetur.i.refertur.ac.

n Intereſt.i quo ẽt ſumpt⁹ ꝯtinẽt.vt ⁊.ff.de ꝯdi.⁊ de.l.q̃bꝫ diebꝫ.§.i.⁊ dixi plene e.c.l.i.

o Erogata ſunt ex hoc apparet hãc legẽ loq̃ cũ emptor ñ poſſidebat.ſʒ agebat aduerſus aliũ ⁊ ſic reus dz facere actori ꝯtrouerſiã.ſic.ff.de ꝓcur.nõ ſolũ.§.ſi ſtat⁹.naʒ ſi poſſideret emptor iure exceptiõis ſi debuit ꝯſeq̃ a vẽdicãte qđ ſi nõ fecit nõ ꝯſequit̃ a vẽditore.vt.ff de ac.emp.l.idẽqꝫ.§.i.i pri.hoc tñ q̃ deſijt poſſidere fuit ſine culpa ſua.⁊ als nec a vẽditore quicqꝫ ꝯſeq̃t̃ vt.ff.e.l.ſi rẽ quã.§.i.

p S I fines euincatur.ea rõe qđ nõ fuerit venditoris.vt.ff.e.q̃ fundum

q Lis finalis.i.lis q̃ fit de finibꝫ iudicio finiũ regũ.refert g̃ petitorio iudicio ſi aliquid euictũ l̃ hoc iudicio de pte vnius alteri adiudicatum.⁊ ſic eſt contra.ff.e.l.ſi mãcipium.§.fi.vbi dicit non intereſſe quo genere iudicij euincatur.ſed certe non dicitur euinci hoc iudicio.cum poſſit ſuperare ⁊ ſuperari.item ſi ſuperetur pecunia ſibi adiudicatur Aliq̃ diſtinguũt an oſtendit terminos intra fundum vt ibi.an extra eum terminantes.vt hic.quod non placet.

E Xceptione.ab autore.id eſt venditore ⁊ no.doli quia dolo facit qui petit qđ reſtituturus eſt vt hic.⁊.ff.de exceptione doli.l.dolo.

s Suam emeretem nomine viri

t Conſenſum no.fideiubendo quia cõſentit.vt.ff.qui.mo.pi.ta.contra.l.ſi [illegible].§.fi.⁊.s.de vſucapi.pro empt.l.venditõni ⁊ ſi inferas.ergo ratum habet ergo tenetur qđ iuſſu ſicut dñs vel pater ad eum pro quo fideiubet.non ſequitur q̃ aliud eſt cõſentire vt extraneus vt fideiubendo.aliud conſentire vt dñs.vt.ff qđ iuſſu.l.i.§.quid ergo.

v Obligauerit.no.ergo hic regulã quem de euictione tenet actio ipſum agentem repellit exceptio.vt hic ⁊.j.eo.ſi ob cauſam ⁊.l.ſiue poſſeſſio.⁊.ff.eo.l.vendicantem.que fallit in caſu quẽ hẽs j.eo.l.fi.

x Siue in libertatem.euictus eſt ſatis euincitur qui in libertatẽ prouocat.vt.eo.ſi per imprudentiã.§.i.⁊.j.e.ſi ſtat⁹.

y Recuperes.al̃ſi actũ non eſſet nõ poſſet agi.niſi demũ re euicta.vt.ff.e.l.ſi plus.§.mora

S I ob cãm.refert̃ queſtio.cũ ipſi ſint qui de euictõe teneãtur.vt ſubijcit.⁊.s.e.exceptione.

a ¶ Actōz in p̄ciū ꝛ in vſuras hita rōne fructuū. vt. ff. e. l. ſi plus §. ſi iuſſu. ꝛ. ff. de diſtrac. pi. l. reſcriptū. §. ſꝫ ꝯtrum. n̄ aūt tenet̄ ꝓpitoꝛ l' executoꝛ vt. ff. e. l. ſi pignoꝛa. ꝛ. ff. fami. her. q̄ erāt. §. n̄ magꝫ
Sue poſſeſſio. laudari pt. i. ei denūciari. ꝛ ſic tenet̄. ꝛ ſic hꝫ locum regula. quē de euictōne ꝛc. vt hic ꝛ. s. e. l. exceptōe. ꝛ. s. de liber. cau. l. ſi

ſentes. ꝛ ſic decennio. l' inter abſentes. ꝛ ſic. xx. an. p̄ſcribit. vt. s. ſi aduer. cre. l. i. ꝛ. q̄. itum ꝯ. i. e. l. empti. ſolue vt ibi.
Si parentes. ꝗ vtꝗ heredes eſtis vt hēant locū ſeq̄ntia
p ¶ Nō phibemi. ne fiat collluſio. vt. ff. de ap. ſi pluſoꝛio. ꝛ. l. a ſnia. §. ſi heres. ꝛ. l. ob executozē. §. alio. ꝛ. ff. de inof. te. l. ſi ſuſpecta. ꝛ i auten. de liti. §. i. Accur.

ab eo. ꝛ de re. alie. non ali. l. vendirici. ꝛ d̄ ri ven. l. cū a mre. ꝛ. j. ꝯ. i. l. i. ꝛ facit. s. de ſuo pi. da. ma. l. ſi creditori; bus. ꝛ. s. de tranſac. l. tranſactōnis. ꝛ de re; uo. his. q̄ in frau. cre. l. filio. ꝛ. s. ſi alie. rei. pi. da. ſit. l. cum res.
c ¶ Nō pt in totū ſit ue inſolidū eſt heres. alioq̄n p ea pte q̄ eſt heres vt. ar. s. de here. ac. l. ſi adulta.
a Si n̄ iniuria. l' auſa ob culpam tuā. vt q̄ fuiſti abſens l' n̄ denūciaſti. vt. ff. e. ſi per imprudentiā. ꝛ. l. ſi iō ꝛ. s. e. emptoꝛ. nā gra exempli ponit
b ¶ Potes. ſic. s. de pac. pi. l. ij. ꝛ de predi. mi. l. ꝛ ſi is
Dperempti. q̄ſtione. quā mouet domi nus ꝯtra emptorem
d ¶ Portoꝫ. nā et ꝓ q̄ntitaꝫ euincit̄. vt. ff. e. l. i.
e ¶ Reſtitui a dn̄o vē dicaꝫ re vt hic. ꝛ. ff. de rei ven. l. ſumpt⁹. ꝛ. ff. de ac. emp. l. idē q̄. §. i. ꝛ de ex do. l. paulus
f ¶ Non eū. no. ergo vendicantē n̄ teneri ad precium. vt ꝛ. s. de fur. l. in ciuilē. ꝛ de rei ven. l. mf. ꝛ. l. ſi mancipium. In caſu tn̄ do minus tenet̄ ad p̄ciū vt. ff. de rei ven. emp. itē in alio. ſ. q̄n pupillus vendicat p̄dium ſuum ſine decreto ali enatū quū p̄ciū i ſuā vtilitatē ſit ꝯuerſuꝫ

Que poſſeſſio vēditoris fuit filiꝰ eiuſdē p̄tris heres fruſtra q̄onē mouet ſiue non p̄tis. ſed filij eiꝰ poſſeſſio fuit de qua iure hereditario auctoꝛ laudari poteſt. ꝯtrouerſiam mouere non poteſt
¶ Imp. Phi. a. Menandro.
a Si non [a] iniuria iudicantis. ſꝫ iuris rōe ſupatus ea pignus ob euictōnē acceptū ſolemniter pſequi potes [b]. ¶ Imp. Diocle. ꝛ Maxi. aa. Alex. ꝛ Diogeni.
Sperempti agri queſtione [c] diſceptabit p̄ſes prouincie ꝛ ſi portōnē [d] diuerſe partꝫ cē cognouerit impēſas quas ad meliorandam rem vos erogaſſe ꝯſtiterit. hita fructuū rōne reſtitui [e] vobis iubebit. nam ſup p̄cio euicte portōis. n̄ eū [f] qui dn̄m euicerit. ſed auctricē conueniri ꝯſequens eſt
¶ Idem. a. mutiano
Si quum [g] q̄ſtio tibi ſup eos quez compauerās moueret̄ autorē tuū certū feciſti. nec [b] citra iudicis diſceptatōꝫ eū q̄s eme ras tradidiſti p̄ſes ꝓuincie in dānis q̄ te toleraſſe meminiſti medelā iuris adhibebit.
¶ Idem. aa. Euthiocho
Si ſtatus ſup homine tibi venūdato mota q̄o eſt ſolēnib⁹ [k] q̄ iuris amittit rō interpoſitis. ſi ſ'm libertatem fuerit lata ſententia poteris de euictōe ſi eius ignoꝛās conditōꝫ cōparaſti ſine aliqua dubitatione autorē l' eius fideiuſſores heredeſue eoꝝ ꝯuenire. q̄ ſi fuiſſe ſuū ſententia declarauerit intelligis ad

venditorem te reuerti non poſſe
¶ Idem. a. Theodoſiano
o Si obligata [n] p̄dia, venū dediſti ꝛ longi tp̄is p̄ſcriptōne ſolita emptores ſe tueri p̄n̄ de euictōis p̄iculū timere n̄ potes.
¶ Idem. a. Solidio
Si parentes [o] veſtri mā cipia vendiderūt. q̄ quē dominij mota eſt emptorib⁹ adeſſe ac defendere cauſam n̄ phibemi [p]. Cū ſi eis iaꝫ euicta ſunt inſtauratō litis ex pſona [q] vr̄a ſi appellatōꝫ n̄ iterpoſuiſtis. ꝯtra ius deſideraſ. ¶ Empti ſane iudicio p euictōne ſi ꝯuenit recepitis. nec vobis vt defendaris negocium denūciatū, pbet̄ intelligitis q̄tinus voſmetipſos tueri debeatis
¶ Idem. a. Elodio.
e Empti [r] actō longi tp̄is p̄ſcriptione n̄ ſummouet̄ [s] licꝫ poſt multa ſpacia reꝫ euictā emptoꝛi fuerit comꝓbatū. ſi itaq̄ is quē te comparaſſe cōmemoꝛas nūc in libertatem pclamet interpellare venditorem ſiue ſucceſſorem eius debes vt tibi aſſiſtant cāmq̄ iſtruant. quē ſi liberꝝ eſſe l' ſeruū n̄ eſſe fuerit pnunciatum. nec te ꝯuentōe remiſiſſe [t] periculū euictōnis fuerit comꝓbatū p̄ſes ꝓuincie ſi res integra eſt quanti tui intereſt reſtitui tibi ꝓuidebit
¶ Idem. a. Julia.
Cum tibi liberꝰ venundatuꝫ fundum ab autoꝛe ꝓponas ſi ex an̄cedēte obligatōne q̄ debebat̄ iut̄ ꝯſuluiſti ſtipulatōꝫ quā ſubiectam emptioni de indemnitate

q ¶ Ex pſona niſi eſ ſetis minores Az.
r ¶ Debeatis q̄ n̄ tenemi. vt. s. e. l. ēptoꝛ.
Empti nō ſūmouet̄. q̄ talis res erat q̄ n̄ poterat vſucapi vel p̄ſcribi vt ſubijcit ꝛ. s. d̄ p̄ſcrip. lon. tem. q̄ ꝓ liber. l. ſi. alias ꝯ. vt. s. e. ſi obligata. ſꝫ n̄ q̄d xxx. an. tollit̄. tn̄. non quū p̄ſcriptio nec eo tp̄e cōpleri poſſit. ar. ff. e. mioꝛ. §. heres. vel dicq̄ tollit̄ ſed n̄ naſcit̄ niſi demum re euicta. ſic in aliqs actōnib⁹ q̄buſdā dicimus vt. s. de re. per. l. ex placito. Accur.
t ¶ Remiſiſſe. q̄ tūc ad p̄cium tm̄ ageres vt. ff. de act. l. empto. §. qui autem
Cum tibi liberum. i. vt liberum l' ſ'b dēo vel n̄ dicto in ꝯtium vt. s. e. l. ex p̄diꝭs

vt. s. d̄ p̄di. mi. l. vtere. itez in alio vt. s. de vr. mili. l. ij. ſed dic vt ibi
g Si quū q̄ſtio ſup eo. ſ. hodie feciſti. l' poſt ea vſq̄ ad ſniaꝫ an̄ apertam tn̄ teſtiū. vt. ff. ſi rem quā. §. ſi. ꝛ ſ'm h̄ etiā intelligit̄ q̄ eſt. ff. de le. iij. q̄ ꝯcubinā. §. ſi heres. q̄ debet denūciar̄ an̄ iudiciū. i. an̄ ſententiā vel ſpeciale in legato
b ¶ Nec citra. ſi eni ſine ſententia iudicis reſtituiſ n̄ agerꝫ d̄ eui. vt hic. ꝛ. ff. de rei ven. l. vtiq̄. ꝛ de neg. geſ. at q̄ naturam. §. cū me. ꝛ. ff. e. ſi dictū. §. ſi cōpmiſſero. niſi eſſꝫ notoꝛiū rem alienā. vt. ff. de act. emp. l. emptorem in prin.
i ¶ In damnis. ſ. ꝛ in ſumptib⁹ litis q̄ plene dixi. s. e. l. i.
a Si ſtatus ſolēnib⁹. i. oꝛdinato aſſertore q̄ cām ꝓ ſeruo faciat q̄ n̄ fuit hodie ſed ipſemet litigat. vt. s. de aſſer. tol. l. i.
l ¶ Conuenire. vt ꝛ. s. e. l. ſiue. ꝛ. ff. e. minoꝛ. §. pt̄ filiū. ꝛ. s.
m ¶ Non poſſe. nec ſ. in ſumptib⁹ niſi de ſententijs. l. libera. cauerit. vt. ff. de ꝓ. ob. l. venditores. ꝛ plene dixi. s. e. l. i.
n Si obligatā p̄dia. q̄ ſiue n̄ oppoſuit eā emptoꝛ ꝛ ſibi imputet vt. ff. e. ſi rem. §. ſi duple. ſiue oppoſuit ꝛ n̄ fuit admiſſa. ꝛ ſic paſſus ē iniuriā. vn̄ n̄ teneris. vt. ff. e. ſi ꝑ ipꝛudentiam. in principio. ꝛ eſt idem. ff. e. q̄ alienā. ꝛ ar. ff. man. l. iul. ſed quō hypothecaria longo tp̄e p̄ſcribit̄ quū. xl. an. duret. vt. s. de p̄ſ. xxx. an. cū notiſſimi, ꝛ n̄. q̄ eſt extraneus poſſeſſoꝛ cū titulo inter p̄

r ¶ Soluiſti potuiſti. n. ſoluere. vt. s. d̄ cōpen. l. q̄niā liberꝫ. ſed q̄ n̄ ſecuta aliq̄ ſnia. dicitur q̄dā q̄n ſit notoꝛiū. vt. ff. de act. emp. l. emptorem. l' dic n̄ agit̄ de euic. h̄. ſed ex quadā ſtipulatōne de indēnitate interpoſita vt ſubijcit.
r ¶ Ipſius. ſ. ſtipulatōis 3 ¶ Conceptio. i. tenoꝛ.
c Cum ſucceſſores iure. ꝯtp hipothecariam
b ¶ Gradu id eſt inſtitui l' ſubſtitui ſine.
c ¶ Nō ꝯtrā. i. ſolū ad p̄ciū ſꝫ etiā ad intereſſe vt h. ꝛ. ff. e.
Si poſt ꝑfectā. numeratā ſi aūt eſſꝫ numeratā l. euicta. non poſſet agi l' vt fideiuſſoꝛ det̄ vel alias. niſi re euicta. vt s. e. l. q̄ rem. ꝛ. ff. e. ſi plus. §. mota.
e ¶ Satis ei n̄ of. cū fideiuſſoꝛib⁹. vt. ꝛ. ff. de pe. ꝛ ꝯ. rei ven. l. habitationum. §. ſi. alias n̄ tenet̄ dare fideiuſſorem niſi ꝯuenit de dādo vt. ff. e. l. emptoꝛi. ꝛ. ff. de. ꝯ. emp. l. pacta. ſed an ꝓ hac euictōe tm̄ vi det̄ q̄ ſic vt dicitur habitationū. ar. ꝯ de reſcin. ven. l. ſi. accur.
f ¶ Non compelli. hꝫ. n. dolī ex. vt. ff. de excep. do. pt. §. ex q̄drante
g ¶ Parte vel nihilo. ſed ſic euenerat.
h ¶ Prouidebis ſatiſdationem fideiuſſoriam vt dixi
o Si tibi liberꝝ. tibi vēdēti ignoꝛanti. ſec⁹ ſi ſcienti. vt. ff. d̄ ꝯ. ēp. l. in emptione. §. liberꝝ. ꝛ. §. item ſi emptoꝛ. autē
k ¶ Ignoꝛās q̄ ꝓpter ignoꝛātiā videbat̄ excuſat⁹ magꝭ

teneſ ſciēs etiā añ euictōez.vt.ff.de act.emp.l.ſeru⁹ quē.§.ſi.
l ℂ Defēdit.ſ.ſaturni⁹ ꝯſtitut⁹ aſſertoꝛ ſcđm has leges.vt.ꝛ.s.đ
aſſer.tol.l.i.ꝛ dic defendit.ſ.agēdo.ꝛ ſic ponit.e.ꝛ teſti.l.i.agit añt
nō noīe ſuo.ſ₃ noīe ei⁹ qui vēdidit ē.Et ſic no.q̄ venit ꝯtra factuꝫ
ſuū hic.ꝛ.s.de libe.c.l.i.ꝛ de patri.q̄ ſi.diſ.l.ij.

euic.q₂ ḃ pmiſit vt.s.e.ſi fundū.tñ.intellig₃ qñ nō ē pmiſſū.vt.s.
cōia de le.l.ſi.in ſi.ātē pōt ꝓdeſſe q̄ntū ad h vt ſibi nō poſſit expen-
ſas i pdio factas refuare.ſm.D.vt.s.e.ſi ꝯtrouerſia.accur.
h Eredē.ſua ꝑſona.ſ.heredis ſ₃ ipe fideiuſſoꝛ h nō poterat
nec heres ex ei⁹ ꝑſona.nec heres vēditoris.vt.s.e.l.excep-

m ℂ Potes.imo vi-
der q̄ potuerit ex ce.
repelli.quū ipe erat
q̄ de euic.tenebaſ.vt
s.eo.ſiue poſſeſſio.q̄
eſt ꝯtra.s.ſo.ſpāle h
fauoꝛe libertatis.vł
dic q̄ h potuit exci-
perī pati euic.ꝛ age
re.vt ꝛ als.ff.e.vedi-
cantē.ꝛ.l.ſe.ꝛ.s.de re-
bus alie.nō ali.l.ven-
ditrici.pꝛima placet
ꝛ.ſa.ed.l.ff.e.l.mioꝛ.
§.pꝛ.
Si qs tibi.ex
empt⁹.lite ñ
dū mota.nā
neīdo eū euincit ſed
factū hūane ſoꝛtis.vt
h ꝛ.ff.e.ſi fu⁹.i pꝛin.
ſec⁹ ſi iā mota eēt.q₂
tūc ꝓcedit ad ſniam
ꝛ d euic.agit.vt.ff.đ
rei vēdi.l.vtiq₃.et.s.
đ aſſer.tol.l.ſi.in ſi.ꝛ
ff.iudica.l.ſeru⁹ que
ſūt ꝯtra.ſ₃ ſoluūt p̄-
dicto mō.
o Si fundū cō-
uenit.pōt ḡ
ſtipłari etiā
ſciēſ.vt ꝛ.s.cōia viri-
uſq₃ iu.l.ſi frēs.ꝛ.ff.
de doli.ex.l.apud cel-
ſu₃.§.itē labeo ſcribit
p ℂ Cōtra iuris.po-
ſſit.vt ꝛ.s.de pl.xxx.
an.l.i.ꝛ de iure do.l.
ſi a mfe.ſ₃.ꝫ.e.cōia đ
le.l.ſi.vbi agit etiam
ſciēs ꝛ nō fuit ſtipłat⁹
tus.ſo.ſpālia ſūt ibi
in legato.ꝛ hoc ꝛ qđ
emptoꝛ etiā bone fi-
dei rei ſub ꝯdi.lega-
te nō vſucapit.vt ibi
vł ſolue vt ibi.itē cō-
tra.s.ſi vēdi.pi.aga.

ꝯponis ipius⁹ ꝯceptio cōmiſſaꝫ ma-
nifeſte declarat.
ℂ Idem.a.Eutichio.
Cum ſucceſſores etiā vēdito-
ris ꝓ euictōe teneri pñt.ſiue-
lut obligata ſibi res publica
theſſalonicēſiū pignis inſtituat iure⁹
pſeq̄ q̄ ꝯpaſti autoꝛ heredib₃ q̄₃ gra-
dus ꝯſtitutꝫ adſiſtere negocio dnun-
cia.Qđ ſiue pñtib₃ his fund⁹ quem
emiſti fuerit euict⁹.ſiue abſentibus
poſtea q̄nti tua inteſt rē euictā non
eſſe teneri.nō q̄ntū p̄cij noīe dediſti.
ſi aliđ nō placuit publice notū eſt.
ℂ Idem.a.Eutichio.
s Si p⁹ ꝑfectā vēditōez añ p̄ci-
um nūeratū rei venūdate
mota fuerit q̄ſtio.ꝛ mācipia vēdita
ꝓclamēt i libtatē quū i ipo limie cō-
tract⁹ immineat euictio emptoꝛē ſi ſa-
tis ei nō offeraſ.ad toti⁹ vł ad reſi-
dui p̄cij ſolutōez nō ꝯpelli iuriſ au-
ctoꝛitate mōſtraſ.Uñ quū ꝓ pte p̄-
cij nūerata dom⁹ quā emiſti tibi ve-
lut pignoꝝ iure obligate ne ad em-
ptōeꝫ accedēs denūciatū ab aliq̄ ꝓ-
pōas.iudex tibi q̄ ex emptōne ꝯueni-
unt pſtari ꝓuidebit.
ℂ Idem.a.Batū.
Si tibi liberā ſaturnin⁹ con-
ditōez ei⁹ ignorās diſtraxit
ac nūc defendit eā i libtatē ac libera
pnūciata.vēditoꝛē vł ex ſtiplatione
duple q̄ntū i hāc deductū eſt.vł em-
pti actōe q̄nti tua inteſt.ꝯuenire po-
ℂ Idē.a.Leoni. (tes.
s Si qs tibi fuñ vēdidit poſt-

Si is rebus hūanis exempt⁹ eſt.quū
euictōis piculū finitū ſit.a te ꝯueni-
ri nō poteſt.
ℂ Idem.a.Theof.
Si fundū ſciēs alienū vł obli-
gatū ꝯpauit.athenodoꝛs n⁹
q̄cq̄₃ de euictōe ꝯueit qđ eo
noīe dedit ꝯ iuriſ poſcit rōnez.nā ſi
ignorās deſiderio tuo iuris foꝛma ne-
gātis hoc reddi refragaſ.
ℂ Idem.aa.
e Emptoꝛi etiā vēditoꝛi iura ꝓ-
deſſe nō ambigiſ.ſi igiſ vo-
bis ꝓpter rei ꝓprietatēꝫ mota fuerit
q̄ſtio.tā ꝓprijs q̄₃ vēditoꝝ defenſio-
nibus vti poterit.
ℂ Idem.a.Ruf.
Si pmutatōis cā p̄dia cura-
toꝛibus q̄ndā fratꝝ tui mater
tua dedit.hiſ q̄ i coꝝ vicē accepit poſt
eaq̄₃ ad defenſionē fuerit denūciatū
vł quū eoꝝ nō haberet facultatem
euictꝫ.q̄nti intereſt eos ꝯueniri poſ-
ſe rōnis eſt.
ℂ Idem.a.Aſtio.
n Non ex eo q̄ duplū q̄ a mře
tua mancipiū ꝯpauit eui-
ctiōis noīe ſtipulat⁹ eſt.alienari rei
cōuinciſ ſcientia.nec opinio ei⁹ ex h
leditur vt malefidei emptoꝛ eſtime-
tur.aliis itaq₃ hoc indicijs ſi vis ꝓ-
bare debes.
ℂ Idē.a.Agato.
Heredem fideiuſſoꝛis rerū ꝓ
quib₃ defunct⁹ apud empto-
rem interceſſerat pro venditoꝛe fa-
ctum eius cui ſucceſſit ex ſua per-

ptōne.ꝛ.ff.e.ſcia.ꝛ.ff.
de diſtrac.pi.ꝛ.ſi h is
ꝛ incipit ꝯſtructio fa-
cti ei⁹ cui rē.ꝛ q̄ dic
ꝓ quib₃.i.ꝓ q̄₂ euic.
Itēꝫ not.ex hac lege
fallere regulaꝫ magi-
ſtraleꝫ q̄ colligiſ.s.e.
exceptōe ꝛ.ff.e.ven-
dicātē.ſ.quē de euic.
tenet actio ipm agē-
tem repelli exceptio
itē ꝯtra.s.de re.ali.ñ
ali.l.vēditrici.ſ₃ ibi
in herede vēditricis
hic fideiuſſoꝛis.ſ₃ q̄ſ-
dā dicāt ꝛ hic ꝯuēti
hře electōeꝫ vł vti ex-
ceptōe vel pati euic-
ꝛ ꝯuenire eū ꝓ euicti-
one.

l.i.vbi ſiliter ſciēs recupat p̄ciū.ſo.ibi p̄ciū reperiſ a vēdicāte.q̄a
in ei⁹ vtilitatē fuerat ꝯuerſum puta ſuo creditoꝛi datū.vt.ff.đ rei
ven.emptoꝛ.Ultimo diſtingue.q₂ aut emptoꝛ ſciuit rē alienā vł
ignoꝛauit.ſi ſciuit.nō h₃ act.ꝓ euictōe niſi ſtipłat⁹ eſt vł pact⁹ vt h
ſi ignoꝛauit ꝛ ſi nō ſit ſtipłat⁹ vł pact⁹.agit tñ ex empto ad inteſſe
niſi remiſit piculū euictōis q̄ caſu agit tñ ad p̄ciū.vt.s.co.ēpti.
ꝛ.ff.de act.emp.l.emptoꝛē.§.qui añt.
Emptoꝛi.ñ ambigiſ.vt pactū factū vēditoꝛi.vt.ff.de pac.
ſi tibi.§.pactū.ꝛ p̄ſcriptio.vt.ff.de ꝯtra.emp.l.dolia.ꝛ.s.de
vſuca.trāſ.l.i.ſi.ꝛ.ad idē.ff.de ꝯtra.ēp.l.emptoꝛ nois ſ₃ q̄d ſi ſci-
ens alienū ꝯparauit.an poſſit excep.vti auctoꝛis.qđ vidꝫ.vt ar.ff
de rei ven.l.emptoꝛ.ꝛ.ff.e.l.in creditoꝛe.
s Si pmutatōis.facſtatē.quū foꝛte ſe abſentarēt.vt et.ff.e.
ſi id.§.ſi.accur.
s ℂ Rōis eſt.ad ſiſitudinē emptōis.vt.s.đ re.ꝑ.l.i.ꝛ.ff.đ edil.edi.
l.ſciendū.§.emptoꝛē.
Non ex eo.no.q̄ h q̄ l₃ mihi caueā.nō id ſcia vł mala fides
p̄ſumiſ.ſic ꝛ als abūdās cautela nō nocet.vt.s.de teſ.l.te-
ſtamētū.ꝛ ar.j.de calū.q̄ nō ꝓbaſſe.ꝛ.ff.de lib.ag.l.i.§.elegāter.ꝛ.ſi.
§.ſ₃ ar.ꝯtra.ff.đ ꝯdi.inſti.l.fidis ſub cōdi.ꝛ.ff.ad.l.fal.ſeius.ꝛ.l.qu-
ſcri⁹.ꝛ q̄ hic ſubijcit alijs ſi ꝛ hoc iudiciū ſit.accur.
v ℂ Sua.loquiſ heredi venditricis.
x ℂ Debes.ſic q̄₃ bōa fides p̄ſumiſ niſi ꝓbeſ mala.ſic ꝛ.s.de pſ.lō.
tēp.l.ēptoꝛ.ſ₃ q̄d ꝓderit ꝓbāt quū nihilomin⁹ poſſit ꝯueniri de

3 ℂ Creditoꝛē euictōeꝫ nō debere.p⁹ generalē euictōeꝫ de quadaꝫ
ſpeciali dicit.
Cum iure creditoꝛis.vendit ḡ interdū vt dñs.ꝛ tūc tene-
tur de euic.vt ex ti.ſupioꝛi interdū vt creditoꝛ dicēs ſe ven-
dere.q₂ creditoꝛ ꝛ tunc ſi nō h₃ ius vendendi ex pacto vel
lege teneſ emptoꝛi ex empto vt cedat ei ꝯtrariā pignoꝛaticiaꝫ.vt
ff.de euic.l.in creditoꝛe.ſi vo h₃ teneſ niſi vt pſtet rem ſibi obliga-
tam.ꝛ ſe potioꝛem ceteris creditoꝛib₃ ſm.D.vt in ſi.h⁹.l.certe ꝛ.i
ſuperioꝛi caſu multo magis ad hec duo teneſ.ſ.vt ſit ſibi obliga-
ta.ꝛ ſit potioꝛ alijs q₂ nō debent melioꝛis eſſe ꝯditōis male agen-
tes.q̄₃ bene agetes.vt.ff.de nor.nō ſolū itē.ꝛ hoc ſcđo qñ potuit
vendere pōt dici ꝛ ea teneri ad ceſſionē ꝯtrarie pignoꝛaticie actō-
nis quum ſine diſpendio hoc facere poſſit.vt dicta.l.in creditoꝛe
quare non videſ intereſſe q̄ntum ad predicta iure vendat vel non
iure.ex quo iure creditoꝛis vēdit.ꝛ hoc extraneo dño euincēte.ipe
añt debitoꝛ ſi nō eſt dñs teneſ de euic.poſt euic.ſecutā vtili ex em-
pto q̄ſi ipe vēdidiſſe videaſ.ſ₃ ante eam ſecutā teneſ vero dño ha-
bēti ratū vtili neg.geſ.vt.ff.de diſtrac.pi.l.reſcriptū.§.i.ſi vo ē do-
min⁹ teneſ hře ratū ꝛ emptoꝛ efficiſ dñs q̄cq̄₃ ā nō ꝛ ño.i.a credito-
re hēat.vt inſti.quib₃ ali.l₃.§.i.ꝛ ſi iure vēdaſ.als poterit vendi-
cari a debitoꝛe ſi eſt dñs.dū tñ offerat p̄ciū.vt.ff.đ rei vē.l.emptoꝛ
ꝛ a creditoꝛe eſt liberat⁹ ꝑ p̄ciū emptoꝛis vt.dicta.l.reſcriptū ſ₃ ſi
nō iure vēdat creditoꝛ ꝛ ꝓpter h debitoꝛ euincat.an ex ēpto ꝑ h ad
intereſſe.qđ ē vltra p̄ciū teneſ creditoꝛ emptoꝛi,et puto q̄ ſic rōe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vpli. ſicut ꝛ ſi ſciſſʒ alienā. vt. ff. de ac. ēp. l. ēptorē. §. caſſiꝰ. ꝛ. §. iul. §.
b ¶ Procurator meꝰ. q̄ ad tp̄s vicē ꝓcuratoris fiſci gere   ſnia
bat. ar. ſ. de peda. iu. l. i. vel dic meus. i. fiſci. q2 oīa principis eſſe in/
telligūtur. vt. ſ. de quadri. p̄ſ. l. fi. in prīnc.
c ¶ Eodē iure. vnde vendēs iure creditoris ñ teneaf de euic. vt hic
ꝛ. ff. de ac. ēp. l. ēptorē. §. ſniam. niſi vt cedat pignoraticiā ꝯriaʒ et ſe potiorē et ſibi obli/gata. vt. d. l. i creditore. ꝛ in fi. hꝰ. l.
d ¶ Creditore. tē ei tenetur ſic ꝓmiſit vt hic ꝛ. j. l. pr. ꝛ debitor tenef ꝯria pig. credi/tori ad totū intereſſe ſi ideo ꝓmiſit ꝙ meli⁹ vēderet. vel ideo q2 ꝯſuetudo erat. alſs ad p̄aū ñ ad duplaʒ. ſʒ in dupla ex ꝓmiſſi/one teneaf emptori creditor. vt. ff. d pig. ac. l. ſi pignore. §. fi. ꝛ l. ſe. ꝛ. ff. de diſt. pi. l. re ſcriptū. in fi.
a ¶ Si tñ fiſcꝰ. q̄ pꝛꝰ vendiderat pignus
b ¶ Succeſſit. pꝰ vē/ditōem. ac.
c ¶ Fiſci noīe. nā ſic ꝯ factū ſuū venir3 qđ non p̄t vt hic ꝛ. ff. de adop. poſt mortē. ꝛ. j. ne fiſcus rē quā ven. euicat. l. i. ꝛ. l. ij. ſic eſ/ſet in priuato c̄dito/re prius vēderet poſtea in ius alteriꝰ ſuc/cedente. vt. ff. de diſt. pi. l. ꝛ ſi is. ꝛ facit. ff. d iure fiſ. l. iij. §. ſi poſte/riori
d ¶ Vendebat. ꝛ ſic firmus eſt ꝯtcꝰ. vt. ſ. ſi āntiquior cre. l. i.
e ¶ Iure vendi. colli/ge ergo hic creditorē q̄rtuor debere p̄ſtare Primo ꝙ ſit ſibi res

...ſona dñium vendicare nō impedit ſʒ euictōis cā durante actione

Creditorem euictionem non debe/re. xlv.

¶ Imp. alex. a. Publico

Um⁹ iure creditoris ꝓpf fiſci c debita p̄diū obligatū ꝓcura/tor meus^b vēdidit euictō nō debef. q2 ꝛ priuatꝰ creditor eodē iuf vtif: niſi noiatim hoc repromiſſuʒ a priuato fuit creditore ſi tñ fiſcus in ius alteriꝰ creditoris ſucceſſit^b ēptori non iuxta fiſci noīe^c mouef cōtro/uerſia. ſiue q2 potior fiat cū vende/bat^d ſiue q2 infirmior. qſſi hoc vtriq3 p̄ſtare d3 qui pignoris iure^e vēdit po/tiorē ſe ceteris eſſe creditorib3

¶ Imp. Gordia. a. Sabine.

Si a creditrice iure pignoris fundos obligatos pater tuꝰ compauerat euictis predijs ita demum petitōem aduerſus credi/tricem habere non potes. ſiue cū vē/diderit de euictōe rei ꝓmiſit^f vel eti/am de dolo malo cum ſciret prudēſ ꝙ eſſet rem ſine vicio^g non eſſe eam patri tuo cui ſucceſſiſti vendidiſti: nam ſicuti genus huius contractuſ inſcium creditorem vinculo euictio/nis non aſtringit: ita eum qui frau/dem admiſit vel decepit ñ excuſat^h

obligata. vt ex prin. legis p3 vbi dicit p̄diū obligatū. ꝛ hic dicit pi/gnus. Scđo ꝙ ſit potior quolibet alio creditore vt hic ꝙ euenit vł tempore. vt. ſ. q̄ po. in pi. ha. l. ij. vel priuilo vt in hipotheca p dote vt. ſ. q̄ po. in pi. ha. l. fi. Tercio ꝙ creditor credat rē eē debitoris. et ſic ñ ſit in dolo ꝛ eadē rōe. Et q̄rtum ꝙ ſibi liceat vēdere ex pacto vel ex lege vel ſaltē credat ſibi licere cū interdū iuſte poſſit errāe. vt ex ꝯtcu ꝓcuratoris. vt. d. l. emptorē. ꝛ. ff. d ac. ēp. §. iulianꝰ. ꝛ. §. ſnia ꝛ. j. l. pri.

S ¶ Si a creditrice. ꝓmiſit. vt ꝛ. ſ. l. pr.
g ¶ Sine vicio. i. ſibi ñ eē obligatā vel ſe ñ eē potiorē vł rē non eſſe debitoris vel ē ſibi ñ licere vēdere vt hic ꝛ. ff. de ac. emp. l emptorem. §. caſſius. ꝛ. §. iulianus. ꝛ. §. ſniam. ac.
h ¶ Nō excuſat. no. ergo aliquē ſciētē teneri q̄ ignorās ñ tenere/tur. ſic ꝛ. ff. de here. ven. hoc autem
i ¶ De patria poteſtate. ac
s Si filiū. eſtimabit. bñ dicit eſtimabit. p̄t enī eē cā quare ñ audiaris ꝛ hoc eſt cum diu ꝛc. ſʒ ꝛ hic ꝓpter iuſtā ignorātiā poſſet forte ei ſubueniri p reſtōem. ac.
l ¶ Cū diu. puta decēnio. vt. ff. q̄ ꝛ a q̄. l. ſʒ ſi fideicōmiſſa. §. ariſto. ł dic. xx. an. vt ſicut ſeruus p̄ſcribit ſibi libertatē tāto tp̄e. ſic ꝛ filiꝰ ſui/am ptātē. vt. ſ. de p̄ſ. lon. tēp. q̄ p lib. l. ij. ac.
m ¶ Paſſus ſis. p quā patiētiā videris approbare. ꝛ p̄ſumif eū eſſe ſui iuris. vt hic ꝛ ar. ſ. de pe. he. ſi filiꝰ. ꝛ. l. ſi putas. ꝛ. ff. ad mac. l. ſi filiꝰ fa. abſente. ꝛ. ff. de repu. l. fi. §. fi. ꝛ hoc cū dubiū eſt emācipa/uerit eū vel nō. ſi aūt eēt certū emancipatōem factā. ſed dic p̄r nō iure factā ñ auditur pater ſi diu ſic ſtetit filiꝰ. vt. ff. de adop. l. poſt mortem. ſi nō diu tūc audif. ar. ſ. ſi aduerſus rem iudicā.
n ¶ Noiati. nam dari de iure ñ potuerūt ſʒ noiatim debent confir/

mari. vt. ff. de ꝯfir. tu. l. i. ac.
o ¶ Ius nō acq̄rif. i. ꝓhibenf acq̄ri. vt ſit infinitū ꝯbum et ꝯ exemplū eoꝝ q̄ ñ acqrunf iure veteri caſtrēſia ꝛ quaſi. vt ff. de iud. l. his nulli. ꝛ inſti. p quas p. no. acq̄. in princi. hodie ēt oīa aduēticia q̄ntū ad ꝓprietatem. vt. ſ. ꝛ. inſti. p quas p. no. acq̄. §. i. ꝛ ſ. de bonis q̄ liber. cuʒ opter. ꝛ. l. fi.

De patria poteſtate. xlvi.

¶ Imp. anto. a. Licio

Si filium tuū i ptāte tuā di/ s cis eē ꝓuicie p̄ſeſ eſtimabit^s ante audire ꝺbeat. cum diu^l paſſus ſis^m vt patrifamili. res eius agi p eos qui teſtamento matris tu/tores nominati^n fuerūt.

¶ Impr. Anto. a. Matrone.

Ius quod in poteſtate pa/tris agēs habuiſti dominiū ad patreʒ tuum pertinuit ex/tra ea que non acquirunt^o.

¶ Impr. Alexander. a. Archi.

Si filiusᵖ tuꝰ in ptāte tua eſt res acquiſitas tibi alienare nō potuit^q. quē ſi pietatem patri debitā ñ agnoſcit caſtigare iu/re patrie ptātis non ꝓhiberis^q. a cri/ore remedio vſurus. ſi impari con/tumacia^r perſeuerauerit. eūq3 preſi/di prouincie oblaturus. dicturo ſen/tentiā^s quā tu quoq3 dici volueris^t

¶ Imperatores Ualerius ꝛ Galie/nus. aa. Cale.

Ongruētius^v quidē vide/f intra domum inter te ac fili/os tuos ſi que cōtrouerſie^v oriūtur terminari. ſʒ ſi ita res fuerit vt iniu/rijs eoꝝ ad ius experiundum. ꝛ ad vindictā proceſſeris aditus preſes prouincie ſuper diſceptationib3 qui/dem pecuniarijs^x conſuetum exer/

s Si filiꝰ. ñ po/tuit. idē et de aduēticijs q̄ntū ius ñ ac/quirant. vt. ſ. d bo. q̄ li. l. fi. §. filij autem
q ¶ Nō ꝓhiberiſ. ſic ff. de fur. l. ſui. ꝛ de ini/iuſt. l. p̄tor. §. p̄terea. ꝛ fi. §. ꝛ. l. fi. ꝛ. ſ. de bo. q̄ libe. l. fi. §. filij

r ¶ Contumacia. ſimile de liberto. ff. de iurepa. l. i.
s ¶ Sniam. de eo ꝯmouēdo ꝛ puniēdo. ꝛ eſt ſic. ff. de of. ꝓcōſ. ꝛ le. nec q̄cq̄3. §. de plano. ꝛ ar. ff. de of. p̄. vrbis. l. i. §. cū p̄ſonꝰ. ꝛ. ff. d obſeq. liber. l. i. ꝛ p to. ꝛ. j. q̄ ac. ñ poſ. l. p̄ſē. ꝛ. j. l. pri.
t ¶ Voluens. nā eſt veriſile ꝙ non prauā ſniaʒ petet. vt. d. l. p̄ſē.
C ¶ Ongruētiꝰ ꝯtrouerſie ſiue ciuiles ſiue criminales vt hic ꝛ ar. ſ. an ſeruus ex ſuo facto. l. fi. ꝛ dixi. ſ. l. pr. q. rñſo
x ¶ Pecuniarijs. idē de criminalib3. vt. j. q̄ ac. ñ poſ. l. p̄ſēs intellige in emācipato q̄ntū ad pecuniarias lites q2 ñ poſſet eē iu/diciū. vt. ſ. de in ius vocā. l. vl.
f Illa vite. no. ꝙ inferiorē alere ſupiorē. vt ꝛ. ff. d bo. que li/be. l. fi. §. hoc ꝓculdubio. ꝛ. ſ. de alen. li. l. i. ij. ꝛ. iij. ꝛ. ff. de libe/ag. l. ſi quis a liberis. in prin.
A Bdicatō. i. ſepatō. vt q2 p̄r filiū vēdebat. hoc qdē fieri nō poteſt apud nos. vt hic ꝛ. ſ. de patrib3 q̄ fi. di. l. i. niſi in cāu vt in. l. ij. eiuſdem ti. vel abdicatō. vt q2 dicebat pater no/lo ꝙ ſis filiꝰ meus ꝛ filius ꝯſentiebat vel diſſentiebat. vel ig̃rabat hoc q̄dē fieri ñ poteſt apud nos vt hic. ꝛ. ff. de ꝑat. ius agnatiōis. ꝛ de re. iur. l. iura ſanguinis.
a ¶ grecum vocabulum eſt.
s Si maritus. ñ ambigif. nā ꝛ ipe filiꝰ lʒ miles remanet in po/teſtate. vt inſti. q̄. mo. ius pa. po. ſol. §. filiuſfa. ꝛ fac. j. de ca/ſtren. pec. l. erat
L Iberos. ꝓhibitū. imo ꝓmiſſum. vt ꝛ. ſ. de ſuis ꝛ le. here. fi/lij. ꝛ de ſeruiere pu. ma. l. ſi decretum.
Ec filiū. legitimū ꝙ ñ teneaf ei p̄ſtare. q̄ filio a p̄re ſunt p̄ſtanda
n e ¶ Liber. i. licitū. ac.
f ¶ Cōſulta. i. ꝺclarāt qđ eſt in fi. ꝛ ſic ſubaudi ꝺclarāt oīa

ſequētia. ⁊ ſunt hec. i. plaucianum qḋ ꝑtinet ad eos ꝑtus q̄ poſt di uortiū edunt̃. Itē aliud ſenatuſcō q̄ factū fuit tꝑibꝫ diui adriani cuius nomen nō habemus qḋ ꝑtinet ad eos q̄ cōſtāte mr̄imonio edunt̃. vt. ff. de li. ag. l. ſiue. §. q꞉ plaucianū. hec. n. ſenatuſcōſulta di cūt aliquem agnoſci vt filiū.

g ¶ Pena. ē ex eiſdē ſe. cō. vt agſcē. i. tenē ⁊ alē vt filiū teneat̃ ꝫ nō ſit filius. ⁊ ſic cōſtet calūnioſe petē. qḋ ſi nō fecerit ſubijcitur alia pena. q꞉ ex ordīe puniť. vt de li. ag. l. i. § iul. ⁊ §. pena. ſꝫ ſecus in carboniana q̄ non dať nec aliť calūnioſe petit. vt. ff. de car. e. l. iij. §. cāe. hec q̄dē pena ei imponiť ſi ad denunciatōes mulieris faciēdas. i. xxx. dies a tpe diuortij dicentis ſe ex eo ꝑgnātē, nō denūciauit nō eſſe ex eo ꝑgnantē vel cuſtodes nō miſerit. vt in. e. ti. i. §. i. ⁊ §. q̄. alter. n. ꝑdictoꝝ ſuffič facere marito. vt in. e. l. §. fi. ſi ꝫ teneať agſcere vt filiū nō ꝑiudicāt ple ne cāe filiatōis. vt i. e. §. eleganť. ⁊ §. iuľ. ⁊ §. ex his. Sn̄ ḡ maritus rñderit vel cuſtodes miſerit ſūmatim ꝗ riť ⁊ pnūciať ali vel nō ali. vt in. e. ti. ſi q̄s ali. §. ſi vel parēs vbi niſi rñderet dīo ſine cōditio ne aliq̄ cogiť agſcere. vt. d. §. pena. vel dic ſecūdo pēa amiſſionis patrie ptās vt nō habeat i ptāte cui negat alimēta. vt in liberto dr. vt. ff. de lib. ag. l. alimēta. ⁊ in ſuo q̄ liber efficiť. vt. s. de lat. libe. tol. i. §. ſꝫ ſcimus. ſed huic vr̄ cō. s. de nupt. l. pfer. vbi vr̄ nō amittere patriā ptātem. ſꝫ nō vt filiā habuit in alēdo. ſꝫ ibi nō poťat plus amittē patriam ptātē quā ſeľ amiſerat exponēdo. vt. j. de infan. ex. l. ij.

ceri iubebit ordinē iuris. reuerentiā aūt debitā exhibere matri filios coget. ⁊ ſi ꝑuectā ad inclemētiores iniurias impbitatē ꝯ̄pꝛehenderit leſam pietatē ſeuerius vindicabit.

¶ Impa. dyo. ⁊ maxi. aa. donato.

Filia tua nō ſolū reuerentiā ſꝫ etiā ſubſidiū vite vt exhibeat tibi rectoris ꝑuincie au ctoritate cōpelleť.

¶ Idem auguſti. Per.

Abdicatio q̄ greco more ad a alienandos liberos. vſurpa bať ⁊ dicebať roma nis legibus nō comꝓbať.

¶ Idem. a. Duliane.

Si marit⁹ tu⁹ ſꝫ militans in patria ptāte cōſtitutus filiū ex legittis ſuſcepit nuptijs eū in ptāte aui ꝑſeuerāſſe nō ābigiť

¶ Idem. aa. Criſpino.

Libertos exemplo ingenuoꝝ l filios ſuos poſt libtatē ex legittimis nuptijs natos i poteſtate hr̄e nō eſt ꝓhibitum.

¶ Idem. aa. ad ſenatum.

Nec filiū negare cuiq̄ eſſe liberꝫ ſenatuſcōſulta d partu agſcēdo ac denūciata pena item ꝑiudiciū edicto ꝑpetuo ꝓpoſitū ⁊ remediū alimētoꝝ apud ꝑſidē maio[...] nō petēdi noīe eius mōſtratū iure manifeſto declarant

¶ Impa. cōſtan. a. ad populum

Libertati a maioribꝫ tm̄ im l penſum eſt vt patribꝫ quibꝫ ius vite in liberos neciſq̄ poteſtas olim erat ꝑmiſſa eripere libertatem non liceret.

h ¶ Preiudiciū qḋ fit patri ſi nō denūciet ex ſe nō eſſe ꝑgnantē vel immittat cuſtodes. vt. ff. de li. ag. l. i. §. iuľ. vel dic. i. ꝑiudicialis in rē actio q̄ dať filio cō pfeɀ. ꝑ quā petet illū in pfeɀ ⁊ ſe ei in filiū. vt inſti. de ac. §. ꝑiudiciales. q̄ nō eſt de rei ven. cū nō ſit pr̄ in dn̄io filij nec filius in dn̄io patris. ⁊ ꝑiudicialis ideo. q꞉ ꝑiudicat alijs q̄ſtionibꝫ vt interim nō tractenť. vt. ff. de libe. c. l. ordinata. Itē edicto dic. i. gn̄ali ꝑcepto. v̄ba cui⁹ edicti nō habemus.

i ¶ Trimo. i. triēnio. inde ānua bima trima die dic ⁊c̄. vt. s. de rei vxo. ac. l. cum autem. intra triennium ergo mater debet alere. pater ſupra. vt hic. ⁊. j. de infan. l. ij. ⁊. s. de neg. geſt. l. alimenta. ⁊ de hoc ibi dixi.

k ¶ Noiē ei⁹. ſpe. n. cū ſit infans petere nō pt̄.

l ¶ Declarāt. q̄ttuor ḡ ſunt q̄ declarāt nō licere alicui negare filiū q̄ hac lege dicunť

Libertati ꝑmiſſa. vt. ff. de li. ⁊ poſth. l. in ſuis. in fi. qḋ hodie nō h̄ etiā in ſuis. vt inſti. q̄ ſunt ſui iur. vel ali. §. i.

n ¶ Nō liceret. niſi ꝓ fame. vt. s. de pa. q̄ fi. di. l. ij.

o ¶ De adop. q꞉ ⁊ ꝑ adoptōeɀ cōſtituiť patria ptās. ideō de ea dic. inſti. e. in prin.

h Iſ q̄. actio. i. apud quē explicanť legittimi actus. ſ. adoptio emācipatio. ⁊ hereditať aditio. vt. ff. de re. iu. l. act⁹ le. vel. i. apō eū q̄ h̄ꝫ cōtētioſam iuriſdictōeɀ. i. q̄ pt̄ cogſcere ⁊ ſnīaɀ ferre in inuitū. ⁊ volūtariā inť cōſentiētes. vt pſtare auctēɀ māumittē volētibus vel adoptōibꝫ. vel apud quē ē altera tm̄. vt. ff. de of. ꝓcō. l. ij. in prin. ⁊ ſunt cū illi magiſtratus municipales. vt. ff. e. l. magiſtratū. ⁊ inſti. e. §. i. ⁊ q̄. mo. ius pa. po. ſol. §. ꝑterea

De adoptionibus. xlvij

¶ Impa. Gor. a. Menne. pp̄.

Hi qui in aliena ptāte ſunt: iuxta ius ciuile nō niſi apud eū apud quē plena legis actio ē adoptari pn̄t.

¶ Impa. dyo. ⁊ max. aa. Timo.

Impuberem que ad vicem l naturalis ſobolis arrogare deſideras. ſi hi q̄ ſanguis neceſſitudine iūgunť id ei expediri apō ꝑſidem ꝑuincie cōfirmauerint filiū habebis ita vt bonorum ſuorum q̄ta pars tam in poſtremo iudicio tuo: q̄ſi a te emancipatus fuerit ei ꝑbeatur. ⁊ ſuper patrimonio eius ydoneis fideiuſſoribus datis ſeruo pu blico caueatur ne ſub copulande adoptionis obtentu in facultates eius que ei diligenti prouiſione ſeruande ſunt irruas. Arrogatio etenim ex indulgentia principali facta perinde valet apud pretorem vel ꝑſidem intimata. ac ſi per populum iure antiquo facta eſſet.

¶ Idem. aa. marciano.

Cum eū quē arrogaueris libertū tuū eſſe ꝓfitearis: nec vllā ydoneā cāꝫ ꝑcibꝫ indideris. i. q̄ non liberos habes intelligis iuris autoritatem deſiderio tuo refragari.

¶ Idem. aa. paulo.

a Adoptio nō tabulꝫ ſꝫ ꝑ tabellionē cōficiendis: ſꝫ ſolemnibus

Impuberē. nō q̄ tota. l. iſta de arrogatōe dic.

r ¶ Cōfirmauerint. cū magna inq̄ſitōe ꝑcedēte. vt. ff. e. necei. §. i. vſq̄ in fi. l.

s ¶ Quarta ps. ex cōſtōe diui pij. vt. ff. ſi q̄d in frau. pa. l. fi. ⁊. ff de inof. te. pap. §. ſi q̄s impubes. ⁊. ff. e. ſi arrogatoꝛ. in pn̄. ⁊ §. i. ⁊ inſti. e. §. cū aūt.

t ¶ Emācipatus. ſine cā. aľs ꝑdit eā. vt. d. l. ff. ſi q̄d in frau. pa. l. fi. ⁊ inſti. e. §. cum autem.

v ¶ Seruo publico. i. notario. q꞉ publice ſeruit. nō q꞉ ſit ſuus vt. j. de tabu. l. gn̄ali. li. x. ⁊ ē ſic. ff. e. l. nō aliť.

x ¶ Ac ſi ꝑ ppl̄m. vt inſti. de iur. na. §. ſꝫ q̄ ꝑncipi. imo multomagis. vt. ff. de of. ꝓco. barbari⁹. in fi. ⁊ q̄ dic intimata apō ꝑſidē. dic qḋ ꝑ impetrať reſcriptū vt liceret arrogare. deinde ſiebat intimatio reſcripti apud ꝑſidē vel ꝑtoꝛē. ⁊ ꝓbatio coꝝ q̄ ſunt neceſſaria ſicut ⁊ alias fit. vt. s. de his q̄ ve. e. impe. l. ij. ſim damaſ.

Cum arrogaueris. i. arrogare volueris. ſic. ff. de v. ob. ſi ſti.

c z ¶ Cuū qḋ potes. vt. ff. de ri. nup. l. ſicēdū. aliēnū āt nullo mō poſſet. vt. ff. e. ſi pr̄. in fi.

a ¶ Cāꝫ ſine cā nō audiť. ſic. ff. de traſa. l. cū hi. §. ſi ꝑtoꝛ. ⁊ ꝯtunt plura in cāe cognitōe. vt. ff. e. l. nec ei. §. ⁊ pmū. vſq̄ in fi. inter q̄s hec ē vna. ſi liberos habeat vel nō.

Adoptio. ſolēni. ſic ⁊ emācipatio. vt. j. ti. i. l. nō nudo: Muliere. nāliis. nō ḡ h̄ꝫ in ptāte cū nec nāles habeāt in ptāte

m vt inſtit. e. §. femine. ⁊ faċ. ff. e. l. nā ⁊ mulieres. ⁊. j. e. in adoptionem. Ac.

a Arrogatōes. ꝑncipali. vt ⁊. s. e. l. ij. ⁊ inſti. e. §. i. ⁊. ff. e. l. ij. ⁊. j. e. in adoptionem patre. Ac.

i Nadopt. ciuitatis mutine.

e ¶ Dato. aliquo bononienſi.

f ¶ Nō mutat. vt. ff. ad munici. l. ordie. §. fi. ⁊ l. ſe ⁊ ar. ff. de ſena. l. ſenatores. ƺ ⁊ ff. e. l. adoptōe. §. deniqȝ. ƺ ar. ɔ. ff. ad mūi. l. mūiceps eſſe deſiīt. ƺ ibi q̄ ad onera nō q̄ ad honores. vt h. Ité ibi in ſenatore facto. h in adoptato. Jtē alió ſi in ciuitatē alteri⁹ puicie. q2 deſinit eſſe ꝑ ois citat̄ ciuis. vt. ff. ð ꝓ. ſig. l. puinciales. vt dic vt ibi. Jdē ac ſi ɔdixiſſet. ſic ⁊. ff. de fur. ð vas. §. vetare. ⁊. ff. de pcu. l. filiuſfa. § muitus. Aliq̄ dicūt cū h cāu ⁊c. i. cū ſ adoptiu⁹ emācipat. q. d. m tito ſic ſubuenim⁹ in nāli pře. q2 ⁊ iure veteri ſic ſubueniebatur in adoptiuo. ſed hoc nō plz. q2 ſm hoc pbaret̄ etiā hodie ipm amittere deuiuſq̄ patris ſucceſſionē. vt. j. dices.

nō h q̄ patria quā q̄s ē ſortit⁹ ꝑ originē nō tā facile mutat̄ vtea q̄ iure tm̄ domicilij hr vt hic. ⁊. ff. ad munic. l. aſſumptio.

g ¶ In honoꝝ. nā h ⁊ ibi poſit vocari ad honores. vt. d. l. ordie. §. fi. ƺ q̄d ſi ſit vtrobiq̄ ad mūera vel ad honores vocet̄. Rñ. pualet cā origis. arg. d. l. aſſumptio. ⁊ fac. ff. de ɔdi. ⁊ de falſa. §. ƺ cui

h ¶ Nō phibet̄ corā pſide. ⁊ h vbi erat in ptāte. nā ſi ſui iur̄ nō poſſ̄ niſi ꝑ pncipē. vt ſubijc. ⁊. ð. e. l. arrogatōes. ⁊. ff. e. l. ij. ⁊ inſt. e. in prin.

a Doptatū. phibet̄ q̄rta ſibi data. vt ī ɔ. q2 ſic fuerat facta ꝑ pncipem ita ſine eo nō poſſet emācipari. ƺ ɔ. ē. vt h. ⁊. e. de teſta. l. oīm. ⁊ q̄ te. fa. poſ. l. ſi q̄s.

e ¶ De ioffcioſo. i. ɔtabu. ſic. ff. fa. her. filij pris. nec. n. pterit̄ datur q̄rela.

f ¶ Negat. ſ. ɔpetere

g ¶ Derelinq̄t. i. nihil inde dixit. Ac.

h ¶ Diſtiguit. dicūt q̄dā diſtictōez Mar. ſe ɔ̄trare. aliq̄ dicūt fuiſſe q̄ð refert. an ſit egen⁹ pr̄ adoptiu⁹. ⁊ tūc deč ɔ teſtm̄ pris nālis alś nō. aliq̄ dicūt q2 refert an pr̄ adoptiuus voluit eū circūuenire vel non. vt ꝑ caſu def. alś nō. ar. j. e. l. ſi vero pr̄. in fi. aliq̄ q̄a refert an pr̄ nālis voluit eū circūuenire vel nō. vt j. l. pri

iuris ordine apud preſidem ſolet copulari.

¶ Idem a. Sire.

Ulierē quidē q̄ nec ſuos filios hz in ptāte arrogare nō poſſe certū ē. ſ𝔷 q̄m in ſolatiū amiſſoꝝ tuoꝝ filioꝝ cupis priuignū tuū in vicē legittime ſobolis obtinere: annuimus votis tuis ſm ea que ſi annotauimus ⁊ eum ꝑinde atqȝ ſi ex te ꝑgenitum ad fidem naturalis legittimiqȝ filij habere ꝑmittimus.

¶ Idem. aa. Meliano.

a Rrogatōes eoꝝ qui ſui iuris ſunt nec in regia vrbe: nec in prouincijs niſi reſcripto pncipali fieri pñt.

¶ Idem. aa. ⁊ cc. Iſioni.

N adoptionē q̄dem aliene ciuitatis ciui recte dato addit̄ non mutatur patria: ac propterea ius originis in honorum ac muneꝝ obſequio ꝑ adoptionem nō minui pſpicis.

¶ Idem. aa. ⁊ cc. Iſioni.

i N adoptionē pře in cuius eſt ptāte liberte filiam dante mřis pſonus adoptare non phibet̄ nam ſui iuris arrogatio ſine nřne niſi ex noſtro reſcripto nūqȝ pcedit.

¶ Idem. aa. ⁊ cc. Marciano.

Doptatū licz ex bñficio nřo emācipatiōe ſolēni ſepare a familia ſua pr̄ adoptiu⁹ minime phibet̄.

¶ Impa. Iuſti. a. Jo. pp̄.

c Um in adoptiuis q̄ filijſfa. ɔſtituti a patrib⁹ naturalib⁹ alijs in adoptōnem dantur antique ſapientie incidit quedā dubitatio ſi oportet talem filium ſi pteritus a naturali patre fuerat habere contra eius teſtamentum de inofficioſo actionem quam papinianus quidem negat. Pau. autem ſine effectu derelinquit. Marcianus vero diſtinguit. ne ex hac cauſa vtriuſqȝ patris perderet ſucceſſionem. naturalis quidem voluntate eius circumuentus adoptiui propter egeſtatem quam forte habebat. et iterum aliud vicium erat exortum. ſi enim poſt patris naturalis obitum pater adoptiuus per emancipationis modum iura adoptionis diſſoluiſſet nulla ſpes ei remanebat. neqȝ enim contra patris naturalis voluntatem. quia mortis eius tempore in aliena fuerat familia conſtitutus. nec contra adoptiuum patrem quia ꝑ emancipationem eius familie exemptus eſt. ¶ Ideoqȝ talem dubitationem ⁊ tale vicium decidentes ſancimus. per adoptionem quidem ad extraneam perſonam factam iura naturalis patris minime diſſolui. ſed ita eum permanere quaſi non fuiſſet in alienam familiam tranſlatus. Quum enim tanta fragilitas eſt adoptionis vt poſſit in ipſo die ⁊ filius fieri ⁊ extraneus per emancipationem inueniri quis patiatur iura patris naturalis nexu diuino copulata ludibrio defraudari. quum in hoc caſu ⁊ contradicendi ex iure veteri filio datur licentia. et inuitus tranſire ad aliam familiam non cogitur. ¶ Omnia igitur ſecūdum quod iam diſpoſuimus quum ad extraneum patrem filius per adoptionem transfertur maneant integra iura. ſiue ad inofficioſi querelam: ſiue ad alias omnes ſucceſſiones: ſiue ab inteſtato: ſiue ex teſtamento que liberis deferuntur. vt et ipſe poſſit prodeſſe patri naturali ⁊ ab eo debita percipere naturalia.

¶ Si vero pater naturalis auo materno filij ſui: vel ipſe ſi fuerit emancipatus etiam paterno vel proauo: ſimili modo paterno vel materno filium ſuum dederit in adoptionem in hoc caſu. quia in vnam pſonam ɔcurrunt ⁊ naturalia ⁊ adoptionis

o ¶ Nālia. i. nālia vt ceſſet oppoſitio ð fratre adoptato a frē. vbi videnť occurrē nālia iura. ƺ certe nō cōcurrūt nālia iura. nec eni ab eo ɔpit origies. Jtē nō hic duas rōes vincē vnā. vt in auc. de ɔſang. ⁊ vte. fra. §. hec āt oia. col. vi. ⁊ §. ð e dic. diui adria. tol. l. fi. §. i

p ¶ Procedat. vt nō a gat ɔ teſtm̄ pris. vt ð. e. l. in pn.

q ¶ Cōcedat̄. ꝑ q̄relā. vel alio mō.

r ¶ Acq̄ri. pfectitia nō aduēticia q̄ꝛ tm̄ ad dñiū. ƺ q̄ꝛ tū ad vſumfructū. Jtē nō caſtrenſia vel q̄ſi. Az.

s ¶ Reſecāte. nō affectus ſanguinis remouet ſuſpitōes. vt. ff. de ritu nup. l. pe. §. deni

t ¶ Reuerti. vt reddat in patriā ptātez. ſm. P. Jtē q̄tum ad ſuccedēdū. ƺ ſm hoc nā hodie pdit vtriuſqȝ pris ſucceſſionem

i ¶ Volūtate ei⁹. ſ. pris nālis ſm vltimā expoſitōez. ƺ ſm alios. i. ſua ppria.

k ¶ Familia. nudū ḡ nomē filij hět in q̄i ptāte eſt adopt⁹

l ¶ Prodeſſe pri. q2 ei acq̄ret ſic ceteri filij. ⁊ fac ad pdicta. in ... ɔ ex here. li. §. adoptiui. ⁊ §. ſed hoc q̄dē vetuſtas.

m ¶ Si ho. emācipatus an̄ ɔceptōez filij. alś in ptāte aui remanſiſſet. vt inſti. q̄. mo. ius pa. po. ſol. §. fi.

n ¶ In h caſu. i. cū dat̄ extneo in adoptōz. vt. ff. e. l. in adoptōib⁹ ⁊ ſ. ti. i. l. nilem⁹. in fi. ⁊ inſti. q̄. mo. ius pa. po. ſol. §. pe. ⁊ §. fi. ƺ hec magis vř nō in ɔriū ſi potuit ɔdicē ⁊ nō ɔdixit. vř ɔſentire. vt. ff. ð eq̄ plu. ar. l. ſabinus. an ſi patiētē. ƺ dicas potuit ɔdicere. ḡ vnde ē ⁊ ſic remanet vicium q̄ð. ſ. dixi ibi. ⁊ iteꝝ aliud viciū ⁊c. Pone. n. q2 auus q̄ adoptauit emancipet eum poſt mortē patris nālis. ſed tn̄ nō pdit niſi velit. nec auus poteſt eum emancipare niſi velit. ſ. filius adoptiuus. ſed olim poterat ſm Jo. licet videtur ɔ. ſ. e. ibi cum ⁊ in hoc caſu ⁊c. ſed tu expone vt ibi primo dixi. vel dici poteſt immo non perdit. quia auus tenetur ei dare quartam vel relinquere quaſi filio arrogato. vt pbatur. inſti. e. §. cum autem. ⁊. ff. de inof. teſta. l. papinianus. §. pe. ſed certe illud eſt verum in arrogatōe non in adoptione. vt inſti. de here. ab inteſta. §. aliquam. in fi. §. vř dic tertio q̄ð non eſt veriſimile ita cōiunctam pſonam venire ad

emancipatoꝝ ꝓpter affectõ avitã vt mõ dixi. itẽ qd ſi deceſſerit pr̃ naturalis pꝰ emãcipatõꝫ. rñ. ſine dubio venit ꝯ teſtm̃ ſui patris ſed ⁊ ipſe avus lꝫ neceſſe eũ inſtituere vł exheredare. cũ ſucceſſerit i locũ ſui pr̃is. ⁊ idẽ in auo materno. qđ eſt verũ ſi nullus eſt in medio. alś forte ꝯ. ſi eni ſim pnepos lꝫ moriaᷣ pr̃ meꝰ remanet auꝰ qui eſt filiꝰ ad pauũ ⁊ ſic nõ lꝫ neceſſe me inſtituere vł exhereda re. vt. j. e. §. que i filio

inſtituere vł exheredare. ita ⁊ nepotẽ. ſed h̃ niſi filiꝰ p̃cedat nepotẽ ⁊ hoc ſubijcit ſi tñ ⁊c. vt. ff. de mili. te. l. ſi filiꝰ. §. i. ⁊ inſti. de exheda. li. §. poſthumoꝝ. accur.

n Relinquere. niſi faciat ꝓpter timorẽ legis vel le. vt in. d. §. poſthumorum in fi. que eſt contra

iura. maneat ius ſtabile pr̃is adoptiui ⁊ naturali vinculo copulatũ ⁊ legittimo adoptionis mõ ꝯſtrictuꝫ ⁊ ad eum ſolum reſpiciat filius cui eum natura aggregauit. ⁊ lex p adoptionẽ aſſignauit. ⁊ papiniani ſniã in hanc ſpeciem procedat[p] ⁊ ad euꝫ tantummodo filius adoptiuus ſpẽ totam extendat ⁊ non patris naturalis ſucceſſionem moleſtare conce datur[q]. ſed auita ⁊ pauita tm̃mõ reuerentia protegetur. eiq; acquirat que poſſunt acquiri[r] ⁊ prodeſſe. ⁊ is ei ſolus pater intelligatur quem lex facit ⁊ natura non derelinquit neqꝫ eni Marcia. diſtinctioni in hoc caſu locum eſſe inuenimus vbi nullius circumuentiõis ſuſpicio poteſt ſibi aliquã vendicare licentiam. auita ⁊ proauita hec omnia reſecante[s] affectione. ſed hec manere integrã. niſi auus ⁊ proauus emancipatum fecerint filium adoptiuum. tunc eniꝫ neceſſe eſt iterum ad naturalẽ pr̃em eum reuerti[t]. cum emancipationis interuentu adoptio facta in quacũqꝫ perſona diſſoluitur. Sed ne articulum adoptionis in extraneaꝫ perſonam facte ſine lege[v] relinquamus licentiam damus tali patri adoptiuo. i. extraneo ſi voluerit nihil ei teſtamento ſuo relinquere. ſed q̃cquid ei reliquerit hoc liberalitatis ſit non legittimo modo aſtrictum. Cum enim per omnia nature ſue filium aggregauimus manifeſtum ẽ. quod ⁊ acquiſitiones omnium reꝝ que ad filiumfam. peruenerunt ſm̃ leges noſtras non adoptiuo ⁊ extraneo patri. ſed naturali vſqꝫ ad modum vſufruc. perueniunt ⁊ remaneãt in ſacris pr̃is naturalis q̃ſi imaginaria quadam ei noua affectione ei acquiſita. non priſtine cognationis[x] diminutione introducta. ſed ſi quidem remaneat in tali adoptõne nulla interueniente emancipatõne in hoc tm̃modo[y] ei prodeſſe voluimus adoptõꝫ. vt non ſucceſſionem ab inteſtato patris extranei adoptiui defraudetur. ſed habeat acceſſionem fortune ex pr̃is voluntate naturalis ſibi acquiſitam. neqꝫ eniꝫ ex veteri[z] iure cognationis nexus[a] naturalis patris per adoptionem filio diſſoluebatur. ſed accedebat adoptiua iura certis reliquijs[b] ex iure naturali remanentibus. et qui legittimus[c] erat familie adoptiue his naturalis fuerat cognatus. quis enim materna[d] iura abolere poſſit. cũ videbatur ex antiquo iure patreꝫ quidem habere adoptiuum. matrẽ aũt eam quã natura cognoſcit. et ideo ſancimus ⁊ ſi[e] habet huiuſmodi filius integra nature iura[f]. tamen ſi inteſtatus pater extraneus adoptiuus deceſſerit habere eum etiam ſui heredis ius ad eius tm̃modo[g] ſucceſſionem vt non legittima iura ad filiam extranei patris adoptiui habeat. nec ipſa ad eum cõmunionem aliquã habeat. ſed quaſi extraneus ita ad illam familiam inueniatur. Sin autem p emancipationeꝫ iura adoptionis fuerint diſſoluta. tunc nullus ei penitus ad adoptiuũ extraneum patrem regreſſus eſt. ⁊ ſi moriatur inteſtatus relinquatur. ſꝫ maneat tm̃modo patrem naturaleꝫ cognoſcens tanqꝫ non fuiſſet ab initõ in adoptionẽ tranſlatus[h]. Que autem de alijs adoptiuis[i] diximus hec ſancimus etiam de his qui ex ſabiniano ſenatuſcon. ex tribus[k] maribus ab extraneo fuerant adoptati nulla penitus differentia inter alios adoptiuos et eos introducenda. Que in filio diximus in adoptionẽ a patre dato[l] hec in filia ⁊ in nepote ⁊ nepte ⁊ deinceps perſonis vtriuſqꝫ ſexus in ſacris conſtitutis extendimus[m]. Si tamen tempore mortis aui ſui parentes eos vel eas nõ antecedãt ſi eni patreg eos ãtecedũt vbi nec imponitur neceſſitaſ auo ali

v Sed ne articuli ſine le. i. ſine pfectõe legis

x Priſtine cognationis. nõ lis vł pr̃ne

y Tantũmõ. poterit g eũ vocare in iuſ ſine venia ſm̃ azo. lꝫ P. ꝯ vt dixit. ff. de in iuſ vocã. l. adoptiuũ in prin.

z Et veteri iure. i. ſm̃ veteres leges

a Nexus. ñ dicit patris prãtis. illa eñ ſoluebaᷣ ſm̃ veteres leges. vt inſti. e. i pri. ⁊. ff. e. l. i. ſꝫ nexum cognationis. qꝛ nihil ominus in bonis patris naturalis admittebatur p bonoꝝ poſ. vñ cognati lꝫ ñ p vñ liberi vł vñ agnati. vt inſti. de here. q ab inte. §. admonendi. ⁊. §. at hi.

b Reliquijs. vt ſuccedat pr̃i ⁊ alijs q̃s cõtingit naturalr̃ p vñ cognati vt mõ dixi.

c Legittimus. i. legittime aggregatus vt ſuccedat ab iteſtato. az.

d Materna iura. q. d. mr̃na iura ſaluã leanᷣ. et ſm̃ veteres leges q̃ inducebant vñ cognati. vt. s. pr. ibi naturalis fuerat cognatus. q̃s g dicit aboleri hodie pr̃nam

e Et filꝫ. ⁊ ſi. idẽ ꝯmis.

f Iura integra. i. naturalia ad ſuccedendũ. nõ p vñ liberi. l. vñ agnati. vt. d. §. at hi. q eſt ꝯ ſed per vñ cognati. vt. §. admonendi

g Tantũmõ. non aũt ad agnatos vł cognatos huius pr̃is adoptiui ſic ⁊ legittimatꝰ p curiã. vt i aut. q̃mo. na. effi. ſui. §. ſi. ii vero. col. vij. ⁊ ar. ff. e. l. añpe. ſed patri adoptiuo vna cũ naturalibꝫ ⁊ legittimis ſuccedit. vt hic ⁊. s. de ſuis ⁊ legi. l. ſi te.

h Tranſlatus. vt ⁊. s. eo. §. ſed ⁊ hoc manere. accurſius

i Que aũt. adoptiuos. datis extraneo in adopt.

k Et tribꝫ maribꝫ. tres eni erant pr̃es q̃ꝝ quiſqꝫ ſuũ filiũ adoptanti offerebat vt eũ adoptaret ex quibꝰ vnꝰ adoptabaᷣ. l. eꝫ erãt tres volẽtes adoptare ⁊ vni eſt datus cui plꝰ videbaᷣ puidẽduꝫ cũ ſit adoptatꝰ cũ maiore ſolẽnitate. ⁊ facit inſti. de her. ab inte. §. aliquã. ⁊. j. de decur. l. ſi. in fi. accu.

l A patre dato. ſ. extraneo

m Extendimꝰ. ſicut g filiũ meũ in adoptõꝫ datũ habeo neceſſe

o Libertate. i. auctoritate vł reſcripto vt. s. e. l. arrogatões.

p In adoptõeꝫ. i. in arrogationem

q Veteres not. circuitũ iuris lẽ tolli. vt h. ⁊. j. t. i. l. ſi. ⁊. ff. de cõd. inde. l. dñs teſtõ. ⁊. j. de dona. l. ſi. in fi.

r Tres emancipationes. opꝰ eni erat q ego tibi ⁊ tu illi et ille alij venderemuſ vt filiũ. ⁊ ſic ab oibꝫ emanciparet poſtea vendebat his vt ſuꝰ ⁊ bis manumittebatur. accur.

s In ceteris liberis. ſ. in filia ⁊ nepotibus ex filio ⁊. j. vt h. ⁊. ff. d inuſto te. l. ex §. filia.

t Manifeſtare vt ⁊ ar. j. ti. i. l. ſi. ſꝫ certe imoꝛ ſine actis. vt. s. d fide inſtru. l. emãcipatiõe. q ſũt ꝯ. ſꝫ illa lra aliter intelligiᷣ.

v Et nõ ꝯdicẽte. vt. j. ti. i. l. iubemus. ⁊ l. ſi. ⁊. ff. e. l. q̃. §. i. ⁊. l. i adoptionibus

x De emancipationibus. liberoꝝ. qualiter ꝯſtituaᷣ patria poteſtas dictum eſt. nunc qualiter diſſoluatur

y Iler. i. conſuetudo. ſic. j. l. ſi.

z Duumuiris. i. magiſtratibus. municipalibus. vt. s. de iudicijs. l. ſi. ſed nonne ⁊ ſi non eſſet conſuetudo. eſt tñ lex que dicit apud magiſtratum municipalem hoc poſſe fieri. vt. s. de magiſtra. muni. l. i. ẽt extraoꝛ. vt. ff. de manu. vin. l. etiam. §. ſi. ⁊. ff. e. l. emãcipari. rñ. ſic ſi mõ ex ꝯſenſu a ſcientibuſ eũ extraoꝛdinarium predicta fiant. ſed hic credebant oꝛdinariũ ⁊ non erat qꝛ cõſuetudo facit eũ oꝛdinariũ ad omnes etiã alienigenas. vel dic q duumuiri nõ ſunt magiſtratus municipales ſed quidam officiales qui

alias nõ hñt hanc iuriſdictõꝫ niſi ↄſuetudo daret. ⁊ hoc placꝫ ſi q̃ño ↄſuetudo loci eius ꝓiudicat oĩb alioꝝ locoꝝ. vt ff. cõia ꝑdioꝝ l. venditoꝝ. §. ſi ↄſtat. ⁊ ñ. in volũtaria iuriſdictõe ẽ hoc. ſecus forte in ↄtentioſa. l' dic etiã in cõtentioſa idem. ⁊ ñ ðr illi⁹ loci ↄſuetu do tñ ſed generalis inſpectis eis inter q̃s fit magis q̃ȝ in loco vbi fit. item no. hic ar. q̇ iura ⁊ ſtatuta illi⁹ loci vbi agi᷑ iudicium ſunt ſuanda licꝫ actoꝝ aliunde ſit ſed ar. ↄ. ff de euic. ſi fundus. ⁊ ff de vſuris. l. i. in prin. ex ꝑdictis patet nõ ẽẽ ↄ. ff. de iuriſ. om. iudi. l. fi. q2 ibi ð ↄtentioſa dicit ⁊ nlla erat ibi cõſuetudo ⁊ inuitus vocabat re⁹ ibi. accur.

i ¶ In emptõnibus. pone q̇ emancipatio l' donatõ fiebat. ſꝫ aliud ſimulabat. ⁊ tũc ẽ ſimile. s. plus valere qð agi᷑ ꝙ totũ. ⁊ de ꝓbat. l. cum ꝑcib. ⁊ j. ð dona. l. nec ignorãs. l' dicit q̇ in emãcipa. nõ eſt neceſſaria ſcriptura. ⁊ tũc eſt fic. s. de fide inſtrumentoꝝ l. emãcipatõꝫ. ⁊ lex. j. e. iubemus. loqui᷑ de iſante. ⁊ alia. e. ti. ꝑx. l. fi. loqui᷑ de adop. q̃ ſunt ar. ↄ. l' tercõ dic. q̇ ſit amiſſa charta emancipatõis que rẽ facta fuit nõ noceat ſi ꝟitas pateat. ⁊ ſic ꝑt loqui hoc. ⁊ dicta lex emancipatõne ⁊ ſic cõcordant ꝑdicte leges. j. e. iubemus in fi. ⁊ e. ti. i. l. fi.

NOn nudo a ſolẽnitate et ſic eſt. e. ð patria pote. l. abdicatio ⁊ ar. s. de pac. l. traditionibꝫ.

quid nepoti vel nepti relinquere ma neant oĩa iura adoptiua ei intacta. ¶ Hec aũt oĩs ſanctio de filio l' filia l' nepote l' nepte. ⁊ deinceps ꝑſonis i ſacris ↄſtitutiõis introducta ẽ. vbi dubitabai᷑ q̃d ſtatuendũ eſt q̃ſi duobꝫ pr̃ib ei vno ex natã ⁊ altero ex legis impoſitis. Ubi aũt homo ſui iurꝫ cõſtitutus ꝑ arrogatõꝫ ex auguſta liberalitate ſe dederit in adoptõꝫ tunc oĩa iura pr̃is adoptiui hẽat intacta. quum eni nullũ inter pr̃es induci᷑ diſcrimen. ſit ſuus heres adoptiuus patri arrogatori ⁊ familie ei⁹ aggreget. ⁊ oĩa que ad filiũ arrogatũ veteres legũ latores indurerũt. intacta illibataq̃ȝ in eoꝝ ꝑſonis obſerue᷑t.

¶ Idem. a. Iohanni. ꝑ. ꝑ.

VEteres circuitus i adoptõibus q̃ ꝑ tres emancipatões ⁊ duas manumiſſiões in filios. aut ꝑ vnã emancipatõꝫ in ceteris liberis fieri ſolebant corrigentes ſiue tollentes cenſem⁹ licet parenti q̃ liberos in ptãte ſua ↄſtitutos i adoptionem dare deſiderat ſine veteri obſeruatione emancipationũ ⁊ manumiſſionũ hoc ipſum interuenientibus actis apud cõpetentem iudicem manifeſtare ꝑſente eo qui adoptatur ⁊ nõ ↄdicente nec nõ eo q̃ cũ adoptat

De emãcipatõib liberoꝝ. xlviij

¶ Imp. Dio. ⁊ Max. aa.

SI lex municipij in quo te pr emancipauit poteſtatẽ duũuiris dedit vt etiã alienigene liberos ſuos emãcipare poſſint id qð a patre factum eſt ſuã obtinet firmitatem.

IDem auguſti ⁊ ceſares Seue. In emancipatõib liberoꝝ nec nõ in donatõnib. nõ tam ſcripta q̃m ꝟitas ↄſiderari ſolet

¶ Idem. aa. Eliodoro.

NOn nudo cõſenſu a patria liberi ptãte. ſed actu ſolenni vel caſu liberant᷑. nec cauſe q̃b motus pater emancipauit filiũ ſed actus ſolẽnitas queri᷑

¶ Idem. aa. Colone

NEc auus neptem ſuam liberare ptãte cogi᷑. nec in cuiuſq̃ȝ iniuriã beneficia tribuere moris eſt nr̃i.

¶ Imp. Antho. ⁊ Conſtan. aa.

IUbemus licere parentib id ẽ patri auo paterno ſeu ꝓauo ceteriſq̃ȝ ꝑ maſculini ſexus ꝑſonis vlterius ↄtinua generis ſerie ↄiunctis. ſi liberos quos habent in ptãte ꝓpria. i. filium vel filiam nepotem ſiue neptem ex filio ꝓnepotem ſeu ꝓneptem. ceteros itidem ꝑ maſculini ſexus ꝑſonas cõtinua generis linea ſibi coniunctos ꝑ emancipationem vel abſentes ⁊ ꝑegre degentes vel in iiſdem locis ſeu regionib ⁊ ciuitatibus commorantes. in iudicio vero non pñtes iuris ſui ↄſtituere maluerint ſupplicatõnib porrectis mereri ſup hoc diuinum oraculum. hocq̃ȝ apud competentem iudicem ad cui⁹

n ¶ Sub geſtorum. ſic ergo videtur in emancipatione neceſſaria ſcriptura. ſic ⁊. s. e. l. fi. vel ſpeciale hic in abſente ⁊ alia loqui᷑ in adoptione. vt dixim⁹. s. e. in emancipationib

o ¶ Depoſuerint. i. conſenſerint aliq̃ emancipandi. ſic g. no. abſentem nõ emancipari inuitum vel ignorantẽ quod eſt hodie generale vt in auten. q̃ mo. na. ef. ſui. §. generaliter. ⁊ facit. s. ti. i. cum in adoptiuis. §. i. ibi quum i hoc caſu.

c ¶ Solẽni. ſ. auctoritate iudicis vt inſti. q̃ mo. ius. pa. po. ſol. §. ꝑterea. ⁊ ar. s. ti. i. l. adoptio.

d ¶ Caſu. puta patris morte vt inſti. q̃b mo. ius pa. po. ſol. §. i.

e ¶ Nec cauſe. no. nõ eſt locus q̃re. q2 varie ſunt hoim volũtates. vt ff. ad treb. q2 poterat. ſꝫ ar. ↄ. s. ti. i. l. cũ eñ. ⁊. s. de re. alie. nõ ali. l. i.

f Nec auus q̃ſi diceret necdum pater. ⁊ eſt ad h̃ q̇ no. s. ð epiſcopali au. ſi lenones. ⁊ inſti. q̃ mo. ius pa. po. ſol. §. fi.

g ¶ Iniuriã. ſcꝫ magnã. ſed ꝑua tollerai᷑. vt. ff. e. ne q̃d i loco publi. l. ij. §. ſi quis a principe. ⁊. s. de ꝑcib impar. q. of. l. quotiẽſ ⁊. l. reſcripta. ⁊. ff. de relig. ⁊ ſumpt. l. ſi q̃s ſepulchrum. in prin. ⁊ de admi. tu. l. impuberi. ⁊. ff. ex quib cau. ma. l. ſciendum. ⁊. ix. q. iij. c. nũc. ſed quer᷑an ex eiſdem cau. quib pater compelli᷑ emancipare. compelle᷑ ecõtra filius recipere emancipatõꝫ. ⁊ ñ. nõ. ar. ff. ð legib ⁊ ſenatu. con. qð non rõne. item q2 nõ eſt eadem equitas

h IUbemus. loqui᷑ hec lex de abſentib emancipatis. ⁊ eodem modo de his loqui᷑. s. de col. l. liberos. ⁊ de. l. here. ſi ab eo. ex l. de emancipatis. ⁊ eſt hec lex Anaſtaſiq̃

i ¶ Del abſentes. ſ. a ciuitate tota l' a loco iudicij. vt ſubijcit. ex ſic ex eo q̇ ſubijcit. no. abſentem eſſe q̇ abeſt a iudicio. ſic accipi᷑ ita in au ten. de teſt. §. pe col. vij. ⁊ plene dixi. s. de ꝑſcrip. lon. tem. l. fi.

k ¶ Hoc. ſ. diuinum oraculum

l ¶ Inſinuare. i. demonſtrare ⁊ deponere. l' dicere ſe velle eo vti ⁊ ꝓcedere ad emancipandum. ⁊ eſt ſimile de impetratione venie q̃ primo ꝑ reſcriptum petit᷑. ⁊ poſtea corã l' apud iudicem cauſe probat᷑. vnde. de his q̃ ve. eta. l. omnes. ⁊. ar. s. de adop. l. ij. in fi.

m ¶ Liberalitas. i. emancipatio

p ¶ Et ſine. no. inuitis q̇ cũ ↄſenſu poſſint q2 ↄſentire non poſſũt

q ¶ Hoc etiam mõ nõ ſolũ aliq̇s q̃buſdam morte l' delicto pr̃is qui bus fiunt ſui iuris filij etiam ignorantes vt inſti. q̃ mo. ius pa. p. ſo. §. i. ⁊. §. quum autem

r Um inſperim⁹. figuratas. i. ſimulatas vendebant enim vno nummo.

s ¶ Rapiſmata. nam forte verberabai᷑ ⁊ rapiebat ſeipſũ a ꝟberib. vt fit hodie in deſponſantib licet illud ꝓ ludo fiat ⁊ hoc in auten. conſtõ que de dig. in prin.

t ¶ Circuitu. no. ſic ⁊. ff. de ↄdi. inde. l. dñe. ⁊. s. ti. i. l. fi.

v ¶ Anaſtaſiana. que eſt. s. l. prima.

x ¶ Cõpetentis. forte etiã extraordi. vt ar. ff. ð man̄ vi. l. etiã. §. fi.

y ¶ Del legib vt q2 ſint ſaltem magiſtrat⁹ mũicipales. cõpetit ei hoc iure magiſtratus. vt. s. de magiſtra. muni. l. ij. azo.

z ¶ Conſuetudine. etiã ſi nõ ſit forte magiſtratus. ſic no. q̇ cõſuetudo dat ordinariã iuriſdictõꝫ. vt. ar. s. e. l. i. accur.

a ¶ Sua manũ. i. ptãte. l' q2 etiã ꝑ manũ capit ⁊ hẽs eadẽ inſti. q̃ mo. ius. pa. po. ſol. §. ꝑterea. ⁊ ibi fit mentio hui⁹ legis

b ¶ Legitia iura. ſ. de ſuccedẽdo filio. licꝫ nõ hec ſibi expſſe ſuauerit vt h̃ ſubijc. ⁊ inſti. ð le. ag. ſuc. §. fi. ⁊ ibi fit mentio de hac ↄſtõne.

c ¶ Et peculium donare. ſemꝑ retinere licentiam eſſe ⁊c.

d ¶ Indignant᷑ vt ſunt aduentitia. nã in caſtrenſi l' q̃ſi nihil retinet vt. ar. s. de bonis q̃ liberis. cũ opter. §. quũ aũt

e ¶ Conſtitutõis modũ. que eſt in. d. l. cũ opter. §. quũ aũt. ⁊. §. h̃ obtinente. vbi dicit pro tercia ꝓprietatis quã olim habebat hã

here dimidiã vſufruc. exceptis caſtrenſib⁹. niſi expreſſe remiſerit. in ſe. uo aũt diſtinguit. vt. s. de pecul. eius qui li. meruit. l. i.

k De ingratis liberis. qualiter creat filius fa. ꝑ ptãte parentis per emancipationẽ dixit. nunc contra qualiter retrahatur in poteſtate per ingratitudinem dicit.

F Ilios. pulſaſſent. ꝑ hiſ ẽt cauſis ꝑt exheredari. vt i aut. vt cũ d ap. cog. §. cãs z. §. ſi q̃s de parẽtib. col. viij. Et no. difficilius reuocari filiũ q̃ȝ liberũ qui ex leui cã reuocat. vt. s. de libertis z eo. li. l. i. manumiſſoꝝ.

h Reſciſſa ſȝ quo iure. rñ. officio iudicis vt ar. s. de liber. z eo. li. l. i. ȝ. aliq̃ ꝑ accuſationẽ ingrati. vt. ff. de pcur. ſȝ he. §. pronus z. s. de liber. et eo. lib. penul. vbi eadẽ dicit m⁹ de liberto. aliq̃ putant ꝑ vtilẽ rei vẽ. vt j. de reuo. do. l. his

i Immerite. nec em meret hẽe bonũ ſi ſint mali. vt z. j. de reuo. do. l. generalr. accurſius

k De poſtliminio re. z de redẽp. ab hoſtibus. q̃lr reſtituat patria ptãs ꝑ ingratitudinẽ dixit. s. ti. i. nũc q̃lr ꝑ ius poſtliminij. ſȝ q: et hi q̃n q̃ redimunt. z d his ſubijcit

l Ex duobus. e Sarmacia.

l ꝓprĩũ nom vel appellatiuũ ei⁹ q̃ ex captiuis naſcit.

m Nata z ↄcepta apud hoſtes. al. habe ret ſȝ iuſ poſtliminij ẽt ſola rediẽs. q: habet ꝑ nata. vt. ff. d ſta tu. ho. l. q in vtero

n Filiã. in prãtem z improprie dic red*dere*. vt z. ff. de v. ſig. l. ver. ſic ergo oẽs hñt poſtliminiũ. vt. *s*. ff. e diuus in pri. z. ff. de ſui. z le. l. i. §. ſi re z. ff ex q̃b ca. ma. ab hoſtibus. §. non minus.

iuriſdictionẽ act⁹ emãcipationis ꝑtinet inſinuare [l]. ſuperq̃ȝ a ſemet precibus oblatis apud eum deponere vt hoc ſubſecuto z auctoritate precedente principali pleniſſimuȝ robur emancipatio ſortiatur. z perſone in quas talis liberalitas [m] collata ſit d aliena poteſtate quaſi a parentibus ex emancipatione manumiſſe liberẽtur. ſi tamen ipſe nihilominus ſub geſtorum [n] teſtificatione vel apud eundem iudicem vel apud aliũ quẽ libet ꝓpoſito parentũ. ſuam ẽt voluntatẽ cõſonare. vel ante preces oblatas z ſacros apices ꝓmulgatos vel p⁹ea depoſuerit [o]. niſi infantes ſint qui z ſine [p] conſenſu ẽt hoc modo [q] ſui iuris efficiuntur

Idem. aa. iohanni. pre. pre.

C Um inſpeximuſ in emãcipationibus vanã obſeruatõȝ cuſtodiri. z ꝑditiones in liberas ꝑſonas figuras [r] z circũductiones inextricabiles z iniurioſa rapiſmata [s] quorum nullus rationabilis inuenitur exitus. Iubemus huiuſmodi circitu [t] in poſterum quieſcente licentiam eſſe ei qui emancipare vult vel ex lege Anaſtaſiana [v] hoc facere z ſine ſacro reſcripto intrare cõpetentis [x] iudicis tribunal. vel eos adire magiſtratus quibus hoc facere vel legibus [y] vel ex longa conſuetudine [z] permiſſum eſt z filios ſuos vel filias nepotes vel neptes vel deinceps progeniem in poteſtate ſua conſtitutam a ſua manu [a] dimittere z legittima iura [b] omnimodo habere z ſi non ſpecialiter hoc ſibi ſeruauerit z peculium [c] donare vel alias res liberalitatis titulo in eos transferre z eas res que acquiri indignantur [d] per vſumfructum ſecunduȝ noſtre conſtitutionis [e] modum detinere. z

omnia facere. vana tantummodo ſecundum q̃ iam dictum eſt obſeruatione ſublata.

De ingratis liberis [f] xlix.

Im. val. ſ. ad Protar. pre. pre.

F Ilios [g] z filias ceteroſq̃ȝ liberos ↄtumaces qui parentes vel acerbitate cõuicij vel cui⁹cunq̃ȝ atrocis iniurie dolore pulſaſſent [g] leges emancipatione reſciſſa [h] damno libertatis imerite [i] multare voluerunt.

De [k] poſtliminio reuerſis z de redẽptis ab hoſtibus l.

Imp. Seu. z An. aa. Menne

E x duobus captiuis Sarmacia [l] nata [m] patris originem ita ſecuta videtur. ſi ambo parẽteſ in ciuitatẽ noſtrã rediſſent. q̃ȝq̃ȝ enim iure ꝓprio poſtliminium habere non poſſit que capta non eſt tñ parentũ reſtitutio reddet patri filiam [n] qui cum ab hoſtibus interfectus ſit. matris duntaxat condictionem q̃ ſecũ filiam duxit videtur neceſſario ſecuta [o]. nã [p] fictio legis cornelie que legittimos apud hoſtes d functos conſtituit heredes ad eam que illic ſuſcepta eſt nõ pertinet. cũ eo tpe quo captus eſt diem ſuũ paſ obiſſe exiſtimetur

Imp. Gordia. a. Puber.

A B hoſtibus redẽpti quoad exoluat preciũ magis [q] i cãȝ pignoris [r] cõſtituti q̃ȝ in ſeruilez conditionem videntur eſſe detruſi. z ideo ſi nummi [s] eo nomine expenſi donatio intercedat priſtine conditioni eos reddi manifeſtuȝ eſt proinde ſi ab hoſtibus redemptam poſt diſſolutum veluti naturalis pignoris vinculuȝ in matrimonio habere cepiſti. nihil eſt qd de ſtatu eius ſeu liberorum communium debeas

z facit. ff. eo. ti. l. ſi captiuus

C Um cognatos eum curatorẽ

r Sub obſuatõe ſȝ bonoꝝ. z ſic nota. curatorẽ dari bonis captiui. vt. ff. ex q̃b. ca. ma. l. ab hoſtibus §. i. z de tutelis. l. muj ro. §. ſi. z quib ex ca. in poſ. ea. l. in poſſeſſionẽ in ſi. z idẽ in poſ. ea. l. in poſſeſſionẽ in ſi. z idẽ in bonis cui⁹ liber abſentis. vt. ff. d mu. z ho. l. i. §. pe. z. §. fin. z. ff. de cur. bonis. dan. l. i.

n Ec nos. i. nõ ſolũ anteceſſores noſtros ñ ꝑterĩt. ſed nec nos cum bñ ſciam⁹ ſȝ qd ſubijcit hereditatem.

z An captã de mre dicit. ſecus forte i paterna hereditate. vt s. de ſuis z le. l. ap. vt ibi nõ deſideraf ſcia quo ad tranſmiſſionem.

o Secuta. ſic ḡ fingit filia ſine patre. z ſic ſpuria z matri iure p⁹liminij ſuccedit vt hic. z. ff. ad tertul. l. i. §. ſȝ ſi apud. ff. e. vi. in ſi.

p Nam fictio. bñ dico parentũ reſtitutio z c. nã z c. l. ad primũ nota ḡ tres caſus. aut eni apud hoſtes ↄceptus z natus redijt cũ pře z mře. aut cũ mře tm̃. aut cũ patre tm̃. ꝑ primis duobꝫ caſib hȝ poſtliminiũ. ſȝ in ſcdo ſit ſpuri⁹ z tm̃ matri nõ patri ſuccedat. cũ ex lege cor. fingat mortu⁹ pr̃ prima hora captiuitatis. z iſti duo ſunt in hac lege. Tercio vt filius ſine mře. z hoc caſu dicaſeñ hẽe poſtliminiuȝ. ſm ioh. z ſuccedere pr̃i ſicut in filio arrogato. vt. ff. de adop. l. z qui vxorẽ. itẽ in dubijs facim⁹ rẽ valere. vt. ff. d re. du. quotiens. ſed. Pi. dicit nõ habere poſtliminiũ q̃ſi filius ñ poſſit ẽẽ ſine mře. ſȝ ſine pře. z ſpãle dicunt in adoptiuo. accurſius

A B hoſtibus. magis deleccuntur. nã in ſeruilẽ cõditiões niſi quo ad ſeruitutẽ ꝑ quo põt dici nõ multũ differre inter iſ a ſeruo. vt. ff. de li. ho exhi. l. q̃

r Pignoris. taciti. ſ. vt z. ff. de le. i. l. ſenatus. §. ſi. z. ff. de teſt. l. q̃

teſtamẽta. §. i. nec aũ pt militare q̃ȝ liberet. vt. ff. d re mili. l. q̃ ſtat⁹

s Nummi. collectiue. vt z illud miles ceſaris ruit in arma. i. tota militia. z piſcis multus ẽ rome. vt. ff. de ver. ſig. l. in vſu.

t Pertimeſcere. vt z. j. e. ſi his q̃ te. z nota hos duos caſus hac lege quibus vinculũ pignoris liberaf ꝑ donatõȝ z ꝑ matrimoniuȝ

a Cognoſcitur. dic. vt. s. ſo. ma. l. ſiquidem

b Tranſigi vel paciſci cum ſit turpe. vt. s. de pa. l. ſi. z d inof. te. ſi quando. nec pro herede geri. vt z. ff. de acqui. here. l. neminem. nec repudiari vel adiri. vt hic proxime dixit. z. ff. de acqui. here. l. qui heres. §. pe. z. l. qui ſuperſtitẽ. z facit. s. ſo. ma. l. ſiquideȝ viuit ſed quid ſi vendidit filius rem talem hereditatis. an poſtea vendicanti obſtabit exceptio rei iudicate. videtur qd non ar. ff. quoꝝ le. l. §. qd ait. z in ſi. huius. l. ſed. ar. contra. ff. de vſuca. l. cum vir. et ff. de fundo. l. penul.

c Iudicari alias vendicari z alias iudicari. ſed ſi iudicatũ fuit contra eum an poſtea cognito qd ſit mortuus poteſt repelli exceptione rei iudi. ſi agat. videtur q̃ non. ar. ff. quorum le. l. i. §. quod ait z in ſi. huius. l. z quia ex alia cauſa agit. vt d ex. re. iu. l. ſi mater §. eadem.

d Unde. qd dixit in genere. dicit in ſpecie

e ¶ Bonoꝝ poſ. deceſſerat ergo filius in medio de quo filio eſt hic mentio. e. in prin. h⁹ legis
f ¶ Nõ officientibꝫ. imo quedã videntꝛ obſtare. ſ. ſi donauit vt. ff de do. l. q̄dam. §. fi. que eſt ꝯ. ſo. ſpecialis caſus ē in donatõe. vel ibi conſtabat eum viuere. hic dubium erat. l'ñ repellitꝛ ibi q2 donauit ſed q2 indign⁹ r̄pellitꝛ

redem vt. ff. de te. l. lex coꝛ. at ius poſtliminium vocat eū ad heredi tatem. ſed nõ vt ſuū heredem. vt. j. e. l. ius poſtliminij.
k ¶ Facit quadriennium ſi res ſunt vſucapte. alias t pa ſolita triū vel decem l. xx. an. l. xxx. ꝛ facit. s. de rei ven. l. nullo. ꝛ ex qui. ca. ma. l. ſi. ꝛ s. quibꝫ non ob. lon. tem. p̄. l. ab hoſtibꝫ. accur.

Um non redemptū. tūc enim eiꝫ loco pignorꝫ vt. s. e. l. q̄.

c Um poſtliminij reſtituant reſtituti ſunt q̄dem ſtatim facta redemptõne. ſed poſtea accepto p̄cio hic reſtituuntꝛ. ac ſi ñ ſint pignori nexi.

i ¶ Inq̄etare ſcilicet compellere.

Ediſſime ad te ſcilicet patrem Accur.

a ¶ Sciebat. marie. ar. ff. de pig. ac. l. elegā ter. in. §. fi.

b ¶ Ex neceſſitate. i. ex miſera neceſſitate fugiendi extracta. ꝛ facit. s. de epi. ſi lenões Accur. floren.

c ¶ Preſtabit. ſ. p̄ſes puincie. accur.

p Reſes. habebit. poſtq̄ ſoluiſti p̄cium vel ſeruiſti per quinquennium

e ¶ Papignorat. id eſt beneficit. ſicut. s. d̄ tranſac. l. fratris

f ¶ Poſtea q̄m. idē ſi gñ. vt. j. e. l. cõmercio.

g ¶ Nec pignorꝫ abundat. nec ppter dictionez nullis. Et no. ſpeciale. nā aliud eſt i alio pignore. quia nata ſunt pignori. vt. ff. de pig. ſi grege. in pri. ꝛ. l. pgulus. §. ſi mancipia.

Aptū medio tpe. poſt captū an reditū

i ¶ Lex cornelia. immo debet dicerꝛ ius poſtliminij qđ fingit captum ñ fuiſſe captum ex quo reuerſus ē. at lex cornelia fingit eū q̄ deceſſit ea hora deceſſiſſe qua fuit capt⁹ vt iſti. quibꝫ ñ ē p. ſa. e §. ſi m̄. lex cornelia ad multa capta porrigitꝛ quoꝝ hꝫ vnū ē an poſſit inſtitui captus ab hoſtibꝫ dū eſt captus vt. ff. de here. inſti. illa inſtituto. §. i. ꝛ de hoc erat queſtio. ſ. in lege iſta. l'dic ꝛ patrē fuiſſe captum ꝛ ibi deceſſiſſe. l' aliter lex cornelia vocat filiuꝫ ad hereditatem vt ſuuꝫ he-

pertimeſcere[e].

¶ Im. Dio. ꝛ Maxi. aa.

Um cognatos tuos nondū poſtliminio reuſos affirmes ſed adhuc in rebꝫ eſſe humanis eorum; bona fraudibꝫ diuerſe ptis diſſipari interpellatus rectoꝛ prouincie ꝓuidebit eum[o] ſub obſeruatione conſtituere qui ſtipulatꝛ ſuo publico ſatis ydonee dederit

¶ Idem. aa. Herm̄.

n Ec nos[k] pterijt hereditatem eius quā incognitū erat ab hoſtibꝫ interfectam an captā. eſſe a filio adiri non potuiſſe qū eoꝝ bona qui in hoſtium poteſtatem rediguntur eo demū tpe ſucceſſionis iure acquiri poſſunt. quūꝫ captos apō hoſtes mortuos eſſe cognoſcitꝛ. nec ſup faculatibꝫ eius cuius icerta vita ac fortuna ſint tranſigi[b] vel iudicari[c] potuit. vnde[d] poſtea q̄ꝫ apud hoſtes materteram veſtram fati munus impleſſe innotuit. tunc vobis licentia pmittitꝛ agnoſcende p bonorum[e] poſſeſſionem ſucceſſionis. non officientibꝫ[f] enim que ꝑ perperam geſta ſunt. ſi prioꝛem gradum obtinetꝭ ſucceſſionis compendiū ad[s] vos pertinet.

¶ Idem. aa. Claudio

Um non redemptū[g] ab hoſtibus filiū tuū. ſed ſine vllo ꝯctu traditū a barbaris prefecto legionis dicas poſtliminij ius locum habuit. ꝛ ilico ingenuitati ſue reddi cū p̄ſes ꝓuincie iubebit

¶ Idem. aa. Iuſto

c Um ꝛ poſtliminij ius ꝛ communiſ vtilitatis rõ exigat vt ſi qui captos ab hoſtibꝫ redemerint accepto precio redemptos ſue ingenuitati reſtituant[b]. ꝓponaſq̄ꝫ redeptorem tuum noluiſſe oblatum precium a te vel ab alio recipere preſes ꝓuincie efficaci inſtantia compellet eum legibꝫ obtemperare. ꝛ recepto eo qđ precij nomine rependitꝛ ſtatus ſecuritatem non inquietare.

¶ Idem. aa. Claudio

Ediſſime mulieris nequicia ꝓmouemur. quum igitur filiam tuam ab hoſtibꝫ captaꝫ ac ꝓſtitutam ab ea que eam redemerat obtinende pudicicie cultū. ac ſeruandam natalium honeſtatem ad te confugiſſe proponas. preſes prouincie ſi filie tue ſi pradictam iniuriam ab ea que ſciebat[a] ingenuam eſſe inflicta \[m] cognouerit quum huiuſmodi perſona indigna ſit preciuꝫ recipere propter odium deteſtabilis q̄ſtus. etiam ſi precium compenſatum non eſt ex neceſſitate[b] miſerabili cuſtodita ingenuitate nate tue a duerſus flagitioſe mulieris turpitudineꝫ tutam eam defenſamq̄ꝫ p̄ſtabit[c].

¶ Idem. aa. Matrone.

p Reſes prouincie ne vlteri⁹ in ſeruitutis iugo detineariſ cure habebit[o] qui pro ſolertia ſua parum ignorat magis filiorum tuorum ſtatum tueri quos poſtea q̄m[f] redempta es enixam te qui eſſe ſignificas. quum eos poſt redemptionem naſcuntur. nec pignoris[g] q̄dem vinculo ob precium quod pro his datum non eſt teneri nullis auctoꝛibꝫ viſum eſt.

¶ Idem Auguſti ꝛ ceſares Grego:

Aptum ab hoſtibꝫ filium patre mortuo medio tēpore[h] lex cornelia[i] reuerſum ſi i poteſtate patris tempore quo capiebatur fuit. ſuum facit heredem vnde ſi ſiue ex teſtamento ad te. ſiue ab inteſtato ſucceſſionem patris tui pertinere apud preſidem; prouincie probaueris. reſtitui tibi res hereditarias iubebit. ſi non tantum poſtq̄ꝫ tu reuerſus es tempus effluxit quantuꝫ intentionem tuam temporis ꝓlixitate ꝯquieſcere facit[k]

¶ Idem auguſti ꝛ ceſares Apol.

e Icut liberis captis ab hoſtibus. ac poſtliminio reuerſis ſtatus priſtinus reſtituitur. ſic[m] ſerui domino. vnde ſi hec cuius meminiſti ancilla patris tui fuit. nec commercio redempta ē[n]. reuerſa dominum vel eius ſucceſſorem ſequitꝛ qui p captiuitatem hanc amiſerat

¶ Idem. aa. Eutro.

I liberum captum te ab hoſtibus commercio redemit. Sabinus ꝛ eum vinculum pignoris ſuperſtitem remiſiſſe tibi ꝓbetur non libertus effectus. ſed ingenuitati quā amiſeras reſtitutus nullum filijs[o] eius obſequium debes

e Ic liberis. ſ. hoſtibꝫ. l'dic. i. filijs. vt de viſu roſtꝫ hēs iſti. q̄ mo. ius pa. po. ſol. ſi ab hoſtibꝫ. ꝛ. § ipeqꝫ.

m ¶ Sic ſerui. ſecus in armis ꝛ veſte ꝛ ſimilibꝫ que turpiter amittuntꝛ vt. ff. e. l. ij. ꝛ iij. Item ig ſuis irel lige ſi tñ in p̄tāte dñi vl' intra dñi preſidia ſint. licet in liberis ſtatim quū ſint intra limina imperij vt. ff. e. l. ſi. ꝛ. l. i libello. §. manumittendo

n ¶ Redempta eſt ſi enim donata eſſꝫ alicui. nihilominus habet poſtliminiū. ſi autem eſt redempta ſtatim fieret redimentis vñ ꝛ manumittit. et neceſſarius ē ei heres vt. ff. d̄ acqui. here. l. ſi ſeruum q̄s ꝛ. ff. e. i bello. §. manumittendo diſtinguitꝛ tñ q2 ſi ſciens alienum redemit ꝑpetuo auditꝛ dñs p̄cium offerendo. ſi ignorans ꝛ credens eiꝰ ſe vendentis auditur dñs infra trienniū ñ vltra vt. ff. e. l. in bello. §. ſi quis ſeruum.

I liberū. nullum filijs. immo pt pro te agi interdicto de libero ho. exhi. vt. ff. de li. ho. ex. l. ij. §. q.

a B hoſtibus capti. ꝛ intra p̄ſidia hoſtiū deducti. an eni manꝫ ciuis. nec ſit ſeru⁹. ff. e. poſtliminij.

q ¶ Recipiūtꝛ. vt iſti. q̄ mo. ius pa. po. ſol. § ſed qui captus

r ¶ Nõ dños. no. militē, debere defendere inde eſt. qđ d̄r milicia id eſt dignitas quā ſuſtinet p nobis vt. ff. de teſto. mili. l. i. §. ſi.

I is q remiſit ſp tacite. ꝛ eſt ar. s. de opis. li. l. liber. ꝛ facit. e. e. l. ſi liberum

i De poſtliminij. imo legis cornelie. vt. s. e. l. captum q̄ eſt contra. ſo. vt ibi.

v ¶ Ipſa. filia

x ¶ Purgato. id eſt ea reuerſa. et ſic purgatus eſt vigoꝛ illius

Euentus. ſ. quod fuerat capta
eſ q̃ pot. nec. n. fu⁹ eſt ſ3 vinclo pignoris aſtrict⁹ vt. s. e. l. ij. ⁊. ff. de teſta. l. q̃ teſtamẽta. §. i. ⁊ de le. q. ſe[..]atuſ. §. vltimo.
Ommertio ex ſuo. vel n. p̃cem ſ3 mres ſequunt̃. vt. s. de
c rei vẽgnu. ⁊ q̃ dicm[..]dio. i. p⁹ redemptõez ⁊ ante redditi-
tione p̃cij.
a Placuerũt. enĩ non reddito p̃cio. vt s. e. l. p̃ſes.

teſtata aũt poſt impetratõez ꝑpetuat̃ ꝯm Jo. vt plene dixim⁹. ẜ. ex qui. cau. ma. l. fi. ⁊ fac. ẜ. q̃ nõ obij. longi. tem. pſcrip. ab hoſtib⁹.
Ʒ q̃s. ſi nõ trãſierũt ſpõte ſũpte ſubaudi ſi nõ habes tũc
enĩ denegat̃ eis poſtliminiũ vt. ff. e. l. poſtliminiũ. §. i ⁊ tranſ
fuge. ⁊ vbi. ꝓ. inuent⁹ põt occidi. vt. ff. ad. l. cor. de ſic. l. iij. §.
fi. ⁊ õ penis. l. ſi quis aliq̃d. §. trãſfuge.

Idem. aa. Quanti.
Ab hoſtib⁹ capti ⁊ nõ cõmer
tio redẽpti. ſ3 virtute militũ
meoꝝ liberati, illico ſtatũ q̃dẽ capti-
uitatis cã amiſerãt recipiũt̃. ſui autẽ
dñis ſuis reſtituũt̃. receptos enim
eos nõ captos iudicare debemus ⁊
milites nr̃os defenſores eoꝝ decẽ
nõ dños.

Idem. aa. ⁊ cc.
s Is q̃ te ab hoſtib⁹ captam
ingenuã redemit cõmercio
ſibi m̃rimonio ꝯiũxit dignitate nu-
ptiaꝝ ⁊ voto future iuſte ſobol' vin
culo pignoꝝ tibi remiſſo reddit os
natales priſtinos rõis eſt.

Idem. aa. Seue.
Ius poſtliminij filiã reb⁹ hũa-
nis exẽpta m̃re dum in ſuitut;
ip̃a necceſſitate p captiuitat; cauſaz
fuit euẽt⁹ purgato vigore ad ei⁹ le-
gittimã inuitat hereditatẽ. nec tibi
medij t̃pis fortuna q̃ min⁹ res mat-
na ſucceſſiõe q̃ſitas pſeq̃ poſſis iniu
riã fieri patimur.

Idem. aa. ⁊ cc. Macrac.
i Si q̃ liber ꝯſtitut⁹ capt⁹ ab
hoſtib⁹ cõmertio redimit̃ et
mõ reſtituat̃ p eo data pecunia ſuc
ceſſiõis iura ſibi vẽdicare igenuita-
tis fauore põt⁹ vt ex ea poſſit p̃cium
p ſe datũ exoluere.

Idem. aa. ⁊ cc. Baſ.
Ommertio redẽpte femĩe
filios licet ex ſuo medio ſu-
ſceptos t̃pe origini ingenuitat; ma-
tris iuxta ea q̃ benigne placuerũt
reddi cõuenit.

Idem. aa. Dig.
l Iber capt⁹ ab hoſtib⁹ ⁊ cõ-
mertio redẽpt⁹ tũc demũ
quũ p̃ciũ ſoluerit vl' hoc ei q̃licũq3
remittat̃ iudicio ſtatũ priſtinũ reci-
pit. q̃ genere m̃re filiũ rediſſe quũ
hmõi ꝯtus nõ de mercede. ſ3 de tri-
ſticia repudiãda cogitat̃ voti recipi
endi filij cogitatio cũ optabili cõdi
tõe filiũ illico matri reſtituit. ita vt

⁊ ceterũ obſequie mũeꝝ ꝑpter caſu;
p̃teritũ fili⁹ nõ excuſet̃. ꝑparetat; ita
q3 rõe ab hoſtib⁹ redẽpto filio facti
te penitere. ac de p̃cio q̃cq3 tractare
nõ ꝯuenit̃. dotẽ tñ ab eo debitam
iure cõceſſo reddi poſtulas.

Idem. aa. Triph.
Ab hoſtib⁹ capt; ac poſtlimi-
nio reuerſis p hmõi caſu a-
miſſa q̃ in eadẽ cã quidẽ durãt om
nimodo directa. Que vo p viu-
captonẽ vl' liberatõez ex bonis ſub
tracta vel nõ vtendo finita eſſe vi-
dent̃. intra annũ vtilẽ experientib⁹
actõe reſciſſoria reſtituũt̃.

Imp. Val. ⁊ Gal. ad Faũ.
Si q̃s forte neceſſitas capti
s uitatis abduxit. ſciãt ſi non
trãſierũt ſ3 hoſtil' irruptõis
neceſſitate trãſducti ſunt. ad ꝓprias
terras feſtinare debere. recepturos
iure poſtliminij ea q̃ i agr; vl' manci
pijs ſeu alijs reb⁹ añ tenuerũt. etſi a
fiſco nr̃o poſſideant̃. nec timeat ꝗſ
q3 alicui⁹ cõtradictõis morã. quũ h
ſolũ reqrendũ ſit vtꝝ forſitã aliq̃s
cũ barbar; volũtate fuerit. an coa-
ctus.

Imp. Hono. ⁊ Theodoſius.
Iuerſaꝝ homines ꝓuincia-
rum cuiuſlibet ſexus condi-
tiõis etatis q̃s barbarica fe-
ritas captiuitatis neceſſitate tranſ-
uexerat inuitos nemo retineat. ſed
ad ꝓpria redire cupientib⁹ libera ſit
facultas. Quibus ſi quicq3 i vſũ
veſtium vel alimonie impenſum ẽ.
humanitati ſit ꝯſtitu;. nec maneat
victualis ſumptus repetitio except;
his quos barbaris venũdantibus
emptos eſſe docebit̃. a quib⁹ ſtatus
ſui p̃ciũ ꝑpter vtilitatẽ publicã em-
ptoribus equum eſt redihberi. Ne
quando enim damni conſideratio
in tali neceſſitate poſitis negari faci
at emptionem. Decet redemptos
aut datum pro ſe precium empto-
ribus reſtituere. aut laboris obſe-

o Recepturos cõdi. ex hac. l. forte.
p Tenuerũt. iure dñij vl' poſſeſſionis forte q̃d ſi detinebat vt cõmodatari⁹.
q Poſſideãt. qui occupauit illo exiſtẽte in captiuitate. ſed nũq̃d locũ h3. s. vnõ vl' lex quum q̃rebat. Item q̃d ſi poſſeſſor titulũ vl' antiquiorẽ caſu; in captiuitate p̃tendat. Reñ. vt. s. de edicto diui adri. tol. l. fi. ⁊. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidẽ. accur.
r Solũ. imo ⁊ aliud an fuerit t̃pe inducia; q̃ caſu nõ h3 poſtliminiũ vt. ff. e. l. poſtliminium. §. in ducie. ⁊ l. nõ dubito.

Liber. tũc demũ imo ſtatim p⁹ redẽptionẽ. vt. s. e. l. ij. ſ3 intellige tũc demũ. ſ. vt habeat inde ac ſi nũ fuiſſet obligatus
c Iudicio. vt ⁊. s. e. l. ſediſſime ⁊ l. ſi is qui.
d Statũ priſtinũ p̃oia. añ. n. q̃ ſeruus eſt. quũ ſuire cogat̃ vel p̃ciũ reddere. ar. ff. õ lib. po. exhi. l. iij. vere tamen liber eſt vt dixi. accur.
e Excuſet̃. ſ. filij. accur.
Nõ ꝯuenit. pſumit̃. n. donaſſe. niſi ꝯ fuerit pteſtata vt. ff. de nego. geſ. l. neſennĩ⁹. ⁊. s. de nego. geſ. alimenta.
g Cõceſſio in q̃ntũ facere pt. vt. ff. ſo. ma. l. etiã filios.
Ab hoſtib⁹ in eadẽ cauſa. q3 nõdũ ſunt pſcripte.
a i Directa. ſ. actõe antiqua. vt. ⁊. s. de rei ven. l. nullõ.
k Vel liberatõe. a pſonali actõe. accur.
l Annũ hodie q̃drienniũ. vt ⁊. s. õ tẽp. in inte. reſt. l. ſupuacuã.
m Reſciſſoria. q̃ ſtati reuerſo cõpetit ꝯm. H. ſ3 ineffica; anteq̃ impetret eã a p̃tore viuẽte. ſ3 ꝯm. P. demũ impetrata ꝯpetit. con

s Voluntate. q̃a tranſfuge vt dixi non dat̃ poſtliminiu;. vt d. l. poſtli. §. tranſfuge ſi. nec ei q̃ vict⁹ dedit ſe hoſtib⁹. vt. d. l. poſtliminij. ſi tñ bon⁹ miles antea fuerit ſoli affirmatõni ei⁹ credit̃. alioquin nõ. vt. ff. de re mili. l. nõ oẽs. §. a barbaris.
Iuerſaꝝ hoies. nr̃o retieat. vt. ⁊. s. õ epiſco. audi. l. xp̃ia.
v Barbaris. qui hoſtes erãt ꝑpli romani. idem ſi quilibet alij ſint hoſtes ꝑpli romani. accur.
x Decet. i. optet. vt ꝓbat̃. s. e. l. ij. ſic e cõtra. j. õ rap. vir. l. i. §. nec ſit factras. ⁊. ff. de iuſti. ⁊ iure. l. i. in prin. accur.
y Pena deportatõis. ſ3 nõ ne q̃ dãnat̃ i metallũ libertatẽ amittit. ſ3 q̃ deportat̃ tñ ciuitatẽ. vt iſti. õ ca. di. §. maria. ⁊. §. media ſ3 dic q̃ſtiõ p̃rie õz deportatõ. q. d. deportat̃ i metallũ. ſic. s. vt nẽo priuat⁹ titlõs. l. ij. ac.
z De infan. expo. ⁊c. nõ tñ in captiuis op⁹ pietatis exhibet̃ ſed

S ericã in infantibꝰ expoſitis nutriẽdis. ⁊ ideo de hoc dicit. Si iuito. ſi aũt eo volẽte amittet oẽ ius qđ in eo habet. ⁊ ſ. e. l. ſi. in prin.

b ¶ Si ñ a fure. no. ꝙ fur ẽ expenſas retinere ñ poſſe. ſic ⁊ ff. de con di. fur. l. ex argẽto. ſed vi. dꝛ. ꝯ. s. de rei ven. l. domũ. vbi dicit male ſi dei poſſeſſore neceſſarias impenſas fuare officio iudic. ⁊ vtiles tollere. ſo. aliđ i aliis maleſi. poſſeſſoribꝫ ⁊ aliud in fure. vel dic aliud in expenſ factꝫ in domo ⁊ aliđ in his que abradi non pñt. vt ar. ff. de rei ven. ſin autem. §. ſi.

c ¶ Reſtituere. ſic ergo indiſticte reddũt bo. ſi. poſſeſſori. ⁊ ſic ẽ ꝯ. d. l. ff. de rei vẽ. l. ſin aũt. §. ſi. ⁊ l. ſe. vbi dꝛ ſi repeti expenſas factas in diſcẽdo niſi in duobꝫ caſibꝫ. So. ibi ideoꝙ habuerat operas eiꝰ que poterant eẽ aliq. hic ñ potuit hẽre cum eẽt infans vel alr vt ibi ꝯtẽno. bone ſi. rehabere. male ſi. non. ſic ⁊ inſti. de rex di. §. ex diuerſo. ⁊ ſa. s. de nup. l. pnẽm

quio vel ope quouiſmodi vicẽ referre beneficii habituros incolumẽ ſi in ea nati ſunt libertatẽ ¶ Reddant igitur edibꝫ ꝓprijs ſub moderatõe quã iuſſimus quibꝫ iure poſtliminij et veterum ritis incolumia cũcta ſeruanda ſunt. Si qs itaꝙ huic pcepto ſuerit conatus reſiſtere actor ꝯductor procuratorꝙ dari ſe metallis cum pena deportatõnis nõ ambiget. ¶ Sin vero poſſeſſionis dñs rem ſuam fiſco nouerit vendicãdã ſeꝙ deportanduꝫ. ⁊ vt facilis executio pueniat xpianos primoꝝ locoꝝ volumus huiꝰ rei ſollicitudinẽ gerere. Curiales quoꝙ primoꝝ ciuitatũ placuit admoneri. vt emergentibꝫ talibꝫ cauſis ſciãt legis noſtre auxiliũ deferẽdũ. ita vt nouerint rectores vniuſi decẽ libris auri a ſe ⁊ tãtundem a ſuis apparitoribꝫ exigendas ſi preceptum noſtruꝫ neglexerint.

De infantibꝰ expoſitis liberis ⁊ ſeruis ⁊ de his qui ſanguinolẽtos nutriẽdos acceperunt li.

¶ Im. alex. a. claudio

S i iuito[a] vel ignorãte te ptuſ ancille tue l' aſcripticie expoſitus ſit repetere eum non phiberis Sed reſtõ eius ſi non[b] a fure vẽdi caueris ita ſiet. vt ſi qua in alẽdo co vel forte ad diſcẽdũ artificiũ iuſte cõſumpta fuerit reſtitueres[c]

¶ Imperatores Valen. ⁊ Grati. aa. ad Probum

v. ibi. nec ei ⁊c. al's ꝯ. vbi s. e. l. i. itẽ nunquid pr̃e exponẽte amittit ius vendicãdi in filiũ. vidꝛ ꝙ ſic ex hac. l. lꝫ ñ bñ apłat. ex p hoc s. de pa. po. l. pe. ſecus. ꝯ de nup. l. pnẽm. cui videri pt ꝙ de facto cõtradicebat ibi pater non de iure.

c ¶ Diſtinctõe. an eo aio vt ſint ſui vel ñ colligãt eos. vt ſ. hac. l. ibi lꝫ ab initio ⁊c

d ¶ Itez ad ie. ſ. qa abiecerat

e ¶ Mercimõio. miſera redẽptõ videretur. ſic ⁊ ſ. de abol. l. ñ.

v Uniſquiſꝙ ſobolem[d] ſuã nutriat. qđ ſi exponendã putauerit animaduſioni[e] que ꝯſtituta eſt ſubiacebit. ſed nec dñis vel patronis repetẽdi aditũ relinqmus ſi ab ipſ expoſitos quodamodo ad mortẽ volũtas miſcõie amica collegerit. nec eñi dicere qs ſuũ poſſit quẽ peuntem contempſit[f].

¶ Impa. Iuſti. a. demoſt. p. p.

S ancim[g] nemi licere ſiue ab ingenuis genitoribꝫ puer paruulus[h] pereat[i] ſiue a libertina[k] pgenie ſiue ſeruili ꝯditõne[a] maculatus expoſitus ſit eum puerũ in ſuum dñium vendicare[b] ſiue nomine dñi ſiue aſcripticie ſiũ colonarie cõditõnis. ¶ Sed neꝙ is qui eos nutriendos ſuſtulerũt licẽtiã ꝯcedimꝰ penitus cum quadam diſtinctione[c] eos tollere ⁊ educatõnem eoꝝ procurare ſiue maſculi ſint ſiue femine vt eos vel loco libertoꝝ vel loco ſeruorum aut colonoꝝ aut aſcripticioꝝ habeant. ſed nullo diſcrimine habito hi qui ab huiuſmodi hominibuſ educati ſunt liberi et ingenui appareant et ſibi acquirant. et in poſteritatem ſuam vel ad extraneos heredes omnia que habuerint quomodo voluerint tranſmittant: nlla macula: vel ſeruitutis. vel aſcripticie. vel colonarie conditionis imbuti. nec quaſi patronatus iura in rebus eorum hijs qui eos ſuſceperunt pretendere concedimus. ſed in om

¶ Sequit autẽtica antiqua. Auten.

a N ulq ꝯditionem. hoc ẽ ſi uepꝛ ſiũ mater ſit aſcripticie ꝯditõis filij ſunt euſdem vel forte erat hec. l. ſacimꝰ. vel dic ꝙ nõ habemus eã. qꝛ p leges codicis ſeqbat matrꝫ ꝯditõem tñ nõ pris vt. s. de ſenatuſcõſul. clau. l. i. ⁊ ij. de agnẽ. ⁊ cẽ. l. ſi. li. xi. q ſunt iuſtini. lꝫ hec ſolũ addit auẽ. vt pꝫ in cor. ꝙ in futuris tñ ſil qs itelligant l. codi. pdicte.

g ¶ Per iuſtinianuꝫ

v Uniſqꝫ ſobolem legitimã ⁊ naturalem. vel naturalẽ tñ. vt. s. de naturali li. auẽ. licet

e ¶ Aiaduerſioni extraordinarie. vt. s. de pa. po. nec filiũ. ⁊ ff. de li. ag. l. i. §. pena. tenet ẽt qſi occiderit filiũ. vt. ff. de lib. ag. l. necare

f ¶ Cõtẽpſit. vt ⁊ ff. p derelicto. l. ſi. ⁊ s. de lat. lib. l. i. §. ſed ſcimus ſed ar. ꝯ. ff. de ſtatu ho. ſeruus

S ancimus. nemi. oẽs alios ꝯphendit pter colligentem. de quo ſubijcit ibi ſed neꝙ ⁊c.

h ¶ Paruulus. i. qui hocipo puulus eſt quod puer eſt. i. minoꝛ. xiiij annis maſclꝰ. vel. xij. femia. vel dic puer. i. infantem. vt reſtrigat puer per id qđ dicit puer puulus. ſecus in non puero niſi languidus eſſet. vt. s. de la. li. tol. l. i. §. ſed ſcimus. ſed ⁊ in non puero ſi nõ exponat ſed denegant ei alimenta nõ eripit in libertatem. ſed p derelicto habet. vt. ff. p derelicto. l. ſi. vt ita ꝯcedatur occupãti. l' dat patri vt dcã. l. dicit. vbi aũt exponat ñ eſt ideo liber. qꝛ habuit euꝫ p derelicto. nam ſi ẽt ꝯ vellet idem eſſet pter delictũ ſuum ⁊ libertatis fauorem. Az. ⁊ eſt hec lex fere de verbo ad verbum. s. de epa. audi. l. nemini

i ¶ Libertina. i. ipe libertus. nam filius eius eſt ingenuus

k ¶ Progenie. forte mr̃e l' pr̃e qđ hodie ñ eſt niſi mr̃e. ⁊ ſic lege auten. antiq. ⁊c. que eſt. v. col. ꝯſtõ q ex aſcripticio ⁊ libera muliere ⁊c vel dic ꝙ nec hic itelligebat niſi q ex matre tali eſſet natus.

a ¶ Cõditõe. hic ꝯphendit ſeruum vel aſcripticiũ. ⁊ put ad ſcriptũ aũ refert glo. quã hic hẽs forte matre ⁊c

b ¶ Vẽdicare. hoc accipe ſi dño volẽte expoſitꝰ eſt is q ei ſubiectꝰ ẽ

non p auẽ. ſed p dcãs. l. codicis

h ¶ Que ſit lõga ꝯſuetudo. ſed q eſt lõga ꝯſuetudo. lꝫ eñi rubrica querat. non tñ ſoluunt leges huiꝰ tĩ. ſed dic ſm Io. x. an. ar. ff. q ⁊ a q. ma. li. l. ſed ſi fideicommiſſa. §. ariſto. ⁊ hoc pꝫ ẽt ex eo ꝙ dꝛ lõga. vt hic. ⁊ ff. e. in rubrica. longa autem dꝛ. x. an. vt inſtiẽ. de vſuca. §. i. ſequit ergo ꝙ. x. an. ſit. ſed nunqđ ſufficit ſemel. ſꝫ. ij. x. an. iudicãi Reſpondeo non immo bis. vt. s. de epi. auđ. l. ij. in fine. vel q̃imoniam vel libellum ꝓpoſitum ꝯ talem conſuetudinem ſpernere. vt ff. e. l. cum de conſuetudine. ſed nunquid ergo iudicat exempl'. rñ. non. vt. s. de ſenten. l. nemo. ſed ex conſuetudine que pbatur exẽplis ⁊ ſic conceditr aliquid per obliquũ quod directo non cõcedit ſic. ff. que res pig. ob. poſ. l. ariſto. ſic econtra p eo et pmiſſione q pmiſſio pbatur ex longo vſu. vt. ff. de vſur. l. cum de in rem verſo. vel dic ꝙ lꝫ due vices faciant conſuetudinem. verum eſt ſi populo placuerit vel conſilio qđ vicem eius repñtat vt idem fieret in futurꝫ vel dic non exemplis vnius ſed plurium vel non malis ſed bonis. ſi ergo inducit. x. an. vt dictum eſt. multo magis. xx. vel. xxx. an. ſi ãt tanto tempe quo non extat memoria. tunc potius dꝛ vetuſtas q̃ ꝯſuetudo. inducitur ergo conſuetudo per duas ſententias vt dixitem ex eo qꝛ perpetuo ſic ẽ obtẽtum ſine ꝯdictiõe. vt quia clerici vendunt ſine decreto epi remecclie. vt. ff. e. l. ſi de interpretatõe. vel qꝛ libelli querimõiaꝝ non fuerunt talibus recepti. vt de porticibus ſupra vias publicas. vt. ff. e. l. ſed ea. item ex eo quia fuit cõtradictum quandoꝙ non eſſe conſuetudinem ⁊ reprobata ꝯdictõe iudicatũ eſt eſſe conſuetudinem. vt. ff. e. l. cum de ꝯſuetudine

p Preſes. pone q ↄſuetudo eſt ex certa ſcia inducta vt ſi do/minus apponat ad plauſtrũ ruſticus nõ teneat de vino. idẽ gerit in oleo hoc nõ placet p legẽ. ff. c. l. qđ do ↄ rõez z. l. q nõ rõe. an autẽ. vt nulli iud. §. i. io dicloquit in his que ſunt pter legẽ vt in feudis z afficus z ſitibus. vt ſi ↄſuetudo eſt q non ſuccedat monachus idẽ ſit i eo qui alit ſit debilitat᷒ z qđ i mo/nacho. idez i regulari canonico. z p hoc. ff. e. de quib. ꝗ. iñ.

k ¶ Probans hiſ. ſ cũ ↄſuetudo eſt ius ꝗ pbat᷒ ius qđ nõ dz eſſe. vt. ff. de pbatõ. l. ab ea pte. ſed dic illđ in iure ſcripto qđ eſt certũ z finitũ. vt. ff. de iuris z facti igno. l. ꝗ. at hoc nõ ſcriptũ pẽ/det ex facto qđ factũ eſt neceſſe pbari. vt hic dicitur.

l ¶ Controuerſiar. vt. ſ. e. cũ de cõſuetu/dine. z. s. de edifi. pri. l. an in totũ. z. ff. de te/ſti. l. iij. in ſi. ſed quid ſi alia ſit ↄſuetudo i foro actoris. alia i fo/ro rei. cũ diuerſe terre ſint. quid eſt ſi z iu/dex habeat ſuã ↄſue/tudinẽ. rñdeo ſeruat/bit iudex ꝗ volz ſm H. ar. ff. de arbi. ſi cuꝫ dies. §. ſi arbiter. ſed põt dici vt locus iu/di cij ſit ſpectandus. vt. s. de emancipatio. li. l. i.

nem terrã que romane dictioni ſup/poſita eſt hoc obtinere ¶ Necꝫ eniꝫ oportet eos qui ab initio infantes abiecerunt. et mortiſ forte ſpecie cir/ca eos habuerunt. incertos conſtitu/tos ſi eos ſuſceperint hos iterum ad ſe[h] reuocare conari. z ſeruili ne/ceſſitate ſubiugare. ¶ Necꝫ enim hi qui eos pietatis ratõe ſuadente ſuſ/tulerunt. ferẽdi ſunt denuo ſuã mu/tantes ſententiam z in ſeruitutem eos protrahentes. licet ab initio hu/iuſmodi cogitatõnem habentes ad hoc proſiluerint ne videantur qua/ſi mercimonio[c] contracto ita pieta/tis offi cium gerere. Hec obſeruan/tibus tam viris clariſſimis rectori/bus prouinciarum ꝙ viris religio/ſiſſimis epis. necnon officijs pſida/libus z patribus z defenſoribus ci/uitatum z omni ciuili auxilio

In auten. conſti. que ex aſcripti. z c. in prin. colla. v.

m ¶ Conſuetudinẽ. ſcꝫ primã que eque bñ facit ad caſum de ꝗ ꝗ/ritur. ergo idẽ ſit ius reddendũ. vt z. ff. de ver. ob. a ticio in ſi. z no. rõem legis attendi non minus ꝙ legẽ. vt z no. ff. e. nõ oim. item q ſicut trahitur de ſilijs ad ſilia ius ſcriptũ. vt. ff. e. nõ pñt. ſic z ſi ſcriptum. vt hic z dicta lege. ff. eo. de quibus. ꝗ. rñſo.

n ¶ Reuocabit. mos nãꝗ ſeruãd᷒ eſt. vt. s. de teſta. l. teſtamẽta.

C Onſuetudinis vſuſꝗ. p eodez pone. z ita legeꝗ p id eſt.

p ¶ Momẽto. dr momentũ p eo tpe quo roborat ↄſue/tudo. ſ. decẽ annoꝝ alias p paruo tpe vt p puncto. alias p die vt z. s. de fer. l. omnes iudices. ac.

q ¶ Aut legẽ. i. rationabilẽ legẽ vel rationẽ id eſt mentẽ ſiue eꝗ/tatem legis ſcripte z ſtrictã vt patet in macedoniano. ſ. qđ dicit d ſilijs. idẽ dicit equitas de nepotibus. vt. s. ad macedo. l. pe. ſic z. ff. ſi quadru. pau. fe. di. l. pe. z inſti. de legi. patro. tu. nec ꝗ tollet leges que loquitur de ſilijs. nec rationẽ ſiue mentem que ad nepotes ex/tenditur ſm. P. vel rationẽ. i. legem in qua eſt ratio vt eſt in mul/tis. verbi gratia. ne vxor teneatur furti ne aliqua ſeditio oriat. vt. s. de fur. l. ſi. in ſi. z legẽ. ſcꝫ ſine ratõne cuius eſt exemplũ q vſu/capio triennio ſinitur. vt. ff. de vſuca. l. vſucapio. z no. non minus attendi mentem ſiue rationem legis ꝙ ipam legẽ. vt z. s. e. l. pe. ſed vt ſinis huius. l. cõtrarijs prin. nam ſi nõ eſt vilis auctoritas ergo vincit legẽ. ſed in ſi. dicit contra ad que dicũt quidã vt Hul. qđ primo loquit in genere poſtea in ſpecie negatur z ſic derogat in parte non derogatur. qđ eſt in totum. vt. ff. de ver. ſig. l. derogat. Alij intelligunt principium de ea que eſt ſm legem. ſinem de ea ꝗ eſt contra. Tu dic ſm ioh. q conſuetudo vincit legem ſiue ſit ge/neralis z tunc generaliter. ſiue ſpecialis z tunc ſpecialiter. z ſic nõ eſt vilis auctoritas. non autem ſpecialis vincit generalem. z hoc ſubijcit non vſꝗ z c. ſed videtur q conſuetudo indiſtincte tollat legem. vt. ff. e. de quibus in ſi. que eſt contra huic ſi. ſo. ſm. P. illa loquitur ſm ſua tempora ſcđm que conſuetudo erat populi z lex populi. z ſic vna poterat aliam tollere. at hodie principis ẽ facere legem z ſic conſuetudine populi tolli non debet. vel ſm. M. loꝗ/tur ibi de alia conſuetudine ſcripta ſcilicet iure municipali ꝗ tol/litur a ſequenti conſuetudine. non autem lex ſcripta in corpore iuris tollit ↄſuetudine. vt hic. Tercio dicũt aut lex ẽ tal᷒ cui poſſit derogari p pactũ vt velley. vt. ff. ad vellei. l. ſi. §. pe. z tunc cõſuetu/do derogat ei an non vt in pacto legis commiſſorie z alijs que

no. s. de pac. l. ſi quis in conſcribendo. z tunc non z merito pari/ſicant conſuetudinem pacto. cum ipſa ſit tacitus conſenſus vt i lege contraria in ſi. ſed hoc non placet vt pacto pariſicent ↄſue/tudo. quia ſecundum hoc furioſis z ſimilibus qui expreſſe vel ta/cite conſentire non poſſunt. vt. ff. locat i. l. qui ad certum nõ obꝗ/ceretur conſuetudo quod eſt falſum ſed poſſet reſponderi im/mo nihilominus po/teſt obijci. quia ma/ior pars vniuerſita/tis conſenſit vnde p inde eſt ac ſi omnes cõſenſiſſent. vt. ff. ad muni. l. q maior. ſꝫ iohã. dicit qđ illa re/gula habet locum in electionibus. z i his que ſingulorum pro/uident vtilitatibus. item z ad hoc vt vni/uerſitas poſſit cõue/niri. ſcꝫ ſi maior pars fecit ↄtrũ vel obliga/tionẽ aliquã. nõ aũt ideo vt quis ignorãs conueniatur ſingula/riter. hec aũt conſue/tudo pͥmonio ſin/gulorum detrahit et aliquem obligat. qđ facere nõ poteſt ma/ior pars. nam ſi mil/leſies conſentiat ma/ior pars qđ ego ali/cui teneat non p hoc tenebor. Quarti di/cunt an lex eſt ſola z conſuetudo ei contraria vt legem abroget. an vero lex lata poſti/ea ſit conſuetudine roborata. vt ſic contraria conſuetudo poſtea inducta le ge vincatur. ar. eius q de venditione dicitur que ſolo diſſenſu tollitur ſi traditione non ſit roborata. alias non. vt. s. quando licet ab empt. diſce. l. i. z. ꝗ. Quinti dicunt qđ conſuetu/do bona vincit legem vt ibi. mala non vt hic. Serti q ex certa ſci/entia vtens populus contra legem vincit cõſuetudo legem igno/rans non. qđ non placet quia melioris conditionis eſſet popul᷒ delinquens ꝙ innocens. quod eſſe non debet. vt. ff. de noxa. l. non ſolum. Tu dic ſm iohan. z Azo. z nos breuiter q ibi loquitur de generali conſuetudine quã princeps patitur ex certa ſcientia que generaliter tollit legem vt ibi. hic de ſpeciali alicuius loci que le/gem non abrogat etiaꝫ ſi ex certa ſcientia ſit inducta licet eo loco ſeruetur vt. ff. communia predio. l. venditor. §. ſi conſtat. z. ff. d ad/mini. tu. l. ſine herede. §. lucius. ſed videtur contra. ſcilicet qđ lex tollat conſuetudinem ſpecialem. vt. ff. de ſepul. vio. l. iij. §. diuus ſed ibi fuit lex facta poſt conſuetudinem. ſecus ſi antea erat lex vt modo dixi. niſi prohibita ſit a lege conſuetudo ſpecialis. vt. s. de vſur. l. eos. §. pe. bene dixi ex certa ſcientia. quia ſi per errorez in/ducta eſſet nec in eo loco legi derogaret. licet quidam contra qui aliter ꝙ nos ponunt caſum illius legis. ff. e. l. q nõ ratione. vt ibi notauimus. Vltimo quero quid ſi poſt preſcriptam conſuetudi/nem vtamur ſemel vel bis in contrarium an ſit interrupta. rñ. non puto ſecundum quoſdam. vt. ff. de regu. iur. l. nemo. §. tempo/ralis z ar. ff. de pac. ſi vnus. §. ſed ſi pac. z. ff. de iti. actuꝗ pri. l. i. §. ſi. z l. ij. ¶ Item cum municipes ex certa ſcientia vtantur cõtra leges an delinquant omnes z ſic puniantur ea pena qua puniũ/tur qui contra leges faciunt. vt. ff. de penis. l. ſanctio leguꝫ. reſpõ/deo non. quia princeps ſcire fingitur z ſic conſentire. ſicut z ſi res mea vſucapitur. vt. ff. de ver. ſig. l. alienationis

A Ntiqua lex erat Com. que dicebat ex pſona libera z altera aſcriptitia natos aſ/criptitiã ſequi ↄditionẽ[f] qđ p iuſti/nianũ[g] ad ius cõmune liberi vẽtris redactum eſt

Que[b] ſit longa conſuetudo lij.

¶ Impa. Alex. a.

P Reſes[i] puīcie pbatis[k] his que in opido frequenter eo/dem in genere controuerſiarũ[l] ſua/ta ſunt cauſa cognita ſtatuet. nam z conſuetudo precedens z ratio que conſuetudinẽ[m] ſuaſit cuſtodienda eſt. z ne quid cõ longã ↄſuetudinem ſiat ad ſollicitudinem ſuam reuoca/bit[n] preſes prouintie

¶ Impa. iuſti. a.

C Onſuetudinis[o] vſuſꝗ lõ/geui non eſt vilis auctoritas verũ nõ vſꝗ adeo ſui valitura mo/mento[p] aut rõem vincat aut legẽ[q]

L Eges. imitatur. id eſt tantum conſuetudo valet vbi lex non eſt ſcripta quantum ipa lex vbi eſt ſcripta. Et ſic no. tres virtutes conſuetudinis imitandi. vt hic z inſti. d iu/re na. §. ex non ſcripto. item interpretandi. vt. ff. e. ſi de interpreta/tione item corrigendi vt diximus. s. l. prox. item z quarto corro/borandi vt ſubijcit hic. z retinet z cetera. ſcilicet cum vtitur popu/lus ſicut lex dicit

s ¶ Curijs. id eſt curialib᷒ z ſic de ſequentibus.

t Principiis.i.principalibus. alias principalibus et alias principibus.
v. Cognoscitur. ex consuetudine ab aliquo vel ab aliquibus vel dic constitutum per patientiam principis permittendis vti consuetudine aliquo anno. vt sic faciat
x Perpetue. si dicas perpetue id est generalis est contra ad titulum s. de leg. et con. l. ij. sed dic .i. non ad tempus. sic et s. de diuer. re. l. fallo

to apposita. vt s. de dona. inter vir. et vx. l. ex verbis. sed contra in auten. vt spo. lar. §. insuper coll. vij. so. illud in instrumentis contentum vt de re at proferri instrumentum cuius aliud facit mentionem. non autem in testamentis vt hic. et s. de fal. cau. adiec. l. i. et ff. eo. et hac. et de le. ij. l. lucius §. quisquis.

y De donationibus que per stipulationem tantum fiebat olim donatio vt .j. e. si quis argentum. §. fi. vnde quod dictum est. ideo de donatione dicit.

Emptionum donatio. sic et in venditis et legatis vt ff. de le. i. l. Fundi filij. §. eum. si non sit precium solutum in venditione. idem in pignoratis vt s. que res pig. ob. pos. l. cum constet. et de here. vendi. l. pe.
a Et traditis presentibus seruis arguitur. ff. de contra. emp. l. clauibus vel aliud in donatione instrumentorum quum instrumenta sint presentia. Item no. hic aliud dari et aliud fingi dari propter eius coherentiam
b Traditionem. hoc si donator possidebat. alias non. vt ar. ff. de re. ven. l. quedam et facit s. de remis. pi. l. credi tricem
s Si nominis necessarium hoc in delegatione opus esset vt s. de noua. l. i. et sic habes. s. in delegatione tres sunt persone necessarie
t Quum satis. fuerat iure isto. sed olim poterat reuocari. vt j. e. l. illam. in fi. et facit ad hanc. s. de distrac. pi. l. ij. et s. de di. vend. pig. impe. non pos. l. ij.
Spem future actionis vt quia sit sub con. vel in diem vt ff. de here. vend. l. nomina. et l. mi. et e. ad. l. ff. de pac. pactum. in fi. sed ar. contra ff. de transactio. l. de his illa non est questio si cedam spem doni mihi futuri. quia potest etiam vendi spes vt ff. de contra. emp. nec emptio. Accur.
Si functiones. cui. alias cuius et alias cui. et
Emptionum. Premium dic quod aliquis donauerit titio rem tuam et illa titius vel auctoritas sui nomine titij vel rei celebrarent solutionem non fit tibi preiudicium vt fiat. Titij cuius non erat facta per dona. et facit. j. e. l. censualis. et ff. de acquiren. re. do. l. quisquis. et s. de rei ven. l. solennibus. et de ac. empt. si patet. Secundo aliam dic quod titius credens sibi donatam soluit vel auctores eius quibus fuit heres titius soluerunt. et hoc si habes auctoribus. sed si habes actoribus .i. castaldionibus eius. planum esset
s Si donatio. testatricis. ita dicit quibus per epistolam donaui titio tamen eidem do lego valet legatum. et si non apparet epistola quia falsa demonstratio non viciat legatum. quum de corpore constat contester. hoc autem verum est si animo relinquendi fuerunt verba testam

Imp. Leo. et Antho.
l Ego quoque ipsas antiquitus et probata et seruata tenaciter consuetudo imitatur et retinet et quod officijs curijs ciuitatibus principijs vel collegijs constitutum fuisse cognoscitur perpetue legis vicem obtinere statuimus.

De donationibus + lix.

Im. Seue. et Anto. aa. Lucio.
Emptionum mancipiorum instrumentis donatio et traditio et ipsorum mancipiorum donatorum traditionem factam intelligis. et ideo potes aduersus donatorem in rem actionem exercere

Imp. Gor. a.
s Si nominis persecutorem in te emancipatum pater tuus titulo donationis transtulit. frustra pretenditur quod debitori tuo extitit heres consensum fuisse debitoris necessarium quum satis fuerat actiones eo nomine mandatas fuisse

Imp. Dec. a. Marc.
Spem future actionis plena intercedente donatoris voluntate posse transferri non immerito placuit

Im. Probus. a. Marcie.
s Si functiones per eum cui res donata non erat vel ab actoribus ipsius nomine celebrate sunt. tibi obesse non potest.

Im. Carus et Carin. et Nu. aaa.
Si donatio per epistolam facta non apparet. verba tamen testamenti quibus liberalitas testatricis confirmata est. fideicommissum continere non ambigitur

Im. Dio. et Maxi. aa.
n Nec ambigi oportet donationes inter absentes maxime si ex voluntate donantium possessionem his quibus donatum est nanciscantur validas esse

Idem. aa. Julia.

Censualis quidem professio domino preiudicare non solet sed si censu velut sua mancipia deferenti pupugno tuo consensisti donationem in eum transtulisse videris

Idem. aa. Flore.
s Si preses prouincie non donandi voluntate filiorum tuorum nomine predia in censum detulisse te probationibus manifestis cognouit. quod fides veri suggesserit statuet

Idem. aa. Aug.
Legem quam rebus tuis donando dixisti siue stipulatione precepisti. tibi ex stipulatu siue non incerto iudicio .i. prescriptis verbis apud presidem prouincie debes agere vt hanc impleri prouideat.

Idem. aa. Eumone.
n Nec ignorans nec inuitus quisquam donat. vnde si de hoc fundo non cogitasti cuius velut donationi consensisse te continet instrumento maiores veritate rei quam scriptura vires obtinente intelligis de quo non cogitasti nec specialiter subscripsisti nihil te perdidisse.

Idem. aa. Sabine.
Cum de bonis tuis partem quidem penes te retinuisse. partem vero in eum quem potestate habes donationis titulo contulisse commemoras non est incerti iuris in eum qui in sacris familie tue remaneat destinatione magis patrie voluntatis factam quam perfectam donationem peruenisse. De legationes autem nominum in emancipatum collate perfectam donationem actionum efficiunt

Idem. aa.
p Portionem propriam rebus nec dum diuisis nemo prohibetur titulo donationis in alium transferre.

Idem. aa. Clar.
Si aliquid per epistolam donatum tibi probetur. breuitas cartule donationi. si hec recte facta probetur. nihil quicquam derogat

Nec ambigi. absentes. scilicet validas esse vt in fi. et ff. e. l. et per interpositam. et l. absenti. in prin. item plus dicunt quidam quod si dico dono sufficit et qualiter nunciet. me etiam inscio. sed Jo. contra. sed quando inter absentes fit cum hoc iure exigatur stipulatio. vt j. e. si quis argenti. §. fin. autem respondeo illud verum quando per pactum. hoc autem per traditionem fiebat
i Nanciscantur. vt ff. de acq. pos. l. si et si stipulatione. et ff. de rei vendi. l. quedam. et ff e. penul. et dic quod marie abundat. put determinat verbum nanciscatur vel per saltem hoc oportet quia si sine voluntate donantis intraret. esset predo vt d. l. si ex stipulatione.
c Censualis professio aberrata neque facta vel sol. vt s. e. si functiones et in concordantijs ibi positis. et ff. de do. inter vir. et vx. si fu. communis.

l Non solet. nisi domino sciente et consentiente animo donandi. vt j. l. pe. et l. nec ignorans. et statim subijcit
m Consensisti. animo donandi.
n Videris patiendo. et hoc nisi contra probetur. vt j. e. l. nec ignorans. et fac. ff. man. l. si vero remunerandi. §. idem pomponius
Si preses detulisse .i. insolidum dedisse vel scripsit filios pro alijs predijs tantum quantitatem debere nomine tributorum vt quasi sint filiorum honorabilius contraherent matrimonium non vt ipsis donaret. erant enim patris
b Statuet. permittendo te agere nego. gest. ad precium vel extimatorum

L ſm primum caſum
Egē ex ſtipulan. ſi ꝯtin ſibi incertū, als expone. i. ex ſtipu
o ¶ Incerto latōe certi ꝯditōe. vt inſti. de ꝟ. ob. in pri.
q2 ꝯtinet incertū. qđ tn̄ p ſniaꝫ certū fit. vt inſt. de ac. §. curare.
e ¶ Hāc. ſ. legē. ⁊ ad h. ē. de rer ꝑmu. l. rebus. ⁊ de pac. l. legē. ⁊. ff. d
pac. l. traditiōibus. ⁊
ē. de euic. l. ij. ⁊. ſ. ti. i. l.
i. ⁊. s. de ꝯdi. ob cāꝫ. l. ſi
vt ꝓponis. ⁊ de ꝯtien.
ēp. ſi donatōnis. ⁊ de
pac. inf empt. ſi ea le
ge. ⁊. ſ. e. cū res. ⁊. s. de
ꝯdi. ob cāꝫ. l. ſi vt ꝓpo
nis.
n Exigrās. fac
ff. de trāſac. l.
cū acq. ⁊. ff. de ꝯ. emp.
l. cū in lege
g ¶ Nec inuitus. cū
mera lībalitas ibi ſit
vt. ff. de reg. iu. l. dona
ri. ſ. hoc fallit. ff. ad. l.
acq̄ l. ſi ſuus ſu. ſi
o liſā. ⁊. ff. de reg. iu. l.
cuius ꝑ errorez. ſꝫ ibi
improprie dr donatō
i. rei amiſſio. ſicē ꝯ in
uito nō donat. vt. ff. e
l. in b iure. §. nō pt. ⁊
ē. de iur. delib. l. nec e
mere.
h ¶ Nō cogitaſti. cre
debas ticianū fundū
⁊ erat ſcians. interiꝫ
n̄ ſtat inſtr̄o ſi publi
cū ē. vt. s. de pba. l. cū
pbibus. ⁊ de ꝯtien. ⁊ cō
mit. ſti. l. optimā.
i ¶ Dites. vt. ē. plus
v alē qđ agit. l. i. ſꝫ fal
lit in caſibus vbi pl⁹
vꝫ ſcriptura. vt ibi nō
ui. ⁊ fac ad. l. ff. de do.
cā mor. ſciā. ⁊ de re. iu.
l. in totū. ⁊. s. e. cenſua
lis. in prin.
Q Dm de bonis
quā pfectam
nō vꝫ donatō
in filiū in ptāte ꝯſtitu
tū. ſꝫ in emācipatum
ſic. vt h. ⁊. ē. de inoffi.
do. l. ij. ⁊ de do. inf vir
⁊ vxo. donatōes. ⁊. ſ. e.
l. cū res. Itē ⁊ in ipſa
emancipatione. vt. ē
de emancipa. li. l. ſi. Ac.

¶ Idem. a. Tacio.
S I filius tuus res ad te perti
nētes ſponſe ſue te nō ꝯſenti
ente donauit: ad eā qđ non
habuit tranſferre non potuit.
¶ Idem augusti ⁊ ceſares.
Ris alienī qđ ex hereditā
e ria cā venit nō eius qui dona
toris titulo poſſidet ſꝫ toti⁹
iuris ſucceſſoris on⁹ ē. Si itaqꝫ ne
mini obligata ꝑdia ꝑ donatōeꝫ ꝯſe
cuta es ſupuacuā geris ſollicitudi
nē: ne vel heredes donatricis vel ei⁹
creditores te iure poſſint ꝯuenire.
S ¶ Idem. aa.
Enectus ad donatōeꝫ faciē
dā ſola nō ē impedimento.
¶ Idem. aa. Herine.
Que emancipatis filijs res
s donaſti ſiue in ptāte ꝯſtitu
tis ſui iuris effectis ac tenē
tibus nō ademiſti: blandiri tibi nō
debes veluti res donatas ex peniten
tia liceat auferre. Sane ſi ea que in
tua poſitis poteſtate donaueras poſt
emancipationem contra tuam te
nuerit voluntatem hor penes te do
minium remanſit. ſi quidem nec tē
pore quo voluiſti ꝓpter vinculum
ptātis ſibi quicqꝫ petere: nec poſt in
uito te de rebus tuis potuerūt.
¶ Idem. aa. An.
S I donatōis cā furti tibi acti
onē emiſſam ꝓbet ſupuacu
am geris ſolicitudinem.
¶ Idē auguſti ⁊ ceſares.
a. S I auia veſtra ꝓprias res q̄
cūqꝫ rōne factas titulo liber
nationes. §. pater. ⁊ ar. ē. e. cenſualis.
¶ Decipe. fac ad h. ē. ſi qs al. vel ſi. mulcū. ⁊ de do. inf vi. ⁊ vx. l. a
marito. ⁊. ff. de of. ꝓcō. l. obſuare. §. ſi. Itē fac ad. l. s. d emā
I donatōis. ſolicitudinē vt furtum cipa. li. l. ſi.
poſſis ꝯueniri furti. vt h. ⁊. s. de fur. l. poſt deciſionē. ⁊. ff. de

tatis in eum contra quē ꝑces fun
ditis ꝯtulit quominus hec rata ma
neant q ex origine patris vel aui ve
ſtri deſcendunt nihil ꝓdeſt.
¶ Idem. aa. paulo.
Ecc donatricis alio voluū ta
v te ei⁹ ſubſcribēte iure facta
donatio nō habef irrita.
¶ Idem. aa. Antonio.
Q Dnſtāte mr̄imonio dotē pe
nes maritū ſuum ꝯſtitutam
auia tua donare tibi non po
tuit. ¶ Idem. aa. Antho.
Cum res filio emācipato ea
c ꝯditōne vt creditoribus tuis
ſolueret te donaſſe ꝓponas:
ſi ſtipulatōe vel incōtinenti habito
pacto huic rei ꝓſpexiſti creditoribus
quidem non contra eum ex placito
veſtro: ſed aduerſus te competit ac
tio. ¶ Eum autem cui predia certa
lege donaſti: incerta ciuili actione
ad placitorum obſequium vrgeri ſe
cundum legem donationibus dic
tam conuenit.
¶ Idem. a. Gll.
S I ea q̄ donaueras poſterio
ri placito qui accepat dono
tibi reddidit donatōis ante
cedentis inſtrumentum actio ſequē
tibus nihil obeſſe poteſt.
¶ Idem. a.
s I pr̄i tuo heres nō extitiſti.
ex facta ab eo liberalitate ti
tulo donatōis nō poſſe iura tua le
D di manifeſtiſſimi iuris eſt
¶ Imp. pa. ꝯſtan. a. ad mari.
Onatio ſiue directa ſit ſiue

pac. ſi tibi. §. q̄dā. ſꝫ ſi
ē remiſſa ſine cā vt cū
cāꝫ ſecuta nō ē vel eſt
ingratus donatarius
cui eſt remiſſa an ipa
reſuſcitabit. Rn̄. ſm
H. nō. ar. ff. de pac. l. ſi
vnus. §. ſꝫ ſi pactū. ⁊
ē. de tranſac. l. vbi pa
cium

O rtionē. ꝓhibef. vt. s. de ꝯmu. rer ali. l. falſo. ⁊ de iure dot.
p l. ꝑ diuiſionē. ⁊ de ꝯtien. emp. l. dudū. b fallit poſt litē ꝯte.
in cōidiuidūdo iudicio. vt. s. cōidi. l. i. ⁊ mota ꝯtrouer. in
iudicio fami. her. l. ſi alienatōes. Itē poſſeſſor hereditat ꝓhibef ni
S ſi ſādet mota ꝯtrouerſia alienare. vt. ff. de pe. he. l. diuus
I aliqđ. ꝑ epl̄aꝫ. q̄ vꝫ. vt ⁊. ē. e. l. ſi donatio ꝑ epl̄aꝫ.
n ¶ Breuitas. ſic. s. de fideicō. l. ⁊ in epl̄a.
I filius. nō potuit. vt. ff. de reg. iu. l. nēo plus iuris. ⁊. ff. de
acq. re. do. l. traditio. Ac.
E His oqūe nec. n. ſeqt fundū vel rē ſingulareꝫ donatā. niſi
ſit obligata. vt h. ⁊. ff. ad treb. l. i. §. ſi heres. ⁊ de iudi. ſi fidei
cōmiſſum. §. tractatū. ⁊. ſ. e. ſi pti. ⁊. s. de reuo. his q̄ in frau.
cre. l. ij. ⁊ de here. ac. l. creditores. ⁊ de iur. do. l. ⁊ do. an̄. nup. de re
bus. niſi in eāu puta in ſubſidiū ꝓpē neceſſitatē pmipili. vt. ē. q̄ do.
inf vir ⁊ vx. l. ſi nō der. ſꝫ q̄d ſi oia ſua donauit. dic poſſe agi reuo
catoria. vt. ff. q̄ in frau. cre. l. oēs. §. lucius. vel ꝯ ipm donantē agi q̄
ſi nō teneat donatio. niſi oere alieno deducto. vt. ff. de iu
s re do. l. mulier. ⁊ de iur. ſil. l. nō pn̄t.
Enectus ſola. niſi ſenſuꝫ abſtulerit. ꝯ videbaf. q2 ſenex pu
S erile ſenſuꝫ hꝫ. ⁊ fac. s. de trāſ. l. ſanū. ⁊ q̄ te. fa. poſ. l. ſenū.
Que emancipat. nō debz. eſt ꝗ ꝯfirmata. vt hic. ⁊. ff. e. do
S I Auia. nō hāc. l. ⁊ fac cū ea. ē. de cōmu. re. alie. l. falſo. ⁊ de
ꝯtien. emp. l. dudum
x ¶ Proprias. i. ſuas. Ac.
v Ecc. donatricis alio. vt ⁊. ſ. e. l. in donatōibus. §. i. in ſi.
Onſtāte. mr̄imonio. nō potuit. vt. ſ. inter viro ꝑiudicet:
c vt h. ⁊. s. de iu. do. ſi ꝑdiū. ſꝫ ipā aꝫ actōeꝫ ſiue ſpē pt cedere vl
dotē ꝑmittere. vt. s. e. l. ſpē. ⁊. s. de col. l. dot. eꝫ vir nō pt do
tale ꝑdiū alienare. ꝯfirmaf tn̄ mortua muliere ſi dos ceſſerit lucro
Q mariti. vt. ff. de vſuca. l. cū vir.
Dm res. ꝯpetit actio. q2 alteri paciſci nēo pt. vt. ff. de ver.
ob. ſtipulatio iſta. §. alteri. ⁊ fac ad. l. in. e. ti. lib hō. in ſi. ⁊. s
de pac. l. debitore. ⁊ de ꝯdi. ob tur. cāꝫ. l. ſi vt ꝓponis. ⁊ d re. ꝑ. l. reb⁹
ſꝫ ꝯ. ff. e. l. hereditatē. ſo. vt. s. de hēf. vē. l. i. cū ſil illa ē ꝯria
b ¶ Incerta. i. ꝑſcriptis verbis. Ac.
s Ecc. pt. nā vltia pacta valēt. vt h. ⁊. s. de pac. l. pacta. no. ⁊
S ff. de reg. iu. l. q̄cqđ. ⁊. l. incertā.
I patri. ex facta. in te emancipatū.
c ¶ Nō poſſe. vt. s. e. l. eis. ⁊ de rei ven. l. cū a mre.
Onatio. directa. i. inf viuos. ſic iō dicta. q2 directo daf.
d ſꝫ donatio cā mor. qñꝫ ꝑ aliū pur. ꝑ heredē.
g ¶ Suſpēſa. ꝑ de ꝯditōali. poſt de illa q̄ ē in die. vl ex die
tertio d pura dic. ⁊ poteſt eſſe ꝯditio in faciendo ⁊ nō faciēdo. vt

ſi aſcēderis capitoliū vel ſi nō aſcēderis capitoliū. vt d: h. ſic inſt. de v. ob. §. ſi.
h ¶ Notatio. i. ex tpe vel ad tps.
i ¶ Alio donātiū. h de pura. ⁊ dic aio. i. volūtate dantiū.
k ¶ Ex ſentētijs. i. narratōib⁹ volūtate dātiū ab excipiētib⁹ expſſis.
l ¶ Cognominata. i. pacta expſſa ⁊ diſtincta ſit cā mortis vel alia. vel dic p ſiſe vt. n. noi accidit cognomē. ſic donatōi im ponit tenor q̄ moderatus eſſe dz. ⁊ hoc ꝙ dic ꝗtū ius finit. ſ. vſꝙ ad trecentos ſolidos oli. hodie vſꝙ ad q̄ngētos ſine ſcriptura. ſz cū ſcriptura inſinuatōis in infinitū: vt. j. e. ſancim⁹. ⁊. l. pe.
m ¶ Actōes. ſ. ꝯditō ex lege ⁊ act. ex ſtipla tu ſi n̄ inſinuerit ſtiplatio q̄ actōes a iure inducte ſunt.
n ¶ Contineat. ſ. donatio.
o ¶ Viſꝙ. pactiōib⁹ ⁊ ꝯditionibus.
p ¶ Cōplacite ſunt. iuri ⁊ ꝑtib⁹.
q ¶ Moleſte. vt tu⁹ pes vel ꝯ leges. vt. ſ. d pac. l. pacta. q̄ ⁊ ꝑt hec ꝑma ps loq̄ q̄n eſt in ſcript. donatio vel q̄n ſine ſcript. ſequēs do in ſcript. tm̄. ⁊ ꝯ ſubijcit in ſcribēdis āt ⁊c.
r ¶ Donatoris. i. donatarij.
s ¶ Ius. qd donat. puta actio
t ¶ Oportz. puta ego ticius do tibi ſempronio codicē meū titulo donatōis vel cedo ac. quā hēo ꝯ talē ⁊ totā ſcripturā oportet pſtari. vt. s. de ſi. inſtru. l. ꝯ ctus. alr̄ niſi eēt ſz actū qd in ſcript. fieret etiā ſine ſcṗtura valeret. vt in ꝑn. h⁹. l. ⁊. j. e. l. in extneos. ⁊. l. in donatōib. ſi. l. niſi ſummā excederet.
t ¶ Occulte. q: q̄ male agit odit lucē. ſic. ꝯ. de ꝯhē. emp. l. cū ipe.
v ¶ Tabule. alr̄ tabula. ⁊ alr̄ tabule. ſ. perſcribant. qd ē. j. aut in alia mā ſubaudi qd cūꝙ mā dabit tps. i. tpis q̄litas vt charta vel mēbrana
x ¶ Abeo. nā etiā p aliū ſcribi pt dū tn̄ ꝯ tentes ſubſcribāt. vt inſti. de ꝯhen. emp. §. i.

mortis cauſa inſtituta ſine ꝯditōne faciendi aut non faciendi ſuſpenſa[g] ſiue ex aliquo notato[h] tempore pmiſſa ſiue animo[i] donantium accipientiumue ſententijs[k] quantū ſinit ius cognominata[l] ſub hac fieri debet obſeruatione: vt quas leges indulgēt actiones[m] conditiones pactionesꝙ contineat[n]. hiſꝙ[o] penitus cognitis vel recipiantur ſi complacite ſunt[p]. vel reijciantur ſi ſunt moleſte[q]. In conſcribendis autem donationibus nomen donatoris[r] ius ac rem notari oportet[s] neꝙ id occulte[t] aut priuatim: ſed aut tabule[v] aut quodcunꝙ aliud materie dabit tempus vel ab ipſo vel ab eo[x] quem ſors miniſtrauerit pſcribatur actis[y] etiam annectendis que apud iudicem vel magiſtratus ꝯficienda ſunt vbi hec leges[z] expoſtulant.

¶ Idem. aa.

Si quis[a] in emancipatū minore puſꝙ fari poſſit aut habere poſſit rei que ſibi donatur affectū fundum crediderit conferendū omne ius compleat inſtrumentis[b] ante premiſſis quod ius p eū ſeruū[c] quē ydoneum eſſe ꝯſtiterit tranſigi[d] placuit vt per eum infanti acquiratur[e].

¶ Idem. a. ad Senatum.

Acta iam pridem lege[f] ſtatuimus vt donatōes inſuenie te actorū teſtificatōe ꝯficiant[g] quod vel maxime inter neceſſarias ꝯiunctiſſimaſꝙ perſonas ꝯuenit cuſtodiri[h]. Siquidem clandeſtinis ac domeſticis[i] fraudibus facile quidem ius ꝓ negocij opportunitate ꝯfingi poteſt. vel id quod vere ⁊ iure geſtum eſt aboleri. ¶ Quum igitur nec liberos quidem ac parentes lex noſtra ab actorū confectione ſecernat id quod neceſſario ſup donationibus apud acta conficiendis iam pridem ſtatuimus: vniuerſos teneat. geſta autem confici ſuper rebus etiam alibi collatis vbicūꝙ ſufficit[k].

¶ Impa. archa. ⁊ hono.

Quiſquis rē aliquā donādo vel in dotē dādo vel vendendo vſumfructū ei⁹ retinuit. etiā ſi ſtipulatus[l] nō fuerit eā continuo tradidiſſe credatur[m] ne quid āplius requiratur quo magis videatur facta traditio. ſed omnimō idem ſit in his cauſis vſumfructū retinere quod tradere.

¶ Impa. Alex. ⁊ Valen. aa. Euo.

In extraneos[n] ⁊ ſepe ignotos[o] donationē collatā valere receptū eſt ⁊ ſine ſcriptis donatū quid fuerit adhibitis alijs idoneis documētis hoc quod gerit ꝯprobatur.

¶ Impa. Leo. a.

In hac ſacratiſſima vrbe[p] ꝯſcripte donatōes vbicūꝙ poſitarū rerū apud magiſtrum cenſus[q] inſinuentur. ¶ In alijs vero ciuitatibus ſiue abſens ſiue preſens rector prouincie ſit. ſiue eadem ciuitas habeat magiſtratus ſiue nō habeat[r] ⁊ defenſor tantummodo ſit donator habeat libertatem donatōnes rerum ſuarum vbicunꝙ poſitarum ſiue apud moderatorem cuiuſlibet prouincie: ſiue apud magiſtratum ſiue apud defenſorem cuiuſꝙ ciuitatis prout maluerit publicare[s]: atꝙ vt ipſa donatio ſita eſt in voluntate donantis. ita ei liceat donationē ſuam apud quemcunꝙ ex memoratis voluerit[t] intimare. Et donationes que in diuerſis prouincijs ⁊ ciuitatibus apud quemlibet ex ꝑdictis fuerint publicate obtineant inconcuſſam ⁊ perpetuam firmitatem.

¶ Impa. Zeno. a. Sabas.

In donationibus que actis inſinuantur[b] non eſſe neceſſarium iudicamus vicinos vł alios teſtes adhiberi[c]. nā ſupfluū eſt

[f] Acta lege q̄ eſt. ſ. e. l. donatio. ſiue in ꝯſcribendo
g ¶ Cōficiāt. cū h agit vt ſiāt in ſcript. vel cū excedit ſummā legis.
h ¶ Cuſtodiri. adeo vt dixerit P. nō valere in ꝯiunctā pſonā niſi fiat in ſcript. vel. j. ſummā legitimā p legē iſtā. ⁊. j. l. in extneos. qd nō pl3. vt. s. de do. int̄ vi. ⁊ vxo. l. donatōes. ſz remouet dubiū qd erat. q: videbat inter ꝯiūctos nō ꝯtigi fraudē. ar. ff. de ri. nup. l. p. §. de vno. ſz ita tn̄ hec vt in t̄ alios.
i ¶ Domeſticis. nō de familiari inimico. q: nulla peſtis ⁊c. vt. xiij. di. c. ſi inimicis. ⁊. xiij. q. q̄. c. qd. ⁊. s. de inof. te. l. fratres.
k ¶ Suffic. vt ar. s. d ꝯhen. empt. l. i. ⁊. j. e. l. in hac. in pn.

y ¶ Actis. etiā q̄n eſt vltra legitimū modū.
z ¶ Leges. q: ſic oli vltra. ccc. ſolidos. vt dixi p. l. ſancim⁹. j. e. vel hodie vltra q̄ngētos. vt. j. e. l. pe.
a Si qs in emācipatū. fari poſſit. ḡ erat infans.
b ¶ Inſtris. ſi ē opus. vt q: h agebat vt fieret in ſcript. vel q: excedebat legitimā ſummā ne ſit deterior infantis ꝯditio q̄ alteri⁹.
c ¶ Seruū. ⁊ nō alio mō. vt innuit. vt. ff. de acq. poſ. l. i. §. furioſus. ⁊. l. ꝙuis. §. infans. ⁊ ſic ꝯ. s. de acq. poſ. l. donatariū. ſo. vbi.
d ¶ Trāſigi. i. pfici. ſic. ff. de iti. actuꝙ priua. l. ij.
e ¶ Acqrat. ſic ⁊. ff. rem pu. ſal. ſo. l. ſi pupillus.

l Quiſqs ſtipulat⁹. ſ. donatarius rē ſibi tradi. nā ꝑfecta ē donatō vel ſtipulatōe vł traditōe ꝯga. vel hac ficta pficiebat. alr̄ poterat reuocari. ⁊ h olim. hodie etiā pacto nudo pficit. vt h. ⁊. j. e. ſi q̄s. ar. §. ſz ſi q̄dē. alij vt Az. dicūt ſtipulatus. ſ. vſufructū dari vel retineri licere. qd nō pl3.
m ¶ Credat. an ḡ dñiū ſine poſſeſſione trāſit. Rñ. nō ſtatim. n. q: voluit eſſe fructuarius voluit aliū ciuilit poſſidere. ⁊ ſic poſſeſſorē fec eū ſuo myſterio. vt. ff. de acq. poſ. q: meo. ⁊ de rei ven. q̄dā. ⁊ ſic p ꝯſequentiā trāſſert dñiū
n ¶ Extneos. hoc eſt theodoſij. ⁊ fac de ea mentionem. j. e. l. in donationibus.
o ¶ Ignotos. aliud in ꝯſanguineis ſm̄. P. vt. ꝯ. e. data. qd non pl3. vt dixi ibi. ⁊ fac. s. de ſi. inſtru. l. nō idcirco

In hac vrbe. ↄſtātinopolitana. ⁊ fac. C. e. l. diꝯa. in fi.
q ¶ Ceſus. vt. ſ. de teſta. l. ↄſulta. Ac.
r ¶ Siue nō hēat. ſ. aliū q̄ defenſorē. nā curā hʒ vt ſubijcie
s ¶ Publicare. ⁊ p̄ſite in ea ciuitate p̄ſide. vt. ſ. dixi. ⁊ ſic nō minorē iudicē nō amittē iuriſdictōꝫ ſuā lʒ minoꝝ iudex ſit p̄ſīs. lʒ ↄ̄ ar. ſunt ff. de of. pcō. l. meminiſſe. ⁊ de dā. infec. l. iij. §. ſi vicinū. ⁊. l. fi. ⁊ de iuriſ iuſ vo. l. q̄ꝫ. ⁊ diuiu. l. lʒ ſi vn᷑. §. illuſtra. ⁊ de re. iu. l. ↄ̄ pupillū. §. is q̄. ⁊ in decre. xcv. di. c. p̄ ibi. p̄ſite. ⁊ fac ad l. iſtā in auc. de defen. ci. §. nulla. col. iij. ⁊. ſ. e. in donatōnib. ⁊. ſ. de of. iu. alexādrie. l. i.
a ¶ Voluerit. ſic. ff. de iur. do. l. plerunq̄. in fi. Ac.
t In donatōnibus. inſinuāt vt. ſ. l. p̄i.
c ¶ Adhiben. ſ. rogatos adeſſe tñ dicunt. ſic. ſ. q̄ po. in pi. hab. cp. turas. vel dic nllo mō aliq̄ vocenf nec etiaꝫ ſubſcribanf quū veriſſe ē q̄ ſuꝑſit. ibi multitudo hoim. vt ar. ſ. de teſta. l. oium. ſic ⁊ ar. qñ libellū p̄n. da. l. i. ⁊ dic q̄ hic fiebat inſinuatō. q̄ excedebat ſummā legitimam. idē ſi erat. j. lʒ tñ ſponte fiebat. vt ſubijc verum ⁊c.
d ¶ Allegari. q̄ non ſunt vltra ſummam legitimā.
e ¶ Subſcribantur q̄ hic fuit actū vt mṫ de fieret ſcriptura. aliſ as fruſtra exigeretur ſcriptura vt ſubijcit.
f ¶ Subnotatōe. nō ḡ tabel. ſine teſtib᷑ credi. q̄d ſpāle dicunt q̄ dā in inſtr̄o donationis. ⁊ p̄ h. j. ad. l. cor. de fal. l. ſi q̄s decurio. ⁊ in auc. de fi. inſtru. §. ſi vero neq̄. colla. vi. ⁊ in auc. de he. ⁊ fal. §. ſi vo in eo q̄ dicit tabulariis. ſo. q̄ꝫ tñ ad hoc ⁊c. ⁊ ſic vt ſoli credi q̄ꝫ tñ ad alia. tu dic hic ſubnotatōe. i. ſubſcriptione ab eis facta. tabellio tñ eoꝝ nola ſubſcribere dꝫ. vt in auc. de fi. inſtru. §. ſed ſi inſtr̄a. col. vi. ⁊ q̄ dꝫ credi tabellioni ſoli veꝝ eſt in teſtificādo q̄ ip̄e fecerit ⁊ q̄ ſit vera nō in ſolennitate ſcripture vt d. l. ſi q̄s decurio. ⁊. d. auc. de fi. inſtru. §. ſi vo neq̄. ⁊ in alia. de here. ⁊ fal. nō ſeq̄tur nō credo in hoc ḡ in alio credo ſic ⁊ cū dꝫ in teſtō ꝑbatū eſt in ea re domeſticū teſtimoniū. vt inſti. de teſta. §. in teſtib᷑ nō tñ in aliq̄s approbaf. vt. ſ. de teſti. l. etiā.
g ¶ Vel alius. vt. ſ. e. l. vicē. ⁊. l. donatio. in fi. ⁊. ſ. de fi. inſtr. l. ↄ̄ct᷑. nā ⁊ h vt dixi actū fuit vt. ſ. ſcriptura fieret.
h ¶ Conſtōeꝫ. quā hēs. ſ. e. l. in eiꝰdem.
S Ecundū. ↄſtōeꝫ. quā hēs. ſ. e. l. in hac.
k ¶ Quenq̄. ↄſtātinopolitanū.
l ¶ Teſtimoniū ſuū. ſic ḡ tabellio ē vnus de teſtibus ſuis q̄d dixi. ſ. q̄. teſta. fa. poſ. hac ↄſultiſſima.
m ¶ Meruiſſent. ſ. vt literꝫ eis trāſmittē. lʒ litē ↄt. ñ eſſent.
n ¶ Volumus. ſic ḡ mortuo pcu. facto in rem ſuā re integra nō finit mādatū. lʒ ↄ̄. inſtit. mā. §. itē ſi adhuc. lʒ ibi in ſimplici. Iꝺ ↄ̄. ſ. de ac. ⁊ ob. ſi quidem. So. vt ibi.
o ¶ Penta. a p̄ncipe. ⁊ facit. ſ. qñ li. ꝑm. da. l. i.
p ¶ Vel petita ſit. h ē ↄ̄. ſ. de pcu. q̄ q̄s. lʒ ibi in ſimplici q̄ non p̄t añ li. ↄt. aliū facere pcuratorem.
q ¶ Cōcedimus. ſ. vt heres eius cui donatū ē nō trāſmittat nec pcuratorē ↄſtituat. niſi lite ↄt. vel petito h a p̄ncipe. ⁊ fac. ſ. mā. l. ꝑ diuerſas. ⁊ ſm h ea nā hodie trāſit ad heredē heredis. vel ſenſus ē vt hoc nō trahat ad p̄tenta ꝑ h q̄ dicitur iā mortuis. q̄ in p̄teritū ſonat.

privatum teſtimonium quū publica monumenta ſufficiant. ¶ Uerum ⁊ illas donatiões quas nō eſt geſtis neceſſariū allegari[d] ſi forte ꝑ tabellionem vel alium ſcribantur[e] vt ⁊ ſine teſtium ſubnotatione[f] valere precipimus: ita tamen ſi ip̄e donator vel alius[g] voluntate eius ſm ſolitaꝫ obſeruationem ſubſcripſit. Donationibus que ſine ſcriptis conficiūtur ſuam firmitatem habentib᷑ ſm conſtitutionem[h] Theodoſij ⁊ Ualentiniani ad Hierium p̄fectop̄torio ꝓmulgatum.

¶ Impa. Anto. a.

S Ecundum[i] diui leonis conſtitutionem donatões apud virum clariſſimum magiſtꝝ cenſoꝝ tantummodo inſinuāri precipimus huiuſmodi forma in illis inſtrumentis obſeruāda que in hac regia vrbe confecta ſeu celebrata fuerit nec concedi quemq̄[k] vel apud defenſores ſeu magiſtratus aliarum ciuitatum: vel in alijs quibuſlibet locis preter memoratum iudicium inſinuare ſcribentibus tam his qui ad huiuſmodi inſinuationem puenerint q̄ꝫ his qui eā ſuſceperint. nec non tabellionibus quicumq̄ teſtimonium ſuum[l] non incompetenti vt dictum eſt loco vel iudicio prebuerint viginti librarum auri mulcta ⁊ alia grauiſſima indignatione feriendos.

¶ Impa. Juſti. a.

Iam ſubtilē obſeruationē amputamus ꝑ quā donationis titulo ceſſiones actionū accipientes non aliter eas ſuis trāſmittere heredibus poterant: niſi litem ex his conteſtati eſſent. vel ius conteſtationis diuino reſcripto meruiſſent[m]. Nam ſicuti venditionis titulo ceſſas actiones etiam ante litis conteſtationem ad heredes trāſmitti permittitur: ſimili modo ⁊ donatas ad eos transferri volumus. licet nulla conteſtatio vel facta vel petita[o] ſit[p]. ¶ Quod ⁊ in procuratore ↄſtituendo ad mouendas eaſdem ceſſas actiones ſimiliter obſeruandum erit vt minime quis impediatur pcuratorem ceſſarum ſibi ꝑ donationem actionum dare lʒ nulla ↄteſtatio litꝭ facta vel petita ſit. ¶ Que in his tantummodo perſonis locum habere cenſemus que ſuſceptis ꝑ donationem ceſſionibus adhuc ſuꝑeſſe noſcunf. nā iam mortuis huiuſmodi ꝑſonis vetera iura ſuper eiſdem ceſſionibus poſita ſeruari ↄcedimus[q].

¶ Idem. a. Dermen.

S Ancimus omneꝫ donatiōeꝫ ſiue cōmunem[r] ſiue añ nuptias[s] factā vſq̄ ad trecētos[t] ſolidos cumulatā nō indigere monumentis. ſed communem formaꝫ habere vt non vſq̄ ad ducentoꝝ[v] ſolidoꝝ ſummam teneat. ſed in huiuſmodi obſeruatione ſimiles ſint tam cōmunes q̄ꝫ ante nuptias donationes. ¶ Si quid autem ſupra legitimam donationem fuerit donatū hoc quod ſuperfluū[x] eſt tantūmodo non valere: reliquam vero quantitatem que intra legis terminos conſtituta eſt in ſuo robore perdurare quaſi nullo penitus alio adiecto ſed hoc ꝑ non ſcripto vel intellecto eſſe credatur. ¶ Exceptis donationibus tā imperialibus q̄ꝫ his que in cauſas pijſſimas procedunt

r S Ancimus. ſi. ue cōeꝫ. ſ. ſimplicē q̄ in omnes fieri pōt.
¶ Añ nup. ſic dicta q̄ tñ añ matrimoniū fiebat. lʒ hodie ↄ̄ṗter nup. cū fiat ⁊ poſt. vt. ſ. de do. añ nup. l. fi. §. i. ⁊ debebat inſinuari vt h. ⁊. ſ. de do. añ nup. l. fi. §. fili mō. hodie ↄ̄ vt ſtatim dices. ⁊ dic maiori ſemiꝑ ne ↄdicat. J. §. his inſup.
t ¶ Ad trecētos. vt. ſ. de ſa. ſan. ec. l. illud. ⁊ inſti. e. §. alie. lʒ hodie valēt vſq̄ ad q̄ngētos ſolidos ſine inſinuatōe. vt. ↄ̄. e. l. p. in fi. Iꝺ in dona. ↄ̄ṗter nup. h plus ē. q̄ hodie ſine inſinuatōe fiūt. niſi in caſu vt. ſ. de do. añ nup. l. fi. §. fi. ⁊ in auc. e. eo decurſum.
v ¶ Ducentoꝝ. ſ. tñ ſicut olim.
x ¶ Supfluū. inutilis ḡ adiectio viciaf ⁊ nō viciat. vt. ff. de iur. do. ſiue gn̄alis. §. i. ⁊. ff. de vſur. placuit. ⁊. l. pecunie.
y ¶ Credaf. vt. ff. de excep. do. l. pure. §. ſi donaui.
z ¶ Propriā maieſtatē. vt valeāt q̄ꝫtecūq̄ ſint ſine inſinuatione vt h. ⁊. ſ. de q̄dri. p̄. l. fi. §. fi. ⁊ eꝫ ſi p̄uatus donet p̄ncipi idē ē. ⁊ hoc ē q̄d dicit auc. q̄ eſt hic. Iꝺ a priuat ⁊c. q̄ eſt ex ti. vt nō fiant pig. pro aliq̄s. §. fi. coll. v.
a ¶ Quingentoꝝ. q̄d hodie eſt ius cōe ꝑ. l. pe. ſ. e. vñ dixerūt q̄daꝫ ex ingenio ſuo q̄ hodie licet donare in pias cauſas ſine inſinuatione etiā vſq̄ ad octingentos ſoli vt addanf. ccc. vt oli. aliſ dixerūt in immenſum cā pietatꝭ p̄t donari. vt in auc. de nō alie. §. ſi minus

col.ꝗ.ſ ibi de imꝑiali donatõe dic̄. donatões āt in captiuoꝝ redēp
tionē in immēſum ſi ſīt vel ſine ſcriptura. vt. j. e. l. ꝑe. in pn.

b ¶ Et niſi. i. nõ. nā v3 ſine inſinuatõe facta donatio ꝑp̄t nup. mlo
ri feie. vt. h. t. e. de do. añ nup. l. mioribꝰ. qđ hodie ē ius gñale. vt dic̄
ri ꝑ auc̄. eo decurſu3 etiā in. e. ti.

c ¶ Sin aūt. nõ in auro. idē in bonon. ꝗ ꝗlibet alia moneta cū per eā res eſtimenť. vt. ff. đ fide iuſ. l. ſi ita fideiuſſorē. ſi ḡ ſit auꝝ ꝛ vt ſpēs e rit idem ꝙ in alia ſpē vt. ff. de le. i. plane. §. i.

d ¶ Cõione. ꝗ induciť ex eo ꝙ ꝑs ꝗ̄ ē vlť legitimū modū rema net penes donātē. alia trāſit in donatariū ſic ꝗ3 res efficiť cõis.

e ¶ Cõtētio. quā ſol3 ercitare cõio. vt. ff. de le. ꝗ. l. cū pt. §. dulciſſi mis.

f ¶ Ampliorē. nõ rõe maioris pt̄ ꝗs maio rē ꝯſeꝗť ptātē. ſic. ff. đ pac. l. maiorē. ꝛ. ff. de ſta. ho. l. ꝗre hermafro ditū. ꝛ. j. de meta. l. ꝗ. ꝛ de his ꝗ ſe de. ꝛ ar. qñ ꝛ ꝗbꝰ ꝗr. ꝑs. l. ꝗ. in pn. ſ3 ꝗđ ſi eꝗles habeāt por tiones. vt ꝗꝛ res val3 ſercentos aureos. dic forte occupāť melio rē fore ꝯditõis. ſ3 ꝗđā dicūt neutꝝ elige. ꝑ ꝑma opi. fac. ff. de pe cu. l. ſi do. ꝛ ē hic ſpā le vt in re cõi ſic hať. als ꝯ. vt. ff. cõidi. l. ſa binꝰ. ꝛ. e. cõidi. l. pe.

g ¶ Qui mioris. nõ ꝗđ cū is ē in mora ꝗ b3 electõ3 trāſſerť ele ctio in aduerſariū. ſic ff. de le. i. cū ꝗđā. in fi. ꝛ de ſo. l. i. ꝛ ē ar. ꝑ rñ. in legato relicto in gñe. ar. ꝯ. ff. de opt. le. l. mā cipiorum.

h ¶ Si ꝗs āt. reuocē tur. ꝗđ eſſe non d3. vt ar. ff. de re. du. ꝗtiens.

i ¶ Plres. intelligāť. j. l. pr. §. ſi ꝗs ꝯ. So. h pl'i bꝰ tpibꝰ liberalita tē ſuā plures donanť. d exercuit ibi ſel' tm. ſ3 ſolõ es ꝑ diuerſitaꝫ tē tp3 facere voluerit. Jť ad id ꝙ nõ ꝯiun gantť. ſ3. ff. de iur. om. iu. l. ſi idē. ꝛ. e. ꝗ nūero tu. l. i. in fi. ſ3 ar. ꝯ. ff. đ ag. ſi ꝗs ſeparim. §. i. Jť ꝛ nõ ar. ꝙ aliud eſ ſet in legať. ſi. n. relic ta ſingularia vltra do drātē plura intelligā tur nõ detraherenť fal cidie his ꝗ ꝑ relicta vodrātē nõ excedūt. ſ3 de poſt relicť. ꝗđ ē falſum

quaꝝ imꝑiales quidē donatõe meri to indignari ſub obſeruatõe monu mentoꝝ fieri tā a retro ꝑñcipibꝰ ꝗ̄ la nobis ſancitū eſt: ſed habere firmā ꝑꝑriam maieſtatemᶻ.

In auc̄. vt non fiant pig. §. illud quoq3. colla. v.

Itē a ꝑuatis in ꝑnci **CON** pem ꝛ auguſtam etia3 actis ceſ ſantibus. Finis autentice. ¶ Alias vero que ad pietatem reſpi cientes vſq3 ad quingentorumᵃ ſoli dorum eſſe validas cenſemus: his in ſummam ꝛ ſine monumentis ſu per ante nuptias donatõibus, que in adultas minores ſui iuris conſti tutas cuiuſcumq3 ſumme procedūt ſecundum veterum legum ſcita: et niſi actis interuenientibus corro borate ſunt ſuam obtinentibus fir mitatem. ¶ Sin autem non in au roᶜ res donationis fuerint date: ſed per res mobiles vel immobiles vel ſe mouentes ꝗ̄titatem earum extiſti mari: ſi quide3 vſq3 ad legittimam ſolidoꝝ ſummam erigatur validam eam eſſe ꝛ ſine monumentis conſer uari. ¶ Sin autem amplioris ſum me inueniatur ꝛ minime actis com ꝓbata eſt ſuperfluum tantum vacu ari. ¶ Ne autem communioneᵈ in ducta donatori ꝛ qui libertatem ſuſ ceperit aliqua oriatur contentioᵉ e lectionem damus ei qui amplio remᶠ ſummam in re donata habue rit reliquam extimationis ꝗ̄titate3 offerre ei qui minorem ᵍ cauſam ha buit ꝛ totum poſſidere. ¶ Sin au tem hoc minime facere maluerit: tunc omnimodo res diuidi ſecūdū quantitatē vtriq3 parte ꝯpetentem: ſi res diuidi ſine ſuo periculo poſſi bilis eſt. ¶ Sin autem huiuſmõi ca ſibus in quibꝰ partitio hmõi vtiliť celebrari minime poteſt. amplioris ſumme dominus noluerit eſtimatõ nem offerre: tunc licet etiam eiᵍ qui minoris ſumme habet poteſtate3 of

k ¶ Si ꝗs aūt. ꝑſtare ꝗ̄titatem. puta. c. aure.

l ¶ Vel dāť. tm dāť. vel tm accipienť. ſ3. j. primo fuit exꝑſſum de dāte tm vel accipiente tm. vel dixit hic alternatiue ita dāť vel acci pientis.

m ¶ Multe. intelligantť. ad h vt nõ inſinuenť. ſed tñ vna eſt ſti pulatio. vt. ff. de do. cā mor. l. ſenatus. §. fi. ꝛ de ꝟ. ob. ſi ſtichū. §. i. ꝗ ſunt ꝯ vt ſel' in pn. inſpiciať ꝯditio appellatoris ſibi vel aliꝗ ꝗrat.

vt. ff. de ꝟ. ob. l. ſi filius. nec ob. in. e. ti. l. pluribꝰ. vbi plures dic̄ eſſe ſtipulatões. ꝗꝛ ibi ꝑ alia ꝟba fuit facta. ſ. ānua ꝛc̄. vel recitat ibi ꝗ rundā opinionē ꝗ nõ ē ꝟa. legata aūť annua ꝯſtat eſſe plura. vt. ff de an. le. l. cū in ānos. ꝛ. d. l. ſenatus. i. ꝑnc.

n ¶ Fortune. nõ rõe incertitudinis ſtatim valere. ſic. e. de vſur. ſi ea lege. ꝛ. l. oleo. a3.

ferre preciū ꝛ totum ſibi vendicare. ¶ Si quis autem per diuerſa tem pora in eandem ꝑſonam multas fa cit liberalitates quaru3 ſingule qui dem legittimam quantitatem nõ ex cedunt. In vnum autem compoſi te ꝛ predicto modo exaggerate re dundare videntur: et maioris eſſe quantitatis non videatur eas opor tere in vnum coadunare ꝛ introdu cere modos per quos non valeant ꝛ in irritum reuocenturʰ ſed ecõtra rio ꝛ pluresⁱ intelliganturᵏ ꝛ ſingu la ſecundum ſui naturam obtineāt ꝛ monumentoꝝ obſeruatione non indigeant. Quum enim a veteri bus ſuper hac re variatum eſt: aliis multas: aliis vnam eſſe diffinien tibus nobis cauſa placuit humani or et vt multe intelligantur et om nes valide: et hi qui liberalitates accipiunt ſciant veros non falſos ſuos eſſe donatores. ¶ Si quis autem talem receperit donationem in qua ſtipulatus fuerit annuam ſi bi preſtare quantitatemᵏ tante ſum me que non excedat legitimū dona tionis modum: variabitur vtrum eum ex particulari donatione mul tas feciſſe donationes extimandu3 eſt: et eas actis non indigere an ex totius ſtipulationis fundamento et fonte eius ex quo annue donati ones profluxerunt ꝛ vnam eſſe eam donationem putandam et procul dubio monumentoꝝ obſeruatõne vallādam. quod veteres quidem ſa tis abundeq3 ˡvariauerunt. ¶ Nos autem certa diuiſione cõcludimus vt ſi huiuſmõi quidē fuerit donatõ vt intra vitam ꝑſonaꝝ ſtet vel dan tis vel accipientis ꝛ multe ᵐ intel ligantur donationes ꝛ libere monu mentorum obſeruatione. ¶ Incer tus etenim fortuneⁿ exitus hoc no bis ſuggeſſit vt poſſibile ᵒ ſit vnius anni tantummodo vel breuioris vel etiam amplioris tp̄is metasᵖ ſuper uiuere ᵠ vel donatorem vel eum qui donationē accepit: ꝛ ex hoc inueni

o ¶ Poſſibile. ſiť rõ ꝯ. de vſufr. ābiguitatē. §. cū. n. inſpiciť ḡ ꝗđ pt ꝯtingere vt h. ꝛ. ff. de iur. om. iu. ſi idem. §. fi. ꝛ de leg. i. cīrcꝰs. §. fi. ꝛ de ſta. li. l. ꝗ̄. §. fi.

p ¶ Metas. ſubau di ꝑ.

q ¶ Suꝑuiuere. als ſuꝑuiuere ꝛ als ſuper uenire. i. ſupeſſe ꝛ ſub audi tm. ꝗꝛ aliť deceſſit.

r ¶ Heredū. indefini te. ſ3 ꝗđ ſi de ꝑ tm ſe rit hñ. idē. ꝗꝛ eade3 eſſet rõ ꝑmiſſiõis in ſcđo ꝛ vlteriori. Sed ſ3 nõ valeat in infini tū an valeat vſq3 ad legitimū modū. hñ. ſic puta. c. ſingul'anni. ſic q3 elapſo triēnio nõ valebit vltra. ꝛ per ꝯ ſa fiet ſolutio nõ ſtati ab initio.

s ¶ Tꝑus vite. h vl eſſe ꝯ ei ꝙ ꝑri. dixit. ibi nos āt ꝛc̄. ſ3 dic hic certum tꝑs. ſ. c. an. vt. e. de ſa. ſanc. ec. l. fi. ibi ꝛ incertum. ꝛ vel diſtingue. aut ex vtraq3 ꝑte ſit ꝑſonalis. ſ. dantis ꝛ accipienť. ꝛ tūc intelligantť plures donatões. an ex altera ꝑſona lis ex altera realis. ꝗꝛ fuerat facta mentio heredis ex altera parte tm ꝛ ex altera vite hoīs. ꝛ tunc intelliť vna donatio. Jť ſit. eſt ꝯ. ā. pr. §. ſo. vt ibi diximus.

Si quis. pondus. als non valeret. vt. ff. de iure do. cū poſt. § gener. Item in ponderẽ ideo. quia ſi in ſpecie non poſſet

fieri ſolutio i eſtimatõe qd ſtatī dicet. vt. ff. de au. ⁊ ar. le. l. i. §. f. i f.
v ¶ Vel gnāliter. generaliter vt an gliçanū. ſpāliter vt hoc
x ¶ Eſtimatõe nota ꝗ qd cui pdeť aurū ľ argentū põt ſolui pecunia. vt hic ⁊. ff. de au. ⁊ ar. le. l. i. §. fi. ſed ꝯ ff. de ſo. l. paulus rñdet. vbi dicit nõ cõpelli creditorē in alia forma accipere. ſo. ſcðm qſdā ſpeciale hic i fauorē exercētis liberalitatē ⁊ ſic ſpāle fauore vltime volūtatis dicta. l. de auro ⁊ ar. le. vel tu dic pecuniam poſſe ſolui puriſſimā. nõ ĩñ ere ꝯtaminatā. vt no. ff. ſi cer. pe. l. ij. §. mutuū. item aliā pecuniā ꝓ alia pecunia cogit recipere creditor. vt bononienſes ꝓ ſingularib. ſꝫ ñ vt ꝓ dictā. l. paulus. ⁊. ff. ſi cer. pe. cū quid niſi ſic ſe hēat cõſuetudo vt bononie pro quo eſt dicta. l. cū qd ⁊. ff. de reg. iu. l. ſemp in ſtipu.
a ¶ Redditus. puta x. corbes frumēti annis ſingulis
b ¶ Fundos tradeť ſꝫ quõ cõpellit aliud ſoluere ⁊ donatari⁹ qð recipere tenetur. m. quidā dicunt qð danť ei i pignore. ar. ff. de ali. leg. l. lucius. ſed ibi teſtator ſic voluit ꝙ darenť alimentario. alij dicunt ꝙ ſꝫ dare ꝓmiſit poſſeſſiones tñ redditus inferre valentes. licet littera videať dicere redditū qð nõ placꝫ qꝛ ꝯ litteram eſſet iudiciõ hoc eſſe. qꝛ placuit principi. vel placuit fauore exercētiſ liberalitatem ꝯ cõia iura. qꝛ aliud ꝓ alio ⁊c. vt. ff. ſi cer. pe. l. ij. §. muni. in fi. §. ⁊. s. de ſol. eum. ꝙ ꝗ ſubijcit tñ redditus ⁊c. ꝓbat donatariū ius. in eis habere inſtar fructuariȷ. vt. ff. de vſufruc. l. hactenus. ⁊ alimentarij. vt. ff. de ali. le. l. ij. vt faciat ſoli ⁊ fructus hēat tot qt ſufficiunt ſingulis an. ad donatiõꝫ deducta oi expenſa. qꝛ al's ñ dꝫ fructus vt de pet. hẽr. ſi a patre. §. fi. ⁊. ff. ſo. ma. l. fructus. itē hic qñ nõ noiauit certum fundū. vt dixi al's ex eo darenť. vt. ff. de tritico. le. cū certus.
c ¶ Mediocris. vt. ſ. pri. §. ſic in legato ⁊. ff. de le. i. l. legato generaliter. idē in ſtip. vt. ff. de ver. ob. ꝗcqd ſed ar. contra. ff. mā. l. fideiuſſorem.

ri totā ſūmā donatiõis nõ excedere legitimā qūtitatē. Sin aūt et here⸗ dū[r] ex vtraqꝫ pte fuerit mētio ľ adijciať tps vite[s] ľ donatoriſ ľ ꝗ donatõ ꝗ̄ accepit. tc qſi ꝑpetuata donatõe ⁊ ꝯtinuatõe ei⁹ magnā ⁊ opulentiorē eā efficiente ⁊ vna intelligať donatõ ꝗ̄ ſi diuerſioribꝫ donatõibꝫ cumulatã excedere legitimū modum ⁊ oĩmõ acta repoſcere ⁊ al's minime ꝯualeſceť

¶ Idem. a. Iulia.

Si qs argētū donauerit certuqꝫ pond[t] noiauerit ſi aūt al's ľ generalē[v] vel ſpāliter expſſerit neceſſitatē iponim⁹ ei oĩmõ ꝑfatū pondus argenti dare. ſiue in vaſis qbꝫ voluerit. nõ tñ priorib estimatõe[x] maſſe ſiue in ipa eſtimatõe q ꝓ maſſa rudi ĩ illis locis frequētata ē ¶ Sin vero redditū[a] certū ex poſſeſſionibꝫ donauit. nõ tñ noia poſſeſſionum edixerit neceſſe habere de ſua ſubſtātia fundos[b] tradere tñ redditū inferre valentes qūtū in donatõe poſuit. in talibꝫ tñ agris qui nec oibus quos hꝫ in poſſeſſione anipo nunť. nec deteriores oibꝫ ſunt. ſꝫ ſtatus mediocris[c] inueniunť. ¶ Silicꝫ mõ ſi qs certū numerū ſeruoꝝ donauerit nõ tñ hic noiati ſeruos iſcripſerit. ⁊ hic[d] mediocris figure ſeruos tradere ⁊ neqꝫ tales quos ĩ habere magiſqꝫ hēre ꝓdeſt. nec tñ eos q oēm ſeruoꝝ familiā donatoris antecellūt ſed ⁊ hꝫ mediocritas expecteť. ¶ Si aūt donator neqꝫ argētū neqꝫ ſeruos habens[e] ľ nõ tñ qūtū donauerit fecerit eoꝝ donatõꝫ eſtimatõꝫ in his celebrari ꝓ eo qð deeſt. ita tñ vt argēti quidē ſecundum ꝙ ꝑdiximus eſtimatõ detur. in ſeruis aūt ñ ãpli⁹ nec minus quindecĩ ſolidis qūtitas pro ſingul' deť. in redditibꝫ aūt in quidecim[f] an. eſtimatõꝫ ꝑſtet[g]. ſed in his oibus ſi quidē intra legitimā ſūmā donatio fiat nulla monumēta requirať. ¶ Sin aūt amplioris ſūme tūc ad acta publica recurrať. ita vt i his q ãplioris ſint eſtimatõis ſcðꝫ nrãꝫ[h] legē nõ totū. ſꝫ ſolū ſupfluū euaneſcat. Sed ⁊ ſi quis vniuerſi faciat donatõꝫ. ſiue beſſis[i] ſiue dimidie ptis ſue ſubſtantie. ſiue tertie ſiue qrte ſiue quantecūqꝫ ľ ēt toti⁹. ſi ñ de ioffitioſis donatõibꝫ rõ ad hꝫ reclamauerit[k] coartari donatorē legis noſtre[l] auctoritate tãtū quantū donauit[m] preſtare. obſeruatione ⁊ hic monumentoꝝ ſecundum quod iam ſanximus omnimõ[n] requirenda. ¶ Si ſiquidem in omnibus ſupradictis caſibus vſufructus fuerit a donatore retentus ⁊ traditionem iure intelligi[o] fieri. Si autem hoc minime donator expreſſerit[p]. ſiquidem ſtipulatio donationi inſerta ſit ex eiuſ autoritate traditionum compelli fieri. ¶ Si vero ⁊ hoc[q] ꝑtermiſſum ſit ⁊ vſumfructum minime detinuerit[r] nihilominus ex lege noſtra[s] neceſſitatem ei imponi etiam tradere[t] hoc qð donare eſtimauerit. vt non ex hoc inutilis ſit donatõ ꝙ res nõ tradite ſunt. nec confirmetur ex traditione donatio. ſed liberalitatem plenam ⁊ ſecundum legem noſtraꝫ perfectiſſimā cõſtitutam neceſſariuſ traditionis effectus ſequatur. ⁊ neceſſitatem habeat donator oĩmodo vel res vel partē ſubſtantie quā nominauerit ľ totā ſubſtantiā tradere. Cū eni in arbitrio[v] cuiuſcūqꝫ ſit ꝗ̄ facere qð inſtituit oportet eum ľ minime ad hec proſilire. vel cū ad hoc venire properauerit non quibuſdā excogitatis artibus ſuum propoſitum defraudare. tantamqꝫ indeuotionem quibuſdaꝫ quaſi legittimis protegere velamentis. ¶ Tantoqꝫ magis hec firma eſſe ſi pijs actibus vel religioſis perſonis donatio deputata ſit monumentoꝝ obſeruatione vt his modis ſcðm qð ſpecialiter a nobis in huiuſmodi caſibus predictum eſt obſeruanda[x]. ne in ꝑſatis cauſis ex quibuſdā machinationibus non ſolum indeuotus. ſed etiam impius donator intelligatur penaſqꝫ nõ ſolū legittimas[y]. ſꝫ etiaꝫ celeſtes[z] expectet. reſqꝫ donatas in omnibus ſupradictis caſibus non ſolum eos dum ſuperſunt. ſed etiaꝫ eorum ſucceſſores reddere compelli non tantum his in quos donatõ facta eſt. ſed etiam eorum heredibꝫ

¶ Idem. a. iohanni. pre. pre.

Si quis pro redemptione captiuoꝝ pecuniaſ dederit. ſiue ꝑ cautionē dare ꝓmiſerit cuiuſcūqꝫ quantitatis cognoſcat ſe neqꝫ repetitionē habere. neqꝫ exactionem cautiõis poſſe declinare[b] vt pote geſtis ſicut in donationibus non ſubſecutis ſup inſinuatõe eiuſdem quãtitatis eo videlicet qui pecunias accepit. vel prima vice[c] vel poſt cautionem neceſſitatē habente

d ¶ Et hic. non ſolum ſuperiori. §.
e ¶ Habens. nec fundos vel non tñ ſꝫ habens
f ¶ Quindecim ſolidis. ſic fit eſtimatio. s. de ꝯdi. inſerta. l. fi. al's aliter. vt. s. cõia. de le. l. fi. ⁊. s. de cõ. ſeruo. ma. l. i. §. pe.
g ¶ Preſtet. nõ ſtati ſed ſingulis annis. vel dic ſtati deducto interuſurio medij tpis. vt. ff. ſol. ma. ſi cõſtante. §. quotiens. Azo. ex. an. aūt iõ taxanť. qꝛ tm viuere pſumitur ⁊ donatio fuit facta cā alimētoꝝ q ꝯſtat cū vita finiri. vt. ff. de tranſac. l. cū hi. §. cõſtat. ľ quoad viueret donatarius q ēt cū vita finiť. vt inſti. de v. ob. §. at ſi ita. al's nõ finireť morte. vt. ff. ver. ob. l. ſi ſtichū. §. i. ſi tñ hic viuat plus ⁊ plus dabiť. ſi minuſ ⁊ minus ꝑſtabitur ⁊ facit. ff. ad. l. fal. l. hereditarũ. q eſt contra ſed dic vt ibi
h ¶ Noſtrā. vt. s. e. ſancimus. ac.
i ¶ Beſſis. i. duaꝝ partiū. vt inſti. de hẽr. inſti. §. hereditas
k ¶ Reclamauerit: nã tūc nõ cogiť niſi quatenꝰ ceſſaret qrela. de qua dꝫ. s. de ioſ. do. l. i. ⁊. ꝗ. accurſius.
l ¶ Legis noſtre. ſcꝫ huius.

m ¶ Donauit habita rõne ne egeat vt. ff de reg. iu. l. inter eos. niſi in caſu cū donatio facta eſt in opus publicū. quo caſu in ſolidum tenetur donator. vt. ff. de pollic. lege ex pollicitatione vel dic hꝫ non ha

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

here. dem q2 opifex erat. vt ar. ff. de libe. ag. ſi q̄s ali. §. ij.
n Omnib9. ex hoc colligit hic indiſtincte caſu fieri inſinuatōēz qd ñ placet. q2 dicit ſm q̄ iam ꝛc. vt. s. e. ſancimus
o Intellige. vt. s. e. l. ſiquis p Expſſerit ſ retentōe vſufr.
q Et hoc. i. ſtipulatio eſt ꝑmiſſa.
r Denuncient. ꝛ ſic nudo pacto fuit facta donatio
s Ex lege noſtra. ſ. iſta pñti.
t Extradere vt ꝛ inſti. de do. §. ꝑficiunt. ꝛ ar. s. de dona. añ nup l. cū veterum. ꝛ hoc ꝑ condit. ex hac. l. quū ñ ſit nomen actōnis vt. ff. ſ condi. ex le. l. i.
v In arbitrio. ſic s. de actio. ꝛ ob. l. ſicut
x Obſeruanda vt vltra quingētos ſol. demū inſinuent. vt. s. e. l. ſancimus
y Legitias extraordinarias
z Sceleſte ſex eo q impiam cām ꝑmiſſam ñ ſoluit nā voueτ ꝛ rddite ꝛc. vt. ff. ſ pollicitati. l. ij.
a Heredib9. vt ꝛ. s. de dona. illam. ſz ꝯ. s. de act. ꝛ ob. l. ſi qd. ſed ex his q̄ ibi dixi appareτ ſolu.
b Si quis. dedinare ea occaſiōe vt ꝛc. ac.
c Prima vice. ſ. tēpe ꝑmiſſionis licet
d Permiſſis. ſubaudi ñ ꝑmiſſis
e Sacramentū ar. ꝯ cōmiſſarios vt iurent. ſic ꝛ ar. s. de iure do. im. l. ſi. §. ſi. ꝛ de bo. au. iu. poſ. l. ſi. §. ſi. ſed cauere ñ debent vt. ff. ſi cui pluſq̄. l. fal. diuus
f Niſi ad refectōēz hoc ideo q2 ſic fuit dictum a donante. alias ꝯ. ff. e. l. d. in ſi. ꝛ. l. iij. ꝛ s. de ꝯditi. ob. c. l. ſi. repetendi. ꝛ. ff. de do. iter vir ꝛ vx. ſed ſi vir. §. ſi ꝛ. l. ſe. vel hic ſpeciale etiam ſi ñ fuerit dictū expſſe. no. q tres h̄ ſunt caſus quib9 ñō dicit exigi inſinuationem ꝛ quartus i donatōne ſnupiali. vt. s.

ꝑiſſimam adminiſtratōz adimplere nulla ei moleſtia l' inquietudine inferenda. vl' ab eo qui pecunias ꝑbuit vel ab alijs ex leg. im autoritate permiſſis hoc requirere ſed tm̄mō ſacramentū ꝑſtare q reuera omnem qntatem ſine dolo malo vel aliq̄ diminutione ad redemptōz dederit captiuoz. ſimili etiā mō a geſtoz abſoluimus ordinatōne donatōnes rerū mobilium vel ſe mouentiū quas viri glorioſiſſimi magiſtri militum fortiſſimis preſtant militib9 tam ex ſua ſubſtantia quā ex ſpolijs hoſtium. ſiue in ipa belloz occupatōne. ſiue in quibuſcunq3 locis degere noſcunt

Eandem libertatē nr̄e legis indulgem9 etiam his quoz incendio l' ruina domus corrupte ſunt. quibuſdā forte pecunias c'cunq3 quantitatis ꝑbentib9 vel cautōz ꝯficientib9. vt ꝛ ipſi repetitōz timeant. verumetiā exactionem pecuniaꝝ ꝯfeſſioni inſertarum facere pñt. licet ñ geſta fuerint ſubſecuta nulla eis licentia danda pecunias ad alias cās. niſi ad refectōz domoꝝ erogare. q ſi aliqua dubitatio orta fuerit vtꝝ tota quātitas an pars eius in edificijs expenſa ſit hoc domini domus ſacro dirimet. Ceteris etiam donatōib9 q̄ geſtis interuenientib9 minime ſunt inſinuate ſine aliq̄ diſtinitōne quigentos vſq3 ad ſolidos valituris. hoc eteni tantū mō ad augendas h'mōi donatōes addendū eſſe ex pñti lege decernim9 anteriore tpe nr̄a lege ꝑcedente moderando qua vſq3 ad. ccc. ſolidos facte donatōes ꝛ ſine inſinuatōne firmitatem obtinere ſunt iuſſe.

Idem. a. Johanni. p. p.

Verba ſupflua que in donationib9 poni ſolebant id eſt ſextertius nūmi vni9 aſſiū quatuor penitus eſſe reijcienda cenſem9 qd ei vb op9 ē q̄ rex effcs null9 ſeqt. Sancim9 itaq3 nullo mō eoꝝ verboꝝ rum mentōz l' impialib9 donatōnib9

tis verbis vt fiat q̄ ꝯuenit de quō ñ eſt hic. ſed. s. de ꝯtr. empti. ſi donationis. ꝛ. s. ti. i. l. legem. Item condi. ob cām vt credatur qd eſt datum vt hic ꝛ. s. de condi. ob cau. da. ſi. vt ꝑponis. dic tñ q hoc hic eſt ſpeciale quū ſit hodie noiatus ꝯtractus donato. q ꝯtit ꝯſenſu vt. s. ti. i. ſi quis. ar. §. ſi. ſed regulariter ꝯ. vt. ff. de reꝝ ꝑmu. l. i. §.

vel in alijs oib9 de cetero fieri. ſed ſi quiſquam ꝑ verboſitatem aliquid tale inſcripſerit ſiue remiſerit nulla differentia ſit.

De donationib9 que ſub modo vel ꝯditōne vel ex certo tempore cōficiuntur. liij.

Imp. Vale. a. Vantici.

Si doceas vt affirmas nepti tue ea lege eſſe donatum a te vt cetera tibi alimenta ꝑberz vendicationem etiā in hoc caſu vtilem eo q lege illa obtempare noluerit impetrare potes id eſt actionem qua dominiū pꝛiſtinum reſtituatur tibi. nam non ſolum cōditio tibi in hoc caſu id eſt in pſonam actio iure procedit. verum vendicationē diui quoq3 principes in hoc caſu dandaz eſſe cenſuerunt

Impera. Diocle. ꝛ Maxi. aa. ꝛ. cc. Zenoni

Si prediorꝝ tuorꝝ ꝑprietatem dono dediſti ita vt poſt mortem eius qui accepit ad te rediret donatio valet. Quū etiam ad tempus certum vel incertum ea fieri poteſt lege ſcz que ei impoſita eſt. conſeruanda.

Idem. aa. ꝛ. cc. Marcell.

Quotiens donatio ita ꝯficit vt poſt tempus id qd donatum eſt reſtituatur alti poſt veteris iuris auctoritate reſcriptum eſt. ſi in quem liberalitatis compendium ꝯferebat ſtipulatus nō ſit placiti fide ñ impleta ei qui liberalitatꝭ cā auctor fuit vel heredib9 eius ꝯdictitie actionis ꝑſecutōem competere

Sed quum poſtea benigni iuris interpꝛetatione diui principis ei q̄ ſtipulatus ñ ſit vtilem actōz iuxta donatoris voluntatem competere admiſerint actio que ſorori tue ſi i rebus humanis ageret competebat tibi commodabit.

Idem. aa. ꝛ. cc.

ſe. Item rei vendicatio vtilis. q ſ eſt ſpeciale fauore alimentorum ſic ꝛ alias de fauore eccleſie vt. s. de ſacro ſanc. ec. vt iter diuinū ꝛ ſic ñ obſtāt cōia iura q̄ dicunt ex pactis nudis ñ tranſire dominiū. s. ſ pac l. traditōib9 ꝛ. s. de cōditio. ob cām. l. i pacto aūt legis cōmiſſorie. ꝛ addic in diē ſiue dat in rem ex pacto. ſed ibi forte directa vt de his ꝛ alijs ſilib9 dixi i. d. l. traditōib9. Item no. h̄ duas cōtrarias ac dari a dīe ſcz in rem ꝛ in pſonā ꝯditio. vt inſti. de ac. §. ſic itaq3. ſed dic vnum dari ad ꝑprietatem rō ne dominij. alterū ad poſſeſ. rei rōne poſſeſſionis quā ñ habes

o Si ꝑdiorū vt incertuz vt h̄ fuit vt. ff. ſ cō di. ꝛ demon. l. i.
n Conſeruanda. ſic ꝛ. s. de iur. do. l. etiam ſi. ꝛ de le. illud.
Quotiens. cōficit. puta in titium.

e. ſancimus. quntus. s. de dona. ante nup. l. minorib9. ſextus ē in do. cā moꝛ. vt. j. de dona. cā mortis. l. ſi. illud
s Nr̄a le. ſ. s. e. ſancim9 q̄ h̄ corrigit ꝛ facit. s. de ſacro ſanc. e c. l.
v Verba ſextertius nūmi. nō intelligo hec verba. ꝛ eſt ſic in decre. xix. di. c. ſi romanoꝝ vbi dicit vt qd vel membra n as de ꝛ. ff. de ver. ob. l. que extrinſecus
i De dona. que ſub mō. dicit in genere de dona. nūc ſequitur ꝑ ſpecies. ꝛ eſt modus ꝑ ut. conditio ꝑ ſi. vt. ff. de condi. ꝛ demon. l. demonſtratio. §. ſi. ꝛ patet. j. e. ꝑ totū
Si doceas. dominiū ſcz directum. nā vtile habet vt dicit
k Conditio. ſ. ob cām q̄ eſt in pſona vt dicit inſti. ſ act. §. ſic itaq3 ꝛ verum ꝛc. ſiue ꝗ ñ tres acti. dari huic ꝑſcrip

p Aliq̄ puta ſempꝛone.
q Conferebatur. ſ. ſempꝛonia.
r Actionis id e ſt condi. ob. cau. da.
s Admiſerint erit ergo ſpeciale vt alteri paciſci vel ſtipulari q̄s poſſit vt ꝛ. s. de pac. con. tam ſup dolo. l. pater. regulariter ꝯ vt inſti. de inuti. ſtipu. §. ſi q̄s alij. ꝛ de acti. ꝛ ob. quecūq3. q ue ſunt contra
t Sorori tue. ſ. ſempronie. ſed que actio cōpetit ſempꝛonie. quū die adueniente ñ erat in reb9 humanis. ñ ideo competebat ſed exceptione repellebatur.
p Ex facta. non capit. ſed cum ſit pfecta ſtipulatōne l' pacto etiā añ traditōz. vt inſti. de do. §. ꝑficiunt. nōne poſtea i traditiōe poterit opponi ꝯditō. vt. s. de pac. iter. emp. ꝛ vēdi.

Perfecta donatio conditiones postea nō capit^v. q̄re si p̄r tuus donatōe fctā^x q̄sc̄dā p^9 aliquātulū tp̄is cōditōes fecisse videt. officere h̄ nepotib^9 ei^9 frīs tui filijs minime posse nō dubiū est.

¶ Idem. aa. 7 cc. Dispo.

Si qd mr̄ filie in ptāte pr̄is constitute sub hac cōditōe si fuerit intra biēniū emācipata donauit. lz h̄r mr̄is volūtate sui iuris effecta nō tenuit^z. tn̄ pr^9 marito^a defūcto sui iur; q̄cūq3 mō effecta ad siliṫudiez legati^b ita ẽlicti rē donatā firmiter hr̄e vl' vēdicare pōt.

De reuocādis^c donatōibus.

¶ Impa. Ph. a. Comano.

Etsi pfecti^d donatōib^9 in possessionē inductus libert^9 q̄libet tp̄e ea q̄ sibi donate sunt pleno iure vt dn̄s possederit^e. tā si ingrat^9 sit oīs donatio mutata patronor voluntate reuocāda^f sit. Qd̄ obseruabit̄ 7 circa ea q̄ libertor nōie pecunia tn̄ pronor in bn̄ficō cōpata s̄t^g nā q̄ obseqis suis liberalitatē patronor puocauerūt. nō sūt digni q̄ eaz retineāt quū ceperint obsequia negligere^a. quū magis in eos liberalitas collata ad obsequiū inclinare deberet q̄ ad insolētiā erigere. h̄ tn̄ ius stabit inter ipos tantū q̄ liberalitatē dederint. ceter neq3 filij eoruz neq3 successores ad h̄ bn̄ficiū ptinebūt^b neq3 eni fas est vllo mō donatōes inquietari q̄s is q̄ donauerat i diē vite sue nō retractauit.

¶ Impa. Probus. a Felici.

Si apō puintie p̄sidē auiaz^c filie tue q̄ penitentia ductā subtracta instrumēta donationū igni exussisse cōstiterit. vereri te nō optet. ne id qd̄ iure vires acce-

pa ex postfacto possit in dubiū reuocari.

¶ Impa. Car^9 7 Carinus 7 Nūme. aaa. Janua. 7 Fe.

Possessionē quā i vos emācipatos mater cōtulit p donatōez ex pp̄ia sola alienare n̄ potuit^e.

¶ Impa. Dio. 7 Maxi. pdo.

Cum pfitearis te in fraudez alteri^9 donasse. pfessionem inhonestā cōtinere intellig;^f itaq3 si donatōez pfecisti eā reuocare nō potes ex memorata allegatiōe sub obtentu penitentie.

¶ Idem. aa. Epac.

Si donatōez rite fecisti hanc autoritate rescripti nr̄i rescīdi nō optet^g.

¶ Idem. aa. Ere.

Filios nec ne filio tuo p̄dia itēq3 mancipia donare fuit initio tibi liber^h [illegible] ita q3 posīl'are vt donatō quā pfecisti reuocaret̄ pextu mariti^i 7 liberoruz absentie. quū hmōi firmitas ipor p̄sentia nō indigeat.

¶ Impa. Constan. p. p.

His sol^k mr̄ib^9 q̄ nō i scd̄i matrimonij fed^9 nupserint. sed vni^9 mr̄imonij tm̄ sūt reuocādar donatōnū q̄s i filios fecerint. ita decernim^9 facltatē si eos igtos circa se eē ōnderit. ¶ Quicq̄d igit̄ his q̄ a matre ipietat;^k arguit̄ ex titlo donatōis tenz. eo die^l q̄ cōtrouēsie q̄lecūq3 pricipiū iussu iudicātē dat̄ mr̄i. cogatur reddere certū q̄ añ adhuc mr̄e pacifica iure pfecta sūt 7 añ inchoatū ceptūq3 iurgiū vēdita donata pmutata i dote data ceterisq3 caus̄ legitime alienata mr̄e reuocam^9. ¶ Actionē^m vo mr̄is eē volum^9 ita psonalem vt vendicatōis tantum habeat

l. tpe m̄. sic volēte donatario nō al's 7 nisi libere vt cōuenerat tradat nec tradidisse vid'r. vn̄ adhuc tn̄ vid'r. vl' dic pfecta. i. impleta qd̄ est p^9 tradi. 7 facit. j. ti. i. l. q̄. 7. ff. de sol. l. i. 7. ff. de pac. do. l. cū dos

x¶ Facta in filios fratris tui.

Si qd. lz hoc in hāc rē donatā nō tenuit id ē nō possedit adhuc. vel dic h̄ id ē hec cōditō

¶ Nō tenuit. i. nō fuit impleta vt voluit mater directe.

a¶ Marito. eodez q3 patre.

b¶ Legati. vt. ff. qn̄ dies vsuf. le. ce. l. si ita idē in cōuerso casu vt ff. ad trebel. mlier. et sic not. n̄ infesse q̄d et equipollēntib^9 fiat vt 7. e. de cōdi. insti. l. si mater. 7. ff. mā. l. si. h̄ ar. cō. ff. d le. q. cum pat. §. hereditatē.

c¶ De reuoc. donatio. lz sint pfecte donatōes. tn̄ q̄nq3 reuocan̄t. vt infi. e. §. t̄ dū 7 iō dic d hoc.

Tn̄ i. q̄uis.

c ¶ Perfecti id est imple.

¶ Reuocanda. quaci. dicet. j. e. l. his solis.

e¶ Cōpata sūt. nō. spale in patrono 7 liberto vt res ex pecunia donata empta reuocet̄. sic et. ff. de dona. inter vir 7 vxo. l. cū h̄ stat^9. §. i. 7 extra de vsur. c. cū tu. ar. cō. ff. de furt. qui vas in fi. so. vt. no. ff. de peti. here. l. si 7 rem.

a¶ Negligere no. h̄ in eis spālem solam negligentiā puniri. sic. ff. de custo. re. carceri. 7. ff. de offi. p̄si. diuis. et sic ē cō. s. de libe. cau. l. solo. sol. ibi de libertate reuocanda. hic de re pecuniaria. in alijs aūt donatarijs certe cause sūt. vt. j. e. l. si.

b¶ Pertinebūt vt hic. 7. j. e. l. si in. si. sic 7 s. d inoffi. te. l. omnimō.

Si d auiaz materna. 7 loquit̄ patri.

d ¶ Reuocari. facit. s. e. l. in prin. 7 de trāsac. q̄uis.

p ¶ Possessionē. nō potuit. facit. s. de dona. inter vir 7 vxo. l. si constante.

Cum pfitearis. intelligis. vn̄ nō audiris turpitudinē tuaz allegādo. vt h̄ 7. s. de trāsactōne finitā de reuocan. his q̄ in frau. cre. l. filios.

Si dona. nō opt;. nā rescripta nō dāt̄ 7 data n̄ valēt rescripta q̄ ius alteri^9 tollūt vt 7. s. d rei vē. i ciuili. 7 d rescind. vē. d cōtu. 7 d dona. añ nup. cū te. 7 d emāci. nec a^9.

Filios liber. sic 7. s. de ac. 7 ob. l. sic 7. s. d dona. si q̄s ar. §. si.

i¶ Mariti sic. s. de postulat. l. vel amēto. lz cō ē in lombarda. q̄liter mulierib^9 ali. p. l. pe. 7. l. si

His solis impietatē. i. ingratitudinis.

b k¶ Eo die. facit. s. ad exhi. l. nō ignorabit.

m¶ Actio. s. in factū vl' cōditō. ex. l. vl' sine causa. quiz cā redierit ad nō cām. hec quidē adeo est psonal'. vt nō pat̄ heredi

vl' in heredē sicut 7 rei vendicatio est psonal'. eo respectu q̄ a ipa nō dat̄ heredi vl' in heredē vt subijcit. ff. ad exhi. d eo. §. si. p̄dicte āt acti. dant̄ ad reuoca. dona. Itē rei ven. vtilis vt hic. 7. ff. d dona. ca. mor. si filios 7. l. si mortis 7. l. q̄ mortis.

n¶ Effectū si hec psonalis lz effectū vendicatōis q̄ vid'r dari i extraneū posseisorē. q3 nō plz h̄ m h̄ vt non sit trāsitoria lz ei^9 effectū. 7 facit. s. e. l. i. i fi. 7. j. e. l. si. in si.

o¶ De ceteris. s. mulieribus.

p¶ Portentuose. i. meretricio amore viuit. ac.

q¶ Volum^9. nec n. amplius dz hr̄e castitate luxuria. vt in auten. d restit. 7 ea q̄ pa §. si. colla. iij. 7. ff. d dona. int̄ vir 7 vxo. l. iij. §. i. lz q̄d si p^9 scd̄m mr̄imoniū donet. tn̄. nihil h̄ d'r nisi d ea donatōe q̄ prius fec. 7 pōt dici idē. lz autē. etiā scd̄o cōtrēti mulieri. trib^9 casib^9 pmittit̄ reuocari. que sequit̄. qd̄ mater. 7c. Autentica.

Quod mr̄. sumit̄ ex cor. d nup. coll. iiij. §. mr̄ tn̄. sz añ idē in p̄re scd̄az accipientē cōiugē. tn̄. nō. tn̄ q2 nec inuenio mutatū ar. C. de testa. sancim^9. tn̄ q2 nō sic facile p scd̄az vxorem animū mutaret sicut vxor p vir. vt in cor. ar.

Si vnq3. q̄cq̄d. imo vid'r bonor subsidiū tantū. vt. s. de in of. do. si totas. q̄ ē cō. so. h̄ spāle quū libert^9 ē donatarius. secus si cuilibet alij. vl' veri^9 ibi q̄n alijs filijs donauerat q̄b^9 nō totū dz auferri hic quū extraneo. nā idē dicam si cuilib; extraneo donauerit. quū nō ē verisile alīs successiōes suis anteponere. vt. s. de fideicō. l. cū acutissimi. Accur.

r ¶ Reuertat̃.ipo iure.⁊ ſic vẽdicabit̃ vel ꝯdicet poſſeſſio.
d Donatões.facit.s.e.l.ſi apud neꝰ retum
Generaliter.lege con.i.legitime.ac.
y ¶ Jnu mat̃.hoc fallit in cãu vt ẽt ex ingratitudine ñ re
uocat̃ut.qñ.ſ.capt⁹ a latronib̃ dat ꝓ ꝑrecio vt.ff.de do
na.ſi pater.§.i.vel ibi
eſt ob cãm donatio q̃
non reuocatur
3 ¶ Atroces.q̃ ꝯſide
rãtur ex mb̃.vt iſti.
de iniur.§.atrox
a ¶ Et inferat.vul
nerãdo.ac.
b ¶ Que.ſ.moles.i.
magnitudo iacture.
c ¶ Non leuẽ ſenſũ
i.ñ vĩdz leuẽ ſenſum
alic⁹ inſpicientis.
d ¶ Periculum.po
nẽdo ei inſidias
e ¶ Voluerit.ſic er
go q̃ñqꝫ ſunt.ſed q̃d
ſi donator inops fac
tus ñ alat̃.pt dici eũ
ad hoc cogi vel donati
onẽ reuocari.lꝫ nõ
enumeret̃ hic.arg.ff.
de lib.ag.alimẽta.in
prin.⁊.§.i.⁊ in auten.
vt liberti dece.§.illud
⁊.ff.de iure pa.diuus.
⁊.l.ingratus
f ¶ Jrridere.ſic ⁊ in
ſti.e.§.ſciẽdũ.non er
go indulgẽtia ſua ſi
bi nocere dꝫ.vt.ff.ad
ſillei.l.iij.§.de his qui
g ¶ Jnſtituere.vt.s
e.l.i.in fi.et.l.his ſol.
⁊ de inof.teſ.oĩmõ.et
ff.ad ſil.l.i.§.fi.⁊.s.de
reſt.mi.l.q̃s pfe.⁊ ſic
ſunt ar.q̃ feuduꝫ ñ ẽ
auferẽduꝫ filio ꝓpter
felloniã patris.ſꝫ q̃ſi
ſi taciturnitate remiſ
ſa patri videtur

effectum ⁿnec in herede detur: nec tri
buat̃ heredi.de cetis° aũt q̃ porrectu
oſe vilitatꝫ obiecteqꝫ pudicicie ſunt
ſatꝫ ẽt tacite cautũ putam⁹ ¶ Quis
eſt eñi qui his aliq̃d arbitret̃ tribuẽ
dum eſſe.cum etiã illis que iure ſe
cundas tñ contraxerunt nuptias ni
hil ex his priuilegijs tributum eſſe
volumus ᵍ.

Jn auten.de nup.§.mater tamẽ.col
latione.iiij.

Q Uod ʳ mat̃ filio C. ꝯ VII.
donat ex ingratitudĩe nõ re
uocat poſtq̃ꝫ trãſit ad ſecũ
das nuptias niſi reuocantur tribuſ
ex cauſis.Prima hec ẽſt ſi vite eius
inſidiatus fuerit.Scđa ſi man⁹ im
pias intulerit in eam.Tercia ſi toti
ſubſtãtie molitus eſt iacturam

¶ Jdem.a.ad orph.
s J vnqꝫ libertis patron⁹ fili
os non hñs bona oĩa vel par
tem aliquam facultatum fuerit dõa
tione largitus.⁊ poſtea ſuſceperit li
beros totum quicq̃d° largit⁹ fuit re
uertatur ʳ in eiuſdem donatoris arbi
trio ac dictõne mãſurum

¶ Jmp.Alex.a.ad ſenatum.
D Onatõnes ᵘ circa filiũ filiã
ue vel nepotem neptemue.p
neptem ꝓneptemue emanci
patos celebratas pater ſeu au⁹ vel ꝓ
auus reuocare ñ poterit niſi edoctiſ
manifeſtiſſimis cauſis quibus eam
perſonam in qua collata donatio eſt
contra ipſam venire pietatem et ex
cauſis que legibus continentur ſu
iſſe conſtabit ingratam

¶ Jmperator Juſti.a.Juliano p.
pretorio

G Eneralit̃ ſancimus oẽs dona
g tiones ʸ lege ꝯfectas firmas
illibataſqꝫ manere ſi ñ dona
tionis acceptor ingratus circa dona
torem inueniatur ᶻ ita vt iniurias a
troces ³ in eũ effundat vel man⁹ im
pias inferat.vel iacture molẽ ex inſi
dijs ſuis inferat ᵃ que ᵇ non ᶜ leuẽ ſen
ſum ſube donatoris imponat.vel vi
te picl'm ᵈ aliq̃ð ei intulerit vel q̃ſdaꝫ
ꝯuẽtiones ſiue in ſcriptis donatõni
impoſitas ſiue ſine ſcriptis habitaſ
quas donatõis acceptor ſpopondeꝛ
rat mĩme implere voluerit ᵉ.Ex his
eñi tñmõdo cauſis ſi fuerint in iu
dicium dilucidis argumentꝫ cogni
tionaliter ꝓbate ẽt donatiões in eas
factas euerti concedimus ne ſit cui
dam licentia ⁊ alienas res capere et
frugalitatẽ irridere ᶠ donatorꝫ.⁊ iteꝛ
ip̃m donatorem ſuaſqꝫ res perdere ⁊
ꝑfatis malis ab ingrato donatõnis
acceptore affici.hoc autẽ vſqꝫ ad pri
mas ꝑſonas tñmõ ſtare cenſemus
nulla licentia cõcedenda donatoris
ſucceſſorib̃ hmõi querimoniarũ pri
mordium inſtituere ᵍ etenim ſi ipſe
qui hoc paſſus eſt tacuit ſilentiũ ei⁹
maneat ſemꝑ ⁊ non a poſteritate ei⁹
ſuſcitari concedatur: vel adu'ſus ipꝫ
qui ingratus eſſe dꝫ vel aduerſus ei
us ſucceſſores.

De mortis cauſa donationibus
lvi.

¶ Jmp.alex.a.ad populum.
S J donatione ⁱ ꝯtineat̃ vt al
tero defũcto ad alteꝛ portio
coꝛ q̃ donabant̃ ꝑtineret exi
ſtente conditione ᵏ ſi mortis ˡ cauſa

r ⁊ ad hanc poſſet dici perficiebatur.ſ.ꝑ ſtipulatõem.⁊ ad illas de le.
ij.q̃ fideicõmiſſum erat ibi ñ ſimplex donatõ cã mortis.et ad illã
inſti.e.§.eſt ⁊ aliud genus.
Preſtata quondã.no.⁊ dicit quondam.
o ¶ Qñqꝫ.i.quandocunqꝫ

h ¶ De mortis cauſa donationibus
s J donatõe cã mort̃ fcã.vt ſic faciat ad tit'm.ſꝫ ſi inter vi
uos idẽ eſſet vt daret̃ actio.vt.s.t.ij.l.quotiens
k ¶ Cõditõe.q2 ⁊ donator pri⁹ ⁊ alter donatarior poſtea deceſſit
l ¶ Perficiebat̃.i.ſi donare voluerit mor.cã.a3.
m ¶ Rectõ ex teſtamẽto ſiue fuit teſtm̃ ſiue q̃libet vltima volũtas
⁊ tũc vtilis.vt no.s.cõia de le.l.ij.ſed q̃ris q̃ dicit altero defuncto.
an intelligat̃ ſine heredib̃.q̃ð vĩdz.vt.s.de inſti.⁊ ſubſti.generaliter
§.ſi.ſed ibi filius inſtituebat̃ hic extrane⁹.⁊ ſa.s.qñ de.le.ce.l.auri
Jtem q̃ dic̃ fideicõmiſſi dic.i.quaſi fideicõmiſſi.nec eñi ꝓprie ẽ
fideicõmiſſum donatõ ſed quaſi.vt.j.e.l.fi.an q̃ abſenti poſſit fi
eri vt fideicõmiſ.vel legatũ.vel an abſens poterit ſubſtitui vel eti
am pñs q̃ tñ non poſſet ſtipulari.⁊ vĩdz in oib̃ q̃ ſic ꝑ.l.iſtã.et q2
in oib̃ ꝯueniũt legat̃.vt inſti.e.§.i.⁊.j.e.l.fi.Jtem q2 non intereſt
cum quo de ſuꝑmis q̃s loquat̃.vt.ff.de le.ij.miles.in prin.⁊.l.cuꝫ
pater.§.donatõis.⁊ ꝑ hoc.ff.de re.du.quotiens.⁊ eſt expſſum.ff.d
dote p.ſeia.in fi.ecõtra vĩdz q̃ non niſi ſtipulet̃ donatarius l' ſub
ſtitutus.vt.j.l.ꝑx.⁊.ff.de le.ij.l.vt heredibus.⁊.ff.e.l.ei qui.nam ⁊
donatõ ſimplex non valet inter abſentes niſi interueniat nunci⁹
vel epl'a.vt.ff.de dona.l.etiam.⁊.e.de dona.l.ſi donatõ.⁊.j.ſi aliq̃d.

p ¶ Prouiſum ſit.detrahit̃ ergo fal.de donat̃.cauſa mortis.vt.s.
ad.l.fal.l.fi.ſꝫ ꝯ.ff.ad.l.fal.l.i.§.irẽ ſi ita.So.illud euenit ꝓpter cul
pam heredis adhibentis moram.Aliq̃ alr' dicũt q̃ illud in mortis
cauſa capione ex qua non detrahit̃ fal.ſcðm eos q̃ð ñ placet vt di
ximus.s.ad.l.fal.l.ſi mortis
q ¶ Jſe qui.id eſt ea neptis que nutui ⁊c̃.et facit.s.de inoff.dona
l.ſi mater
Ec fratres ſorori donanti.ꝑ ſua ergo ⁊ ꝑ aliẽa morte ꝑt
n donare vt hic ⁊.ff.e.q̃ ꝑcio.in fi.⁊.l.mortis cã filij.⁊.l.mor
tis cã capimus.⁊ hec confirmet̃ morte ei⁹ c⁹ cã donat̃.ſi ſi
filius patre ꝑmittente donet q̃ð poteſt.vt.ff.de dona.filiuſfami.in
fi.⁊.ff.e.tam his.§.filius.an vtriuſqꝫ mors expectat̃.q̃ð vĩdz.vt arg.
ff.de dona.inter virum ⁊ vxorem.cum hic ſtatus.§.non ſolum.⁊.s
de dona.inter vi.⁊ vxo.l.donatio.⁊.l.ſi vt ꝓponis.ſed magis puta
ſolius filij morte confirmari.

Q Uom de mortis indigere.ꝑ hoc differt a dona.int̃ viuos.ſꝫ
quid ſi eſt dubiũ an ſit inter viuos vel cã mortiſ.rñ.preſu
mam inter viuos niſi contra ꝓbetur.vt.ff.e.antep̃.in fi.
⁊ de do.ꝑ.l.ſeia.licet quidã diſtinguãt an fiat ꝓpter morte vel non

t Quinq̃ teſtibus. qui ad minus in qualibet vltima volũtate exiguntur vt ſ. e. de codicil. l. fi.
v Effectus. ſubaudi fere q̃ ẽ inſti. e. §. i. nã differt in q̃buſdã primo q̃ ꝑ dona. cã mortis nõ datur interdictũ quoꝝ le. ſꝫ ꝓ legato ſic. vt. ff. quoꝝ legato. l. i. §. i. ⁊ §. ſi quis ex mortis ſꝫ lꝫ ſra Di. ibi dicat ꝯriũ. itẽ i alijs vt no. inſti. e. §. i.
x De infirmãdis penis celibatus ⁊ orbitatis ⁊ de decimarijs ſublatis. ꝑ eodẽ ponit celebs ⁊ orbꝰ vt q̃ vxorem nõ hꝫ nec vult. ſꝫ caſte viuere l' ẽt q̃ filios nõ habeat cui olim non poterat cã mor. donari. ⁊ ideo hic ponit iſte titulus pꝰ ꝑcedentem. acc.

dum inſti. de legi. ag. ſuc. §. fi. ⁊ facit. ſ. de theſau. l. i. ⁊ in autẽ. vt liber. dece. §. facimus. colla. vi. ⁊ ff. ad municipales. l. i. ⁊ s. arg. tu. l. cum interdicere. accurſius.

E Llam iniuriam concordat inſti. ad tercul. §. ſed nos conſtitutionem

donatio ꝑficiebatur[l] fideicommiſſi actio[m] competit.

Impa. Gor. a. zoilo

Inteſtata mortua quondã[n] nuru tua neptis tua q̃ ex ea filioq̃ tuo queſita eſt q̃uis[o] poteſt ad eius venire ſucceſſionem. Hec tñ ea poſt mortem filij tui ex quo queſie rat filiam alij nuptui ſe collocando dotem dans ꝓhibeatur quã vellet conditionem eidem dotti dicere. ſed ſi mortis cauſa donationem in fratrem ſuum inferens in caſum mortis ſue eandem dotem eũdem fratrem ſuuꝫ ſtipulari paſſa eſt. cũ diui ſeueri conſtitutione ⁊ in mortis cã donationibus ſi decetero patrimonio quantum falcidia iubet heres non habet prouiſum[p] ſit. is qui[q] nutui tue heres extiterit eius conſtitutionis beneficium non prohibetur poſtulare

Impa. dio. ⁊ Max. aa. Domi.

Ex fratris ſui mortis cauſa
n recte factam donationeꝫ ſorori[r] reſcindere licet

Impa. iuſti. a. Johan.

Cum de mortis cã donatiõe dubitabatur ⁊ alij quidem inter vltimas volũtates eã poſuerũt ⁊ legatis aggregandã eſſe cenſuerunt. alij auteꝫ inter donatões que inter viuos conſiſtunt eaꝫ poſuerũt. Eorum dubietate exploſa ſancimus omnes mortis cauſa donationes ſiue iuxta mortem facientis fuerit celebrate ſiue longiore cogitatione mortis ſubſecute ſunt actis minime indigere[s] neq̃ expectare publicarum ꝑſonarum ꝑſentiam ⁊ ea que ſup hmõi monumentis ſolent adhiberi. ſꝫ ita res procedat vt ſi quinq̃ teſtibus[t] ꝑñtibus vel in ſcriptis. vel ſine litterarum ſuppoſitione aliquis voluerit mortis cauſa donationem facere ⁊ ſine monumẽtorum acceſſione res geſta maneat firmitate vallata ⁊ nullam calũniã accipiat. neq̃ propter hoc q̃ geſta ei nõ acceſſerunt inefficax atq̃ inutilis videatur. ⁊ omnes effectus[v] ſortiatur quos vltime habent liberalitates. nec ex quacunq̃ parte abſimilis eis intelligatur.

De infirmãdis[x] penis celibatꝰ ⁊ orbitatis ⁊ de deciarijs ſublatis. lviij.

Impa. Conſtã. a. ad Populum.

Qui iure[y] veteri celibes habebant imminẽtibꝫ legũ terroribus liberẽt. atq̃ ita viuãt ac ſi numero maritorũ matrimonij federe fulcirent. ſitq̃ oibus equa cõditõ capeſcẽdi q̃ quiſq̃ mereatur[z] nec vero quiſq̃ orbꝰ[a] habeat ⁊ ꝓpoſita huic nomini dãna non noceant quã rem ⁊ circa feminas extimamus earumq̃ ceruicibus impoſita iuris imperia velut quedã iuga ſoluimus ꝓmiſcue omnibus[b].

Impato. Hono. ⁊ Theo. aa. cc. Iſidoro

Inter[c] virũ ⁊ vxorẽ rõeꝫ ceſſa
i re ex lege papia decimarũ ⁊ q̃uis non interueniãt liberi ex ſuis quoq̃ eos ſolidũ capere teſtamẽtis niſi forte lex alia[d] minuerit derelicta decernimus. tantũ igiẽ maritus poſt hac vel vxor ſibi inuicem derelinquant quantũ ſuperſtitis exegerit amor[e].

De iure[f] liberorum lviiij.

Impato. Theo. ⁊ Hono. aa. ⁊. cc Iſidora.

Nemo poſt hac a nobis ius liberoꝝ[g] petat. q̃ ſimul hac lege omnibus cõcedimus.

Im. iuſti. Demoſtheni. pre. pre.

Illam[h] iniuriã q̃ ꝯ matrem
i defuncti vel defuncte preteritis fiebat tẽporibus ꝑ iuſticie ratione amputamus. ⁊ legitima iura que ex terculiano ſenatuſcõſulto ei preſtantur omnimodo eam habere ſancimus. licet tres liberos ingenua vel libertina quattuor minime peperent.

y Qui iure. liberẽt. ſubaudi ab imminentibus ⁊c.
z Mereatur. nã alia cã eſſe põt. vt q: nõ eſt capax.
a Orbus. i. orbatꝰ vxore l' filijs
b Omnibus. ſcꝫ feminis ⁊ viris
c Inter virũ ſtatuit lex papia. vt decima
i eius que relinquebatur a viro vxori ⁊ econtra daretur fiſco ſi nõ eſſent liberi quod hic corrigitur
d Alia. puta falcidia vel alias non ſit capax.
e Amor paſſiue.
f De iure liberorum. dixit de iure quod habetur in filios iure poteſtatis. nunc quod iure ſuccedendi habetur a patre vt. in. l. i. vel matre vt in ſecunda.

g Nemo. ius liberorum. ſcilicet vt eos habeat in poteſtate vl' melius vt eis emancipatis ſuccedat. quoniam hoc eis iã conceſſum eſt. ꝑmum inſti. de pa. po. § ius autem ſecũ

h Qui accuſare ſi pñt. de quibꝰ q̃nibus dixit. nũc de criminalibus in q̃bus accuſatores ſunt neceſſarij. quare de eis ꝑmittit ⁊ dic q̃ regulariẽ quilibet põt accuſare qui nõ ꝓhibeẽ vt inſti. de pu. iud. in prin. ꝓhibetur auteꝫ mulier. vt. ſ. e. de crimine. Item accuſatus ſuum accuſatorẽ vt. ſ. e. l. Item alieno nomine. vt. ſ. e. l. ij. Item qui renunciauit expreſſe. vt. ſ. e. accuſationem. vel tacite vt. l. ſi ea. item frater fratrem. vt. ſ. e. ſi magnuꝫ. infamis. vt. ſ. e. criminis. Qui duos habet accuſatos prohibetur a tercio. vt. ſ. e. l. rationibus. Item alumnus. vt. ſ. eo. l. iniquum. ſerui familiares liberti. vt. ſ. e. l. pe. ⁊ fi. item milites. vt. ſ. e. l. non ꝓhibetur. item pupillus ⁊ qui habet merum imperium ⁊ qui accepit precium ob accuſandum. vel non accuſandum alium. item q̃ falſum alias dedit teſtimoniũ nõ accuſat. item ⁊ pauper. vt. ff. e accuſa. l. qui accuſare. ⁊. l. ſe. ſocius eiuſdẽ crĩs ſociũ ñ accuſat. vt s. de libe. cauſa ſi filium predicti regulariter ꝓhibentẽ. ſed caſualiẽ admittuntur. vt in ſingulis inueniuntur legibus.

ſtius. ſi de ordine queras ꝛ dic ꝙ te in iure accuſabam tu me reaccuſabas l. e. co. de ſic.

p

d Vt grauiora. ſic ꝛ. j. de adul. l. adulteriū. ꝛ. l. qſi. ꝛ. e. de or. iu. l. ſi. an pari ei l' minori. ſec⁹ vt dices. j. e. neganda ſed certe imo etiā de pari idē videt. vt. j. de calū. l. i. q̄ eſt ꝯ. ꝙ autē par ſit patet. q2 pari ponit pena. vt. j. ti. i. l. accuſatōis. ſ3 dic ꝙ illud ñ ſit ꝑ accuſatōez ſed iudicis of. admonitōne facta ab accuſato ipſi iudici. ſic ex ff. de bo. liber. q̄ quum maior. §. ſi libertus

e Reſpondeas hoc ſi nomen aduerſariꝗ tui ñ ſit receptū inter eos. vt. ff. de adul. l. i. §. ſi extraneus. ꝛ. l. ſi marit⁹. §. ꝑſcriptōes

f Ex euentu ſc3 vt ſi fuerit ꝯdemnatus ñ accuſet al' ſic. nec ei aliter exponi ꝑt ſ3 ꝯm Beſt ꝯ. ff. ꝺ pub. iudi. l. is q̄ in ſi. vbi etiam ꝯdemnatus ꝑſiſtit i accuſatōe. i. ſo. ibi ꝑſequit ſuā vel ſuoꝝ iniuriā. hoc ñ placz. q2 et ſi ñ incepiſſet poſſet ꝺ nouo accuſare vt. ff. de accuſati. l. q̄ iudicō alio ꝙ ibi incepat cōtra extraneū ſ3 fuerat in aliq̄ calūniatus. ſ. ꝯ accuſatorez cui cōmiſit calumniā qꝺ patet q2 ſuccubuit. vnde ibi auditur: hic ñ ar. ff. de accuſa. l. ſi cui. §. ijſdem. Tercij ꝙ ſi tumultus nō ꝑ aliter ſeruari audi tur vt ibi alias ñ. vt ſ. ar. ff. ad. l. cor. de ſic l. pe. l' aliter ſi apparuerit te calūniatū eſſe nō admitteris. a l' ſic qꝺ ñ placet. q2 nō xpi euentū. ſ3 xpi calumniam tunc remoueretur. l' dic quinto ſm a3. ꝙ hic erat tale crimen obiectum accuſanti quo ꝑbato pri⁹ igtendi ñ ꝑt vt ꝯueniebāt me criminaliter de furto ſerui ſui ſubrepti certa die l' ꝙ ꝯlerauerim eū ſeruū ꝛ ego eū reaccuſo ꝙ ipſe ꝑcedenti die occiderat eū hec ſcꝺa placet. Dixerunt ꝛ alij ꝙ ibi erat lis ꝯteſtata et eo ꝙ dicit inchoata hic tm̄ libellus inſcriptōnis datus ſed ſm. ſo. ſcꝺam nō ē damnatus eſt infamie. vt. ff. de pu. iu. l. infamem. ḡ ñ ꝑt accuſare vt. ff. de accu. q̄ accuſare ño. hic in inchoatōe. Item q̄ſi ſemel fecerit calūniaz reſiſtendo q̄uo audit' āꝗ modo. vt. ꝺ. l. ſi cui. §. i. r ſ3 hic in defendendo. i. reaccuſando. ibi in accuſando. Item hui⁹ cl. ꝯ. ff. de iudi. q̄ prior. ſo. hic fallit illa rgla

g Tametſi. i. q̄uis. ꝛ potes hic dicere ꝙ ꝺr ff. de pu. iu ie qui.

h Inſcriptōz. minoris crimis q̄ qualiter ſiat dices. j. ti. i. l. ſi.

i Si cautiones. i. apochas de ſoluto

k Secundinus. debitor

l Eugenio. patri vr̄o.

l Alieno. no. ſic ꝛ. j. ti. i. tunc cōuenit. ꝛ. ff. de pu. iu. l. pe. §. ad crimen. ꝛ. j. de calū. l. noſtris ſed vr ꝙ etiā noie pupilli poſſent vt. ff. de his qb' vt indig. tutorē in prin. q̄ eſt ꝯ. ſo. ibi noie pupilli idest ꝑ pupillo. ꝛ eodem mō rñdeo ſupra de his qb' vt indig. pol. que eſt ſimiliter ꝯ. l' in. l. polla. ciuiliter de falſo agebat. qꝺ fieri ꝑt vt. j. de fal. l. pe. ꝛ ſi. ꝛ. e. de tranſactio. ſi ex falſis. Dices ergo accuſo te quia feciſti vel vſus fuiſti falſo. ñ dicit q2 pupill⁹ meus ſed an ipſe pupillus ꝑt. rñdeo. ñ etiā ꝯſenſu tutoris. vt. ff. de accu. l. ij. §. i. vel ibi facit tutor ꝛ ſatis dicit' minor accuſare. led aliud in cā ciui li. vt. ff. de admi. tu. l. i. §. ſufficit.

m Sententia. ſ. calumnie

n Niſi expoſitiue non exceptiue. ſic ꝛ. ff. de ꝑcurat. l. que omnia in ſi. ꝛ. l. niſi. ꝛ. j. e. l. non ignorat

o Apparebit regulariter ſm nōs q̄ non ꝓbat ꝺr calūniari vt. ſ. de aduo. di. iu. l. i. ſed fallit in caſib' quorū vnus eſt hic ꝛ alius. j. ꝺ calum. l. mater vbi plene dices omnes ꝛ facit. ſ. de admi. tu. l. non eſt

p Qui crimē publicum. idem ſi priuatū. vt ff. de fur. l. ſi. ꝛ. de pri. de. l. ſi.

q Pagina inſcribit enim ꝛ ꝓfitet' accuſatorſe ſubiturū eandē penam ſi ñ ꝓbauerit quā ſubiret reus ſi ꝓbaret. vt hic. ꝛ. j. ti. ij. l. ij. §. ex longinquo. ꝛ. ſ. de ſide inſtru. l. ij. ꝛ. l. ſi. ꝛ. j. de calumniato. l. non prius. ꝛ. ff. de ac. libellor' l' ꝑt intelligi etiam ſi ñ dicat' ar. j. ti. i. l. ſi. hoc rꝗ fallit in quibuſdam caſib' vt. j. ti. i. l. ea quidē. ꝛ. ſ. de adul. l. q̄uis. ꝛ. ſ. de iudeis ne q̄s. ꝛ de apoſta. l. apoſtatarꝝ. ꝛ. j. de abig. l. i. ꝛ. j. de calū. l. i. ꝛ. ff. ꝺ accuſa. l. cuia. xv. q. iij. c. de crimine. ꝛ. iij. q. iij. §. aliq̄ñ. Item fallit q̄ñ opponit' in modū exceptōis crimen vt. ff. ad. l. iul. de adul. l. i. §. ſi publico. ꝛ extra de accuſa. ſup his ꝛ. ñ. q. i. de manifeſta. ꝛ. ſ. de trāſac. ſi ex falſis. Item fallit in caſib' vbi quis ſine accuſatore punit' vt. ſ. de ꝓba. iubemus. ꝛ de teſti. l. nullum. ꝛ. ff. de ſuſpec. tu. l. tutor. §. ꝑterea. ꝛ. ff. ad. l. iul. de adul. l. i. §. ſi publico. vel ibi in modum exceptionis vt viri opponit' de lenocinio. idem i crimie falſi ſm. H. ñ inſcribit'. q2 ꝛ ſine accuſatore ꝑcedit' ſm eū. vt ij. ad. l. cor. de fal. l. vbi. alij vt Ioh. non admittunt niſi caſum illum de abigeis. ꝛ in. l. illa. vbi accuſatio fuit inſtituta.

r Fideiuſſor habita tamen ꝺra ꝑſonarꝫ vt. ff. de cuſto. re. l. i. ꝛ. j. ti. pri. l. ſi. ſi ꝛ in ciuili ſatiſda. ꝑ accuſatorē vt. ſ. de epiſ. ꝛ. cle. auten. generaliter

s Edicto admonendi. ꝑ interualla. xxx. dieꝝ ſic i ciuili. ſ. de iu. ꝑperandum. §. ſed ſiquidem ſecundum Io. ꝛ. ſ. quo ꝛ q̄ñ iudex auten. qui ſemel. non vt quidaz dicūt tribus dieb' ſingulis dieb' ter. vt. ff. de pu. iu. l. inter accuſationem. q2 ꝛ ibi ſic de facto fuit vt

Explicit liber octauus
Incipit liber nonus.
Qui accuſare nō ꝑnt.

Im. Seue. ꝛ anto. aa. Silo.

p

Nius[e] eſt vt criminib' q̄ tibi vt grauiora[c] ab aduerſario tuo obijciunt' cedis atq3 vulnerū rñdeas[e] et tūc ex euentu[f] cauſe iudex extimabit. an tibi ꝑmittendum ſit eundez accuſare. tā etſi[g] prior inſcriptionem[h] depoſuiſti.

Imp. Antho. a. Iul.

Si cautiones[i] quib' ſecundinus[k] ſolutā Eugenio pecuniam ꝑbare ſe dicit tutores l' curatores tui ſuſpectas vt falſas habent ꝑprio nomine quū ñ liceat alieno[l] ñ ꝑhibent' in crimie falſi ſubſcribere. nec enim facile tutores l' curatores q̄ ex officio ꝛ ꝑiculo ſuo res pupillorum vel adoleſcentium adminiſtrāt ſententia[m] notantur. niſi[n] euidens eorum calūnia iudicanti apparebit[o]

Imp. Alex. a. Ruſo.

q

Qui crimen publicum[p] inſtruere ꝑperant. aliter ad hoc nō admittant'. niſi prius inſcriptionuz pagina[q] ꝑceſſerit ꝛ fideiuſſor[r] de exercēda lite adhibitus fuerit Si vero poſt ſatiſdationem preſens nō fuerit. edicto admonēdi[s] ſunt. vt veniant ad cauſam agendā ꝛ ſi ñ affuerint non ſolum extra ordinem[t] extiatione iudicis puniendi ſunt. ſed etiā ſumptus[v] quos in eaz rem ꝛ circa ipſum iter ad litem vocati fecerūt dependere cogantur.

Idem. a. Dioni.

v

Sor tua ſi conſobrini[x] ſui necem vindicandaz exiſtimat adeat preſidem ꝑuincie.

Idem. a. Marcel.

Enat⁹ conſulto[y] ꝑmiſſum ñ eſt mulieri legis cornelie[z] crimine rex facere. niſi res ad eam[a] pertineat. Quum igit' filij tui tutores ſiue curatores hñt. ipſi deliberare dñt an inſtrumenta ex quib' aduerſarium minorum tuoꝝ obtinuiſſe dicis falſa eſſe accuſare debeant.

Idem. a. Probo.

a

Accuſatōnem[b] a qua diſcedere profeſſus es. repetere non debes[c].

Idem. a. Felici.

Si ea que crimē intendit cognitionem morat'. certa perferendeaccuſationis tempa iudex cōpetens ꝑſtet[d] intra q̄ ſi agere[e] ſupſederit renunciaſſe[f] cauſe intelligit'

Im. Gor. a. Caio. Militi.

n

Non ꝑhibentur milites accuſationem que iudicij publici inſtar[g] obtinent intendere ſi ſuas ſuorumq3 iurias exequātur ideoq3 cōſobrini tui necem defenderei[h] tibi ꝑmittimus

Idem. a. Seue.

Non ignorat competens iudex eamq3 vltōz ꝛ mortem ſilij ſui perſequi allegat nō temere ad